

བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25328	ImageGroup:	I1KG25330
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དགེ་ལྷན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱིས་མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལས་བརྟན་པའི་ རྩིས་ལན། dge ldan mkhas dbang rim byon gyis mdo sngags gzhung lugs kyi dka' gnad las bton pa'i dris lan/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

སྒྲིབ་ཆེ།

༡༡། །དགེ་ལྷན་མཁས་དབང་དེ་མ་གྱོན་གྱིས་མདོ་
ཐུགས་གཙུང་ཕྱགས་གྱི་དཀའ་གནད་
ལས་བརྟན་པའི་བྲིས་ལན།

སྒྲིབ་ཆེ། བཅའ་མཐུན་ལྷན་པའི་བྲིས་ལན།
སྒྲིབ་ཆེ། བཅའ་མཐུན་ལྷན་པའི་བྲིས་ལན།
སྒྲིབ་ཆེ། བཅའ་མཐུན་ལྷན་པའི་བྲིས་ལན།
སྒྲིབ་ཆེ། བཅའ་མཐུན་ལྷན་པའི་བྲིས་ལན།

སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱོད་དཔེ་ཤིང་འཛེལ་བའི་ཕྱགས་ཐུག་ཁང་ནས་བཅུ་གསུམ་པ་མཛུགས།

སྒྲིག་ཆ།

༡༡། །དགེ་ལྡན་མཁས་དབང་དེ་མ་བྱོན་གྱིས་མདོ་
ཐུགས་གཞུང་ལྷན་གྱི་དཀའ་གནད་
ལས་བརྟན་བའི་དྲིས་ལན།

མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་ཐུགས་རྩེད་པ།
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལྡན་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་དབང་དགེ་ལྡན་གྲུབ།
བཀ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཆེན་ཀླན། རྒྱལ་ཆེན་དག་དབང་གཤམ་པ།
ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། བླ་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ལོགས།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྟུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

དཀར་ཆག

- ཞུ་ལན་སྟན་མཆོག་བདུད་ཅིའི་འཕྲིང་བ་བཞུགས་སོ། ..... (1)
- མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་སྟགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། ..... (21)
- རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཏའི་སི་ཏུ་ཆེན་པོ་
རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་དྲི་བའི་ལན། ..... (26)
- དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སྟོ་བཟང་
བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ། ..... (67)
- དྲུགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ལྷག་བསམ་རབ་
དཀར་གྱིས་ལྷ་སྟོན་དྲིས་ལན། ..... (83)
- ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་རྣམ་བཤད་དྲིས་ལན་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིང་བ་མཁས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ..... (142)
- པད་དཀར་ཆོས་སྤྱིང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོ་མ་རྒྱལ་མཆོན་དོན་
གྲུབ་ཀྱི་དྲིས་ལན་སྟགས་དྲིས་ལན་གྱི་སྟར། ..... (191)
- སྟོང་རྩོལ་བྱང་ཡིག་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ལམ་རིམ་
སྟན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི། ལྷ་བའི་སྟར་གྱི་དྲི་བ་
དྲི་ལན་དང་བཅས་པ། ..... (220)
- རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རི་ལྷར་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་
གཞན་པན་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ..... (271)
- དྲིས་ལན་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཞེབས་པ་སྟལ་
བཟང་གདུལ་བུའི་རེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ། ..... (277)
- དྲིས་ལན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲ་བ་གཙོད་པའི་མཆོན་ཆ་ཞེས་བྱ་བ། ..... (361)
- གཞུང་ཆེན་མའི་དཀར་གནད་ལས་བཅམས་པའི་དྲི་བ་དང་
ལན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ། ..... (376)

༡། རྒྱ་ལན་མཆོག་བདུད་ཅིང་ འཕྲེང་བ་བཟུགས་ས། །

༡༡། གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་སྟེ། རུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་ངོ་པོ། གཞུ་ཐུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གི་སངས་
རྒྱས་ལྷན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསང་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་……
བྱིད་ནི། ཐུང་པོ་ཆེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། ཐེག་པའི་ཡང་ཆེ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་
གསོལ། བྱིད་ནི་བཟང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་བ་མི་མཐུན་
པ་བྱིང་བྱིང་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་……
གསོལ། བྱིད་ནི་རྩམ་པར་གཞོན་པ་ཡིན་པས། ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱད་གསུམ་སྟེ་ཆོམ་གྱི་
དྲ་བ་གཙང་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྱིད་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་
ཁུངས་ཡིན་པས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་(༡ན) བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཤིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྱིད་
ནི་བདེན་པའི་སྤྱན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྩམ་པར་རྟོག་པའི་མེ་འབར་བ་……
གསོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་དབབ་པའི་གདམས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ།
བྱིད་ནི་འབར་བའི་མེ་ལྷེ་ཅན་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་བྱུང་ཤིང་བསྟེག་པའི་གདམས་པ་བཟང་མོ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྱིད་ནི་
གཟུགས་མངོས་པ་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་གདམས་ངག་
མཐོང་བས་མིག་མཆི་མས་གང་བའི་གདམས་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསོལ། བྱིད་
ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། དབང་པོ་རྟོན་པའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་གིས་སྟེ་ཆོམ་ཆོད་ཅིང་དོན་རྟོགས་པ། ལྷན་པོ་བ་ཐུང་རྗེས་ཀྱང་ཆོག་

ཟིན་ཅིང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཁ་གསལ་ལ་ཆོག་ཏུང་བ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཅན། མ་ཏི་ཟླ་དྲ་ཤྱིས་ཁྱེས་པ་
 དང་། བདག་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་གསལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་ཏུ་གདམས་པ་ཐུན་
 མོང་མིན་པ་ཞིག་བསྟན་ཏུ་གསལ། ཞེས་ཁྱེས་པ་དང་། བདག་ལ་རྩ་ཐུན་མོང་
 མིན་པ་(༡༧) སོ་ཐུག་ནས་བབས། ཟླ་ཉིད་ཏུ་འབྱེལ་ཏེ་མིང་ཆོད་བྱུང་བས།
 དེ་སྒྲ་མ་བྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་པ་འདྲ། སྐུ་གཟུགས་མི་སྟོན་པའི་གཞོམ་མེད་
 ཀྱི་སྒྲ་འདི་སྐད་གསུང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་མ་ཏི་ཟླ་དྲ་ཤྱི་ལ་ངའི་གསང་ཆོག་འདི་
 རྣམས་ན་བར་སྒྲུལ། ཡབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ། ཡུམ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 མོའི་སྒྲིང་གཏམ། དོན་རྒྱུ་འདྲིན་པ་བདག་གི་གསང་ཆོག་ཐེག་པའི་ཡང་ཆེ།
 ཐུན་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྐུ་བ་པ་ལ་མེས་ཉིད་འདྲ་གསལ་གྱི་ཆོད་ཆོད་གསུང་།
 ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་བདག་གིས་ཁྱེས་པ། འདྲ་གསལ་གྱི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཁྱེས་
 པས། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་འདྲ་གསལ་གྱི་རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ཏུ་འདུས་
 གསུང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཁྱེས་པ། འདྲ་གསལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་སྟེན་གོལ་ས་
 མཆིས་སམ་མ་མཆིས་ཁྱེས་པས། བྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་དེ་མིན་ཏུ་ལེགས། གང་ཟག་
 གིས་མ་གོ་ན་གོལ་ས་ཡོད། དེ་ལ་བཞི་ཡོད། གོལ་ལྷགས། གོལ་རྟགས། ཉེས་
 སྒྲིན། གོལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །རོ་བོའི་གོལ་ལྷགས་ནི། སྐྱེར་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉྱེ།
 རང་གི་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་ཅིར་ཡང་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྟོང་གསལ་ཏུ་ཡོ་
 གདོད་མ་ནས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བཅོས་ལྷད་དང་བྲལ་བ་འདི་ག་ལྟར་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གའི་སྟོང་ཏུ་མི་འཛོག་པར་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེདས་
 པས། སྟོང་འཛོན་གྱི་སྒྲོ་དང་མ་བྲལ་བས། སྟོང་པ་རྒྱུ་ཆོད་བྱུང་བར་གོལ་བ་
 ཡིན་གསུངས། གོལ་བའི་རྟགས་སྟེ་ཡར་སངས་རྒྱས་མེད། མར་དཔུལ་བ་མེད།
 ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ཏུ་འོང་། གོལ་བའི་ཉེས་སྒྲིན་ནི་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འདུག་སྟུང་པའི་སྒྲོས། ཡར་མོས་བྱས་དག་སྟེང་། སྐུ་བས་

(༡༩) འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
བོར་ནས། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག །མར་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འཛོལ་ཉྑལ་རྒྱ་
སྤྱོད། དེར་བདེན་པ་ལོག་པར་སྤྱད་པས་འགྲོ་ས་རྩོལ་དཔུལ་བ་ལས་མེད། དེ་
ལྟར་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུས་ནི། ཡར་དགེ་བའི་སྤྱགས་སུ་བདེན་པ་
ལོག་པས་ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆད་པར་ལྷ་བར་སྒྲུ། མར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་བདེན་
པ་ལོག་པས། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་འབྱམས། ལས་ཀྱི་རྩོལ་རྩོང་ཉིང་
རྩོགས་ཟེར་བ་མང་བར་གདའ་ཉྑལ། རོན་དམ་པའི་གནས་ལྷགས་རྩོགས་པ་
ཉུང་བར་གདའ། ལས་ཀྱི་རྩོལ་རྩོང་བཞིན་ལ་གོལ་ས་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་གོལ་ས་ནི། རིག་པ་སྤྱོང་པའི་རང་མདངས་སྤྱོད་པ་ཡི་
ཤེས་སུ་གསལ་བ་འདི་ལ། སྤྱོད་ལ་ཞལ་བྱས་དང་། ཡི་ཤེས་ལ་ཁ་རྩོག་གམ།
མཆོན་མའི་རིགས་ཅན་རྒྱ་བྱལ་བ་མེད་དེ། སྤྱོང་པའི་རང་མདངས་གསལ་
བའི་ཆ་ཅམ་རྒྱ་གསལ་སྤྱོང་དབྱེར་མེད་རྒྱ་བཞུགས་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་.....
གསལ་སྤྱོང་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་རྒྱ་མ་ཤེས་པས། རིག་པ་སྤྱོང་བར་གོལ་བ་
བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་བའི་རྩོགས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་རྒྱ་འོང་།
བྱང་འཇུག་གི་ཆོས་སྤྱོད་བསྟན་ན། ཁོའི་སྤྱོད་མི་ཤོང་། གོལ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་ནི།
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དངོས་པོ་ཅན་རྒྱ་འཇུག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སེམས་ཆོས་སྤྱགས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་མི་འཇུག །གྱལ་མཐའ་ཁ་འཛིན་ཆོས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལམ་དང་བྲལ། སྤྱོད་པ་ལ་འཐས་བས་གྲོལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། གོལ་བའི་
འབྲས་བུ་ནི། ཕྱི་སྤྱོད་པའི་འོད་གསལ་(༢༠) ལ་ཆགས་པས། གཞུགས་ན་སྤྱོད་
པའི་ཁམས་སུ་སྒྲུ། ནང་རིག་པ་གསལ་སྤྱོད་རྒྱ་མ་ཤེས་པས་སྤྱོད་སྤྱགས་གཅིག་རྒྱ་
འཁོར་ཉེ་གྲོལ་བའི་རུས་མ་མཆིས། ལས་ཀྱི་རྩོལ་རྩོང་འོད་གསལ་ཐིན་ཟེར་བ་
མང་བར་གདའ་ཉྑལ། གསལ་སྤྱོད་བྱང་འཇུག་རྒྱ་འབྱོངས་པ་ཉུང་བར་གདའ།
ལས་ཀྱི་རྩོལ་རྩོང་སྤྱགས་རྩེ་ལ་ཡང་གོལ་ས་བཞི་ཡོད། གོལ་ལྷགས་ནི། རིག་པ་

སྟོང་གསལ་གྱི་རང་མདངས་མི་འཆར་དགུ་འཆར་གྱི་ནམ་རྟོག་འདི། ཇི་ལྟར་
 ཤར་ཡང་རིག་སྟོང་ལས་མ་འདས་ཏེ། གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་མ་གོ་བས། རིག་
 པའི་སྟོང་པར་གོལ་བ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས། གོལ་ཉགས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟུང། གོལ་བའི་ཉེས་སྦྱོན་ནི། གང་ཟག་
 གི་རྟོག་པ་ཆོས་སྐྱར་མ་ཤར་བའི་སྒྲོས་གང་ཤར་ནམ་རྟོག་གི་དྲ་བས་བཅིངས་
 བས་དགེ་སྟུར་དེད། བག་ཆགས་ངན་གོམས་གཙུག་ཆེ་བས་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་སྐྱབ།
 གཉེས་འཛིན་ཐེ་ཆོམ་རེ་དོགས་གྱི་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པས་རང་གིས་རང་.....
 བཅིངས་པ་ཡིན། གོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། ནམ་རྟོག་གི་གོལ་ས་མ་ཤེས་པས་
 བག་ཆགས་སུ་ཡང་འབྲས། རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཉེས་དམིགས་མ་ཤེས་པས་ཡེངས་མ་
 ལམ་ལ་མི་ཆེ་བད། ཤི་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་གོལ་བ་ཡིན། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ། རྟོག་
 པ་མེད་ཟེར་བ་མང་བར་གདའ་སྟེ། ཤར་གྲོལ་གྱི་མཆོང་རྟོགས་པ་ཁྱུང་བར་
 གདའ་གསུངས། ལས་གྱི་རྩི་རྩེས་ཁྱུས་པ། གོལ་ས་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཆོད་ན་དོན་
 མི་འདུག་པས་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་གཙོད་ཁྱུས་པས། གསང་བདག་གི་གསུང་
 བས། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ། རིག་པའི་རོ་བོ་སྟོང་པ་འདི། ལུས་ཀྱང་མ་བཅོས་པ། རྒྱ་
 མེད་པ། རྒྱུན་མེད་པ། (ཨ) ཡེ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་
 ལ་བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་པར་ཁོ་རང་གང་འདུག་གི་སྟེང་དུ་ཞིག་དང་གོལ་ས་
 མེད་པ་དེ་ཀ་དག་གི་སྟོང་དུ་འཆོང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་འོད་གསལ་བ་འདི། ཡེ་ནས་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ།
 དེའི་རྩལ་ཐུགས་རྩེ་འགག་མེད། གང་ཤར་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 གསུམ་ཟུང་འདུག་ཆེན་པོར་ཤེས་པ་གྱིས་དང་། དབྱེར་མེད་དུ་འཆོང་རྒྱ་བ་
 ཡིན་གསུངས། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ་བདག་གིས་ཡང་ཁྱུས་པ། ལྟ་སྟོན་སྟུང་གསུམ་གྱི་
 གོལ་ས་གང་ལགས་ཁྱུས་པས། གསང་བདག་གི་གསུང་བས། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ་
 ཡང་ཉོན་ཅིག །དང་པོ་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ལ་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བ་ཉིད་གྱི་གོལ་ས། གནས་

གྱི་གོལ་ས། གྲོགས་གྱི་གོལ་ས། ཉེན་མོངས་གྱི་གོལ་ས། སྤྱགས་འཛིན་གྱི་གོལ་
སའོ། །དང་པོ་ལྷ་བ་ཉིད་གྱི་གོལ་ས་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་ལྷ་བ་སྟོང་པ་མཐའ་བྲལ་དུ་
འདོད་པ་ལས། གསང་སྤགས་འདིའི་ལྷགས་གྱི་ནལ་འབྱུར་པ་མངོན་སུམ་རྗེས་
པར་འདོད། དེ་གཉིས་ཡང་དོན་དམ་པ་རྟོགས་ན་དབྱེ་བ་མེད་དེ། མ་རྟོགས་
ན་སྤྱིའི་ལྷ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱད་གྱི་ཆོག་གི་ལྷ་བ་དོན་རང་ཐོག་དུ་མི་འཁེབས་ཏེ།
གོལ་བའི་ལྷ་བ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་ཡིད་དཔྱད་
ཆོག་གི་ལྷ་བ་ལ་གདེང་དུ་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་གཏད་མེད་ཡིན། བྱར་མེད་
མཐའ་བྲལ་ཡིན་ཟེར་ནས་དགོ་སྤྱི་ཆོས་ལ་འཛོལ་ཉྱལ་དུ་སྦྱོད་ཅིང་། ལས་ལ་
བཟང་ངན་མེད། དགོ་བ་བྱས་པས་ཕན་མ་བཏགས། སྤྱི་པ་བྱས་པས་གཞོད་
མ་བསྐྱལ། ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཟང་ཐལ་ཡིན་ཟེར་(༥) ནས་ཐ་མལ་ཉིད་
དུ་སྦྱོད་དེ། དེ་ནམས་ནག་པོ་ཁ་འབྲམས་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་བ་ཐམས་
ཅད་གྱི་གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། མ་ཏི་རྩ་དུ་སྤྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་མེད་རང་
གསལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་རྩ་འབྲས་ཟབ་མོ་བྱང་འཇུག་དུ་སྦྱོད་དགོས། གནས་གྱི་
གོལ་ས་ནི་སྤྱིར་གནས་སྐབས་གྱི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་མཐར་ཐུག་...
གི་ལྷ་བ་སྟོང་དུ་བྱུར་པར་བྱེད་པ་ལ་རི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་དཔེན་ཞིང་དྲངས་...
པའི་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས། གནས་སྐབས་གྱི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་རི་
ཁྲོད་འགྲིམ་དགོས། གནས་ངན་པས་ལྷ་བ་གོལ་བ་ཡིན། མ་ཏི་རྩ་དུ་སྤྱི་
གནས་སྐབས་གྱི་ལྷ་བར་རི་ཁྲོད་དུ་སྦྱོང་དགོས། གྲོགས་གྱི་གོལ་ས་ནི། གནས་
སྐབས་གྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉེན་མོངས་པ་མི་
འཕེལ་བའི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་དགོས། གྲོགས་ངན་དང་འགྲོགས་ན་ངན་
པའི་སྦྱོང་པས་མི་གོས་པ་མི་སྤིད། དེས་ཆེ་འདིར་བྲིད་ནས་ལྷ་བ་སྦྱོང་དུ་མི་
སྟེར། ཉེན་མོངས་པ་འཕེལ་བ་གོལ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ལས་གྱི་རྩ་རྗེ་དང་མ་ཏི་
རྩ་དུ་སྤྱི་ དེར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། འཕེལ་མེད་གྲོགས་ལ་འཕྲུང་ཐག་ཆོད་

ལ་གཅིག་ཤིང་གསུངས། བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེས། ཉོན་མོངས་ལ་འབྱུང་འཛུམས་...
 ལམ་དུ་མི་སྤྲོད། བྱེ་རྩལ་གྱི་ཁྱེན་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད།
 དེར་སྐད་ཅིག་མས་ཀྱང་ལས་གསོག་པས། ལྷ་བ་ལྷ་མོ་ལས་ངན་པ་སྤྲོད།
 ཆོག་སྤྲུག་གི་སྤང་བ་ལ་དུག་ལྲས་ལས་ངན་སོ་སོར་གསོག། དེ་ཡང་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས། ཉོན་མོངས་པ་
 གང་སྤྲོས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དུན་པས་བཟུང་ནས་ཤེས་པ་(ལན) སྤྲོད་ཀྱིས་
 སྤྲོད། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་
 དང་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་སྤྲོངས་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབ་པའི་
 གསོལ་བ་གདབ། བྱང་པར་སྤྲོ་མ་ལ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ། ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་ཐོན་དེ་སྤྲུག་གིས་སྤྲོངས་ནས་ཡི་དམ་དུ་བསྐྱེད་ལ་སྤྲོད་པོ་...
 བཤང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བའི་ངང་དུ་སྤྲོད་ལ་བསྐྱེད་པ་སྤྲོད་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ།
 དེ་ལྷ་ལམ་དུ་སྤྲོངས་ན་ཡོན་ཏན་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དེ་དག་...
 གི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ལྷ་ལམ་དུ་མ་སྤྲོངས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དུ་སོང་
 བས་ལྷ་བ་སྤྲོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གོལ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྩ་རྒྱ་
 དང་མ་ཉི་ཟླ་དྲ་ལྷོ་མ་གོལ་བར་འདྲིང་ན། ཉོན་མོངས་པ་གང་སྤྲོས་པའི་
 གཉེན་པོ་བསྟན་ལམ་དུ་སྤྲོངས་པར་གྱིས། ལྷ་པ་སྤྲུག་མཐུན་གྱི་གོལ་ས་ནི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་རང་...
 གཞུང་གི་ལྷ་བ་ཤ་སྤྲུག་དུ་གོལ་ནས་ལྷ་བ་སྤྲོས་དང་། བདག་གཞན་དང་།
 མཐོ་དམན་དང་། སྤྲུག་སྤྲོད་དང་། བཟང་ངན་དུ་བྱེན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་ལྷ་
 བ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་གང་ཟག་གིས་སྤྲོད་ཆོད་སྤྲོད་བྱེད་པ་གོལ་བའི་རྩ་
 བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྩ་རྒྱ་དང་མ་ཉི་ཟླ་དྲ་ལྷོ་མ་གོལ་བར་འདྲིང་ན། ལྷ་བ་
 མཐའ་བྲལ་སྤྲོད་ཡངས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། དོན་གཉིས་པ་སྤྲོད་པའི་

གོལ་ས་ལ་བཞི། སྒྲུ་རྩ་བོའི་གོལ་ས། གནས་ཀྱི་གོལ་ས་དང་སྒྲུགས་ཀྱི་གོལ་ས།
 སྒྲུ་ཀྱི་གོལ་ས། ཉེན་མོངས་ཀྱི་གོལ་སའོ། །དང་པོ་སྒྲུ་རྩ་བོའི་གོལ་ས་
 འི། སྒྲུ་མས་རྩ་བོ་རང་བཞིན་(༥༧) ཐུགས་རྗེ་གསུམ་རྗེན་པར་རྩིས་ཀྱང་
 སྒྲུ་བ་མས་མ་གྲོ་སྟེ། རྩ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་ལ་འཕྲིག་མ་ཚུད་དེ།
 གསལ་སྒྲུང་དབྱེར་མེད་ཏུ་མ་ཤེས་པས་གོལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་
 གི་ལུགས་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་བག་ཅམ་ལ་ཞེན་
 བས་འདྲིང་ཁམས་ཀྱི་མིར་གོལ། སེམས་གང་ཏུ་འང་མི་རྟོག་པ་ཅམ་ཏུ་ཆགས་
 བ། གནས་གཅིང་མའི་ལྟར་གོལ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མང་བ་ཅམ་ལ་ཆགས་ན།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་གོལ། བདེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆགས་ན་འདྲིང་ཁམས་
 ཀྱི་ལྟར་གོལ། སྒྲུང་པ་ལ་མི་རྟོག་པར་ཆགས་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་
 གོལ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་ཏུ་གོལ་བ་ཡིན། དབང་པོའི་ཡུལ་རྒྱུ་ཏུ་
 འགགས་ན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཏུ་གོལ། གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་
 པ་ལྟར་བྱང་ཚོར་མེད་པར་འགག་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ཏུ་གོལ།
 ཤེས་རྩི་ལ་གསལ་སྒྲུང་འགགས་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཏུ་གོལ།
 གསལ་རྩི་ལ་བདེ་བའི་མདངས་ཅམ། སྒྲུང་རྩི་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་
 སྒྲེས་ན། ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཏུ་གོལ། འདི་དག་ནི་ཞི་གནས་
 སྒྲུགས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཁམས་གསུམ་
 དང་རིགས་ཏུག་ཏུ་འཁོར། ལས་ཀྱི་རྩི་རྗེ་དང་མ་ཉི་ལྟ་དུ་སྒྲི། སྒྲུ་ཀྱི་གོལ་ས་
 གཅིང་མ་ཤེས་ན། སྒྲུ་སྒྲུ་ཀྱི་ཁམས་སྒྲུག་འཁོར་བས་དགོས་པ་མེད། གཞན་
 ཡང་ལུས་སེམས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་མཐོང་བ་ལྟར་འདྲིང་ན། ཐ་མལ་རང་རྒྱུ་ཏུ་
 གོལ། ཡོད་མེད་སྒྲུགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན། ལུ་སྒྲེགས་རྟག་ཆད་ཏུ་གོལ་
 སེམས་(༥༩) ལས་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྲུང་ཏུ་འདྲིང་ན། ཉེན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཏུ་
 གོལ། སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདྲིང་ན་སེམས་ཅམ་ཏུ་གོལ། སྒྲུང་བ་ཐུད་ལྟ་ཏུ་

འདྲིང་ན་སྤྲུགས་སུ་གྲོལ།   གོལ་བའི་མཐའ་མ་ཆོད་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་
 གསུང་།   འོ་ན་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཐབས་ཤིག་ཟུང་དང་བྱས་པས།   གསང་
 བདག་གི་ཞལ་ནས།   དེར་མ་གོལ་བར་འདྲིང་ན།   མ་ཏི་རྩ་དྲ་ཤྱི་བཞིན།   དང་
 སྤར་ཐོས་པས་རྒྱ་བསྐྱེད།   བར་རུ་རྩ་སྒྲིམ་གྱི་གདམས་པས་གནད་རུ་བསྐྱེན་
 པར་བྱ།   ཐ་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རུས་སུ་གོང་གི་གོལ་ས་དེ་རྒྱམས་བསམ་
 གཏན་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིན་མོད།   དཔེ་ནི་རི་སོང་ཁྲ་ཆོང་རུ་ཉལ་བ་
 དང་།   མདའ་མཁན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་འདྲ་བས་གོལ་རུ་མེད།   ཉམས་
 གྱི་སྤང་བ་ལ་ཅི་ཤར་ཡང་གང་ཤར་གྱི་ཐོག་རུ་བཅས་བཅོས་དང་རེ་དོགས་.....
 དགག་སྐྱབ་མེད་པར་སྒྲོད་ལ་ཞོག་དང་།   གང་ཤར་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་གོལ་
 སར་རྒྱང་རུ་མེད་གསུངས།   གཉིས་པ་གནས་དང་གྲོགས་གྱི་གོལ་ས་བསྐྱེན་པ་
 བློ།   སྒྲིམ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ།   གནས་མི་མེད་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་
 བསྒྲིམ་དགོས།   གནས་དགོན་འདྲུ་འཛི་ཅན་དང་།   ཉོན་མོངས་པ་གྲུ་རྒྱས་པའི་
 སར་བསྐྱེད་ན།   གྲིབ་དང་།   དགོར་དང་།   ཆགས་སྤང་དབང་གིས་གོལ་འགྲོ།
 གྲོགས་ངན་དང་འགྲོགས་ན།   སྒྲིམ་འཕེལ་འཕྲོ་འཆད་རང་སྤྲུག་རང་གིས་ཉོས་
 པ་ཡིན།   ལས་གྱི་རྩི་རྩེ་མ་ཏི་རྩ་དྲ་ཤྱི།   ཆོས་གཤའ་མ་གཅིག་བྱེད་ན་གནས་
 ངན་དང་གྲོགས་ངན་གྱི་འཁྲི་བ་བཅོན་ཆོད་རུ་སྒྲོང་བ་ཟབ་པོ་གསུང་།   གསུམ་
 པ་སྒྲིམ་གྱི་གོལ་ས་བསྐྱེན་པ་ནི།   སྒྲིམ་སྒྲུང་བའི་རུས་སུ།   བྱིང་(༥༥) བ།   ཆོད་
 པ།   འབྲམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།   བྱིང་བ་ལ་གནས་གྱིས་བྱིང་བ།   གྲོགས་གྱིས་
 བྱིང་བ།   རུས་གྱི་བྱིང་བ།   ཟས་གྱིས་བྱིང་བ།   འདུག་སྤངས་གྱིས་བྱིང་བ།   སྒྲིམ་
 གྱིས་བྱིང་བའོ།   །དང་པོ་གནས་གྱིས་བྱིང་བ་ནི།   རྒྱས་རྩེད་དམའ་བའམ།
 དུལ་དགོན་ཉམས་པ་དང་གྲིབ་ཅན་རུ་བསྐྱེད་པས་ཤེས་པ་ཆོངས།   ཐིག་ལེ་མི་
 གསལ།   རིག་པ་འབྲུམ།   གཉིད་ཆེ།   ལུས་སྡི།   དེ་ལ་སྤྲུས་དང་བཤགས་པ་བྱ།
 གནས་དྲངས་ཤིང་མཐོ་བའི་སར་འགྲོ།   །འདུག་ས་གསལ་བར་བསྒྲིམ།   སྒྲི་

དགར་གྱི་བསེར་བྱ་འབྲུག། །དམིགས་པ་གངས་གྱི་ཆེ་མོ་དང་། །ལུས་གཅིར་
བྱར་བཅུད་ནས་བསྐྱེམས་པས་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ། གྲགས་གྱིས་བྱིང་བ་ནི་མི་
གི་བ་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅུད་པས་འབྱུང་བ་ཡིན། །བཤགས་པ་དང་བྱས་
བྱ། མི་དམ་ཉམས་དང་གི་བ་ཅན་བསྐྱུངས་པས་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ། ཏུས་གྱིས་
བྱིང་བ་ནི། དབྱིད་དང་དབྱར་གྱི་ཏུས་སུ་འཐིབས་ཤིང་བྱིང་ན་གངས་རི་ལ་
སྐགས་པ་མཐོན་པོར་བྱིན་ལ་བསྐྱེམས་པས་སེལ་ལོ། །བཞི་པ། ཟས་གོས་གྱིས་
བྱིང་བ་ནི། མིའི་ཟས་གོས་གི་བ་ཅན་གྱིས་བྱིང་འགོ་བས། རྒྱབ་པའི་ཏུས་སུ་
མིའི་ཟས་གོས་གི་བ་ཅན་ལ་འཛེམས་པས་སེལ་ལོ། །ལྔ་པ་འདུག་སྐྱངས་གྱིས་
བྱིང་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་འགོ་འདུག་དང་ཉལ་པོ་ལ་སྐགས་པ་བྱས་ན་
བྱིང་འགོ་བས་སྐྱེམ་པའི་ཏུས་སུ་བཞུགས་སྐྱངས་གསུམ་མཁ། རྩ་རྩེ་རྒྱུལ་
ཀྱང་བཅས་ལ་ཤེས་པ་ཏུར་འདོན་དབང་པོ་ལ་མདངས་བརྟོན་ལ་སེང་ཡེར་
རེ་བསྐྱེམས་པས་སེལ་ལོ། །དུག་པ་སྐྱེམ་གྱིས་བྱིང་བ་ནི། བསྐྱེམ་པའི་ཏུས་སུ་
ཤེས་པ་སྐྱད་ནས་བསྐྱེམས་པས་ལུར་ཐོམ་མེ་མཆིས་པ་ཞིག་(ལྔ) འོང་། དེ་
བྱིད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེའི་གསལ་ཆོད་རྒྱར་བའི་དབང་པོ་མཁའ་ལ་བརྟེག་
པས་སེམས་ཉིད་གསལ་ཉིག་གསལ་རིག་པ་ལ་ངར་བཏང་བས་སེལ་ལོ། །ལས་གྱི་
རྩ་རྩེ། སྐྱེམ་གྱི་བཤེགས་གང་ཟག་བཙོན་འགྲུས་ཅན་མིན་པས་མི་སེལ། ཉོན་
མོངས་པའི་གོལ་ས་ནི། སྐྱེམ་རྒྱུང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྒྱན་
མང་བས་ཙ་བ་ཏུག་ལྔ་པོས་བསྐྱེད་ནས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
འཆར་བས། དེས་སྐྱེམ་གནས་སུ་མི་སྟེར་འཁོར་བར་འབྲིད། དེ་དག་ལ་མ་བྱ་
གཅིག་པ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མ་ཡངས་པར་བྱས་ནས། པང་ཏུ་ཏུག་
རྒྱལ་བྱང་བ་བཞིན་ཏུ་སྐྱངས་ཤིང་ཤེས་བཞིན་གྱི་དུན་པས་བབྱང་ལ་ལྟ་བའི་
སྐབས་གྱི་ལམ་བྱིར་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་
མ་ལ་ལས་ངན་གསོག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བཞིན་གྱི་མེལ་

ཆོ་དང་མ་བུལ་བར་སྤྲོད་ལེན་ལ་བཙོན་པར་གྱིས་གསུང་། ལར་ལྟ་སྒྲིམ་ལ་
 བརྟན་པ་མ་སྤོབ་གྱི་བར་ལ། རི་དྲགས་ཆས་མ་བཞིན་དུ་གཅིག་པུར་བྱལ་ཞིག།
 ཉོན་མོངས་པ་ལ་དུག་སྒྱལ་མཐོང་བ་ལྟར་འབྲོས་པ་གནད་ཆེ། ཆོད་པའི་སྒྱུན་
 ལ་གཉིས། གནས་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཆོད་པའོ། །གནས་གྱི་ཆོད་པ་ནི། གནས་མཐོ་
 ཞིང་དྲངས་པར་བསྒྲུམས་པས་རིག་པ་དྲངས་ནས་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་རྣམ་མཁན་
 རྟག་ཆོད་ཅིང་འཕྲོ་བར་འོང་། གང་འཕྲོས་པ་ལ་རང་དགར་བཏང་ན་ཉོན་
 མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བས་རིག་པས་མཆོམས་སུ་ཕབ་ལ་གཏད། དེས་མ་
 བོན་ནས་ཉོན་ཐོས་གྱི་གཟིགས་སྤངས་སམ་ལྟ་སྤངས་ལ་འཇུག། དེས་འགའ་
 ཉོན་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ་འཇུག། ལུ་བ་མོ་རྒྱུང་(ལ) མཐིལ་གྱི་ཙ་བཞག་གོར་
 ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་ནག་པོའི་ནང་དུ་སེམས་ཞུགས་ལ་ཉལ་ལོ། །རྣམ་རྟོག་
 སེབ་གྱིས་བྱང་བ་དང་། རོས་བབྱང་ལ་ཕའ་བྱ་སྟེ། རྒྱང་བབྱང་། དེའི་རྗེས་ལ་
 རྟོད་གྱིས་སྦྲོད་ལ་བཞག །ཡང་ན་རྟོག་པ་རྒྱང་དེད་བྱས་ལ་མ་རྟོད་པའི་རང་
 ལ་བཞག་པས་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཆོད་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་
 ཡང་བྱང་བ་རྟོག་པས་སྤངས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་སུ་སྒྲིབ་ཆོད་ཅིང་.....
 འཕྲོ་ན། ཅི་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག་སྟམ་པའི་འདུན་པ་བཏང་ལ། བྱམས་པ་
 དང་སྦྱང་རྗེ་ཞེན་ལྷག་ཐབས་ཤེས་རབ་མོས་གྲུས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས། དེས་
 བ་ལྟ་བུའི་སྐབས་གྱི་ལམ་སྤྲོད་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །དོན་གསུམ་པ་འབྱམས་
 པའི་སྒྱུན་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་གོ་བས་འབྱམས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་འབྱམས་པའོ། །
 དང་པོ་མ་གོ་ནས་འབྱམས་པ་ནི། སྒྲིམ་བུན་དུ་གཙོད་མ་ཤེས་པས་རི་ཙམ་
 བསྒྲུམས་ཀྱང་ཐོགས་མེད། གདམས་པ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ལྷག་ལྟ་སྟེ། ཉམས་རྟོགས་
 དང་གོ་ཤན་མ་འབྱེད་པས། རྒྱན་སྒྲིམ་དུ་སོང་། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་གསལ་བ་
 གདབ། གདམས་པ་ལ་དེས་ཤེས་བསྐྱེད། སྒྲིམ་བུན་དུ་བཙད་ལ་གྲངས་མང་
 བར་བྱའོ། །བྱ་བ་དང་མ་འདྲེས་པར་སེང་ཡེ་རེ་བསྒྲིམ། གསལ་དུས་སུ་འཕྲོ་

བཅད་ལ་བསྐྱེལ། དེས་འབྲམས་པ་ཆོད་ནས་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་རྒྱུན་གྱིས་འབྲམས་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱུན་གྱིས་
 དུག་ལྡོགས་དུག་གི་སྤང་བར་འབྲམས་ཏེ། གཡེངས་ནས་དུན་པས་མ་ཟིན་
 པའོ། །དེ་ལ་གཉེན་པོས་འཕྲལ་དུ་སླེབ་པར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་འཛིན་པ་དུས་
 ལྷན་བཅད། ལྷུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་གོལ་ས་དེ་དག་ཆོད་
 པར་འདོད་ན། བག་སྒྲུ་ལ་(༡༦) གཏུན་པོ་ཐོང་གསུང་། ཡང་གསང་བའི་
 བདག་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེས་ཁྱེད་པ། གསང་སྐྱགས་པ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་
 འབྱེད་བ་མ་ལགས་སམ་ཁྱེད་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་
 ལམ་དུ་འབྱེད་བ་ཡ་ཅང་ཆེ་སྟེ་དུག་གི་སྒྲ་ཡོང་བ་ཆ་བྱ་ལས་མེད། ཉོན་མོངས་
 མ་སྤངས་པར་ལམ་དུ་འབྱེད་རུས་པའི་གང་ཟག་དེ། ལུ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཏོག་
 ལས་ཀྱང་དཀོན། གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གྲོགས་སུ་འཆར་
 ཏེ། ཐ་མ་ལ་དུག་དུ་འགྱུར་བས་སྤྲོད་བ་ཟེ། དང་པོ་སྤངས་པ་རི་ཅམ་ན་
 སྤྲོད་དུ་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མར་
 ཤར་ནས་ཞེན་ཆགས་གང་ཡང་མི་སྟེ། བྱང་ཡང་དགག་མི་དགོས། གནོད་པ་
 མེད། མ་བྱང་ཡང་སྐྱབ་སྟོ་མི་སྟེ། རེ་བ་མེད། དེ་ཅ་ན་ལམ་དུ་སྤྲོད་པའི་ཆོད་
 ཡིན། མཛོན་ཞེན་མ་ལོག་གི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འབྱེད་བས་སྤང་བུ་
 ཕྱི་བཟུང་ལ་འཁོར་བས་འབྱར་བ་དང་འདྲ། ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དང་མ་ཉི་ལྟ་
 བྱི། ས་ལམ་གྱི་ཆོད་ལྷགས་དེ་ལྟར་གྱིས་དང་གསུང་། རོན་གསུམ་པ་སྤྲོད་ལམ་
 ཀྱི་གོལ་ས་ལ་གཉིས། སྤྲོད་པ་དུས་མིན་གྱི་གོལ་ས་དང་། སྤྲོད་པ་སྤྱི་གོལ་ས་
 གཉིས། དང་པོ་དུས་མིན་གྱི་གོལ་ས་ནི། བྱང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་ཐོས་བསམ་
 སྒྲུལ་གསུམ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་སྤྲོད་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྒྱལ་
 ལྷགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲོད་ན་ལོག་པའོ། །རི་དྲགས་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པ་ནི། ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་

གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བས་ལོག་པའོ། །སྐུགས་པ་ལྟ་བུའི་(༥) སྤྱད་པ་ནི།
 ཉམས་ལེན་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་པ་ལ། བྱང་བ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་སྤྱད་ན་
 ཆོག་གི་དོན་མ་བྱེད་པས་ལོག་པའོ། །མི་བྱ་ཆར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་
 ནི། རང་ཉམས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་ཆད་དུ་
 འགྱུར་ལ། རྟོད་མེད་ནས་ལོག་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ནི། ཉམས་
 བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པ་ལ། ཉམས་བག་རེ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་ན། དོན་
 གྱི་མཐའ་མི་རྟེན་པས་ལོག་པའོ། །ཁེང་གི་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ནི། ལྟ་བ་སྟོང་དུ་
 བྱུར་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པ་ལ། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱད་ན་ལོག་པའོ། །དེ་
 ཉིད་གྱི་རྟེན་དུ་མ་བྱུར་ཅིང་སྤང་བ་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་འགྱུར་བས་ལོག་པའོ་.....
 པའོ། བྱི་བག་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ནི། དབང་གི་དུས་སུ་སྤྱད་པ་ལ། དུས་མིན་གྱི་ཆེ་
 སྤྱད་ན་རྒྱ་གཞི་ཆད་པ་འོང་བས་ལོག་པའོ། །སྤྱད་པ་མ་ལོག་པར་སྤྱད་ན་རང་
 སྤང་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བས། གཞན་སྤང་མ་དད་པ་བསྐྱུར་བྱས། གསང་བ་
 གོལ་བྱས། རྩ་འབྲུལ་གང་ཡང་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། སྤང་བ་འབྱུང་བ་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་བྱས་པའོ། །གོང་གི་སྤྱད་པ་དེ་ནམས་ལོག་ན་སྤྱད་པའི་གོལ་སར་ཤེས་
 པར་བྱ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དང་མ་ཉི་ཉ་དྲ་གྱི། སྤྱད་པ་
 ཆོས་སྤྱིའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་གྱིས། གཉིས་པ་ཆོས་སྤྱིའི་སྤྱད་པའི་གོལ་ས་
 ནི། འབྲུལ་གྱིས་སྤྱད་པ་གཙོ་ཡང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 དུ་མི་འགྲོ་བས་ཚུལ་འཆོས་ཞེས་བྱ་ཏེ། སྤྱད་པའི་གོལ་ས་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་
 ལར་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་མ་གོལ་བར་འདོད་ན། སྤྱད་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་གྱིས་དང་གསུང་། དོན་བཞི་པ་འབྲས་བུ་
 གོལ་ས་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་(༡༩) གོ། །དང་པོ་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་གོལ་ས་ནི། གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དུ་བབྱུང་ནས། ང་རྒྱལ་དང་རྣོ་མ་པ་སྐྱེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་

འབྲས་བུ་འགག་པའི་གོལ་ས་ཡིན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་དོགས་མ་ཞིག་ན་
 འབྲས་བུ་རྒྱུར་གོལ་བ་ཡིན། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་དང་མ་ཉི་ལྟ་དུ་སྤྱི། རེ་དོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 གཞི་མེད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་དང་གསུང་། ཡང་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུས་པ། མདོན་
 ལུམ་དུ་རིག་པའི་གནད་འདི་རྟོགས་ན། སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སམ་མི་དགོས་
 ལྟས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྤྲུགས་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཆེ་བ་ཡིན་མོད། འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུས་བཞིར་མ་དུན་ན། ཆེ་འདི་པར་ད་ལྟ་རང་འགྲོ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྒྱུ་རྟག་དུ་མ་བསྐྱམས་ན།
 མིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་གོལ་བྱིན། རྒྱ་
 འབྲས་ཆ་སྤྱོད་ལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འདོར་ལེན་མ་ཤེས་ན། རྟོགས་པ་མཐོ་ཡང་
 མི་དགེ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་འབྱུང་། ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་ན་རྟོགས་
 པ་དང་གོང་གི་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ཡང་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུས་
 ལྟས་པ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་ཆད་གང་ཆེ་ལྟས་པས། གསང་བདག་
 གི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་ཅི་ལྟག་དུ་འབྲིང་
 པའི་རྒྱུ་གང་བྱུང་ཡང་བར་ཆད་ཡིན། བྱུང་པར་དུ་སྦྱོས་པ་ལ་བྱུང་མེད་
 བདུད་དུ་ཆེ། བྱུང་མེད་ལ་སྦྱོས་པ་བདུད་དུ་ཆེ། ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོ་གོས་བདུད་དུ་
 ཆེ་གསུང་། ཡང་ལྟས་(འབ)པ། ད་ལྟའི་གསང་སྤྲུགས་པ་པལ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་མ་
 བསྐྱེན་པ་པོགས་ཆེ་བེར་བ་གདའ་བ་སྟེ། རི་ལྟར་ལགས་ལྟས་པས། གསང་
 བདག་གི་ཞལ་ནས། ལམ་ཀྱི་པོགས་འདོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གསེར་ལས་དགོན།
 བྱུང་མེད་ངན་པ་མོས་གུས་བྱི་ཕོ་ལ་བྱེད། དག་སྤང་སྦྱིང་སྤྲུག་ལ་བྱེད། ཆོགས་
 གསོག་བྱི་ཕོ་ལ་འབུལ། ཞེན་ལྟག་ལྟ་ཆོས་ལ་བྱེད། ཉན་ན་བྱི་ལ་ཡང་སྦྱིང་
 ལྟག་ན་སྦྱིང་ནས་ལྟག། ཁེར་སྤྲོ་མིག་སེར་ཆེ། ཡར་འགྲོ་བའི་ལས་མི་གསོག་
 པར། མར་འདྲེན་པའི་ལྟགས་ཀྱི་བྱེད། ཆོས་འཕེལ་བའི་པོགས་འདོན་པ་མི་

ཡོང་བར་ཆགས་སྒང་དང་ཕྱག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད། ཆགས་པས་གྲོལ་དུ་རེ་
 བས་བསྐྱེད་པར་གདའ་སྟེ། ཉམ་མངས་འཕེལ་བའི་རྒྱར་སྒང་། ཁམས་རྒྱས་
 པའི་རྟེན་ཡོད་དུ་རེ་ཅན། ཉམས་གྲིབ་གྱི་ཐུམ་པོ་བྱེད་ཡོང་། དམ་ཆེག་མི་
 བསྐྱེད་བའི་བྱད་མེད་འཕྱོར་མ་བདུད་མ་ཡིན་གསུང་། བསྐྱེད་དུ་བྱང་ཅམ་དེ་
 གང་ལགས་ཞུས་པས། གསང་བདག་གི་ཞལ་ནས། གོང་གི་སྦྱོར་དེ་ནམས་ལས་
 མེག་པ་ཞིག་ཡིན། བྱད་པར་དུ་ཆོས་ལ་མོས་པ། སློ་ཆེ་བ་དང་རྒྱད་རིང་བ།
 དད་པ་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ། བ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དུག་རྒྱད་ལ་ཆང་བ། སྒྲ་མའི་
 བཀའ་སྒྲུལ་མི་གཅོག་པ། རྒྱབ་པ་པོ་ལ་གུས་པ། སྐྱགས་གྱི་དམ་ཆེག་མིག་
 འབྲས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བ། དབང་གིས་དུས་མིན་པར་གཡེམ་མི་འཆར་བ།
 གཙང་སྒྲུལ་གནས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་
 དཀོན་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆགས་པ་ཅན་དངས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དབང་
 པོ་རབ་གྱི་ཆོས་སྒྲུལ་ཡིན། ཐ་མལ་པ་ནམས་ལ་ཉམ་མངས་པ་རང་དགར་
 འགྲོ་བས་དེ་(༡༠ན) ལས་སྒྲིག་དགོས་སྐྱགས་གྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་དམ་ཆེག་མ་...
 བསྐྱེད་སྒྲིབ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རེ་བ་མ་བྱེད་ཨང་། ཡང་ལས་གྱི་རྩི་རྩེས་ཞུས་
 པ། ཆོས་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོ་གོས་དང་ལུས་གྱི་བདག་འཛིན་འདི་ཀས་ལན་འདུག་
 པས། འདི་གསུམ་སྒྲོས་སྦྱངས་པའི་གདམས་པ་ཞིག་ཞུ་བྱས་པས། གསང་
 བདག་གི་ཞལ་ནས། ལས་གྱི་རྩི་རྩེ། ལུས་འདི་ནམས་ཀྱང་འཛིག་པ་ཡིན། ཆེ་
 ཆད་ཀྱང་སྦྱོར་ནས་བསྒྲོས་ཆར་ཏེ་ཡོད། ཆན་གཞོན་ལ་ངེས་པ་མེད། ཐམས་
 ཅད་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པས། གཟུགས་ལགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པས་མ་ཤི་
 བར་འདུག་པ་ངེས་མ་མཐོང་། ལུས་གྱི་གཙུག་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་སྦྱང་ལ་
 རི་བྱོད་འགྲིམས། གོས་ནི་དུག་པོ་གྱོན་ཀྱང་ཆོག །སྟོ་ནི་རྩི་དང་རྒྱས་ཀྱང་འོང་
 སྟེ། མི་ནམས་གྱིས་ཆོས་བྱེད་མ་རུས་པ་ཡིན། ད་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་
 སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ནས་དགེ་བ་བྱེད་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་འདུག །ངའི་གསང་ཚིག་གི་ཚུལ་འདི་ནམས་མཁའ་
 འགྲོའི་སྒྲིང་གཏམ་ཡིན། རྩོམ་འཛིན་པ་བདག་གི་གསང་ཚིག་འདི་ནི། བྱི་
 ལྟར་གྱི་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། བདག་གི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་དབང་ཕྱག་མས་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མ་ཉི་ཟླ་དྲ་ཤྱི་ལ་བདག་གིས་བསྟན་རྟོ། །གདམས་པ་
 འདི་ལྟ་གསུམ་གྱི་བར་ལ་གཞན་ལ་མི་སྤྲོ་བར་རྒྱས་གདབ་པོ། །གདམས་པ་
 འདི་འཛིན་མི་ཞི་ཞུ་ལན་སྒྲན་མཚན་བདུད་རྩི་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲན་འདི་
 དང་པོ་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་དང་ཁར་མི་འགྲོ་བའི་དཔེ་ཡོད། དང་ཁར་སངས་
 ཡང་སྐྱུགས་པའི་དཔེ་ཡོད། སྒྲན་སྦྱར་འདི་འཁོར་བའི་(༡༠བ) གཙང་ནད་
 སེལ་བ་ལ་འདི་ལས་ལེགས་པ་མེད་གསུང་། སྒྲན་འདི་དང་པོར་གསེལ་ནས་
 བར་དུ་མི་སྐྱུག་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་གཙང་ནད་དམ་པ་འདི་
 སྟོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཞེས་པ་
 མ་ཉི་ཟླ་དྲ་ཤྱི་འདི་རྒྱུད་ཚོད་གང་ལགས། འཚང་ནམ་རྒྱ། ཡི་དམ་གང་གི་
 རྩོམ་སྟུ་བྱུངས། སྟེ་བ་སྤྲུལ་གར་འབྲུངས་ཞེས་པས། གསང་བའི་བདག་པོའི་
 ཞལ་ནས། སྟོ་བཟང་གཤམ་པ་འདི་ནི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བ་སྤྲུལ་སྟེ་བ་བདུན་གྱི་བར། པརྟེ་ཏའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད། འདི་ཁའི་སྟེ་བ་སྤྲུལ་ཁ་ཆེའི་གི་བ་སྟན་གྱི་ཡུལ་དུ་
 པརྟེ་ཏ་མ་ཉི་ཟླ་དྲ་ཤྱི་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱ་འབྲུངས་ཏེ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཁོར་
 ལ་བརྒྱ་འདུས། སོ་སོ་སྟེ་བའི་སྤྲང་རོར་སྦྱར་ལམ་ལ་གནས་པར་གཤམ། སོ་སོ་
 ཕྱག་ན་རྩོམ་གྱང་འདི་འོན་ཏེ་དཔག་པར་མི་རུས་ཤིང་། ལྟག་པའི་ལྟ་
 བྱིན་གི་ལྟ་མོས་རྩོམ་སྟུ་བྱུངས་ཤིང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོས་གྱང་རྩོམ་
 སྟུ་བྱུངས་ཏེ། ལྟག་པའི་ལྟ་ཡིན། འཚང་ནམ་རྒྱ་ངས་མི་སྟོན། འཇམ་དཔལ་
 དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་ལྷུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚང་ཚོས་དྲན་རིག་
 གསུམ་གྱིས་པན་ཡོན་ཚོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། སྟོའི་རྒྱུད་ཚོད་གཞན་

[illegible]

སེམས་བསྐྱེད་ལྷགས་འདིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་མྱོང་བ་བག་རེ་སྐྱེ་བ་ལས་.....
འོས་ཅི་ཡོད། གསང་སྒྲགས་ཟབ་མའི་གཟུངས་སྒྲགས་བཟུངས་པས་སྐྱོན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་བག་རེ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་བས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱན་ཆགས་
གཏིང་ནས་སྐྱེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་པའི་སྤང་བ་སྐྱེད་དགོས། ལྷག་
མཐོང་རྣམ་དག་གི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྤང་མ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་
སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། ལྷག་མཐོང་རྣམ་དག་མི་སྐྱེ་ན། ངའི་གསང་
ཆོག་དུ་སྟོན། གོལ་ས་རྣམས་གཅོད་དགོས་པ་ལགས་སོ། །ཞི་གནས་མེད་པ་ལ་
ལྷ་བའི་གོ་ཡུལ་གཅིག་བཀའ་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་ཐུན་པར་འདོད་པ་རྣམས་
ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་གསུང་། ལྷག་མཐོང་
གི་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྐྱོན་.....
མོང་མིན་པ་སྟོར་དུག་དང་རྫོགས་ཆེན་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་མོད། རིགས་
བསྐྱེད་གསུམ་དུ་འདུས། ངའི་གསང་ཆོག་རྣམས་ལ་མང་དུ་ཡོད། ཆོས་བྱས་
པ་ལམ་དུ་སོང་མ་སོང་གི་བྱུང་པར་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སྐྱོན་མོང་བ་རྒྱ་ཆེ་.....
རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་ཡིན། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ། བྱེད་ལས་
སེམས་ཅན་གི་དོན་སྦྱབ་པ་སྟེ། སྐྱོན་མོང་མིན་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་གི་གོ་ཡུལ་
དང་མྱོང་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་ཆོད་རང་དོན་གི་འཁྲི་བ་ཆོད་ནས། གཞན་
དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་ཤིང་སྦྱབ་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་
ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལགས་སམ་ཞུས་(༡༩༩) པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྷ་ང་
མཐོན་པོ་ཡིན་མོད། ལྷ་བའི་སྒྲགས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་དང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་
བཀའ་བ་འདི་འབྲུལ་མེད་ཡིན། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིང་
གསུང་། ད་ལྟ་དབུས་གཙང་ན་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་མ་རྟོར་བ་ལྱང་རིགས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ནས་གཞན་ལ་ལམ་རྣམ་དག་འཁྲིད་སྐབ་པ་ཡང་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། འབྲིང་ཐུབ་པ་ནམས་གྱིས་འབྲིང་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད།
 འབྲིང་མི་ཐུབ་པས་བྲིང་ནས་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ངན་སོང་
 ཏུ་འགྲོ་བས་སྒྲིང་རེ་རྗེ་གསུང་། ཡང་གསང་བདག་ལ་ལས་གྱི་རྩོམ་རྒྱས་པ།
 སྐྱོ་བ་བཟང་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཆེན་ཆོད་རིམ་ཅམ། འཁོར་བྱུང་པར་ཅན་རིམ་ཅམ།
 གནས་གང་ཏུ་འགྲོ་དོན་འཕེལ། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་གང་ཏུ་འགྲོ་དོན་བྱེད་བསྟན་ཏུ་
 གསལ་ཞུས་པས། གསང་བའི་བདག་པོའི་ཞལ་ནས། གནས་གཞི་གཅིག་ཏུ་མ་
 བཞུགས་ན་འགྲོ་དོན་འཕེལ། སྐྱེ་ཆེན་ཆོད་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ལས་མི་ཐུབ། སྐྱབ་
 པ་འབའ་ཞིག་མཛད་ནས། བརྟན་ཏུ་དོན་གཅིག་གཅིག་ན་དོན་གསུམ་ཐུབ།
 འགྲོ་དོན་བྱེད་ན་སྒྲིལ་མ་དཀར་མོའི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོད་པག་མེད་གྱི་སྐྱབ་པ།
 འཇམ་དཔལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། འཇམ་དཔལ་གཤེད་དམར་གྱི་སྐྱབ་པ་
 མཛད་ན་སྐྱེ་ཆེ་རིང་། དེ་མ་མཛད་ན་ནག་པོའི་སྐྱགས་གྱིས་བར་ཆད་འབྱུང་
 ཉེན་ཡོད། གོང་གི་སྐྱབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཅིས། འཁོར་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་
 གསུམ་འབྱུང་། ཆོགས་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་འཁོར་མང་ཏུ་འབྱུང་། ལམ་ནི་
 ཆོ་སྤྲ་མའི་ལུང་བསྟན་ལས་འཕགས་པས་ཆད་མི་བྱིན། གོང་ཏུ་བསྟན་པའི་ཡི་
 དམ་ལྟ་སྟུར་ཏུ་(༡༩བ) ཞལ་གཟིགས། གཟིགས་ལྷགས་རྣམ་པ་གསུམ། རབ་
 དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། འབྲིང་ཉམས་ལ་གཟིགས། ཐ་མ་མི་ལམ་ཏུ་ཞལ་
 གཟིགས་པའོ། ཡི་དམ་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་པའི་སྒྲན་ལ་ཆོ་འཕྱལ་གདུག་རྩལ་ཆེ་
 བར་འབྱུང་ངོ་། །བརྟན་ཆེ་རིགས་ཉིད་ཡི་དམ་ཏུ་སྐྱལ་ནས་འབྱུང་། དེ་ལ་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་དངས་ནས་དེ་ལ་
 བསྟེམས་པས། ཡི་དམ་ཡིན་ན་གཟི་བརྗིད་ཆེར་བསྐྱེད་འོང་། བརྟན་ཡིན་ན་
 ཡལ་ཉེ་འགྲོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདུག་ནའང་། དེད་ལ་དེ་
 ཀ་གོ་བདེ་བ་དང་སྤྲ་བར་བྱུང་། རིམ་ཅམ་ཏུ་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་
 སྐྱོ་དགའ་མི་འཚལ། དེ་བྱས་ན་བརྟན་གྱིས་འབྲེར་བ་འདུག་གསུང་། ཡང་

ཁྱེ་ལ། སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲེ་བ་རྟིང་མ་གར་འབྲུངས་ཁྱེ་ལས།
 དགའ་ལྡན་དུ་བྱམས་པའི་དུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་
 སྔ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲེ། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གཞན་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འབྱུང་། གསུམ་པ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་འདིར། རྒྱ་གར་
 ཤར་སྒྲགས་སུ་རི་ཙ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་པརྟེ་ཏ་རྩྭ་ན་སྒྲི་ཞེས་བྱ་བར་
 འབྲུངས། འཁོར་ཉིས་སྟངས་དུ་འདུ་ཞིང་། འཁོར་ནམས་ཀྱང་ཆོགས་ལམ་ཆེན་
 སྔ་དང་། སྒྲུང་ལམ་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་དོ། །གསང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་ཆོག་ནམས་གཞན་གྱི་སྒོར་མི་ཤོང་སྲིད་པས་སྲེད་པར་མཛད་པ་
 ལྟ། བྱིད་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་གསུང་ནའང་། ཡི་གེ་ལ་
 འདེབས་ཡོང་མ་བྱུང་བས་སྒྲགས་ཙམ་(༡༩ན) ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡོན་ལགས།
 དྲི་བ་ནམས་ལའང་གང་དྲིས་དྲིས་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་རང་རང་རྒྱས་ཆེ་གསུངས་
 བས། སྒྲགས་འདི་ཙམ་ལས་མི་གདའ་བས་དེ་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །མཁྱེ་ལ།
 རྟེན་མཆོག་། །སྐབས་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། སྒྲུང་གི་གྲུབ་ཐོབ་ནམས་ཀྱིས་མཛད་
 རྒྱལ་དང་། གདམས་ངག་ནམས་ལྷགས་ནམ་དག་མང་དུ་ཡོད་མོད། དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་བཅུན་
 འདིའི་སྟན་བརྒྱད་ནམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྐབས་ནམས་ལ་ཡང་། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་སྔ་དང་མཐུན་པ་རེ་
 ལྷགས་གཅིག་དང་། དཔུ་མ་ཆེན་སྔ་དང་མཐུན་པའི་ལྷགས་གཅིག་དང་། རྩོགས་པ་ཆེན་སྔ་
 དང་མཐུན་པའི་ལྷགས་གཅིག་སྟེ། མི་མཐུན་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་
 གིས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ངེས་ཤིང་། བྱུང་པར་དུ་སྟན་མཆོག་བདུད་ཅི་འདི། རྩེ་ཙང་ཁ་པ་
 ཉིད་ལ་གནང་བའི་གདམས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདུད་ཅི་
 སྟན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྩེ་ཙང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། འཕགས་
 པ་ལག་ན་དོ་རྩེའི་གསང་ཆོག་ །ལྷག་ཆད་ནོར་གསུམ་གྱི་སྒྲུན་དང་བལ་བ། བདུད་ཅི་སྟན་
 མཆོག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྲགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་པ་ལ། དུས་མུས་ཀྱི་ནལ་འབྱུར་
 པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་ཉིད་དཔལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱེ་ལ་གསེར་འཕྲིང་དང་འོ་མ་དང་

ཆུ་བཟེས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་འགལ་འདུ་དང་དཀའ་བའི་གནས་ནམས་ལ། བརྟག་
 དབྱང་ཆེར་མ་ཞུགས་ལ། རྒྱལ་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཞིག་གི་བསྐྱེད་པར་ངེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྟ་བུ་མཚན་པོ་ཡིན་མོད། ཁྱེད་རང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དང་ཟླ་གྲགས་གྱིས་བཀྲལ་བའི་ལྷགས་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སྐགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ།
 གང་གི་ལྟ་བུ་མཚན་པོ་ཡིན་མོད་ཅེས་པ་ཆོག་འདི་ལ། དབྱང་གཞི་བྱ་བར་(༡༩བ) རིགས་
 ལ། འདིའི་རྩ་བོ། རང་བཞིན། ལྷགས་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནམས་ལྟ་སྟེ་སྤྱོད་གསུམ་དང་སྤྱོད་ན། སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཟླ་གྲགས་གྱི་ཞི་ལྷག་མཉམ་རྒྱུ་སྐགས་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ལྟར་ན།
 གང་གི་ཡི་དམ་གྱི་གསུང་ཡང་འགལ་བ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ཆེན་ཁ་པ་ཉིད་གྱིས་ལྷགས་
 རེས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པ་ལ་འགལ་འདུ་དང་བྲལ་ཞིང་། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱང་ཞིབ་
 ཞིབ་འདྲ་ལ་ཆེད་བར་མ་སང་བ་དགོས་མོད། དེ་སྐགས་ཀྱི་དབྱང་གཞི་བྱ་རྒྱ་མི་འདུག་པས།
 ལྷགས་འབྱུང་ཆོས་འདིར་འཇུག་འདོད་ནམས། དཔེ་ཆ་མཚོང་བ་ཅམ་དང་གསུང་བ་པོ་དང་
 ལྷ་བ་པོ་བཟང་ཟེར་བ་ཅམ་ལ་དག་པ་སྤྱོད་ནས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་ག་བར་མ་བྱེད།
 སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། གཞུང་ལྷགས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བ་དགོས་
 མོད། དེ་ལ་འགལ་འདུ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཁྱར་པས་ཉམས་སྦྱང་ལ་
 བཅར་ནས་སྟོམ་དུས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོག་གིས་འཆིང་ཞིང་སྟོན་གྱི་སྟོ་དུ་མ་འབྱུང་བས་སོ། །
 འདིར་མ་ཕྱི་ལྟ་མེད་གཏན་མ་རྟེན་པས། རྒྱ་ཆུག་རྟོག་པས་མཛད་པའི་མཛད་པ་ལ་སྟོན་
 སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིག་རྒྱང་འདི་བཀོད་པའོ། །།ཞུས་དག། །།

༡། མཁའ་ཀློག་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ། །

༡༡། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དཔེ་བླ་མའི་ཞབས་བརྟུང་དེ། འདྲ་ལྟ་ཚུལ་
 བཞིན་བསྐྱབ་པར་འདོད་བྱེད་ལ། བྱིས་པའི་དོན་ལྟ་བུ་ཁོ་མོས་འདིར་.....
 བརྒྱུད་བྱིས། རྟོགས་པར་སྤྲོད་པའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤྲོད་ས། རྒྱུ་པར་སྤྲོད་
 གཉིད་སངས་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྟ་མོ་བཞིན་སྤྲོད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་རིམ་.....
 བྱིས་བསྐྱལ་བར་མོས་པ་རྒྱུ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི། ལྟ་བུ་བ་ན་སྤྲོད་བསྐྱལ་བར་
 མོས་པ་ལ། དེའི་སྤྲོད་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་ཚུལ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འདྲ་
 གསལ་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་ལྟ་བུ་བ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྤྲོད་བ་དང་
 མཚུངས་པའི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་བྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱལ་བར་མོས་པས་
 ཆོག་གིས། ཉན་པར་མཛོད་རྟོགས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་བྱིས་བསྐྱལ་
 བར་བསྐྱེད་མི་དགོས། བསྐྱལ་ནས་ཚུལ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་འདྲ་གསལ་བའི་
 དང་ལས་ཅིག་ཅར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་.....
 པའི་ནམ་པར་བཞེད་པ་སྤྲོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྤྲོད་པ་གསལ་ན་དག་དུ་བརྒྱུད་
 མི་དགོས། མི་གསལ་བ་གསལ་བའི་བྱེད་དུ་དག་དུ་ཅུང་ཟད་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་
 ཅུང་བ་མེད། འདི་ལྟར་སྤྲོད་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པས། བསྐྱེད་
 རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ལམ་བྱེད་རྒྱུ་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་
 སང་པ་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དཔེ་བླ་མའི་ཞབས་བརྟུང་འདྲ་གསལ་བྱིས་དང་ལས་
 གཞུགས་བྱི་སྤྲོད་(༡༥) ལངས་པའི་གཞུགས་བྱི་སྤྲོད་ལམ་བྱེད་ཅུང་མ་གཏོགས་
 ལྟར་སྤྲོད་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ལམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་.....

དགལ། འོན་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ལྷ་བ་སྤྲུལ་བསྐྱལ་བའི་
 རོར་བཞེངས་པ་དང་། རིགས་མཚུངས་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་སྤྲིའི་ལམ་བྱེད་
 ཅམ་རུ་བཞག་ཀྱང་བྱང་། རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྤུན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་
 རྒྱལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེ་བྱར་རུ་བྱས་ཡོད་པས་དེ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། ལྷ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་བྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། རྟོང་པ་ཉིད་
 སྐབས་དེར་སྒོན་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་……
 རེའི་ནང་རུ་ལྷ་བ་ཐེབས་རེའང་མ་བསྐྱེདས་པའི་ལྷ་བ་བཞགས་པའི་བྱ་བ་……
 ཅམ་བྱེད་པར་རུས། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་འདོད་
 ན་དེ་འདྲས་མི་ཆོག །ལྷ་བའི་གོ་བ་རགས་པ་དྲན་ཅམ་མིན་པར། དམིགས་
 རྣམ་རྒྱུད་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཤ་བཅད་ནས། རྟོང་བ་སྤྲུལ་བྱིན་ཅམ་མ་
 བྱང་གི་བར་རུ་ཆིག་རྒྱལ་རུ་བསྐྱེདས་ཏེ་དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རུ་……
 བྱས་ནས་བསྐྱེདས་ཤིང་། རྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་རུ་ལྷ་བའི་ཅིས་བྱིན་པའི་
 དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྐྱེན་པ་ཞིག་སྤྲུལས་མཆོད་ཉིད་གང་གི་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་(༡༥) མེད་མི་བྱང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་རོར་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྟོང་……
 བ་གང་ཤར་རྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་རོལ་རུ་འཆར་བ་ཞིག་ལེགས་པར་སྐྱེདས་……
 དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དྲན་ཅམ་དེས་ག་ལ་ཆོག །སྤྲུལ་སྤྲིལ་རྟོང་པར་
 སྐྱེདས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྲུལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྣམ་བཞེན་རྒྱལ་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཛོག་གིས། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་རྟོང་བ་དང་རྟོང་པ་ཆོགས་པ་སྤྲུ་
 མ་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་བ་མིན། སྤུན་མཆོམས་གྱི་སྐབས་
 སུ་གཙོ་བོར་སྤྲུ་མ་ལྷ་བའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུད་བ་དང་། ཡང་སྤུན་བཞིར་བསྐྱེད་
 རྫོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྤུན་མཆོམས་སུ་ལྷ་བའི་རྟོང་བ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་
 བར་རུ་ཕར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤུན་མང་གི་ལྷ་བ་རྒྱུད་རྒྱལ། རྟོང་ཉིད་འབའ་

ཞིག་གིས་དབྱད་བསྐྱོམ་དང་འཛོག་བསྐྱོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་བྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་དྲན་
 དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཐོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་
 བརྒྱས་པ་གཙོ་བོར་ཐུན་མཛམས་སུ་བྱེད་པ་སྟེང་པ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་མགོ་ལ་བྱེད་པ་ཐུན་སྐྱམ་
 ཚྭ་གས་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་མ་གཏོགས། དགོས་པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་བཞེད་
 པས་རྒྱན་བྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། ལྟར་བ་འཕེལ་
 བ་འགོག་པ་དང་། སྤར་ཡོད་སྤྱང་བའི་བྱིར་ཐུན་མཛམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
 བརྒྱས་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྤམ་པ་གསུམ་བྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ངེས་
 (༡༣) བོ་མི་འོང་བར་སྤང་ན་ཆོག་རིས་རང་རང་གི་གང་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་
 ལ་སྤམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤམ་ཆོག་སོགས་བྱི་ཆོག་རིས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་མ་
 བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ངེས་བོ་མི་འོང་བར་སྤང་ན་ཆོག་རིས་མཐར་ཆགས་
 སུ་ཡིད་ལ་བཤར་ནས་དེའི་རིམ་བཞིན་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྤམ་སེམས་བྱ།
 ཆོག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཚད་བར་དྲན་པར་རུས་པ་བྱང་ནས། ཆོག་རིས་
 ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཡིད་ལ་ཤར་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས་སྤམ་ཆོག་སོགས་ངག་དུ་བཤར་མི་དགོས། དགེ་སྟོང་ཐུགས་བྱི་སྤམ་
 ལྡན་བྱིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་དབྱངས་དང་།
 རོལ་མོ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་བྱི་དུས་དྲན་བྱི་ཐུན་བྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐུན་མཐུག་
 བར་དུ། དུས་གཅིག་དུ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པས་ཆོག་གི། བེབས་རེ་བཞིན་བྱིན་
 བྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས། རྩོམ་རྩལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ།
 སྤམ་པ་སོ་སོའི་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལན་དུག་དུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་ཐུན་གསུམ་དང་མཚན་
 མོ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཐུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་བྱ།

ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་འགྲིག་མ་ཅམ་.....
 བྱིས་མི་ཆོག་ །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་དུ། ཞེས་པའི་དུས་དུག་པོ་ངོས་
 བཟུང་འབྱུ་མནན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོད། ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་
 ཟུག་རྟ། སྤྱོད་བྱིས་དྲིས་པ་འདི་འམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་ཅོད་
 (༡༥) རྟོགས་པར་ཤིན་དུ་སྒྲ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིང་ནས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །
 འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཅེ་གཅིག་བསྐྱབ་ལ་གཞོལ་བའི་
 བཙུན་པ་ཡིས། །བསྐྱོད་རྟོགས་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ནམས། །ཐོག་
 མར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས། །དམ་ཆོག་སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་གཅིས་
 པའི་སྒྲ། །དེ་ནས་བསྐྱོད་རྟོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོལ་འདོན་མིན་པར་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་
 ལེན་གཞི་ཅ་བྲལ་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་
 གིས། །ཆོམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགེལ་འདོད་ན། །ཤིན་དུ་སྤྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བའི་གནད། །ཆེས་ཆེར་རྟེན་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པ། །ལམ་གྱི་གནད་
 མཆོག་དུ་མའི་ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་སྒྲ་མ་བསྟེན་ལས་ལེགས་དྲངས་ཤིང་། །
 དང་པོར་བསྐྱོད་དང་སྐྱེས་པ་ཐོགས་འབྱེན་དང་། །སྤྱི་ནང་མི་མཐུན་བཤེགས་
 རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་ །རྣམ་པར་
 བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་ནང་བྱན་རྒྱུད་པའི་
 གདེངས་ལུན་པས། །ཆེ་འདིའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་རྒྱན་བཅད་དེ། །དབེན་
 པའི་གནས་སུ་སྐྱོད་ལུག་མི་འབྱུར་བའི། །བཙུན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་
 པར་འཆོལ། །དེ་ལྟ་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས། །མཛད་བྱང་དགྲེས་པ་
 བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའི་རིམ་གཉིས་ལ། །
 ཅེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང་། །ཞེས་(༢༥) འཕོད་པ་
 དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དག་.....

ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་སྤྲས་པའོ། །དགེའོ། བཏུ་ཤིས། མཆོ་ལོ།

༭ ། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་ཏའི་མི་ཏུ་
 ཆེན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་ཏེ་བའི་
 ལན་བཞུགས་མོ། །

༭ ། རྩོམ་པོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་དབྱང་གིས་
 རྒྱགས་ཀྱན་ལས། ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་མི་གཡོ་ཡང་། ། གྲགས་པའི་
 བ་དན་དཀར་པོ་རྒྱགས་བཅུར་གཡོ། ། རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་གྱུར་
 ཅིག ། ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲུངས་པའི། ། རྒྱ་འཛིན་དཀར་པོ་
 རྒྱག་གི་འདུ་འགོད་ཅན། ། འབྲུག་རྒྱ་རྩན་པར་རྒྱག་པ་ཐོས་པ་ན། ། རྩ་བུ་
 མཁའ་པ་བཏེག་ནས་གར་བཞུད་དོ། ། གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅུང་ཟད་མི་མངའ་
 ཡང་། ། གང་གི་རྩོ་ཡི་རྒྱས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ། གང་ཆེ་ཏེ་བའི་བཀའ་ཡིག་
 བརྒྱགས་པ་ན། ། གང་གིས་ལན་ཐེབས་སྒྲུལ་དུ་དཔྱད་པ་ཞུགས། ། བཀའ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་ཞིབ་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་། ། ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་ངེས་པ་མ་རྟེན་
 (༢༩) པས། ། ཏིས་ལན་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་མ་སྟོབས་པས། ། མདོར་བསྟུས་ཅུང་
 ཟད་ཕུལ་བ་འདི་ལྟར་ལགས། །

༥ ། བྱིམས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་བཟང་པོ་པའི་...
 བཀའ་ལྷང་གིས། ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ། རྒྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་བཞེན་
 དང་། ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་མཛད་པ་ལས་
 བསོད་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་རྒྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་མཛད་
 ཕྱང་། ། འདི་ལྟར་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ན། ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་
 དུ་རྒྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུང་བར་རིགས་པ་ལས། ། མ་རྒྱུང་བས་འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་རི་ལྟར་གནས་

ཞེས་བྱི་བ་མཛད་པའི་ལན་ནི། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་(༡༧) ལས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་
ཏན་མ་བྱང་བ་མ་གྲུབ་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་དུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལས། སྦྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འདིའི་
ཐད་ཀྱི་དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ག་ལས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་.....
གཉིས་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་གང་ཞིག །འདིའི་ཐད་ཀྱི་དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་
གསུམ་ག་ལས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་...
ན། གཞུང་གི་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དུམ་གསུམ་ག་ལས་དངོས་སུ་འབྱུང་
མི་དགོས་ཏེ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དོན་ལ། དངོས་བསྟན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྐས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པར་སྐས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་.....
པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་བསྟན་དང་། ཞེས་སྐགས་ས་དགའི་
ཡོངས་སྦྱང་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འདིའི་ཐད་ཀྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པ་
གང་ཞིག །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དང་བྲུབ་
པ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་(༡༩) ན། དུམ་གསུམ་དགོངས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲང་པོས། དེ་ལྟར་ངི་སྐད་
བཤད་རྣམས་ཀྱི། །བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྐྱས་
པ་ཡིན་འདོད་དེ། །དོན་ནི་ངི་སྐད་གསུངས་དེ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། དེར་མ་
ཟད། སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྒྲིམ་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྩ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། དུམ་རྒྱས་

འབྲིང་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད།
 ཡུམ་བསྐྱུས་པ་ལས་མ་གསུངས་པ་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྣལ་མའི་ལན་
 བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྟེ་མ་བསྟན་གྱི་དོན་བསོད་སྟོམས་པ་
 ཉིད་ལ་སྟགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་སྟེ་མ་པ་ལ་བཤད་པ་.....
 དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟགས་གནས་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་
 ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྟེ་མ་བསྟན་དང་། །ཞེས་སྟགས་ས་བཞི་པའི་
 ཡོངས་སྦྱང་ལ། སྦྱན་མོང་དང་སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ།
 རྟགས་ན་གནས་པའམ་དགོན་པར་གནས་པ་ལ། སྦྱན་མོང་བ་གྲོང་ལས་རྒྱང་
 གྲགས་ཀྱིས་འཕགས་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་དམན་
 ཡོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔེན་པར་གནས་པ་གཉིས། འདོད་པ་རྒྱུ་བ་ལ་སྦྱན་མོང་བ་
 རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་དོན་
 ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་འདོད་པ་མི་སྦྱེད་པ་(༡༥) གཉིས། ཆོག་ཤེས་པ་
 ལ་སྦྱན་མོང་བ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟག་པར་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་།
 སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཀྱང་སྟོམ་སེམས་མེད་པ་གཉིས། སྦྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟེ་མ་པ་མི་གཏོང་བ་ལ། སྦྱན་མོང་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་མ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་
 དེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་མི་གཏོང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཉིས་ཀའང་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 འདིར་སྦྱན་མོང་བ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་ཏུ་སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བསྟན། བུ་རྩ་ཕྱིས་སྦྱན་མོང་དང་སྦྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་ནས་བསྟན་རྟོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་མོད། སྦྱན་མོང་བ་
 བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི་ཟས་གོས་གནས་

མལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་
གསུམ་ག་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་
སྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཁེ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་ལེན་
པ་མ་ཡིན། བསོད་སྟོམས་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན། ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་བར་དུ་
ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་
པར་སྒྲངས་ནས་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་
ནས་བཟུང་སྟེ་མདོན་(༩) པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མན་དག་བར་མ་ཆད་དུ་
མངའ་བའི་སློབ་དཔོན་འདི་ཆ་དེ་ཅམ་ལ་འབྲུལ་པ་ག་ལ་སྲིད། རྒྱ་གར་བ་
དང་། བོད་སྤུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་ནན་གྱིས་སྦྱོན་
བཟུངས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་
བདག་གི་སྒྲ་མ་དག་གསུང་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་
བསྟན་བཅོས་སུ་མ་བསྟུས་པ་དང་། མདོ་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་བསྟན་
བཅོས་སུ་བསྟུས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་བས། མདོ་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་རྒྱ་
མཆན་དུ་བཀོད་ནས། དགོངས་པ་མིན་ཞེས་སྟུན། རྗེ་བཙུན་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་
གདབ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་སྒྲིག་པལ་
ཆེ་བར། གོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཟས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཟེར་བ་
སོགས་མདོར་བསྟུས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་། དེ་དག་སོ་སོའི་དོས་འཛིན་ནི་སྟོ་
ལ། གང་གིས་ན་དེར་འཛིན། གང་གིས་འཛིན། སྐབས་དབྱེ་བ། གནང་བ་རི་
ལྟར་ཡོད་གང་ཞེན། སྦྱར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་མལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྩ་ག་ཡོད་པས་སོ། །ཟས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི་

བསོད་སྟོམས་པ་དང་། སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། རྟེན་པས་ཚྭ་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བའི་བསོད་
 སྟོམས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་ན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་(༤༧) གསུམ་དུ་འགྱུར།
 གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི། ཚྭ་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་པ་པ་
 དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པའོ། །གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག་ནི། དགོན་
 པ་པ་དང་། ཤིང་རྒྱང་པ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་པ་དང་། རུར་ཁྲོད་པ་དང་།
 ཅོག་བྱ་པ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྱད་ལམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་ནས། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ཡོན་
 ཞེས་ཟེར། དེ་དག་ས་སའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་པས་ཚྭ་པའི་བསོད་སྟོམས་
 པ་ནི། འདིས་པའི་བྱིམ་ནས་ཟས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བའི་བསོད་སྟོམས་པ་ནི། བྱིམ་ནས་སུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱས་ཏེ་
 བསོད་སྟོམས་རི་ཅམ་རྟེན་པ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། བདག་གིས་འདི་ནས་བཟུང་
 བ་དང་བཅའ་བ་བཟུང་པོ་ཐོབ་པོ་སྟམ་ནས་མགོ་འཕངས་བསྟོད་དེ་མི་འགྲོ་
 བའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི། སྟན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདུག་ནས་རི་ཅམ་ཟ་བ་དེ་
 ཅམ་དུ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་མི་ཟ་བའོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་
 ནི། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུག་ནས་རི་ཅམ་གྱིས་བདག་འཛོལ་བའི་ཟས་ཐམས་ཅད་མ་
 ལྷངས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟ་ཞིང་། འདིས་འཛོལ་སྟམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 དུ་ལྷངས་ནས་ཟ་བའོ། །ཚྭ་གོས་གསུམ་པ་ནི། ལྷམ་སྤྱར། ལྷ་གོས། མཐང་
 གོས་གསུམ་གྱིས་འཛོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་མི་འཆང་བ་
 དང་། ཕྱིང་པ་པ་ནི། ཚྭ་གོས་གསུམ་མམ། གོས་ལྷག་པ་གཅིག་འཆང་བ་
 ཐམས་ཅད་བལ་ལས་བྱས་པ་ཤ་སྟག་འཆང་གི། །དེ་ལས་གཞན་མི་འཆང་བ་
 (༤༩) དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བོར་བའི་གོས་
 བཤང་གཅི་སོགས་ཀྱིས་རེག་པ་མི་གཙང་བ་ནམས་བོར་ཏེ། རུང་བ་ལྷངས་ཏེ་

བཀྲུས་བྱུབས་ཁ་དོག་བཟང་པོར་བསྐྱར་ནས་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་།
 དགོན་པ་པ་ནི་གྲོང་དང་གྲོང་རྒལ་ལ་སོགས་པས་དཔེན་པའི་དགོན་པ་དང་།
 བྱགས་འདབས་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཤིང་རྩུང་པ་ནི་ཤིང་སྒྲོན་པའི་
 རྩུང་རྩུ་གནས་འཆར་ཞིང་རྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲ་གབ་མེད་པ་ནི། རྟེང་
 གི་ཐོག་མ་བཀའ་ཅིང་མ་གཡོགས་པའི་ཚྭ་གས་སུ་གནས་འཆར་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རུར་ཁྲོད་པ་ནི། གང་རུ་སྐྱེ་བ་ཤིའོ་ཙག་འདོར་བའི་རུར་ཁྲོད་རུ་གནས་
 འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཙག་སུ་པ་ནི། བྲིའམ། བྲིའུ་འམ། ལྷའི་སྟེང་རུ་ཙག་
 སུར་འདུག་སྟེ། བྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱབ་བམ། སྒྲོས་མི་རྟེན་པ་དང་། གཞི་རི་
 བཞིན་པ་ནི། ལྷ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཏིངས་པ་ལ་མལ་འཆར་ཞིང་། ལན་
 གཅིག་རི་ལྟར་བཏིངས་པ་ལ་མལ་འཆར་བར་བྱེད་ཀྱི། ཡང་ཡང་རུ་བརྗེ་ཞིང་
 མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་
 རོ། །ཡང་བྱིང་པ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུང་རུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་སྒྲོམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུང་རུ་ནི། གྲོང་རུ་བྱིན་པ་
 བ་ཀྱན་དགའ་ར་བར་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར་མི་ལེན་
 པར་ལམ་རུ་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ཡང་མི་ལེན་
 པར་གྲོང་བྲིར་གྱི་ཉེ་སྒྲིར་རུ་བྱིན་ནས་རྟེན་པ་ལེན་པར་བྱེད་(༥༧) པའོ། །ཉན་
 གཅིག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུང་རུ་ནི། ཉན་ས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དང་།
 འབྲིང་ནི་ཉན་གཅིག་པོ་དེ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་རུ་ཐོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་བྱུང་
 བ་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཐོས་ནས་ཟས་བསོད་པ་ཡང་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 པའོ། །ཟས་བྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུང་རུ་ནི། ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་
 བཀྲུས་ཀྱི་བར་རུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ཟས་བ་བཞིན་རུ་གཞན་
 ཀྱིས་བསྟུབས་པ་ལེན་ལ། ཁ་ལ་སོགས་པ་བཀྲུས་ནས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོ་
 ནི། སྤར་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རུ་སྤངས་ནས་བ་བཞིན་རུ་མི་ལེན་པའོ། །

ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་
 རས་ཆེན་དང་གཡན་པ་དགའ་པ་དང་སྟན་དང་གདིང་བ་འཆང་བར་བྱེད་...
 པ་དང་། འབྲིང་ནི། རས་ཆེན་སྟགས་བཞི་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མི་
 འཆང་ལ། གཞན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་ཙམ་འཆང་གི། དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འཆང་བའོ། །
 ལྷག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། བྱི་བས་ཐོས་པ། ཆོག་པ།
 རུམ་བྱུར་བཅད་པ། གཞན་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལེན་པ་དང་། འབྲིང་
 ནི། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ལེན་པར་མ་ངེས་པ་སོར་བ་ལེན་པ་དང་། ཆེན་
 པོ་ནི། དེ་དག་མི་ལེན་པར། རུར་ཁྲོད་དང་། ལྷག་དར་ཁྲོད་དང་། ལམ་སོ་
 ཆར་ལྷུང་བ་ལེན་པའོ། །དཀོན་པ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། གྲོང་
 ལས་གཞུ་འདྲོམ་ལྟ་བུས་(༥) བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི།
 གྲོང་ལས་གཞུ་འདྲོམ་སྟོང་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་།
 ཆེན་པོ་ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདྲོམ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་
 གནས་པའོ། །ཤིང་རྩུང་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། ཤིང་རྩུང་རྩ་ངོས་
 བཞི་སོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་བར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དེར་ངོས་ཅུང་ཟད་
 སྐྱུར་བ་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དེར་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱུར་བར་གནས་
 པའོ། །སྤྲ་གབ་མེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། རྟེང་གི་ངོས་གསུམ་
 གཡོགས་ལ་གཅིག་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རྟེང་གི་ངོས་
 གཅིག་གཡོགས་ལ་གསུམ་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། རྟེང་
 གི་ངོས་ཐམས་ཅད་མ་གཡོགས་པར་གནས་པའོ། །རུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་
 ལས། རྒྱུ་རྩ་ནི། སྟན་རུར་ཁྲོད་ཡིན་པ་ལ་ད་ལྟ་རུར་ཁྲོད་མ་ཡིན་པར་གནས་
 པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོ་ཅུང་ཟད་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི།
 སྐྱེ་སོ་ཤིང་ཅོག་སྐྱེལ་བའི་སར་གནས་པའོ། །ཅོག་བྱ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས།

ཅུང་ཏུ་ནི། རོས་གཉིས་སྟེས་ནས་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོས་གཅིག་སྟེས་
 ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། རོས་ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པར་གནས་པའོ།
 གཞི་ངི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཅུང་ཏུ་ནི། ལན་གསུམ་ཏུ་མལ་འཆའི་
 གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི། ལན་གཉིས་སུ་མལ་འཆའི་གཞན་མི་བྱེད་
 པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ལག་གཅིག་སྟན་བཏིང་(༥) པ་ལ་མལ་འཆའི། ཡང་
 དང་ཡང་ཏུ་མི་བརྗེ་མི་འཆོས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཐྱིར་སྐྱབས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེན། དཔེར་ན། བལ་མ་ཆེལ་བ་དེའི་ཆེ་སྐྱད་པ་མི་རུང་ལ། ཆེལ་
 ནས་རུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། བསོད་སྟོམས་དང་། ཆོས་གོས་དང་། གནས་མལ་
 ལ་ཆགས་པའི་ཆེ་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས་ཚངས་
 སྐྱད་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཐྱིར། སེམས་ལས་རུང་ཏུ་སྐྱབས་བར་བྱེད་པས་དེ་
 སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་བསྟན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཟས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ་བཞེན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་ཏུ་བསོད་སྟོམས་པ་
 དང་། ཟས་མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་ཏུ་སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་
 ཐུས་མི་ལེན་པ་གཉིས་བཞེན་པར་བྱ་བ་ཡོན་པའི་ཐྱིར། གོས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པ་གསུམ་བཞེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོས་མང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབས་བའི་
 ཐྱིར་ཏུ་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། གོས་འཇམ་ཞིང་རེག་ན་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
 པ་སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་ཏུ་ཐུང་པ་པ་དང་། གོས་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་
 ཐྱིར་ཏུ། བྱག་དར་ཁྲོད་བཞེན་པར་བྱ་བ་ཡོན་པར་ཐྱིར། གནས་མལ་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པ་རྒྱག་བཞེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདྲ་འཛི་ལ་ཆགས་པ་
 སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་དགོན་པ་དང་། གནས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་ཤིང་རུང་པ་
 དང་། སྤྲ་གབ་མེད་པ་དང་། ཏུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཏུར་ཁྲོད་པ་ནི་
 འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱབས་བའི་ཐྱིར་ཡང་ཡོན་ལ། སྟོས་འབེབས་(༧) པ་

དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཙམ་བྱ་བ་དང་། སྟན་དང་
གདིང་བ་དང་དགབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་གཞི་རིམ་བཞིན་པ་བསྟེན་...
པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
བསྟེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་ཕྱི-
ནས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་དག་བསྟེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་
དེ། གྲགས་པ་དང་རྟེན་བཀྲར། ཐུལ་འཆོས་དང་ཁ་གསལ། །ཆགས་སྤང་
སྤངས་རིམ་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྟེན་སྟོམས་དང་ཆོས་གོས་དང་
གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་སྟོམས་ལ་ནིང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་། བརྟན་པ་བཟོད་པ་དང་།
ཟས་གྱིས་འཛངས་པ་མེད་པ་དང་། ཟས་བཟང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྲུག་
བསྟེན་མི་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །སྟན་གཅིག་པ་ལ་ཡང་ཟས་གཉིས་པ་
ཆོལ་བ་དང་། བྱིན་ལེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་
དང་། ཟོས་པ་འཇུ་ཞིང་གནོད་པ་རྒྱུ་བ་དང་། ལྷང་བ་ཡང་ཞིང་བདེ་བར་
གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཆོག་ཤེས་པ་
དང་། ཟས་ལ་བརྟམ་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཟས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོལ་བའི་
གནོད་པ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་ལ་མི་གནོད་(ལ)པའི་
ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་། ཆོས་གོས་ལྟག་པོ་ཆོལ་བའི་
སྤྲུག་བསྟེན་མེད་པ་དང་། གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་ཡང་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བ་
དང་། གོས་ལྟག་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་
བསྟུངས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཕྱིང་པ་
པ་ལ་ཡང་། གོས་བཟང་པོ་ལ་སྤྱེད་པ་མེད་པས། དེ་ཆོལ་བའི་སྤྲུག་བསྟེན་མེད་

པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་དང་ཆ་གང་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བཟོང་
པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་། གོས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱིས་པ་
ནམས་དང་མི་འདྲེ་བ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པས་སྒྲགས་མི་ལྟ་ཞིང་། གོས་བསྐྱང་
བའི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྐུལ་མེད་པ་དང་། སྐྱགས་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གོས་ཀྱིས་མི་བྲེལ་
བ་དང་། ལོག་འཆོའི་རྒྱན་གྱིས་མི་གོས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དོ། །དགོན་པ་པ་
ལ་ཡང་། གྲོང་གི་འདུ་འཛིལ་གནས་པས། ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་བསྐྱང་
བར་མི་རུས་ལ། འདུ་འཛིལ་སྤངས་ནས་དགོན་པར་མཉམ་པར་བཞག་པས།
ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་བསྐྱང་བར་རུས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སྐྱགས་པ་དང་། འཁྲོད་པ་མེད་པར་འཆིབས་པའི་རུས་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་
དོ། །ཤིང་རྩང་པ་ལ་ཡང་། གནས་མལ་ཆོལ་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་མེད་པ་དང་།
གཞན་དང་ཚྭ་གཞི་མེད་པ་དང་། ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའི་རུས་ཀྱི་
འགྱུར་ཕྱོག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གནས་
མལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་དོ། །སྒྲ་གབ
མེད་(༤ན) པ་ལ་ཡང་། གནས་མལ་ཆོལ་བ་དང་སྤྲ་བ་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པའི་
སྐྱག་བསྐུལ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་གྱི་འགྲོ་འདུག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དོ། །རུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་།
རུར་ཁྲོད་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་བསྐྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་
ཆགས་སོགས་བག་མེད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷས་སྒྲོག་ལ་ལྟ་བ་བསྐྱབས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱགས་པ་སྤོང་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཙོག་
བྱ་པ་ལ་ཡང་། སེམས་གཉིད་དང་གནས་མལ་བདེ་བའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་
དང་། ལྷས་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷང་བ་ཡང་ཞིང་མི་
ལམ་ཁྱུང་བ་དང་། གནས་མལ་འཆོལ་བ་དང་འཆོས་པའི་བྱ་བ་ཁྱུང་བའི་པན་
ཡོན་ཡོད་དོ། །གཞི་ངི་བཞིན་པ་ལ་ཡང་། ལན་ཅིག་ངི་ལྟར་སྟན་བཅས་པས་

ཆོག་ཤེས་ནས། གནས་མལ་འཆོལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པ་དང་། གནས་མལ་
 ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོན་ཁྱད་བ་དང་བྱ་བ་ཁྱད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་
 ཡོན་རྣམས་ཡོད་དོ། །འོ་ན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གང་ལས་འཛོལ་
 ཅེ་ན། མཛོད་ལས། ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གུས་པར་
 བྱེད་ལས་འཛོལ། །ཅེས་པ་ལྟར། དགེ་སློང་ལྟ་བུ་ལས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལས་
 འཛོལ་གོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་ན། ཡུལ་དེ་ཕྱག་འོས་ཡིན་ན་ཕྱག་བཅུལ། མདུན་
 ཏུ་ཅོག་བྱར་འདུག་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། ཏུས་(༡༧)འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཆོའི་
 བར་དུ། ཆོས་གོས་བཞི་པ་སྤངས་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
 ཏོ། །བདག་ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་དང་ལྷན་པར་བཅུན་པས་གཟུང་དུ་
 གསོལ། ཞེས་པ་ལན་གསུམ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གནས་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་ལྟར་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་ཡི་དམ་འདི་གང་གིས་འཇིག་པའམ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེ་
 བ། མཛོད་ལས། བར་མ་ཤུགས་སྤངས་བྱ་བ་དང་། །རྟོན་ཆེ་ཆ་བ་ཆད་པ་
 ལས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འདི་ཅམ་དུ་ཞེས་སྤངས་པ་ནི་ཆད་པ་དང་།
 སྤངས་ཀྱང་བྱ་བ་རིམ་ལྟར་བཞིན་མི་བྱེད་ན་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། ཆེ་ཆད་པ་
 དང་། དགེ་ཆ་ཆད་པས་གཏོང་བ་དང་། མིང་བརྟེན་འཕྲོད་པའི་དུང་དུ་བསམ་
 པ་ཐག་པས་སུལ་བས་ཀྱང་གཏོང་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་
 ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས། ཆེ་གེ་མའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ཉིད་སྦྱར་འབྲུལ་ལ། །ཆེ་
 དང་ལྷན་པས་བདག་ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་མ་མཆིས་བར་གཟུང་དུ་
 གསོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། འདི་དག་ལ་གནང་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།
 ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་མལ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་

གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། སྦྱར་བའི་རུས་སུ་འབད་ཚྭ་གིས་བསྐྱབས་
མི་དགོས་ཤིང་། དངོས་གཞིའི་རུས་སུ་ཆགས་ཞིན་མེད་ན། གོས་སྤང་འབུམ་
རི་བ་དང་། (༡ན) ཁང་པ་བཅེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་པ་དང་། ཟས་རྩ་བརྒྱ་པ་ལ་
ཡངས་སྦྱང་པས་ཚོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཙ་བ་ལས།
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ལྡན་པ་
ལ་ནི། གོས་སྦྱང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། ཟས་རྩ་བརྒྱ་པ་དང་། ཁང་པ་བཅེགས་པ་
ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡང་འོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་གནང་བཀག་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་
མཐའ་དང་། དལ་ཞིང་རུབ་པའི་མཐའ་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གནས་
པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་ནི་ཡངས་སུ་གྲགས་མོད་རིགས་བཅུར་.....
བཤད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་པལ་ཆེ་བ་ལས། གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་
བརྒྱད་ལས་གཞན་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། རྗེ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་སོ་སོར་
ཐར་པ་རིགས་བཅུར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་ལས་
གཞན་པའི་སོ་ཐར་འོད་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་སྤངས་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་
སྒྲུལ་པ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྤངས་ན་བར་མ་དགེ་བ་ལས་མ་འདས་
པས། དེ་དག་འཐད་པར་མ་གོ་ལགས།

༦ དགེ་སྦྱང་རྩི་རྩེ་འཛོའི་པའི་རྒྱད་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་ཡོད་.....
དམ་མེད། ཡོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མེད་ན་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པ་ལྟར་
རིགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཅེ་ན། དགེ་སྦྱང་རྩི་རྩེ་འཛོའི་པའི་རྒྱད་ལ་(༡བ) སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དགེ་སྦྱང་དུ་འཛོག་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཚོས་སྦྱད་གྱི་ཚུལ་

བྱིས་སྐྱེ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། སྦྱིར་
 སྦྱོར་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལྷན་པ་ལ། སྐྱོ་སྐྱོར་ཐར་པའི་སྦྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་
 མ་ངེས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་
 ཐར་པའི་སྦྱོར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་ལེན་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་ཐར་པའི་སྦྱོར་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་.....
 པའི་རིགས་བདུན་པོ་དགེ་སྦྱོང་དང་དགེ་སྦྱོབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་.....
 ཚུལ་མ་དང་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་བསྟེན་མའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིར་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་དང་ལྷན་པ་ལ། སྐྱོ་
 སྐྱོར་ཐར་པའི་སྦྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་བཞིན། དེའི་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་སྐོ་
 བ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགེ་སྦྱོང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་
 ཐོས་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་ནི་མེད་དེ། དེའི་སྦྱོར་པ་ཐམས་ཅད་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དེའི་སྦྱོར་པ་ཐམས་
 ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱོར་པར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་
 ལ། སྐྱོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་དང་། གསང་སྤྲུལ་གྱི་
 སྦྱོར་པ་གསུམ་རུ་བྱས་(༡༠ན) པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་པར་ཐལ་ཟེར་ན་བྱུང་
 པ་མ་ངེས་སོ། །གཞན་དག་སྐྱོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་གང་ཡིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་
 ཡིན་པར་མཐུན་སྦྱང་རུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་དགེ་སྦྱོང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་དོ། །
 དེས་ན་སྐྱོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་གང་ཡིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཟུངས་ནས། བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་སྦྱོབ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཚུལ་བྱིས་སྐྱེ་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། སྦྱོར་པའི་ཚུལ་

སྤྱིམས་ནི་ཚུལ་སྤྱིམས་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་གྱི་དོན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཚུལ་སྤྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས
འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིམ་པའི་ཚུལ་སྤྱིམས་འདི་ནི་སྟུང་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱུར་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་ཤིང་བསྟུངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་
བསྐྱམས་ཤིང་བསྟུངས་པར་འབྱུར་ལ། དེ་མ་བསྐྱམས་ཤིང་མ་བསྟུངས་ན། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱམས་ཤིང་མ་བསྟུངས་པར་འབྱུར་བས། དེའི་
ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་སྤྱིམས་ཉམས་ན། སྤྱིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་
པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོ་
སྤྱང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་པ་མེད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་ལྷན་
གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིམ་པ་ཐོབ་པ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་པ་གནས་ཀྱུར་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། གནས་ཀྱུར་པའི་དོན་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་ཀྱུར་པ་ལ་
འཛིག་ན། བྱུང་(༡༠བ) པ་འགལ་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་པ་གཏོང་བ་ལ་འཛིག་ན་
རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིམ་པ་ཕྱི་མ་སྤངས་པ་སྐྱ་མའི་གཏོང་རྒྱ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྤྱང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་
རྒྱུ་གྱི་སྤྱིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རོ་བོ་གཅིག་གམ། ཐ་དད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་རོ་བོ་ཐ་
དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་རིགས་མི་མཐུན་རོ་བོ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཏོང་རྒྱ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་རོ། །སོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་
སེམས་ཏེ། གང་བླག་གཅིག་གིས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱིམ་པ་སྤངས། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྱིམ་པ་སྤངས། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱགས་སྤྱིམ་སྤངས་པའི་སྤྱིམ་པ་སྐྱ་ཕྱི་
བར་གསུམ་པོ་དེ་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། དགོ་སྤྱང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་
ཏུས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིམ་པ་གསུམ་པོ་རོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིམ་པའི་
རོ་བོ་སྤྱང་བའི་སེམས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། གང་བླག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱང་
བའི་སེམས་པ་རིགས་མཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་...

ཏེ། དེ་སྐྱེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྣམས་
ཐ་དད་པ་གསུམ་ཅིག་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རེ་རེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན། རྣམ་པ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་བཏང་བས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་དེ་དང་དེ་རོ་བོ་གཅིག་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། གཅིག་ལོག་པས་ཅིག་
ཤོས་ལྡོག་པ་མིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལོག་པས་གཅིག་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་
དུ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུལ་(༡༡ན) བ་མདོ་ཙམི་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་ཚད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི། ཀ་
ཀ་ནི་དང་། མ་ཤ་ཀ་དང་། ཀར་ཤ་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསུམ་དངོས་
པོ་གང་གང་གི་མིང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བྱེན་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་པོར་འཆའ་
བའི་ཆེ། ཀ་ཀ་ནི་དང་། མ་ཤ་ཀ་དང་། ཀར་ཤ་པ་ན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
མགོན་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་དང་། མགོན་བྱ་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་
མིང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་དུ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་སྟོན་པ་ན། མ་
ཤ་ཀ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཁྱེ་བར། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་འོ། །
ལྷ་ཉིད་ནི་ཀར་ཤ་པ་ནའི་བཞི་ཆའི་དཔེའོ། །གང་ན་དེའི་ཆོགས་ཉིད་ཉི་ཤུ་
ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་
ལ་མ་ཤ་ཀ་འོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀ་ཀ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོན་ཏི་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་མགོན་བྱ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་ནི་མ་ཤ་ཀ་
གཅིག་སྟེ་མགོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བམ་བོ་
ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་གོ། མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀར་ཤ་
པ་ན་གཅིག་གོ། ཀ་ཀ་ནི་གཅིག་ནི་མགོན་བྱ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་
ནོ། མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ནི་མགོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། ཀར་
ཤ་པ་ན་གཅིག་ནི་མགོན་བྱ་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། ཀར་

ཤ་པ་ནའི་བཞི་ཆ་ནི་མ་ཤ་ཀ་ལྟའི་རིན་ཐང་སྟེ་མགོན་བྱ་བཞི་བརྒྱའི་རིན་.....
 ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྟ་(༡༡བ) ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། དུལ་
 དབྱས་ན་ཀར་ཤ་པ་ན་གཅིག་ལ་མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུར་ཅི་བས། དེའི་བཞི་ཆ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་ཤ་ཀའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། པ་ན་
 ཞེས་པ་དང་། ཀར་ཤ་པ་ནའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། བ་ན་ཀ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་
 འོད་ལྡན་ལས། ཀར་ཤ་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བ་ན་ཀ་ལ་བྱའོ། རྩ་བ་ལས་ནི་
 བརྟེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་ཤ་ཀ་ལྟ་བརྒྱས་ན་མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་...
 གསུངས་པའི་མ་ཤ་ཀ་ལྟ་རིམ་བྱ་བ་ལགས། མ་ཤ་ཀ་ཉི་ཤུ་ལ་ན་ན་ཀ་ཡིན་ནོ། །
 མ་ཤ་ཀ་རིམ་བྱ་བ་ལགས། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་བྱའོ། ཞེས་དང་། མ་ཤ་ཀ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་པ་ན་ལ་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཀ་ཀ་ཤ་པ་ནའི་ངོ་བོ་ནི། གཞུང་འགྲེལ་
 ལས། དབྱལ་ལས་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་དྲོད་པ། འཛོང་བྱ་བྱང་བ་སྟེ་ཐུལ་པོ་
 མ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་སུ་བྱང་བར་བཤད་དོ། རིམ་རྒྱུར་ན་ཀ་ཀ་ནི་དང་། མ་
 ཤ་ཀ་དང་། ཀར་ཤ་པ་ན་རྣམས་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་
 དང་། ལྷིད་ཀྱི་ཆ་དང་ཀྱི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། ཀ་ཀ་ནི་དང་། བོན་ཁྲི་ཀ་དང་། འོལ་མ་སི་དང་། ར་ཉི་རྣམས་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་ཀྱི་ཆ་དེ་ནི། མ་རུ་མགོ་ནག་གི་ལྷིད་དང་
 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀའོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱན་ལས། དུངས་ཀར་ནི་འོལ་མ་སིའི་བཞི་ཆ་
 སྟེ་(༡༢ན) ཞེས་འབྱུང་བས། དུངས་ཀར་བཞིའི་ལྷིད་ལ་མ་རུ་མགོ་ནག་མགོ་
 རག་གཅིག་དང་། མ་རུ་མགོ་ནག་བཞིའི་ལྷིད་ལ་མ་ཤ་ཀ་འོང་མི་འོང་བརྟག་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་གནང་བ་ནི་
 རྩོད་པ་མེད་ལ། མདོ་གཞན་ལས་ཉན་ཐོས་པ་ལ་ཡང་ཤ་བཀག་སྟེ། རྩེས་

བཅས་སུ་གོ་བ་བྱེད་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། འདུལ་བར། རྣམ་གསུམ་དག་
 པའི་ཤ་གནང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མདོ་གཞན་ནས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་
 ཡང་བཀག་པ་ལྟར་སྤང་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 ད་ཕྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཤ་བཟ་བར་མི་གནང་རོ། །ཡུལ་འཁོར་གྱི་
 བསོད་སྦྲུམས་ནི་བྱའི་ཤ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་ན། ཤ་བཟ་བར་ཇི་ལྟར་གནང་། ཤ་
 ཟ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངས་བསྟན་རྟོ། །གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཟུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤ་བཟ་བར་
 གནང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཟུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ནི་ངས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར་དེང་ངས་ཐོར་རོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་དོན་ཆེད་ཟུ་དགྲ་དང་ཤ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟངས་བ་.....
 གསུངས། བཀའ་སྩལ་པ། ཆོགས་བཞག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤ་མི་བཟ་བར་བསྐྱམ་
 པའི་ཕྱིར་བཅད་དོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་ཤ་དང་
 ཉ་ཤ་བཟ་བ་ཡང་ཁ་བཟས་བཟང་ཐོར་མ་གསུངས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ངས་ནི་
 ཤ་དང་ཉ་ཤ་ཁ་བཟས་བཟང་ཐོར་མ་གསུངས་ཀྱི། ངས་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་དང་།
 (༡༢༥) འབྲས་ས་ལྷ་དང་། འབྲུ་དང་། གྲོ་དང་། བས་དང་། མོན་སྟན་རྟེན་
 དང་། མོན་སྟན་གྲེལ་རྣམས་དང་། མངར་བག་ཀར་དང་། ལི་ཁར་དང་།
 སྤང་ཅི་དང་། མར་དང་། འོ་མ་དང་། འབྲུ་མར་རྣམས་ཁ་བཟས་བཟང་ཐོར་
 གསུངས་སོ། ངས་ནི་ལུས་གཡོག་པའི་ཕྱིར་གོས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱང་ཁ་དོག་ངན་
 པར་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ན། ཤ་བཟ་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 ཞེས་སོགས་དང་། ཤ་བཟ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འབྲུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དང་ཐོར་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་
 ཤ་གནང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཤ་གཏན་ནས་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བཀག་པ་ཡིན་ན། འདུལ་བ་ལྷུང་སྟེ་བཞི་གང་རུང་ནས་དགག་དགོས་པ་གང་

ཞིག །ལྷང་སྡེ་བཞི་གང་རྩང་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་བ་བ་བཀག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དགག་
 སྒྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་མཆོམས་
 རྣམས། བཅོམ་ལྷན་འདས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་
 ལོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་བར་དུ་ཡུལ་སོ་སོར་གང་བག་
 སོ་སོ་ལ་རི་ལྷར་འོས་པ་བཞིན་དུ་བཅའ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་མདོ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་
 དང་པོར་ཤ་གནང་ནས་རྗེས་སུ་ཤ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་བའི་དབང་གིས།
 སུ་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་བྱིན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱིན་པ་པོར་གྲགས་པའི་གཏམ་
 སྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་(༡༩༩) ཞེ་ན། ཤ་གཏན་ནས་མི་བ་བ་ལ་ཤ་བར་
 རྒྱག་ཅིག །དེ་ལྷར་བྱས་ན་སྦྱིན་བདག་གི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བསོད་རྣམས་འཕེལ་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཤ་མི་བ་བ་ལ་ཤ་བྱིན་ན་
 ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཤ་གཏན་ནས་མི་བ་བར་དམ་བཅས་པ་ལ། སྦྱིན་ཆད་ཤ་བར་མི་
 གནང་ཞིང་། དེ་ལ་ཤ་སྦྱིན་དུ་ཡང་མི་རྩང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། འདྲི་བའི་དབང་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། འདི་ན་ལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱེ་བར་བྱེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རི་ལྷར་བགྱིས་
 ན་བདག་གིས་སུ་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་སྦྱུལ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱིན་པ་པོར་.....
 གྲགས་པའི་གཏམ་སྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྦྱུལ་རྟོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་བྲན་དང་བྲན་མོ་མ་
 བསྐྱངས་པར་སྟོབས་ཤིག །གཏན་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་བྱ་མའི་སྦྱིན་པ་
 ཀྱིས་ཤིག །ཤ་མི་བ་བ་ལ་ཤ་བར་རྒྱག་ཅིག །ཆང་མི་འཐུང་བ་ལ་ཆང་འཐུང་

དུ་ཆུག་ཅིག །དུས་སྤྱི་བ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་བས་བྱིན་ཅིག །མེ་ཏྲིག་སྤང་
 དང་རྒྱན་མི་འདོགས་པ་ལ། བྱེ་མ་དང་སྤྱོད་དང་མེ་ཏྲིག་དང་བདུག་པ་རྣམས་
 བྱིན་ཅིག །དེ་དག་གི་དུས་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་མགྲོན་དུ་བས་ཤིག་དང་། །སྤྱང་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤྱོད་བདག་གི་ཐུལ་པོ་ཡིན་ནི་ཞེས་.....
 གྲགས་པ་ཆེན་(༡༣༧) པོར་འགྱུར་རྟེ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་ནི་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་རུས་གཅིག་པས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་
 འདི་སྤང་ཅེས་གསེལ་རྟེ། །ཤ་མི་འཆལ་བ་ལ་གཟུང་པ་ནི་ཆེད་ཆེར་བཟུ་བ་
 ལགས་ན། ཤ་མི་འཆལ་བ་ལ་ཤ་འཆལ་དུ་སྦྱལ་ན་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་ལགས་
 སམ། བཀའ་སྦྱལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སྤྱང་གྱིས་ངའི་
 དགོངས་པ་རིག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་སྤང་བ་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །རིགས་ཀྱི་
 བྱ་དུ་བྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཤ་བ་བར་མི་གནང་ངོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་སྟོམས་ནི་བུའི་ཤ་དང་འདྲའོ་
 ཞེས་བྱ་ན། ཤ་བ་བར་ངས་ཇི་ལྟར་གནང་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
 པ་ལ་ཤ་བ་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་བས་ཀྱང་
 བཟའ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཤ་བ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་པས་ཤ་བ་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་རྟེ།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་ཉན་ཐོས་པ་ལ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཟུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ནི་ངས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 བསྐྱམ་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་པས་ཤ་བ་བ་བཀག་པ་མ་
 ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་བྱིར་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་
 གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་པ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མ་བཀག་པ་...
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ཤ་ལ་སྤྱང་
 པའི་དབང་(༡༣༩) གིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཤ་སྤྱང་

པས་བ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་བ་བ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། ངས་ནི་ལུས་གཡོག་པའི་ཕྱིར་གོས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱང་ཁ་དྲོག་ངན་
 པར་བསྐྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ན། ཤ་བ་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན།
 ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཤ་མི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཤ་བ་བར་མི་གནང་ངོ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་
 ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཉན་ནས། དོན་དེ་གཞན་ལ་སོས་པར་བྱེད་པས་ན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 འདུལ་བ་ནས་རབ་བྱུང་གིས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤ་བ་བ་གནང་ཡང་། ཕྱིས་
 མདོ་གཞན་ནས་རབ་བྱུང་གིས་ཤ་བ་བ་བཀག་པས། འདུལ་བ་ནས་རབ་བྱུང་
 གིས་ཤ་བ་བར་གནང་བ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན། ལྷང་
 རྩེ་བཞིའི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 འདུལ་བ་ནས་ཤ་གནང་བ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ལ། དགོངས་
 པ་ཅན་ཏུ་མ་བཀྲལ་བར་སྒྲ་སོར་བཞག་ཏུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་
 ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཏུ་ཡོད་མོད། བཤས་པ་དག་གིས་དབྱུང་བེན་པས་
 བརྟགས་བེན་བརྟག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་(༡༩) བསྟན་པའི་ཟླ་བའི་ངོས་འཛིན་མཆུ་དང་དཔོའི་
 ཟླ་བ་ལ་བྱེད་པ་ལྷགས་གཉིས་བྱུང་བ་བྱེད་གང་འདོད། འཐད་པའི་སྒྲུགས་ལ་
 སྐབ་བྱེད་དང་། མི་འཐད་པའི་སྒྲུགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅི་ན། ཁ་
 ཅིག་མདོ་ལས། དཔུན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་མོ་སངས་རྒྱས་ཆོ་
 འཕྲུལ་འགྲན་པའི་གནས་སུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲོམ་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།
 སྐར་མ་ཏྲ་རྒྱ་བའི་ཟླ་བ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་ཏུས་མཛད་གྱིས་ཤིག །ཅེས་

གསུངས་པས། མཆུང་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་རུས་མཆོད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 ཡིན་ཟེར། གཞན་དག་ན་རེ། མཛདས་སྐུན་རྒྱ་ནག་ནས་འབྱུང་བ་ལས།
 དཔྱད་ལྷ་ར་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལཱི་བར་ལ་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་དང་། འདུལ་བ་དང་། རུས་
 འཁོར་བ་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། དཔོའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་དཔྱད་ལྷ་ར་བ་ཡིན་པས།
 དཔོའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་རུས་མཆོད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།
 རྒྱ་གར་དུ་རུས་ཕྱིས་མཆུང་ལྷ་བ་ལ་རུས་མཆོད་དར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་
 བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལྷལ་གཞན་དུ་དམག་འདྲེན་པའི་རུས་ཀྱིས་ཐུག་ནས།
 མཆུང་ལྷ་བ་ལ་སྤྲ་བསྐྱར་དུ་རུས་མཆོད་བྱས་ཏེ་ལྷལ་གཞན་དུ་དམག་དྲངས་
 པ་ལེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིན་ཆད་མཆུང་ལྷ་བ་ལ་རུས་མཆོད་དར་བ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་ནས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱང་བ་དེ་ཡང་འབྱུར་གྱི་བྱད་ཡིན་
 ལ། རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་
 བྱས་ནས། ཅིག་ཤོས་འགོག་པ་མི་འཐད་ཅིང་། (༡༥ན) རང་རང་གི་ཡིད་ཆོས་
 པའི་སྟོང་ནས་རུས་མཆོད་བསྐྱབས་པས། བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་
 འབྱུང་བའང་ཡིན་མོད། ཁོ་པོ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ་། །

དཔུ་མ་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་གལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་ཡིན་པ་སྟན་
 ནས་ཚོད་མེད་ཡིན་པ་ལ། དིང་སང་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མང་བ་
 ཞིག་བྱུང་བ། རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་ན་འགྲེལ་པ་འདིའི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན།
 རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་མིན་པ་བཀོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་
 ན། རང་འགྲེལ་ཡིན་པར་སྟན་ནས་ཚོད་པ་མེད་པར་གྱུབ་ན། འདི་རང་
 འགྲེལ་ཡིན་པར་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ། ལྷ་རུ་དེ་བ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྷན། ལྷ་གྲགས། ཞི་བ་འཆོ། ཡེ་ཤེས་
 སྟོང་པོ་གང་གིས་འདི་རང་འགྲེལ་ཡིན་པར་བཤད་སྟེ་དགོས་སོ། །འདི་རང་

འགྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ཡིན་ན། ཙུང་མེའི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་འགྲེལ་
མཛད་ཆོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཁྱད་ས་སུ་འདྲེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་
མཛད་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཁྱད་ས་སུ་མ་དྲངས་པ་ཙམ་དུ་མ་བྱད། རབ་བྱེད་དང་
པོའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ལ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་
འཆད་ཚུལ་དང་འཆད་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་འདི་རང་འགྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་བྱུང་སྤྱོད་ལི་ཏེ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པར། ལེགས་ལྡན་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་གཉིས་ཀས་མཐུན་
པར་བཞེད་ལ། རབ་བྱེད་ཐ་མ་བཞི་གའི་འགྲེལ་(༡༥༦) པ་ག་ལས་འཇིགས་
མེད་ལས། བམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་སྤྱོད་ལི་ཏེ་རབ་བྱེད་
ཐ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་རིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་པ་མ་གཏོགས། ལུས་པ་
ལྷག་པོ་ཏིལ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན། ཙུང་
མེའི་ཆོག་དང་དོན་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཁྱད་ས་སུ་འདྲེན་རིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། བྱུང་སྤྱོད་ལི་ཏེ་དང་། ལེགས་
ལྡན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་དང་། རྩོད་རྒྱག་གི་རང་འགྲེལ་སོགས་
ནས་ལྱང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆད་ཚུལ་དང་འཆད་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་མི་
མཐུན་ཏེ། མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཟློབ་(༡༦༣) མེད་པ་འགག་མེད་པ། །
ཞེས་སྒྲིམ་རིགས་པ་ལ། འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཅི་ཡིན་
ཞེས་པའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ལེགས་ལྡན་དང་། ཟླ་བས། གལ་
ཏེ་སྟེ་བ་སྤྱུང་ལ། ཁ་ཤི་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི། ཟློབ་ཁ་ཤི་མེད་པ་དང་། ཁ་ཤི་
བར་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་སྟེ་
ཙམ་གྱི་སྟེ་འཆི་ལ་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ།
འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ལན་མཛད་ལ། ག་ལས་འཇིགས་
མེད་ཀྱིས་སྟེ་བ་སྤྱུང་སྒྲིམ་པར་རིགས་མོད། ཕྱེབ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་འགག་པ་

མེད་པ་སྤར་སྤོས་ཞེས་ལན་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། འགག་པ་
 མེད་པ་ཞེས་པའི་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་འགྲེལ་པ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་...
 མང་པོ་མཛད་པར་སྤང་། བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡང་མི་མཐུན་ཏེ། ག་ལས་
 འཇིགས་མེད་ལས། འགག་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན། བདག་ལས་མ་ཡིན་
 གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་
 ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྐྱེན་ལ་སྐྱེས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བདག་སྐྱེ་
 མེད་པར་སྐྱབ་ལ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། གཞན་དངོས་ཡོད་པར་
 ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། བདག་གཞན་རེ་རེ་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་
 བ་ནི་ཐ་ཆད་པས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྐྱེན་རྣམས་
 བཞི་སྟེ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་རྩྭ་དང་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་
 ལྡན་མ་ཡིན། རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། ཅེས་པས་རྐྱེན་བཞིས་རྣམ་ཤེས་
 སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་རྐྱེན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བཀའ། བྱ་བ་མི་ལྡན་རྐྱེན་མ་ཡིན། །
 བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། ཞེས་པས་རྐྱེན་ལ་ཡང་བྱ་བ་ལྡན་མི་ལྡན་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཀའ་ཅེས་སྐྱེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། དེས་
 ན་འགྲེལ་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ལ་ཁ་གཡར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིའི་
 མཛད་པ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་
 པོའི་མིང་ཡིན་(༡༥) ཏེ། བུ་རྩ་ཕྱེ་ལི་ཏ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ག་ལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་
 འགོག་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་འདི་ལ་གཞན་ནི་
 དངོས་པོ་རྣམས། བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་འདི་
 ལའོ། གཞན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ནི་མང་
 ཉེ། འདི་ལྟ་ཉེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་མངའ་ནས་དང་། གནས་བརྟན་བྱ་སྟོང་སྤྱི་
 ལི་ཏ་དང་། ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། དེ་བ་བྱ་མ་དང་། བྱ་ན་བྱི་དང་། བྱ་ན་མི་ཏ་
 དང་། སྤྱི་ར་མ་ཏི་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཉིད་ལ་ཐུག་པའི་བར་
 དག་ཡོད་པ་ལས། གཞན་པ་ཉེ་གནས་བརྟན་བྱ་སྟོང་སྤྱི་ལི་ཏ་དང་སྐྱར་རོ་ཞེས་
 བཤད་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་མ་གཏོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་
 ཙ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་
 ཞུགས་ལས་དེ་སྐད་ཏུ་བཤད་མོད། འདི་ནི་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་པ་དེར་
 བརྒྱག་པར་སྤང་རོ། སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལ་ཐ་སྟང་
 (༡)ལ་གྲུབ་པ་བཟངས་ཤིང་། དིང་སང་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལ་དབྱུ་མ་རིན་
 ཆེན་སྤང་བ་བཀོད་པ་རི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། རིག་གནས་སྐྱུན་མོང་བ་དང་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་གཉིས། སྐྱུན་མོང་མིན་པ་ལ་ཡང་། སྐྱགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ། རྣམ་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐ་སྟང་གི་རྣམ་གཞག་
 གཙོ་བོར་སྤྱན་པ་གཉིས། རྣམ་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱན་པ་ལ་ཡང་། ལྷང་
 གིས་སྤྱན་པ་དང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས། རིགས་པས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དབྱུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་མཛད་དོ། འདབ་མ་
 རིགས་པའི་ཚོགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དུམ་གྱི་མདོ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན། རྟག་

ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའམ། ལྷོང་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ལ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚྭ་གས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 ལྷོང་ན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ནི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚྭ་གས་སུ་བཟང་རིགས་ཏེ།
 འདིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཏུ་བསྟན་ནས། བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏུ་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རིགས་པས་རྒྱས་་་་
 པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ནི་དབུ་མ་རིགས་
 པའི་ཚྭ་གས་སུ་བཟང་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ལྷོང་ཉིད་རིགས་པས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་པོང་བུའི་ར་བཞིན་ཏུ།
 ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་སྐྱེ་བ་ལ། རང་བཞིན་(༡༥) ཀྱིས་མེད་
 པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་རུང་བས། ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་གིན་ཏུ་འཐད་པར་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲངས་ལྷོང་ཉིད་རྒྱས་པར་མི་སྟན་པར་གོའོ། །གཞན་ཡང་ག་ལས་འཛིགས་མེད་
 རང་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚྭ་གས་ལ་བཟང་
 བ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྭ་གས་ལ་གྱི་མཐུག་ཏུ།
 མདོ་སྡེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤངས་དང་ཡང་དག་བསྟོད་་་་
 པ་དང་། །འབད་པས་གིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚྭ་ལེར་
 བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་འཐག་བཅས་ལྷོང་ཉིད་
 བརྟན་ཏུ་པ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཚོད་པ་རྣམ་པར་སྒྲག་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་
 གྲང་ནི་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བརྒྱ་པ་ལ་སྐགས་དེ་དག་གྲང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་
 ཟབ་མོ་རྣམ་མང་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་
 མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱད་ནས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་སྤྲེལ་སྟེད་གང་དང་། །དེ་དག་
 བསྟོམས་ཏེ་སྟོ་ཆེན་ལྡན་རྣམས་མགུ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཟབ་མའི་མདོ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་མཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་བསྟན་བཅས་འདི་དང་།
འདི་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་གསལ་བཅུ་མས། ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ག་ལས་
འཇིགས་མེད་དང་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་མཐོང་ནས་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དིང་སང་གི་(༡༥) དབྱུ་མ་པ་པལ་ཆེར་འདོད་པ་ལྟར་གཞི་གྲུབ་ན། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། གང་གིས་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་བྱུང་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་དེ། ཆོག་གསལ་
ལས། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་
དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་གཅིག་བྱུང་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་
བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པར་
གྲུབ་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་ཞེས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱུར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། སྤང་བསྟོས་རྟེན་གསུམ་ནམ་གྲངས་པར་གསུངས་པས།
བརྟེན་པའི་དོན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ། འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱས་ན་
འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །
ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་(༡༥) པ། །
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་རོ། ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་པན་ཚུན་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སན་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་.....
 བར་གསུངས་ཀྱང་། སན་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་། །འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་
 འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་ཏུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་ཐུང་ཏུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་
 པོར་འབྱུང་ཡང་། ཐུང་ཏུ་རིང་པོའི་སྐྱེ་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོས་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་བསྐྱབས་ཟིན། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་ནི་རྟེན་
 འབྱུང་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བཞེད་དེ། གང་ཕྱིར་རྟེན་
 འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་(༡༩)ན་ཕྱིར་སྟོང་པ་
 མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། ཕྱི་ནང་
 གི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་སྟོང་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་ཏུ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་ནས། དེ་རྟགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་སྒྲིགས་རྣམ་མཁའ་སྟགས་ལ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚིད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མ་
 བཏག་པར། །བྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏུང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱང་

ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། ཚེལ་བྱང་དེ་མཐུན་ཕྱགས་སྒྲིག་ལ་སྟགས་པ་ལ་མེད་
ཀྱང་། ཏུང་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་ལན་
བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོད་བརྗོད་གྱི་སྐབས་སུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ནི་རྟེན་སུ་དཔག་པ་མེད་……
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟུང་། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཁོང་སྟོན་བསྐལ་པ་
སྟོང་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱུ་མ་འཇུག་
པ་ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ།
བསྐལ་པ་སྟོང་དང་བརྒྱུར་གསུངས་པ་གང་གང་ལ་དགོངས་ཞེ་ན། འཇུག་
པར། གང་ཕྱིར་ཚུལ་སྤྲས་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ཡིས། སྦྱིན་དང་བྲིམས་བྱང་དགེ་
བ་བསྐལ་པ་བརྒྱུར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་
བཟོད་ལས་གཞན་རྟིག་པ་ཡོད་མ་(༡༩) ཡིན། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། བྱང་
སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་བྱང་
སེམས་སུ་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཉེས་
པ་ལྷག་པར་སྟོང་བཏགས་ནས། ཁོང་སྟོན་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཅམ་བསྐྱེད་ན་
ཡང་། བསྐལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་སྦྱིན་པ་དང་
ཚུལ་བྲིམས་གོམས་པ་འཛོམས་ན། བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་སྟོན་
པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱུར་
བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་སྟོན་བ་ཞེས་……
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས། འདིར་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་
སེམས་ལ་སྟོན་ན་ཞེས་གསུངས་པས། སྟོང་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཚུང་
བ་ལ་སྟོན་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལས་

བྱང་བའི་དགེ་ཅ་འཛོམས། སྤྱང་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་མིན་
 པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་ན། བསྐྱེད་པ་སྤྱང་ཏུ་བསགས་པའི་
 དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
 པས་མི་འགྲུབ་པས། དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དགེ་ཅ་གཙོད་པར་གསུངས་པ་ནམ་སྤྱིན་རྒྱང་བསྐྱངས་པ་ལ་
 དགོངས་སམ། དགེ་བའི་ས་བོན་གཙོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཅས་པ་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ཁོང་(༢༠ན) ཁྲོས་དགེ་ཅ་གཙོད་པའི་དོན་ནི་དགེ་ཅ་དེའི་འབྲས་བུ་
 འབྱེན་པ་རྒྱང་བསྐྱངས་ནས། སྤྱོད་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི།
 ད་གཙོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁོང་ཁྲོས་དགེ་བའི་ས་བོན་སྤྱང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་བྱབ་
 པ་མ་དེས་ཏེ། སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྤྱངས་པའི་དག་པ་
 དེ། མི་དགེ་བ་དེའི་ས་བོན་སྤྱངས་པ་མིན་ཡང་གང་སྤྱངས་པའི་མི་དགེ་བ་
 དེ་ད་གཙོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་ནམ་སྤྱིན་མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱོད་ལམ་
 བཙོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་མ་
 སྤྱངས་ཀྱང་། རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་ཏུ་
 སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ནམ་སྤྱིན་རྒྱང་བསྐྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་ཅ་
 འཛོམས་པར་འཛོག་ན། དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནམས་དགེ་ཅ་སྟོབས་
 རྒྱང་བ་འཛོམས་བྱེད་དང་། མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནམས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་
 རྒྱང་བ་འཛོམས་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་སྟོབས་རྒྱང་བ་དེ་ནམ་
 སྤྱིན་འབྱེན་པ་རྒྱང་བསྐྱངས་ནས། སྤྱོད་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་གྱིས་འཁོར་བར་ཕྱི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་
 གང་། །སྤྱོད་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནམ་སྤྱིན་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་བའི་ས་བོན་གཙོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དགེ་བའི་ས་བོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།   སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་(༡༠ བ) རིགས་ཡོད་པའི་...
 ཕྱིར་རོ། །སྤྱིད་འཇུག་དང་འཇུག་པ་ལས། ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙམ་འཛོམས་ཞེས་
 གསུངས་ཀྱི། དགེ་ཙམ་གཅོད་ཅེས་གསུངས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན། ཁོང་ཁྱོས་དགེ་
 ཙམ་འཛོམས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གང་གི་ཆོད་གེ་
 བ་ཡང་ལྟ་བ་ལོག་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་གྱུར་པའམ། མི་དགེ་
 བ་ཡང་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིམ་པ་དང་། འཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་
 སྟོབས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཡོད་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་། དགེ་
 བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་པ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་ཉམས་པ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་
 ཀྱང་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ། ཁོང་ཁྱོས་གང་བཅོམ་པའི་དགེ་བ་དེ་ད་
 གཞོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོས་དགེ་
 ཙམ་འཛོམས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ལོག་ལྟས་དགེ་ཙམ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་རེ་ཤིག་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་མེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏུ།
 ཁོང་ཁྱོས་སྤྱིམ་མ་ཐག་ནས་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །འོ་ན།
 གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱུངས་པའི་མི་དགེ་བས་རྣམ་སྤྲིན་མི་འབྱེན་པ་དང་།
 ཁོང་ཁྱོས་བཅོམ་པའི་དགེ་བས་རྣམ་སྤྲིན་མི་འབྱེན་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ལས་འདི་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་བ། །ཆོགས་ཤིང་རུས་ལ་བབ་པ་
 བ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། དེ་ནི་གཉེན་སྦྱགས་དང་མ་
 འབྲེལ་བ་(༡༡ བ) ལ་དགོངས་ཞེས་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་...
 ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་རྟེ། དེ་ནི་དམུས་ཁོང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་

མྱེན་གྱུ་བ་ཟིན་གཉེན་པོས་མི་སྤྱོད་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །བསྐྱོ་བས་
 ཟིན་པའི་དགེ་ཆ་གཙོད་དམ་མི་གཙོད་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། །བསྐྱོ་བས་ཟིན་
 པའི་དགེ་ཆ་འཛོམས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་ཆ་ཁོང་སྤྱོད་པ་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་
 མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པ་རྒྱ་ཐིགས་ལྟར་། །རྒྱ་མཚོ་མ་བཟང་བར་རུ་དེ་
 མི་འཛད་། །དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་རྒྱར་བསྐྱོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་
 བར་རུ་དེ་མི་འཛད་། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །ནམ་མྱེན་ཕྱང་
 བས་མི་འཛད་པ་ཡིན་གྱི། །ཁོང་སྤྱོད་མི་འཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོང་སྤྱོད་
 ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་དང་། །གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་།
 །ཁོང་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་དེས་མ་དེས་དང་། །ཁོང་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚོ་ན་
 བདེན་མི་བདེན་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། །བྱང་སེམས་ཀྱང་གང་ན་ཡོད་ཉོགས་
 དཀའ་བས། །ཁོང་སྤྱོད་སྤྱི་དང་བྱང་བར་རུ་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་སྤྱོད་
 འགོག་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་རི་གླིང་མཚོ་སྤྱོད་ཀྱིས། །འོག་གཞིའི་རྒྱ་.....
 གསེར་བྱུ་བ་པར་མ་ནོན་པར། །རྒྱ་གསེར་ལྷག་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚོ་ན་ཅི་ཡོད་ཅེ་
 ན། མཛོད་ལས། རྒྱ་དང་གསེར་(༢༡བ) གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྲུམ་
 ཐག་བརྩུ་གཉིས་དང་། །སྤྱོད་ཐག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཐག་ནི། །ཐུང་དང་ལྷ་
 རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གླིང་བཞི་པ་ཐག་གཅིག་གི་འོག་གཞིའི་ཆོད་བཤད་པ་ལ།
 རི་དགུ། རོལ་མཚོ་བདུན་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་བསྐྱོམས་ཀྱང་། །དཔག་
 ཆོད་ཉིས་སྤྱོད་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷས་མ་ནོན་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཡང་རྒྱུན་མེད་
 དེ། །རྒྱ་མཚོམས་ཡན་གྱི་ཁོར་ཡུག་གི་འབྲུག་རྣམས་ལ་དཔག་ཆོད་སུམ་བརྒྱ་
 དང་ཐུང་དང་བརྩུ་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་། །ཁོར་ཡུག་གི་རང་བཞིན་བྱིན་གྱིས་
 གཞོལ་བས་ཞབས་རྒྱ་ཆེ་བས། །རྒྱ་གསེར་པལ་ཆེར་ནོན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་ཚུ་མཆམས་ཡན་ཆད་ལ། འཇམ་
བུའི་སྒྲིང་ཉེ་རིས་གསུམ་ལ། རྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། གཅིག་
ལ་དཔག་ཆད་ཕྱི་དང་བཞི། ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྒྲིང་འབྱུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་ཞབས་
ཀྱ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། འདི་འོག་རྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། མནར་མེད་པའི་དེ་
ཙམ་མོ། ཞེས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་ན་མནར་མེད་
དང་། དེའི་རིས་རེ་རེ་ལའང་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་རེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། ཁོར་ཡུག་གི་ཞབས་ཀྱིས་ཚུ་གསེར་ཅུང་ཟད་མ་ཞོན་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ།
བརྟེན་པ་ཀྱ་ཆེ་ན་སྒྲིན་ཡོད་དུ་ཚུག་ཀྱང་རྟེན་ཀྱ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། བརྟེན་པ་ཚུ་གསེར་གྱིས་རྟེན་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཞོན་པ་
བཞིན་ནོ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་དུ་
རྒྱུའི་རྒྱན་མཐའ་ཡས་པ་འབབ་པར་གསུངས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་(༡༩ན) མི་འཛོ་བ་
ནི། རྩ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ལ་ལས་
ནི་ཟས་མ་ལུ་བ་ཡོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེད་འདི་གཉིས་གང་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་པོས་ནི་འདི་གཉིས་
འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་མ་གོ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་
ན་ཚུ་དེ་དག་ཐད་ཀར་མི་འཛོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཏེ། དཔེར་ན། བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ཚོས་པ་དང་འབྲུངས་པ་
མ་ལུ་བ་ཡོང་ཁར་མི་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་པ་དང་འདི་གཉིས་...
ཀ་དོན་གཅིག་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནི་ཐད་ཀར་མི་འཛོ་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད་ཀྱང་། ཐད་ཀར་མི་འཛོ་བར་འདོད་པའི་ལྷགས་སུ་
སྤང་བས་དེ་མི་འདོད་དོ། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད་
སྟམ་ན། མཛོད་འབྲེལ་ལས། རྩེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། རྩང་གི་ཚུལ་དུ་རྒྱུང་
གིས་འཇིན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པས། རྒྱུང་དེ་

ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་འོག་གཞི་ན་གནས་པ་དང་སྒོ་ན་གནས་པ་ལོ། །དེས་ཚུ་
 དེ་དག་ཐད་ཀར་ཡང་མི་འཁོ་ལ་འབྱར་དུ་ཡང་མི་འཇག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པས་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་རྟོ། །རྒྱང་རྒྱང་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་
 རུས་པ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱང་ཤས་ཆེ་བས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་
 བརྗོད་གྱི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་གྱུར་བཞི་ཚང་བར་དེས་པར་ཁས་སྒྲུང་
 དགོས་ཏེ། འདོད་ན་དབང་སྔ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ཕྱ་རབ་རུལ་རྩལ་བརྒྱད།
 ཅས་(༢༢བ) སྔགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་
 དཔངས་ཚད་རི་ཅམ་ཡོད་པར་རིགས་ཞེ་ན། ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་ལ་དཔངས་
 ཚད་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་ཡོད་ལ། དེས་འཁོར་རྒྱང་ལ་སྔགས་པའི་
 གཞོད་པ་སྒྱུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་རུས་འཁོར་ནས་གནས་གཞན་ལོགས་པ་.....
 གསལ་བར་གསུངས། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་གནས་
 གཞན་ལོགས་པ་ཞེ་གསུངས་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། རི་རབ་གྱི་
 གཙུག་རྟོར་གྱི་འོག་སྒྲའི་གནས་ཏེ། ཟད་པར་སྒྲིང་པ་ནམ་པ་བཞི་བསྐྱམས་པ་
 རྣམས་གྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། དེ་ཅམ་གྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་
 གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མནར་མེད་པའི་དམུལ་བ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སྒྲེ་བ་ལ། བཟང་ངན་ནམ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
 པ་བཞིན་དུ་གང་དུ་སྒྲེ་བའི་གནས་ལ་ཡང་གནས་གཞན་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་
 ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཐོབ་ཅེས་ཕྱི་ནང་སྒྱུར་བའི་.....
 དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་ལ་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་པ་ལ་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་གྱི་
 སྐྱམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ་གང་དུ་ཤི་འཐོས་པ་དེ་ཉིད་

དུ། གཞུགས་མེད་གྱི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་གྲུབ་སྟེ་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་གཞན་(༡༩༥) ལོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འདྲོད་
པ་ནས་གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུགས་མེད་
ཁམས་ལ་གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞུགས་མེད་
ཁམས་པ་ལ་དངོས་གནས་ལ། གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པའི་གྲུ་ལྗོངས་སྣང་ལ།
སྐབས་འདིར་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མི་སྟོན་པར་གཞུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་
གནས་གཞན་ལོགས་པ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གནས་
གཞན་ལོགས་པ་གསུངས་པ་ཡོད་མེད་ལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གཞུགས་
མེད་དོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུགས་དང་བ་དང་བོང་
ཆོད་ཆུང་བས་གཞུགས་མེད་ཅེས་བཤད་གྱི། གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གསུས་པོ་ཆེ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དང་དྲོད་གང་ཡིན་
པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་འདྲེས་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་
རིའི་བྱ་འདམ་བུའི་གཤོག་གཉིས་གནམ་དུ་བསྐྱེདས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་
འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིང་དང་གཞུགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཅིང་གནས་
སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཞུགས་ཞེས་ཏེ་
གཞུགས་མེད་པ་ནའང་ཆོ་དང་མིང་དང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་.....
ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། འདི་ཕལ་ཆེན་པ་དང་གོས་དམར་སྟེ་
པའི་ལྷགས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གྱི་ལྷགས་ལ་གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་
གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར་མོད། གཞུགས་
མེད་(༡༩༦) ཁམས་ན་གཞུགས་ཡོད་པར་འདྲོད་ན། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་
གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པར་འདྲོད་པས་མ་བྱུང་སྟུང་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནས་གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་གཞན་ལོགས་

བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། བལ་པོ་ཆེ་ལས། གྱེ་ཐུལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན། རི་མོའི་གཞི་ཆེན་པོ་སྟང་གསུམ་གྱི་སྟང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། རི་མོའི་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྟང་གསུམ་གྱི་
 སྟང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིལ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ཆད་རུ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་བྱིས། ས་ཆེན་པོའི་ཆད་རུ་ནི་
 ས་ཆེན་པོ་བྱིས། སྟང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཆད་རུ་ནི་སྟང་
 གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱིས། སྟང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཆད་
 རུ་ནི་སྟང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱིས། སླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གྱི་ཆད་རུ་ནི་སླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱིས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆད་
 རུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱིས། འཇམ་བུའི་སླིང་གི་ཆད་རུ་ནི་འཇམ་བུའི་སླིང་
 བྱིས། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སླིང་གི་ཆད་རུ་ནི་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སླིང་བྱིས།
 རུབ་གྱི་བ་ལང་རྒྱུད་གྱི་སླིང་གི་ཆད་རུ་ནི་རུབ་གྱི་བ་ལང་རྒྱུད་གྱི་སླིང་བྱིས།
 བྱང་གི་སྤྲ་མི་སྟན་གྱི་སླིང་གི་ཆད་རུ་ནི་བྱང་གི་སྤྲ་མི་སྟན་གྱི་སླིང་བྱིས། རི་
 རབ་གྱི་ཆད་རུ་ནི་རི་རབ་བྱིས། ས་སྤྲ་ན་རྒྱུད་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་གཞལ་མེད་
 ཁང་གི་ཆད་རུ་ནི་ས་སྤྲ་ན་རྒྱུད་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་བྱིས།
 འདྲོད་(༡༩༩) བ་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཆད་རུ་ནི་འདྲོད་པ་ལ་
 རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་བྱིས། གཟུགས་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་
 མེད་ཁང་གི་ཆད་རུ་ནི་གཟུགས་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་.....
 བྱིས། གཟུགས་མེད་པ་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཆད་རུ་ནི་.....
 གཟུགས་མེད་པ་ལ་རྒྱུད་པའི་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་བྱིས་པར་གྱུར་ལ།
 རི་མོའི་གཞི་ཆུ་ཞེང་རུ་སྟང་གསུམ་གྱི་སྟང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་.....
 ཙམ་ཡོད་པ་དེ་རུལ་ཤིན་རུ་སྤྲ་བ་གཅིག་གི་ནང་རུ་བཅུག་པར་གྱུར་ལ། རུལ་
 གཅིག་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རུ་ཤིན་རུ་སྤྲ་བ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་.....

ཡང་དེ་ཅམ་གྱི་རི་མོའི་གཞི་ཆེན་པོ་རེ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།
སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས།
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་དེ་དག་མདོན་
སུམ་རུ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་གྱི་
ལྷ་དག་ཀྱང་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་མི་སྐྱར་ཞིང་བྱང་རྒྱབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་
པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་རྣམས་
མདོན་སུམ་རུ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། །མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་མེད་
ཁམས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་མཚན་པའི་ཕྱིར་རུ་འོངས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལ་རྣམ་
སྒྲིན་(༡༥) ཀྱི་ལུས་མེད། ལུས་པའི་ལུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་གསང་རྣམ་
པར་སྐྱེ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
ལེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་རུ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་སྲིད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་རུ་བྱ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་
ཁང་དག་དང་། བཙོམ་ལུན་འདས་ལ་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། བལྟ་བ་དང་།
རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོངས་པར་མདོ་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ལས་
ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་
བརྒྱུས་ཏེ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ངོ་། །སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་གི་མདོ་དེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་
པ་ལ་གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཆད་དང་

མཉམ་པའི་དར་ཡུག་དང་། དེ་ལ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རིལ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱིས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྟའི་
གཞལ་མེད་ཁང་བྱིས་པའི་བར་དང་། དར་ཡུག་དེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་མ་ལུས་པ་རེ་
རེའི་ནང་དུ་བརྟུག་པ་དང་། ལྟའི་མིག་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་
རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དར་ཡུག་དེ་བཏོན་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཉེ་བར་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན། (༢༥ན) རི་བོང་རྩ་འདྲིམ་བཙུང་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་ལུས་སྤྱག་པར་གྱུར་ན་
ཞེས་པས། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་ལུས་སྤྱག་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་ལོའི་གངས་རི་ཅམ་ཡོད་པ། རུས་འཁོར་ནས་བཙེ་བའི་
ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་མོད། བར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་ལོའི་
གངས་རི་ཅམ་ཡོད་པ་བཤད་དམ་མ་བཤད་ཅེ་ན། དྲི་མེད་འོད་ལས། བསྐལ་
པ་རྒྱུད་དུའི་ཆོད་ནི་མཆུ་དང་ཞིང་ལ་དཔག་ཆོད་གཅིག་པའི་དོད་དེ། དེ་ཡང་
སྐྱའི་ཚེ་མོ་སྤྲ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་ལས། ལོ་བརྒྱ་ན་སྐྱའི་ཚེ་མོ་རེ་
རེ་སྤྱང་བས། གང་གི་ཆེ་སྒྲིངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་བསྐལ་པ་རྒྱུད་དུའི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་གོ། ཉིན་ཞག་དེ་སུམ་ཅུའི་ཆོད་ཀྱིས་ཟླ་བའོ། །ཟླ་བ་བརྟུ་གཉིས་
ཀྱིས་ལོའོ། །ལོ་བརྒྱ་ལ་བསྐལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྡེ་ནི་
བསྐལ་པ་བར་མ་སྟེ། བསྐལ་པ་བར་མའི་སྡེས་མཆོག་གི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་མོད། དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་ལོའི་གངས་འདི་
ཅམ་ཡོད་ཅེས་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་དགའ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྡེ་ཞེས་པ་
དང་བསྐལ་པ་བར་མའི་སྡེས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཤིན་དུ་མི་
མཐུན་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིར་རུས་འཁོར་དང་། མི་འགྲུགས་པའི་ཞིང་
བཀོད་དང་། བལ་པོ་ཆེ་དང་། གདགས་པའི་དགོངས་པ་མངོན་པ་མངོད་

ནས་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་བསྐལ་ཆེན་རྣམས་དོན་མི་མཐུན་པར་སྤང་ལ།
འདྲིར་(༢༥༧) གདགས་པའི་དགོངས་པ་མངོན་པ་མངོད་ནས་གསུངས་པའི་……
བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་ལོའི་གྲངས་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་བཙེ་བའི་ཚུལ་ནི། མངོད་ལས།
མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ལ། །འདྲིང་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་
ཉིན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཆོ་ལྷ་བརྩུ་ལ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་
བསྐྱེད། །ཅིས་དང་། །ཡང་སྟེང་ལ་སྟགས་རྩལ་རིམ་བཞིན། །འདྲིང་ལྷའི་ཆོ་
དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། །འདྲིང་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་
བ་ཡིན། །རབ་རྩུ་ཆ་སྐྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་དང་། །དེ་
དག་བརྩུ་རྩུ་ལ་བསྐལ་ཆེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཆ་བའི་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བའི་ཆོ་ལྷ་བྱི་རྩལ་སྤྲོད་ལ། །མིའི་ལོ་བྱེ་བ་སྤྲལ་བྱེ་བ་ལྷ་བརྩུ་དང་། །ལོ་བྱེ་
བ་སྤྲལ་བྱེ་བ་སྤྲལ་རྩུ་དང་། །ལོ་བྱེ་བ་སྤྲལ་ས་ཡ་བརྩུ་དང་། །བྱེ་བ་སྤྲལ་བཞི་
འབྲམ་དང་། །ལོ་བྱེ་བ་སྤྲལ་བྱི་རྩལ་ཡོད་པར་གདགས་པ་ནས་བཤད་ལ།
ཡང་སྟེང་ནས་ཆ་བའི་བར་རྩལ་སྤྲལ་མ་སྤྲལ་ལས་བྱེ་མ་བྱེ་མ་བརྩུ་འགྱུར་……
གྱིས་མང་བ་བྱུང་བའི་ཤྱགས་ཀྱིས། །ཆ་བའི་ཆོ་ཆད་བརྩུ་འགྱུར་རྩུ་བསྐྱར་བ་
རབ་རྩུ་ཆ་བའི་ཆོ་ཆད་རྩུ་འགྱུར་ཞིང་། །རབ་རྩུ་ཆ་བའི་ཆོ་ཆད་བར་བསྐལ་
སྐྱེད་རྩུ་ཡང་བཤད་པས། །དེ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་བར་བསྐལ་གཅིག །
དེ་བརྩུ་རྩུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་རྩུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཙེས་པས་ཆ་བའི་དཔུལ་
བའི་ཆོ་ཆད། །མི་ལོ་གཏམས་ཆེན་པོ་ལྷ། །གཏམས་གསུམ། །རབ་བཀྲམ་བརྩུ་
སྤྲལ་བྱི་ཆེན་པོ་བཞི། །སྤྲལ་བྱི་གཅིག །ཐེར་འབྲམ་ཆེན་པོ་རྩལ། །རབ་རྩུ་ཆ་
བའི་(༢༥༨) ཆོ་ཆད་མི་ལོ་དགྱིགས་བཞི། །གཏམས་ཆེན་པོ་གཉིས། །གཏམས་
བཞི། །རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་། །རབ་བཀྲམ་གཅིག །སྤྲལ་བྱི་ཆེན་པོ་
གསུམ། །སྤྲལ་བྱི་གཉིས། །ཐེར་འབྲམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་། །མནར་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཆད་
མི་ལོ་དགྱིགས་ཆེན་པོ་གསུམ། །དགྱིགས་གསུམ། །གཏམས་ཆེན་པོ་དགྱ།

གཏམས་བརྟན། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྟན། བྲག་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་བྱུག །ཁྲག་
ཁྱིམ་གཉིས། སེར་འབྲམ་ཆེན་པོ་བཞི། བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་ལྷ་མི་འབྲུགས་ཆེན་
པོ་གཉིས། མི་འབྲུགས་བརྟན། དགྱིགས་ཆེན་པོ་གཅིག །དགྱིགས་བརྟན།
གཏམས་ཆེན་པོ་གཅིག །གཏམས་བྱུག །རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བཞི། རབ་བཀྲམ་
དགྱ། བྲག་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་དགྱ །ཁྲག་ཁྱིམ་གཉིས་ནམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། འདི་ནས་ཤར་སྤྱགས་ལྷགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་
ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤགས་པ་གསྐྱའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་གངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་.....
ཤིན་རྒྱུ་མང་བར་བྱུང་བ། གསྐྱའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དེ་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་
རི་ཅམ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གསྐྱའི་ཡུང་ནི་རྩ་པོ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་
རྩ་པོ་གསྐྱ་མིན་གྱི། རྩ་ཡུང་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་མ་ནི་རྩ་དེའི་རྩལ་
དང་། རྩ་རྩལ་དེ་རེ་རེ་ནས་བགྱངས་པ་ལ་གྱངས་རི་ཅམ་ཡོད་པ་ནི། གསྐྱའི་
ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ཅས་བྱའོ། །འོ་ན་རྩ་མཆོ་ལ་རྩ་ཡུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་
དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། རྩ་དན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། རྩ་ཡུང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྩ་མཆོ་ལ་བྱ་སྟེ། རྩ་ཡུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྩ་མཆོ་འབའ་ཞིག་རྩ་
ཡུང་ཡིན་པས་ན། རྩ་མཆོ་ནི་རྩ་ཡུང་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་གཏོར་སོ། །ཞེས་
གསུངས་(༢༤བ) སོ། །

གསྐྱའི་ཡུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ལ་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྩ་ཡོད་པ་ནི། རྩ་
ཆེར་རོལ་པ་ལས། བྱེ་བ་སྤག་བརྩ་ན་སེར་འབྲམ་ཞེས་བྱའོ། །སེར་འབྲམ་
སྤག་བརྩ་ན་བྲག་ཁྱིམ་ཅས་བྱའོ། །བྲག་ཁྱིམ་སྤག་བརྩ་ན་གཏམས་པ་ཞེས་བྱའོ།
གཏམས་པ་སྤག་བརྩ་ན་དགྱིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྱིགས་པ་སྤག་བརྩ་ན་མི་
འབྲུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འབྲུགས་པ་སྤག་བརྩ་ན་བྱང་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་
ཕྱིན་སྤག་བརྩ་ན་པང་སྟེང་ཞེས་བྱའོ། །པང་སྟེང་སྤག་བརྩ་ན་མང་འཛིན་ཞེས་

བྱའོ། །མང་འཛིན་སྤྱད་བརྒྱ་ན་སྤང་པོ་ཆེའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་པོའི་
 སྟོབས་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྟོགས་འཛོལ་ཅེས་བྱའོ། །རྟོགས་འཛོལ་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་གདགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་གདགས་པ་སྤྱད་
 བརྒྱ་ན་རྒྱ་རིག་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱ་རིག་སྤྱད་བརྒྱ་ན་ལག་སྦྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ལག་
 སྦྱིན་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྒྱ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་དབང་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྫོགས་སྟོབས་
 ཅེས་བྱའོ། །རྫོགས་སྟོབས་སྤྱད་བརྒྱ་ན་བཟང་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །བཟང་རྟོགས་སྤྱད་
 བརྒྱ་ན་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱིབ་པ་སྤྱད་བརྒྱ་ན་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །སྟོབས་སྤྱད་
 བརྒྱ་ན་ཀྱན་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་སྟོབས་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྣམ་པར་བརྟེས་
 ལུན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་བརྟེས་ལུན་སྤྱད་བརྒྱ་ན་བརྟེས་ཀྱན་ཞེས་
 བྱའོ། །བརྟེས་ཀྱན་སྤྱད་བརྒྱ་ན་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་འབྱུང་སྤྱད་
 བརྒྱ་ན་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
 ཅིས་ཀྱིས་ནི། རིའི་ཀྱལ་པོ་རི་རབ་བཅི་བའི་གཞིར་བྱས་ཀྱང་ཆོད་པར་རུང་
 རོ། །དེའི་ཡང་གོང་ན་ཀྱལ་མཆོན་གྱི་ཆེ་མོའི་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་ཡོད་
 དེ། གྲངས་དེས་ནི་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བཅི་བའི་གཞིར་བྱས་ཀྱང་ཆོད་
 པར་རུང་རོ། །ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །(༡༥༥) བསྐལ་ཆེན་ལ་མི་
 ལའི་གྲངས་སུ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་ལ་སྟགས་པ་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཡིན་མོད། ཏ་ཅང་སྟོས་པ་ལ་མི་དགའ་བར་
 སྟལ་བ་དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་
 ཞེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། དེ་བྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ། །བྱིར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྣམ་དབྱུང་བྱའི། །འདི་ཡིས་སྦྱིན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། །རེད་ལ་འགར་
 ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་
 རིགས་མཛད་པ། །གང་དེ་ཆོད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཀྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོའི་རྣམ་འབྱུང་ཏའི་སི་རུ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཀྱལ་

གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གྱི་དྲི་བའི་ལན་མདོར་བསྐྱས་པ་རྣམས་བརྗོད་ཅིན་...
 ཏོ། །ནམ་མཁའ་མཐོན་པོར་གནས་པའི་ཉི་མའི་འོད། །ས་སྤྱོགས་དམའ་བའི་
 ཚལ་དུ་ཤར་བ་ལས། །ཚུ་སྤྱོས་དཀར་པོའི་ཟུ་འབྲུ་མོད་པ་ལ། །རྒྱ་དྲུག་
 ལྡན་རྣམས་དགའ་བས་གར་བྱས་ཤིག །འབྲུ་ལྷག་མཚམས་སྦྱར་པོ་ཉ་གཞིན་ཅུ་
 བྱོད། །མི་ཡི་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུར་སང་ལ། །དགེས་པའི་ཕྱག་གིས་བཟུང་ཆེ་
 མ་ཞུམ་པར། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མཆིད་འདི་དག་ལུ། །དགེ་བ་
 འདི་ཡིས་མར་ཐུར་འགོ་བ་རྣམས། །དྲི་བ་ཀྱན་ལན་ཅིག་ཅར་འདེབས་པ་ལ། །
 ས་སྤྱོད་དག་རིག་བཞི་མཐར་ཐུན་པའི། །ཀླུ་བའི་གོ་འཕང་བདེ་སྤྱོད་ཐོབ་
 ཐུར་ཅིག །ཅིས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས།
 བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཀླུ་...
 བའི་སྤྱིང་ནས་ལུ་བ་དགེ་ལེན་འཕེལ་ཐུར་ཅིག །ཅིས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེར་སྤེལ་
 ཐུར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པར་དུ་བསྐྱབས། བཀྲ་ཤིས། །

༭ ཁྱི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་
 སློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་
 ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

༭ ཁ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟ་པ་ཡ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཁུར་སྤྱིག་
 གར་གྱིས་རྩལ་པ་ལ། སློ་བཟང་རིགས་བརྒྱའི་བྱ་བ་བདག་ཅེས། སྟན་པར་
 གྲགས་པའི་དཔལ་དེར་འདུད། མགོན་དེས་བཅེ་བས་ཟབ་མོའི་གནད། ཁྱི་
 བའི་སྒྲ་གྱིས་འདྲམས་པའི་དོན། ཁྱི་ལྷར་བཟོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་གྱིས། །
 གུས་པས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་གསོལ། རྒྱལ་བས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་བྲི་དང་། བཞི་
 ལྷོང་གསུངས་པའི་དགོངས་གཏད་ནི། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྒྲ་སྒྱབ་གྱིས། །
 དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་ནི་དེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །
 གང་མྱོར་མངོན་པར་མཐོ་སྒྲོལ་བས། རིམ་གྱིས་དེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། །
 ཞེས་པའི་དོན་རུ་བདག་གིས་བྲམས། ཤིང་བཟོ་མཁས་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་
 (༡༩) འདྲའི། ཐར་འདོད་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། རྒྱལ་ཆབ་དམ་
 པས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་འང་། ལྷག་
 བདེན་ཉེས་དམིགས་མ་བསམས་ན། ཐར་འདོད་རི་བཞིན་མི་སྤྱོད་གསུངས། །
 འཁོར་བའི་ཉེས་བརྒྱ་མེད་པའི་ཚུལ། མང་ཡང་ལྷག་བསྐྱེད་ལྷག་བསྐྱེད་
 གྱིས། འདིགས་ནས་ཐར་འདོད་ལྷགས་ལའང་ཡོད། ཟག་བཅས་ཆོར་བ་བདེ་
 བ་ལས། ཡིད་འབྱུང་གྱི་རྩལ་པ་ལའང་མཆིས། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་
 གྱི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ལུང་པོ་འདི། ལྷག་བསྐྱེད་འགྲུབ་དང་གྲུབ་པའི་
 ལྷོད། བད་དང་འབྲས་དང་བྱུག་རུ་ལྷོད། དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱིངས་

གཡོ་ལགས། །བདག་ཅག་སྲིད་ལས་ཐར་པའི་ཐབས། །དམ་པ་བཅར་གྱིས་
 དེས་བཟུང་ན། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་གཅིག་ཆོག་གི། །འཆང་ཐུབ་ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་གསུམ་ལགས། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཙ་བ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་རང་
 རྒྱུད་གྱི། །ང་དང་ང་ཡི་བར་དམིགས་ནས། །རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་
 པ། །སྟོས་མེད་(༡༥)གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡི། །བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་རྣམ་
 གཉིས་ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་
 ཀྱང་། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡིས། །ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་ཞེས་
 གསུངས། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་
 རྣམས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །
 དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། །རི་
 སྲིད་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་
 ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་
 གྱིས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ། །འཛིག་ཆོགས་ལྷ་ལས་ཐུང་
 ཞེས་གསུངས། །བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ། །བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་
 འཛིན་སྐྱངས་དག །མི་མཐུན་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཙ་ནི། །གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 དང་བྲལ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི། །འཁོར་ཚུལ་འཕགས་མཆོག་
 སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བྱ་པན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་
 བར་འགྱུར། །གསུངས་བཞིན་ངལ་གསོ་མེད་པར་འཁོར། །གངས་དེས་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ། །དབྱེར་ཡོད་དེ་ལས་མང་མི་དགོས། །ཁུང་ན་མི་འདུའི་
 སྐྱོན་དང་བྲལ། །གོ་རིམས་འཕེན་བྱེད་འཕངས་པ་དང་། །(༡༦)འགྲུབ་བྱེད་
 གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དེས། །འཕེན་བྱེད་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། །མ་རིག་འདུ་བྱེད་
 རྣམ་ཤེས་གྱིས། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་མིང་གཟུགས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་

དང་རིག་ཚུར་རོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། །སྲིད་ལེན་སྲིད་པའི་
 གྲུབ་པ་ཡི། །ཡན་ལག་སྒྲེ་བ་གྲ་ཤི་གཉིས། །འཕགས་མཚོག་སྒྲ་སྒྲུབ་ཞལ་སྒྲ་
 བས། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །
 ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་རྒྱ་འབྲས་འགྲོ་ཚུལ་ནི། །
 ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་། །དེ་ལས་སྒྲུག་བསྐལ་བདུན་འབྱུང་
 ཞིང་། །བདུན་ལས་སྒྲར་ཡང་རང་འབྲས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང་རྩ་
 མཁན་གྱི། །འཁོར་ལོ་འཁོར་འདྲ་དེ་སྲིད་དུ། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་
 འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་
 པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་དེ་ཡང་
 ངན་འགྲོ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཇུག་རྒྒྱག་གིས། །སེམས་པ་སྒྲེས་བྱ་ཆུང་
 དུའི་སྒྲར། །བདེ་འགྲོའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས། །རྒྒྱག་འཇུག་སེམས་པ་
 འབྲིང་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས། །མ་གྱུར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་སྒྲོ་ནས་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་
 འབྲམས་པ་ལ། །བྲམས་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བསྐྱེད་(༡༧) ནས་རྒྱལ་
 སྐས་སྐྱེད་པ་ལ། །སྒྲོབ་པ་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལགས། །དེས་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 གཉིས་ལས། །རྒྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ཡི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཉེར་
 ལེན་རྒྱ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལགས་ཏེ། །གང་ཕྱིར་མགོན་པོ་ཞི་བ་
 ལྷས། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སྒྲ་སྒྲེས། །སངས་རྒྱས་སྐས་སྐྱེད་ཀྱུར་ཏོ། །
 ཞེས་སོགས་ལྷང་དང་རིགས་པས་གྲུབ། །སྲིད་ལས་འདོན་ཐབས་གཙུག་པོ་ནི། །
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། །སྲིད་ཅ་བདག་འདིན་ལྷན་སྒྲེས་ཕྱིར། །
 འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་འདི་སྒྲོད་གསུངས། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །
 སྲིད་པའི་ས་པོན་འགགས་པར་འགྱུར། །སྒྲོ་ཅའི་ཁྱི་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས། །
 མར་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། །སྒྲེ་བ་ཡོངས་སྐྱེའམ་ལེན་པ་ན། །ཞེས་སོགས་

རིག་པའི་ཐོག་མའི་མཐའ། ། རྒྱག་མེད་རྒྱབ་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི། ། ཐབས་
 མཁས་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲིམ་ཞེས་གསལ། ། བདག་གཞན་བརྗེ་བར་གསུངས་པའི་
 རྟོན། ། བདག་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ། ། སྒྲིམ་པ་མ་ལགས་སྦྱོང་འབྲུག་
 ལས། ། བདག་ཉིད་སྦྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་
 བས། ། བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། ། གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྒྲིམ་པར་
 བྱ། ། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་པ། ། དེ་
 ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། ། འཇིག་རྟེན་རྒྱག་བསྐལ་རི་སྟེང་པ། ། དེ་
 ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། ། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་(ཨ) དགོས་ཏེ། ། བྱིས་
 པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། ། རྒྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། ། འདི་གཉིས་གྱི་
 བྱི་བྱེད་པར་སྟོས། ། གསུངས་བཞིན་རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་འདི། ། རྒྱད་པ་
 ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། ། གཞན་རྣམས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་གྱི། །
 འབྱུང་གནས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་བྱས་ཏེ། ། རང་ཉིད་གཅིག་པར་འཛིན་པ་དང་། །
 གཞན་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ། ། ཞོ་ས་བརྗེས་ནས་བསྒྲིམས་པའི་...
 མཐའ། ། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་ནི། ། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བརྒྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ། རྒྱལ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་
 སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན། ། རྒྱན་དངོས་དམིགས་པ་བསྒྲིམས་བྱས་ནས། ། རྒྱན་འཆོམས་སུ་
 ཡང་དངོས་གཞི་ཡི། ། དམིགས་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས། ། དྲན་ཤེས་རྒྱ་
 ཡིས་འདེབས་པ་དང་། ། བསྒྲིམ་དོན་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ། ཆོགས་གསོག་སྦྱོབ་
 སྦྱང་རྒྱབ་རྟེན་གྱི། ། གསུང་རབ་ལྟ་ཞིང་བསམས་བྱས་ན། ། དངོས་གཞིའི་
 ཐོགས་འདོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས། ། མགོན་པོ་སྤྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱེགས། །
 སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དགོ་སྦྱར་དུ། ། འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་...
 མཆོག ། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ཐམས་ཅད་དུ། ། དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་
 པས། ། མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི། ། སྒྲིམ་གསུམ་མིག་བཞིན་སྦྱོང་བའི་

རོས། །དབང་པོའི་སྒྲ་སྒྲུལ་ཟས་ཚོད་རིག་། མི་ཉལ་རྣལ་འབྱུང་ལ་བརྩོན་ཅིང་། །
 ཉལ་ཚེ་རི་ལྟར་བྱ་བ་(༤༦) སྐགས། །བྱམས་མགོན་སྤྱུང་པོ་སྐྱེས་མེད་ཀྱིས། །
 གསུངས་པ་ལགས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྒྱུར། །ཐུན་གྱི་གངས་ནི་ཐུན་བཞི་འཕ། །ཉིན་
 དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་ཞེས། །ཐུན་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་རྒྱད་ལས་གསུངས། །
 ཐུན་ཚད་གདུལ་བྱའི་སྒྲ་རིགས་ཀྱིས། །གཅིག་དུ་ངེས་པ་མ་མཆིས་ཏེ། །མཁས་
 མཆོག་པདྨའི་རང་ཚུལ་གྱིས། །རི་སྤྱོད་ཅུས་པ་དེ་སྤྱོད་གསུངས། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་
 ཐུའི་དམ་པ་རྣམས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སྒྱུས་བྱ་ཡིས། །ཐུན་རྒྱུད་གངས་མང་
 དགེ་བར་བཞེད། །སྒྱུན་མེད་ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །ལུས་གནད་བདུན་
 དང་ལྟན་པ་གཅེས། །གངས་གྱི་བཤོད་ཚུལ་རྣམ་པ་མང་། །དམིགས་པ་རྒྱུད་
 གནད་རྩལ་བའི་གངས། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། །ཏིང་
 འཛིན་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་སོ། །སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དང་པོའི་མགོ་རྒྱ་གར་
 སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ། །ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཟླ་མེད་སྒྲ་མ་
 མཆོག་དེ་བཞེད། །དིང་སང་སྤྱིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི། །སྒྲུལ་ཆེན་གང་ཡིན་
 དེ་དག་ལ། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ། །བདེན་པར་མཆིས་སོ་མཉམ་
 བཞག་ལས། །སྐད་ཅིག་གཡོ་བ་མེད་པའི་རང་། །ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་
 བྱ་ལ། །འབད་རྩལ་མེད་པར་འདོམས་མཛད་པ། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་ལུགས་
 དེ་ལྟར་ལགས། །སྒྲ་མ་གང་དུ་བསྒྲུལ་པའི་གནས། །མདུན་དང་སྤྱི་གཙུག་སྤྱིང་
 གི་དཀྱིལ། །རང་རང་མོས་པ་བཞིན་རུང་སྟེ། །ཡ་རྒྱུ་རྒྱ་ནའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །
 དྲིན་དང་ལྟན་པའི་སྒྲ་(༤༧) མ་དེ། །ལག་པའི་མཐེལ་ལམ་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ། །
 ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་གར་བསྒྲུལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱིང་གི་བྱེན་བརྒྱབས་ཀྱང་། །
 གང་ཟག་དེ་ཡིས་སྤྱད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སྒྲ་མའི་གངས་དང་ནི། །རྣལ་
 འབྱུང་དངོས་གཞི་སྒྲུལ་ཚུལ་དང་། །རྩི་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་དུ། །ལྟ་དང་
 འོད་ཟེར་རྒྱ་བསྐྱེས་སྐགས། །རི་ལྟར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་

གྱི་ཟས་གཙང་སྒྲུལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་གྱི། །ཞལ་ལས་འོངས་
 པའི་སྟོན་བརྒྱུད་རྣམས། །ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྲིས་པ་བཞིན། །དལ་འབྱོར་
 བསམས་པས་རྟེན་འདི་ལ། །སྟིང་པོ་ལེན་འདོད་སྟེ་བ་ཡིན། །མི་རྟག་བསྐྱེམས་
 པར་སྤྱི་བཤལ་འགོག། །དམ་ཆོས་སྤྱབ་པ་ཁོམ་པས་དལ། །མཐུན་ཁྱེན་བརྒྱ་
 ལུན་འབྱོར་པ་ལགས། །དལ་འབྱོར་ཆོས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ། །བསམས་ནས་
 རོན་ལུན་བྱའོ་སྟུམ། །དེ་ཡང་རྟེན་འདིར་དེ་ལས་ཀྱང་། །ད་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱུད་
 ཉིང་བསྐྱེམ། །མི་རྟག་སྐྱོམ་ཚུལ་གྱངས་མང་ཡང་། །ཙ་བ་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚན་
 དག། །ཐག་བཅད་རྣམ་གསུམ་སྐྱོ་ནས་ནི། །བསྐྱེམ་ཞེས་ཉིད་གྱིས་གསུངས་
 མིན་ནམ། །དེ་དག་ནང་ནས་འཁྲལ་ཆེ་བའི། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དམིགས་
 པའི་མཆོག། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སེམས་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་
 ཅེས་གསུངས། །ངན་སྤང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ། །སྟིང་ནས་འདིགས་པ་མ་
 སྟེས་ན། །སྤྱབས་འགོ་ཡང་དག་མི་སྲིད་ཅེས། །(༥༧) བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 ཞལ་འཆེས་པའི། །བཀའ་ལས་འགོང་བར་མི་རུས་ཏེ། །གང་ལ་འདི་སྦྱོལ་ད་
 མིན་པ། །དེ་ལ་ཁི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ལུང་གི་དོན་གྱིས་གྲུབ། །
 ཆོག་གི་སྤྱབས་འགོ་ལས་གཞན་དུ། །བསྤྱབ་བྱའི་འདིགས་པས་ཡིད་སྒྲག་ནས། །
 ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཡི། །ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་། །ཁས་
 ལྷངས་གཞན་དུ་མི་སྦྱ་བས། །སྒྲག་པའི་འདིགས་ཆེན་སྦྱབ་པ་ཡི། །རུས་མཐུ་
 ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས། །སྤྱབས་ལ་རེ་རྟོགས་འཆའ་བ་ཡི། །སེམས་པ་སྤྱབས་
 འགོའི་གཙོ་བོ་ལགས། །སྤྱབས་ལུལ་སྤྲ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཡིད་དོར་
 སྐྱོམ་ཆེ་ལམ་རིམ་གྱི། །ཆོགས་ཁིང་སྤྱབས་གྱི་མན་ངག་གི། །ཞལ་ཤེས་བཞིན་
 ཞེས་གྲུས་པས་གསོལ། །ད་ལྟའི་སྦྱ་གསུང་སྟུགས་རྟེན་རྣམས། །དགོན་མཆོག་
 གསུམ་པོ་དངོས་མིན་ཡང་། །འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོན་མཆོག་གསུམ། །
 དུན་པའི་ལུལ་དུ་འབྱུར་བ་དང་། །ལྟར་བཅས་སྟོན་པ་མཆོག་དེ་ཡིས། །མདོ་

རྒྱུད་རྒྱ་མཚོར་དགོན་མཚོག་གི། རྟེན་གསུམ་བཞེང་ཚུལ་བཞེངས་པ་ལ། གྲུས་
པས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་ཡིས། །དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དངོས་ཉིད་ལ། །བྱ་བ་
བྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། །མཚོག་གསུམ་དངོས་ལྟར་གྲུས་པ་ལགས། །བསྐྱེ་
མེད་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དངོས། །གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་། །
ཐུབ་དབང་གིས་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད། །
ཅེས་དང་རྩེ་བཅུན་མ་པམ་པས། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་དང་། །གནས་
སྐབས་(༥༥) མཐར་ཐུག་སྐབས་ནམས་ཀྱི། །བྱད་པར་རྒྱུད་སྒྲར་གསུངས་་་་
བཞིན་འདོད། །སྐབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐི་བ། །བདག་ཉིད་ལྷག་པར་འཇིགས་
པ་དང་། །དགོན་མཚོག་སྐྱབ་པའི་རུས་ལྡན་དུ། །ཤེས་ལས་བྱང་བའི་སྐབས་
འགྲོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱོད་ཉིད་བཞེད། །འདི་ལྟའི་གོ་བ་མ་རྟེན་
པར། །སྐབས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ། །སྟེག་འཛེད་མི་རུས་མེད་ང་མཚུངས། །
ཞེས་པའི་བཀའ་སྒྲུལ་དོན་དང་ལྡན། །ཞིག་པ་བཤགས་པར་བྱེད་པ་ལ། །
སྐབས་བཞི་གཙོ་བོ་དེའི་ནང་ནས། །གཉེན་པོ་ཀྱན་རུ་སྦྱོད་པ་མཚོག་ །དགོ་
ཞིག་སྐབས་ལྡན་འདྲེས་མ་རུ། །སྦྱོད་པའི་དགོ་བས་ཞིག་པ་ཡི། །རྣམ་སྒྲིན་
འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་མགོ་
སྟོམ་གཉིས་ཀ་ཡི། །འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དང་། །སྟོན་བསགས་ཞིག་པ་
བཤགས་པ་ཡི། །དགོ་བ་བྱིས་འབྱུང་ཁོང་སྟོ་ཡིས། །བཙམ་པས་བཤགས་ཟིན་
ཞིག་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་སྒྲར་ཡང་སྟོག་པ་དང་། །ཁོང་སྟོས་བཙམ་པའི་གང་
ཟག་གིས། །དགོ་བ་ཅི་བྱས་ཞིག་པ་ཡིས། །འབྲས་བུ་མི་སྲིད་བྱས་པ་དང་། །
གང་ཟག་འདི་དང་ཁོང་སྟོའི་སེམས། །སྐད་ཅིག་ཡན་ཆད་སྐྱེས་པ་ཡི། །སྐྱེས་
བུས་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་། །དོན་མེད་སོང་བར་ཁས་མི་ལེན། །དེ་བཞིན་
དགོ་དང་ཞིག་པ་དག །སྐབས་ལྡན་དེ་ཡིས་སྐབས་རྒྱུད་བའི། །རྣམ་སྒྲིན་
འབྱེན་པ་ཐག་བསྐྱངས་པ། །བཙམ་པའི་དོན་རུ་མི་འདོད་ལགས། །དགོ་ཞིག་

འདྲེས་(༥༧) མར་སྤྱད་པར་ཡང་། །ཞེགས་བྱེད་དག་དང་མ་ཕྱད་ན། །ལས་
 རྣམས་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱིར། །འབྲས་བུ་འདྲེས་མར་སོ་སོར་སྤྱད་། །ཆ་མཉམ་
 འབྲས་བུ་སྒྲིན་ཚུལ་ཡང་། །ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྡི་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་
 དང་གོམས་པ་གང་། །སྒྲིན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །སྒྲིན་མ་སྒྲིན་མ་རྣམ་
 སྒྲིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་བྱིན། །འོན་ཀྱང་དགེ་སྤྲེག་
 སྟབས་ཆེ་བ། །འདྲ་འདྲེས་སྤྱད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །ཕན་ཚུན་འཛོམས་པའང་སྤྱད་པ་
 ཉེ། །སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །སྤྱོད་པ་ལྟ་མི་བཟད་སྡེས། །
 དེ་ཆོ་དགེ་རྩ་ཅི་རིགས་འཛོམས། །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། །བསྐལ་པ་
 སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་
 སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་སྤྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་ཞེས་གསུངས། །དེ་
 བཞིན་དུས་དེར་སྟོང་པ་ཉིད། །གོམས་ནས་མངོན་སུམ་རྟོགས་གྱུར་ན། །སྤྲེག་
 པའི་ས་སོན་དག་ཀྱང་འབྱིན། །རྩི་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱུར་
 གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས། །དབེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན། །སྤྲེག་དག་
 ཆོ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཆོས་བདག་མེད་པ་རབ་བསྐྱེམས་ན། །ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད། །ཅེས་གསུངས་དགེ་སྤྲེག་ཕན་ཚུན་དུ། །གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་གསུངས་པ་ཡང་། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །ཕན་
 ཚུན་བཅོམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་མ་གཏོགས་པར། །ས་
 པོན་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །ད་གཟོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་ཡང་། །(༥༨) འབྲས་
 བུ་འབྱིན་པ་བཅོམ་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྲེགས་དྲི་བ་ཡི། །དབྱངས་ཅན་ལྟ་
 མོའི་ཕྱག་གཉིས་སུ། །དྲིས་ལན་ཡིད་འོང་བེ་རྒྱུན་ཉི། །ཏམ་བུ་ར་འདི་ཁོ་སོས་
 སུལ། །ད་ནི་ལྟ་སྒྲིམ་ལས་བརྩམས་པའི། །དྲི་བའི་སོག་མར་འདི་སྤྱད་ཅེས། །
 བྱིང་རྒྱགས་གཉིས་པོ་གཅིག་གམ་གཞན། །མི་གཅིག་བྱུང་པར་གང་གིས་
 འབྱེད། །མཉམ་པར་བཞག་དུས་བྱིང་བ་ནི། །སྤྱོད་པས་སྡེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འོང་། །

འདི་གཉིས་མི་སྐྱེའི་གཉེན་པོ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ལན་དུ་འདི་ལྟར་གསལ། །
 བྱིང་ཆུགས་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དེ། །ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སར། །དེ་
 གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་བྱིར་དང་། །སྒྲིམ་རིམ་ལས་ཀྱང་ཆུགས་པ་ཡིས། །བྱིང་
 བ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། །བྱིང་བ་དྲངས་གསལ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། །ངར་
 མེད་དམིགས་པ་སྟོད་པ་ཡི། །ལུང་མ་བསྟན་ནམ་དགེ་བ་ནི། །ཅི་ཡང་རུང་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན། །ཆུགས་པ་ལུས་སེམས་རབ་ཁྱེ་ཞིང་། །ལས་སུ་མི་རུང་བར་
 བྱེད་པ། །གཏི་ཆུག་ཆར་གཏོགས་མི་དགེ་བ། །བསྐྱེད་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 གསུངས། །ཏིང་འཛིན་གཡོ་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། །རུང་བྱེད་དམིགས་པའི་
 ངར་ཤོར་ན། །བྱིང་བ་སྤྲོ་མོས་ཟིན་པ་ཡིས། །ངར་མེད་དྲངས་ཆ་ཡོད་པ་ན། །
 བྱིང་བ་འབྲིང་གིས་སྐྱེབས་པ་ཡིན། །དྲངས་པའང་མེད་ན་བྱིང་བ་ཆེ། །དེ་དག་
 སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་ཡི། །གཙོ་བོར་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས། །དེའི་ཡང་
 གཙོ་བོ་དྲན་པ་ཡིན། །དྲན་ཤེས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ཡང་། །དྲན་པ་དམིགས་
 (ལ) རྟེན་སེམས་གཏད་པའི། །རྣམ་པ་ཐུན་རེ་ཡིད་བྱེད་པ། །ཁྱུང་པར་
 གསུམ་ལྷན་སེམས་བྱང་ཡིན། །ཤེས་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་། །
 བྱིང་ཆོད་བྱང་དང་མ་བྱང་བ། །བྱུར་གྱིས་ལྟ་བའི་སེམས་བྱང་ནི། །བྱ་ར་བ་
 དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །གཡེང་མེད་དྲན་པའི་འབྲས་སུ་ལགས། །ཡེངས་དང་མ་
 ཡེངས་པ་ཡི་དོན། །དམིགས་རྟེན་གང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས། །དྲན་ཤེས་རྒྱ་
 ལས་མ་གྲོལ་བར། །གཡོ་མེད་རྩེ་གཅིག་གནས་པ་ལ། །འདིར་བསྟན་མ་ཡེངས་
 པ་ཞེས་བརྗོད། །ཅིག་ཤོས་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་རུས། །ཡིད་ནི་འསྐྱོ་དང་མི་འསྐྱོ་
 བའང་། །དྲན་ཤེས་ལམ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། །སྤར་དང་ཁྱུང་པར་མེད་སྟམ་
 སེམས། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་། །བདེ་བ་ཏིང་འཛིན་མཐའ་
 དག་གི་ཡན་ལག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་
 པ། །ཤིན་སྐྱེད་བདེ་བས་ཟིན་པ་ཡིན། །གསལ་བ་དམིགས་རྟེན་གསལ་བ་

དང་། །མི་རྟོག་དམིགས་རྟེན་ལ་དམིགས་ནས། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོག་
 པའོ། །དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་ཅེས་པ་ཡང་། །དམིགས་རྟེན་དབྱེ་བའི་
 བྱད་པར་གྱིས། །དོན་དམ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཀྱན་རྫོབ་དམིགས་
 བཅས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ། །དམིགས་པའི་ཞི་
 ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡང་། །དམིགས་བཅས་སྒྲིམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །དོན་དམ་
 དམིགས་མེད་ཅེས་པ་ཡང་། །བདེན་འཛིན་དམིགས་གཏང་རུལ་ཅམ་ཡང་། །
 མེད་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡི་ཤེས་(༥༥) ལས། །ཚོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས། །དམིགས་མེད་འདུ་ཤེས་བསྒྲིམ་གསུངས་
 གྱི། །དམིགས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན། །འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་རྣམས་
 རི། །དམིགས་རྟེན་མེད་པར་ཅོམ་འཛིག་དུ། །འཕྲོ་བ་བཀག་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ། །
 ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཕྱག་ཆེན་སོར་སྤྱད་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །
 སྒྲིམ་པར་འདོད་ལ་ཁས་སླངས་སོགས། །འགལ་བའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ཡིན། །
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་། །དགོངས་འབྲེལ་མཁས་གྲུབ་གཞུང་
 ལུགས་དོན། །འདོར་བ་བདག་ཅག་མི་ལམ་དུ། །མི་འདོར་ཕྱིར་ན་མན་ངག་
 དུ། །གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་རབ་དང་། །མཐུན་ན་ལེགས་གྱི་མི་མཐུན་
 ཚོ། །མདོར་བསྟུན་གདམས་ངག་རྣམས་ལ་འབབ། །དེས་ན་སྒྲིམ་ལ་དབྱེད་
 འཛིག་གཉིས། །བྱེད་ཅིང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཞི་
 གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཕྱིར། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་གྱིས། །ཡང་ཡང་དབྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲར་
 བྱར་པའི། །འཕྲོ་ཚོད་གཅིག་པར་མི་འབྱུར་ལགས། །རི་ལྟར་མཁས་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཀྱང་། །ལུང་དང་རིགས་པས་དབྱེད་པ་མང་། །དེ་འདྲ་རི་ཅམ་མེད་པས་
 ཀྱང་། །འཕྲོ་ཚོད་མང་ཕྱིར་མཁས་པ་ལས། །སྤྱན་པོ་རྟོགས་པ་སྤྱེ་བྱུར་ཞེས། །
 ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པའི་གེགས་བྱེད་པ། །དམ་ཚོས་སྟོང་བའི་རྣམ་ཐར་ལགས། །

འགའ་ཞིག་ངེས་དོན་སྒྲིམ་པའི་ཆེ། །འཕྲོ་ཚོད་གཤམ་(༡༥) ཡིན་མི་དཔྱད་
 པར། །འཛིག་སྒྲིམ་བྱ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་། །དཔྱད་སྒྲིམ་འཕྲོ་ཚོད་བཟུང་བའི་
 རྒྱུན། །འཕྲོ་ཚོད་མི་གཅིག་ཚོད་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཆར་གཏོགས་མ་ཞི་བར།
 ཀུན་ལས་བརྟམ་སྲུག་སྲུངས་པ་ཡིན། །འཕྲོ་བ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞྩ། །ཞི་སྤང་
 སྤགས་ཀྱི་འཕྲོ་བའང་ཡོད། །གཉི་གས་འཛིག་སྒྲིམ་མ་བཟང་གྱི། །དཔྱད་སྒྲིམ་ལ་
 ཡང་བར་དུ་གཅོད། །ཞི་གནས་སྒྲིམ་དང་མི་གཅིག་ཞྩ། །སྒྲིམ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་
 མ་བྱལ། །བདག་ཅག་འཛིག་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ཆེ། །དམིགས་རྟེན་ལ་ནི་སེམས་
 བཏགས་ནས། །རྩེ་གཅིག་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལགས། །གཞན་དག་དམིགས་
 པ་གང་ལ་ཡང་། །འདི་འཛིག་མི་དགོས་རང་གི་སེམས། །འཕྲོ་བ་བཀག་ནས་
 ཅེན་ནེ་འཛིག་ །དེ་ལྟར་འཛིག་པས་འཛིག་སྒྲིམ་བཟུང་། །དམིགས་པ་འབྱེར་རྒྱ་
 གང་ཡང་མེད། །སེམས་དེ་ཉིད་དེ་བ་དེ་ལ། །འཛིག་པ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །
 རྟན་ནས་རྟན་བརྒྱུད་ཡིན་པ་སྤགས། །འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཐུགས་བརྩེ་བས། །
 ལུང་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་པ་ཡི། །བཀྲལ་ཞིང་དཔྱད་པར་མཛོད་རྣམས་ལ། །
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་དེ་བཞིན། །གསལ་བ་ལས་གཞན་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་། །
 ལན་གྱིས་དབུལ་ན་བདག་ལྟས་ཅི། །རྫི་སྒྲིབ་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །བདེན་
 པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ། །བསྒྲིམ་རྒྱུ་འཕྲོ་མ་སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན། །སྒྱིན་པའི་
 འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ། །རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོན་པའི། །སྒྱིན་པ་
 འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ལགས། །འདི་ཡང་གང་དུ་འང་མ་གྱལ་པ། །སེམས་
 (༡༦) ཀྱི་རྒྱ་བ་བསྐྱུས་ཅམ་དེ། །བྱག་ཆེན་སྒྲིམ་པར་བཞེད་རྣམས་ལ། །བརྩེ་
 བའི་རྩལ་གྱིས་དྲིས་པ་ཡིན། །གང་བཟག་རང་ཉིད་བདེན་གྱལ་དུ། །མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རང་རྒྱུད་གྱི། །རར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་འཛིན་སྒྲིངས་ལུལ། །རང་དབང་
 བདག་དུ་སྤང་བ་འདི། །སྤང་བཞིན་གྱལ་ན་བདེན་གྱལ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གྱལ་པ་
 གཏན་ནས་མེད། །དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྤྱད་ལགས་གྱི། །ཁོས་མཁོས་ཅམ་ལ་མི་

འདྲོད་ལགས། །བདེན་མེད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་བདེན་
 མེད་གྱི། །དོན་དུ་འདྲོད་པ་མ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་
 དང་། །བདེན་མེད་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལ། །བྱད་པར་ཡོད་དེ་གཉིས་མིན་གྱི། །
 སུང་གསུམ་འཛིན་པ་མང་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་བུམ་པ་སྣམ་བུ་སོགས། །བདེན་
 ནམ་བདེན་པ་མིན་སྣམ་དུ། །ཐེ་ཆོམ་སྒྲོས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དང་། །བདེན་མེད་
 གང་དུ་འང་འཛིན་མ་ལགས། །སེམས་ནི་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ། །མ་
 མཐོང་སེམས་མཐོང་འདྲོད་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ། །མ་
 གྲུབ་སེམས་མ་གྲུབ་པ་དང་། །དེ་ལྟར་མཐོང་བས་སེམས་གྱི་ནི། །ཆོས་ཉིད་
 མཐོང་བར་ངོ་སྤྲོད་པ། །གསུམ་པོ་རིགས་དང་མི་རིགས་པ། །བརྟེ་བས་གསལ་
 བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འདིར་འབད་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སེམས་གྱི་ངོ་བོ་
 སྐད་ཅིག་མ། །ལྟ་ཚུལ་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་གྱི། །མན་ངག་གཟུགས་ནས་ནམ་
 མཁུན་བར། །ཆོས་ཀྱན་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། །དེས་དོན་ལྷང་རིགས་ལ་བྱང་
 (འབ)བས། །མཐའ་བཞི་ཡོད་མེད་སྒྱེ་འགོག་དང་། །ནམ་ལྔ་ནམ་བདུན་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི། །རིགས་པས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་བསྐྱེམ། །ཡང་ན་སྦྱངས་དང་མ་སྦྱངས་པ། །གཉིས་ཀས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 དང་། །གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་རྟོག་པ་དང་། །སྤང་ཚུལ་དང་ནི་གནས་
 ཚུལ་ལོ། །སོ་སོར་བཏགས་ནས་བདེན་དངོས་དང་། །བྲལ་བའི་རང་བཞིན་
 སངས་རྒྱས་ནས། །དཔྱལ་བའི་བར་དུ་སྦྱར་ནས་བསྐྱེམ། །སྐྱོམ་འཛོག་བྱས་
 པས་བདག་འཛིན་གྱི། །ཞིན་ཡུལ་འགོག་པར་མི་རྒྱས་ལགས། །ནམ་རྟོག་རིམ་
 གྱིས་སྒྲིས་པ་ལ། །བཏྲས་པས་རང་ཡལ་སོང་བ་ལ། །ཆོས་སྦྱེའི་རང་ཞལ་མཐོང་
 བ་དང་། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྤྲོད་པ་ཉིད། །རྟོགས་པར་འདྲོད་ན་ཀྱན་དུ་
 འབྱུལ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་དེ། །སེམས་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་དགོ། །
 སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་སྒྱེལ། །ལྟ་བའང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་གིས། །འཛིག་

གཉིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་མངོད། ། (༡༠༥) དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་སྒྲིམ་ཡི། །
 ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡས་ཏེ། ། སྤི་བའི་ཟོལ་གྱིས་ཟབ་མའི་གནད། །
 འདོམས་པའི་ལུ་ཏིག་གྱུ་ཆར་པབ། ། བྱང་སྟོགས་ནོར་གྱི་སྒོ་གྲོས་མ། ། ཐུབ་
 བསྟན་རྗེ་གས་པའི་དུ་གྲུ་ལའི། ། རྟོང་གཡོགས་མཚོག་གིས་བརྒྱན་པ་ནི། ། ཟླ་
 ཤེལ་ཁྱུ་མས་བྱགས་པ་བཞིན། ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟར་ཟབ་ཅིང་། ། ས་
 འཛིན་དབང་པོ་ལྟར་བསྐྱིང་བའི། ། བཀའ་འདིས་མཁས་སྒྲོམ་མཐའ་དག་གི། །
 རྣམ་དཔྱད་ཐེ་ཆོམ་དབྱང་ཐག་འཛིན། ། སྟོགས་ལྟར་དུག་རྒྱས་རབ་ལྷོས་ཤིང་། །
 སྒོ་གྲོས་ལུན་པར་སྐྱབས་བཅས་པའི། ། དམ་པར་བསྟེམས་པ་པལ་ཆེར་གྱི། །
 སྟིང་ལ་རྩ་བའི་ཆེར་མ་ཉིད། ། རྒྱལ་བ་བྱུ་མཚོག་དྲང་པོའི་ལམ། ། གཤེགས་པའི་
 རྒྱལ་ནས་བཞོད་རྣམས་ཀྱང་། ། མཛད་པ་མོས་པས་ཡན་ལག་མཚོག། འདུད་
 ཀྱང་དྲིས་ལན་སྤྲོ་མའི་འབེན། ། འཕགས་བྱེད་སྒྲོ་ལྟན་དག་གིས་དབེན། ། པལ་
 ཆེར་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས། ། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྐྱོག་གྱུར་པ། ། དེ་འཆད་
 དཀའ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ། དེ་ཕྱིར་ཟབ་དོན་གསེར་སྐྱངས་གྱི། ། སྤི་ཆོག་
 མཚོད་སྟོང་ཆེར་འཕགས་པ། ། མཛེས་བྱེད་དྲིས་ལན་རྒྱན་བཟང་པོ། ། ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཚན་དད་པས་ལུལ། ། འོན་ཀྱང་བདག་སྒོ་ཉམ་རྒྱང་ཞིང་། ། སྐྱངས་
 སྟོབས་སྤྲ་བས་ནོངས་མཆིས་ན། ། དཔང་གྱུར་མཁས་པའི་ཆོགས་སྤྱི་དང་། ། རྗེ་
 བཙུན་སྒྲིམ་མའི་དྲུང་དུ་བཤགས། ། བདག་ཡིད་དང་བའི་མཚོ་ནང་དུ། ། ལྷག་
 བསམ་རབ་དཀར་དྲི་ལན་གྱི། ། གཟའ་སྐར་སྐྱང་བ་བཀྲ་བ་ཡང་། ། རང་དབང་
 མ་ཡིན་སྒྲིམ་མའི་དྲིན། ། སྤྱི་གཙུག་(༡༡༥) དམ་པ་ལ་འདུད་པས། ། རྣ་བར་ཐོས་
 པའི་རྒྱན་ལམ་བྱང་། ། སྟིང་གི་བུམ་བཟང་ལེགས་བཤད་གྱིས། ། གོ་སྐབས་
 ཡངས་པ་བཙོམ་འདི་མཚར། ། འདི་བཞིན་མད་བྱང་བཀོད་མཛེས་སུ། ། རྒྱུའི་
 ཏོག་དང་འཇམ་དབྱངས་བཞིན། ། འདི་ལྟའི་ཟབ་མའི་གནད་རྣམས་ལ། ། སྤི་
 ཞིང་གསལ་བའི་རེ་བ་མཆིས། ། འདིས་མཚོན་རྣམ་དཀར་ལྟར་པོ་ཅི་མཆིས་པ། །

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཡབ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་དེས། །བདག་ཅག་འབྲལ་མེད་དབྱེས་བཞིན་
 རྗེས་བབྱང་ཉི། །བཀའ་བཞིན་སྤྲོད་མཉེས་ཁོ་ན་སྐྱབ་ཀྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་མ་སྐྱ་
 ལས་ལྷང་རྟོགས་དམ་ཆོས་ཀྱན། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་ལགས་
 བབྱང་ཉི། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་འདི་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤུ་ཡིས། །སྐྱོལ་བའི་
 དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་བདག་ཀྱུར་ཅིག །ཅིས་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་
 ལན་སྟོ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། །སྤྲིད་པའི་དགའ་
 རྟོན་ཆུ་ཤིང་གི་སྤྲིང་པོ་ལྟར་མཐོང་ནས། །དཔེན་པའི་རི་སྤྲོད་ཏུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པ། །ཀོང་པོ་དགོ་སྤྲོད་སྟོ་བཟང་རྒྱ་
 མཆོ་དང་། །མངའ་རིས་དཀའ་བརྒྱུ་པ་དགོ་སྤྲོད་བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཆོན་
 དང་། །དགོ་སྤྲོད་སྟོ་བཟང་སྤུན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བཀའ་འདིའི་དོན་ཁོང་
 ཏུ་རྒྱུད་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མང་པོ་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་བས། །ལན་ཞིག་ཅིས་
 ཀྱང་བཀྱི་བ་དགོས་ཞེས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་ལ་བཞེན་ནས། །རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ངོས། །དགོངས་
 (༡༡བ) པ་ཡང་དག་པར་བརྟགས་ཏེ། ཆོག་གི་སྐྱོས་པ་དོར་ནས་སྤྲིང་པོར་དྲིལ་
 ཡང་ལྷང་རིགས་གྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྐྱོས་ན། །ལྷག་པར་རྒྱས་པར་ཡང་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པར་དམིགས་...
 ཏེ། མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་འཛིན་པའི་སྤྲོད་བ་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱིས་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་ཕྱེ་ཆེན་སྤྱགས་ཐམས་...
 ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་སྤྱག་བྲིས་སུ་བཀྱིས་པའོ། །
 འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱགས་ཏུས་ཐམས་ཅད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་.....
 ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

ཨོ་སྤྲུལ་ཉི། མན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་སྟོན། །རབ་
 རྒྱས་འགྲོ་ཀྱན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྲོད་བྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་

ཆོས་ལྷ་ཆེར། །ཆོས་རྒྱན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །སམ་ཇ་ག་
ཏི།

༭ །དཔལ་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གཉེན་པའི་
 ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱིས་ལྷ་སྒྲིམ་
 གྱིས་ལན་བརྒྱགས་སོ། །

༭ །གཉིས་པ་ལྷ་སྒྲིམ་གྱི་དྲི་ལན་ལ་གསུམ། ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱི་ལ་དྲིགས་པ་
 དབྱད་པ་དང་། ལྷ་བའི་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ལ་དྲིགས་པ་དབྱད་པ་དང་། ལྷ་
 བ་འཆོལ་ལྷགས་གྱི་གནད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་ནས་བཅམས་པའི་དྲི་ལན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནས་བཅམས་པའི་
 དྲི་ལན། མདོར་བསྟུས་ཏེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་དངོས་གྱི་དྲི་ལན། བྱང་ཆུགས་བྱང་པར་ལ་དྲི་ལན། བྱང་བ་སྤར་གས་
 གྱི་དྲི་ལན། དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲི་ལན། གཡངས་མ་གཡངས་གྱི་བྱང་
 འབྱེད་གྱི་དྲི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལ། དང་པོ་ནི།
 འདིར་མཆམས་སྒྱུར་བའི་གསུང་ནི། ད་ནི་ལྷ་སྒྲིམ་ལས་བཅམས་པའི་འགག་
 ཟུ་བས། སྒྱུ་མ་སྤྲ་བཅན་དོར་དེ་འདི་དགོངས་འཆོལ་ཅེས་པ་འདི་གོ་སྟེ། །
 ཡང་འདི་གསུངས་པ། སྒྱུར་བྱལ་བའི་གསུང་ནི་བྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟར་གཏིང་
 ཟབ་ཅིང་། རི་རབ་ལྟར་ལྟན་སྤྱག་པོས་བསྐྱིང་བྱང་པར་ལྷ་སྒྲིམ་འདི་འདྲི་……
 མཆམས་ན། བྱང་པོ་འཆོང་གི་གཞི་དང་(༤༥) ཡིན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་གནད་
 གྱིས་ལེགས་པར་མ་བྲིན་ན། ལམ་གོལ་སར་ལྷུང་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྤྱགས་
 ཞིབ་དགོས་ཏེ། གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་འདི་ཡང་ཉེ་མ་གཅིག་ཅུ་མ་ལོར་ན་འང་
 ཇི་འདྲ་ཡིན། འདི་ནི་གཏན་གྱི་བྱ་བར་འདུག་པས་ན་གོལ་བའི་མཆམས་ལ་
 ཞིབ་ཆ་ཇི་འདྲ་དགོས་པར་འདུག་གི་སྤྱགས་རྟོག་ལེགས་པར་མཛད་པར་ཟུ་……
 ཞིག །ཅེས་ཟབ་མའི་གནད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ནམས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ཚེ་མོ་

ཤིན་ཏུ་རྩོན་པོས་མ་ཞུགས་ན། ལམ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ལྟར་སྤང་མི་ཐུང་
 པས། སྤར་གསུངས་པ་ལྟར། མདུན་མའི་ཁམ་ཆེ་ཆུང་བསམས་ནས། སེམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱིམས་ཏེ་དཔྱད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །སྦྱོར་ལྟ་
 བཅན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདིར་གྲགས་ཆེ་བ་དང་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་
 འདུལ་བ་ནས་སྦྱོས་གས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །དེ་
 བྱས་ཀྱི་བ་དངོས་ནི། ད་འོ་ན་སྦྱོར་ཆེན་རྣམས་ལྟ་སྦྱོར་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པ་
 ལགས་ན། ལྟ་བ་སྤྱང་པ་ཉིད་རྟོགས་(༡༧) པའི་སྦྱོར་དེ་སྦྱོར་པ་ཞི་གནས་དང་མ་
 ཐུལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་བྱུང་ན་ལྟ་སྦྱོར་བྱུང་འབྲེལ། ཞི་ལྟ་བྱུང་འཇུག་
 ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་འཇར་ཅི་དང་འདྲ་བའི་ཞི་གནས་
 བརྟན་པོ་མེད་ན། སྤྱང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཅར་ཏེ་སྤྱད་མི་རུས་ལ། སྤྱང་ཉིད་
 ལ་སེམས་བཅར་གནས་པའི་མཉམ་བཞག་བཟང་པོ་མེད་ན། རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་
 སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལྟ་བུར་འཆར་ས་མེད་པས་ན། ལྟ་མཐོང་ངམ།
 དེས་དོན་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་ལ་ཞི་གནས་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཆེ་བས་དེ་གང་ཡིན།
 ཅས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བྱེ་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་གཡེང་བར་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་
 རྣམ་པར་མི་སྦྱོང་པའི་ངང་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་ཅན་
 དངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་དམིགས་རྟོན་མེད་
 པའི་སྦྱོར་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་གཡེངས་པའི་སྦྱོར་གཅིག་འདྲིང་པར་
 སྤང་ལ། མ་གཡེངས་པ་ནི་དམིགས་རྟོན་མ་བཞེད་པའི་དུན་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་དུ་
 འདུས་པས་དོན་ལ་དམིགས་རྟོན་ལ་བཞག་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་མཐོང་
 ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆའི་ངང་ནས་དཔྱད་སྦྱོར་བྱས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཤིན་
 མུངས་བྱུང་པར་ཅན་དངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེའི་
 བྱེར་ལྟ་མཐོང་སྐྱབ་ན་ཞི་ལྟ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུངས་དྲངས་པའི་ཆེ། ཆོས་རབ་རྩ་ནམ་འབྱེད་གི་
 ཤེས་རབ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གི་ཚུལ་རྩ་
 འབྱེས་ནས་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་གི་
 བྱང་(༡༩)མི་འབྱེད་ཀྱང་། གཙུ་མོར་མི་སྦྱོང་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུངས་དྲངས་པ་དང་། གཙུ་མོར་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱུངས་དྲངས་པ་དེ་གཉིས་གི་བྱང་པར་རོ། །བྱང་འབྲེལ་གི་རྩ་སྟུ་ཡང་། བྱང་
 འབྲེལ་གི་ཞི་གནས་དང་། བྱང་འབྲེལ་གི་ལྷག་མཚོང་ལ་ཡང་བྱང་པར་འདི་
 འབྱེད་རྩ་བྱང་དོ། །

གཉིས་པ་བྱིང་ཚུགས་གི་བྱང་པར་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གི། དང་པོ་
 བོ། ཞི་གནས་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་། དག་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིང་བ་དེ་གང་ཡིན།
 ཚུགས་པ་དང་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །གཅིག་ན་ཚོགས་མེད་གིས་དེ་གཉིས་སོ་
 སོར་ངོས་བབྱང་བ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན། མི་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་གི་བྱང་པར་རི་
 ལྟར་འབྱེད། ཅས་གསུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་སར་དེ་གཉིས་
 རྟོན་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིའི་རིས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱིང་དྲོན་མི་གཅིག་
 གོ། །དེ་ལ་བྱིང་བ་ནི་སེམས་ནང་རྩ་སྦྱང་སྟུལ་ཆེས་པའི་རྒྱུན་གིས་དམིགས་པའི་
 འཛིན་སྟངས་གི་ངར་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དྲངས་ཆ་དང་། གསལ་ཆ་ཅམ་ཡོད་
 ཀྱང་། ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པ། རོ་བོ་དགེ་བའམ་ལྷང་རྩ་མ་
 བཟུན་པའི་ཤེས་པ་གང་བྱང་སོང་། ཚུགས་པ་ནི་བྱིང་བ་དེ་སྦྱོང་པར་བྱེད་
 པའི་གཉི་ལྷག་གི་ཆ་ཤས་སྟུ་ཀྱང་པ། ལུས་སེམས་སྡི་ཞིང་ལས་སྟུ་མི་བྱང་བར་
 བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའམ། སྦྱིབ་ལ་ལྷང་རྩ་མ་བཟུན་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱིང་བ་སྤྲ་རགས་གི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི། ཡང་
 མཉམ་པར་བཞག་རྩ་བྱིང་བ་སྤྲ་རགས་སྡེ་ཚུལ་རི་ལྟར་འོང་། དེ་གཉིས་མི་

སྐྱེ་(༡༧) བར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་གང་དང་གང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའོ། །
 ལན་ནི། དམིགས་ཉེན་ངེ་ལྟར་རིགས་པ་ལ་ཤེས་པ་ངར་ལྡན་ཏུ་བཞག་པའི་ཆོ།
 ངར་ཅུང་ཟད་ཤོར་བ་ཅམ་ནས་བྱིང་བ་སྤྲོམ་སྤྲོབ་པ་ཡིན་ལ། ངར་མེད་
 པའི་དྲངས་ཆ་ཡོད་པ་ཅམ་ནས་བྱིང་བ་འབྲིང་གིས་སྤྲོབ། དྲངས་ཆ་ཤོར་ནས་
 བྱིང་བ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། བྱིང་བ་སྤྲོམ་འདི་ཤིན་ཏུ་རིག་དཀའ་
 བར་གསུངས་པ་དང་། འདི་དང་ཏུ་སྒྲངས་ཕྱིན་ཆད་དེ་བསགས་ནས་དགེ་
 སྦྱར་སྦྱོན་ཅན་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོ་བས། བྱིང་གིས་དོགས་པ་ཅམ་ནས་རིག་...
 པར་བྱས་ལ་སྤྲོང་དགོས་སོ། །གང་གིས་སྤྲོང་ན་བྱིང་བ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིད་དང་།
 དམིགས་ཉེན་འཛིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སོགས་སྤྲོང་བ་དང་། གདོང་རྩུས་བཟུ་
 བ་དང་། འཛིན་སྤངས་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད། གཙུ་བོ་ནི། དུན་ཤེས་
 བཞིན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་དུན་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲི་ལན་ལ་སྤར་བཞིན་གཉིས་ལས། དྲི་བ་
 ནི། ཡང་དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་གཅིག་སྒྲུམ་ཆེན་པ་རྣམས་
 གྱི་ཞལ་ནས་རྒྱང་བཞིན་ཏུ་འོང་གིན་འདུག་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་...
 བཅར་བ་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེའོ། །མ་གཡེངས་པ་ཅམ་འདི་ཁ་དུན་པ་ཡིན།
 གཡེངས་མ་གཡེངས་བྱ་ར་བྱེད་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་པ་འདི་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི། དུན་པ་ཞེས་པ་སྤར་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་དམིགས་ཉེན་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དམིགས་ཉེན་དེ་ལ་སེམས་བཏགས་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་ཏུ་སྤྲོ་རེ་
 ཡོད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གཡེང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་སེམས་
 བྱང་ཡིན་ལ། ཤེས་བཞིན་ནི། སེམས་དམིགས་པ་དེ་ལ་གནས་སམ་མི་གནས།
 མི་གནས་ན་བྱིང་ཆོད་གང་གི་སྒྲུགས་སུ་སོང་འདུག །ཅེས་བྱར་ནས་རྟོག་པའི་
 བྱ་ར་བ་ལྟ་(༡༨) དུའི་སེམས་བྱང་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སེམས་དམིགས་པ་
 ལ་འཛོག་མཁན་གྱི་གཙུ་བོ་དུན་པའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་པའི་ངང་ནས་རྟོག་

ཤེས་ན་ནན་ཏར་ལེགས་སོ། །དུན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཤོར་ཟིན་ནས་རིག་པ་
 ཅམ་ནི་བྱེད་ཁ་རྒྱུད་བའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །བཟང་ཤོས་དེས་ཀྱང་། སྒོ་སྒྲ་
 མའི་ཤུགས་མ་ཟད་ཅམ་ལ་ཡུན་རིང་མ་གྲགས་པའི་བར་དུ་རྟོག་ཤེས་པ་ལ་.....
 བསྐྱབ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དུན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲུབ་ཡུན་རིང་བ་
 ནི་ཕལ་ཆེར་བྱེད་བ་ཁ་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བས། བརྟེན་ངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་
 འགྲོ་བ་མང་ངོ་། །དེའི་བྱེད་མ་གཤེདས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དུན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་མ་ཆང་ལ། གཤེདས་མ་གཤེདས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་
 མ་རྟོགས་སོ། །ལྷ་པ་གཤེདས་མ་གཤེདས་ཀྱི་བྱུང་ལ་སྒྲར་བཞིན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་བྱི་བ་ནི། གཤེདས་མ་གཤེདས་ཀྱི་དོན་དེ་གང་ཡིན། དམིགས་པ་འདི་
 འདྲ་ཞིག་ལ་གཤེདས་པ་མ་གཤེདས་པ་ཞེས་འཛོག་གི། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་
 བར། ཡིད་འདི་མ་འཕྲོས་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་དུན་པ་དང་། འཕྲོས་མ་འཕྲོས་བྱ་ར་
 བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན། ཅས་གསུངས་པའོ། །དེའི་
 ལན་ནི། འདིར་གཤེདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུན་པའི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཤེདས་པའི་ངོ་པོ་བྱེད་ཆོད་སྦྱེས་པ་ངོས་མ་ཟིན་
 པའི་སྐྱེད་ནས། དེ་ཞིག་བརྟེན་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པའི་རྒྱུད་ཏུ་དང་། དེ་
 ལས་རྒྱུད་ཟད་འགྱུངས་པའི་འབྲིང་པོ་དང་། རྒྱ་ཡན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་སང་
 བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཤེདས་པ་དང་ཆོད་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཆོད་
 པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ཡིན་ལ།
 གཤེདས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 སོགས་ཡོད་པའི་བྱེད་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལའང་གཤེདས་པ་
 (༤༧) ཅམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱེད། དེས་ན་དམིགས་པ་འདི་འདྲ་བ་
 གཅིག་ལ་གཤེདས་མ་གཤེདས་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། གང་ལ་བཞག་པ་དེ་
 ལས་གཤེདས་པར་འཛོག་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་བའི་བྱེད། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྟེན་

བར་ཡིད་མ་འཕྲོས་པ་ཅམ་གྱི་སྟེང་ནས་སྒྲིམ་ནམ་དག་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་...
 ན། དེའི་སྟེང་ནས་བྱིང་མྱོད་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་གཡངས་པ་ཡང་ཡོད་པར་
 འདྲོད་དགོས་པས། མ་གཡངས་པ་ནི་དམིགས་ཀྱི་མ་བཟེད་པའི་དུན་པའི་
 སྒྱུར་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དོན་ལ་དམིགས་པ་
 ལ་བཙེ་དགོས་པར་སངས་པོ་། །དེའི་བྱིར་ཡིད་མ་འཕྲོས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དུན་
 པ་དང་། འཕྲོས་མ་འཕྲོས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་དོན་གལ་
 རྒྱུགས། དམིགས་ཀྱི་མ་མི་བཙེ་བར་འདྲོད་པའི་སྒྲིགས་འདི་ལ་དོགས་དཔྱད་
 ཞིབ་མོ་དགོས་པ་འོག་ཏུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནས་...
 བརྩམས་པའི་དྲི་ལན་ལ་གསུམ། བདེ་བ་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། སྟངས་ཉིད་
 ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱི་ལུགས་ལས་མི་འདའ་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སྒྲིམ་གྱི་ཡང་ཕྱེ་ཡིན་ཟེར་བ་གཅིག་ཀྱང་
 འདུག་པ། འདིའི་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན།
 གསལ་བའི་དོན་དེ་ཡང་སེམས་འདི་ལ་དམིགས་ཀྱི་མ་གསལ་བ་གཅིག་དགོས་...
 པ་ཡིན་ནམ་དམིགས་ཀྱི་མ་མི་བཙེ་བར་གང་ཏུ་ཡང་མ་འཕྲོས་པ་ཅམ་གྱི་...
 ངང་ནས། སེམས་འདི་ཁ་གསལ་ལེ་ཉིག་གི་བའི་དྲངས་མ་ཅན་དེ་ཁས་ཚག་པ་
 ཡིན། ཅས་གསུངས་(༥ན) པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡི་ལན་ནི། གསལ་བའི་
 དམིགས་ཀྱི་མ་གཉིས་ལས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྟ་སྟེད་དང་། རྒྱུང་དང་།
 ཐིག་ལེ་སྒྲིགས་དམིགས་ཀྱི་མ་ཏུ་བྱེད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟངས་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ནི་དམིགས་ཀྱི་མ་དེ་དག་མིག་གིས་
 མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིད་པོ་དེར་སྤང་ཞིང་། དེ་ཡང་
 གསལ་བའི་ངར་ལྟན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་རྒྱུ་ལྷན་འདྲོད་ཀྱི་བར་ཏུ་སྒྱུར་བ་འབྱུང་...
 པའོ། །དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་གསལ་བར་འཛོག་ལུགས་ནི། སྟངས་ཉིད་

ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེས་དེའི་སྤང་ངོར་རེ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མི་ཕྲག་ཀྱང་།
 དེས་ངོར་སྤང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ཅུབ་ནས་རོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སང་བའི་སྤོ་
 རྒྱགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་པས། འདི་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱངས་པའི་
 ཚོ། སྤང་ངོའི་ཡུལ་དང་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་རི་ཕྱར་སང་ནས། བཟར་དེས་
 ངོའི་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་འདྲ་བའི་སྤོས་མེད་འབའ་ཞིག་སར་འགོ་བ་ཡིན། དེའི་
 ཚོ་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་གསལ་ངོར་གཉིས་ཀ་ཆང་བའོ། །དམིགས་ཉེན་
 ལ་མི་བཅི་བར། གང་ཏུ་ཡང་མ་འཕྲོས་པའི་ངང་ནས་སེམས་འདི་ཁ་གསལ་
 ལེ་ཤིག་གི་བའི་དྲངས་ཆ་གཅིག་འོང་བས་དེ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྤོགས་མ་ཤོར་བར་
 ངར་ལྷན་ཏུ་སྤྱང་ཤེས་ན། བདེ་དྲོད་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྱད་ལམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་
 ཡུན་རིང་པོར་སྤྱད་རྩྭགས་པ་དང་། བཟར་ཤིན་སྐྱངས་འདྲེན་ཅུས་པ་ཡང་
 ཡོང་ཉེ། འདི་ནི་སེམས་གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་ཉིད་མ་གཡོངས་པར་བསྐྱངས་
 པའི་སྐྱེས་ཡིན་པས། དོན་ཐོབ་ལ་གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་.....
 དམིགས་པར་སང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བ་མེད་དགག་
 གི་སྤོགས་སུ་སྤྲོན་པའི་ཚིག་འབྲི་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་(༥༦) སེམས་གསལ་རིག་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེས་ལའང་གསལ་ཉམས་འཆར་བ་ཅིས་ཀྱང་
 ཡོང་རིགས་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེའི་ནམ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་སྤོ་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྤོན་པོའི་ནམ་ལྷན་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་སྤོང་གསལ་ཀྱི་ཉམས་དེ་བསྐྱངས་པས་སྤང་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བར་འགོ་བ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐོགས་བཅས་ཀྱིས་སྤོང་པ་དང་
 སེམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྤོང་པ་གཉིས། སྤོང་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་
 མ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་གཏན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་
 གསལ་རིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའང་གཏན་མིན་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཡི་བྱུང་ནམས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་པར། ཁ་ཅིག་སེམས་དངོས་

མེད་ཏུ་འདྲོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ།
 དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཏུ་འདྲོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་
 གསལ་ཉམས་སྒྲིམ་པ་ལྷན་གྱི་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
 སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཅམ་འདི་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདྲོད་པ་དང་། ཁ་
 ཅིག་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་གསུང་བུའི་སྒྲིམ་ཉིད་……
 ཟབ་མོར་འདྲོད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། སེམས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟུན་མེད་
 ཡོད་པ་ཡང་བཞིན་དགོས་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
 མིན་པར་ཡང་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསལ་བ་འདེབས་སོ། །མདོར་ན་
 གསལ་བའི་དོན་ནི་དམིགས་རྟེན་གསལ་བ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པར་འགྲུབ་པོ། །
 ཡང་འདིར་དྲི་བ་གཅིག་ལ་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཡང་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་……
 གཏད་ནས་དེ་ལས་(༥ན) གཞན་གང་ལའང་མི་རྟོག་པ་གཅིག་དགོས་སམ།
 དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བཅི་བར་སེམས་འདི་ཁ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་མི་འསྐྱ་
 བར་གནས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་དྲན་པ་ཡང་
 དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་མ་གཡེངས་པ་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་ཡང་དམིགས་རྟེན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཡེངས་མི་གཡེངས་བྱ་ར་བྱེད་པ་
 གཅིག་ཞིང་དགོས། དེ་ཡང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་
 དང་། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལྟན་པའི་ཞི་གནས་དེ། དེས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་
 ཆང་ན་ནི། ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གཅིག་གང་ལ་བྱེད། ཆང་ན་དེ་འདྲའི་ཞི་
 གནས་དེ་ལྟག་མཐོང་དང་སྒྲེལ་བའི་ཆོ། ལྟག་མཐོང་དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་
 གཏད་འདུག་པས། དམིགས་བཅས་སྒྲིམ་པར་སོང་གི་དམིགས་མེད་སྒྲིམ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་གསུང་བ་འདི་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདྲོད་ཚུལ་གྱི་ལན་ཞིག་འདི་ཁར་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བཙེ་
 བར་སེམས་འདི་ཁ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པར། མ་གཤེདས། མ་འཕྲོས། མི་
 རྟོག་པར་ཅེན་ནེ་གནས་ཤིང་། དེའི་ངང་ནས་སེམས་འདི་ཁ་གསལ་ལེ་ཕྱིག་གེ་
 བའི་དྲངས་ཆ་ཅན་དེ་ལ། ཡུན་རི་ཙམ་སྔོན་ཐུབ་པའི་ཆེན། དེ་ལ་དྲན་ཤེས་
 བཞིན་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལྷ་ཆར་ཆང་ཞིང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་
 ཡང་འདི་ཀ་ཡིན། མདོར་ན་ངེས་དོན་སྒྲིམ་པ། རྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ། ཐུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གཞི། རྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ནམས་འདི་ཁ་
 ཡིན་སྒྲུལ་པ་འདུག་སྟེ། ཞེས་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ནམས་(༥)མིན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གསུངས་པ། བྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ནམས་སྐྱོན་ཅི་ལྟག་ཡིན་ཏེ།
 བྱིད་འདོད་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་གྱུར་པའི་……
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡང་། དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཡིན་པ་འདུག་ནི་མདོ་རྒྱུད་དེ་དག་གི་དགོངས་
 འགྲེལ་ནམས་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། རྒྱལ་བའི་གདམས་ངག་ནམས་ཀྱི་དགོངས་
 འགྲེལ་ཡང་། རྒྱ་གར་དུ་ཤིང་རྟའི་སྤྱོད་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གྲགས་ཏེ། རྒྱ་
 རྒྱལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཆན་པ་གཅིག་དང་། ཐོགས་མེད་རྒྱ་མཆེད་ཀྱི་
 བརྒྱུད་པ་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནམས་དང་། བྱིད་
 ཀྱི་དེ་མི་འགྲིག་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱིད་པར་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་
 མ་ལ་ཤི་ལས་སྒྲིམ་རིམ་ནམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་པས། དེ་ནམས་ལེགས་
 པར་གཟིགས་དང་། བྱིད་འདོད་པ་དེ་རྒྱ་ཤང་དང་ཚོད་གཞི་ཅན་དུ་གསུངས་
 ཡོད་པས་ན། མཁས་པ་དེ་ནམས་ནོར་རོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཨེ་རུས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དམིགས་རྟེན་ལ་
 མི་བཙེ་བར་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་ཅེན་ནེ་གནས་པ་ཙམ་འདི། ཤིང་

རྟ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་བ་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ངེས་དོན་སྒྲུབ་པ་...
 མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དགག་བྱ་བ་དེན་
 གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། མི་རྟག་སྟོང་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས། བྱ་བ་གསུམ་པོས་
 སེམས་སྦྱང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་བསྒྲུབ་(པ་) བར་བྱ། །ཞེས་དང་། འདི་མ་བསྒྲུབས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱང་། དེགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་
 རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དྲུག་ཅན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །གང་ཆེ་བ་མཁའ་འདུག་པ་
 ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 འདོད་པ་དེ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དུན་པ་ཤེས་བཞིན་ཡང་མ་ཆང་སྟེ།
 ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། དུན་པ་གང་ཞེན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་
 བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སྤར་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་
 གསུངས་ཤིང་། བྱེད་ལྟར་ན་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ཡང་མ་ཆང་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 མཁས་པའི་ནི་བ་ལྟས། ལྷས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་འདྲར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་མཆོན་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། བྱེད་ལྟར་ན། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཀྱི་གེགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་གསལ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡང་མ་ཆང་སྟེ། སྦྱིར་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སྦྱོན་མེད་ཅམ་སྤྲུབ་པ་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཤིང་། ཁི་
 ལྷག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་ལྟའི་གཉེན་པོར་སྦྱང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྟེན་
 བསྟེན་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས། བྱེད་ཀྱི་སྤྲུབ་ཚུལ་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་

དང་། གསལ་བ་ཡང་དམིགས་ཏེན་གསལ་བ་དགོས་པས། བྱེད་དེ་ཡང་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟོག་པ་ཡང་ཅ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 རྟོག་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་ནི་དམིགས་ཏེན་ལ་མི་བཅིང་བར་ཅེན་ནེ་.....
 གནས་པ་ཉིད་མི་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་(༡༥) ལ་ཤི་
 ལས་ནི་བྱེད་འདོད་པ་འདི་རྒྱ་ཤང་དང་སྒྱུར་ནས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་...
 ཏེ། སྐྱེས་རིམ་བར་པ་ལས། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ས་
 སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྐྱེས་གྱིས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཅམ་
 འབའ་ཞིག་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟོག་ཅིང་།
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷག་ཀྱང་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་འོད་གསལ་
 ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལའང་འཛོག་ཀྱང་མེད་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་
 ནི་སྟོག་ཨ་མ་རྒྱ་ཏིའི་ཡར་སྐྱར་བསྐྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡོ་
 ཤེས་འདྲེན་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པའི་སེམས་སྤྱད་ཐབས་བྱུང་
 པར་ཅན་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དུ་བ་དང་། མར་མའི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱན་
 རྩོབ་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་བྱེད་ཀྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་...
 ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རྩི་ལྟར་མཚུངས་སེམས་ཤིག འདིར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེས་
 སུ་མི་འབྲང་བ་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སོར་སྤྱད་དང་མི་འདྲ་བ་གྲུབ་སྟེ། སོར་
 སྤྱད་ལ་ནི་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བརྩེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་དུ་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་
 རིམ་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམིགས་ཏེན་ལ་བཅིང་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་
 པའི་ཆོ་དེ་ལྷག་མཐོང་དང་འབྲེལ་བ་ན། ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་དམིགས་ཏེན་ལ་

གཏད་འདུག་པས། དམིགས་བཅས་སྒྲིམ་པར་སང་གི་དམིགས་མེད་སྒྲིམ་པར་
 མ་སང་ཟེར་ན་དེ་ལ་ལན་རྒྱུ་འདེབས་གསུང་བའི་ལན་(༡༣)ནི། འདིར་
 དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་ཅེས་པ། དམིགས་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་
 མིན་ལ། རྟོན་དམ་དམིགས་མེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དམིགས་བཅས་ཞེས་འཛིག་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་བྱའི་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡང་། དམིགས་
 བཅས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོན་དམ་དམིགས་མེད་ཏུ་འཛིག་
 པ་ཡང་། ཁོའི་སྟེང་ཏུ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་མེད་པའི་རྟོན་
 ཡིན་ཏེ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
 བས་ན་མི་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་.....
 ལྟར་རོ། ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པར་ངེས་པར་འགྲོ་བའི་ལྷ་
 སྒྲིམ་སྟེང་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་སྦྱོར་སྦྲུལ་བཅོན་གཅིག་
 དང་མི་མཐུན་པར་བྱུང་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་མི་བཙུ་བ་ནི་རིག་པ་.....
 སྟུང་པའི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྟོན་ལ་གསུམ།
 དབྱད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ཡོད་བྱེད་འགོག་པ་སྤྲ་ཤང་....
 གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྦྱོན་བསལ་བའོ། ཤང་པོ་ལ་བཞི།
 དབྱད་འཛིག་གི་དྲི་ལན་དངོས། ཐོས་བསམ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་
 ལྷགས་ཀྱི་དྲི་ལན། འཕྲོ་ཆོད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་དྲི་ལན། འཛིག་སྒྲིམ་དམིགས་
 རྟེན་ལ་འདོགས་མི་འདོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ནོ། ཤང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ལས།
 དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་ལ་དབྱད་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་གཉིས་འོང་ངམ་
 མི་འོང་། མི་འོང་ན་རྒྱ་གར་པའི་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་འགོག་
 གམ། འོང་ན་སྒྲིམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཡང་དབྱད་
 སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་ན་རྒྱ་(༡༤) གར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
 ཏུ་གསུངས་འདུག་པ་དེ་ནོར་རམ། དེ་སྒྲིམ་ཡིན་ན་སྒྲོ་འཕྲོ་བ་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་

ཡིན་པས་འཕྱོར་མ་བརྟུབ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། ཐོས་པ་སྟོན་དུ་སོང་
 བའི་མཁས་པ་དང་། མ་སོང་བའི་སྐྱོན་པོ་གཉིས་སྟོམ་པའི་ཆོ། སྟོམ་བཟང་
 ངན་ལ་བྱུང་མེད་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཅི་ཡིན། གཞན་ཡང་འཕྱོ་བ་སྟོམ་གྱི་
 གེགས་ཡིན་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ། ཐོས་བསམ་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྟོམ་པ་ཡང་དག་མི་ཡོང་བར་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་.....
 འགལ་བ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་
 འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྟོགས་གཅིག་དུ་སྤུལ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་
 ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འདྲོར་བ་ནི་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ། མན་
 ངག་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་མཐུན་ན་.....
 བྱི་ལོགས་པ་མི་མཐུན་ན་མན་ངག་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་འདྲོར་དགོས་པའི་.....
 ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་ལ་དབྱུང་སྟོམ་འཛོག་སྟོམ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་ལ། དང་པོ་
 སྟོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པས་དེ་སྟོམ་དུ་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མ་བཟད། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་མིན་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྟོའི་འཛོན་སྤངས་
 རྒྱགས་དྲག་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་དང་དམིགས་པའི་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་སྐྱབ་.....
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྟོམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་
 རྒྱག་བསྐལ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་སེམས་པ་སོགས་ལ་སྤུ་མ་གཙོ་ཆེ། ཞི་གནས་
 ལྟ་བུའི་འཛོག་སྟོམ་ལ། ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པས་
 ཀྱང་། ཞི་གནས་སོགས་སྐྱབ་དགོས། ཀྱས་ཡིས་ཀྱང་། དད་པ་སོགས་སྟོམ་
 དགོས་པས། (ཁ)གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྟོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་
 སྟོམ་པ་སོགས་སྟོམ་རྣམ་དག་ལ་དབྱུང་སྟོམ་ངེས་པར་དགོས་ལ། འཕྱོ་ཆོད་ནི་
 སྟོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་པས། དབྱུང་སྟོམ་དང་། འཕྱོ་ཆོད་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་
 བརྒྱུད་ན། རི་ལྟར་མཁས་པ་ཅོམ་གྱིས་དབྱུང་སྟོམ་མང་། དེ་མང་བ་ཅོམ་གྱིས་

འཕྲོ་ཚོད་མང་། དེ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་གོགས་བྱེད་མང་བས། མཁས་པ་བས་
 ལྷན་པོ་དཔུང་སྒྲིམ་ཁུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་གྱི་གོགས་བྱེད་ཁུང་བས་སྒྲིམ་སྐྱེ་བ་
 ལྷན་པོ་ལྷན་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་ནས། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་ཡིན་ཞེས་ཆོས་
 སྤྱིང་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྒྲོས་མི་འབྱུང་པ་རྣམས་གསོག་པ་སོགས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པས། འཕྲོ་བ་དང་དཔུང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་
 ལ་འཕྲོ་བ་ནི། སེམས་གང་ལ་གཏད་པའི་སྤྱགས་དེར་འགྲོ་མི་ཉན་པར་ཡུལ་
 གཞན་ལ་རྒྱུད་ལྷན་འཕྲོ་བ་སྟེ། འདི་ནི་འཛོག་སྒྲིམ་དུ་མ་ཟད་དཔུང་སྒྲིམ་
 གྱིའང་སྒྲིན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིག་སྟེ་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་ལོ། །
 དཔུང་སྒྲིམ་ནི་ཞི་གནས་ལྟ་བུའི་གནས་ཆའི་ངང་ནས་བྱེད་དམ་རང་གར་.....
 བྱེད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དང་བར་འཁྱུར་བ་དང་། སྐྱོ་བར་འཁྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་
 གང་ལ་དཔུང་སྒྲིམ་བྱས་པ་དེ་ལ། དེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་
 རིང་བ་འདྲན་བྱེད་ཡིན་པས། སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་དང་། དང་བ་ཤུགས་དྲག་
 གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། ཚོད་པ་དང་བྱིང་བ་སེལ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱིང་ཚོད་གཉིས་ནི་འཛོག་སྒྲིམ་སྐྱེ་བའི་གོགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྷན་ཡང་དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། ལྷན་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན། །སྒྲིམ་པས་
 ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཚོད་པས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་
 བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕྲོ་བ་འཛོག་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་སུ་
 འོང་བས། དཔུང་སྒྲིམ་ཀྱང་དེའི་གོགས་སུ་(༡༥) མ་འཛིན་ཅིག །འོན་ཀྱང་ཞི་
 གནས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཙོ་བོར་འཛོག་སྒྲིམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་...
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་གཉིས་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་དྲིས་
 ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མཁས་པ་དུ་མས་
 ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུངས་པ་ཡིན་
 བས། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་འཕྲོ་བ་སྒྲིམ་གྱི་གོགས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། མཐར་ཐུག་

གི་ངེས་དོན་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་ན། འོ་ན་
 ངེས་དོན་སྐྱེས་པའི་ཆེ། ས་སར་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་སྐྱེས་དགོས་
 སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ནི་འསྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་གཤམ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འགལ་
 ལ། མི་དགོས་ན་ནི་དེ་འདྲའི་ངེས་དོན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་
 འགལ་བས་ན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་ཡིན་པ་དོར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའོ། །
 འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་དབྱུང་སྐྱེས་འཛིག་སྐྱེས་ཀྱི་གཤམ་སྐྱེས་འགྱུར་ན། མོས་
 བསམ་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ། སྐྱེས་སྐྱེས་མཐུན་མཐུན་མཐུན་གསུམ་སྐྱེས་
 འགྱུར་བར་མཁས་གྲུབ་འདི་ཅུ་ཞེས་གིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་
 པར་འགྱུར་ལ། དབྱུང་སྐྱེས་དང་འསྐྱོ་བ་དོན་མི་གཅིག་པར་སྐྱེས་བཤད་ཟིན་
 པས། ངེས་དོན་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དབྱུང་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་བྱས་པས་འསྐྱོ་བ་དང་
 རྟོག་པ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེས་དེ་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་འགྱོ་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བྱིར་སྐྱེས་ཀྱི་
 ལྷགས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འསྐྱོ་རྟོག་གི་བྱུང་པར་ལ་དྲི་ལན་
 གཉིས། དྲི་བ་ནི། འགལ་ཞིག་འསྐྱོ་བ་དང་སྐྱེས་གཉིས་མི་འགལ། འསྐྱོ་བ་སྐྱེས་
 ཏུ་འགྱོ་བའི་མན་ངག་ཡོད་སྐྱེས་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། རྟོག་པ་དང་འསྐྱོ་བ་
 གཅིག་གམ་མི་གཅིག །ཞི་གནས་དང་སྐྱེས་གཉིས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །
 གཅིག་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་དབྱེད་བྱེད་རྟོག་ཡིན་པས་ན། (༡༠ན) འསྐྱོ་བས་སྐྱེས་ཀྱི་
 གཤམ་བྱེད་པར་སོང་ལ། མི་གཅིག་ན་བྱེད་པར་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་
 པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། སྐྱེས་འསྐྱོ་རྟོག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འསྐྱོ་བ་ལ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པས་མ་བྱུང་། རྟོག་པ་ལ་ངེས་བྱུང་པའི་བྱིར་
 འོན་ཀྱང་རྟོག་པ་འསྐྱོ་བའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀས་འདིར་འཛིག་
 སྐྱེས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། དབང་པོ་རྟོག་པའི་
 འཇུག་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ། ལྷགས་རྟོགས་མང་པོ་འདྲེན་པའི་འསྐྱོ་ཚུལ་གཅིག་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ལུལ་ལ་འཛིན་སྐྱེས་ལྷགས་དྲག་སྐྱེས་པའི་

སྟབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་འཕྲོ་ཚྭ་དང་ཡེ་མི་
འདྲའོ། །ཞི་གནས་སྒྲིམ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིམ་ལ་ཞི་
གནས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བོ། །

བཞི་པ་འཛིན་སྒྲིམ་དམིགས་ཅིན་ཅིག་ལ་འདྲིགས་མི་འདྲིགས་ཀྱི་དྲི་ལན་
ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི་ཡང་འཛིན་སྒྲིམ་བྱེད་དུས་སེམས་འདི་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འཛིན་གམ་མི་འཛིན། །མི་འཛིན་ན་འདི་ལ་འདི་
འཛིན་མེད་པའི་འཛིན་སྒྲིམ་དེ་ངེ་འདྲ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་
འདི་ལ་འཛིན་མི་དགོས་ཀྱི། སེམས་ཁོ་རང་གང་དུ་ཡང་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་
ཅེན་ནེ་འཛིན་པས་ན་འཛིན་སྒྲིམ་ཟེར་བ་ཡིན། སྒྲིམ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་
ཡང་སེམས་ངོ་ན་འབྱེར་རྒྱ་མེད་པའི་སེམས་ཏད་དེ་བ་དེ་འདྲ་བ་དེ་འཛིན་.....
སྒྲིམ་ཡང་དག་དུ་གང་ནས་བཤད། འདི་ནི་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པས་ན།
མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔང་བཞག་ཀྱང་མི་བྱེད། ཐོས་པ་ཡང་མི་དགོས། འདི་ཀ་རང་
བརྒྱུངས་པས་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་པོ་སྒྲིམ་ན་ནི། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་
ཏད་དེ་བསྐྱད་པ་རང་གིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་.....
ཐོབ་(༡༠བ) འོང་ན་ལེགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་སོ། །དེའི་ལན་ནི།
འཛིན་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ཆོ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་འཛིན་ན། དུ་མ་ལ་འཛིན་
པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པས་འདི་ལ་འདི་འཛིན་མེད་པའི་འཛིན་སྒྲིམ་དེ་ངེ་
འདྲ་གཅིག་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཁོ་རང་མི་འཕྲོ་བར་ཅེན་ནེ་
འཛིན་པས་འཛིན་པའི་ཡུལ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ནི་ངའི་མ་ཙོ་གཤམ་ཡིན་ཅེས་
སྟེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་འཛིན་པར་སྟོས་པས། འཛིན་ཡུལ་ཡོད་པར་ཁས་
ལྷངས་ལ། དངོས་སུ་འཛིན་ཡུལ་མེད་པར་སྟོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན།
དགག་བྱ་ལ་མ་བརྟོས་པར་མཐོང་། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཤེས། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྟེ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིན་སྒྲིམ་གང་ལའང་མི་འཛིན་.....

ཅེས་སྤྱི་གསུང་པའི་བྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྟན་བརྒྱུད་ཡིན་
 ཅེས་པའི་འཕྲོས་ཁྱད་ས་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔང་བཞག་མི་དགོས་ཞེས་པའི་
 ལག་ཕྱར་འཇུགས་པ་རྟོགས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བདེན་ལ། འདི་བསྐྱོམས་པས་
 འཛང་རྒྱ་བ་ཡང་བདེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་རྒྱ་བའི་རུས་སྤྱིད་
 པའི་བྱིར་སྟམ་རུ་བསམ་པར་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་རྟ་ཤང་
 གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་སྦྱོན་བསལ་བ།
 མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་འཛོག་ཚུལ་ཀྱི་སྦྱོན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་
 འདིར་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེས་བྱིན་ཅི་ལྟག་སེལ་བར་མཛད་པའི་དོན་རུ་འདི་
 གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོས་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟའི་སྐྱེས་དེ་རྟ་ཤང་གི་
 སྐྱེས་ལྷགས་དང་བྱུང་པར་གཏན་ནས་མ་བྱེད་ངོ་། །འོན་ཏེ་འདི་སྟམ་རུ། རྟ་
 ཤང་གི་ལྷགས་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྟ་ཤང་ནི་སྦྱོན་སྟགས་ཀྱི་དགེ་བ་
 ཀྱན་ལ་སྦྱོན་རུ་ལྟ་ཞིང་། དེད་ནི་དགེ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོན་ཏན་རུ་ལྟ་བས་སོ་སྟམ་
 བ། དེ་ནི་ལྟ་སྐྱེས་ལ་བྱུང་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱིས་(༡༡ན) པའི་ལན་རུ། དེ་བྱུང་
 ཡོད་དེ། སྦྱོང་པ་ལ་བྱུང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲའི་ལན་
 འདེབས་ལྷགས་དེ་ནི། དཔེར་ན་གདོང་དཀར་ནག་དྲིས་པའི་ཆོ། བཤང་ལམ་
 ཆེ་ཆུང་གི་ལན་འདེབས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ནི་ཐུགས་
 ཤིན་ཏུ་བདེན་ནའང་། ཐོས་སྦྱོང་མེད་པ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་བྱིར་ཁ་ཡང་།
 དེ་འདྲ་བ་རང་མང་བར་གདའ་ལགས། འོན་ཀྱང་དེང་གི་སྐྱེས་འདི་གང་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་སྟམ་ན། དེའི་
 ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་གསུངས་པ། བྱུང་འདོད་པའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། ལྷ་
 སྦྱོང་གི་ལྟ་སྐྱེས་དང་མཐུན་པར་འདུག་གམ་མི་འདུག་གཟིགས་ལ། ལྷ་སྦྱོང་
 དང་མི་མཐུན་པ་དེ་ནི་བྱི་ལ་སེལ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་འདུག་མཐུན་
 པར་ཁས་ལེན་ན། ལྷ་སྦྱོང་གི་ལྟ་སྐྱེས་ལ་ནི། དེའི་གོལ་ས་རྟག་ཆད་རུ་མ་ཤོར་

བ་གཅིག་དགོས་པ་ཡོད་པས། གང་འདྲ་གཅིག་ལ་སེམས་བཞག་ན་རྟག་ཏུ་
 འགྲོ་གང་འདྲ་གཅིག་ལ་བཞག་ན་ཆད་ལྟའི་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལེགས་པར་
 གསུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་རྒྱུལ་རྟོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལན་འདྲོན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 མོད་ཀྱང་། ཁོ་པོས་སྒྲིམ་རི་ཙམ་རྒྱན་པ་དེས་འདིར་བྱ་བར་བཤེའོ། །སྤྱིར་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ། ལྟ་སྤྱད་གཉིས་ཀ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
 གཅིག་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ནི། རྟག་པའི་
 མཐའ་དང་། ཆད་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་ལུང་བ་གཅིག་དགོས། དེ་ཡང་མགོན་
 སོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་སྤྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་པ་ལ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་
 འདི་མི་སྤྱིད་པར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་བཞེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱབ་
 དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། སྤྱི་རྩལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།
 དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། དེ་ལས་ཉམས་པས་(༡༡བ) ཐར་
 པ་གྱུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཐབས་འབྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །
 དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ འོ་ན་སྤྱ་
 སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་སོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞིའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་པ་ན།
 འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཆད་
 མས་ལེགས་པར་དེས་པའོ། །དེའི་དང་སོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་
 བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་
 ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲས་པ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་སྤྱིར་
 རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
 རྒྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འཕེལ་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་སྤང་རུང་བ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁེགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་
 ཅམ་དུ་མ་ཟད། གྲོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འདུག་དུ་གསོག་ཤེས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལས་འབྲས་སུ་དམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས།
 དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཤིང་། །
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན། ཆོས་ནམས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་སྤྲས་ན་ཡང་། ཉག་ལྟ་དང་།
 ཆད་ལྟ་སྤྲས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་གཡང་དུ་
 ལྷུང་བ་ལྟར། རང་གི་ཡིད་འདིས་ཆོས་ནམས་གཏན་མེད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་
 (༡༢ན) བབྱང་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་
 འདུག་སྟམ་དུ་བབྱང་ན་ཉག་མཐར་ལྷུང་སྟེ། སྒོ་ལྟ་བ་ངན་པར་ལྷུང་བས་
 མཐར་ལྷུང་དུ་བཞག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ།
 གཞན་ནི་དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་ཕྱག་ཉག་པར་
 འདོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བབྱང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རེ་རེའི་
 ཉིང་ནས་ཀྱང་། གཏན་མེད་ཆད་མཐའ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉག་
 མཐའ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མཐའ་གཉིས་
 པོ་ལ་ལྷགས་སྒོ་བཏགས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་སྤྱི་དགོངས་པར་སྤྲ་བ་
 ནི། སྐབས་འདིར་བྱི་ལ་ལོ་རྒྱུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྟམ་ན་ནི་……
 ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་འཛོག་རྒྱ་མེད་པར་ནང་
 དུ་བསྐྱས་པ་ཅམ་སྟམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ཡང་། ཡུལ་མེད་པའི་
 ཆད་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྟད་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པར་ཟད་

ཅིང་། སྒྲིམ་དེ་རྒྱ་ཤང་གི་འདྲོད་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི་སྤར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གོ་བར་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་སྦྱོན་བསལ་བ་ལ། འདྲོད་པ་བརྗོད་པ་
དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲིམ་རུ་སྤར་བཤད་
པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པ་མི་ཤེས་ཀྱི། རེད་རང་གི་འདི་ཁ་ལ་འོང་བ་
ཡོད་དོ་སྒྲིམ་ན་ནི། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོལ་སར་ཤོར་བ་དང་མ་ཤོར་
བའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ནི། བྱེད་རང་གི་ད་ལྟའི་སྒྲིམ་དེ་ཡང་མ་ལོར་བར་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་དེར་མ་སོང་བས། དེས་པ་
གཏིང་ཚུགས་འདྲོངས་ཤིང་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པའི་སྒྲིམ་རུ་སྒྲིམ་གྱང་། སྒྲོ་ཐག་ཆོད་
པའི་སྒྲིམ་ཡང་དག་པ་དེར་མ་སོང་གི་ནང་རུ་བརྟག་པ་ཞིབ་མོ་མཛོད་ལ།
མོས་མཛོས་ཅམ་རུ་(༡༩༧) སོང་བ་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།
སྒྲིམ་གྲུབ་ཐུབ་མ་སྦྱེས་གྱང་། དེར་སྒྲིམ་པ་ནི་རང་ཆོད་མ་ཤེས་པའི་བྱུན་པོའི་
བྱུར་འགོ་བ་ཡིན་པས། གསུང་རབ་རྣམ་དག་དང་། སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་རྒྱ་
གསུང་དང་། རང་གི་སྒྲོ་ཆོད་གསུམ་ལྷ་གཏུགས་གང་ལེགས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་
དོན་རུ་གདའོ། །གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་བརྗོད་
པ་ལ། འདྲོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྦྱོན་བསལ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པས། འོན་ཏེ་ཡོད་པར་བལྟས་ན་རྟག་ལྟར་འགོ།
མེད་པར་བལྟས་ན་ཆད་ལྟར་འགོ། །དེ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
རུ་ལྟ་བ་ཡང་མཐར་ལྟར་འགོ་བས་ན། ལུ་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་ཚུལ་དེ།
སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིམ་ཡིན་སྒྲིམ་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་ནས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞི་
དང་བྲལ་བའི་ལྟ་ལུགས་དེ་རིམ་འདྲ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་གྱང་།
གང་ལ་ཡང་མ་བལྟས་པར་སོང་འདུག་པ་དེ་མ་དགོངས་སམ། ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་བཟུང་ན་གང་ལ་ཡང་ལྟ་བ་མེད་...
པའི་སྒྲིམ་རུ་འགོ་བར་དགོངས་ནས་སྤར་སྦྱས་ཟིན་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མི་...

བཙེ་བར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ནས་སྡོད་པ། ལྷ་ཤར་གི་སྒྱགས་སུ་བསྐྱན་པ་ཉེ། དེ་
 དང་བྱེད་པར་མེད་པར་བསྐྱན་པའི་ཉེད་དེ་བ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་.....
 དེར་ད་རུང་མ་སོང་བར་འདུག་གམ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོད་
 མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀའང་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །
 མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་སྐགས་གྱི་དོན་ནི། ཡོད་པའང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 སྤང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཅེས་པའི་(༡༩ན) དོན་གྱི། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཞེས་སྐགས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་མེད་
 པའང་མ་ཡིན། ཞེས་སྐགས་སྒྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་མི་རིགས་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་སྒྱུར། གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྱུར་བསལ་བ་ལ་
 གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། འོན་ཏེ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། མི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཀ་སྒྲིམ་པའི་མཆོག་
 ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་དེ་ཀ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་སྒྱུད་པ་
 དེ་ཀ་སྒྱུད་པའི་མཆོག་ཡིན་སྟུང་ན་ནི། ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྒྱུར་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་ཉེ། དེ་འདྲ་བ་སྒྲ་བ་དེ།
 ལྷན་པོ་བཟླ་དབྱེད་མི་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་དོར། ཉམས་རྟོགས་བཟང་བཟང་
 འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་མདོན་ཡོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་བར་འདུག་ཉེ། དེ་
 ལྟ་ན་དགེ་སྦྱར་ཡང་མ་བྱས་པ་དེ་ཀ་བྱས་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་མ་དག་པ་དེ་ཀ་
 དག་པར་ཡིན་པར་སོང་ཞིང་། དེ་སྐད་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་སྒྲ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་སྒྲུག་
 གཏད་མི་འདུག་པས། རི་སྤྱག་ཏུ་ཞེན་པས་མ་ཁྱེགས་པར་ཅི་དྲན་ལག་ལ་
 སྤངས་པས་ཆོག་པར་གདའ་བ། ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་པའི་རྣམ་པར་གསུངས་ཏེ།
 གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུ་སྐགས་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་

པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་གྲོལ་བ་དེ་ཀ་
 དགྲོལ་བར་ཡང་སོང་བས། རི་ཕྱག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱེད་གསུང་བའོ།
 ཡང་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ཅི་དྲན་བྱས་ཆོག་པའི་མཚམས་གཅིག་ཀྱང་ཨེ་ཡོད་
 བ་ཡོད་དེ། དེར་ད་དུང་སློབ་མ་སློབ། རང་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཅར་ནས་
 གཟིགས་ལ། གཡོ་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བར་གཟབ་པ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་
 ཐུགས་བརྩེ་བས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་མ་རེས་
 ཀྱང་། དཔྱལ་བ་ཡང་(༡༩བ) སོས་སུ་འབྲིད་པར་གསུངས་ན། སྤྱིར་ཡང་
 བརྒྱན་གང་སྤྲས་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གསུངས་ཤིང་བྱུང་པར་ཁོ་སོ་.....
 ཅག་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཛེམ་དགོས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་མིན་གྱིས། ཅི་
 བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་གྲོལ་པོ་དང་ཞིག་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་
 རྒྱར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་རྟེ།
 དེས་པར་གྲོལ་བ་རང་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྒྲ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 གསུང་རབ་དག་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་།
 མ་མཐོང་བ་དེ་དེ་མཐོང་ཡིན། །ཅེས་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ཁ་མཐོང་བའི་
 མཚོག་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་དེ་ཁ་ལྟ་བའི་མཚོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་འདུག་
 པ་ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན། ཞེས་དོགས་པ་སྤངས་ན། དེའི་ལན་གསུངས་པ། དེའི་
 དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་ཡོད་ལ། དོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་ན།
 རྒྱར་གྱི་ཅིང་པོ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། བ་སྤྲ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཁྱུངས་མ་
 ཁོ་སོས་འཛོགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་
 ཟད་བཤད་ན། རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ནས་དེས་དོན་འགྲེལ་པར་ལྟང་
 བརྒྱན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིགས་ཆོགས་བྱག་.....
 སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་.....
 གསང་སྤགས་ཟབ་མོའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡང་། ལྷལ་ཅན་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་འཕར་

རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དུལ་གྱི་སྤྱོད་བྱལ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 མང་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་དགོངས་ནས། རྩེ་བཅུན་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོས་
 ཀྱང་། རྣམས་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ལྟ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །པ་
 རོལ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་བྱལ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །ལྷ་དེ་སྤྱོད་པ་
 ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རིགས་ཚོགས་རྒྱག་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་
 འགྲེལ་ཐལ་(༡༩) འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ཏུ་བཀྲལ་བའི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་...
 རྣམས་ཀྱིས་མན་ངག་དབྱིས་ཕྱིན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྲིད་ཀྱི་
 གདམས་པ་རྩེ་འདིས་མཛད་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་དྲང་དེས་...
 རྣམ་འབྱེད། གཞན་ཡང་རྩ་འཁྲུག་གི་རྣམ་བཤད་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་
 གསུང་རབ་དག་ལས་དེས་པར་རྟེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཕོགས་པར་འདོད་
 དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་རྒྱས་ལ་མ་བབས་པར་
 རྣང་བས་ད་རུང་གཞན་རྣམས་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཁྲུག་པ་
 ལས། དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་
 པའི་སྟོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གྱི་སྟོན་རྒྱུད་བྱེད་པ་ལ་འབད་
 དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ནས་བཅུམས་པའི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས།
 དངོས་དང་དེ་ལས་འཕྱས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པ་སྤྲོད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 སྟོམ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ཡིན། གང་རུའང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་སྟུམ་ན།
 གང་རུའང་མ་གྲུབ་པར་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། གང་རུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
 གཉིས་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་འདྲའི་སྟོམ་དེ་སྤྲོད་མེད་པའི་སྟོམ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་སྦྱིར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཞེད་

པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་སྒྲིམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་
 བའི་རིང་ལ། ས་སར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེའི་
 རྒྱ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་གཅིག་གིས་སྒྲ་མ་ལ་འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བསྒྲིམས་པས་ཆེ་དེར་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་
 ལ་རྒྱལ་སྤངས། དྲི་མ་སྤངས་(༡༩) ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་མ་
 ཟིན་པར་འདུལ་བ་ལྷང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
 ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པ་བསགས་པ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 པ་རྣམས་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ནི། རྒྱུས་རབས་ལས་
 ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲིམ་མེ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་
 རྒྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད། །སྟེ་བའི་རྗེས་ལས་ཆོགས་རྒྱང་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སྐགས་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས། ཐོས་པས་ངོམས་པའི་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་
 འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ས་སར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་སྒྲིམ་ལ་
 སྟོན་དུ་ལྟ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་པའི་སྤང་ཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་
 བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པ་དང་།
 བྱང་པར་ས་སར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་དགག་པ་ཡིན་པས།
 ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ནས།
 ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ་མ་ནས་...
 དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མ་བྱུང་ན། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་
 བའི་སྒྲིམ་པོ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི།
 གང་དུའང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཁ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། འོ་ན་གང་དུའང་མི་དམིགས་
 པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན། གང་ལའང་རྣམ་རྟོག་མི་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་སྟེ་མ་ན་འདི་
 མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ། འོ་ན་ས་ས་སྟེ་པོ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་
 རྟོག་པའི་སྦྱིན་པ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི། སྐར་འདེབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དག་

སྤང་ཡང་ཆུང་བས་མི་རིགས་ལ། ཡོད་ན་ནི་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་སྤྱན་པ་
གཏོང་ན་ངེ་ལྟར་བྱེད། སྤྱན་པ་པོ་དང་། སྤྱན་ལྷལ་དང་། སྤྱན་པའི་རོ་བོ་
གསུམ་ལ་ནུམ་རྟོག་ཞུགས་ན་ནི། དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་པར་འགོ་བ་འདུག་
ལ། དེ་གསུམ་ལ་ནུམ་(༡༥ན) རྟོག་མ་ཞུགས་པར་ནི། ས་སའི་སྤྱོད་སྤྱན་པ་
གཏོང་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ས་
སྤྱོར་མ་ཟད། ལམ་རྩ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ནའང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་དཔག་
རྒྱུ་དགོས་པའི་ལམ་ཀྱི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་མི་ཟེར་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱི་……
ལུགས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤིན་རྩ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་
ཀའི་ལུགས་ལས་སྤྱོད་རྩ་རྩུར་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱེད་
ན། ཆོགས་སྤྱོར་མཐོང་བའི་ལམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་རྩ་བྱེད་པའི་ཕར་
སྤྱན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེད་རྩ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་མི་སྤྱིད་པར་……
འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཆོགས་ལམ་པས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་རྩ་མ་རྟོགས་ལ།
མཐོང་ལམ་པས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་……
བྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྤྱོད་རྩ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྩ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་བདག་མེད་གཉི་
ག་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད། རྗེས་དཔག་ལམ་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་
དེར་ཐལ། དེ་ཆེད་རྩ་བྱ་བ་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་རྩ་མ་ཞུགས་
པའི་གནས་སྐབས་ནའང་། བདག་མེད་གཉི་ག་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད་
པའི་བྱིར། སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་རྩ་རྩུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་སྤྱན་ཐེག་
པའི་ཆེད་རྩ་བྱ་བ་དབང་རྣམས་སྤྱོད་རྩ་མ་སོང་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆེད་རྩ་
བྱ་བ་དབང་རྣམས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གསལ་རྒྱུ་རྩུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྤྱས་
རྒྱུ་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འདི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུད་དེ་ལས། འཁོར་བར་མི་ཉིད་རུ་ནི་འགྱུར་བ་དག་གྱང་
 འགའ་ཞིག་རུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་རེས་འགའ་(༡༥༡) བ། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ལ་རྗེས་ཆགས་དག་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་ཞིང་དང་པོའི་ཐེག་པར་རབ་
 རུ་འཇུག །དེ་བས་དཔལ་ལྷན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་གྲོས་མ་ལུས་བརྒྱ་ལམ་
 དག་ན་འཇུག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་ངེས་གསུངས་ཤིང་། གྱེ་རྗེར་ལས་གྱང་།
 དང་པོར་གསེས་སྒྲིང་སྒྲིབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་
 བས། །དེ་ནས་གྱེ་རྗེ་རྗེ་བཙུང་། །ཞེས་པའི་རིམ་ངེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལྷང་དང་པོའི་དོན་ཡང་གཙུག་པོར་སྣགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཆེ་གཅིག་ལ་.....
 མཆོག་གྲུབ་པ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་རྟེན་ཅན་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་ལྟ་
 བུ་གཅིག་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་...
 ཀྱི་སྒྲོ་ལྷགས་དུག་སྒྲེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དག་བ་
 ལྷགས་དུག་སྒྲེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཆོག་གི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་.....
 ཡིན་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ཡང་། གཙུག་པོར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
 གི། །ཐོག་མར་གསེས་སྒྲིང་དང་དག་བཅུ་ལ་སྒྲོ་བ་རྒྱུ་ལ་ནས་བཙུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་
 རྒྱ་བ་ནས་གསང་སྣགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་བཞོད་རྒྱུ་ལ་སྣ་མ་སྣ་མ་ལས་...
 ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བརྟན་པ་
 ཡིན་གྱི། འདི་དག་དབང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་རུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། དབང་རྒྱལ་གྱི་
 དབང་རུ་བྱས་པར་མཚུངས་པས། རིགས་ལྷན་སྒྲོ་བ་སྒྲིང་ནས་བཟུང་བ་
 ཡང་དབང་རྒྱལ་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷགས་
 དང་ཡང་འགྲིག་སྟེ། རྒྱུད་བཟུས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྒྱུ་ཉི་དབང་རུ་བྱས་
 བས། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་

ཚོ། ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་པོ། །གང་གི་
 ཚོ་ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་(༡༩ན) གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་.....
 དེའི་ཚོ། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་ལ་སློབ་པོ་ཞེས་སྟགས། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལོབས་
 རས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་ལ་འཕོ་བའི་གོ་རིམ་གསུངས་པའི་བྱུར་རོ། །ཁྱེད་དབང་རྣམས་ལ་
 རྟོགས་པ་ལམ་བྱེད་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་སྟགས་ལ་
 རིམ་པ་དེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་པས། བྱེ་བྲག་
 བདག་མེད་གཉིས་ལའང་། རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་སྟོན་རུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་དེས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡང་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིར་སྟོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་པའི་དེས་པ་མེད་པས། བྱེ་
 བྲག་ཤིན་རུ་སྟོག་གྱུར་ལ་སོ་སྟེའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་སྟོན་རུ་
 འགྲོ་མི་དགོས་ཞེས་སྒྲ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ན་ནི། དངོས་
 རྟོབས་རྗེས་དཔག་སྟགས་རྗེས་དཔག་གཞན་དེ་ལ་མི་འཇུག་པས། ཤིན་རུ་
 སྟོག་གྱུར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་ནི་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྦྱིད་འབྱུང་
 བར་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱུར། ཐེག་པ་
 དེས་བཤད་པའི་གཏུལ་བྱ་ཤིན་རུ་དབང་པོ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དེའི་ལམ་ལ་
 སློབ་བཞིན་པ་གཉིས་ཚྲགས་པའི་གཞི་མཐུན་ནི། ཐེག་པ་དེའི་ཆེད་རུ་བྱ་བ་
 དབང་རྣམས་རུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པའོ། །མདོར་ན་གཏུལ་བྱ་
 དབང་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་གྱི་བསྟོད་ཚུལ་དེ་ལ། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། དབང་རྣམ་
 ལ་བསྟོམས་པའི་སྟོན་རུ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་དགོས་པར་འདོད་
 པའི་ལྷག་རྟོག་ཐ་ཆད་ཡིན་པས། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཤར་གི་ལུགས་བཟང་འདི་ལ་

བཟང་བརྒྱུད་(༡༦བ) ལྷ་ཚུལ་མི་འདྲ་ཙམ་རེ་བཙས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འི་
 སྤྱིང་པོ་སྟུན་མ་འབྱེན་མཛོད་ཅིག །མངོན་སྟུམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅེས་པའི་མངོན་
 སྟུམ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལ་མངོན་སྟུམ་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་་་་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་སྟུམ་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། རིགས་པའི་དབང་
 རྒྱལ་གིས་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་རིག་པ་ལ་མངོན་སྟུམ་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་་་་་
 རམ། དེ་གཉིས་མིན་པའི་མངོན་སྟུམ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཅིག་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་
 གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་མངོན་སྟུམ་གཅིག་གིས་གོམས་པས་ལམ་འབྲས་་
 གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། བྱོད་གྱི་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་
 པར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཚོད་བྱ། ལྷ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་སྣོ་བསྟན་
 བ་ནི། མངོན་སྟུམ་ལམ་བྱེད་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ཅེ་གཏད་པ་དེ་དང་མི་འགྲིག་
 པར་སྒྲུང་བས་ཞིབ་མོར་སྦྱོད་པ་བྱ། ཡང་གསུངས་པ། འོན་ཏེ་གསུམ་ཆར་ལ་
 བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་དེ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་
 སྦྱོན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད།
 ལྷར་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཀག་སྦྱོད་པ་དེ་ག་ཡིན་ནམ། བདེན་པ་མེད་སྟུམ་པའི་ལུ་
 རྒྱགས་དེ་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱོར་ཏེ་གཉིས་སྟུམ་ཆོན་མ་ཆོད་ཀྱང་།
 དྲི་བ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་རོ་དང་བསྟན་ན་འདི་གཉིས་སྟུམ་དེས་དགོས་ཏེ། བདེན་
 མེད་སྟུམ་པའི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཚུགས་སྟུམ་སོང་བར། ཡིད་བྱེད་བཀག་
 ཙམ་ལ་འདོད་པའི་བྱེད། དེས་ན་སྦྱོན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་་་་་
 སྦྱོན་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་པར་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དྲི་
 ལན། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དྲི་ལན། རོ་སྦྱོད་གྱི་(༡༧ན) གནད་ལ་
 དོགས་པ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་བཏབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཟེར་བ་གཅིག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་རྒྱང་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ། འདི་
 འདྲི་བར་འདོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་ཞིག་ཞོག །དང་པོར་གང་ཟག་རང་
 རེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། བདེན་པར་གྲུབ་སྲིད་ན་རི་འདྲ་
 ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡིན། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་མགོ་ལས་རྩ་མི་སྲིད་མོད། བརྒྱལ་
 གལ་ཏེ་སྲིད་ན་ཆགས་ལྷགས་འདི་ཅམ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡིན་སྟམ་པ་སྒོ་ལ་འཆར་
 དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆགས་ལྷགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་....
 འོང་རྒྱུ་ཡིན་སྟམ་པ་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན། ང་བདེན་སྟམ་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད་
 དམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། སྤྱིར་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་
 པས། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཞེན་ལྷགས་རི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་
 བལྟས་ནས། དེ་གསལ་མིང་དེ་བ་གཅིག་ཐིངས་བྱུང་བ་དང་། འདིས་བཟུང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་ན། གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུགས་སྤུབ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་གྲུབ་
 དགོས་པར་འདུག་སྟམ་དུ་སྤྲོ་བ་དེ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་དེ་ལྟོས་མེད་ཚུགས་སྤུབ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་
 པར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་ལ། ང་ཅམ་དེ་ཡང་ལྟོས་མེད་ཚུགས་
 སྤུབ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཁོས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པས། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པར་འཛིན་ཀྱས་ཁོ་རང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་....
 སྤྱི་འཛིན་ཀྱས། གལ་ཏེ་བརྒྱལ་ཁོས་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱིར་དུ་
 མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་གྲུབ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ངར་
 འཛིན་ལྟན་སྤྲེས་ལ་ང་དེ་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་ཚུགས་(༡༥) སྤུབ་པ་འདྲ་བ།
 འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་ཡིང་གིས་སྤང་གི་འདུག་མི་འདུག་སྤྱིང་བ་ལ་བཀར་ན་ཤེས་
 ཤིང་། ལྟོས་མེད་ཚུགས་སྤུབ་དེ་ཡོད་པ་ནི་རིགས་པས་དགག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་

སྒྲུལ་རྩ་ངེས་པ་དྲང་ངོ་། །ངེས་ན་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲུལ་ལ་ང་ཙམ་དེ། སྒྲུང་
 ཡང་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲུལ་ལ་རེ་ཙམ་དེ་ཙམ་རྩ་མི་སྒྲུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་ལ། དེར་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་
 པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩ་གྱུར་པའི་བྱམ་.....
 སྐྱེས་སྒྲུང་ཡང་། བྱམ་སྐྱེས་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩ་མི་སྒྲུང་བར་བྱ་
 རོལ་གྱི་དོན་རྩ་སྒྲུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར། ངར་འཛིན་གྱི་
 དགག་བྱ་འཛིན་ཚུལ་སྒྲུལ་ཤིག་བྱས་པའི་ཆོ། ང་བདེན་སྒྲུལ་རྩ་འཛིན་པ་འདི་
 ཀ་ལ་བྱེད་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་ང་བདེན་མེད་རྩ་སྒྲུལ་ལྷགས་ཀྱང་ང་མི་བདེན་སྒྲུལ་
 པ་འདི་ཀ་ལ་བྱེད་པར་སང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་
 མཚན་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟེན་པའི་མོས་མཛོས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཅིག་འདུག་སྒྲུལ་པ་དེ་ཡང་། གཞུང་ལྷགས་
 རྣམ་དག་ནས་བཤད་པ་གཉིས་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་གྱི་བར་རྩ་.....
 ཆོམ་མི་སྒྲུབ་བར་དོ་བྱས་གཏུག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་གསུངས་པ། འོ་ན་ཏེ་
 གང་རྩ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་དེར་ལྟ་བ་
 ནི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་དོར་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཆད་ལྟར་འགོ་
 མཚམས་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆོ་དཔྱད་བྱེད་དེའི་དོར་གང་
 ཡང་མ་རྟོག་པ་ན། ད་ལྟལ་མི་འདུག་པས། དཔྱད་མཁན་གྱི་སྒོ་ཡང་འདི་དང་
 འདྲ་བར་མེད་པར་འདུག་སྒྲུལ་ནས་ཆད་ལྟར་འགོ་བ་གཅིག་དང་། བཤེས་
 གཉེན་ངན་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་.....
 ཞེན་པ་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོའི་གཉེན་པོར་ཐ་སྒྲུང་འཛིག་ཚུལ་
 (༡༥ན) ལ་ངེས་པ་དྲང་དགོས་ཤིང་། གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་གསུང་རབ་གྱི་
 དོན་ལ་བརྟུན་ཤ་དབྱུང་པ་དང་། སྐྱགས་ཤེས་རབ་ཙན་དང་འགྲོགས་པ་དང་།
 སྒྲུལ་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། ཅུང་ཟད་རེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་མི་

སྤྲུལ་བར་དཔྱད་པ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བྱི་
 ལན་ལ་གཉིས། དང་པོ་བྱི་བ་ནི། གཞན་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང་།
 བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་མི་དག་
 བ་བྱེད་པ་དང་། དག་བ་མི་བྱེད་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་མི་
 དག་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དག་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་མི་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་.....
 ཞིང་། ངན་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བཟང་པོར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་སྔང་ངེས། འོན་ཏེ་བདེན་པར་མི་
 འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་བྱུང་པར་
 གང་ཡིན་གསུངས་ཤིག །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་གསུངས་
 པའི་སྒྲིན་རྣམས་མཐོང་བས། དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་མི་འདོད་ལ།
 བྱུང་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་མེད་གཉིས་གང་རུའང་
 མི་འཛིན་པའི་སྒྲི་ལུང་པོ་གསུམ་པ་རུ་མ་ཡོད་ཅེས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་
 ཡང་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྲང་། བདེན་གྲུབ་རུ་མི་
 འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་ཁ་ལ་ཡང་རིགས་མང་ཞིང་བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲི་ལ་
 ཡང་རིགས་མང་བས། དམིགས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་རུ་བྱུང་
 པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིས་གྲང་མོས་བསྟོན་ཙམ་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟམ་རུ་དཔྱད་པ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟད་
 པའི་སྒྲི་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་རུ་མི་འཛིན་ཅིང་། བདེན་མེད་རུ་ཡང་མི་
 འཛིན་པའི་ལུང་དང་། བུམ་པ་(༡༥) བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཐམས་ཅད་
 བདེན་གྲུབ་མི་འཛིན་ཅིང་། བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་
 རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་ཙམ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལ། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་རུ་སྤང་བ་ཡོད་གྲང་། དེར་

ཞེན་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་བདེན་འཛིན་རུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེའི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དགོས་པས་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། བུམ་པ་ལམ་གྱིས་སྐྱང་བའི་ཚེ། བུམ་པ་
 བདེན་གྲུབ་རུ་སྐྱང་མོད་ཀྱང་། ཞེན་ཚུལ་ལ། འདི་བུམ་པའོ། །སྐྱམ་རུ་ཞེན་པ་
 ཡོད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྐྱམ་རུ་མ་ཞེན་པས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཞེན་ཡུལ་
 མེད་པའི་སྒྲོར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བུམ་
 པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པར་སྐྱང་བ་དང་། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་རུ་སྐྱང་བ་གཉིས་
 ཀའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །འདིས་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འཛིག་
 ཚུལ་སྟགས་ཀྱང་གོ་བར་རུས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནམས་མ་སྤེད་ན། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་
 སྒོ་ལ་གང་སྐྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱང་ཡང་། བདེན་སྐྱང་ཅན་གྱི་རྟོག་
 པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བྲུབ་པའི་ཞིབ་ཆ་བྲུད་པར་དབྱེ་མི་རུས་སོ། །བུམ་
 པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བ་དེ།
 སྐྱང་བ་ལྟར་རུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན། ཁོའི་ཞེན་ཡུལ་
 མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་། འཕགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་
 པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྒྱུད་ཆད་རུ་སྐྱང་བའི་གཉིས་སྐྱང་གི་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཀ་
 མེད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲོས་པ་ལོག་ཀྱང་
 གཉིས་སྐྱང་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡིད་དཔྱད་
 ཅམ་གྱིས་བུམ་སྟགས་བདེན་(༡༩) པར་མེད་སྐྱམ་རུ་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་
 པས། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་རུ་མི་ཡོང་
 བ་ལྟར། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དང་མི་ལྡན་
 པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོར་ཡོད་པས་མ་བྲུབ་ཤི།
 སྐྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་.....

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་ཀྱི་གནས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ་བྱུག །
 ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུག་པར་མཐོང་བ་སེམས་མཐོང་བར་འདོད་པ་
 དགག །སེམས་མ་གྱུབ་པ་རྩོད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱི་ལན། དེ་ཉིད་སེམས་
 གྱི་རྩོད་སྐྱོད་ཏུ་འབྱུང་པ་ལ་བྱི་ལན། རྣམ་ཉོག་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པ་ལ་བྱི་ལན།
 ལྷ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བྱི་ལན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོད་
 ལྟར་སྐྱར་གི་རྣམ་གྲངས། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་གྱི་སྐྱོད་ཚུལ་ལ་སློལ་མ་
 སྐྱགས་པ་འགའ་ཞིག་འདི་སྟུམ་ཏུ། སེམས་འདི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཏུ་
 གྱུབ་ལེགས་པར་བལྟས་པའི་ཆེ། དེ་གཉིས་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ་པར་མཐོང་བ་
 དེ་ཁ་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན་སྟུམ་ཏུ་འདྲིན་པ་འདུག་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་གྱི་
 གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས། དང་པོའི་མཐོང་
 ལུགས་བྱེད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། རྩོད་ལ་རིང་བ་དེ་པོར་བུའི་མགོ་ལ་གྱུབ་བམ།
 རྟའི་མགོ་ལ་གྱུབ་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་ཆེ། འདི་གཉིས་གང་ཏུ་
 ཡང་མ་གྱུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ཁ་རྩ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མིན་པས། དཔའི་
 སྐབས་དང་འདྲ་བར་སེམས་དེ་ཡང་གྱུབ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཏུ་
 ཡང་གྱུབ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་གང་ཏུ་འང་མ་གྱུབ་པ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སྐྱེས་མཐོང་བ་སེམས་མཐོང་
 བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་བཅའ་པོར་མེད་པ་དང་། གཏན་(༡༨)མེད་
 པའི་བྱེད་པར་ཅམ་ཡང་མ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག །སེམས་འདི་ཁ་དོག་ཏུ་འདུག་
 གམ། དབྱིབས་སྐྱེས་འདུག་བལྟས་ནས། དེ་གཉིས་གང་ཏུ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆེ་
 རྒྱ་མཚན་དེ་བཟུང་ནས། སེམས་མ་གྱུབ་ཅེས་རྩོད་པར་འདུག་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 བྱི་དེ་སང་གེར་འདུག་གམ་མར་འདུག་ལེགས་པར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་གང་
 ཏུ་འང་མ་མཐོང་བའི་ཆེ། བྱི་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས་འཐད་ལྟན་ཏུ་སྤྲོ་རྒྱས་སམ།
 ཞེས་བྱིས་ནས། དེ་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ། བཤད་མ་ཐག་པའི་

དཔེ་དོན་འདི་གཉིས་ནི། ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་དེ་སེལ་དང་མར་
 མ་གྲུབ་པས་བྱི་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་འདི་ཡང་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། མ་གྲུབ་མི་དགོས་
 པའི་ཐྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་སེམས་འདི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་
 ཆོ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་སེམས་མཐོང་བ་མིན་
 གྱུར་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སམ་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྟོན་པ་འདུག་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱི་དེ་སེལ་དང་མར་ཨེ་འདུག་བལྟས་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་གང་དུ་
 ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ། བྱི་གནས་ལྷགས་སམ་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། འདི་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྩ་མཚན་ཅི་ཡིན་གསུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའོ། །
 འདིའི་ལན་ནི། སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་སྟེས་དེ།
 སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ནི། སེམས་
 བཅ་པོ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་སྒྲར་འགྱུར་དགོས་
 ཤིང་། དེ་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་
 མེད་པར་མཐོང་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། སེམས་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཁ་(༡༠ན) དོག་དབྱིབས་སུ་བསྐྱས་ཀྱི་.....
 བཅ་པོ་མིན་པའི་དོན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཐྱིར། དེས་ན་དེ་མཐོང་བས་སེམས་ཀྱི་
 གནས་ལྷགས་མཐོང་བར་མི་འདོད་དེ། འདི་ནི་སེམས་ལ་གང་སྤང་བཅ་པོར་
 སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། བཅ་པོར་མེད་ཅམ་ཐམས་ཅད་གནས་ལྷགས་ཀྱི་
 དོན་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། །བཞི་པ་ནམ་རྟོག་ཆོས་སྤྱར་འདོད་པའི་དྲི་ལན་
 ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་འདི་སྟམ་དུ་
 སེམས་པ་ཡང་འདུག་སྟེ། ད་ལྟའི་སེམས་སྤང་ཅིག་མ་འདི་ཀའི་ངོ་ལ་གཅེར་ལྟ་
 པའི་དྲན་འཛིན་མཐོང་ན། དེ་ཀའི་མོད་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་སྤང་

པར་རྟོགས་འདྲ་བས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་ཡང་། གང་
 ཤར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཁའི་ངོ་ལ་གཅིར་ལྷ་བའི་དྲན་པ་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྷ་བའི་དྲན་འཛིན་གྱིས་སྦྱང་བྱུང་ན། ཅི་བྱུང་པའི་བར་ལ་རྣམ་
 རྟོག་གང་སྦྱེས་ཐམས་ཅད་ཚུ་བྱར་བཞིན་དུ་གང་ཤར་རང་དག་དུ་འགྲོ་བ་
 རྟོགས་འདྲ་བས་ན། བཞོར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
 གྲང་། དེ་འདྲའི་དྲན་པས་བསྐྱངས་པའི་ཆེ། སྤུ་མའི་རྣམ་རྟོག་དེ་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱར་འཆར་བ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་ངན་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་སྦྱེས་གྲང་མི་དགག། །ཆོས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུར་ནས་མི་འཆོལ་གྱི།
 རྣམ་རྟོག་གང་སྦྱེས་གྲང་ཡེ་ཤེས་སུ་གཏོང་བའམ། གང་ཤར་ཆོས་སྐྱའི་རང་
 ཞལ་ལྷ་བའི་བྱིར། བཅུ་མ་རྗེས། འཆི་ཁ་བར་དོ་སྐགས་སྐྱེན་ཆེ་ཆུང་དུ་འབྱོར་
 བ་ཡིན། འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་
 འདས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱར་རོ་མཉམ་པས་ན། རོ་སྦྱོམས་ཡིན་ཟེར་
 བ་འདུག་པ་ལ། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འདྲོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་དྲི་བ་དངོས་
 བེ། འདི་འདྲི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་སོ་ལ་ལྷ་ཚུལ་དེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་སངས་
 (༡༠༧) ལྷས་ནས་དཔྱལ་བའི་བར་གྱི་ཕྱི་ནང་གང་ཤར་གྲང་དེ་ཁའི་ངོ་སོ་ལ་
 ས་སར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་ལྷ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་
 བམ། དེ་འདྲའི་བྱེད་པར་སྦྱོམ་འཛིན་དུ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ཡིན་ན་ས་
 སར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོད་ལུགས་རི་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་
 པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གཅིག་གིས་ལྷ་བ་པོ་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་ལྷ་བ་པོར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ཆོད་མས་ཀྱབ་
 པའི་སྟེང་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སྐགས་པའི་རིགས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 ཀྱབ་པའི་ངེས་པ་རྟོད་པའི་ཆེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རམ། དཔྱལ་
 བ་ནས་སངས་ལྷས་ཀྱི་བར་གང་ལ་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ནམ། གདགས་གཞི་

དང་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་བཏགས་ནས། རྒྱང་ཚུལ་དང་གནས་
 ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་མཛང་རིག་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་
 རིགས་པ་འཕོ་ལྷགས་དེ་ནི། འདིའི་རོ་སྟོམས་དང་གཏན་མི་གཅིག་སྟེ། རོ་
 སྟོམས་སུ་འདྲོད་པ་འདི་ནི། རྣམ་རྟོག་སྟེ་འགག་གི་ཚུལ་ལ་མ་གཡངས་པར་
 བལྟས་པ་ན། དེ་དག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པའི་
 མཛང་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐ་སྟངས་མ་ཤེས་ཀྱང་། རོ་སྟོག་དེ་སྟོང་རྒྱུ་
 པའི་ཆོ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་དེ་དག་རི་
 བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྟོང་ན་པ་ཤེད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་
 སྐབས་སུ། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོང་འདྲོགས་ཀྱི་
 དབལ་ཅུང་ཟད་གཞིམ་ཅུས་པའི་ཡིད་བདེ་སྤོ་མ་རེ་སྟེ། དེ་བྱུང་བ་ན། རྣམ་
 རྟོག་རྣམས་ཀྱི་འདུག་ཚུགས་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་.....
 འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྟེ་ཞེས་པ་དེ་མཐོང་བར་འདུག་.....
 སྟམ་ནས། རྣམ་རྟོག་གི་གཏིང་མཛང་རིག་། ཆོས་སྟེ་རང་ཞལ་མཐོང་
 (༡༡ན) བཟང་རྟོག་དང་རན་རྟོག་གང་སྟེས་ཀྱང་། རོ་ལ་བལྟས་པའི་ཆོ་ཚུགས་
 མི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱད་པར་མི་འདུག་ལ། གཉིས་ཀའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྤར་གྱི་ཉམས་
 སྟུང་དེ་ནི་སྟེ་བར་སྟུང་བས་གྲུབ་པས། རན་རྟོག་སྟེས་པའང་མི་དགག་ཅེས་
 སྟེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤར་བའི་མི་རྟག་པའི་
 མཛང་རིག་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡོད་ན། སྟེ་བ་ཤུགས་དྲག་པ་དང་། སྟོ་སྟོ་སྟུང་
 བ་དང་། དག་སྟོར་ལ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་འགང་ཅན་དུ་འགྲུབ་
 ཅིང་། འདི་སྟེད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་ཡང་། དུན་པའི་སྟུང་ཚུལ་གྱི་གནད་
 དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱང་སོ་འདུག་པ་སོགས་ཡོད་ན་མཆོག་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 སྟོམ་འདིས་ཀྱང་རྟོག་པ་སེལ་བ་སོགས་བྱེད་པས། ཉིང་འཛིན་སྟེ་བ་ལ་ཤིན་དུ་
 བན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་སྟེ་རང་ཞལ་མཐོང་ཞེས་སྟེས་ཀྱང་། སྟོམ་དེ་གནས་

ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟགས་པའི་སྐྱེས་ཏུ་བཟུང་ན་ཆེས་རྣམ་པར་འབྱམས་ཏེ། དེ་
 ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་འདྲིན་སྤངས་དང་འགལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲིག་པར་ལྷ་བའི་
 སྐྱེས་ཀྱང་བདེན་འདྲིན་སྤང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་……
 གསུངས་པ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་འདྲིག་ཏུ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་ན་ནི། དེ་འདྲའི་
 ལྷ་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེས་ལོག །སྤང་པ་ཉིད་རྟགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིང་རོ། །
 ཅི་སྟེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་རྟག་རྩ་ཤར་བྱུང་ཏུས། དེ་ཀ་ལ་གཅེར་ལྷས་
 པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆེ་རང་ཡལ་ཏུ་འགྲོ་བ་འདུག་པ་དེ་ཀ་ལ་ཆོས་
 སྐྱར་ཤར་བ་ཟེར་སྟེ་མ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོལ་སྐྱེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པར་མི་འདྲིང་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི། མི་རྟག་པར་ལྷ་བའི་ཚུལ་ཡིན་གྱིས། སྐྱ་
 སྐྱབ་ལྷགས་ཀྱི་སྤང་པའི་ལྷ་ཚུལ་ཡིན་ཏུ་ཆུག་ནའང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤང་པའི་ལྷ་ཚུལ་ལས་མ་འཕགས་ཁྱས་ན་ཅི་གསུང་། ཞེས་(༡༧) པའོ། །འདི་
 ལ་སེམས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤིང་པ་ལ། ཆོས་སྐྱའི་ཐ་སྟངས་གསུང་རབ་
 ཆོད་ལྷན་གང་ཏུའང་མ་བྱུང་བས། དེ་མཐོང་བ་ཡང་ཆོས་སྐྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་
 ག་ལ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་
 གཞན་ན་མེད་རོ། །འདིར་གཙོ་ཆེར་ཤེས་པའི་སྤིང་ཏུ་སྤང་བའི་མི་རྟག་པ་
 འདྲིག་སྐྱེས་བྱེད་པར་འདུག་པས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་
 པ་ལྟར། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། ཡུང་པོའི་ཆོགས་རྒྱན་
 གང་ལ་ཡང་མི་བསྟོས་པའི་རང་སྐྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ་……
 དང་མཐར་གཏུགས་ན་ཤིན་ཏུ་འགྱིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཀྱང་།
 བདག་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་མཚན་གཞི་འདྲིན་ཏུ་བཟུག་པའི་ཆོ། ཀུན་གཞི་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལ་འདྲིང་ལ་དགག་བྱ་ཡང་། བདག་ཚུགས་བྱུང་དང་།
 རྟག་གཅིག་སྤྱ་སོགས་འགོག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་

གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་པའི་ལྷ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནས། སྒྲིང་པ་དང་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་བརྟུང་ཆད་..... ལས་འགལ་བའི་སྒྲིང་པ་དང་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་པའི་བརྟུང་ཆད་འདི་སྤྱིར་རང་..... བཟོ་ཡིན་དྲིས་ན་ཅི་ཟེར་ཅིས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐྱ་གསུམ་དང་བཞི་གང་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྐྱ་དང་། བྱུང་པར་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐྱར་གསུངས་ཤིང་། ལམ་རུས་སུ། ས་དང་པོ་ནས་སྒྲིང་བྱུང་བྱི་བྲལ་གྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐྱར་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱ་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམ་དག་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱར་སྐྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱ་ཞེས། སེམས་བདེན་སྒྲིང་ལ། དེའི་སྒྲིང་གི་དྲི་མ་བྱང་ན། (༢༢ན) རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐྱར་འགྲོ་བ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གོ་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་། འོན་ཀྱང་ཆོས་སྐྱར་འགྲོ་རྒྱུའི་གཞི་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་བརྟུང་ཆད་..... མཛད་ན་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ལྷ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་དྲི་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ནང་གི་སེམས་འདིར་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི། རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་རོར་དང་ངེས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲིན་ནས་བལྟས་..... ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ན། ལྷ་ཚུལ་ངེས་ཆོས་སྐྱ་ལྷ་ཞེས། སྒྲིང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་སྒྲིན་ན་ལན་ཅི་གདབ་ཅིས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་ལན་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒྲིན་ལ་མི་སྤྱིས་པར་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་

པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རྒྱ་
གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཅིས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། སྐྱེ་གང་
ལ་སྟོང་ཉིད་དམ་བདག་མེད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བའི་སྐྱེ་ནི་……
ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རི་ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་མུ་རན་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་མི་རུས་ཞེས་ཆོས་སྐྱུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་སྐྱ་
མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། ལམ་སྐྱོན་མོང་བའི་
སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དབྱུང་སྐྱེ་དེས་པར་བྱས་པ་དགོས་པས།
མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱོང་རྒྱུ་པའི་དབྱུང་སྐྱེ་སྐྱོན་དུ་མ་……
སོང་བར། ལྷ་ཚུལ་རི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་པ་(༡༢༧) མི་སྤྱིད་
དེ། བདེན་འཛིན་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱུང་སྐྱེ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་འཛིན་
སྐྱེ་བྱེད་དགོས་པས། སྐྱེ་སྐྱོང་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བྱེད་ན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྤེལ་ལ་གསུམ་དང་། བ་རྩལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐོག་
པར་ནི། འཛིན་སྐྱེ་རྒྱུ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གང་ཡང་མི་
འགྱུར་པོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་སྟོང་ཉིད་དེས་ཟིན་ཀྱི་ལྷ་ཐོག་དུ་བཞག་པའི་སྟོང་
ཚུལ་ལ་ནི་ཞི་ལྷག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་སྐྱོང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོང་རྒྱུ་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་ལྷ་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་……
གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ་ཡང་དང་ཡང་དུ་……
སེམས་ཤིང་དབྱེད་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གང་ཡིན་
ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ནི་དབྱུང་སྐྱེ་
སྐྱོན་དུ་མ་སོང་བར་འཛིན་སྐྱེ་ཅམ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
སྐྱོང་རྒྱུ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་མེད་ན། སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྒྱུ་པ་མི་
སྤྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ན་དོན་
དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་བཟུས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་གནས་ལྷགས་སམ་
རོ་བོ་འཕ། གཤེས་དེ་རྟེན་འོང་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་པ་དེ་སྟོང་པ་ཡིན། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པུས་ན་ལན་ཅི་གདབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་
ལ་ཙཱ་འདྲི་བ་ཅམ་མིན་གྱི། ཇི་ལྟར་བཀའ་སྟུལ་བ་བཞིན་ཁས་སྲུང་དགོས་པའི་
དོན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པའི་གཞི་སྟོག་གམ་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྟུ་སྟུབ་གྱི་ལྷགས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པ་
ནི། མདོར་ན་སྟུ་སྟུབ་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་ལྷ་བ་ནི་ཅི་འདྲ་
གཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་སྟུས་སྟུ་ཟིན་ཀྱང་ལྷ་བ་ལོར་(༢༩ན) ཞེས་.....
སྟུས་ན་ཅི་ཟེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོག་པས་ཀྱང་གཅེས་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་མ་འདྲོངས་ཀྱི་རིང་ལ། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གི་གོལ་ས་
མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་པས། ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་
སྟུ་ཐག་ཚད་པ་རྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུ་སྟུབ་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་
དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགེལ་ལས། ཚས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ན། ལས་
དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། །རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། །མད་བྱང་
བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་
པའི། གང་གིས་སྟོང་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་དང་། ལས་དང་འབྲས་
བུ་རྟེན་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྟོད་འཛོག་ཚུལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གསུངས་པ་
རྟེན་ཉིད་གྱི་གསལ་བར་བྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྟེས་བྱའི་ཚུལ་ཅི་
ཡོད་ཀྱིས། སྟེ་དབྱའི་ཐན་བདེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་བྱུབ་པའི་བསྟན་པ་སྟོ་སྟུར་
དང་བྲལ་བར་འཛིན་ཅུས་པའི་སྟོག་དམ་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་གི་ཁོང་། ཅུས་པའི་
གཏིང་ནས་གཅེས་སྟུས་སྟུ་བྱ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་

མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་
 ཉིང་ཉིང་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་པོ་ཅན་སྒྲིང་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་.....
 ཡིན་ཞིང་། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 འབྲེལ་ཡང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུ་ཉིང་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིང་གྱིས་
 ཡང་དང་ཡང་རྩ་ལྷང་བསྟན་པ་འདྲ་བ། གཞན་ས་ར་ཉ་དང་། ཉེ་ལྷ་རྒྱ་རྩ་
 དང་། ལྷ་ཨི་པ་དང་། སྤར་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན། དབྱིག་གཉེན་དང་།
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་པཎ་
 ཆེན་སྤྱུ་ལ་ཡང་མེད་པས། སྤྱོ་གོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་
 ལེགས་ཉེན་དགོས་ཤིང་། བྱད་(༢༩བ) པར་རྩ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒྲིམ་གཉིས་
 པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཅིག་ནི་རན་འགོ་ཉིང་འགོ་ལ། ཁ་མ་མ་ཡིན་
 ཞི་ཉིང་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱབས་སྤྱུ་ཡང་།
 ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལེགས་པ་
 ལ། ངེས་པ་དྲངས་རྒྱས་པའི་སྒྲིང་ནས་འཛོག་པ་འདི་དོར་ན། བསྟན་པའི་
 སྤྱག་མི་ཟིན་ལ། འདི་ཡོད་ན་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་
 འདི་ལེགས་པར་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཐལ་མ་སྒྲིང་.....
 ཁར་སྤྱར་ཉེ་གསལ་བ་འདེབས་སོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྟུས་ཉེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། འདིར་དོན་བསྟུས་ཉེ་
 གསུངས་པ། མདོར་ན་སྤར་ཁུས་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོམས་ན་ལྷ་བའི་གནད་
 དམ་པ་འདུག་པས་རག་པ་བསྟུས་ནས་ཁུས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་ཉེ། དངོས་
 སྤྱོ་མ་ཁྱེན་རྣམས་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ་ལྟར་སྒྲིང་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། ཇི་
 སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་སྒྲིམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ། གལ་ཆེ་བ་དང་། གོ་
 དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་མ་གོ་དོགས་པ་དགོངས་ནས། ལན་
 གྱི་སྤྱགས་མཐོང་སྤྱོ་རྒྱུ་ཉིང་གྱིས་མཛད་སྤྱང་བ་དེ་དག་ལ་ས་པོན་བྱས་ནས་.....

དབྱུང་རྒྱས་པར་སྒྲུང་ལ། གཞན་ཡང་མཐུན་བཅས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་རྣམ་
 འགྱུར་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་སྤར་རྣམ་པར་སྤྱོད་བརྟུང་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བྲི་
 བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོར་བསྟུས་རགས་རིམ་ཞུས་པ་
 ཡིན་མོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བའི་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ལ་དོགས་པ་
 དབྱུང་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་འདི་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ནི་ལྟ་བའི་འཆར་ཚུལ་
 མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། ཞེས་འཆར་ཚུལ་ལམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་
 རྣམས་གསུངས་པ། བོད་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་གོ་ཡུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ། རང་
 (༡༩༩) རང་གི་འདོད་པ་དེ་ལ་གསུང་རབ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་སྤྲོ་
 བྱི་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྤངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་
 པར། བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྦྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་འདི་ལྟར། འགལ་ཞིག་ནི་རྟོག་པ་
 ཡིན་ཕྱིན་ཆད་བཟང་ངན་གང་འདུག་ཀྱང་དགག་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོན་ང་.....
 གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱང་ལྟུང་བཅན་
 བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤར་གིས་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བྱ་མ་བྱེད་རར་
 རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐུང་འདས་ཀྱི་གོགས་ཡིན་པས་སྤང་དགོས། སྤང་ཚུལ་
 ཡུལ་སུན་ཐུང་ནས་སྤང་བ་མིན་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་
 སྤོང་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ཅེས་པའི་རྒྱབ་ཆོས་ལ་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་
 ལོ། བསམ་གཏན་གྱི་ལོན་དང་ཡང་ལོན། ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བའི་
 བསྟན་བཅས་བཅུམས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་སྤེ་བརྒྱད་ཅུ་ཅམ་ནས་
 ཁུངས་དྲངས་པའི་བརྒྱད་ཅུ་ཁུངས་ཞེས་པ་རྣམས་སྦྱར་ནས། མདོ་སྤེ་དེ་ལ་
 ཉེར་བཞག་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ནས་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་དབྱུང་སྒྲིམ་དགོས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་བཟོད་པར།
 འདི་རྣམས་བཀའ་མིན་པར་འདུག་ཟེར་ནས་དོག་པས་མནན་དུས་དེའི་ཚེ།
 རྒྱ་ཤར་གི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་བྱེད་བཀག་འདོད་པ་.....

སྐྱེས་གྱི་མཆོག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེ་ཉིད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་
 ཤེལ་ས་ལེགས་པར་སྟན་བྱུང་བའི་རྗེས་ནས། སྤུལ་སྤུལ་ཆེན་པོ་པོ་ཏྲོ་བ་བཞུགས་
 ཏུས། སྐྱེས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་མིང་གང་ཟག་ལ་ཆགས་པ་མ་ན་སི་ཀར་བྱ་བ་ཡིད་
 བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཨ་བྱུང་གིས་བཀག་པས། ཨ་མ་ན་སི་ཀར་ཟེར་བའི་མཆོན་
 གཅིག་གིས། ཏུ་ཤང་གི་ལྷགས་དེ་བསྐྱུངས་པས། བཟླན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་
 པར་བྱུང་ནས། བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་
 རྣམས་ཡིན་པས། ད་(༢༩) ཏུང་ཡང་འདི་ཆོན་པ་ཅུང་ཟད་སྤང་ངོ་། །ཡང་
 འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དགག་རྒྱ་མ་ཡིན། རྟོག་
 པ་རི་ཅམ་རྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱུང་ཤིང་རི་
 ཅམ་མང་གིས་མེ་ལྷེ་རྒྱས་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོན་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་ཀ་
 འགལ་བ་ལྷག་སྟོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདྲོད་མཁན་ནི། ཞི་བྱེད་རྗེས་
 འབྱང་ཁ་ཅིག །ཏུག་ལྷ་གང་སྐྱེས་ལམ་ཏུ་བྱེད་ཟེར་ནས། དེའི་ལམ་ཁྱིར་སྐྱེས་
 པ་དང་། གསང་སྟགས་རྟིང་མ་པ་ཁ་ཅིག །སྦྱར་སྦྱོལ་གཉིས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་
 མཐིལ་ཏུ་བྱེད་པར་འདྲོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་སྦྲ་མས་རྣམ་
 རྟོག་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་འདྲོད་པ་དང་། བྱེ་མས་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་པས་ཉམས་
 རྟོགས་རྒྱས་པར་འདྲོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལྷག་སྟོང་ཏུ་སོང་བའོ། །ཡང་.....
 འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པས། རྣམ་
 རྟོག་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོན་པ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་འདྲོད་
 མཁན་ནི། གྱི་རྟོར་གྱི་རྒྱུད་ཏུ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྣམ་
 རྟོག་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གོ་བར། རྣམ་རྟོག་ཅམ་མ་རིག་
 པར་འདྲོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤུ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོན་
 པ་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ལྷག་སྟོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་སྤུའི་རང་ཞལ་ལྟ་ཞེས། རྣམ་རྟོག་རང་གྲུབ་ཏུས་གྱི་ཏུས་

གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ཆོས་སྐྱར་རྩ་སྤྱད་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནམས་ཀྱིས་
 རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱལ་མི་སྤྱབ་པར་ཡལ་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར་སྐྱམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་འདི་གཉིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་
 གཞི་མཐུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིར་རུ་མི་འདུ་བས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྱད་དོ། །
 ཡང་འགའ་ཞིག་ཡིད་ནི་མ་འཕྲོས་པར་ཅེན་ནེ་གནས་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་
 སམ་ཐུང་འདས་ཡིན། རུང་ཞིག་འཕྲོས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ནམ་འཁོར་བ་
 ཡིན་ཟེར་བའི་(༢༥ན) ཆོན་པ་གཅིག་དང་། གསུངས་པ་ནི་བཀའ་རྒྱུད་པའི་
 རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་རྒྱལ་མ་སྤྱབ་པས་འཁོར་བར་
 འབྱམས་པ་ཡིན། དེ་སྤྱབ་ན་ཐུང་འདས་ཟུར་ན་མེད་ཟེར་བ་ནམས་ཡིན།
 འདི་ནམས་ཀྱིས་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་སློང་དང་། ཡིད་བྱེད་
 ཀྱིས་མ་བཅོས་པའི་སློང་གཉིས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་རི་ཅོམ་སྐྱུང་སྤྱབ་
 པ་བཟང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པའི་ཆོ་རྒྱུད་
 པ་རི་ཅོམ་འཕྲོས་ཀྱང་། དེ་ནམས་ཀྱི་རྩ་ལ་གཅེར་གཅེར་བལྟས་པས་ཆོས་སྐྱར་
 ལམ་ལམ་འཆར་ཟེར་བའི་ཆོན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ཡང་བཞག་པར་མི་སྤྱད་པར་འགྲོ་བའི་ཆོ་ན། འཕྲོས་མཁན་
 གང་ཡིན་བཅོར་གྱིས་བཟུང་དང་། ཞེས་སྐྱོགས་འདོད་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 བྱེད་བཀག་པའི་ཅོམ་འཛིན་བྱས་པའི་རེ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་མི་འཕྲོ་བ་འོང་ལ།
 གལ་ཏེ་འཕྲོ་ན་འཕྲོ་མཁན་ཁོ་རང་དེ་རི་འདུ་བ་གཅིག་འདུག་སྐྱམ་རུ་གནས་་
 ཆའི་ཅེ་གཅིག་གི་རང་ནས་བལྟས་པའི་རུས་དེར་སྤྱི་མའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཞིག་པ་
 དང་འགྲིག་པ་ན། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་སངས་སྐྱམ་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་ཕྱི་འདི་
 གཉིས་ཀྱང་། སྤྱི་མས་རྣམ་རྟོག་མི་འཕྲོ་བར་ཅེན་ནེ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་
 འདོད་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པའི་རྩ་ལ་ཆོས་སྐྱར་འདོད་པར་
 འདུག་ལ། འཕྲོ་མི་འཕྲོ་གཉིས་ནི་སྤྱང་པོ་གསུམ་པོ་མེད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་

བས། འདྲི་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའོ། །ཡང་ཆོས་སྐྱ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 མིང་ཅམ་ཐོས་ཤིང་། རྟོན་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ལ་ཟེར་གྱི་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་
 ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། སྐྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཆོ། ལུག་
 ཁང་དང་། ལུས་གནད་དང་། རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཅམ་ལས་བྱང་བའི་མཐོང་
 རྣམ་བཅ་བུ་དེ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལུག་གི་སྟོང་པ་(༢༥བ) ཡིན་
 བས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་དོ་སྤྲོད་ཆོན་པ་
 གཅིག་དང་། ཡང་གཞིའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐྱར་
 འཛོག་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ནི། སངས་རྒྱས་ནང་པ་ཆུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲོད་ལུ་
 གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལུག་དག་ལས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་.....
 ཆོས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་བ་མིན་གྱི། ཆོས་སྐྱའི་སྣ་ཅེའམ། ཡན་ལག་
 གམ། ཆ་ཤས་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོན་པ་གཅིག །ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་
 བུ་ཆོས་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཆ་ཤས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མིན་གྱི། སྟོང་པ་
 ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན། སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་
 བའི་ནང་ནས་ཁྱེད་གྲགས་དང་། སང་བཟང་འདྲི་པའི་རང་སྟོང་ངན་པ་དེ་
 མིན་གྱི། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་འདྲི་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡིན་ཞེས་
 བའི་ཆོན་པ་གཅིག་དང་། ཞེས་དེ་ལྟར་འདྲི་ཆུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་
 བའི་བར་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐྱར་དྲུག་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་བཞེད་པར་སྤང་ཞིང་།
 ཆོས་སྐྱ་ཞེས་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལུག་གི་སྐྱ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བྱས་ནས། རེ་
 འབྱང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སམ། ཡན་ལག་དེ་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་
 དེ། མི་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱའི་གཞུགས་བརྟན་མཐོང་བ་མིས་པ་
 ཡང་། སྤྱི་བ་པ་ཅི་རིགས་པ་དག་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དང་མ་མ་གཅིག་ནི་རྟོན་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྟག་དངོས་....

བདེན་གྲུབ་མིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་མེད་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་.....
 བས། ཏུ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱ་རྟག་དངོས་བདེན་གྲུབ་དེ་ལ།
 སྒྲུབ་པ་པོ་འི་གང་ཟག་གི་རྟགས་པ་འཕེལ་བའི་རིམ་པའི་དབང་གིས་མཛོང་...
 ཚུལ་གྱི་རིམ་པས། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་རྟགས་རིམ་རྣམས་འབྱུང་བར་
 འདོད་ཅིང་། འདིའི་དབང་གིས་(༡༥ན) རང་སྟོང་སྐྱེན་མེད་འཛོག་མ་ཤེས་
 པས། སང་བཟང་དང་ལྷ་གྲགས་སྐྱེས་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་དགོས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་པོར་བྱེད་ཐོན་ཆད། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུས་
 མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འོངས་ས་མེད་...
 པའི་ཐུར་རོ། །ལྷགས་འདི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐུས་གྱི་ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་
 རྟགས་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས་ས་སྐྱ་བས་ཡི་གེར་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་།
 སོར་སྐྱེད་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་...
 ཏུ་སྐྱེའི་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་རྟགས་དེ་.....
 དག་འབྱུང་བ་དང་། འདིའི་སྐྱེའི་པ་ནི་མིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐུ་རོལ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་འཕྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་ལ་བྱ་བེར་བ་དང་། ཡང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བའི་ཆེ། རྟོག་
 པ་དེ་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཞིབ་མོར་དབྱད་ལ། དབྱད་པ་ན་རོ་
 བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོན། མ་རྟོན་པའི་ཆེན་སྐྱར་ཡང་སྒྲོས་མེད་ལ་མཉམ་
 པར་གཞག །ཅེས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
 གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མན་ངག་མཚོག་ཏུ་བྱས་ནས། ཏུ་
 སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་མ་རྒྱ་རོ་པ་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་
 རྣམ་ཀྱན་མཚོག་ལྟར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཞེས་པའི་གཞན་ལྷགས་.....
 དང་། རང་ལྷགས་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་དང་།
 སྐྱུར་བ་ཡན་ལག་དུག་པ། མཚོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་བྱས་ནས།
 དཔའ་བོའི་རིམ་པ་ལྷས་ལ་སྤྲོད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱུར་དང་། བདག་

བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཁམས་མཐོང་བའི་ནལ་འབྱུར་ཡིན་པས།
 ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནལ་འབྱུར་ཉིད་ཡིན་ཞེས་འདོད་བཞིན་དུ། དཔལ་པོའི་
 རིམ་པ་དང་། བདག་བྱིན་སྐྱབས་གྱི་ནལ་འབྱུར་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན། ཅེས་(༡༥)པ་ལ་སོགས་པ། བྱང་
 འགལ་གྱི་སྤང་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་བས། རིགས་པ་མཁྱེན་པ་དག་གིས་
 ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་གནས་སུ་ཨེ་རུང་ཞིབ་མོར་གཟིགས་ཤིག །ཡང་འགལ་
 ཞིག་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཉམས་སྤང་དེ་ནམས་མཐོང་བ་སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་.....
 དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པའི། རང་སྟོང་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ནམས་
 གྱང་འགལ་བ་ལྷག་སྟོང་དུ་འདུག་པ་གོ་སྟོབྱའིང་། སྟོང་པོ་མེད་པའི་སྤྱན་པ་ཤ་
 ཐག་ཏུ་སྤང་རོ། །ཡང་དེ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཞིག །སྟོང་པ་དངོས་
 མིན་གྱི་སྟོང་པའི་གཟུགས་སམ་མདངས་ཡིན། ཆོས་སྤྱི་མིན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་
 ཉགས་ཡིན། དཔེར་ན་མེ་མཐོང་བའི་ཉགས་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་
 བའི་མཚན་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པ། འདི་འདོད་པ་པོ་ཡང་། སྤང་སྟོང་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཚལ་ཡིན། སེམས་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། རང་སེམས་དངོས་
 མེད་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་ནམས་གྱི་ཤན་ཁྱུགས་པའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་དངོས་གཞི་དང་། སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྤྱད་གཉིས་
 གནད་གཅིག །རང་སྟོང་ཡིན། དེའི་སྟོང་དུ་སྦྱར་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་
 བ་གཞན་སྟོང་གི་ནི་འཕར་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་ལས་སྦྱར་དྲུག་ལྷ་བ་
 མཐོ་ཟེར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའོ། །
 འདིར་ཕྱག་ཆེན་དང་སྦྱར་དྲུག་སོར་སྤྱད་གྱི་ལྷ་བ་རང་སྟོང་དུ་མཚུངས་པར་...
 འདོད་པའི་སྟོ་ཅེ་གཏད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན། རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིད་བྱེད་
 བཀག་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སོར་སྤྱད་ཀྱང་། དབང་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་སོ་སོ་
 ལ་འདུག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱང་དུ་

གནས་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་ལ་བྱས་ནས།
 བསམ་གཏན་སྟགས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ་ཞིང་། བསམ་
 གཏན་སྟགས་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟོང་གཟུགས་(༡༧) རྟོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་རུས་པ་ཡོད་པས། རྟོན་འཕར་བར་འདོད་
 པ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱིས་གོ་བར་
 རུས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། གཞན་ཡང་སྟག་རྩལ་སྟགས་སྒྱུར་བ་ལྟག་མ་
 རམས་ཀྱི་སྐབས་དང་། རྩ་རྩ་ཆོས་དུག་དང་། བི་བྱ་ཆོས་དུག་གི་སྐབས་ནམས་
 སུ། ཚ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་བྱང་པར་དུ་གཏུམ་མོའི་སྟམ་ཚུལ་སྟགས་ཀྱང་མི་གཅིག་པ་
 མང་དག་འདུག་ནའང་། དེ་ནམས་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཐབས་ལམ་དུ་སྤང་བས་གསང་བ་སྟོག་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའང་སྲིད་སྟམ་.....
 བས། ཡི་གེར་མ་བཀོད་དོ། །འོ་ན་སྤུ་མའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་སྐབས་ནམས་
 ཀྱང་བྱ་ཤོར་དུ་མི་འགྲོ་འམ་སྟམ་ན། དེ་ཀྱན་ལ་ནི་བྱ་ལན་བརྒྱ་རྟོང་དུ་ཤོར་
 ཡང་དགག་བྱ་མི་འདུག་ཅིང་། ལྟ་བ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་འདུག་སྟམ་
 བས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དིང་སང་ཡང་། བྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་དང་། སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་དང་། མདོ་
 སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་ཟབ་དོན་....
 སྟམ་པ་ནམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་
 འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས། ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་དུག་རྒྱ་ཡིས། །ནམ་འབྲུལ་
 ཐག་པའི་སྒྲུལ་བཞིན་དུ། །སྤང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྩ་ཆོགས་འདི་དག་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་མོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་
 སེམས་སྦྱོང་ཅི་ལ་འབྲུལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། མ་དག་
 པའི་སྦྱོང་བརྒྱུད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དག་
 པའི་ང་རྒྱལ་འཛིག་ལུགས་སྟགས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་པོ་སྤང་ཞིང་། ཁོ་པོས་

ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཞུལ་ཞིང་བརྟག་པར་རུས་མོད་གྱིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 (༡༥) བསྐྱགས་པར་གྱུར་དུ་དོགས་ནས། ཞིབ་མོར་འགོད་པ་མ་བྱས་སོ། །
 ཐུན་མོང་བ་སྐར་བཤད་པ་དེ་དག་ལའང་། ཟབ་མོའི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 ཀྱང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགག་བྱ་དང་། དགོས་པ་ཚི་ལྷགས་དབང་
 བཅན་པའི་ལྷགས་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བུ་འཆོལ་ལྷགས་ཀྱི་གནད་
 བཟུན་པ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་
 འདུ་ཅན། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་རང་རང་ས་ནས་སྤྱོད་པར་འདུག་ནའང་། མདོ་
 རྒྱུད་སོགས་དང་མི་བཟུན་པར་དེ་སྤང་བཞག་མི་བྱེད་པར་རང་བཟོའི་བརྟ་
 ཆད་འབའ་ཞིག་བྱེད་ན་ནི་བྱང་བཟུན་གྱི་བྲག་ལྷག་ཉི་མ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་མིན་པ་གཞན་མི་འཆོལ་
 བ། དེ་འདྲ་བ་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས། དེ་ལྟ་མིན་པར་མདོ་རྒྱུད་དང་།
 དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྟན་གྱི་བརྟ་ཆད་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ། རང་རང་
 གི་རྣམ་དཔྱད་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་མི་འཐད་གྱི་རྒྱ་མཚན་བརྟགས་ནས།
 ལྟོང་པ་དང་ཆོས་སྤྱུ་ལ་བྱུང་ཞེ་འདུག །གསུང་རབ་དག་ལས། ཆོས་སྤྱུ་
 མཐོང་བའི་མཚམས་གང་ཅམ་ལ་བྱས་འདུག །ལྷག་ཆེན་དང་སྤྱོད་དུག་གཉིས་
 ཀ་རྒྱུད་ལྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བྲིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཞེ་
 གསུངས། གསུངས་ན་དེ་གཉིས་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་འོང་རྒྱ་འདུག་གམ་མི་འདུག །
 བྱུང་པར་དུ་སེམས་འདི་དང་སེམས་གྱི་གནས་ལྷགས་ལ་བྱུང་པར་ཞེ་འདུག །
 སེམས་གྱི་གནས་ལྷགས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འཆོལ་ལྷགས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱེད་
 དགོས་པར་འདུག་པ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་
 གཞག་བྱེད་ན་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྲི་མ་མེད་པ་ལ་འདྲིས་ཆེ་བའི་
 དགོངས་འགྲེལ་མཐུན་པོ་རྣམས་གྱི་གསུང་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བ་
 སྤྱོད་རྣམས་གྱི་གཞུང་ལས་བཅའ་ན་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་འོང་ངོ་། །ཞེས་

(༡༥) གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འདིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་
 ཟབ་མའི་མན་ངག་འཆོལ་ལུགས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པར་འདོམས་པ་སྟེ། གསུང་
 རབ་ཆད་ལྷན་དཔང་རྩ་བཅུགས་ནས། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྫོགས་པོས་
 དཔྱད་པ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་
 མཐོང་བར་འགྱུར་གྱིས། སྤྱགས་རེ་བ་དང་། ཆེ་མོང་རགས་པ་ཅམ་དང་།
 མ་དག་པ་རྒྱན་རིང་རྩ་བརྒྱད་པའི་ཞེན་པས་སྤྱགས་འཛིན་ཅམ་ལ་དགའ་བ་...
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། བསྐལ་པ་མང་པོར་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཡིན་ལུགས་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་གནད་མི་ཟིན་ལ། དེ་མ་ཟིན་ན་ཉམས་སྤྱང་རྣལ་མ་མི་
 སྟེ་ཞིང་ཁལ་ཁོལ་སྟེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་མཐོན་པོར་འབྲལ་བ་དང་། ཡང་
 རྣམ་དག་སྟེ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱད་ཡང་། དེའི་དྲོད་ཆད་མི་ཤེས་པར་སྐྱར་ཡང་
 དོན་མེད་རྩ་བའུམས་པའམ། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུག་ཆེན་དང་སྦྱར་བྱུག་དོན་
 གཅིག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། སྒྲིམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་འཛོག་པའི་ཡུལ་སྤྱང་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་...
 མེད་པའི་སྦྱར་ཞེས་པའམ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱད་མེད་པའམ། ལུས་གནད་
 དང་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ལ་བྱད་མེད་པའམ། བསྐྱམས་པ་ན་རྫོགས་པ་དེ་
 གཉིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་རྩ་བའི་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་...
 ཡོད་པ་སོགས་གང་གི་སྒྲིམ་ནས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་བརྟགས་ན། འགལ་བ་
 དང་མ་འབྲལ་བ་ཤ་སྟག་སྟེ་དགོས་པར་འགྱུར་གྱི་ལན་རྣམ་དག་སྤྱ་ཅམ་ཡང་...
 སྤྱ་རྒྱ་མེད་དེ། ཆོད་འཛོག་པོ་བ་པོ་བ་དེ། བརྟགས་ན་འཛིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་སྦྱར་སྒྲིམ་པས་(༡༥) ཆོག་གོ། །གསུམ་པ་གདམས་ངག་ཟབ་མའི་
 ལྷན་བསལ་བ་ལ་བྱུག །རྒྱ་རྩིས་བཟུང་བ། དོགས་པ་བསལ་བ། ཇི་ལྟར་བྱ་
 བའི་རིམ་པ། དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་བརྩི་ཚུལ། དགོས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བརྟན་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིར་གསུངས་པ། ད་ནི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་ལྟ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འདིར་སྤང་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གཞིལ་འདྲོད་ཁ་ཅིག་ནི། ཐོས་བསམ་ལ། གེགས་སུ་འཛིན་པར་འདུག །ཡང་
 ཐོས་པ་བྱེད་འདྲོད་པ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་དོན་ཆོལ་བའི་ཆེས་
 མི་འདྲུག་པར། གཞན་མ་དབབ་འདྲོད་དང་། རང་མཁས་འདྲོད་གྲག་སྐམ་
 སྐྱབ་པའི་བསམ་པས། ཁ་བྱིར་ལྟས་སུ་ཤོར་ནས་ནང་ཏུ་མ་བསྒྲིལས་པས་ལན་
 པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་བསམ་སྒྲིལ་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲི་
 ནས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་
 ཆོས་སྤྱང་དང་། བྱི་མ་ཆེ་འདིརི་སྤང་ཤས་ཀྱི་དབང་ཏུ་སོང་བས་གེགས་བྱས་
 པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་གསུངས་པ། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་ཏུ་རིགས་པ་དང་མི་
 རིགས་པ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ད་ཏུང་རྒྱུད་མ་
 ཐུལ་བར་འདུག་ཟེར་བ་ཡང་སྤང་ཞིང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འགལ་འདུའི་
 གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་རྩ་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་
 ཐམས་ཅད་ཐུན་སྦྱར་ཆོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། བལ་ཆེ་བ་ཆོས་པ་རང་
 རྩ་བོ་བཟང་ཞེས་དད་པར་གདའ་ན་ཡང་། ཁོ་བོས་ནི་དེ་ཡང་འདི་འདྲི་སྟེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་རྩ་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་འདྲིས། །འཁོར་འདས་
 མཉམ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་དཔུལ་བ་རང་མཉམ་མཉམ།
 དགེ་སྤྱིག་ཡང་རྩ་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་ཏུས། སྤྲུལ་མའི་ཙ་བ་བསྟན་ནས།
 དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་རྩ་གཅིག་ཡིན། ཞེས་ཐམས་(༡༧) ཅད་ལ་
 མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས།
 སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་
 པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་རྩ་བཟང་ཡིན་ཞེས་མི་སྐྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལུང་

རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཆར་བཞིན་འབབ་ཅིང་། སྤྱི་འགལ་བ་ལྷག་སྤང་ར་དེ་
 རྣམས་མ་རིག་པར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པོ་ཡིན་སྟེ་ནས་འདི་སྤང་བེར་བ་.....
 ཡིན་ན་ནི། དེ་སྤྱོད་པོ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འགལ་བ་སྟགས་རིགས་ཅིང་དགག་
 བཞག་བྱེད་ཀྱང་ཤེས། བྱས་ན་འགྲོ་དོན་ཡང་འོང་བ་རིག་བཞིན་དུ། འགལ་
 འདུ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པ་དེ་རྣམས་ལ། ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྤྲུམ་
 རྟོགས་པ་བེར་ན་ནི། བསྟན་པ་ལ་གཅིས་སྤྲུམ་མེད་པ་དང་། སྦྱིང་རྩི་རྩུང་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རམ། ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་
 རྩུང་ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་དགག་བྱ་གཅིག་འདུག་ན་ཡང་། སྤྱོད་ཅན་དེ་
 རྣམས་ལ་དེ་ཅུམ་གྱི་སྤྱན་སྤྲུམ་རྟོགས་བེར་བའི་ཁ་ན་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟེ་མས་སྤྱོད་
 བཞག་རྩུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། གསུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན། རྩི་བཅུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །དགག་སྤྱབ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད། །མི་
 རྣམས་འཆིང་བ་འདུལ་བ་ལ། །བྱི་ལ་གཉེར་ཁ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུས། བསྟན་པའི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དག་
 ཐེར་མཛད་པ་ལ། སྒོ་ཁྱགས་མ་ཁྱགས་བཙེ་བ་ནི། ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་
 ལའང་འོང་ས་མེད་ཅིང་། མ་བཅོལ་བའི་སྤྱོད་པོ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་འོང་སྤྱོད་
 ཀྱང་། དེ་དག་ནི་མཁས་པའི་དགག་སྤྱབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིང་རྩི་འདི་
 རྟེན་བཀྱར་འབའ་ཞིག་ལ་བྱུག་ནས། དེ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་ཕོངས་པས།
 ངན་(༡༩) པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། བཟང་པོ་ལ་སྟོད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་དག་
 སྤང་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང་། མཁས་པས་བལྟས་ན་རྩ་ཆ་བའི་གནས་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལ་ཆོས་དཔང་དུ་བཅུགས་པའི་དགག་སྤྱབ་བྱེད་
 ལྷགས་དང་དག་སྤང་སྦྱང་ལྷགས་འོང་ན། བྱི་ལྷང་གྱི་ལྷང་པོ་ལས་ཀྱང་རིང་
 བསྐྱེལ་འབྱུང་དགོས་སོ། །མདོར་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་

བར་འདུག་ན། ཆོས་མིན་གྱི་ལྷགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་གསུང་རབ་
 གྱི་གནད་མཁྱེན་པ་ནམས་གྱིས་ལེགས་པར་དགག་དགོས་ལ། ལྷགས་ངན་པ་
 དེ་དག་བཀག་པ་ན། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ཆབས་ཅན་སྦྱེ་བ་དང་། དེས་
 བསྟན་འཛིན་ནམས་ལ་ཞེ་འགྲས་པར་བྱེད་པ་སྟགས་དགག་བྱ་ཤས་ཆེ་བར་……
 འདུག་ན། རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བསྟན་ར་
 གཏོང་བ་སྟགས་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་
 ལ་གནོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རང་གི་ཀྱན་སྦྱང་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་མེད་ན།
 རང་ཉིད་དགག་སྦྱབ་བྱེད་པ་སོ་དེ་ཡང་བསྟན་བཤིག་གི་ཁྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་……
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་རྒྱལ་བའི་སྲས་སོ་སྟགས་མེད་བཟང་སོ་དཔལ་གྱིས་
 གསུངས་པ། མདོར་ན་གང་ཏུ་སྦྱོང་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། །རྒྱན་ཏུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྷན་པ་ཡི། །གཞན་
 དོན་སྦྱབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །
 རུ་མ་རོ་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱི་གཟིགས་ངོར་རོ་སྟམ་པའམ། བདེན་
 སྦྱང་ཏུ་འམ། ཡོད་ཅམ་ཏུ་རོ་སྟམ་ཞེས་སྟགས་སྦྱར་དགོས་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་བྱེད་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་
 གཞུང་ལོག་པར་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་ཡང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །
 གསུམ་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། (༡༠ན) འདིར་གསུངས་པ། འོ་ན་བྱོད་
 གྱུབ་མཐའ་ལ་དགག་བཞག་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། དགག་བྱ་རྒྱུ་ཞིང་དགོས་
 པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་གང་མཐོང་སྟམ་ན། ཁོ་སོ་ནི་འདི་བསམས་ཏེ། ལྷ་སྒྲིམ་
 སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སར་ཤོར་ཅིང་། གནད་ཟབ་མོ་དང་བྲལ་འདུག་ཀྱང་། དེ་
 ནམས་ལ་སྦྱིང་བྱས་དང་དཀའ་སྦྱོང་གྱི་བྱས་འདའ་བ་མང་བ་ཞིག་སྦྱང་བྱེད་……
 ལ་སོང་ན་མི་བཟང་བར་མཐོང་བ་དང་། ཡང་ཁོ་སོས་བྱུར་ཅམ་གྱི་དགག་

བཞག་བྱས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲང་ངེས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་.....
 གྲངས་ཏེ། སྒྲིན་འདོགས་མཐའ་དག་པར་བཅད་ནས། གནས་ལྷགས་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པར་མཛད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཆར་མཐར་ཕྱེན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ཐུགས་དགུས་པའི་མཛོད་པ་.....
 ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་མ་
 བྱུགས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྒྲིམ་པ་ལ་འབྱུག་པ།
 ལས་དང་པོ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམ་ཐོས་ཀྱིས་མི་འབྱུག་
 པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། ཡངས་འཛིན་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་
 དགོས་པ་མང་པོ་འབྱུག་ཅིང་། ཡང་རང་ཉིད་སྒྲིན་ཆད་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་
 དམྱེད་མ་བྱུགས་ཤིང་། ཁོ་ཐོས་འདི་ལྟར་དགག་གཞག་བྱས་པ་ལ་ཡང་། དྲག་
 རྟོག་གིས་ཀྱན་ནས་གྲང་སྟེ། རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་
 ཏུ། ཁ་ཙམ་སྤྱོད་པའི་དགག་བྱ་ཅུང་ཞིག་འབྱུག་ནའང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བཀའ་སྤྱུལ། འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྟོག་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་
 བཅད་ཀྱི་དོན་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མདོ་རྒྱུད་བྱང་བའི་བཅེ་བ་(༡༠༥) ཆེན་པོས།
 ཐར་འདོད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་.....
 ཐབས་མཁས་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལ། རེས་པ་རྟོག་ནས་དྲངས་ལུས་པས།
 འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་གཞན་མི་དགོས་པར་སྤང་རོ། །བཞི་པ་དགག་བྱ་
 དང་། དགོས་པ་བཅེ་ཚུལ་ནི། ཐར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཙམ་...
 ནི། དོགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པའི་ཉམས་ལེན་ཀྱིས་ཐུགས་རྟོག་པར་འགྱུག་ན། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། ཐུན་པོ་རེ་རེ་གཅིག་གིས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བར་ཁ་ཙམ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་
 དགག་བྱ་ནི་ལྷ་མེད་ཙམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། ཐུ་སྟོགས་བྱེད་དག་གིས། དག་
 སྤྱོད་གོུ་ཏ་མ་ནི་བལ་གྱི་ལ་བ་གོན་འོ་མ་འཁུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་.....

བྱང་བས། འདིར་ཡང་དགག་བྱ་དེ་ཅམ་མི་ཆེ་བར་སྤང་ལ། དགོས་པ་སྤར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་རི་སྐད་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེས་པས། དགོས་པ་དབང་བཅན་པར་མཛད་པའོ། །ལྷ་པ་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་པོས་ཅུང་ཟད་སྤྱད་དེ་གདམས་ངག་གི་གནད་འགའ་ཡི་གེར་བྱས་པ་ལགས་ལ་པས། ཞེས་པའི་གསུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། འདིར་གདམས་ངག་ནི། ལྷ་སྤྱད་གི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཆོག་ཏུང་བྱས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ནི་དེ་ལན་གྱིས་རི་ལྷར་གཏན་ལ་ཐེབ་པ་རྣམས་སོ། །དྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། མདོར་ན་འདི་གཟིགས་ཏེ། སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱད་གསུམ་གྱི་གོལ་ས་རྣམས་རིང་ཏུ་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་མན་ངག་འབྲུལ་མེད་ཟབ་མོའི་སྤང་ཆེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱང་བས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་ལ་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས། དེའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་བཞེད་པ་རྣམས། རང་གིས་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ཡང་གཙ་པོར་(༡༧) ཉམས་སུ་གྲངས་ན། འབྲུལ་མེད་གྱི་ཉམས་སྤྱང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཆེ་རིལ་པོར་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་ཀྱང་། སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ཆོ། སྤར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ནང་ནས་སྒྲིམ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་རྟེན་པར། ལྷན་སྒྲིམ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་མདུན་ཏུ་བྱིན་ནས། བདག་ལ་མན་ངག་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་འཆང་སྐབ་ཅིག་སྤྱགས་ལ་འདོགས་པར་བྱ་ཞེས་སྤྱད་གོས་བྱང་ན། སྤར་བྱས་ཚད་འཆང་མི་སྐབ་གྱི་ཁ་བྱིར་ལྟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། སྤྱན་འདི་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་ནས་སྒྲིམ་རྒྱ་དེ་ཁ་ཉིད་ཞིབ་མོར་ཅད་ཆོད་པའི་ཐོས་བསམ་བྱེད་ལྷགས་གཅིག་ཤེས་པས། རྒྱལ་འདི་ལ་སྤྱ་མས་ཀྱང་བརྟ་སྤྱོད། རང་གིས་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་པ་གཅིག་གནད་ཏུ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་

བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་ཐམས་
 ཅད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡངས་སྤྱད་ཀྱང་། ཚེས་པ་
 དང་ཟིན་པའི་མཐའ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་འདུག་པ་རྩ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཚེ་
 འདིའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོན་ཆོད་དུ་བཏང་། བསམ་གཏན་
 གྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མི་
 བྱེད་ན་ཁོ་པོ་སྤྱིང་རུལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་རྟག་དུ་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམས་
 ལ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། གསད་བྱའི་མི་གཅིག་ལག་བཅད་དེ། །
 གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས། །དཔྱལ་བ་
 བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་དང་། རྟོན་མེད་དགྲ་ཡི་ཆ་སྒྲིལ་གཏོད་པ་ཡང་། །
 ལྷས་ལ་བརྒྱན་དང་འདྲ་བར་བསྐེལ་བྱེད་ན། །རྟོན་ཆེན་སྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་དག་
 བཙོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །ཅིས་དང་།
 ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཅམ་ཞིག་སེམས་པ་
 ཡང་། །གང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་བཙོན་ན། །འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་
 ལྟས་ཅིས་མི་བཙོན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་(༡༡༥) དཀའ་སྤྱད་
 བཙོན་པའི་སྤྱིང་རུས་བསྐྱེད་དེ། ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོན་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་.....
 འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐྱེལ་བས་
 དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུན་པའི་
 བྱ་བ་ནི། འདིར་གོང་དུ་ངེ་ལྟར་བཀའ་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་གསུངས་པ། རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་ཕུན་པ་མ་བསལ་ན། །གནས་ལྷགས་
 འོད་གསལ་རྟ་བདུན་མི་མཐོང་བས། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལ་འདྲིས་པ་
 ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་བཤེས་གཉེན་མི་ཆོལ་བར། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
 འགལ་ཕྱེན་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པ་དང་། མཐུན་ཕྱེན་བཤེས་

གཉེན་ཅན་དག་བཞེན་དགོས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནས། འབྲས་བུ་མཐོན་འདྲུ་
 ཤེས་མེད་པའི་ལྷ། །དམའ་ན་དུད་འགྲོའི་རྒྱལ་ཉིན་མཆོན་དུ། །འབད་པའི་
 སྒྲིམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་ནས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡིད་བྱེད་དཀའ་
 ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལ་དཀའ་སྤྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་
 ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བསྟན། ཟུར་ཅན་ཁྱུས་མོད་ནོངས་ན་
 བཟོད་པར་གསོལ། །ཅེས་པས། ལམ་ལྷར་སྤང་དེ་དག་སྟན་འབྱེན་པའི་ཚུལ་
 ཉུང་ཟད་ཅིག་འདིར་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ནོངས་པ་སྤྱིད་ན་ཞེས་མཐའ་
 བཟུང་ནས། བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་འཆགས་པའི་
 ཚུལ་ཅན་ཞིག་བསྟན། དེ་ནས་བདག་གིས་ལྷག་བསམ་དཀར་བས་ཀྱན་སྤངས་
 ཏེ། །ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱད་པའི་དྲི་བ་ཁྱུས་པ་ཡིས། །ཞེས་པས་ཀྱན་སྤྱོད་དང་། གང་ལ་
 བཅམས་ནས་འདྲི་བའི་གཞི་དང་། དྲི་བ་སྤར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་
 ཏེ་བསྟན། དགེ་འདིས་སྐྱབ་པ་བསམ་གཏན་འཁོར་ལོ་ཡི། །བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན། །ལྷག་པར་རྟོག་པའི་ལྷ་ངན་རང་བཟོ་ཡི། །དྲི་མ་
 མཐའ་དག་བཀྲས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡི། །རི་ལྷར་དགོངས་པའི་ལྷ་སྒྲིམ་སྤྱད་པ་ལ། །
 བདག་(༡༢༩) གིས་རིང་ནས་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས། བསྐྱབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ངེས་ཏེ། རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཟོ་དང་། ཆོད་འཛིག་
 ཅན་གྱིས་རྒྱད་བསན་པ་རྣམས་བཀྲས་པ་སྟེ་བསལ་ནས། ལམ་གཙང་མ་སྒྲི་
 སྤར་དང་བྲལ་བ་ལ། བདག་གིས་ཏེ་དྲི་བ་མཛད་པ་པོས་རིང་ནས་ཏེ། དངོས་
 སམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འགོད་པར་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་
 བོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་རྒྱད་མང་དུ་ཐོས་ཏེ། དེ་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 གཞོལ་བའི་བསམ་གཏན་པ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཟུང་ཞེས་བཀྱི་
 བས། དབེན་པའི་སྐྱབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རི་སྐལ་ནས་ཁྱུས་པ་འདི་ཅན་

གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་...
 ཏེ། མདོ་རྒྱུད་མང་དུ་གསན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ་
 དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལྡན་གྱི་
 མཚན་ཡིན་ལ། དཔེན་པའི་རི་སུལ་ནི་འད་དཀར་བྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་བཟག་
 གོ།

འདིར་སྐྱུས་པ། སློ་གཏེར་མི་ཟད་འཇམ་དབྱངས་པ་སྤྲོའི་གཉེན། །བཟང་
 པོའི་འཕྲིན་ལས་འད་ཟེར་བྱེ་བའི་ཆོགས། །གྲགས་པའི་འདྲེན་བྱེད་བསེར་བྱས་
 རབ་བསྐྱེད་དེ། །དཔལ་ལྡན་ཕན་བདེའི་སྦྱིད་ཆལ་ལ་ཆགས་པས། །རྒྱ་ཆེན་ཐབས་
 མཁས་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་གང་། །མཁའ་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་མངོས་པའི་ལང་ཆ་
 དང་། །མི་སྦྱིད་སྦྱིང་རྗེའི་མཚམས་སྤྱོད་རྣམས་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་གསར་རའི་
 དགའ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུར་། །སྦྱགས་འདིར་གང་དག་བཟླས་བརྗོད་དཀའ་བྱུང་
 དང་། །མང་སྤོས་ཟབ་མོའི་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྩོན་པས། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་གོ་འཕང་
 མཐོར་གཤེགས་པ། །དེ་དག་ཀྱན་ལ་ངེས་པའི་གསལ་འདེབས་དང་། །རང་ཉིད་
 འཆིང་བྱེད་(༡༢༧) སྦྱགས་ཅམ་མཐོང་བྲལ་བས། །སྤྱོད་སྒྲིམ་མི་ཆེ་རིལ་པོར་
 འབད་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བས་བསྟགས་པའི་ཉམས་སྦྱང་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །རྣམ་
 དག་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱགས་ཅམ་མ་གོ་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་དྲོད་དང་འདུ་ཤེས་མཉམ་དུ་
 ཆས། །སྒྲིམ་གསུམ་ངལ་ཞིང་མི་འདོད་འབྲས་ཅན་རྣམས། །གསུང་རབ་དགོངས་
 པའི་ལམ་དུ་དཀྱི་བ་དང་། །སྤོས་ཀྱང་སྦྱངས་པ་དམན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། །
 ཟབ་མོའི་ལམ་རྣམས་སེམས་ལ་འདྲིས་སྦྱིར་དུ། །བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ་ལ་ངེས་ཉིད་ནས། །བྱུང་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོ་ལ་གནས་པ། །དང་
 ལྡན་སློ་གྲོས་སེང་གས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །རི་བཞིན་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་
 འདི་བཀོད་པའི། །རྣམ་དཀར་དུས་གསུམ་དགོ་དང་ལྡན་ཅིག་དུ། །སྤྲོ་མེད་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཞེས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཁྱེན་བཅེན་བདག་ཉིད་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལས།   རེ་ཞིག་
 གངས་ཅན་གྱི་སྤྱང་བ་པ་ནམས་ལ།   ལྷན་བསྐྱལ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་བྱི་ལན་དངོས་
 གྲུབ་གྱི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད།   རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློ་གྲོས་བརྟན་པའི་
 ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་སློམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་སློ་
 གྲོས་གྱི་སྦྱལ་པོ་མཁའ་སྤྱོད་གྱི་གྱུར་ཁར་རུ་སྦྱར་བ་འདིས་གྱུར།   རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།   །།མཁྱེན་ལོ། །

༭ །ལྷག་བསམ་རབ་རྩ་དཀར་བའི་རྣམ་བཤད་དྲིས་ལན་
 དངོས་བྱ་བ་ཀྱི་ཕྱིར་བ་མཁས་པའི་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༭ །སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་གི་མཆོན་ཅམ་དྲན་པས་ཤེས་
 བྱ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་། །ཆེ་གཅིག་གསལ་
 བཟུང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཡང་། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །
 མཉམ་མེད་མཁྱེན་བཟེའི་བདག་ཉིད་བཙུང་ཁ་པ། །ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པར་
 བཅས་ལ་ཕྱག་བཞུད་དོ། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་གཟི་བྱན་གྱིས། །
 ལམ་མོངས་ཐུན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་བྱེད་པ། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་འདྲི་
 བའི་ཐབས་མཁས་སུ། །ལྷག་བསམ་རབ་རྩ་དཀར་བས་འདིར་བཤད་གྱིས། །
 སྤྱིད་པའི་ཐུན་ཆོགས་མི་ལམ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། །སྐབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱེད་རྣམས་
 མཉམ་པར་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་སྒྲིམ་ཆེན་རྣམས་ལ་དགེ་སྦྱར་གྱི་གནད་གྱི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་
 རབ་རྩ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བཤད་པའི་
 སྟོན་རྩ་འགྲོ་བ། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། མཐར་ཐུན་པའི་བྱ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བཙུང་པར་དམ་བཅའ་བ། དྲི་བའི་
 ཀྱན་སྦྱང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ར་མོ་གུ་རུ་མཇུ་མྱི། དགེ་སྦྱར་གནད་གྱི་དྲི་
 བ་སྟོན་བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། ར་
 མོ་ནི་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །(༡༩) གུ་རུ་སྤྲུལ་མ། མཇུ་མྱི་འཇམ་དཔལ་ལོ། །དགེ་སྦྱར་
 གྱི་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གྱིས་གསང་སྟེ། དེ་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། དོན་དེ་ཉིད་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱིས། ར་བའི་ལམ་རྩ་གསལ་

བཏབ་པས་ཡིད་བསྐྱལ་བ་ནི་སྟན་བསྐྱལ་ལོ། །ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསྐྱལ་བ་པོའི་སྤྱགས་ཀྱི་ཀུན་སྤངས་སྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཀང་དྲི་བའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་
 ཞེས་ཁྱར་ཁྱར་བའི་ཡིད་གྱིས་དགེ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཆོམས་སྒྱར་ནས་མཆོད་
 པར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། ལི་བྲི་ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་པ་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་དོག་
 གསལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པའི་སྒྲུབ་ལི་བྲིས་བྲན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འོངས་པའི་
 ཆར་གྱིས་སྤྱགས་པ་སྟེ། བྲན་པའམ་གཡོགས་པར་གྱུར་པའི་གསེར་གྱི་ས་
 འཛིན་ཏེ། རི་པོའི་ཆེ་མོ། རིན་ཆེན་ཡིན་ནི་ལའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ།
 སྤྲིན་ཁ་དོག་སྤྲིན་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་པོས་མཛེས་པར་དཀྱིས་པ་ལྟར། ལྷག་པའི་
 ལྷ་སྒྱུ་མདོག་དམར་སེར་དེའི་སྒྱུ་ལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་རལ་པ་ཁ་དོག་མཐིང་ཀ་
 ཅུང་ཟད་སྒྱའི་གཡོན་སྤྱགས་སུ་འབྱེལ་བའི་བྱར་ལུང་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་རབ་
 ཏུ་མཛེས་པའི་འཇམ་དབྱངས་གང་གིས་རྗེ་བཙུན་དམ་(༡༧) པ་བཙུང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་། གསུང་གི་བདུད་ཅི་འདོམས་པས་ན། སྤྲུམ་དེ་
 ཡིས་འགྲོ་ཀུན་ཉག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་ཏུ་བཅེ་བས་སྤྱང་ཞིང་། དགེ་ལེགས་གོང་ནས་
 གོང་ཏུ་སྒྲེལ་བར་མཛོད་ཅིག །ཅིས་བཀོད་པ་ནི་ཚུམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་ལ་
 སྐྱགས་པའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་ཏུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དངོས་དང་། ཡིད་རངས་ཤིང་བྲན་
 བསྐྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཉུང་ཏུས་ཀྱང་དོན་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་སྤྱགས་ཀྱི་བདུད་
 ཅིའི་བཙུད་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་རྩ་ལུན་སྤྲུམ་
 ཆོགས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཚུལ་
 དེ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་གངས་རིའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེན་ཏེ། སྤྲང་བ་པར་
 ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་དང་། མཁས་པ་སྟེ་སྤྲད་འཛིན་པ་རྣམས་ལའང་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་དྲི་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་དག་འབྲུལ་ཏེ། དྲི་བར་བྱ་
 བ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲི་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་རི་ལྟར་གསུངས་
 པ་དང་མཐུན་པའི་ལན། ཉམས་སྦྱང་དང་། སྦྱངས་པ་དང་། རྒྱུས་ཐོབ་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་པས་མན་
 པའི་སྐོ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་མེད་དུ་སྐོ་གསུམ་གྲས་པའི་སྐོ་ནས་སྟག་
 བཞུད་པས། ཞེས་པ་ནི་ཡིད་རངས་པར་འོས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་ཡིད་རང་
 འབྲུལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ནས་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་
 ཟེར་སྒྲིལ་ཅན་སྦྱང་བ་དང་། སྐབས་དོན་ལ་མི་འབྱུར་བ་དང་། ཞེ་འདོད་གང་
 ཡིན་མི་བསམ་པ་དང་། ཤིང་གི་ཕག་དུ་འཆོལ་བ་ལྟ་བུར་ལན་མི་འདོན་པ་
 སྤང་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། གསལ་བར་སྒྱུར་དུ་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་(༡༩) རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཆེས་བརྟུང་བ་དང་།
 བྱུང་པར་ལྟ་སྐོམ་གྱི་སྟགས་ནི་ཤིན་དུ་འང་གོ་དཀའ་བར་གསུངས་པས། རི་
 སྐད་ཁྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལན་མི་ཐེབས་པ་རྣམས་ནི། འདི་སྟམ་དུ། གང་
 ཡང་མ་བསྐྱབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དྲི་བ་མི་འཆོམ་པ་
 དྲིས་ནས་ལན་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མཚང་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་
 འབའ་ཞིག་དུ་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་བཟུང་ནས་བདག་ཁོ་ཙམ་ཁོང་ཁྱོད་སྟག་དོག་དང་
 སྤང་ལེམས་མཛད་མི་འཆོལ་ཏེ། བདག་གིས་འདི་ལྟར་འདྲི་བའི་ཀྱན་སྦྱང་ནི་
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་སྒྲུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་
 ལ་གཉིས། ཀྱན་སྦྱང་དངོས་དང་། དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 དེས་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རང་
 གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་པར་བརྟགས་ལ་ལེམས་ལ་བཅང་རྒྱུའི་སྐོམ་སྤར་མ་རྟེན་
 པར་འདུག་པས། རྒྱུས་ཀྱང་མི་རྟེན་སྟམ་དུ་མི་བསམ་པར། རྩོ་བོ་བཀའ་
 གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། རུས་

ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱབ་ན། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། ཟུང་ལ་
 སྐྱེ་མི་སྤྱི་ད་སྟུང་པ་གཅིག་ཀྱང་། ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ད་དུང་བདག་ལ་བརྟུན་པ་མི་བྱ་བར་འབྲུལ་མེད་གྱི་གདམས་པ་ལེགས་
 པར་སྦྱལ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྦྱལ་ན་རང་ཉིད་དང་གཞན་རྗེས་འབྲང་རྣམས་
 ཀྱང་བསྐྱས་ནས་ཉམ་ང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་སྦྱང་ཉེན་གདའོ། ཁྱེས་པ་བཅེ་
 བ་ཆེན་པོས་དྲན་བསྐྱལ་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་། བདག་གིས་དྲི་བ་ཞུ་བ་འདི་
 རྣམས་ནི་རང་མཁས་འདོད་དང་། གཞན་དམའ་དབབ་པར་འདོད་པ་དང་།
 རྟེན་བཀྱར་དང་། བྲགས་འདོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱེས་
 པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་སྒྲོང་རི་ལྟ་བུས་དྲི་བ་བྲགས་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་གོ་སྟོའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཅི་(༡༧) སྟེ་ན། ཁྱེས་པ་མཆོམས་སྐྱར་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
 གྱི་སྦྱལ་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ས་པཌ་གྱིས་རིགས་གཏེར་དུ་གསུངས་པ་.....
 འདིར་དྲངས་པ་ནི། ཏྲག་དུ་བཙོན་པས་ཏིང་འཛིན་བསྐྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 དབྱེས་པའི་ལམ་ལས་གོ་ལ། སྟིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཆོག་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལེགས་
 པར་སོམས་ལ་མཁས་པ་བརྟེན། ཁྱེས་དང་། སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེ་སོགས་
 སུའང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མང་དག་གསུངས་འདུག་པ་དང་། སྟིགས་བཙུའི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཞུ་དོན་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་.....
 ལས་ཀྱང་། དེང་སང་སྟིགས་མའི་དུས་འདི་ན། རྒྱབ་པའི་བསྟན་པ་པལ་ཆེར་
 རུབ། ཆོས་མདོན་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
 པ་བཀྱགས། བྱང་པར་དུའང་བྱང་སྟིགས་གྱི། ཁ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི། །
 ངན་རྟོག་ལྷན་པས་རྣམ་པར་བྱབ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་
 པ་ཉམས་པ་སྟིགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་དུ་སྤྱང་བས། རྣ་
 བའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅེས་གྱིས་ཀྱང་དཔྱད་ལྟར་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་.....
 པའི་ཁྱར་དང་སྟོང་དུས་སྐྱེ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་

གཉིས་ཆར་དུ་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱང་གསུམ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལས། བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་འོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་འདུག་ཅིང་། དེའི་
 བྱང་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིམ་ལ་འདྲ་མིན་གྱི་.....
 འོར་བ་ཞུགས་ན། དེ་སྒྲིམ་པ་པོ་སྤང་འགྲོ་བར་སྒྱུ་སྒྱབ་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ད་དུ་
 མ་ཙུ་བར། སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་རྣམས་འཕྱང་རར་
 གྱུར། །རི་ལྟར་སྒྱུལ་ལ་བབུང་ཉེས་དང་། །རིགས་སྒྲགས་ལོག་པར་བསྒྱབས་
 པ་བཞིན། །ཞིས་དུག་སྒྱུལ་བབུང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ནི། དུག་རང་
 ཉིད་ལ་འདུག་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་གནད་ཟབ་
 མས་མ་ཟིན་པར་ལོག་པར་སྒྱབ་ན་བྱུར་དུ་རེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་.....
 ལྟ་བ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལའང་པན་(༤༩) ཡོན་དང་གོལ་སའི་སྤང་ཆེང་གི་གནད་ཤིན་
 དུ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་
 ཀྱང་། དང་པོར་སྒྲིམ་རྒྱ་རང་མ་འོར་བ་གཅིག་རྟེན་པ་ཤིན་དུ་དཀའ་ཞེས་
 དད་པ་དང་སྒྲིང་རྒྱས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྒྲིམ་རྒྱ་འཆུགས་མེད་
 མ་རྟེན་ན་རི་ཙམ་བསྒྲིམས་ཀྱང་དབང་པོ་ངལ་ཞིང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བར་.....
 གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་མི་ཆེ་སྒྲིང་
 ཟད་ལ་འགྲོ་བའི་སྒྲིམ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིང་རྒྱས་སྦྱང། གཞན་ཡང་འགོད་
 ཅིང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱད་ཅིང་། མི་
 ཤེས་པར་འདི་ཁོ་ན་ཟབ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སྒྲིང་ཁམས་སྦྱང་དེ་སྒྲུབ་རྣམས་ལ།
 ཁོ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བཙེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། ལྟན་བསྐུལ་དུ་ཁྱེ་
 བའི་དྲི་བ་ནི་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་བྱེན་ཅི་ལོག་ལ་འདི་ཉིད་
 འབའ་ཞིག་ལྟག་པའོ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་དཔྱད་ཤུགས་དྲག་པོ་གོམས་སུ་
 འདུག་པ་ནི་རང་ཉིད་བསྒྱུ་བའི་ཉམས་ལེན་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རེ་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གནས་དེར་ཐག་གཅོད་མ་སྒྲུབ་སྒྲིམ་རྒྱ་ཡི་.....

མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་སྤྱལ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་འབྲུག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱད་སྤྱགས་གྱི་དྲི་ལན།
 ལྷ་སྒྲིམ་གྱི་དྲི་ལན། གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ལ་ལྷན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྐྱལ་མ་གདབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་སྤྱི་དགོངས་པའི་དྲིས་ལན་མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 བརྟེ་བ་མཐར་སོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས། དངོས་སུ་དྲི་བ་མཛད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་ལ་ལན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་རྣམས་
 ཞིབ་མོར་དཔྱད་ཤེས་ན་གོ་རྒྱས་པར་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ལ་མ་སྤྱངས་པ་དག་ལ་ཚུལ་དེ་ཅུང་དཀའ་བས། ཁོ་བོས་རྩི་ལྟར་
 འདྲི་བའི་(༡) ཚུལ་དུ་བཀའ་སྤྱལ་བ་རྣམས་ལ། གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མཐུན་
 ཞིང་སྒྲིམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་འང་དགོངས་བདེ་བ། བྱད་པར་རྩི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་དང་མི་འགལ་བའི་ལན་རྣམས་རྩི་ལྟར་དྲིས་པའི་རིམ་པས་འདོམས་པར་
 བྱའོ། ཞེས་ཅད་པོ་མཁའ་སྤྱད་ཀྱི་གྱུར་ཁང་ན་གནས་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་གཞན་ལ་
 བན་པའི་ཐེ་ཞེས་བྱ་བས་ཁས་འཆེའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་ཅག་སྒྲིམ་ཆེན་
 རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དྲི་བ་མཛད་པ་ལྟར་བསྟན་ནས། དཀའ་བའི་གནད་
 མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྤྱགས་མཐོང་
 བ་རེ་གནད་བ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་དྲིལ་བའི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་
 དེ་གང་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་ནི་ག་ལ་སྤྱིད། དེས་
 བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་སྟོན་འགོ་ལས་བཅམས་ཏེ། དྲི་བ་བགྱིས་པ་
 ནི་སྤྱིང་གཞིའོ། ཞེས་གསུངས་ནས། དྲི་བ་འདིའི་ལན་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་
 བསྟུས་ཤིག་འདིར་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་གནས་

སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།   སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་
 དེ་དང་པོའི་དགོས་པ་ཡིན།   གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཐར་ཉིང་ཉན་རང་གི་ཐུང་
 འདས་སུ་མི་ལྟར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།   མདོར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ལས་
 རིམ་གྱིས་ཀླུ་ནས་མཐར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།
 ཅེས་པའི་དོན་འདི་གསུངས་སོ།   །ཡང་འདིའི་དོན་མི་ལ་རྣལ་འབྱུང་དབང་
 ཐུག་གིས་ཆེ་རིང་མ་ལ་མགུར་དུ་གསུངས་པ་ནི།   སྤྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞལ་སྤྲོ་ནས།   ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རི་སྟེང་གཅིག་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་།   གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་སྤྱི་
 ཆོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།   མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེལ་ས་གཅིག་ལས་མེད།   གཅིག་
 ལ་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་(༥ན) པ་ཡིན།   དེ་ཡིན་ལྷགས་ཤེས་པ་ཅན་
 གྱིས་མི་གྲོལ་ཏེ།   ལམ་ལ་སྐྱུངས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས།   ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
 དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་ཡིན།   ལམ་གྱི་བཤོད་ཚུལ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།   མདོར་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་གམ།   བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་འཚལ་ལོ།   །ཞེས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བརྗོད་བྱ་
 སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བསྐྱམས་པས་གྲོལ་བ་ཉིད།   དེ་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པའི་འགག་དུ་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།   །ཁོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་
 གཉིས་དང་དོན་འདྲ་མོད་ཀྱི།   འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མངས་པ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས་མཐར་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ཉིད།   དེ་གསུངས་པའི་འགག་དྲིལ་
 བའི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་ཡིན་ཅེས་སྟེ།   །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།   ཐར་
 པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱམས་པའི་དྲིས་ལན།   ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱམས་

པའི་དྲིས་ལན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འདྲར་ལེན་ལས་བཅམས་པའི་དྲིས་ལན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་ངེས་འབྱུང་ངོས་བཟུང་བ། ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་ཐབས་
 ཀྱི་གཙུག་པོའི་དྲིས་ལན། གྲོལ་བའི་ཐབས་དང་། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དྲིས་ལན་
 ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་དང་། ངེས་འབྱུང་ལྟར་
 ལྟར་དོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་ལ་
 རྒྱན་རིང་བ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ཡང་། འདྲིར་གསུངས་
 པ་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུ་ཉིང་དུ་འགེལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། གནས་དབེན་པ་ལྟ་
 བྱུང་ལྷན་དྲང་པོར་བསྐྱེད་ནས་སྒོ་ནང་དུ་སྤྱགས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་མོད་
 པའི་ཚེ། ག་ན་ངས་སྒོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་མལ་གཏིང་འདྲིར།
 གསུམ་དང་དྲག་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུག་གཟེར་འདི་
 ཅམ་པ་(༥༦) དུས་རྒྱུན་དུ་སྤྱང་བ་རང་གི་ཆད་མས་བྱུབ་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་
 འདུག་པ། ད་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གཅིག་གཏན་མེད་ན་ནི། ད་ཅུང་
 ཡང་ནམ་མཁའ་འཇི་སྤྱད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྤར་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་དགོས་
 པས། ཤིན་ཏུ་འང་སྤྱགས་བུམ་ཞིང་སྐྱེད་ལྷན་པས། ཐར་པའི་ཐབས་ཞིག་
 ཡོད་ན་ནི། ད་སྤྱན་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་ཡེ་རང་མི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཅི་
 བས་ཀྱང་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྤྱང་ཅུལ་སྤྱམ་པའི་སྤྱང་བ་ལྟང་
 བ་མཁའ་མའི་བྱུག་གཟེར་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོར་
 འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་ཀའ་ཡང་། ལེགས་པར་བསམ་
 དགོས་ཏེ། འདི་ལ་སྤྱང་བ་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བཅུ་མ་
 སྤྱ་མས་ཇི་ཅམ་བཟུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་ཡང་སྤར་ལྟར་འབྱུགས་ཉིང་གི་རྒྱ་
 དང་མཚུངས་པར་གདམས་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་མི་སྤྱང་བར་འབྱེད་འགྲོ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྒྲིམ་པས་གདུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་འབྱུང་འདྲིང་མེད་ན།
 རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།

དེའི་སྒྲིམ་ལུགས་ཡང་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་འཁོར་བ་
 འདིར་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་སྒྲིམ་པ་ཅམ་གྱིས་གདོད་ཚུགས་སམ། ལུ་ཚུགས་
 གྱི་བརྟུགས་པོ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་པག་བྱིས་བདས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
 གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གཙོད་ཚུང་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཡིད་
 འབྱུང་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་མི་གཅིག་གོ།
 གཉིས་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཤིང་བཟོ་མཁས་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་ནི། འོག་
 གི་ཀ་བ་གཅིག་ལྷེགས་པའི་སྒྱུར་བས་ཀྱང་། པོ་བྱང་དགུ་ཐོག་གི་ཡང་ཐོག་གི་
 བར་བུ་གཡོ་ཞིང་ལྷེགས་རྒྱས་པ་བཞིན་བུ། དམིགས་པ་གཞན་མ་གཅིག་གི་
 གནད་དམ་པ་གཅིག་ནས་སྒྲིམ་པས། བྱིན་གཡོས་ཡོང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 གང་(༥ན) ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་ནས། ལན་གྱི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ཡན་
 ལག་བུ། ཁ་ཅིག་འདིའི་ལན་བུ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའམ། དཀོན་མཆོག་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའམ། སྤྱིག་བཤགས་སམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྒྲིམ་པའམ། བྱིན་བྱག་ལ་སྒྲོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་འོང་གིད་དེ། དེ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་བྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འོང་མོད་ནའང་དེ་ཅམ་བུ་མ་ཟད་དེ་ཁའི་ཐད་
 ཀྱི་སྒྱུང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་སྒྲིམ་གནད་བུ་བསྐྱུན་པ། རྒྱལ་བས་བཤད་
 པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མ་མིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དམ་པ་གཅིག་
 ཡོད་སྒྲིང་བས། མན་ངག་དེ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ན་སྟེ། དགོངས་སམ་ཞེས་པ་
 ནི་དྲི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་
 ཀྱི་གནད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 སེམས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐྱེད་སེམས་པའི་སྒྲོ་
 མང་མོད། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་གིད་
 པའི་ཅེ་མོ་ནས་དཔྱལ་བའི་བར་གང་བུ་བྱུང་ཀྱང་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་...

ལས་མ་འདས་ཤིང་། རན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་མའི་སྤྱད་བསྐལ་
 རྣམས་འདྲེན་པ་དང་། ར་བ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་རྟེན་
 དང་། སྤྱད་བསྐལ་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་
 གནས་རན་ལེན་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བས་སྤྱད་བསྐལ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ།
 རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་རོ་པོར་སྐྱེ་བས། འདི་ལ་ནད་
 དང་འབྲས་དང་། ཟུག་རུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་
 པའོ། །འདི་ལོགས་པར་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སོགས་འཕྲུལ་ལྷགས་
 བཞིན་དུ་གཏོས་མཐོང་ལྷགས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་
 པོའི་སྐྱོན་ཞིབ་དུ་བསམ་པ་ན། འདིས་བདག་ཉིད་སྤྱད་བསྐལ་གྱིས་མནར་
 བར་བྱས་འདུག་སྟམ་ནས། དེ་ལ་(༥) འདོར་འདོད་ངང་གིས་སྐྱེ། དེ་སྐྱེས་པ་
 ར་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱ་ལྷག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པར་འགྱུར། རྒྱ་
 དེ་ལྷག་རུས་སུ་མཐོང་བ་ན། རྒྱ་དེ་འགགས་པའི་འཁོག་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་ཡིད་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར། དེའི་རྒྱར་ཐར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་ཤུགས་དྲག་ཞན་གྱི་དབང་གིས།
 ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཤུགས་དྲག་ཞན་འབྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཐབས་དང་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ལན་ལ་གཉིས། གྲོལ་
 བའི་ཐབས་ཀྱི་དྲི་ལན་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱའི་དྲིན་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་
 དང་དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་དྲི་བ་ཆན་
 པ་གསུམ་ཅམ་ཞིག་སྤྲང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྗོད་ན། ད་ལོ་ན་འཁོར་བ་འདི་
 ལས་རང་རེ་རྣམས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་བཅར་བ། རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་གཅིག་ཆོག་འཆང་ཐུབ་བམ་ཤེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་
 ཉི། འདི་རྣམས་ལ་ཐབས་དམ་པ་བཅར་བ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བས་གསུངས་
 པ་ཞེས་པ་དང་། འཆང་ཐུབ་གཅིག་ཆོག་ཅེས་པ་རྣམས་ལ་རུས་པ་རེ་ཡོད་

པས་དེ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དེའང་སྤར་
 བཤད་པའི་ཆོག་ལྷ་གསུམ་པོས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་དང་བཅས་
 པ་དང་། ཤེས་བྱེད་དང་། བན་ཡོན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལས་རྒྱུ་དུ་བྱེད།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ཤིན་.....
 སྤངས་འདྲེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་འཁོར་བའི་ས་བོན་ཙུ་བ་ནས་འབྱེན་
 པའི་ཕྱིར། བཅར་བ་ཞེས་པ་ནི་མ་འཆོལ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསྐྱབ་
 གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། སྤེལ་སྤེལ་སྤོན་དུ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་བ་ལྟག་པའི་ལམ་གྱི་མཆོག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་(༥) ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་
 ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྤྲང་པ་འདི་
 རྟོག་པ། རྒྱལ་བྱིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདི་འདུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་
 ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོགས། སོ་སོར་དེ་རྟོགས་གལ་ཏེ་སྤོམ་བྱེད་ན། །
 དེ་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཁི་མི་
 འབྱུར། །ཅིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ནི། འཁོར་བ་ལྟག་པའི་ཐབས་འཆང་ཐུབ་གཅིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་
 བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལྟག་རྒྱས་ལ། གཞན་ཡོད་ཀྱང་འདི་
 གསུམ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྟག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལན་ལ་གཉིས། ངོས་འཛིན་དཔེ་དང་
 བཅས་པ་དང་། ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱལ་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྤར་ལྟར་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་། སྤོན་དུ་རང་
 རེ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཙུག་པོ་དངོས་གཞི་མཐར་.....

ཐུག་པ་རང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཟིན་ན་འོག་ནས་
 འཆད་པའི་དཔེ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་
 བས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་དྲི་བའི་ངོ་
 བོ་ཡིན་ལ། འདི་ངོས་ཟིན་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་གནད་རྣམས་སྤར་
 ཡང་གསུངས་པ། འདི་བཅར་བ་ངོས་མ་ཟིན་ན། འདི་འཛོམས་པའི་གཞེན་པོ་
 གང་ཡིན་དང་། འཛོམས་ལྷགས་རི་ལྟར་བྱེད་བཅར་བ་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པར།
 མོ་ཆོད་ཅམ་ལས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་དག་ངོས་མ་ཟིན་པར་དམག་འདྲེན་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཏི་ཐུག་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་
 འཛིན་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། ཞེས་སྐད་སྒྲ་བ་འོང་ཡང་། དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅར་བ་ཡང་ངོས་མ་ཟིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེང་
 སང་གི་ཐོས་བསམ་པ་དང་། སྤང་བ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཚུལ་དང་། ཞེ་ཅེ་
 (ལེ) གཏད་པ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སྤང་ངོ་། །དཔེར་ན་རྒྱན་མ་གང་
 ཡིན་ངོས་ཟིན་ཏུ་བརྟག་པའི་ཆོ་མི་ཡིན། དེ་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
 གཞོན་པ་ཡིན་ཞེས་སྐད་སྒྲ་རི་སྟེད་གཅིག་སྒྲས་ཀྱང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྒྱན་
 མ་དེ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆུགས་མེད་དང་བཅས་ཏེ་མཛུབ་མོ་མ་
 ཚུགས་བར་ལ། རྒྱན་མ་ངོས་ཟིན་པར་འཛོག་མི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 རང་རྒྱུད་ལ་བཀར་ནས་བལྟས་པའི་ཆོ། ང་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་རང་མཐར་ཐུག་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་པའི་ཐོབ་བ་ལྟར་བ། རྒྱ་
 མཆན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། མོས་ལུས་སུ་མ་སོང་བ་གཅིག་དང་པོར་སྐྱེ་
 དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིན་གཏོང་བ་ལ་དང་པོར་ནད་ངོ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ངོས་ཟིན་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྒྲིན་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྤར་
 ངོས་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསུང་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་ཟིན་.....
 པའི་གནད་འབྲུལ་མེད་ཐིག་པར་འབྱུར་བས། འདིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཅམ་

བཀོད་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ནི། གསུང་རབ་རྣམས་ལས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རེས་རྩེ་ཡང་དགག་བྱ་དང་གཉེན་པོ་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་མི་འཆར་བར་གསུངས་པས། འབྲུལ་གཞི་སྒྲིམ་པ་ཁ་
 ཅིག །འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཟེར་བའི་ངན་པ་གཅིག་སྤང་རྒྱུ་ཡང་མེད། ལྷ་རྩེ་
 འདས་དང་གྲོལ་བ་ཟེར་བའི་བཟང་པོ་གཅིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། འཁོར་
 འདས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྩ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 མི་རིགས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྩ་མཉམ་པའི་དོན། དོན་དམ་བདེན་མེད་ཏུ་
 རྩ་མཉམ་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་རྩ་མཉམ་པའི་དོན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས།
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ།
 ཞེས་གྲངས་རེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷ་རྩེ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་ཁའི་རྩ་མཉམ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་
 (༡༩) ལྷ་རྩེ་ན། འཁོར་བ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 འཁོར་འདས་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་རྩ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །
 འཁོར་བ་འདི་ནི་བཅིངས་པའི་རྩ་བོ་ཡིན་པས། འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་
 སྤྲུང་པ་དང་འདྲ་བར། འདིའི་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་གིས་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། ཆོགས་དྲུག་ལྷུང་པར་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུང་ཅི་
 ཐུབ་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཅེས་གསུངས། འདིའང་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གི་
 ཤུན་མ་བྱེད་པར་དབྱུང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་
 བཟང་བཟང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ཡང་གྲུབ་མི་ཐུབ་པས། །འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ།
 དེང་སང་ཞིབ་མོར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག །ང་ལྷུལ་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་
 རྟོག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྤང་
 སོགས་ཀྱང་ལྷུལ་སྤྱིང་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ང་ལྷུལ་སྤྱིང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ང་

དང་ཕྱང་སྟགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདྲི་དཀྱུག་ཕྱང་སྟགས་ཡུལ་དུ་
 བྱུང་བྱུང་། ཕྱང་སྟགས་ཡུལ་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་བྱུང་འབྱེད་དུ་སྤང་
 བས། ཕྱང་སྟགས་ཡུལ་ཡིན་ཡང་། ཕྱང་སྟགས་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་བྱུང་
 པར་ཡང་འབྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྟེན་བ་བཞི་པ་
 སྟེན་ལྷགས་ལའང་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱར་བཤད་པ་
 མི་སྤང་བས། སྟེན་ལྷགས་ཡིན་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་རའོ་སྟེན་པའི་སྟོན་
 དགར་དགར་ཚོར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་སྟེན་བ་ཡང་།
 ལུས་ཅན་རེག་བྱ་ཅན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདྲི་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་
 མིན་ནམ། དེ་ལྟར་སྟེན་བ་མིན། རའོ་སྟེན་པའི་སྟོན་ལྟན་སྟེན་ལ་རའོ་སྟེན་པའི་
 དགར་རེ་སྤང་བ་དེ་རར་འཛིན་ལྟན་སྟེན་ལ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པར་
 འདྲི་དཀྱུག་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་རའོ་སྟེན་པའི་
 མི་སྤང་བ་དང་། རྟེན་(ལུས་)རེ་སྤང་བ་སྟགས་ལའང་མཚུངས་པས་ཐུག་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདི་དག་དུ་ལྷགས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བློ། རྟེན་གསུང་གི་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་བློན་པའི་རྟོག་བཟོ་བྱུང་ན་མཛེས་སོ། །
 དེས་ན་ལན་དངོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མིན་པར། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེན་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྟེན་གཉིས་ཀ། །འཁོར་བའི་ཚ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེན་གཉིས་ལ་ཡང་། རྟེན་
 མས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཅམ་དང་། བྱི་མས་གཟུགས་ཕྱང་དང་། མིག་སྟེན་དང་།
 རྟེན་གྱི་འཛིན་ཉེན་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་གཞག་པ་
 ཅམ་མིན་པར། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་
 ཚུལ་ཡོད་ཐག་ཚད་པས། དེ་ཁ་ནང་དུ་ལྷག་ནས་སྟེང་བས་གྲུབ་པ་གཅིག་བྱུང་

བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པ་སྤྱིང་བས་གྲུབ་ན།
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 རྣོན་ལྷོག་ཏུ་འོང་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། དེ་
 ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་
 རང་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
 འཛིན་སྤངས་འདི་མིན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་ལེགས་པར་ཐིག་པ་ན། ཁོས་
 བརྒྱུད་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་། རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུག་དགོས་པས། དགས་
 བྱ་མ་ཤར་བར། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། གནད་དུ་འགོ་
 དཀའ་ཉེ། སྤྱིང་འདུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་(ཉན)མ་རིག་པར། དེ་
 ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ན་
 དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ལྷུང་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་རྒྱ་དང་སྤྲུལ་མ་འབྲས་བུར་
 གསུངས་ཤིང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་ཡང་། འཛིན་
 སྤངས་མཐུན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཉེས་
 པ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་
 སྤྱིང་གི་དྲི་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གི་དྲི་བ་དངོས། དེའི་ལན་བཏབ་པའོ། །དང་

པ་ནི། དེས་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུངས་པ། རང་
 ཉིད་འཁོར་བ་འདིར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ། འཁོར་བའི་འཁོར་ཚུལ་
 ལ་སྐྱེ་བ་ལྟར་དེ་བ་མ་སྐྱེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལྷག་དང་། སྐྱེ་ཤས་དེས་
 འབྱུང་རྣམས་རྣལ་མ་འོང་བ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འབྱམས་ཚུལ་ལ་
 སྐྱེ་བ་ལྟར་དེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི། ཉེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་སྒྲིམ་པ་ལ་
 རག་ལས་པས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཟབ་མ་ལ་ཤེས་འདོད་
 རྟགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཏུ་གཞུག་པའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འཁོར་
 ཚུལ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་། ག་རིམ་དེས་པ་ཅན་དང་།
 དེ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཁོངས་ནས་སྐྱེས་ཏུ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་
 འོང་ཚུལ་རྣམས་གང་ཡིན། ཅེས་པའི་དྲི་བ་ཚན་པ་ལྷ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་འཁོར་ཚུལ་གྱི་ལན་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ལམ་
 གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། རྒྱན་ཅན་(༡༥)འདི་ནི་འཁོར་བར་བྱེད། །
 ཅེས་དང་། འབྲུག་པ་ལས། རྩ་ཆུན་འཕུན་ལྟར་ཞེས་རྩ་ཆུན་གྱི་ཁྱུང་མོ་དང་།
 མགལ་མེའི་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་
 ཡང་། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། གཉིས་དང་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །
 ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྟག་བསྐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མ་རིག་པ་དང་།
 བརྒྱད་པ་སྤེད་པ་དང་། དགུ་པ་ལེན་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་
 འདུ་བྱེད་དང་། བརྒྱ་པ་སྤེད་པ་སྟེ། ལས་གཉིས་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་
 རིག་པ་ཚོར་བའི་བར་བཞི་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤིག་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ རྒྱ་བུས་
 དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས། སྟག་བསྐལ་
 བདུན་པོ་རྣམས་རགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་
 ཚུལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་ལས། ལས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྟག་བསྐལ་

བདུན་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་ང་
ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། །གཉིས་ལས་
བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་གི་དཔེ་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིང་
ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ལན་ནི། འདིར་གྲིད་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བརྟུ་
གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ། ལས་གཉིས། སྤྱག་བསྐལ་
བདུན་གྱི་རིམ་པ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་བརྟུ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་.....
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ལན་ནི། ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་ནི། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་འཕངས་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་
བྱེད་གྱིས་འཕངས། གང་འཕངས་ན། མིང་གཟུགས་སྟེ་མཆོད་དུག །རིག་ཚུར་
གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་འཕངས། (༡༠ན) ཚུལ་
རི་ལྟར་འཕངས་ན། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོས་ཏེ།
གསལ་འདེབས་པའི་རྒྱ་དང་འཕྲད་ན། འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཅུང་དུ་བྱས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཕངས་སོ། །འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་། གང་གིས་འགྲུབ་པར་
བྱེད་ན། གྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད། གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན།
སྟེ་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད། ཚུལ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན།
ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་གྲིད་པས་ཏེ། དེ་དབང་གིས་མངལ་དུ་
ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ། རུར་རུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་...
གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོར་ན་འཕེན་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པ་དེ་
རྣམས། གྲིད་ལེན་གྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས། །སྟེ་བ་དང་ཆ་ཤིའི་
འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་ངེས་སོ། །དེས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་ཚུལ་

ཡང་ཤེས་ཟིན་པས། ཆོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་འཕེན་
འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཐུང་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེའི་ཁོངས་ནས་སྦྱེས་
བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བྲིད་འོང་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་
དབྱེ་ལོགས་པར་ཤེས་པ་ན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་
འཕེན་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་སེམས་པ་གཉིས་སྦྲེལ་བས་སྦྱེས་བྱ་
ཆུང་བུའི་བྲིད་དང་། སྐར་ལྟར་མནར་མེད་ནས་སྤིང་ཆེའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་
འཇིགས་སྐྱག་བསམ་པས་འབྲིང་གི་བྲིད་དང་། དེའི་ཆོ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐལ་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་སྐྱུག་བསྐལ་པ་ལ་ཡང་བསལ་འདོད་སྦྱེས་པ་ན་
སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བཅམས་པའི་དྲི་བ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་དྲི་ལན་དང་།
བྱེ་བྲག་གི་དྲི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐར་ཐར་པའི་རྒྱ་ལས་བཅམས་པའི་དྲི་བ་
དེ་དག་གི་ལན་གང་ཡིན་དེ་རྣམས་ངོས་ཟིན་ན། ད་ནི་འདི་འདི་སྟེ། ཞེས་
མཆོམས་སྒྱུར་(༡༠བ)ནས། དྲི་བ་དངོས་ནི། དེས་དོན་སྦྱོམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་སྦྱོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུབ་པའི་བྱན་
མོང་མིན་པ་རང་གི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལས་
འཕྲོས་པའི་དྲི་བ་གསུམ་སྤང་ཡང་། ཐོག་མར་འདིའི་ལན་གསལ་བར་བགྱིའོ། །
དེ་ལ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་སངས་རྒྱུ་རིགས་སྤྱེས། །སངས་རྒྱུ་སྤྱེས་
སྤྱད་ཀྱུར་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མས་ས་སོན་ཤེས་
རབ་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་སྦྱེས་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་མ་སྦྱེས་ཀྱི་དབང་
གིས། གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་རྒྱུད་ཚུང་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་བྱིར་ཏེ།

སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་.....
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་འཕྲོ་ནས། འཁོར་བ་ལས་འདྲོན་པའི་
 གཙུག་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། ཁྲིད་
 པའི་ས་པོན་འགག་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེའང་རང་སྐྱེ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མི་ཚོག་པས།
 ལྷན་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་...
 བརྒྱུད་དགོས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པའི་དང་པོར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོད་བ་འདྲོན་དགོས་ཤིང་། དེའང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །སྒྲིམ་ཆའི་བྱི་འདི་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ། འདི་
 རང་གི་མ་ཡིན་ངེས་སྟེན་པའི་ཕྱོད་བ་ལྷང་ངེ་བ་གཅིག་དང་པོར་མི་སྐྱེ་ཁ་.....
 མེད་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྒྲིམ་ལུགས་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་ནི། རྒྱ་མཚན་
 (༡༡ན) འགོད་རྒྱ་མེད་པར། འདི་ངའི་མ་ཡིན་སྟེན་པའི་ཕྱུ་བུགས་དེ་ག་ཅམ་
 ཡིན་ནམ། འཕྱལ་འདེགས་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་གཞན་གཅིག་ནས་བྱས་ཡོད་དམ་
 ཡོད་ན་དེ་གང་ཡིན། དེ་ལའང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་རྩོན་པོའི་སྒྲིམ་ཆུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཡིད་ཆེས་པའི་སྤྲ་མ་དམ་པས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་པས། བྱམས་སྦྱིང་རིམ་སྐྱེ་བ་ལ་
 བན་པ་ཅམ་གྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་ལ། དབང་རྩོན་གྱིས་ནི། ཚད་མ་ནམ་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རུ་རྒྱུད་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན།
 རིག་པ་སྤྲ་མ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་
 ལྟར་གྱི་འདྲོད་ཆགས་ལས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རིག་
 པའི་སྤྲ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིག་པས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་

པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པར་འགྲུབ་པས།
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ལན་གངས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་……
 མི་བྱབ་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱི་ལྟ་བུ་དེས་ཀྱང་རང་གིས་མ་བྱས་པར་འགྲུབ་
 ལ། དེའང་ལན་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བྱས་པ་འགྲུབ་པས། འཕགས་
 པ་སུ་སྐྱབ་གྱིས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོ་གུ་ཅམ། །རིལ་བུར་གངས་ཀྱང་
 ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཅིས་གསུངས་ཤིང་། མ་བུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དུ་
 འོང་ངམ་སྒྲུམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། བ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུད་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་
 དགར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་གྱི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་
 ནི། ཡང་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྐྱོམ་ཞེས་གསུངས་པའི་བརྗེ་ལྷགས་དེ་ཡང་
 གང་ཡིན། ཚུར་ཁའི་རང་དང་། སར་ཁའི་གཞན་གཉིས་བརྗེ་བ་ལ་དམིགས་
 པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་ཡོད། དང་པོ་ཡིན་ན་དེའི་
 དགོས་པ་གང་ཡིན། གཉིས་(༡༡བ) པ་ཡིན་ན་གདམས་ངག་དེ་རང་གང་ཡིན།
 ཅིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། ཚུར་ཁའི་རང་དང་།
 སར་ཁའི་གཞན་གཉིས་བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རི་ཅམ་བསྐྱོམ་ཀྱང་བརྗེ་
 ལུས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྤྲིད་ན་ལས་འབྲས་འཆོལ་བར་འབྱུར་
 ཞིང་། གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་སྦྱོད་འཇུག་དུ། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་
 དབྱུད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དག །ཡང་དག་
 བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་
 བདེ་བ་མེད། །ཅིས་སྐགས་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་གི་བདེ་བ་དང་
 གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བརྗེ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ། རྒྱུད་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱོན་

པའི་གཏོང་ལེན་སྤེལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག །ད་ལྟ་སློ་སྦྱར་བར་གྲགས་པ་ཅི་
 རིགས་བཞེད་པར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་འཆད་ཁ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་སྤང་
 བས་ལེགས་པོ་ཡིན་ཅོད། འདི་ལ་རུས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ།
 དངོས་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོང་བ་ནི། ཐུབ་ཅམས་ཐིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་བཟུ་
 ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་
 ལ་སློ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་
 ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟར་འཆད་གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་བརྟེན་པའི་སྐབས་ཞིག་སྤྱིད་་་་
 བ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རུས་དགོས་པས། དན་སོང་ལ་སྟགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཅམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེན་རུས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན། བཙེ་
 བ་མཐར་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལྷགས་ནི། རང་ཉིད་གཅེས་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོད་པའི་སློ་གཉིས། གོ་ས་བརྟེན་བ་
 གོམས་སུ་བཅུག་པ་ན། སློ་དེ་གཉིས་གོ་ས་འཕྲོས་པ་དངོས་གནས་ལ་འོང་བའི་
 དཔེར། སྦྱང་འཇུག་ལས། དཀའ་ལས་ཐུར་སྟོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་
 པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་སྒྲག་(༡༩ན) པས་ཀྱང་། །ཐུན་ས་མེད་ན་
 མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་
 འཛིན་ནི་རྒྱད་པ་ཀུན་ཀྱི་སློ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་སུན་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པས། བདག་བདེ་གཞན་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐལ་དག །ཅེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། བདག་བདེ་ཉིད་ལ་གཅེས་སྦྱས་
 བྱེད་པའི་སློ་དང་། གཞན་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡལ་བར་འདོད་པའི་སློ་གཉིས་རིམ་
 ཀྱིས་བརྟེན་བའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེམ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 དོན་ལ་ལྟ། ཐུན་དངོས་གཞི་དང་། ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་དྲི་ལན། སྟོམ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དང་པོ་དྲི་ལན། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་ཀྱི་དྲི་ལན། སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱུར་
 ཀྱི་དྲི་ལན། དགོ་སྦྱར་ཀྱི་ལག་རྟེན་ཀྱི་དྲི་ལན། དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་

གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདི་བྱི་བ་འགའ་ཞིག་གནང་འདུག་པའི་དང་པོ།
 གཞན་ཡང་དམིགས་པ་གང་སྒྲིམ་ཡང་། རུས་ཚོད་ལ་སྐྱབ་དངོས་གཞི་དང་
 སྐྱབ་བར་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པས་ན། སྐྱབ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་དམིགས་
 པ་གང་འདྲ་བ་གཅིག་སྒྲིམ་ན། དེའི་སྐྱབ་མཚམས་ལ་དགེ་སྦྱར་ཆམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་བྱེད་ལུགས་ཅི་འདྲ་གཅིག་བྱས་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་ཐོགས་
 འདོན་རུ་འགྱུར། ཅེས་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། མོ་རངས་དང་། ཉིན་གྱང་དང་།
 བྱི་རྩ་དང་། མཚན་མོ་ནི་སྐྱབ་བཞིའི་རུས་སུ་གསུངས་པས་བཞི་ཀའི་རུས་སུ་
 དགེ་སྦྱར་རིགས་གཅིག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ནམ། དང་པོ་གཉིས་ལ་བྲམ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྲིམ་ན། ཐ་མ་ཉིད་ལ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དངོས་གཞི་གང་དང་གང་གི་སྐྱབ་
 མཚམས་དེར་ཡང་། རིག་པ་རྒྱ་ཡན་རུ་མི་གཏོང་བར། དངོས་གཞིའི་དམིགས་
 པ་དེ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་རུ་བསག་སྦྱང་
 དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལྟ་བ་དང་དེ་ལ་ཞེ་ཕྱིས་ཡོད་བཞིན་པའི་རང་
 རྣམས་(༡༩༧) དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་སོགས་དང་།
 ལྷག་དང་སྒྲིམ་བ་སོགས་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། དངོས་གཞི་
 དང་སྐྱབ་རྗེས་གཉིས་ཀར་ཡང་སོགས་ཤིན་རུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་
 གཞི་ལ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲིམ་པའི་སྐྱབ་མཚམས་སུ་འང་། གང་སྤང་སྦྱང་མར་
 ལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་སྦྱོང་ལམ་རྣམས་དགེ་སྦྱར་རུ་གཏོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་
 བྱེད་གསུངས་པའི་ལན་ནི། འགྲོ་འདུག་འཆག་གསུམ་སོགས་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དགེ་སྦྱར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། གཙོ་
 བོ་དེ་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བ་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བསམ་
 པས་ཟིན་ནས་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཙོ་བོ་དེ་འདྲ་གཅིག་གིས་ཟིན་པའི་རང་

ནས་སྒྲིག་ཅོད་པ་ན། མི་ཁོམ་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་འཁོག་པ་དང་། སྐས་ལ་
 འཛིག་པ་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་དབྱེ་བར་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་.....
 འགལ་ལོ། །དེ་ནས་སྐྱུ་དངོས་གཞི་ལ་གྲངས་དང་སྐྱུ་ཚད་རི་ཅམ་བྱེད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ལན། སྐྱུ་བཞིར་འབྱེད་པ་ལྟར་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐྱུ་དྲུག་ཏུ་
 བྱེད་ན། ཉིན་སྐྱུ་གསུམ། མཚན་མོ་སྐྱུ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ཏུ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་རི་ཅམ་འཛིག་པའི་སྐྱུ་ཚད་ནི། ལས་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་གྲངས་མང་བའི་བཟང་གིས་བསྐྱབས་ཏེ།
 ལུས་སེམས་ལ་བྱུག་རྒྱུས་ཀྱང་ལྷ་ཚུགས་ཆེ་བ་ནི། དགོས་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གམ། སྐྱུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་
 དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་ཆའམ། དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་བྱེད་དམ། སྐྱུ་རྫོགས་པ་གཅིག་
 ལ་སོགས་པ། རང་གི་སྒྲིའི་རྒྱས་པ་དང་སྦྱར་ནས། བར་ཆད་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲི་
 སང་པོ་བའི་རང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་དུས་ལུས་གནད་སོགས་རི་ལྟར་བྱེད།
 གྲངས་དུར་བཞོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། མན་ངག་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་
 གནད་ནི་(༡༩) འདིར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ལ། སྒྱི་འགྲོ་ལ་སེམས་གནས་སྒྱེ་བ་
 དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཀླང་པ་
 རོ་རྗེ་སྒྱིལ་གྱང་ངམ། སེམས་དཔའི་སྒྱིལ་གྱང་གང་བདེ། ཀླལ་ཆོགས་དྲང་པོར་
 སྤང་། མགོན་པ་རྒྱུང་བད་དཔུག །མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་བར་མིག་སྒྲ་ཅེར་
 བཟ། སྒྲ་ནས་དྲང་པོར་བཅའ་ནས་སྟེ་བའི་ཐད་སོར་འོང་བར་བྱའོ། །སོ་དང་
 མཆུ་རང་ལུགས་བར་བཞག །ཕྱིའི་ཅེ་མོ་རྒྱུང་བད་བྱེན་དུ་ལྟོག །ལག་པ་
 གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ནི།
 དམིགས་པའི་གྲངས། གནད་ཀྱི་གྲངས། རྒྱུང་གི་གྲངས། ཚུལ་བའི་གྲངས་
 སོགས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྦྱང་པ་རྣམ་སྦྱང་གི་
 དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་སྟེ་

བཞི་དང་། གཞན་ཡང་། མི་ལྷན་པ་དང་། ཡིད་རྩལ་ལ་དང་། དབུགས་
 འབྱུང་རྩལ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་
 སྐྱེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་གྲངས་སྟེ། གནད་ཀྱི་གྲངས་ནི། ལུས་ཀྱི་གནད།
 རྩལ་ཀྱི་གནད། རྒྱུ་གི་གནད། ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་གནད། རྣམས་ཀྱི་གནད་
 དམིགས་པ་གཏོང་པའི་ཡུལ་ཀྱི་གནད་དེ་གལ་ཆེའོ། རྒྱུ་གི་གྲངས་ནི། ཉི་མེ་
 ཆེག་སྟོང་རྩལ་བརྒྱ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཚུལ་ཀྱི་གྲངས་ཏེ། རྣལ་འབྱུང་པ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་དགོས་སྟེ། རྩལ་བའི་གྲངས་ནི། ལྷན་འབྱུང་མཆོག་གིས་གཞོམ་པ་ནི།
 བརྒྱད་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཅམ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེ། གཞན་ཡང་། རྒྱ་
 སྒང་དང་། རྒྱ་ཆོང་དང་། རྩ་དང་། དབུགས་གྲུ་དང་། ལུན་དང་། ཉིན་མཆོན་
 ཀྱི་ཆ་ལ་སྐྱེས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དགོ་སྦྱར་ལ་རྩལ་པ་
 འདོན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་དགོས་སྟེ། གཉིས་པ་སྒྲིམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའི་བྲིས་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་
 རྣམས་(༡༩༧) ཀྱི་དང་པོའི་མགོ་རྒྱ་གར་སྐད་འདྲ་བ་དེ་འདི་ལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་.....
 མཆོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་འདིའོ། །འདིའི་ལན་ནི། སྒྲིམ་ལ་དབྱུང་
 སྒྲིམ་དང་འཛོག་སྒྲིམ་གཉིས་ལས། དབྱུང་སྒྲིམ་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
 སྐད་འདྲ་བ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ནི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 དད་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དད་པ་ལའང་དང་བའི་དད་པ་དང་།
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། རོན་གཉེར་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
 དང་བའི་དད་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དད་ཡུལ་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་རྩལ་ཡོད་
 ཀྱང་། འདིར་ལམ་ཀྱི་རྩ་བ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་དང་བའི་
 དད་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྒྲིམ་པ་ལས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་
 ཡོན་ལ་རོན་གཉེར་ཀྱི་དད་པ་སྦྱོ། དེ་ཡང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་སྦྱོ། དེ་ལས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་རྩལ་བརྟེན་པ་འབྱུང་། དེ་ནས་

དལ་འབྱུར་སེམས་པ་ནས་བཅམས་པའི་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དད་པ་སྒྲིམ་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་ཞིང་
 འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལག་པ་བཞིན་རུ་དགེ་སྦྱང་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་
 སྐུ་གསུང་དད་པ་སྒྲིམ་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའམ་རྩ་བར་གསུངས་
 པ་འདྲ་བ། གཞན་གང་ལའང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་འག་ཏུ།
 དེང་སང་གི་སྒྲིམ་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་ལ། མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་པའི་རྟོགས་པ་
 ཡོད་ཟེར་མཁན་འདུག་པ་དེ་ཡི་བདེན། བདེན་ན་འདྲེས་ལྷགས་རི་ལྟར་འདྲ་
 གི་འདུག །མ་འདྲེས་པའི་ཆོན་མཉམ་རྒྱུ་མཆམས་གང་གིས་འབྱེད་པ་
 ཡིན། གསུངས་པ་འདི་ལ་བཤད་ཆོད་ཀྱི་ལན་དང་། ཟུང་ཐོག་གི་ལན་གཉིས་
 དབུལ་བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན། ས་དེ་ན་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་བྱུགས་མི་མངའ་ཞིང་། རྒྱ་ཡན་པ་
 མིན་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཅམ་སངས་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་པར་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འབྲེལ་པར་
 གསུངས་(༡༥) པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་མ་བཅོལ་
 བར་སེམས་མ་གཡེངས་པ་ཅམ་གྲོམས་བརྟུག་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་།
 ཟག་མེད་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་། རོན་དམ་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱི་པ་
 དང་ནང་པའི་སྒྲིམ་གང་ལའང་མཉམ་རྒྱུ་འདྲེས་པ་ནི་རི་བོང་གི་རུ་དང་.....
 མཚུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་མཉམ་བཞག་དང་རྒྱུ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་གང་ལ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་
 རྒྱུ་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མ་གཡེངས་ཅམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་མིང་
 བཏགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་
 སེམས་འདུག་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
 དང་། འཛིག་གོ །རྒྱན་རུ་འཛིག་གོ །ཞེས་སྐུ་གསུང་དང་། དམིགས་རྟེན་
 གང་རུང་ལ་སེམས་གཏད་པའི་རྒྱུ་སྤྱ་གནས་ཆ་རུང་བད་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་

མཉམ་བཞག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་མཉམ་བཞག་མཆན་ཉིད་
 པ་མིན་ཏེ། བྱིང་ཚྀད་རགས་པ་ཅམ་དང་ཡང་མ་བྲལ་བའི་བྱིར། དཔེར་
 བ་རྩོམ་རྩེས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། ཡིད་ནི་དགེ་ལ་བཞག་
 པར་བྱ། ཁེས་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཏད་ཅམ་ལ་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྩོམ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་
 ཚྀད་མི་འབྱུང་བ་དང་། མིང་ལའང་མཉམ་པར་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པས།
 འདི་ནས་མཉམ་བཞག་མཆན་ཉིད་པར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྟུང་པ་
 ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་ཚྀད་ཅིང་སེམས་གཡངས་ཟུར་པ་སྟེ། ཁེས་པའི་
 རྒྱགས་ལ་བྱིང་ཚྀད་དང་བྲལ་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཁེ་
 བ། དེའི་ཆེ་ཡང་། ཟུང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་རང་
 གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཡིད་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་མཆན་ཉིད་པ་
 མིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་རུ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་
 ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་(༡༥) ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་
 སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཁེས་བྱ། ཁེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྦྱོས་པའི་རྩེས་སུ་དགའ་བདེ་རགས་པས་
 སེམས་གཡོ་བ་གཅིག་འོང་བས། དེ་ཡང་ལོག་པའི་རྩེས་སུ་མཆན་ཉིད་རྫོགས་
 ཤིང་བརྟག་སྟེ། གྲིབ་མ་ལྟར་སྟབ་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
 མཐུན་པའི་ཤིན་སྦྱངས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེ། འདི་ཐོག་མར་ནམ་སྦྱོས་པ་ནས་
 མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་རུ་ཐོབ་པར་འཛོག་
 པས། བསྐྱམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཆན་གྱི་ཡིད་
 བྱེད་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ། མཉམ་བཞག་དང་རྩེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 མཉམ་བཞག་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱས་པའི་ཡིད་བྱེད་རྒྱུ་རུ་ཡན་
 ཆད་ཐོབ་པ་གཅིག་ལ་གོ་དགོས་པས། ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་

དུ་མཉམ་བཞག་མཆན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ངས་འདིས་ཟིན་པའི་
 ཡིད་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 ཡང་། མཉམ་བཞག་མཆན་ཉིད་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ལ་གནས་
 བཞིན་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡིད་བྱེད་དེའི་བྱེད་
 པ་དང་བུལ་བའི་ཆེ་རྒྱས་ཐོབ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་
 མཆན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངས་ངས་པར་ཐོབ་དགོས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་
 ཚེ་གཏད་པའི་ཤིན་ཏུ་ངས་དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤིན་ཏུ་ངས་འདི་ཡིན་
 གིས། ལུས་ཤིན་ཏུ་ངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་ཅམ་ལ་
 བཟུང་དུ་མི་བྱང་དོ། །གལ་ཏེ་ཉན་སར་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡིད་བྱེད་བཞི་ལྷག་མཐོང་ལའང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བྱབ་ཟིན་གྱི་ལྷག་
 མཐོང་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལ་
 ཡིད་བྱེད་བཞི་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་གནས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་
 ཡུལ་ལ་ཆེ་གཅིག་པས་རབ་དུ་(༡༥ན) བྱེ་བའི་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་འཛོག་སྒྲོམ་
 ཡིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་ཡིན་ལ། འཛོག་སྒྲོམ་ལ་མཉམ་བཞག་གིས་བྱབ་ན་
 ནི། སྒྲོམ་ལའང་འཛོག་སྒྲོམ་གྱིས་བྱབ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །མདོར་ན་
 རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་བྱ་རིམ་ལ་དང་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་ཡིན་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ངས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་
 སམ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཆ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་
 དགོས། མཉམ་བཞག་གི་གནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་རྒྱས་ཐོབ་དུ་འགྱུར་
 བས། གནས་ཆ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་
 རྒྱས་འདྲེས་པའང་མི་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་
 ལངས་པའི་དུས་དག་དུ། །སྐྱེ་མའི་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུར་ནི། །ཆོས་ཀྱན་ལྟ་བ་

གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤང་བ་དང་། །ཐབས་ལ་སྤང་བ་གཙོ་བོར་
བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཁི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་
ཞིང་། །དེ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཁིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་བྱས་ནས་ཀྱི་ལན་ནི། །བདག་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཆེན་གསུང་རབ་
ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་
སྒྲིམ་ཆེ་གཏད་པའི་མཉམ་བཞག་ནི། །རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་པས་གཏམ་ལ་
ཐབ་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་མེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྐྱེ་མཉམ་
ཚུལ་འཛོག་དེ་ཉིད་ལ། །དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་མེད་ལ་སེམས་འཛོན་པའི་
གནས་ཆ་འབྱུང་། །དེ་ལས་བདེ་དྲོད་ཅུང་ཟད་སྟེ། །དེ་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ནས་བཅད་ཀྱང་། །སྤར་གྱི་གནས་ཆའི་བདེ་དྲོད་ཀྱི་ཆེ་
དེས་ཟིན་པའི་བར་ལ་ནང་དུ་འགྲགས་པ་དང་། །ཐུར་སྒྲོ་བ། །གང་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་
བ་འདྲ་བ་སྒྲིང་རྒྱུ་འཆར་བས། །དེ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ཡོད་
ཅེས་སྒྲས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཉིན་ཞག་སྟེལ་བ་ཅམ་སྤྱང་སྟབ་པ་ན་དེ་ནས་ཉིན་
མཆན་ཁོར་ཡུག་མར་སོང་ཞེས་སྒྲས་པ་(༡༥བ) ཡིན་པས། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་
པ་དང་། །གནས་ཆ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་སྟབ་པ་གཉིས་ནོར་
བའི་བཞད་དུ་གདའ་སྟེ། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་ཚུལ་དེ་རྗེས་ཐོབ་མིན་པའི་ཐུར།
དེས་ན་ལྷང་མ་བཟུན་གྱི་སྒྲིམ་དང་། །ཆད་ལྟ་དང་། །རྟག་ལྟ་སྟགས་ཡུན་རིང་
དུ་གོམས་པའི་འཛོག་སྒྲིམ་རྣམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སྒྲིམ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་
ཐོབ་མཆན་ཉིད་པར་འོངས་ས་མེད་སྟུམ་པའི་སྒྲིམ་ཤར་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལ། །དྲི་བ་དང་། །ལམ་
གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །ཡང་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྟགས་པ་ཆེ་བར་བརྗོད་འདུག་ཅིང་།
ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིམ་ཆེན་པ་རྣམས་སྤྱི་མཐོང་ལ་འབྱུང་ལ་ཆུལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན་

ན། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་གནས། སྤྲུལ་པའི་གྲངས། སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་
 སྤྲུལ་བྱེད་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་། རྩི་རྩི་འཆང་ལྟ་བུ་དབྱེད་མེད་བྱེད་ལྷགས། འོད་
 ཟེར་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱུ་རྣམས་རྩི་ལྟར་བྱེད་གྱིན་ཡོད་རྣམས་འདྲིའོ། །ཁྱིམ་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལན་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 ལྷགས་ནི། ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་གཅིག་ཉིན་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་
 གུས་བྱས་པས། དེ་དག་གི་བྱིན་རླབས་སྦྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་
 པར་རང་གི་སྦྱིང་ལ་འཇུག་པའི་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས། བྱིན་དང་གསང་
 གསུམ་གྱི་མཆོད་པ། ལུས་ལོངས་སྦྱིད་དགེ་བའི་མཆོད་པ། སྤྲུལ་པའི་
 མཆོད་པ་རྣམས་སྦྱོས་སྤངས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་ལ་འབུལ། བྱད་པར་ཏུ་རྩི་བཅུན་སྦྱིང་
 རས་གྱི་སྤྲུལ་པ་མཆོད་པའི་ཆོག་མར་འབུང་བ་ལྟར། རྩིགས་པའི་མཆོད་པ་
 སོགས་ཀྱང་འབུལ། སྤྲུལ་པ་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ངས་ངོ་མ་ཤེས། བརྒྱད་པ་
 ཉེ་རིང་བསྐྱོང་ཏུ་བྱས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཁྱིམ་སོགས་གྱི་མཐོལ་བཤགས་
 ཀྱང་བྱེད། སྤྲུལ་པ་དེ་དགོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་གྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས། འདི་
 དང་སྦྱོ་བ་ཉིང་མ་སོགས་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱབས་མགོན་རེ་ས་གཞན་ནས་
 མི་(༡༦ན) འཆོལ། སྤྲུལ་པའི་བྱིན་རླབས་གཅིག་ལུས་ཆོག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་
 གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལགས། དེ་ནས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པའི་གནས་ནི། རྩི་ཡང་དགོན་
 པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། མཆོད་པ་འབུལ་ཆེན་མ་མཁའི་མཐོངས། །གསོལ་བ་
 འདེབས་ཆེ་སྦྱི་བོའི་གཙུག་ །ཏུས་གསུམ་རྒྱན་ཏུ་སྦྱིང་གི་དཀྱིལ། །ཁྱིམ་གསུངས་
 པ་ལྟར། གནས་གསུམ་པ་དེ་དང་། གཞན་ནི་སྤྲུལ་གྲགས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་
 ཐུགས་རྩིའི་ཞིང་གི་རྣམ་འབྱུལ་ཏུ་བལྟས་ནས། སྤྲུལ་པ་ལོངས་སྤྱི་ལྟ་བུ་པ་
 བྱེད་པ་ལགས། དེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་གྲངས་ནི། རིགས་བསྐྱུ་ན་ཅེས་པ་དང་བརྒྱད་
 པའི་སྤྲུལ་གཉིས་སམ། རྩི་སྦྱིང་རས་པ་ལྟར་ན། སྤྲུལ་པ་ལོངས་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

སྤྱི་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ཡང་མཛད་ལགས། གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྒྱད་
 བཤད་མན་ངག་གནང་བ་ལ་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་མ། རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་གསུམ་
 ལྷན་གྱི་སྤྱི་མ་འདི་ཙམ་པའི་སྤྱི་མར་ཡང་བཤད། རྒྱགས་རྟིང་མ་བ་དག་རྒྱལ་བ་
 དགོངས་པ་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་སྐགས་འདོད་དེ། འདིར་མི་སྤྱོད་དམ་ཆོས་འདུལ་
 བ་བྱ་བ་ནས་མཁན་པོ་དང་། ལས་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་
 སྤྱོད་དཔོན་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་དང་། སྤྱི་མ་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ཏེ་སྤྱི་
 མ་ལྷན་བཤད་ཟེར་ཏེ། དེ་ཀྱན་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ་འདྲ།
 གསང་སྟེ་སྟོན་པ་རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་བྱ་བ་སྤྱང་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱི་མེད་པ་ལྷན་ན་
 རང་གི་དམ་ཆོག་སྤྱོད་དཔོན་ཞེས་པ། སྤྱི་མ་དང་། སྤྱོད་དང་། རྒྱང་མ་སྐགས་
 གྱིས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་ཅེས་རྗེ་
 རྗེ་སེམས་དཔལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་རང་ལ་བྱིན་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་ལྷ་དགོས་...
 པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱར་ན་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་སུ་
 ཡོད་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱི་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་དངོས་གཞི་སྤྱི་མ་བྱེད་ནི། སྤྱན་མོང་པ་དང་སྤྱན་མོང་མེན་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེའྲེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་བྱིའི་སྟོང་
 དུ། དྲིན་(༡༦) ཅན་ཙམ་པའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། གསུང་
 དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་སྤྱི་མ་པ། སྤྱི་མ་ཤེས་བྱ་རིམ་ལྷ་བ་དང་རི་
 སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་མཁྱེན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་
 ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤྱོད་པའི་མཉན་པ་ལྷ་བྱ། ཉན་མོངས་པའི་བྱག་རྩ་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱན་པ་ལྷ་བྱ། ཡིད་བཞིན་གྱི་སྤྱི་མ་དུ་སྤྱོད་
 བར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན་ལྷ་བྱ། མདོར་ན་འཁོར་བ་དང་ཐུང་འདས་གཉིས་
 ཀའི་དཔལ་དམ་པར་བྱུར་པ། བརྒྱད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་རྒྱུང་སྤྱང་མ་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་.....

དམིགས་ལ་ཕྱག་མཆོད་སྟགས་ཡན་ལག་བརྟན་ལ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་བྱས་
 ལ། འདྲི་དྲོད་ལ་གསལ་བ་གདབ། དེ་ནས་འཁོར་གཞན་རྣམས་སྒྲ་མ་ལ་
 བསྟུ། སྒྲ་མ་རང་གི་སྒྲི་བོར་བྱོན་ནས་རང་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མོས་པ་
 བྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། གསང་བ་འདུས་
 པའི་དགོ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲི་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེའྲི་
 བརྒྱད་གྱིས་སྟེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་གྱིས་སྒྲས་པའི་……
 ཉིང་ན་སྣ་ཆོགས་པར་དང་ཉི་མའི་ཉིང་དུ། རང་གང་ལ་མོས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་
 མ་དེ་ཉིད། རོ་བོ་སྒྲ་མ་ལ་རྣམ་པ་རིགས་དྲུག་པ་རྣེ་རྣེ་འཆང་སྒྲུ་མདྲིག་སྟོན་
 པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྣེ་རྣེ་སྒྲིལ་ཀྱང་
 གིས་བཞུགས་ལ། ཡུམ་རེག་བྱ་རྣེ་རྣེ་མ་པར་འཁྲིལ་ཀྱང་ཅན་བསྐྱེད། ཡབ་
 ཡུམ་གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་། དར་སྣ་ཆོགས་གྱི་ན་བཟའ་ཅན།
 ཡབ་གྱི་སྒྲུ་ལ་རྣམ་སྣང་སྟགས་ལྟ་སུམ་ཅུ་སྟོ་གཉིས་བཀོད། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲི་བོར་ཟླ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་པར་ལ་ཨུཾ་དམར་པོ།
 ཐུགས་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཕྱོ་སྟོན་པོ། ཐུགས་ཁའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྣེ་
 འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་(༡༥) བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་དུ་
 རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་རྣེ་རྣེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་
 ལ་བསྟེམ། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱན་འདུས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས།
 ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས། ཆོས་རྒྱུད་ཀྱན་འདུས་སུ་བལྟས་ལ། ཕྱག་མཆོད་མཚུལ་
 བསྟོད་པ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲ་མ་པ་བཟུང་བ། གསལ་བ་
 འདེབས་པ་རྣམས་བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་དང་རྣེ་རྣེ་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་
 ཐུགས་ཀྱང་ཤེས་ཟིན་ལ། དེ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲི་བསྟུ་བྱེད་ཐུགས་ནི། སྒྲ་
 མའི་སྒྲི་བོར་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་ཨོ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་གི་སྒྲི་བོ་ནས་བཞུགས། ཡུས་ཐམས་ཅད་འོད་

ཟེར་དཀར་པོས་གང་། སྔག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་
 ལུས་པར་བྱང་ཞིང་དག །སྐྱོད་རྗེའི་ས་པོན་བཞག །བུམ་པའི་དབང་སྟོབ་
 པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱང་སྟམ་ཏུ་བྱ། དེ་བཞིན་ཏུ་མགྱོན་པའི་ལྷ་དམར་པོ་
 དེ་ལས་ལྷ་དམར་པོ་འད་ཟེར་དམར་པོ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལས་གཉིས་.....
 ཆེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བྱང་། རང་གི་མགྱོན་པ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་འད་
 ཟེར་དམར་པོས་གང་། སྔག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་རག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་
 ལུས་པ་བྱང་ཞིང་དག །གསུང་གི་ས་པོན་བཞག །གསང་བའི་དབང་ཞེས་
 སྔགས་སྐྱར། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་སྟོན་པོ་དེ་ལས་རྩྱ་སྟོན་པོ་འད་ཟེར་དང་བཅས་པ་
 གཅིག་བྱས་པ་གཉིས་ཆེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་ཞུགས། སྔག་མ་མེད་
 པ་ནས་བསགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཞིང་དག །ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་
 ས་པོན་བཞག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སྔགས་སྐྱར་ལ། སྐར་ཡང་སྤྲ་མའི་
 སྐྱ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་འད་ཟེར་མདོག་སྐྱ་ཆོགས་པ་འཕྲོས་པས། རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་བ་སྐྱའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས། སྟོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་
 དག །དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་དབང་སྟོབ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་
 གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་པར་(༡༥) བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱང་...
 སྟམ་པ་བྱ། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་སྐྱོན་དངས་པས་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་
 རང་གི་སྐྱེ་པོར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་སྟོ་གསུམ་དང་། སྤྲ་མའི་
 སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་ཡིན་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོས་ཀྱི་དམིགས་སྟོར་ཡིན་གྱི།
 མཐའ་ལེགས་པར་ཆོད་པ་ལ་ནི་སྔག་པའི་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་བཤེས་གཉེན་...
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་བསྟོན་ཚུལ་གྱི་གནད་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་གསུང་རབ་དཔང་ཏུ་འཇུགས་དགོས་ཤིང་། བྱང་
 པར་མཉེས་པ་གང་ཡིན་བསྐྱབ། མི་མཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྤང་། སྐྱོན་རྟོག་

པའི་སྒྲ་ཡི་མ་ཤོར་བ་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་དད་པས་སྒྲི་
 ངལ་མེད་པར་སྒྲ་མ་རྒྱན་རིང་དུ་བསྟེན་དགོས་སོ། །འདི་ནས་འདྲེད་ཕྱིན་ཆད་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲེད་པས། དེར་མ་སྤང་བ་གལ་ཆེའོ། །ལྷ་པ་དག་
 སྒྲིར་གྱི་ལག་རྒྱུ་གྱི་དྲིས་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་
 ཡང་དེར་སང་གི་སྒྲིམ་ཆེན་པ་པལ་ཆེ་བ། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲིམ་
 ལ་སྒྲ་ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྤང་བས་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། སྒྲིར་དག་སྒྲིར་གང་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོས་པ་ནི། སྒྲི་སྒྲ་བསྐྱུང་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཀླལ་ཏེ།
 རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་ན་འདི་གཉིས་རང་...
 བསྒྲིམས་པའི་ལག་རྒྱུ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་རེ་རང་རང་...
 ས་ནས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རང་གང་ཡིན། ཅེས་པ་འདི་ལས་འསྐྱུས་པའི་དྲི་བ་
 ཆོན་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཅུ་མ་ཞིག་སྤང་བ་ལས། ཐོག་མར་དག་སྒྲིར་འདིའི་ལན་
 གསལ་ན། འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་
 ལམ་འབྲིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དལ་འབྱོར་བསམ་པའི་ལག་རྒྱུ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་ནི། ལམ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་དལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་
 བྱུར་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟིང་ནས་འདྲོངས་ནས། ལམ་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་པའི་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་ནི། ལམ་དེ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིས་བསྐྱབས་(༡༥ན) པས་ཆོག་སྟུང་པའི་ཕྱི་བཤོལ་བཀག་ནས།
 དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ། ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་འདྲོངས་ཏེ། ལམ་
 དེ་སྐྱབ་པའོ། །དེའི་འོག་དལ་འབྱོར་སྒྲིམ་ན། དལ་ལྷགས་དང་། འབྱོར་ལྷགས་
 གང་ཡིན་གསུངས་པའི་ལན་ནི། དལ་ལྷགས། མཐའ་འཁོབ་དབང་པོ་མ་ཆང་
 ལྷག་ལྟ་ཅན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་མའི་མི་ཁོམ་བཞི། །ཆོ་རིང་ལྟ་དང་རན་
 སང་གསུམ་དེ་བརྒྱད། །དེ་དང་བལ་བ་དལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་
 རྟོར་དང་། འབྱོར་ལྷགས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། །

མཆམས་མེད་མ་བྱས་ཞེ་སྔོན་གསུམ་ལ་དད། |སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་ཆོས་
 བསྟན་བསྟན་པ་གནས། |དེར་རྗེས་འདུག་དང་གཞན་གྱི་སྒྲིང་བཅེ་བའོ། |
 འབྱོར་པ་བཅུ་ལྔ་རྟེན་ཅི་རྟེན་གྱུར་ནས། |ཞེས་པ་ལྟར་རོ། |རྒྱུད་སྒྲིང་དུ་
 བསྐྱེམ་ན་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི།   ཆོས་བཙུང་
 སོ་དེ་དག་རང་ལ་ཆང་མ་ཆང་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ནས།   རི་ཅམ་ཆང་བ་རྣམས་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ།   བདེ་སྦྱིད་ཆོས་ལས་རག་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱབ་དགོས། |བཤེས་
 གཉེན་དལ་འབྱོར་ཆང་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱབ་ཅུས། |འདིར་མ་བསྐྱབས་ན་དལ་
 འབྱོར་ཕྱིས་རྟེན་དཀའ། |ནམ་འཆིའི་དུས་བཏབ་མེད་པས་དེར་ནས་སྦྱང། |
 ཅེས་པ་ལྟར་རོ། |མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ལུགས་ཀྱང་ཁ་བཤད་དུ་མ་སོང་བ་
 བྱས་ཏེ།   མེམས་ལ་སྒྲིམ་ན་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། |ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི།
 རང་གི་ལུས་འདི་རྒྱུན་དང་གཞོན་པ་ཕྱན་ཆོགས་ཅམ་གྱིས་འཇིག་རྒྱས་པ་.....
 དང་།   གསོན་རྒྱུན་ཉུང་ཞིང་འཆི་རྒྱུན་གྱིས་མཐའ་འཁོར་བ་དང་།   གྲོགས་
 དང་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་འཆི་སྐྱམ་པ་ལ་པལ་ཆེར་འཆི་ཡིན་འདུག་པའི་
 མཐུན་དཔེས།   རང་ལའང་དེ་རིང་མི་འཆི་བའི་གདེང་དང་དཔང་སོ་མེད་
 པར་ཐག་བཅད་ནས་ཆོས་སྦྱབ་པའོ། |རྒྱུད་ལ་འཕུལ་ཆེ་བའི་དམིགས་པ་རྣ་
 ཤོས།   རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བ་རི་ལྟར་ཡོད།   ཅེས་པའི་ལན་ནི།   སྦྱིར་
 རྒྱལ་བས་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་བས།   (༡༥) རང་རང་
 གི་སྒོ་ལ་འཆར་གང་བདེ་ཡིན་མོད།   འོན་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཆེན་ལས།
 ཞིང་ཆོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ལོ་རྟག་མཆོག་གོ། |འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ། |ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར།   ཆོས་བྱེད་འདོད་ལ་རྒྱར་ཤ་ཐོན་མི་ཐོན་ནམ་འཆི་དེས་མེད་དུན་མ་དུན་
 ལ་རག་ལས་པ་མྱོང་བ་ལ་བཀར་ནས་བཏའོ། |ཡང་ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐལ་
 སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་ལ་མྱོང་བ་གཤའ་མ་གཅིག་མ་སྦྱིས་ན་སྦྱབས་འགྲོ་ཡང་དག་པ་

འོང་མི་སྲིད། ཅེས་སྟུན། དེ་འདྲ་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱས་མཁན་ངི་ལྟར་ཡོད།
 མི་སྲིད་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གང་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི། དྲི་བ་འདི་མཛད་
 པའི་དགོངས་པ་ཡང་། ངན་སོང་གི་འཇིགས་སྐྱག་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་སྦྱང་བ་
 གཤམ་མ་སྟེ་ཤུགས་དྲག་པོ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཤུགས་དྲག་
 པོས་བྱང་པར་རུ་བྱས་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་དོན་གྱིས་བཞིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 གང་ལ་འདྲིར་སྦྱོལ་དུ་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་རུ་ངན་སོང་གི་འཇིགས་སྐྱག་བསྒྲིམ་པའི་སྦྱང་བ་
 ཤུགས་དྲག་མེད་ན་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། ངེས་འབྱུང་
 ཤུགས་དྲག་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནམས། དེས་ཟིན་པས་བྱང་པར་
 བྱས་པའི་ཐར་ལམ་རུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སྟུང་གོས་ཀྱིས། སྔ་མ་དེ་མེད་ན་
 སྐྱབས་འགོ་དང་ཐར་ལམ་རུ་འགྱུར་བའང་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་རུ་མི་
 རིགས་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་དང་། ངེས་འབྱུང་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
 སོགས་ལ་ཤུགས་དྲགས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ནམས་མིན་པར་སྟུན། སེམས་
 བསྐྱེད་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས། དུན་འདུན་བྱུར་རེ་བས་མ་ཟིན་པ་དང་།
 སྦྱང་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་
 པ་ཡང་མི་རྒྱས་ཏེ། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་རྗེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་.....
 ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་རུ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་(༡༧) པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལྟ་འདོད་ནས་བསྟགས་པ་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱི་དགོ་བ་དེ། སྟུགས་བཅུའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཕྱང་ཞིང་བཙོན་རར་ཚུད་པ་ལ་མིག་སྦྱིན་.....
 ཞིང་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན་ནས་ཆངས་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལས་བསོད་....
 བམས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ལྟ་འདོད་པ་ཅམ་ལ་ངེས་འབྱུང་
 ཤུགས་དྲག་དགོས་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། དགོ་ཚ་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་གང་གི་ཡང་ལམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་མི་སྲིད་པར་སྒྲ་ན་ནི། འཁོར་བའི་
 རུན་ཚླགས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་རྒྱ་མི་སྲིད་དང་དེ་བས་གང་གིས་སྒྲ་བ། གང་གི་རྒྱ་
 ཡང་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་འདྲོད་པ་སྐྱེས་ཚེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །
 གཞན་ཡང་རང་གི་ཚ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོན་སྒྲོན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ། ཡོན་ཏན་འབའ་
 ཞིག་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཤིང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ། སྤྱིང་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་
 ལ། ལམ་གྱི་ཚ་བར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་འདི་
 སྒྲ་མའི་སྒྲུབས་འགྲོ་མིན་ན་ནི། སྒྲ་མའི་སྒྲུབས་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ།
 ཡོན་ན་ནི་དལ་འབྱོར་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོ་
 པ་མ་བྱས་པའི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོ་བ་སྲིད་དེ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚེས་སྒྲོར་ཅམ་ཉམས་
 སྒྲ་སྒྲུབས་པའི་དུས་དེར་འདི་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ནས་ལས་འབྲས་
 གྱི་བར་གྱི་ཚེས་སྒྲོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་བ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བཤེས་གཉེན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 སྒྲོ་སྒྲ་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གོ་རིམ་
 དེས་བར་བྱེད་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚེས་སྒྲོར་
 ཉམས་སྒྲ་སྒྲུབས་པའི་དུས་དེར། འདི་ལ་བདག་གི་ཚ་བའི་སྒྲ་མ་འཚོལ། འདི་
 བདག་གི་ཚ་བའི་སྒྲ་མ་ཡོན་སྒྲོ་མ་པའི་སྒྲོ་རྣམས་མ་མི་སྒྲོ་ན་ནི་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས། ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་རྣམས་སྒྲོ་བ་ཡང་བཞད་གང་གྱི་
 གནས་སྒྲ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་(༡༩) གིས་མ་བྱིན་
 ན་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན། དེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་དང་འཛིན་
 སྤངས་འགལ་བ་མིན་ན་ཐར་པའི་གེགས་སྒྲ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །
 དེས་ན་འདི་དག་ཞིབ་དུ་མི་དཔྱད་པར་རི་བོང་ཅལ་བཞིན་མ་རྒྱུག་ཅིག །ཡང་
 སྒྲུབས་འགྲོ་དག་དུ་བཏོན་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འདི་ལས་གཞན་ཡིད་ལ་
 བསྐྱེད་ན། སྒྲོ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུགས་བྱེད་རི་ལྟ་གདའ། ཞེས་པའི་ལན་ནི། ངག་

ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་སྐབས་འགྲོ་སྐལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་གྱི།   སྐབས་འགྲོ་
 དངོས་ནི། སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དགོན་མཆོག་
 བྱང་པན་ཚུན་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བརྟོན་
 པ་དང་། སྐབས་དངོས་དང་། གྲོགས་སུ་སྤྱོད་ཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་
 སེམས་པའི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་སྐགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་འགྲོའི་བྱུང་པར་ཡང་དབྱེར་
 ཡོད་དོ། །ཤིལ་གྱིས་དིལ་ན་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་
 ལས་ཐར་བའི་ཆེད་ཏུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་
 རེ་སྟོས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འཆའ་རུས་པའི་སེམས་པ། རྒྱེས་བྱ་ཚུང་བྱའི་སྐབས་
 གྱི་སྐབས་འགྲོའི་དོན་སྟོན་ཡིན་ལ་ཡང་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་……
 སྐྱུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བའི་བྱེད་ཏུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་
 ལས་སྦྱོབ་པའི་རེ་སྟོས་འཆའ་རུས་པའི་སེམས་པ། རྒྱེས་བྱ་འབྱིང་གི་སྐབས་
 འགྲོ། ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིའི་རྒྱུད་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་
 ཆེད་ཏུ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུད་པ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་
 དེས་པའི་སྒོ་ནས་རེ་སྟོས་འཆའ་རུས་པའི་སེམས་པ། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 གྱི་སྐབས་འགྲོའི་དོན་སྟོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རུས་པ་ཡོད་པར་
 དེས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་དང་། སྐབས་
 དངོས་དང་། གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་རེ་སྟོས་འཆའ་རུས་པའི་ཁོངས་ན་
 ཡོད་དོ། །རྒྱ་དང་(༡༠ན) འབྲས་བྱ་དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་། གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གྱི་བྱུང་པར་ནམས་རྒྱུད་སྤྱི་མ་སྐགས་ནས་……
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་འདི་ལ་སྒོ་མ་རུས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིད་དོར་བྱེད། རང་རེ་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ལྟའི་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བའི་དགོན་མཆོག་
 གི་རྟེན་གསུམ་འདི་ནམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་དམ། འདི་

ནམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ཡིན་ན། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིད་ལ་སྒྲུལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་ལན་ནི། བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་
པ་ལྟར། རེ་ཤིག་ལ་དགོན་མཆོག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་།
དད་པ་སྒྲུལ་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་
གཟུངས་ལས་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་
བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ལས་དང་པོའི་ངོར་དགག་སྐྱབ་མང་ན་
འཐོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་བད་དབང་པོ་ནོ་བ་ནམས་ཀྱི་ངོར་ནི་དགོན་
མཆོག་གི་གཞི་སྒྲིག་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་ཁྱད་ཆེ་བས། དེ་རུང་བད་བཤད་
ན། དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བཞིན་པས།
དེས་གཞག་པའི་བདེན་སྒྲུང་གིས་བསྐྱས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་
པ་ལྟར་ན། ས་བརྩ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱས་ན་ཡང་། བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་ཁ་ཟག་མེད་ཏུ་སྒྲེས་པས། དེའི་སྒྲིང་ཏུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་བསྒོ་
བར་མི་རུང་ཡང་། ལྷགས་འདི་ལ་དེའི་ཆེ་ཡང་། ང་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་ཏུ་འཛོག་
པས། སེམས་ཅན་དང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཞི་མཛུན་
ཁས་ལེན་མི་དགོས་ལ། སྒྲིབ་པ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བད་རུང་པས།
དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་སྒྲིག་གི། གཞན་དག་ལས་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་ནའི་རྒྱས་པས། དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་(༡༠༥) དེའི་རྒྱན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་
ཅིག་དང་པོར་སང་བའི་ཆེ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ། ང་
ཙམ་གྱི་སྒྲིང་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་གཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲ་བའི་མཐར་ཐུག་
པ་དེ། རྒྱན་མ་ཆང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བད་པ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་ཏུ་སང་བ་

ཡང་མིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་ཕོས་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱས་པའང་
 མིན་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དངོས་གཉེན་དུ་སྤང་བའི་སྤང་བྱ་ནི། སྤང་
 བཤད་པ་དེ་ལས་རགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཅིག་ཡིན་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེའི་སྤང་བྱ་ལས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷགས་དང་འདི་མི་འདྲའོ། །འདི་ཤེས་ན་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་སྤང་གང་གི་
 སྤང་བྱ་འཛོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་ཕོར་ནམ་སྤང་བའི་དུས་དེར། ཐེག་
 ཆེན་པ་བྱུན་མོང་བ་ལྟར་ན། རྒྱན་མཐའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཆོན་དཔེས་སྤྲོས་
 པའི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲུ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
 རྒྱགས་པའི་སྤྲོ་སྤང་ནས། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས།
 ལོངས་སྤྱོད་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཡང་འབྱོན་མོད། འོན་ཀྱང་
 མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་དེས་བདག་སྐྱེན་བྱས་ནས་འབྲངས་པར་བཞེད་
 རོ། །ལོངས་སྤྱུལ་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་
 པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་ལ། ཞིག་པ་དངོས་
 ཕོར་འདོད་པའི་རིགས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་འགགས་ཅམ་གྱིས་ཞིག་པ་དེ་འདུས་
 བྱས་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་བཟད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་འགོག་བདེན་ཞེས་
 འཛོག་པས། དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཀྱན་རྒྱལ་བདེན་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་དང་བཞེད་པའི་ལྷགས་མི་གཅིག་(༡༡ན) གོ། །དེས་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་
 ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོས་ནས་བཤད་པའི་ཡང་དག་མཐའ་
 གཉིས་མདོན་དུ་བྱས་ཚུལ། སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོག་མར་མདོན་དུ་བྱས་
 པའི་སྤང་ནས་འཛོག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། མདོན་དུ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་གང་ཟག་

གི་དངོས་པོའི་སྤྱི་གཏན་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་བྱེད་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་
 པས་བྱབ་པ་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བསམ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་བྱས་ནས། དེ་སངས་མ་
 རྒྱས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་ནས་བྱེད་ནུས་ལ་
 པར་འདོད་པ་སོགས་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་སྤྱོད་ནི་དེ་འདྲ་
 བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་སྤྱོད་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སླ་མ་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཆགས་
 བཤམ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱབ་པ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 ལྟར། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་དགོན་མཚན་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་ལ།
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དབྱེ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནས། མ་
 མཐའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱི་བསམ་ལ་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྣམ་བཟུང་ཉི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་ཆེས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པར་རིགས་བསྐྱེད་ན་འདྲ་
 བས་དེ་དག་དང་། གཉེན་པོ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ས་
 ཀྱིས། རང་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པ་འགགས་པའི་བྱལ་བས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་འགོག་པའི་བདེན་པར་བྱ་དགོས་
 པས་དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཚན་ཡིན་
 ནོ། །རྒྱུད་སླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོགས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དེའི་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་(༡༡བ) ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་མེད་ཤུགས་
 རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ།
 ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་འགོག་ལམ་དེ་དག།
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་དགོན་མཚན་གྱི་

ངོ་སྤྲོད་ནི། །དེས་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིའམ་གཞི་སྒྲིག་དེ་
 ལྟར་ཡིན་པར་ངེས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལགས། སྒྲིག་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་གསུམ་ནམས་ནི་དགོན་མཚོག་དངོས་དེ་ནམས་ཡིད་.....
 རྩེ་མི་རྒྱུད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། འདི་ནམས་ལའང། སངས་རྒྱས་དངོས་
 ལ་སྐུ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། རྒྱལ་མཚན་བསྟོན་པ་བསྐྱར་བ་སྐུ་པས་
 བྱས་ན་པན་ཡོན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། མཚན་རྟེན་ལ་བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་གྱི་མདོ་
 དང་། བསྐྱབ་བསྐྱས་སྐུ་པས་ལས། དགེ་སྦྱང་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དབུ་སྒྲི་དང་སེན་མོའི་རིང་བསྐལ་ཅན་གྱི་མཚན་རྟེན་ལ་རྒྱལ་བྱས་པའི་པན་...
 ཡོན། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་རི་ཅམ་གཞོན་པའི་ས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། གསེར་གྱི་ས་
 གཞི་ལ་རྒྱལ་གི་བར་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ཡང་སྦྱང་དུ་འགྱུར་བའི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་སྟེ་བ་འདྲིན་ལུས་པ་སྐུ་པས་གྱི་པན་.....
 ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་ནམས་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས།
 འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་ཞུགས་ཏེ། །སྐྱབ་པ་གཞན་
 ལ་མཚན་པ་ལེན། །ཅེས་རྟོ་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས། དངོས་
 གྲུབ་སྦྱུ་ལ་བར་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོས་ནས་
 སྦྱང་དུ་བྱང་ན་སངས་རྒྱས་གསུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་རུས་ལས་མི་ཡོད་པར་...
 གསུངས་པས། སྐྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་རྟེན་གསུམ་དུ་མ་བཟད། གཟིངས་དང་།
 ཟམ་པ་དང་། ལྷན་ཤིང་སྐུ་པས་ནམ་པར་བསྐྱན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད།
 ཅེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། འབྲལ་དུ་ཡང་། ཟན་(༡༩ན) པའི་མཐའ་ལོགས་
 ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་བཞུགས་ན་བརྒྱུད་པ་དང་མི་བཞུགས་ན་མི་.....
 བརྒྱུད་པས་སྐྱ་བཞུགས་པར་གནང་བ་སྐུ་པས་ཚས་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་.....
 དང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ནས། བྱིས་སྐྱའི་ཆོ་ག་སྐུ་པས་གསུངས་པས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་བྱིས་སྐྱ་ལན་གཅིག་མཛོང་བས་བྱིར་མི་སྒྲིག་པའི་ས་བོན་འཛོག་པ་.....

སྐགས་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ལྷའི་ཟས་རོ་དཀྱུ་པ་
 སྐགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ལན་ཅིག་
 མཐོང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྐགས་མདོ་ཀྱན་ལས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པས།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ཁིང་བྱད་པར་.....
 ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཁིང་། སྒྲིམ་བྱེད་པའི་དམིགས་རྟེན་ཀྱན་ཀྱང་རྟེན་ཤིང་བྱ་
 སྐགས་ལས། ལྷ་སྐྱུ་དང་ཕྱག་མཆོན་སྐགས་ཆེས་བཟང་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འདི་རྣམས་གོ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
 དངོས་ལ་ངེ་ཅམ་གྱས་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་གསུམ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་གྱས་སུ་འགོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དངོས་དེ་རང་གང་ཡིན་
 རྒྱབས་འགྲོའི་ངོ་པོ་སྤྱི་བ་དེ་གང་ལ་བྱེད་གསུངས་པའི་ལན་ཀྱང་སྤུལ་ཟིན་ཏོ། །
 འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་མ་རྟེན་པར་རྒྱབས་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྤྲེག་འཆོད་་
 མི་རྒྱས་པའི་མེ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་ལགས་ཏེ། དེང་
 སང་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱབས་འགྲོ་ཆོད་མས་གྱབ་པ་ཡང་ཅུང་དཀོན་པ་...
 ཅམ་དུ་སྤྲང་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལས་བརྩམས་
 པའི་དྲིས་ལན་ལ་གསུམ། སྤིགས་པ་བཤགས་པའི་དྲིས་ལན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱས་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་སྤིག་པ་བཤགས་པ་པ་
 གཙོ་ཆེ་ཁིང་གལ་ཆེ་ངས་ཤེས་པ་རང་གཅིག་ངོས་འཛིན་གང་ལ་བྱེད། ཅིས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ནི། སྤིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱུད་པ་མང་བ་(༡༡༧) དང་
 རྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཟུངས་སྤྲེགས་ཟབ་མོའི་བཟླས་བརྗོད་སྐགས་.....
 དང་། ཕྱིན་ཆད་སྤྲེག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་
 བརྟེན་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་སྐགས་ཡོད་ན་རྟོབས་བཞི་ཆོང་བ་ཡིན་ལ། བཞི་
 པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པའི་རྟོབས་འགའ་ཞིག་གིས་སྤིག་...

པའི་ས་ཐོན་ཡང་འབྱུང་ཅུས་པས། དེ་གལ་ཆེ་ངོ་རང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་
 འདག་ལྷགས་ཀྱང་། ལྷོ་བས་བཞི་ཆང་ན་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་ཡང་འདག་
 པར་ཤེད་པས་གསུངས་པས། དམུལ་བ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་གནས་དགོས་པ་
 རྣམས་ཡུན་རྒྱུང་བྱས་ཆོག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆུང་བྱར་འབྱུར་བ་
 དང་། མ་ལུས་པར་བཟད་པ་དང་། ངན་འགྲོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་མྱོང་དགོས་
 པ་རྣམས་བཤགས་པ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷོ་བས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་ཅུང་བཟད་ན་བ་
 དང་། ཡིད་ཅུང་བཟད་མི་བདེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འདྲོངས་ནས་བྱིས་མྱོང་མི་
 དགོས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམས་སྤྲིན་ཅུས་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བའི་གསུང་རྣམས་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནི་བ་
 ཏུ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དགེ་རྒྱུ་ལྷོ་བས་འདྲ་འདྲེས་མར་མཉམ་བུ་
 སྦྱང་པ་འདི་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་དེའི་མཐུས་རྒྱུ་པའི་རྣམས་སྤྲིན་མི་འབྱུང་པར་.....
 བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མེད། ཡིན་ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་པས་ཀྱང་དགེ་བ་མི་འཛོམས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། འོན་ཏེ་རྒྱུ་པས་ཀྱང་དགེ་བ་འཛོམས་ཏེ། སྦྱང་འཇུག་
 ལས། བསྐྱེད་པ་སྦྱང་བུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོན་པ་
 སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །སོང་སྤོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་
 པར་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་དགེ་
 བ་གང་བྱས་རྒྱུ་པས་བཅོམ་ཞེས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་སྤྲིད་པར་སོང་བས་ན།
 གང་ཟག་དེ་དགེ་བ་བྱེད་པ་འབྲུལ་པར་ཁས་ལེན་ཞེ་ཅུས། འོན་ཏེ་དགེ་.....
 རྒྱུ་གཉིས་མགོ་བསྐྱེད་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལྟམ་ན། འོ་ན་ཞིང་གཅིག་ལ་ནས་སྤྲིན་གཉིས་མཉམ་བུ་བཏབ་པའི་ཆེ་ཡང་
 (༡༡༣) དེ་གཉིས་མགོ་བསྐྱེད་ལ་སོང་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ནས་ལྷོ་བས་ཆེ་བས་སྤྲིན་མ་བཅོམ་ནས་སྤྲིན་མའི་འབྲས་བུ་
 མི་འབྱུང་བ་གང་ཁས་ལེན། འོན་ཏེ་དཔེ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སོ་

སོར་སྤྲོན་གྱི་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གཞོན་དེ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ན།
 དགེ་བས་ཀྱང་སྤྲོག་པ་ལ་མི་གཞོན་པས་ན། འོ་ན་དགེ་བ་བརྟེན་ནས་མཚམས་
 མེད་ལཱ་ལས་ཀྱི་སྤྲོབ་པ་མ་ལུས་པར་འདག་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་...
 གང་ཡིན། ལུང་དེ་བདེན་ན་སྤྱད་འཇུག་གི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ཡང་གང་
 ཡིན་འདྲིའོ། །སྤྱད་འཇུག་གི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ལ་བྱེད་...
 བ། འོ་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྲོས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་ཅུས་
 རྣམས་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ཁས་ལེན་ཞེ་ནུས། ཅུས་ན་ནི་དེང་སང་
 ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྲོས་ཤིང་། སྤྱི་འབྱུར་ཀ་ཤས་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་
 སྤར་སྤྲོག་བཤགས་ཀྱིས་དགེ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྲོས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེས་བཅོམ་པས་ན། བཤགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོག་པ་
 དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ལོག་ནས་འབྲས་བུ་སྤྲོན་དགོས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་ཞེ་...
 ཅུས། འདི་རྣམས་ལ་སློ་ཅེ་གཏད་རྒྱ་མེད་ན་ནི་དེད་ལས་འབྲས་པ་ཡིན་ཞེས་
 པ་ཡང་དད་པ་ཅིམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 དབྱད་དཀའ་བའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་ཞིབ་དུ་སྒྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་དགེ་
 སྤྲོག་གཉིས་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་རྒྱུད་བ་ཐག་བསྐྱིད་བ་ཅིམ་གཅེས་པའི་དོན་དུ་...
 འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མགོ་བསྟོན་ལ་སོང་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་
 འབྱེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སྤྲོག་པ་དེ་རིང་ལྟ་བུ་བཤགས་
 པས་དག་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། སང་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྲོས་མ་
 ཐག་བཅོམ་པ་དང་། དགེ་སྤྲོག་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་(༢༣༧) གཞོན་
 པའི་སྐབས་གཏན་མི་གྲིད་པ་སོགས་འདྲིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་ངི་ལྟར་བྱ་
 སྟུང་ན། དགེ་སྤྲོག་སྟོབས་འདྲ་བ་འདྲེས་མར་མཉམ་དུ་སྤྱད་པའི་ཆོ། སྤྱིར་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོན་ཤིང་མཚུངས་པར་སོ་སོར་འབྱེན་པ། རྣམ་སྤྲོན་བྱང་

མ་ཟིན་པར་ཤེས་རྒྱུ་ལ་འབྱེན་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་ཡོད་པའི་རྒྱས་དེར་.....
 གསལ་འདེབས་པའི་རྒྱེན་གཉིས་པོ་ལ་ཟིན་བྱེད་གྱི་དགོ་བ་དེ་སྟོབས་ཆེ་ལ། མི་
 དགོ་བ་སྟོབས་རྒྱུད་བའམ། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། གང་སྟོབས་ཆེ་བའི་
 སྤྱགས་དེས་ཅིག་ཤོས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་
 རུ་བསགས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཡུལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་.....
 ཅན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་པས་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཆོ། མཚམས་མེད་དང་། མི་དགོ་
 བཅུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་.....
 ལྟར་རོ། །བཅོམ་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་ཡང་། དགོ་སྤྱི་གང་
 ལའང་འདྲ་བས། རྣམ་སྤྲིན་དེ་རྒྱེན་གཞན་གང་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྱེན་མི་རྒྱས་
 སུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་འཛོམས་པར་མཐའ་གཅིག་
 རུ་དེས་པ་མི་སྤྲང་རོ། །དགོ་སྤྱི་ཆ་མཉམ་ཞིང་ཟིན་བྱེད་ལའང་སྟོབས་ཆེ་
 རྒྱུད་མ་བཞུགས་པའི་ཆོན། ཞིང་གཅིག་ལ་ནས་སྐྱོན་གཉིས་མཉམ་རུ་བཏབ་
 པའི་སྟོན་ཐོག་སོ་སོར་འབྱེན་པ་བཞིན་དུ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་
 འདག་པའི་ཕྱིར་རུ་བསགས་པའི་དགོ་རྩས་ཀྱང་། གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རྣམ་
 སྤྲིན་རེ་ཞིག་ལ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་སོ། །འདི་ལ་མཐུན་རབ་དབང་ཐུག་བྱ་
 སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། དང་པོ་དགོ་སྤྱི་སྟོབས་མཉམ་པར་བསགས་ཀྱང་། ཞག་
 རེ་ཅམ་གྱི་འཕེལ་རྩིས་ནས་དགོ་བ་འཕེལ་ཆེ་བར་བཞེད་ཅེས་གྲགས་སོ། །སྟོང་
 ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་དགོ་རྩ་ཁོང་ཁྱོས་གཅོད་མི་རྒྱས་པ་
 དང་། རྣམ་མཐུན་རུ་བསྐྱེས་ཀྱང་གཅོད་རྒྱས་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །སྤྱི་པ་ནི་
 རྒྱུད་དེས་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་(༡༩༥) སྤྲིན་ཡང་སྟོབས་བཞིས་འདག་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་བསགས་ཆང་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འདག་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་ཆོ་དཔག་དུ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གང་ལ་

ཡང་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་དངས་སྟམ། དེ་ནི་ལྷུང་ཟིན་
 བཅོས་སུ་མེད་པའི་མིག་ཁར་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ན་མདོ་དེར་སྟོན་གྱི་
 ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མ་ལུས་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། ཞེས་དང་། ཁོང་
 གྲོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཁོང་གྲོ་ཅམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་
 བྱེད་པ་ནི། ཁོང་གྲོ་མི་སྟེ་བའམ། དགེ་ཅ་གནས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་
 ཉེས་པ་དུ་མའི་བྱང་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོ་
 འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཟུ་མཚོ་
 ཆེན་པོར་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོས་པས་དགེ་
 བ་ཡང་དེ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་
 མདོར། གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅི་སྲང་གཅིག་གིས། ལྷགས་སྲང་སྟོང་གསེར་དུ་
 བསྐྱར་རུས་པའི་དཔེས། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་ལས་ཉོན་
 གྱིས་འཛོམས་མི་རུས་པར་གསུངས་པས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྟོས་པ་དང་
 བྱང་ཆུབ་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཅ་ཁོང་གྲོས་གཅོད་མི་རུས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་
 མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་
 ལས་སྟོབས་ཆུང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་.....
 དགེ་ཅ་འཛོམས་པར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་.....
 མདོར་དངས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་མ་བསྟོས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཟིན་
 པའི་དགེ་ཅ་མི་སྟེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་རང་ལས་སྟོབས་
 ཆེ་བའི་བྱང་སེམས་དང་རང་དང་མཉམ་པ་ལ་སྟོས་ན་བསྐལ་པ་རི་ཅམ་དུ་.....
 བསགས་པའི་(༡༥) དགེ་ཅ་འཛོམས་པ་སོགས་ལྷུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་.....
 པར་བྱ་ཞིང་། བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་

བསགས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་ཅུ་འཛོམས་པ་དང་། ཁྱོ་
 སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྟེད་པའི་བསྐྱུས་པར་དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པར་ཡང་།
 གསུངས་སོ། །ཡང་འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས། ཐ་བ་སྒྲིན་ལྟ་སེམས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱུས་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོས་དགོས་སོ། །ཞེས་
 དང་། བྱམས་པ་སེམས་སྒྲིའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཅིག་ཤོས་ལ་ངན་སེམས་དང་འཐབ་པ་དང་། སྤང་བའི་སེམས་
 ཇི་སྟེད་ཏུ་སྒྲེས་པ་དེ་སྟེད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གོ་ཆ་བཟོད་ཀྱང་བགོ་དགོས་སོ། །
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྒྲེས་ན། གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པ་དེ་ཡང་དཔེར་ན་
 ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐུར་པོར་སྒྱུར་ལམ་ཏུ་འཕོ་བྱུང་གཅིག་གིས། བྱང་
 བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་ཁྱོས་ན་ཁྱོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྟེད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་སྒྱུར་ལམ་ཏུ་འཕོ་མི་.....
 རུས་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པ་དང་། གྲངས་དེ་སྟེད་ཏུ་བསྐྱུས་པར་
 དཔྱུལ་བར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་བྱང་སེམས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཁྱོས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མི་སྤང་རོ། །དེ་ནི་
 བསྐྱུས་པ་བརྒྱུའམ་སྟོང་གི་བར་ཏུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅུ་ཁོང་ཁྱོ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གིས་འཛོམས་པའི་ཁོང་ཁྱོ་འཕྲུལ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ངེས་པར་དགོས་.....
 སོ། །དགེ་ཅུ་དེའི་ནམ་སྟོན་བཙུག་པས་ས་པོན་བཙུག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་
 པ་ནི་སྤྲུལ་སྟངས་གྱིས་གོ་བར་རུས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་
 སྟོ་མི་རུང་ཏུ་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་
 གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་པོན་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ།
 སོ་སྟེས་(༡༥ན) གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྐྱུངས་པའི་དག་པ་ཡང་ས་
 པོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང་། ད་བཟོད་ཁྱེན་དང་སྤང་པས་ནམ་སྟོན་འབྱེན་པ་མི་

གྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྷུང་། །ཆེ་མོ་ཐོབ་པ་ཆ་
 མི་འཆད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་། ས་ཐོན་སྤངས་པས་དེར་འཇོག་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ས་ཐོན་ཉམས་པ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ།
 མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤྲངས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་གཞོན་སེམས་སོགས་
 གྱིས་དགེ་ཆ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ །ད་གཟོད་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་
 འབྱུན་མི་རུས་པར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་འགྲེལ་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་
 ཁྱོ་སོགས་གྱིས་དགེ་ཆ་ལ་གཞོན་པ་སྟེལ་ཚུལ་ཡང་། ལམ་གསར་པ་ལྟར་པོར་
 སྟེ་བའི་རུས་པ་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ལ་གཞོན་
 པ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཁོང་ཁྱོ་སྟེས་མ་ཐག་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་ནོ་
 བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་པ་དང་སྤྱད་པ་སོགས་ལ་ནི། དུལ་དེ་བྱང་སེམས་སྲུངས་
 མ་ངེས་དང་། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་བརྟན་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས། ཁོང་
 ཁྱོ་སྟེ་དང་། བྱད་པར་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོ་ཡེ་མ་སྟེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་འགལ་སྟུང་ལ་
 ཁྱོ་བ་ཅུམ་ཡང་དུན་ཤེས་སྟེད་ལ་དགག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་གྱི་དོན་མདོར་བསྟུན།
 སྟབས་འགྲོ། ལས་འབྲས། རྟིག་བཤགས་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་དེང་སང་རང་
 ཅག་བོད་གྱི་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ཏེ། ཕལ་ཆེ་བ་སྤྲ་ཆོས་སྲུ་བྱེད་པར་སྤང་
 མོད་ཀྱང་། ཁོ་བོ་སྟོ་དང་ཚོལ་བ་ཞན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་དམའ་བའི་གང་
 ཟག་གི་སྟོ་དོར་ནི། འདི་རྣམས་གལ་ཆེ་ཞིང་དཀའ་བར་སྤང་ལ། ཞེས་པའི་
 ཁེངས་སྤྱང་བ་དག་ཀྱང་གནང་ནས། ཡང་གསུངས་པ། འདིས་མཚོན་ནས་
 གཞན་ཡང་མང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་(༡༥༧) ནི་མངས་དོགས་ནས་ཡི་གེར་མ་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི། སྟོད་པའི་རྟེན་མན་ངག་བདུན་མའི་
 རིམ་པ། ཕྱིན་དུག་གི་དོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། བསྟུ་བཞི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་

སྐྱེས་པ་འདིར་མ་བཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་མི་འཆུན་ཞིང་། ཉེ་
བར་མཁོ་བ་དག་ནི། འདིར་ཡང་ཆང་བའི་སྤྱིར། སྐྱེས་ཏུ་དགོངས་པ་ལོ། དེའི་
སྤྱིར་འདིར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
གདམས་ངག་རྣམས། ལྟ་བུ་ཡིན་ལུགས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ནི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ། སྦྱོང་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་ལས་
མི་འདའ་བར། ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན། ཉམས་
སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འོར་མ་འོར་ཐུགས་རྟོག་བཅུག་ན་
འདི་གསུམ་ལ་འདུག་རྒྱུར་འདུག་ན་སྟེ། འདུག་པས་ཁོ་བོས་ནི་སྤར་ཞུས་པ་
རྣམས་སྦྱོང་སྤྱོད་ལས་བཅུམས་པའི་འགག་ཞུས་པ་ལོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་
འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་.....
དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤར་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ས་བོན་མཛད་པའི་
སྐྱོན་ས། སྒོ་གྲོས་ཆེ་ལ་ཞིབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་རྒྱས་པ་མི་དམན་པ་
རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ས་གསལ་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ།

འདིར་སྐྱེས་པ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་སྐར་དག །བྱེ་བ་
ཐག་བརྒྱས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལ། །རང་རང་བཞེད་པའི་ལམ་སྒྲིལ་མང་
སྤྱི་ཡང་། །ཡོངས་རྒྱུགས་བསྟན་པའི་འདུག་རྟགས་ལས་འོངས་པའི། །མན་
ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་ཉིང་ཁུའི་བཅུད། །མཁས་པ་བྱེ་བའི་སྒོ་གྲོས་གཅིག་
བསྐྱེམས་པ། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་གྲུ་ཟུར་དག་ལའང་། །དོགས་པ་མེད་པར་
ངལ་གསོ་རབ་སྟེར་བ། །མཉམ་མེད་གོས་དཀར་ཅན་དེའི་ཞལ་སྐྱོ་ལས། །ལྷན་
གྲུབ་ཚུལ་ཏུ་བྱུང་འདིས་ཆོམ་བགྱིས་ལ། །ཉམས་ལེན་གནད་(༡༩)ཀྱི་གཟི་
བྱིན་རྒྱས་པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལོ། །སྦྱོང་པའི་དྲིས་ལན་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །
སྐྱེས་པ་ལྟོ། །

༭ །ལད་དཀར་ཚས་སྒྲིང་གི་མཆན་ཉིད་ལྷ་མ་རྒྱལ་མཆན་
 རོན་བྱལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལྷགས་དྲིས་ལན་གྱི་སྐར་
 བཟུགས་སྟེ། །

༭༭༭ །ཨྱ་ལྷ་ཉི། གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེད་ཆལ་དུ། །དྲི་མེད་ཐུགས་
 རྩི་འད་སྒྲིང་རྩི་པའི་མོད། །འཆད་ཚྱོད་ཚྱོམ་པའི་གེ་སར་རྒྱས་མཛད་པ། །
 རྩི་བཅུན་མཐུན་པའི་གཏེར་གྱིས་དེད་འདིར་སྐྱེད་ས། །གངས་ཅན་མདོ་སྐྱེད་
 བས་མཐའི་སྐྱེད་ས་ཤིག་ན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་གདུགས་དཀར་
 པ། །ཁྱེན་དུ་འདེགས་ལ་ངལ་བའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དགེ་སྐྱེད་གང་དེས་དོན་
 ལུན་མཆིད་འདི་སྐྱེད་། །རྣམ་དཔྱད་རྒྱུ་གཞིན་ཅུའི་རྩི་འཛིན་གྱིས། །རྒྱ་
 ཆེན་གཞུང་ལུགས་སྐྱེད་ཅིའི་བཅུད་ཐུངས་པས། །མང་སྐོས་ལང་ཆོ་དར་ལ་
 བབས་པའི་མགྱིན། །ལེགས་བཤད་ཐུ་དབྱངས་དར་དེར་སྐྱོགས་པ་ཁྱོད། །མི་
 མཐུན་ཉེ་ཞོའི་ཆར་བ་དང་བྲལ་ཞིང་། །ཕན་དང་བདེ་བའི་(༡༥)དཔལ་ལ་
 རྩི་བཞིན་དུ། །སྐལ་བཟང་སྒྲོགས་ལ་གཞིན་ཅུའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །འཆད་
 ཉན་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་སྒྲེལ་བ་ནས། །སྐྱེད་ནས་གྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 གསལ་བྱེད་པ། །འཕྱིན་ཡིག་རྟེན་བཅས་སྐྱོགས་འདིར་སྐྱེད་ས་པ་གང་། །སྐྱུག་
 པར་སོན་པས་དེ་ཆོ་བདག་གི་ཡིད། །དགའ་དང་སྒྲོ་བས་ཡོངས་སུ་དྲངས་པར་
 ཐུར། །འདི་ནི་འདུ་འཛིན་འཆིང་བ་ཀྱན་བཏང་སྟེ། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་
 གཅིག་སུར་བསྐྱབ་པ་ཡི། །སྐལ་པས་དཔེན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི། །ཅི་
 ཅུས་སྒྲེལ་བའི་ལྷག་བསམ་དགེ་བར་མཆིས། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་གི་དཀར་བའི་
 གནད་རྣམས་ནི། །རྒྱ་གཏེར་གཏིང་བཞིན་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀར་མོད། །འོན་

ཀྱང་རྩ་ལ་དབྱ་གས་བསྐྱུན་པ་ལྟར། །ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཆེ་མི་སྤྲི་དབང་ཅི་
ཞིག །(༡༥) དེ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཉིད་ནས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་བཅམས་པའི་དྲི་བ་འགའ་བྱང་བའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དྲི་བ་
དང་པོའི་ལན་ནི། ཡང་སྐབས་མེད་ཆེ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་དང་རྟེན་ལ་རྩལ་
ཐྱིས་བྱེད། མཚོད་པ་གསར་དུ་བཤམས་རྒྱ་མ་བྱང་ཡང་ཁ་གསོ་ཅམ་བྱ། དེ་
ནས་སྐབས་འགྲོ་ལམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བྱ། ཆོགས་ཞིང་གསལ་བྱུང་བ་
ནས་ཡན་ལག་བརྟན་པ་མཆུལ་དང་བཅས་པ་ལུལ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལས་
བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་འདེབས། དེ་ནས་ཆོགས་
ཞིང་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱབ་དབང་ལ་བསྟེན། སྤྱབ་དབང་སྤྱི་བོར་སྤྱན་དྲངས་
ནས་སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་སོགས་གྱིས་གསལ་བ་བྱུང་བ་ནས་བཤེས་གཉེན་.....
བསྟེན་ཚུལ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་གང་རུང་བཤར་སྒོམ་.....
བྱས་རྗེས་མཆུག་དགུས་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་བྲིད་སྤྱན་གཅིག་ལ་
བསྐྱངས་པའི་གོ་ངེས་པར་ཆོད། འདི་ལྟར་ན་ལམ་རིམ་གསལ་འདེབས་མ་
བཏོན་ཀྱང་ཆོག་པར་སྤང་། དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན་སྐད་ཅིག་གིས་
སྐབས་ལུལ་གསལ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་གསུམ་གྱིས་སྐབས་འགྲོ་
དང་ལམས་བསྐྱེད་བྱ། ཆད་མེད་བཞི་བསྒོམས་ནས་སྐབས་ལུལ་ནམས་རང་གི་
སྤྱི་བོར་བསྐྱུས། རང་གི་སྤྱི་བོར་སྤྲུལ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱབ་དབང་
རུ་བསྐྱེད། དེའི་གནས་ལུ་ཡི་གེ་ལུས་མཚན་པར་བསྒོམ། རྩི་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། ཐུགས་བརྩའི་སྤྲུལ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་ལམས་ཉན་རང་ཆོས་
སྤྱིང་ཐམས་(༡༦) ཅད་སྤྱན་དྲངས། སྤྱི་བོའི་སྤྱབ་དབང་ལ་བསྟེན། སྤྱན་
ཆོགས་དགེ་ལེགས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་
མཆུལ་མདོར་བསྐྱུས་ལུལ་ནས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསལ་བ་གདབ། དེ་
ནས་སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་སོགས་བརྗོད་ནས་ལམ་རིམ་དམིགས་སྒྲར་གང་.....

རུང་ཞིག་བཤར་སྒྲིམ་བྱས་རྗེས་ལྷག་མ་དཔྱུས་ལྷར་བྱས་ན་ཆོག་པར་གསུངས།
 དྲི་བ་གཉིས་པ་ལན་ནི། རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་
 བླ་མ་ནུམས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་གསལ་གདབ་དགོས་ཏེ། བླ་མ་གཅིག་
 ཡིན་ཀྱང་སྔ་སྔར་གསལ་བཏབ་ན་ལས་དང་པོ་བས་དམིགས་པ་སྤྱོད་བདེ་……
 བའི་ཕྱིར་རོ། དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ་སྔ་སྔ་
 སྤྱོད་པོ་ལམ་རྟུ་མ་ཞུགས་པ་པལ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲིགས་རྟུས་ཀྱི་ཆེ་བྱུང་གཅིག་ལ་……
 བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་ཆ་ཆང་མཆན་
 ཉིད་པ་སྤྱོད་བ་དཀའ་བ་འདྲ། དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་ནི། སྤྱོད་པོ་པལ་པ་ཞིག་གིས་
 འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ནུམ་པ་ཡང་ཡང་དུན་པ། དགེ་བའི་ཆ་བ་མང་རྟུ་གསོག་
 པ་དང་། དགེ་ཆ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཅན་རྟུ་སྤྱོད་བར་སྤོན་ལམ་ཡང་
 ཡང་བཏབ་ན་སྤྱོད་བ་ཕྱི་མར་བདེ་བ་ཅན་རྟུ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྷར་སྤྱོད་……
 བ་ཡོད་དམ་སྟེ། འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་རྟུ་འབྱུང་བའི་ཞེས་
 སྟེགས་ཀྱི་དྲི་བའི་དོན་གོ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་ཞུ་མ་སྟོབས། དྲི་བ་ལྔ་པའི་ལན་
 ནི། ལྷགས་སྒྲིམ་དང་བྱང་(༡༥) སྒྲིམ་གཉིས་ཆེ་འཕོས་པའི་དབང་གིས་མི་
 གཏོང་ཡང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲིམ་པ་བྲང་བ་བརྗེད་ན་ལྷར་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་།
 མ་བརྗེད་ན་ལྷར་བ་འབྱུང་ངམ་སྟེ། དྲི་བ་དྲུག་པའི་ལན་ནི། ཐལ་འབྱུར་
 བའི་ལྷགས་ལ་བྱམ་པ་འཇལ་བའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་……
 ཆོགས་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པར་བཏགས་ཅིམ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། བྱམ་པའི་ཡན་
 ལག་ཆོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱམ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་རྟོགས་པས་བྱམ་པ་……
 རྟོགས་པར་འཇོག་དགོས་སམ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་ཆོས་གང་དང་གང་འཇོག་
 པའི་ཆེ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་ཅིམ་ཡིན་གྱི། བརྟགས་ཤིང་……
 དཔྱད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གསུང་ལས། ང་འཇལ་བའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་ང་མིང་ཅིམ་པ་རྟོགས་

ཀྱང་། ང་མིང་ཅམ་རུ་མ་རྟོགས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེན་ས་གསུང་འདུག་པས་རྗེ་
ཡབ་ཀྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱང་བསྟེན་ནས་དབྱུང་དགོས་སོ། །

༥ རྒྱས་པ། ཆེ་སྟག་མི་རྟག་རྩ་ཅེའི་བེལ་པ་བཞིན། །ལོངས་སྤྱད་མི་རྟག་
རྟོན་ཁའི་སྤྱན་དང་འདྲ། །གཉེན་བཤེས་མི་རྟག་ཆོང་འདུས་མགོན་པོ་བཞིན། །
ཡང་ཡང་བསམ་ནས་ཆོས་ལ་གཞིལ་བར་མཛོད། །ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་མི་ལམ་
བྱུང་གཅིག་ཅམ། །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱིད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །གཏན་གྱི་བདེ་
བ་སྐྱབ་པ་ད་རེས་ཡིན། །དལ་འགྱུར་རྟོན་ལས་སྟོང་པོ་སྐྱར་རུ་ལོངས། །མཐའ་
ཡས་ཞིང་ཁམས་རིན་ཆེན་རྩ་བ་དུན་གྱིས། །བཀའ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཛོད་
པ་བས། །སྟེགས་མའི་རུས་འདིར་ཆོགས་བཅད་(༤༩) གཅིག་ཅམ་ཞིག །
གཞན་ལ་རྟོན་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས། །དེ་བྱིར་མཁས་བྱོང་སྟོང་སྟོབས་
ཆེར་བསྐྱེད་དེ། །སྐལ་བཟང་སྟོ་གསལ་འདུས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །འཆད་
ཉན་དགའ་རྟོན་ཅི་རུས་སྟེལ་ཞིག་དང་། །དེ་ཡིས་འདི་བྱིའི་ལེགས་ཆོགས་རེས་
པར་འགྱུབ། །བདག་ལ་མཐུ་རུས་མ་མཆིས་མཆོག་གསུམ་ལ། །ཆེ་གཅིག་
གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་བྱོང་ཉིད་ཀྱི། །གནས་སྐབས་མཐར་སྐྱག་འདོད་དོན་མ་
ལུས་པ། །ཡིད་བཞིན་འགྱུབ་པའི་སྟོན་འདུན་ཡང་ཡང་ལྟ། །

༦ དྲི་བའི་ལན་བཛོད་པ་ནི། བྱ་སྤྱད་ཀྱི་མཛོད་པའི་གོ་རིམ་རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱི་
རྣམ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཆོག་སྟགས་ལས་འབྱུང་
ཡང་། སྐྱབ་ཐབས་ཆང་རྒྱང་དང་ཆོག་འགའ་རེ་ལ་སྤྱི་འགོ་ལྟར་སྐྱག་ལེན་ལ་
མཛོད་འདུག་པས་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ། ཀུན་རིག་རྟེན་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་དགོངས་ལ། རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས་
གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་འདྲ། སེམས་དཔའ་ལུས་
སྐྱབ་བྱེད་རྒྱལ་འདིར་བྱིས་ན་མང་འགོ་ཞིང་རྩོམ་རྩེད་བྱིངས་ཀྱི་ཆོག་ན་གསལ་
བས་དེར་རྟོས། ཀུན་རིག་གི་སྟོབ་མའི་དབང་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རིམ་རུ་སྤྱད་

དགོས་པ་འདྲ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་འཕགས་ལུགས་གཙུག་ཅེ་བས་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོར་བསམ་གཉིས་མེད་པ་འདྲ། སྐགས་ཀྱི་ལུགས་འདིར་སྐྱེ་
ལུས་ཐབས་དང་འོད་(༤༦) གསལ་ཤེས་རབ་རྒྱ་འཛིག་ལ། གཡས་གཡོན་
གཉིས་ཀྱི་གཡས་པ་ཐབས་དང་གཡོན་པ་ཤེས་རབ་རྒྱ་འཛིག་པའི་དབང་གིས་
མཆོད་མགོ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་མཆོག་ལ་མཆོད་མགོ་
གཡོན་ནས་བྱེད་པ་ངེས་ཅན་རྒྱ་འདུག་ཅིང་། མ་རྒྱུད་གཞན་ལ་ངེས་པ་མེད་
པ་འདྲ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་དག་ཞིང་གིས་བྱབ་པ་མེད་ཀྱང་མཐུལ་གྱི་
སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱ་དམིགས་ནས་འབྲུལ་བ་འདི་སྐགས་ལུགས་ཡིན་
པ་འདྲ། མདོ་ལུགས་ལས་རང་གི་སྒྲ་མ་ཐ་མལ་བ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་བསྐྱོམ་.....
དགོས་པར་གསུངས་པ་མེད། སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་
པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་...
བྱུང་པར་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་བཞི་ཐེངས་སྐབས་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་ཐེངས་དགོས་
པར་གསུངས་པས་ལུས་དབང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐེངས་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞེ་སྐད་
ལམ་བྱེད་རྒྱ་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སྲོད་ཚུམ་པའི་སྐབས་སུ་རུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་...
ལ་ཞེ་སྐད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཡང་ཁྱོད་
དང་བལྟས་པའི་འབྲིག་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཡོད་ང་...
འདྲ། བསྐྱེད་རྒྱུད་ཅ་རྒྱུད་རྒྱ་འཛིག་མི་འཛིག་དང་། ཆོས་རྒྱའི་ཐ་སྙད་ཡོད་
མེད་རུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་རྒྱ་ལྟོས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྟ་སྒྲུ་རྟོག་རྩི་ཅུ་ཡིན་ལ།
དེ་བསྐྱོམ་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྟ་སྒྲུ་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དེ་...
ལྟ་སྒྲུར་(༥༩) འབྱུར་བའི་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་འདོད་པ་དང་རྒྱ་མ་སྒྲངས་ན་...
ལུལ་དེ་འཆི་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཡང་གཞན་ལལ་བར་དོར་བའི་

ཉེས་པ་འབྱུང་བ་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་ལྷན་ངག་གི་བརྟན་གནང་འདུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ལྷགས་ལ་སའི་གྲངས་དང་མིང་འདྲིགས་མི་མཐུན་པ་
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཆོགས་ལམ། རྟོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མ་ཐོབ་གོང་གི་རྫོགས་རིམ་སྦྱར་ལམ། རིམ་པ་བཞི་པའི་རྟོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མ་ཐོང་ལམ་དང་ས་དང་པོའི་གཞི་མཐུན། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་
 བར་དུ་སྒྲིམ་ལམ་ས་དགུ་འཛོག །དྲི་བ་བྱས་པ་ལེགས་འདུག་ཅིང་། དཔེ་ཆ་ལ་
 ཡང་ཡང་ལྟ་ཞིང་། ཞིབ་དུ་དབྱེད་ན་རྟོགས་པ་ཆོད་པར་འབྱུང་བས་སེམས་ལ་
 ཞོག། །

༥ བྱ་མེད་དཀའ་བཅུ་འཇིགས་མེད་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲིམ་ལན་བཞུགས་སོ། །ན་མོ་གྱུ་རུ་
 ཟུང་། དྲི་བའི་ལན་འགོད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་མེད། བྱང་སྒྲིམ་སྤངས་པས་སྤྲུགས་ལ་
 ཞུགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་སྤར་སྤྲུགས་སྒྲིམ་ཐོབ་ན་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པར་.....
 འཛོག་དགོས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འདུག་སྒྲིམ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 འདུག་སྒྲིམ་མིན་ཏེ། སྤྲུགས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་འདུག་སྒྲིམ་དབང་ཡིན་ཞེས་(༥༦) དམ་པ་
 གོང་མས་བཤད་དོ། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ན་
 དབང་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་དབང་ཐོབ་ཟེར་མཁན་
 ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབང་གལ་དུ་བསྐྱེད་པ་
 ཅམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་དེ། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མདོ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་དང་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། ད་
 ལྟ་ཡོངས་གྲགས་དང་བསྐྱེད་ན་རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོད་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་

པར་འཛིག་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་ལྷགས་ལ་ཞུགས་པས་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་མེད་
 གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། རྟག་གསུམ་གྱི་
 བྱང་ནས་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོར་ལམ་རྟུ་བྱེད་པ་གསང་འདུས་ཙུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་
 འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་དང་། ཞེ་སྤང་གཙོ་བོར་ལམ་རྟུ་བྱེད་པ་གཤིན་རྒྱུ་
 གཤེད་གྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་དང་། གཏི་ཕྱག་གཙོ་བོར་ལམ་རྟུ་
 བྱེད་པ་རི་གི་ཡ་ར་ལིའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་གཏི་ཕྱག་ཐབས་རྒྱུད་རྟུ་བཤད་དོ། རྒྱུད་
 ལ་རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་གཙོ་ཆེ་སྟེ། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྫོད་བྱེད་
 ཚིག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་གཉིས་མེད་ནི།
 ཐབས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྣང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་(༥༥) བྱ་ཞིང་། སྤྲོ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེ་
 འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་བརྫོད་བྱར་སྟོན་པས་བྱེད་པས་ན། སྤྲོ་མེད་
 གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་རྟུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། འཛིགས་བྱེད་གྱི་
 ཚོགས་ཞིང་སྤྱང་གཞི་དང་སྦྱར་བ་དང་། གསང་འདུས་གྱི་ཚོགས་ཞིང་དེ་དང་
 མི་སྦྱར་བ་ནི་གྲུབ་ཆེན་ནམས་གྱིས་བཞེད་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན།
 ཚད་མེད་བཞི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་སྟན་མོང་གི་དབང་
 རྟུ་བྱས་ན། ཚད་མེད་བཞི་ལ་བཞེན་ནས་ཚངས་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 ལྷགས་ལྷགས་འདིར་ཚངས་པ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་
 གྱི་ཐབས་ཡིན་པས་ན་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་བཤད་དོ། ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ཐིམ་ཞེས་པའི་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ནི།
 གཟུགས་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ། ཚོར་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ། འདུ་ཤེས་གྱི་
 སྤང་པོ་ལྟ། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་ལྟ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
 རྣམས་ལ་བྱའོ། གཟུགས་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ནི། གཟུགས་གྱི་སྤང་པོ། གཞི་
 རྟུས་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་

གྱིས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ལྷ་ལ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་ཚན་ཕྱི་མ་བཞི་ཡང་དེའི་རིགས་
འགྲོས་གྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནམས་སྤྱ་གསལ་བས་འདིར་ཞིབ་དུ་
མ་བྱིས། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་
(༤༦) དེས་དེས་རྩོར་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སྦྱང་རྩོར་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་...
བ་ལ་བྱེད། སྦྱང་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟུང་ཐམས་ཅད་ལྟ་
དང་ལྟ་མོའི་ནམ་པར་ཤར་བ་དེ་གང་སྦྱང་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་...
ཤར་ཚུལ་གྱི་དོན་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཞིང་།
བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡུར་པའི་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་རྟོག་པ་ཡིན། སྦྱོ་བ་སྤྱ་མར་
བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཆེ་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་མ་ཉམས་...
པར་ཡོད་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཞར་བྱང་དང་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་བསྒྲམ་པས་ཆོག།
འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ཅིག་བསྒྲམ་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འཡུར་ཚུལ་
ཞལ་ལས་ཤེས། འཇིགས་བྱེད་བརྟུ་གསུམ་མ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་སྦྱབ་
ཚུལ་མེད། ཆོགས་འདོན་གྱི་བཟ་མ་རྟོག་འདི་བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་
དད་གང་ཡང་མིན། གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཆེ་གཏོར་མགོན་ངག་དུ་མི་བརྗོད་
ཀྱང་དམིགས་པས་གསལ་འདེབས་དགོས། རྫོ་རྫོ་འཆང་གིས་སྦྱལ་པའི་སྤྱགས་
སྦྱང་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་གྱི་སྤྱགས་སྦྱང་འཇིག་
རྟེན་པ་ཡིན། ལས་གཤིན་ལ་ཞབས་བསིལ་འབུལ་བ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྦྱབ་ཐབས་
ལས་མི་འབྱུང་། ཆོས་སྦྱང་ལ་བསྟེན་པ་བྱེད་ཆེ་རྟ་བབས་གྱི་ཐད་དུ་གསལ་
བཏབ་པས་འབྱུང་། གསང་འདུས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བདེ་མཆོག་
བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སྦྱབ་ཚུལ་(༥༣) ག་ལ་མཐུན།
དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་མཐུག་མ་རྫོགས་པར་ཆོ་ག་གཞན་ལ་ཞུགས་...
མི་ཆོག །ཉན་རང་ཡིན་བཞིན་དུ་སྤྱགས་ལ་ཞུགས་པ་མི་སྲིད། དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་སྒྲིན་དབྱེ་བའི་ཆེ་སྒྲིན་བཞིའི་ཁོ་བོ་ནམས་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་སྦྱང་

པ་གཉིས་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཟེར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དང་རྩལ་མཉམ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཏུག་སེམས་དེ་
 ལ་ལྟན་སྤྱོད་ཞེས་བཤད། དེ་གཉིས་མཆན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་མེད་པ་
 འདྲ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྤྱོད་དེ་རྩྱུ་རྩེ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྤྱོད་མཆན་ཉིད་པ་མེད།
 བསྐྱེད་རིམ་དེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་རྩ་འཛིག། །དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་རྩེ་
 རྩྱུ་གས་རིམ་རྣམས་སུ་གསལ། སྤྱོད་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ནང་ལྷང་
 གཉིས་ལས། རང་ལྷགས་ལ་ནང་ལྷང་ཡིན། གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྤྱོད་ལྷང་
 ལྷང་ལྷང་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཏིའི་ནང་རྩ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ནང་ལྷང་ཁོ་
 བ་ཡིན་པའི་སྤྱོད། སྤྱོད་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་ཏིའི་སྤྱོད་དང་ཡུང་པོ་རྒྱུང་
 པའི་ནང་ནས་གྲུབ་པ་དེ་གཞི་ཐ་དད་ལ་ལྷོས་པའི་སྤྱོད་ལྷང་ནང་ལྷང་རྩ་འཛིག་
 པའི་སྤྱོད། ཡུང་པོ་རྒྱུང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤྱོད། རྩེན་བརྩེན་པའི་འབྲེལ་
 ཐག་ཆད་པས་མ་བྱལ། སྤྱོད་འཇུག་བྱེད་པའི་ཆེ་གཤེན་པོ་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་
 ལྷམ་ས་བརྩུ་པ་ནས་སྤྲུགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འདྲ་
 གསལ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཤེས་སྤྱོད་རྩ་འཛིག། །ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་
 སྤྲུགས་(ལྔ) ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ཀྱན་རྩྱུ་གི་རྒྱུང་ཐིམ་དགོས་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན། རྩལ་འཁོར་གྱི་ཆེད་རྩ་བའི་གསུལ་བྱ་དེས་གསང་འཇུག་
 ལ་མ་བརྩེན་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མདོན་རྩ་བྱེད་པ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་
 དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལ་དག་པའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་འཛིག་པ་ཡིན། མ་དག་པའི་
 ལུས་འདི་ལམ་བསྐྱོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོར་བ་ཡིན། པར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ལྷགས་
 ལ་ཆེ་གཅིག་ལྷགས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ཆེ་གཅིག་ལྷགས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྤྱོད། རྒྱུད་ལྷེ་འོག་མ་གསུམ་
 ལ་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལྷགས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྩེས་
 བས་དེ་ལྷར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱོད། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷགས་འདིར་ཆེ་

གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་ཞེས་པའི་དོན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་
 ཆེ་གཅིག་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་
 བར་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 དང་། སྒྲགས་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གཉིས་སྤངས་རྟོགས་ལ་མཐོ་
 དམན་མེད་པས་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་སུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་
 སྟོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷགས་འདིའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་ཚུལ་རྟོགས་རིམ་དུ་གསལ་བས་མ་གྲིས། འདི་
 དག་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དཔེ་ཆ་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་དགོས་པས་བཙོན་
 འགྲུས་བསྐྱེད་(༡༣) པར་མཛོད། ॥

༥ ཡང་དྲི་བའི་ལན་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་
 པའི་འཇུག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་མ་ཞུགས་
 པའི་གང་ཟག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
 སྒྲགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲགས་སྟོན་ཐོབ་ན་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་
 པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྒྲགས་སྟོན་ཐོབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲགས་
 ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པ་མིན། འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན། དུག་གསུམ་ག་
 ལམ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་མིན། དག་ནག་གི་སྦྱབ་ཐབས་དཔལ་
 འཛིན་གྱིས་མཛད་པར། ཆོགས་ཞིང་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་ཞིང་མན་སྟེར་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན།
 སྦྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལ་ཆོགས་ཞིང་མེད་ཅིང་གཞན་མར་ཡང་ཆོགས་ཞིང་
 སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་བར་མ་བཤད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན། རགས་

པ་ཉེར་ལྔ་ཐིམ་པའི་དོན་བྱེད་རང་གིས་བྲིས་པ་ལྟར་ཡིན། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་དོན། སྤྱང་ཆ་ལྟར་ཤར་བ་ལ་བྱེད།
གང་སྤྱང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ནམ་(༡༧) རོལ་ཏུ་ཤར་བའི་དོན། དེ་འདྲའི་
ནལ་འབྱུར་མཐར་ཐྱིན་པའི་སྤྱང་ངོར་མ་དག་པའི་སྤྱད་བཅུད་མི་འཆར་བ་
ལ་བྱེད། ཏུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱགས་སྤྱང་རྩི་རྩེ་འཆར་གི་སྤྱལ་པ་ཡིན། ལུར་བ་གདབ་
ཡུལ་ཀྱི་སྤྱགས་སྤྱང་དང་། གཏོར་མ་འབུལ་ཡུལ་ཀྱི་སྤྱགས་སྤྱང་གཉིས་ཀ་
འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན། རང་ལྷགས་ལ་ལས་གཤིན་གྱི་མཆོད་པར་ཞབས་བསེལ་
མེད། སྤྱང་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡི་དམ་གཞན་གྱི་ར་རྒྱལ་བྱ་མི་ཏུང་། ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་པ་པར་ཐྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་སྤགས་ལམ་ལ་
ཞུགས་པ་མེད། བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གཏུག་མའི་རྒྱང་སེམས་དེ་
བཏགས་པ་བ་ག་ལ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་
མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་རིས་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོད་ཉིད་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དེ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དཔེའི་འོད་
གསལ་དེ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་
དགོས། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ན་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་
པས་བྱུང་བྱས་ན་ཆོག་སྤྱོད་འཇུག་སྟེ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པས་
བསྐྱོམ་པའི་ལྟ་སྤྱོད་དང་ལྟ་སྤྱོད་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པས་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཡིད་ངོའི་ལྟ་སྤྱོད་ཡིན་ན་ལྟ་
སྤྱོད་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྤགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤགས་
སྟོམ་དེ་(༡༩) ཆོགས་ལམ་ཡིན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་
བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་གི་ལུས་
ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་

གསར་དུ་བྱང་བ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེས་ཉེར་ལེན་དང་། ཕྱི་
དཀྱིལ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཞིབ་དུ་.....
དབྱུང་དགོས། ལྷ་སྐྱེའིས་པའི་ལྷ་དེ་ལྷ་མི་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་ལྷ་ཡིན་དགོས་ལ། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདས་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་དེ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཤད་པས། ས་བརྒྱ་པ་
བའི་རྒྱད་ལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་ཀྱང་འོད་གསལ་ནི་.....
ཡོད་པ་རེད། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲར་དགུ་བྱེད་པར་གསུངས།
འོངས་སྐུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ཐ་དད་ཡིན། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་འོངས་
སྐུལ་ངེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གསར་དུ་
སངས་རྒྱས་པའི་འོངས་སྐུལ་དེ་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་མ་.....
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུལ་ཉག་པ་མི་དགོས་ཏེ། རོ་རྩེ་འཆང་གི་
སྤྲུགས་རྒྱད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རོ་བོ་(༡༦) ཉིད་སྐུ་.....
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟའི་གསང་འདུས་ཙ་རྒྱད་གསུང་བ་པོའི་རོ་རྩེ་འཆང་དེ་
མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་འཕགས་དང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྐབ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ཐོབ་པ་དེ་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་ཁས་ལེན་རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་.....
ཡིན་ཀྱང་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་དབྱུང་དགོས། འོངས་སྐུ་དང་སྤྲུགས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པ་དེ་འོངས་སྐུའི་བྱང་འཇུག་དང་། སྐུལ་སྐུ་
དང་དེའི་སྤྲུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པ་སྐུལ་སྐུའི་བྱང་འཇུག་དུ་
འཛོག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐུ་མེད་དཀའ་བརྒྱ་འཛིགས་མེད་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ངེས་
པའི་ལན་དུ། “བརྒྱན་པ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་སྐྱ་བཤོ།”

༥ རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་འདུག་གི་མཐུག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་པ་
 ཉེན་དང་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་བ་ལས་བྱང་བའི་རས་བྲིས་
 གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ཞེས་བརྟོན་ན་མི་ལགས་ཤིང་། འོ་ན་རྩི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
 དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་དང་རས་བྲིས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ།
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། མཐུག་ཚོག་གི་སྐབས་འདིར་ལྟ་དམ་ཚོག་པ་ལ་ཆ་
 གཉིས་བྱས་ནས་ཆ་གཅིག་རང་ལ་བསྐྱེ་ཞིང་། ཆ་གཅིག་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་
 བཞུགས་བྱ། རང་ཉིད་རས་བྲིས་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་
 གྱི་ཚུལ་དུ་ལོགས་སུ་དབྱེ། དེ་ཤེས་པ་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་བཞུགས་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །དག་འདོན་བྱེད་ཆེ། སྤྱི་(༡༠ན) བོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། ཅེས་པ་ནས།
 ཀླང་མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དམ་
 ཚོག་པའི་ཆ་གཅིག་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་
 གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རྩལ་དུ་གནས་
 པར་གྱུར། དམ་ཚོག་པའི་ཆ་གཅིག་དང་དེ་ཤེས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་གཞི་འདི་
 ལ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་གནོད་པས་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་བརྟེན་པར་བཞུགས་ནས་
 བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོག་དང་བྱུ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 མ་ལུས་པ་སྐྱུལ་དུ་གསོལ། འདིར་ནི་གཟུགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་སོགས་
 མན་ཆད་འདུ། འདི་ནི་དར་ཚང་ལྟན་གྲུབ་སྒྲིང་གི་དབུ་མཛད་ལ་གནང་བའི་བྲིས་ལན་
 བོ། །

༦ དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚའི་དོགས་གནས་ཀྱི་ལན། བར་བྱིན་མཐའ་དཔྱད་
 ཏུ། སྒོ་ལ་སྤང་བ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སྤང་བར་འདོད་ཅེས་པ་རང་རྒྱད་
 པའི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་ནི། དཔའ་བར་འགོ་བ། སྐྱ་མ་ལྟ་བུ། རྩི་རྩི་ལྟ་བུ།
 བུ་མ་ལའ་མཛོད་བཞི་ལ་བྱེད་པ་འདུ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་

མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་མེད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་འགོག་སྟོམས་དང་
 སྤྱི་ཆེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་
 གནས་སྐབས་སུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་(༡༠ བ) མཐར་ཆགས་སུ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་ཡན་ལག་འགག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་.....
 ཡན་ལག་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་འགག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
 མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩི་རྩི་སྤྱོད་
 ཀྱང་གཟུགས་སྤྱོད་མེད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ནི་ཡོད་དོན་མེད། སངས་
 རྒྱལ་འཕགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅུས་ཀྱང་
 སྟོམས་པར་མི་འཇུག་པ་འདྲ་བས་ཞིབ་དཔྱད་མཛོད། ॥

༥ ཆེན་པོ་རྟོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ནས་རྒྱད་སྟེང་རབ་འབྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེ་
 རིང་གིས་ཁྱེད་པའི་དྲིན་ལན་བཞུགས་སོ། །རྣམ་དཀར་གྱི་ལམ་ལ་སློ་ཡངས་
 སུ་གཞིལ་བ་རྒྱད་སྟེང་རབ་འབྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེ་རིང་འདྲ་བ་སྟོམས་ལྡན་
 བས་ཡི་གེ་རྟོན་ལྡན་བསྐྱར་བ་འཕྲོད་པས་སྟོ། རོས་ཀྱང་འདྲ་བ་སྟོམས་ལྡན་དུ་
 མཆིས། ཆེད་དོན། དྲི་བ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བའི་ལན་ནི། འཇིགས་བྱེད་གི་
 གཏོར་མགོན་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ། རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐད་
 ཅིག་གིས་གྲུབ་པར་མོས་ནས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐར་བསྐྱེད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་ནས་གསལ་གདབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཇུག་དུ་གཏོར་མགོན་
 གྱི་གཤེགས་གསོལ་བྱུང་དུ་མཛོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་
 ཆེད་དུ་གཏོར་མགོན་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བདག་མཆོན་ཐ་དང་
 དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟ་རྒྱད་སྟེང་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་རྒྱན་འདོན་གྱི་ཆེ་གཏོར་
 མགོན་མི་བསྐྱེད་པར་གཏོར་མ་འབུལ་བ་འདི་ལ་དམ་པ་(༡༡ བ) འགའ་ཞིག་
 གི་གསུང་ལས་བསམ་གཏན་སྐྱབ་མཆོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
 ལྟར་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་.....

ནས་གཏོར་མ་འབུལ་དགོས་སམ་དཔྱད། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་
 ཆོག་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་མདུན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྐད་
 ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་གྱི། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་
 མ་འབུལ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད། རྩེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་གོང་དུ་བཀུག་
 ནས་སྤར་གདབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་སྒྲགས་སྦྱང་དང་། སྤོར་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབུལ་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲགས་སྦྱང་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། སྤེལ་མ་ནི་ནག་པོའི་སྒྲགས་གྱི་སྒྲགས་
 སྦྱང་དང་། བྱི་མ་ནི་དཀར་པོའི་སྒྲགས་གྱི་སྒྲགས་སྦྱང་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་
 ལས་འབྱུང་། གཏོར་མ་གྲོན་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་
 བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལྷག་ཚུལ་དགོས་གསུངས་པ་ད་སྤེལ་མ་རྟོག་དཔྱད་
 མ་ཞུགས་པས་ངེ་ལྟར་ཡིན་མ་མཆོལ་ཞིང་། སྤྱད་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་
 གྲུངས་ཏེ་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ལན་གསལ་པོ་ལྟ། ॥

༥ རྩེ་བའི་ལན་མདོར་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཆེ་བུམ་པ་སྐྱབ་ཨེ་དགོས་ཞེས་པའི་ལན་ནི། བྱངས་གསལ་པོ་མ་
 མཐོང་ཡང་མེད་ཀྱང་འགལ་བ་(༡༡བ) མེད་པ་འདྲ་སྟམ། ཀྱན་རིག་བདག་
 མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། རྒྱུད་དོན་གསལ་
 བའི་ཆོག་ཟིན་ལ། ཐ་མི་དད་གྱི་གསལ་ཁ་མི་སྤང་བས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་སྟམ།
 ཡང་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། བདག་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་སྐྱབ་གཞིའི་དབུས་སུ་བྱིན་པར་མོས་ནས། བདག་
 བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་དོན་...
 དང་། གསང་འདུས་ལྟར་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་
 ཉེར་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབ་པ་ནི་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཅེས་ཟེར།
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་གྱི་བུམ་པའི་ལྟ་ལ་འོད་ལྷ་བྱེད་པར་མ་བཤད་པའི་

ཀུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྒྲིང་གི་ཀུན་རིག་གི་
 ཚེ་ག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཚོག་གིས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་གསང་ལུན་གྱི་
 དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་ལས་བྱམ་པའི་ལྷ་བཟུ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་
 རྒྱུད་གྱི་འང་རྣམ་འཛུམས་དང་། སླེ་བཙེགས་སོགས་གྱི་ཚེ་ག་ལ་བྱམ་ལྷ་བཟུ་
 བའི་ཕྱག་ལེན་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱི་མཛད་པ་མང་དུ་སྤྲང་བས། རྒྱུད་སྤེ་
 འོག་མའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམ་ལྷ་མི་བཟུ་ཞེས་ངེས་པ་བྱར་མི་རུང་།
 འོན་ཀྱང་འདུལ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་མི་བཟུ་བའི་ཕྱགས་གསུངས་པ་ནི།
 བྱམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་བྱས་པའི་ཚེ་དམ་རྒྱ་མ་བཀོལ་བར་དུ་
 བཟུ་མི་རུང་ལ། དམ་རྒྱ་བཀོལ་ཚར་བ་ན་གཤེགས་ཚར་བས་བཟུ་(༡༩༩) རྒྱ་
 མེད་པ་ལ་དགོངས་སམ། གཙེ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་
 སམ་སྟམ། ཀུན་རིག་གི་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོག་དུ་དམ་རྒྱ་བཀོལ་ཨེ་དགོས་
 ཞེས་པའི་ལན་ནི། དམ་རྒྱ་མ་བཀོལ་བར་བཞག་ན་ལྷ་བཙོན་དུ་བབྱང་བའི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་ཞེས་ཡོ་ག་པ་སྤྱི་སྤྲད་ལ་གྲགས་པས་དམ་རྒྱ་ངེས་པར་བཀོལ་.....
 དགོས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཚེ་བཟོ་ས་དུ་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རང་རང་གི་སྒྲིང་
 པོའི་མཆོག་དུ་བཟོ་ལྷ་ཞེས་བཟོ་དཔ་གཉིས་རྒྱས་བསྐྱེད་གྱི་བྱུང་ཡིན་པར་.....
 མཛོན་ཞིང་། འདི་སྐར་མཁས་པའི་གསུང་ལ་ཞིབ་དུ་བཟླགས་ཏེ་ཁྱེས་པ་
 ལགས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱུངས་ཤིག། །

༥ རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་དབང་ཕྱག་མོང་གོལ་ཅིན་སྤྱོད་རམས་པ་བསྟན་...
 པ་རིན་ཆེན་ཁམས་སྟོམས་ཤིང་། རྣམ་དཀར་ཚོས་སྤྱོད་གྱི་བཀྱི་བ་ཡར་ལུན་
 རས་ཡི་གེ་རྟེན་ཁ་བཏགས། ཨོ་རྩ་སུའི་ཤོག་བྱ་གསེར་རིས་མ་ལྷ་བཅས་ཉམས་
 མེད་སོན་པས་ཡིད་སྤྱོད་གསོས་སུ་བྱུར། འདིར་ཡང་ཁམས་སྟོམས་པར་མཆིས།
 བར་སྐབས་སུ་ཚོག་གི་ཕྱིར་བ་སྤེལ་དོན། བྱུང་རང་ནས་གཞི་གསུམ་ཚེ་ག་ལྟར་
 བ་གཞི་བཟུང་ཆུལ་རྒྱུད་གསུམ་རྟོག་གསུམ་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་.....

བརྟུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩ་རྗེའི་
 འདུལ་བ་ལྟར་ན་རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་རྒྱལ་རེ་བརྟུང་བར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་
 རྒྱུད་གསུམ་ཏྲིག་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཅིག་(༡༢༥) ཡོང་པས།
 ལུགས་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ཅུང་ཟད་...
 བརྗོད་ན། དེ་ཡང་རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་སྤྱེ་རེ་བརྟུང་བ་དང་། རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་རྒྱལ་རེ་
 བརྟུང་བར་བཤད་པ་གཉིས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་...
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གསུམ་ལ་བརྟུང་བ་
 ཐེབས་བརྒྱ་དང་ལྷ་ཡོད་ལ། ཏྲིག་གསུམ་བསྟན་ན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དམྱོལ་བ་ལ་
 བསྟན་རུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གསུམ་སོང་ཆེ་བརྟུང་བཞེད་ཐེབས་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱ་དམྱོལ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་རུ་ཏྲིག་གསུམ་བསྟན་ན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
 གཅིག་མེད་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་སྤྱེ་རེ་བྱེད་པ་ནི་དམ་
 པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གསུམ་ཆོག་དཔར་རྟེན་རུ། རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 གཏ་གཡོག་གིས་སུམ་རྩ་ཙམ་རེ་བརྟུང་བཅིང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་
 གསུམ་དང་ཏྲིག་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་སྦྱར་བརྟུང་བཞེད་ཐེབས་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་...
 དོ། །ཞེས་འདུག་པར་སུམ་རྩ་ཙམ་རེ་བྱས་ན་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་མེད་པས། ཏྲིག་
 གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་མེད་པར་བཤད་པ་སྤྱི་འགལ་བ་ལྟར་...
 རྟེན་པ། གཞི་གསུམ་ཆོག་དཔར་གསར་ལྟར་ན་གཏ་གཡོག་གིས་སུམ་རྩ་ཙམ་ལྟར་
 བརྟུང་བཅིང་། ཞེས་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་ཏྲིག་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱ་ཙམ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གངས་འགྲིག་པར་འདུག །དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་སྤྱེ་རེ་བརྟུང་བ་
 པར་པཏ་ཆེན་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། དེས་མཛད་པའི་འདུལ་
 རྟེན་རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་སུམ་རྩ་ཙམ་ལྷ་(༡༣༥) རྟེན་བརྒྱ་ཙམ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་རུ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་བ་ཉ་བ་ལྟར་བྱོལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་བཞིན་རུ་མཆོ་རྟེན་དང་ཤར་ཙམ་ལེགས་བཟང་དཀྱིལ་ཁང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་...

མཚོ་སྐགས་གྱིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སོ་ལྷ་རེ་བརྟེན་པར་བཤད། འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ་བར་སོ་རྒྱལ་རེ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡང་མ་དག་...
 པ་མེད་ཏེ། ལྷག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་
 ལས། རྒྱུད་ནི་ལྷའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་རེ་མཐོ་རེ་མཐོར་དང་རེ་དཔར་གྱུར་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་རེ་སྟེ། རྒྱུད་རེ་ལ་ལྷུ་མ་ཅུ་སོ་རྒྱལ། རྒྱུད་གསུམ་ནམས་ལ་བརྒྱ་ཙ་
 བརྒྱད་འགྲོ་བ་དང་། ཏྲིག་ནི་རྒྱུད་རྫོགས་པའི་རྩིས་སྤྲོད་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལན་
 གསུམ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཚལ་མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཚོས་
 བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ལྷང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། རྒྱུད་རེ་རེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྱད་བརྟན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟར། གཅིག་
 ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རེ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་དཔུ་ནས་སོ་རྒྱལ་གི་བར་རེ་རྒྱུ་རྒྱ་
 འགྲོ་བའི་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ་བརྟེན་ཐེབས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་མཁན་པོ་མང་པོས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་གཉིས་པོ་གང་
 གི་རྩིས་སྤྲོད་འབྲང་ཡང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ། གཞིའི་རྒྱ་ལ་ཤིང་བརྒྱ་རྒྱལ་
 གསུངས་པས། ཅན་དན། ལྟར་ག རྒྱ་ཤུག ལྷག་པ། ལྟར་བྱ། སང་ལྷང་
 རྣམས་ནི་འདི་སྤྱགས་སྤྱོད་པས་གོ་སྤྱོད་བ། བེལ་བ་(༡༣༠) དང་། ལྷ་ལ་
 ཤ་སྐགས་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་ཡིན་པས་ངོས་བཟུང་འདི་ཞེས་དཀའ་...
 བར་སྤྱང་། པཌ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུའི་ནང་རྒྱ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བའི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་འདི་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པ་སྤྱང་བ་ཐོན་པ་...
 དང་། ལས་དང་པོ་བས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་
 གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ན་ཡང་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བའི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཡོད་པས་དེ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་བོར་འདོད་མི་རིགས་ལ།
 འོ་ན་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷང་པ་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱ་བྱས་
 པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། བར་དོ་བ་ལ་ཉི་ཟླ་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་། འདོད་ལྟ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཡོད་མེད་དྲིས་པའི་ལན་ནི།
 བར་དོ་བ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་མེད་པས་ཉི་ཟླའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ལྟ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་མེད་པས་ཉི་
 ཟླའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་འདྲ་སྟེ། ཉ་མགིན་གསང་སྒྱབ་མ་གཏོགས། བར་
 སྒྱབ་གྱི་མངོན་རྟོགས་འདི་ཀར་མེད་པས་བསྐྱར་རྒྱ་མ་རྟེན། གཞི་གསུམ་ཆོ་
 ཀར། ཞག་དུ་བཟུང་པའི་གནས་སུ་ནི། དགོང་ག་དང་། བར་བར་གྱི་དུས་སུ་
 རྒྱད་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི།
 དང་པོར་ཕྱག་འཆལ་བ། བར་དུ་མདོ་འདོན་པ། བ་མར་བསྡོམ་བ་བྱ་བ་སྟེ་
 གསུམ་ལ་རྒྱད་ཆགས་གསུམ་(༡༩) པར་གསུངས་པས། ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།
 མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །ཞེས་སོགས་དགོན་མཚན་གསུམ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་བ། བར་དུ་མདོ་འདོན་པ་ནི། སྐར་མ་རབ་རིབ་ཅེས་སོགས་སམ། ཤེས་
 རབ་སྟོང་པོ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། བསྡོམ་བ་ནི། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྡོམ་བ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་དོགས་
 གཙང་མཛད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས། ད་དུང་ཡང་ཆོམ་
 པ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་
 བས་ཀྱང་སྒྱབས་འདུག་བཞིན། སྤང་མའི་འཕྲོས་འོས་ཀྱང་འཆལ། ཞེས་པ་འདི་
 ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགོན་མཚན་འདིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའོ། །

༥ བྱ་སྒྲུང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །མཐའ་
 ཡས་ཞིང་གི་གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པས། དུས་གཅིག་ཉིད་ལ་དྲི་བ་ཀྱན་ཞུས་ཀྱང་།
 ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ལན་ལྡན་པ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་
 གཏེར་གྱིས་བདག་སྦྱངས་ཤིག །དེ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་བྱ་སྒྲུང་ནས་དགེ་

བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་དྲིས་པའི་ལན་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དྲི་བ་དང་པོ་ནི། འཇིགས་བྱེད་དང་གསང་འདུས་གྱི་
 རྫོགས་རིམ་ནམས་སྤྱན་ལ་འབྱོར་བ་ཆེ་འདི་(༡༥) དང་། བར་དོ་དང་། རྒྱ་
 བ་བརྒྱད་ནས་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལས། བར་དོར་འཛང་རྒྱ་
 བའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་དེ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་དོར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐ་སྟད་དེ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཡིན་
 ཏེ། རྫོ་རྗེ་འཛང་གིས་བཏགས་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བར་དོར་
 འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་དེ་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་དོའི་ཐ་
 སྟད་བཏགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱི་འད་གསལ་ལ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲས་ན་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་རིམ་ལྔ་ལས། རྒྱ་
 ལུས་ལ་བར་དོར་བཤད་པ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན། དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བར་དོ་དང་རྒྱ་ལུས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་
 ཅམ་ལས་ཀྱབ་པའི་ཡིད་ལུས་སྤྱ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་
 ལུས་དེ་ཉིད་བར་དོ་རྒྱང་བྱེད་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་
 བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལུས་དེ་བར་དོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དྲི་བ་གཉིས་
 པ་ནི། དེས་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱ་འཛིན་པར་བཤད་པའི་འཛིན་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ལགས། ཞེས་པའི་ལན་ནི། དེའི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བས་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་
 མཐོང་མི་རུས་པའི་དབང་གིས་རགས་པའི་གཞུགས་སྤྱ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དྲི་
 བ་(༡༥) གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ལུས་ཕྱི་ལྷང་ནང་ལྷང་གི་དོན་གང་ལགས། རྒྱ་ལུས་
 ཐོག་མར་ཀྱབ་ཆེ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་ནང་གང་ཏུ་ཀྱབ། རྒྱ་ལུས་ཕྱང་པོ་རྟིང་
 པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྤྱ་ཀྱབ་པའི་དོན་གང་ལགས། ཞེས་པའི་ལན་ནི། སྤྱ་

མ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་སྐྱུ་ལྷས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེ་སྒྲིང་ཁའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་
 རྒྱ་རྒྱུ་འུ་ནང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ནང་ལྡང་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ནམ་སྒྲིལ་གྱི་
 ལྷང་པའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་ལྡང་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་པཎ་ཆེན་.....
 བསོད་ནམས་གཤམ་པ་སྐྱུ་ལྷས་ཕྱི་ལྡང་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་སྐྱུ་ལྷས་ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱུ་འུ་ནང་དུ་གྲུབ་ན། བར་དོ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ལྷས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདྲོད་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིལ་བའི་ཆེ་ནམ་ཤེས་སྒྲིལ་ནས་འཕོ་བར་འཕོ་རྒྱུ་.....
 ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་
 ཀྱིས་སྐྱུ་ལྷས་ནང་ལྡང་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱལ་བྱེད་ནི། སྐྱུ་ལྷས་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་དེ། སྒྲིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འུ་ནང་དུ་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་དེ་སྒྲིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འུ་ནང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བར་དོ་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་དེ། ལྷང་པོ་སྒྲིང་པའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་གྲུབ་ན། ལྷས་ལ་དཔག་ཚད་ཡོད་
 པའི་འཆི་སེམས་ལ་གནས་པའི་སྒྲིལ་བྱ་དེའི་བར་དོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡང་།
 དེ་འདྲའི་སྒྲིལ་བྱའི་ལྷང་པོ་སྒྲིང་པའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེ་
 འདྲའི་(༡༥༦) སྒྲིལ་བྱའི་འཆི་སེམས་ཐ་མ་དེ་དང་། དེའི་བར་སྤྱིད་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཚད་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་ལྷས་ཕྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། ལྡང་ལྡང་གི་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་དུ་བརྒྱུང་བས། བདག་
 ཅག་གི་འདྲེན་མཚོག་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་
 བཤད་ལྷང་གནང་བའི་སྐབས་སྐྱུ་ལྷས་ནང་ལྡང་འཐད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱས་.....
 པར་གསུངས་བྱང་བས། བདག་ཀྱང་ནང་ལྡང་ཉིད་འཐད་དམ་སྟེ། སྐྱུ་ལྷས་
 ཕྱི་ལྡང་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་ལྷང་པོ་སྒྲིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྲུབ་.....
 པའི་དོན་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། ལྡང་ལྡང་གི་ལྷགས་ལྟར་ན་འདྲ་། ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེ་

ཕུང་པོ་རྩིང་པའི་ནང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། གྲུབ་མ་ཐག་དུ་ཕྱི་རྩལ་དུ་འཕོ་བས་ན་
གོ་ས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་སམ་སྟེ། དྲི་བ་བཞི་པ་ནི། འདུལ་བ་
ལས། བམ་པ་བྱང་ན་ལས་ལ་འདུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་།
སྤང་ལྟང་ལ་ཞག་གི་ཆད་ལས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་བམ་པ་སོགས་ལྟར་བ་ཐེ་ལུ་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་
ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བམ་པའི་སྒྲེར་གཏོགས་པའི་
ལྟར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བམ་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཕྱིར་
བཅོས་བྱས་པ་མིན་པ་འདྲ། དེས་ལྷག་མ་སོགས་ལ་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དྲི་བ་(༡༦ན) ལུ་པ་ནི། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་
གཞིར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ང་ཡི་
བའི་མཆོན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་མཆོན་
ཀྱིས་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་བཞེད་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་སྒྲུབ་། མིག་ན་སོགས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
པའི་ང་དེ་ང་ཡི་བར་བཞེད་ཅིང་། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་
ཡིན་གྱི་མཆོན་གཞི་མིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །

༥ རྒྱས་པ། སྟོ་གྲོས་གསལ་ལྟར་གང་གིས་དྲིས་པའི་ལན། །རང་སྟོས་གང་
དཔོགས་མདོ་ཅམ་བཞུང་པའི་དགེས། །འགྲོ་ཀུན་སོམ་ཉིད་འཆིང་བ་ལས་
གྲོལ་ཏེ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཅེས་པའི་དྲིས་ལན་མདོར་བསྟུས་
པ་འདི་ནི་བཙུན་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༦ ལགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སེར་སྤྲང་ལྟ་རམས་པ་ནས་དྲི་
བ་འགའ་ཞིག་མཛད་པའི་ལན་བཞུང་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་སྦྱང་ཁས་མ་སྤངས་
པའི་དགེ་སྦྱང་སོགས་དགག་དབྱེ་བྱེད་མི་རུང་བའི་བ་འགའ་ཞིག་འདུག་པས།
དེ་རུང་མིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། འདུལ་བའི་སྐབས་འདིར་དབྱར་ཁས་སྤངས་

མ་སྒྲངས་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། གསེ་སྦྱང་ཁས་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཟེར་བའི་ཐ་
 ཉེད་མེད་པ་འདྲ། དབྱར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྤར་དབྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་གྲང་།
 (༡༤༥) དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཉིན་དེར་སླེབ་བྱུང་ན་མཆན་མས་ནང་དེ་ན་ཡོད་...
 པའི་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསེ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཉིན་
 དགག་དབྱེ་ལས་ལོགས་སུ་གསེ་སྦྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉིན་དགག་དབྱེས་
 གསེ་སྦྱང་གི་གོ་ཚད་པ་དང་། གསེ་སྦྱང་མ་བྱས་པ་དང་ལས་ལ་མ་འདུས་པའི་
 སྦྱོན་མི་འབྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་དབང་ཡིན་ནོ། །གསེ་སྦྱང་གི་སྐབས་
 སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སློ་ནས་གང་ཐོན་བྱེད་གསུངས་པས། དཔེ་ཐོག་ནས་འཆད་ཞི་
 ཉན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སློ་ལས་ངེས་པར་ཐོན་པ་ཞིག་དམོས་
 ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ཏུ་མདོ་འདོན་པ་པོ་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེ་མདོ་ཆོག་ཕྱེད་
 གྲང་མ་འབྲུལ་བ་སློ་ལས་ཐོན་པའི་དགེ་སློང་རྒྱ་པ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་དང་།
 དེས་མ་ཐོན་ན་དེའི་འོག་མ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་དང་། དེས་གྲང་མ་ཐོན་ན་
 དེའི་འོག་མ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་དང་། དེས་མ་ཐོན་ན་ངེས་མོས་བྱས་ཏེ་
 འདོན་པ་དང་། དེས་གྲང་མ་ཐོན་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ནས་རུམ་བུ་རུམ་
 བུར་བྱས་ཏེ་འདོན་དགོས་པར་མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པས་སོ། །འཇིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནང་ཏུ་མགོན་པོའི་སྦྱོན་སྟེག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྟུག་མི་.....
 རུང་། སྦྱ་ཕྱོགས་ལྷ་པ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བ་ནི་མཆན་
 ཉིད་པའི་རིགས་འགྲེས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བརྒྱན་ཡང་མང་པོ་གནང་འདུག །
 མགོན་པོའི་ཐབས་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་མི་དགོས། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཡམ་ཤིང་ལ་སྒྲང་
 མ་བྱེད་པའི་ཕྱག་སྟུལ་མི་སྤང་། ཆེ་དཔག་གྲུབ་རྒྱལ་མའི་སྦྱོན་སྟེག་སྤར་མ་
 མཐོང་། གཞན་དང་(༡༥) གཞན་ན་ཡོད་ཤས་ཆེ། བྱངས་ཤིག་མ་རྟེན་པར་
 རང་བཟོ་བྱས་མི་ཆོག་པ་འདྲ། སྦྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅའི་ཆེངས་ལྷང་གསུམ་གྱི་
 དམ་བཅའི་ལྷང་གི་སྐབས་སུ་གྲངས་བཅད་དམ་ཅི་ཕྱོགས་འདོན་པའི་དམ་.....

བཅའ་ཅིས་ཀྱང་འབྱུང་དགོས། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ནམ་འཛོམས་ཀྱི་
རྗེས་གནང་མེད། རོར་པ་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྱུ་གིས་མཛད་པའི་སྐབ་ཐབས་
རྗེས་གནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེའི་དཔེ་སྟོང་སྟོར་དགོན་རུ་བཅའ་ན་རྟེན་...
པའི་ཆོད་ཡིན། དེད་ཀྱང་ཕར་ཁར་འགྲོ་བ་དང་ཐུག་བྱེལ་བའི་དབང་གིས་
མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཕུལ་བ་ལགས། ॥

‡ ལྷན་པ་དག་སྟོང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དྲིས་ཡིན། རྩོམ་མ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་མར་སྒྲ་
མའི་བྱང་རུ་གསོ་སྟོང་སྒྲངས་ནས་སྒྲར་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་རུ་གསོ་སྟོང་མ་.....
སྒྲངས་པར་བསྟུང་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་ཐུག་ལེན་མ་དག་པ་ཡིན། དང་པོར་སྒྲ་མའི་
བྱང་རུ་སྒྲངས་ནས་དེ་རྗེས་སྒྲ་མ་ལས་ལེན་མ་ཐུབ་ཀྱང་རྟེན་གྱི་བྱང་རུ་སྒྲང་...
ན་ཆོག རྩོམ་མ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་ཆེན་གསོ་སྟོང་ལེན་པ་ལ་སྟོན་རུ་བསྟོན་
གནས་གྱི་སྟོན་པ་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། བསྟུང་གནས་གྱི་སྟོར་བའི་
ཉིན་གྱང་ཆོགས་གྱི་སྟོན་རུ་ཟས་ཟས་མི་ཆོག །གདན་གཅིག་གི་དོན་ནི་ཟས་
གཅིག་གི་དོན་ཡིན། ཅ་ལྷང་བྱང་ན་གདན་གཅིག་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་གསུམ་ལ་
བསྟུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལུགས་མཛོད་༥ ॥

‡ དྲིས་ལན་ཆོངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། རྩོ་སྐྱེ གང་གི་བཀའ་དྲིན་
ཡིད་(༡༥) ལ་འགྲོགས་པའི་མོད། ལྷན་པོའི་ཁ་ཡང་ལེགས་བཤད་བསྟི་
གནས་སུ། བཞུད་པ་གང་དེ་དབྱངས་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། ཡིན་ཕྱིར་རྟག་རུ་
དང་བས་ཐུག་འཆལ་ལོ། རེ་ཡང་རྒྱད་ལས། དེ་སྐུ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན། །
རིགས་ལྷན་དྲག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། སྐྱེ་མཁས་རྟག་མཆོག་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །
སྐྱ་སྟོའི་ཆོས་ནི་མཐར་བྱེད་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་གསུངས་པའི་ལན་
ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་ལ། ཤུལ་ལར་རིགས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནམས་བྱང་རྒྱལ་དང་།
སྐྱ་སྟོ་འཇུག་རྒྱལ་བཛོད་ན་གོ་སྐྱ་བས། དེའི་རྒྱལ་ནི། འདི་ནས་བྱང་གི་སྐྱགས་
ན་ཤུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་པར་འདབ་བརྒྱད་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་འདབ་མ་...

རེར་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པ་སྤྱག་བརྩ་གཉིས་བརྩ་གཉིས་གནས་པས་ཀྱན་བསྐྱེད་པར་
སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པ་དགུ་བརྩ་ཙུག་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པ་རེ་ལ་ཡུལ་ཁམས་
འབྲུམ་སྤྱག་བརྩ་བརྩ་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་པ་རེ་རེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱན་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །
པརྒྱའི་ཉེ་བའི་བྱང་གི་སྤྱགས་ན་རིགས་ལྡན་གྱི་སྤོ་བྲང་ཡོད། དེའི་སྤོ་སྤྱགས་ན་
མ་ལ་ཡའི་སྦྱོང་ཚལ་དང་། དེའི་ཤར་ན་ཉེ་བའི་ཡིད་གྱི་མཚོ་དང་རུབ་ན་པརྒྱ་
དཀར་སྤོ་མཚོ་རྣམས་གནས་སོ། །ཡུལ་དེའི་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་སྤོ་རྣམས་གྱི་
སྤོག་མ་ནི། ཉེ་མའི་འདྲ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། དེའི་བྱ་རྒྱལ་སྤོ་སྒྲུབ་བཟང་
སྤོ་སངས་རྒྱས་དང་རུས་མཉམ་ཞིང་། རྒྱལ་སྤོ་འདིས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསལ་བ་བྱུང་བ་ཉི། རུས་
འཁོར་གྱི་(༡༥) ཙུག་གསུངས་སོ། །སྤྱར་རྒྱལ་སྤོ་དེ་ཉིད་ཤལ་ལར་ཕེབས་
ཉི་རུས་འཁོར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་སྤྱལ་ནས་སྤྱལ་ལྡན་གྱི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་……
སྦྱོན་ཅིང་སྤོལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་རྗེ་རྒྱལ་སྤོ་སྒྲུབ་བཟང་སྤོ་འཕྲུལ་ལྟ་དབང་
སྤོ་བརྩའི་རིང་ཤལ་ལའི་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་སྤོན་པར་
མཛད། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་གཟི་བརྒྱུད་ཅན་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལྟའི་
དབང་སྤྱག་དང་། ལྟའི་དབང་ལྡན་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་དང་།
པརྒྱ་དཀར་སྤོ་དང་། བཟང་སྤོ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་དང་། བཤེས་གཉེན་བཟང་
སྤོ་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱག་དང་། རྒྱབ་འདུག་སྤྱས་པ་དང་། ཉེ་མ་གྲགས་དང་།
ཤིན་རུ་བཟང་སྤོ་ཉེ་བརྩ་བཞི་སྤོ་སྤོ་བརྩ་རེའི་རིང་ཤལ་ལའི་བྲིས་བཞུགས་……
ནས་ཆོས་སྤོན། དེ་རྗེས་རིགས་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་མེད་གའི་བྲིས་ཕེབས་
ཤིང་དེའི་རུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་རུབ་སྤྱགས་མ་ཁ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ཆོས་དར་……
བར་འགྱུར་དོ། །རྒྱལ་སྤོ་དེ་ཡང་སྤོ་བརྩ་དང་བརྩ་དུ་གྱུ་གཉིས་གྱི་བར་རྒྱལ་
སར་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྤོན་པ་བྱེད་དོ། །དེ་རྗེས་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀར་མེད་
གའི་བྲིས་སྤོ་ཉེས་བརྩ་དང་ཉེར་གཅིག་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྤོན། དེ་རྗེས་ཉེ་མ་

དང་། ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་དང་། ལྷ་བའི་འོད་དང་། མཐའ་ཡས་དང་། ས་
 གྱུར་དང་། དཔལ་གྱུར་དང་། སེང་གེ་སྟེ་རིགས་ལྡན་བརྒྱན་གྱིས་ཤལ་ལའི་
 (༡༥) རྒྱལ་པོ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་རིང་ལ་མཛད། དེ་ཡན་ཆད་རྫོགས་ཆར་ཞིང་། ད་
 ལྟ་རིགས་ལྡན་སེང་གེའི་སྒྲིམ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་གཞོན་བྱིར་ཐེབས་ནས་ལོ་སྤྱི་ཅུ་
 ཐམ་པ་སོང་བའི་སྐབས་པ་མེ་མོ་སྤང་ལོ་ལ་སྤྱོདས་པ་འདི་ག་ཡིན་ནོ། །
 འདིས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་ཤལ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མཛད། སྤྱར་དེའི་སྒྲིམ་སྤྱོདས་
 པོ་ཆེ་དང་། མ་འགག་པ་དང་། མིའི་སེང་གེ་དང་། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དང་།
 མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལྡས་རིམ་པ་བཞིན་ཤལ་ལའི་བྱིར་ཐེབས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་རེའི་རིང་ལ་ཆོས་སྟན། དེ་དག་གི་སྤྱོདས་སྤྱི་མ་ཁའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་རྣམས་
 ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་འཇིགས་པར་བྱེད་
 རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་རིགས་ལྡན་མཆོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱང་ལས། དེ་ཏུས་མ་ཁར་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཡི། སྤྱོད་པ་སྤྱང་ཅིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་། །དེ་ཡི་ཆོས་གྱིས་ས་ཀྱན་བྱུང་། །སྤྱལ་
 དམན་པལ་ཆེར་དེ་རྗེས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཤལ་ལའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་
 སྤྱལ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་འཁྱོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་རྣམས་འདུལ་
 བའི་ཆེད་ཏུ་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཅན་ཏུ་བྱེད་བྱུང་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་འབྱུང་ཕྱག་
 བཞི་དང་། ཤིང་རྩ་འབྱུང་ཕྱག་ལྡང་དང་། དམག་མི་མིག་གིས་མཐོང་ཆོད་གྱི་
 དཔུང་དང་བཅས་ཤལ་ལའི་ནས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ཏུ་འོང་ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་
 པོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲམ་ཏུ་སྤྱོད་དང་གཡུལ་བྱེད་བར་བྱེད་རོ། །དེའི་ཆེ་
 སྤྱོད་(༡༦) སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་
 མཆོན་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱོད་རྣམས་དཔོན་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་བྱུང་དང་དབང་པོའི་
 མཐོན་པོ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རིགས་ལྡན་གྱི་དམག་དཔོན་ཏུ་རྩ་མན་དང་
 དྲག་པོ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་བརྒྱན་ནས་པམ་པར་བྱེད་རོ། །སྤྱོདས་དེར་ལྷ་གང་
 ཡིན་རྣམས་གྱིས་རིགས་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་

ཀྱིས་སྐྱོའི་སྐྱགས་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་གཡུལ་སྤྲད་པས་སྐྱོའི་ཆོགས་མ་ལུས་...
པར་བཅོམ་ནས་སའི་བྱོན་མཐའ་དག་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་.....
མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཆེར་དར་བར་བྱེད་ལ། དེའི་དབང་གིས་
མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་སྤྲོད་དང་བརྒྱད་བརྒྱར་འཕེལ་ནས་སྤོན་མེད་པའི་རྩོགས་ལྡན་
གྱི་དཔལ་ལ་ཁོངས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས།
རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལག་པས་བསྐྱར་བའི་རུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་.....
དག་ནི་འདས་གྱུར་པ། །དེའི་རུས་སུ་ངེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་རུ་སྐྱོའི་ཆོས་
ནི་རབ་རུ་འཇུག་པ་དག་རུ་འགྱུར། །སྐྱོའི་དབང་པོ་འཇུག་པ་རི་སྟེད་པ་
དང་རི་སྟེད་ལྟ་མཆོག་གིས་བརྒྱད་དྲག་པོའི་རིགས་ལྡན་ཡང་། །དེ་ཡི་རུས་སུ་
གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ས་ཡི་སྟེང་གི་གནས་སུ་འབྱུགས་པ་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་.....
གྱུར། །གཡུལ་རུ་སྐྱོད་དག་ལ་མཐའ་དག་ས་ཡི་སྟེང་རུ་བསྐྱུན་བྱེད་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་རང་(༡༩) གི་དཔུང་། །ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོ་
ལྟ་ཡིས་བཀོད་པའི་གྲོང་ནས་རུས་མཐར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དྲག་པོ་གདོང་
དྲག་ཆོགས་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོག་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རིགས་ལྡན་ལ་ནི་གྲོགས་དག་
སྦྱོན་འགྱུར་ཏེ། །རྩི་རྩ་སྤང་པོའི་དབང་པོ་གསེར་གྱི་ཤིང་རྩ་མི་བདག་དང་འ་
བོ་ཕྱག་ན་མཆོན་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དག་ཅིག་འཇུག་ཀྱང་ཡི་གེའི་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་ལ།
རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

འདིར་རྒྱས་པ། དེ་ལྟར་ཀླ་ལ་ཅན་འི་སྟེང་ཆོལ་ལས། །འོངས་པའི་སྒོ་
བཟང་ལེགས་བཤད་མེ་རྟོག་ཤིང་། །སྟེངས་ལེགས་བྱང་བའི་དབྱངས་དང་
འགྲོགས་པ་འདི། །ས་སྤྲོད་མགུལ་བའི་དཔལ་རུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག །འདི་འདྲ་
རྒྱལ་སྤོན་བྱེད་པའི་བཞིན་གྱི་གཟུགས། །གང་གི་ཞབས་སྦྱེས་སེན་མོའི་རོགས་
འཆར་བ། །མི་བདག་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ངེས་དྲིས་ཆོ། །ལེགས་བཤད་སྤྲ་བས་

ནམ་ཡང་མི་ངོམས་པ། །འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཞེས་བྱའི་མགིན་པ་ལས། །དྲི་
མེད་ཆོག་གི་མཆོད་སྦྱོན་བསྐྱུགས་པ་སྟེ། །དགེ་བས་ནོར་འཛིན་སྦྱང་བ་ཞབས་
བརྟན་ཅིང་། །ཆབ་སྲིད་རྫོགས་ལྡན་དཔལ་ལ་རེག་གུང་ཅིག །

ཅེས་དྲི་ལན་ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཨོ་རྩ་མོར་གོད་གྱི་ཡུལ་ནས་སྟོབས་གྱི་འཁོར་
ལོས་(༡༠ན) བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་བཟ་ཤེས་གྱི་བཀའ་ལན་དུ་ཡེ་སྐྱའི་དགེ་སྦྱང་དགོན་
མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་བྲིས་པ་ཇ་ཡི། །

༥ རྣམ་དཀར་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ་དཀའ་བཅུ་སྟོ་བཟང་
བཟ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་དུ། ལུལ་དོན། སྤྱུ་ཁམས་བཟང་བའི་ཐད་ནས་གསུང་བྲིས་
གནང་བ་འཕྲོད་པས་སྟོ། སྦྱང་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་
དོན་ནི། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གོ་སྤྱོད་ཞིང་། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ཞེས་སོགས་གྱི་
དོན། རྒྱུད་པ་ལ་ཆེར་མ་སོགས་གྱི་གནོད་པ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སའི་སྟོང་
ཐམས་ཅད་གོ་བས་གཡོགས་ན་མི་འདང་ཞིང་། ལྷམ་གྱོན་ན་སའི་སྟོང་ཐམས་
ཅད་གཡོགས་པ་དང་འདྲ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་གནོད་པའི་སྦྱི་རྩལ་གྱི་
དགེ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་འདུལ་མི་རུས་ཤིང་། རང་གི་སེམས་བརྒྱལ་ན་དེ་
ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་དབང་
གི་ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བ་བྱངས་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྦྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
སེམས་པ་སྦྱོས་བྱ་རྒྱུ་དུས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་
དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་
ཡན་ལག་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་བསམ་པ་ནི་ལྷགས་བསྐྱོག་(༡༠བ) དུ་
བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས། དེ་ལས་ཡན་ལག་སྦྱི་མ་འབྱུང་བ་སོགས་
བསམ་པ་སྦྱོས་བྱ་འབྲིང་གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་བསྐྱོམ་.....

ཚུལ་དང་། ལྷགས་བསྐྱོག་གོང་གི་རིགས་འགོས་ཀྱིས་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
 ལྷང་གི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན། སྤར་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་སོགས་
 ལྷགས་འབྱུང་དུ་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བ་ཡིན་ལ། ད་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་མ་བྱུང་བས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་
 ལྷགས་བསྐྱོག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེ་མཆོག་
 གི་ལག་མཆོད་སྐབས་སུ་ལག་པ་གཡོན་པ་གན་རྒྱལ་དུ་བསྟན་ནས་སོར་མོ་.....
 རྣམས་ནང་དུ་བཀྲལ་པའི་སྤྱིང་དུ་ལྟ་བཤོམ་པ་ནི་སོར་མོ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་...
 དོན་ཡིན། བདེ་མཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་མྱེ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་སྐྱ་
 ཞིང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་གནས་ཉར་བཞིན་གནས་རེ་རེར་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་
 རེ་རེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཁོར་ལོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་འདུག །རྩིབས་དེ་
 ཡང་རྒྱ་མ་རུའི་དབྱིབས་ལྟ་དུ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 ལགས། འདི་གར་བྲེལ་བ་ཆེ་བས་ལན་རྒྱས་པ་འབྲལ་ལོང་མ་བྱུང་བར་བྱལས་
 བྲེལ་མ་མཛད། བྱིད་རང་སྦྱང་གནས་སོགས་དགེ་སྦྱར་ལ་ཆོག་དྲིལ་མཛད་
 གྱིན་(༡༡ན) ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་བྱུང་། སྤང་
 མའི་ཆར་ཡང་ཆེ་སྦྱབ་དང་། སྤང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་དགེ་སྦྱར་ལམ་དུ་
 འགོ་བའི་སྦྱ་རིམ་གང་དུག་མཛོད། ཉེན་བསྐྱུང་མཐུད། ལྟ་རྒྱས་བཅས། ॥

༡༡། སྐྱོང་རྩོལ་བྱང་ཡིག་དམ་ཚུལ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ལམ་
 རིམ་ཕྱན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི། ལྷ་བའི་སྐྱོར་གྱི་
 གྲི་བ་གྲི་ལན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །ཀྱུ་བ་སྐྱོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་མཆོག་སྐུ་རིན་པོ་ཆའི་
 ཞབས་བྱང་དུ། སྐྱོང་རྩོལ་བྱང་ཡིག་རྟོགས་ལྡན་དམ་ཚུལ་ཡར་འཕེལ་གྱིས།
 ཉམས་ལེན་སྐྱོར་ལམ་རིམ་ཕྱན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐྱོར་ལ་དྲི་བ་ཁ་ཤས་
 ཟུ་རྒྱུར། ཕྱོག་འགྲོ་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུར་དུའི་དལ་འབྱོར་སྐྱོར་ལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་
 དཀའ་བ་ལ་དཔེ་དང་། རྒྱ་དང་། རོ་པོའི་སྐྱོན་ས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་བསྐྱེམ་ཚུལ་
 ལས། རྒྱའི་སྐྱོན་ས་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རྒྱ་ཚུལ་
 བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྐྱོན་སྟགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྐྱོན་
 ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐྱོན་ས་མཆོམས་སྐྱོར་བ་དང་བཅས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 སྐྱོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐྱོན་ས་མཆོམས་སྐྱོར་དགོས། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱང་ལྷ་གྲགས་པའི་སྐྱོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྐྱོར་བ་ལ། དེ་
 འདྲའི་དྲི་མ་དེ་བསམ་པ་རི་ལྟར་བྱས་ཟིན་པ་ལ་གནང་(༡༦) གིན་ཡོད། རི་
 ལྟར་དོས་འཛིན་དགོས་ལགས། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ནས་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་
 གནང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་མང་པོའི་དཀྱིལ་ནས་རྟེན་མ་བྱང་
 ལགས་པས། གཞན་དག་ལ་དྲི་བ་བྱས་ཀྱང་གུ་ཚཱ་དུ་སྐྱ་བ་མ་གཏོགས། དེས་
 གཟུང་མི་འདུག་ལགས། །

༥ དྲི་བ་གཉིས་པ། པོ་ཏྲོ་བའི་དཔེ་ཚུལ་ནང་དུ། ཙ་བ་སྐྱོན། ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར། དཔེར་ན་ཙ་བ་སྐྱོན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ཡོ་མ་སྟགས་ཐམས་ཅད་

སྐྱེན་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཚ་བ་རུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་འབྲས་བུ་མེ་རྟོག་སྐྱེས་
 ཐམས་ཅད་རུག་ཏུ་འགྱུར། དཔེ་དེ་བཞིན་རུ། བསམ་པ་ཀུན་སྒྲིང་དགེ་བས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ན་ལྷས་ངག་གི་ལས་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར།
 ཀུན་སྒྲིང་འདྲིང་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་……
 བསྐྱངས་པའི་ལྷས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བར་འགྲོ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་
 གསུང་ལས། འདྲིང་(༡༧) ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་
 བྱི་མི་དགེ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དྲོགས་པ་ཁྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྷང་དེའི་དོན། གཏི་
 མུག་ཟེར་རྒྱ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་འཇམ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་དམ།
 ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིངས་པའི་གཏི་མུག་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། སྐྱེད་རྒྱུད་
 ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་……
 སྟིང་ལ། སྐྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པས་
 བྱེད། དེ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ཁས་སྐྱངས་ན། སྐྱེད་རྒྱུད་ཐོག་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ཁས་སྐྱངས་པར་སོང་བས།
 སྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། དགེ་བའི་ལས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདྲིང་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱེས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཏི་མུག་དེ། ལས་འབྲས་ལ་
 སྒྲིངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་ན་ཡང་དྲོགས་གཙོད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུག །
 འདི་འདྲའི་སྐར་སྒྲིང་དོལ་དེ་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་བཤད་ལྷང་གནང་བའི་ཟིན་
 གྲིས་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་རྟོག་མ་བྱུང་བས། འདྲིང་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ།
 དེ་བསྐྱེད་ལས་བྱི་མི་(༡༩) དགེ་བ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན། འདྲིང་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་པོ་དེ། རུག་ལྷའི་ནང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་འདྲིང་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ། ཡང་གཞན་ལ་བྱེད་པའི་གསུང་བཤད་
 གནང་གིན་ཡོད་ཀྱི་ལན་གསལ་པོ་དངོས་ལན་ཡོད་པ་ཞིག་བཅེ་བས་གཟིགས།

༥ ཇི་བ་གསུམ་པ། དེང་རུས་ཅུང་ཟད་རེ་བ་ཆེ་བ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་
 གྱི་དགེ་བཤེས་གྱི་མིང་དང་ལྡན་པ་ནམས་དང་། རི་ཁྲོད་རུ་སྒྲིམ་སྐྱབ་གནང་
 བ་ས་བཞུགས་མི་ཕལ་ཆེ་བ་ནམས། ད་ལྟ་རང་རུ་གཟུང་བརྒྱབ་ནས་སྒྲི་བྱར་རུ་
 ཤིན། རང་ཉིད་ངན་སྤང་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབས་དངོས་དེ་གང་ཡིན་གྱི་དྲི་
 བ་བྱས་ན། ཕལ་ཆེར་གྱིས་རང་རང་གི་སྒྲི་མ་དང་། རང་རང་གི་སྒྲི་འགྲོར་
 བའི་གནས་ཆུང་དང་། བསེ་བྲབ་པ། ལ་མོ། སངས་རྒྱས་སོགས་སྐྱབས་དངོས་
 རང་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཤིན་རུ་མང་བས། རང་ཉིད་ངན་སྤང་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 སྐྱབས་དངོས་དེ། རང་གི་ཤེས་པ་ལས་འོགས་སུ་ཡོད་པར་གོ་བ་སྒྲུང་བས། མ་
 ཤེས་པས་ནོངས་སོ། །འདི་དག་ལ་རྒྱ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་ཟེར་བ་གཞུང་
 ཆེན་པོར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་ཆེག་ཅམ་རུ་སྤང་བས་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོན་...
 པར་སྒྲུང་། ཕལ་(༣བ) ཆེ་བ་ནམས་རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་རུ་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་
 ངོས་བརྒྱུད་ནས། དེ་སྤངས་པའི་དགེ་བརྒྱ་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབས་དངོས་ཡིན་པ་ལ་
 གོ་བ་ཆགས་པ་མི་འདུག་ལགས། དགེ་བརྒྱ་དེ་ཡང་མ་ཤི་གོང་རུ་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་སོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོན་པར་སྒྲུང་། འདི་དག་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 གསུང་བཤད་རོ་འཕྲོད་ངེས་བཅེ་བས་གཟིགས། རྒྱེས་བྱ་ཅུང་རུ་ལ་སྟོས་པའི་
 དགོན་མཆོག་གསུམ། རྒྱེས་བྱ་འབྲིང་ལ་སྟོས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། རྒྱེས་
 བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་ཀྱང་...
 འདི་དང་འདིའི་ཞེས་སྒྲི་ལ་ངེས་ངེས་ཤིག་གདུལ་བྱ་ཆོར་ཕན་ངེས་བྱགས་.....
 རྗེས་གཟིགས། ཅུང་རུ་ལ་ཡང་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་སུ་འདུ་ལྷགས་འབྲིང་དང་།
 ཆེན་པོ་ཡང་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་སུ་འདུ་ལྷགས་རོ་སྒྲོད་ལེགས་པར་བཅེ་བས་...
 གཟིགས། དེང་རུས་སྒྲི་མ་བཞེན་པ་ནམས་ཕལ་ཆེར། ཆེ་འདིའི་མགོ་འདྲེན་
 དང་། སྟོ་གོས་དང་སྟོན་གྲགས་འདོད་ཕྱིར་སྒྲི་མ་བཞེན་པ་མང་ཞིང་། བདག་
 གིས་སྒྲི་མ་བཞེན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་སྤང་འདུག །ཐོག་མར་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རུས་ཀྱན་སྤྲང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་.....
 སེམས་ཀྱི་ཚིས་ཟེན་པ་ཞིག་ཐོག་མར་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་གྱི་དྲི་
 བ། སྤྱི་མ་བསྟེན་པའི་ཐོག་མའི་ཀྱན་སྤྲང་ཇི་འདྲ་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཚུལ་བཞིན་རུ་བསྟེན་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ།
 ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་བལྟ་རྒྱ་དང་སྟོན་རྒྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། མཆོག་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ནམ། གཞན་ཞིག་
 (༤༣) དགོས་ལགས། དལ་འབྱུར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་
 ལ། སོ་སོར་གང་འདྲ་དགོས། དལ་འབྱུར་དོན་ཆེན་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་དེ་
 ལ་གང་དགོས། རྟེན་དཀའ་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ་བསམ་པ་ཇི་འདྲ་
 དགོས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ། རྟིག་སྤྲང་དགེ་སྦྱབ་ལ་
 མཁས་པ་ཞིག་དགོས་སམ། གཞན་ཇི་འདྲ་དགོས། ཤི་བར་ངེས་པའི་ལག་རྒྱུ་
 དང་། རྟེན་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་སོ་སོར་དགོས་སམ་མི་
 དགོས། ཤི་ཆེ་དགེ་བས་ཕན་ངེས་མ་གཏོགས། གཞན་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྲང་
 སོགས་ཀྱིས་མི་ཕན་པར་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུ།
 ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྒྲུབས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ། རྟིག་པའི་སྦྱགས་མཐའ་དག་སྤྲང་
 ཞིང་། དགེ་བའི་སྦྱགས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་
 སམ། གཞན་ཇི་ལྟར་དགོས། སྦྱབས་འགྲོའི་སྦྱབས་སུ་སངས་རྒྱུ་སྦྱབས་སྟོན་
 པ་པོ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྦྱབས་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་
 ལག་རྒྱུ་ལ་གང་ཡོད། རང་ཉིད་རན་སོང་གསུམ་ལས་སྦྱབས་པའི་སྦྱབས་
 དངོས་དེ། རང་ཉིད་མ་ཤི་གོང་རུ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་སྤྲང་ནས་
 བསྦྱབ་དགོས་སམ། ཕྱི་རོལ་ནས་བསྦྱབ་དགོས། རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་
 ཉམས་མཁྱུར་ལས། ལམ་མཆོག་བསྦྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྟེན། །མ་
 རྟེན་བར་རུ་ས་ཆད་མི་ཡོང་བས། །དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་སྦྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་པ་བརྒྱ་ཚད་བའི་རྟེན་
 ཅུམ་(༤༡) རྟེན་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་གོ་རྒྱ་
 གང་འདྲ་ཡོད། བདག་གིས་སྒྲ་མ་ཁག་མང་པོར་དྲི་བ་ཞུས་པ་ནམས་ཟིན་གྱིས་
 སམ། པར་ལྟ་བུར་བཏོ་བསམ་པས། མ་ཟན་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྒྲང་
 དོར་བལྟ་བའི་མིག་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཤོག་བྱ་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་.....
 ལན་གསལ་ཡོད་པ་བཅེ་བས་གཟིགས། ལྟ་བའི་སྐྱར་གྱི་དྲི་བ་རྗེས་ལ་ཞུས་
 ཚུགས་པ་ཞིག་བཅེ་བས་གཟིགས། རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་འཛིན་བྱེད་ལྟ་བུ་མེད་ན་
 བསྟན་པ་ཉམས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་སྟོགས་འདུག་པས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་
 ལ་དགོངས་ནས་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པའི་སྟོགས་སྟོན་བཅེ་བས་.....
 གཟིགས་པ་མཁྱེན། སྐབས་འདུག་ཞུ་རྟེན་གྱི་མཛོད་བཅས་སྟེ་ཐང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་ན་སྒྲིབ་རྒྱུ་
 ཡིག་ནས་སྟུལ།

༥ ཚུགས་གཉིས་སྒྲ་བའི་མ་མ་ལས། །ལེགས་འབྲུངས་མཚན་དཔའི་ཆ་
 ཤས་རྫོགས། །བདག་སྟོའི་ཀྱ་མུད་རྒྱས་མཛད་པའི། །རྗེ་བརྟན་བསེལ་སྦྱོན་
 དབང་པོར་འདུད། །དལ་འབྱོར་རྟེན་གྱི་སྦྱེད་ཚལ་དུ། །བསྐྱབ་གསུམ་ཏ་རི་
 ཅན་ལྟོན། །གཞན་པར་དྲི་བ་སུང་རྟག་འཕྲོ་བའི། །བཤེས་གཉེན་གང་དེས་
 དྲིས་པའི་དོན། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་དང་། །མཚན་ལྟན་སྒྲ་མའི་
 བཀའ་དྲིན་གྱི། །ཁུང་དུའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་ལ། །སྟོ་གོས་ལྟན་བྱེད་དགའ་
 བས་ཉོན། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟན་པའི་བྱ་བལ་དགེ་སྦྱང་དམ་ཚུལ་ཡར་
 འཕེལ་ནས་དྲི་བ་དོན་མཐུན་འགའ་ཞིག་དྲིས་པའི་ལན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་.....
 བརྗོད་པ་ལ།

༥ དྲི་བ་དང་པོའི་ལན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན།
 སྟོན་(༥༩) ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར་ཞེས་པའི་དྲི་མའི་ངོས་འཛིན་ནི་

དྲི་མ་ལ་སྦྱིར་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་
ནམས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཁོ་ནའི་དོན་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། རང་དོན་རྒྱ་ཁི་
བ་ཁོ་ནའི་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་གཉིས་སྐབས་འདིའི་དྲི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་ཀྱང་། དགེ་བ་ནམས་དེའི་རྒྱར་མི་འགྲོ་
བར་སྐར་བཤད་པའི་དྲི་མ་དེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །

༥ དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་གང་
རུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ནམས་མི་དགེ་བར་འགྲོ་ཞེས་པའི་གཏི་
མུག་དེ་དཔེར་མཚོན་ན། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲུང་ཞིག་ཁ་སྐྱོམ་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱུལ་
གིས་ཉེན་པ་མཐོང་བ་ན། འདིའི་སྐྱོམ་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཆང་ཞིག་སྦྱིན་ན་
རང་ལ་དགེ་བ་ཡོང་སྟམ་པའི་སྦྲུངས་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདིའི་གཏི་མུག་ཅེས་……
ཟེར་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རང་གཞན་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་ཆོ་བ་ཀྲེས་སྐྱོམ་གིས་རྒྱ་བ་
པ་ན། ངས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བཀྲེས་སྐྱོམ་སེལ་ཕྱིར་ག་ཟ་འདོད་ཀྱི་
འདོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་འདོད་ཆགས་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
གཞན་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལ་སྟོག་གཙོད་རྒྱ་བཅུག་པའི་ལས་ལ་འདོད་ཆགས་་་
གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་འཛོག་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རང་དགེ་སྦྲུང་ཞིག་
བྱེད་ལོ་བྱེད་ཆོ་སྟོན་གིས་ལས་ངན་གིས་བསྐྱུལ་བའི་དགྲ་པོ་སོགས་གིས་བྱེད་་་
རྒྱ་མ་སྟེར་བའི་ཆོ་ན། ང་ཆོས་ཤིག་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་
སྦྱེལ་བ་ཡང་སྟམ་རྒྱ་བཅུག་ཏེ་སྤང་བ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་ལ་
ཐབས་རྒྱ་མའི་སྐྱོན་ས་གཞོད་པ་(༥༦) བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་འཛོག་།

༦ དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན། གནས་རྒྱུང་ལ་མོ་སོགས་ལྟ་བུ། ལྷ་སྤྱུ་ཆངས་་་
བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བའི་འཛིག་རྟེན་སྦྲུང་བ་ནམས་……
ཀྱང་སྐབས་གནས་སུ་མི་འོས་པ། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རང་རྒྱུད་བསྐྱུལ་

འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན།
 བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་སེམས་གང་ལས་སྦྱབ་ན། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་བྱའི་སྐབས་རན་
 འགྲོའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐབས་དགོས་ལ། འབྲིང་གི་སྐབས་འཁོར་བའི་བདེ་
 འབྲས་དང་། ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་། སྐྱགས་
 གྱི་སྐབས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལས་སྦྱབ་དགོས་པས། མོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སློབ་ཀྱིས་
 ཉེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཛིགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་...
 གསལ་བ་ན། སྐབས་དངོས་ཚོས་ལ། རྒྱུ་བྱའི་སྐབས་ལས་འབྲས་སྐབས་
 བཞིའི་བཤགས་སྤེམས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱོན་.....
 འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བྱགས་ཉམས་སུ་རི་ལྟར་བཞེས་པ་ལ།
 ཁ་མིག་ཡར་བལྟའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
 སྐབས་དངོས་དམ་པའི་ཚོས་རང་གི་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར། སྐབས་འགྲོའི་
 ཚིག་རི་ཅམ་བརྗོད་དུང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། སྦྱབ་བྱེད་ཚོས་ཀྱིས་རང་གི་
 སེམས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲིང་དང་ཆེན་
 པོ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། ཆེ་འདི་ཐེད་ལ་ཐོར་ནས་ཕྱི་མ་(༥༩) ཕན་ཆད་བདེ་
 འགྲོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ཐིག་སྤང་དགེ་སྐྱབ་གང་བྱས་རྒྱུ་བྱའི་བསམ་སྦྱར་
 ལས་མ་འདས་ལ། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྐྱག་ལོག་སྟེ་རང་དོན་དུ་ཞི་
 བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་དགེ་བ་གང་བྱས་འབྲིང་...
 དང་། རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་རྣམས་ཆེན་པོའི་བསམ་.....
 སྦྱར་དུ་འདུ།

༥ དྲི་བ་བཞི་པ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་
 བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་འདིའི་བདེ་འགྱུར་འདོད་...

པ་རྒྱུད་རིང་རྒྱུད་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་སྐོབ་སྤྱིར་.....
བསམ་པ་དེ་ལྷ་བུས་བསྟན་པ་རྒྱུད་བུའི་སྤྱི་མ་བསྟན་ལུགས། རང་དོན་རྒྱ་ཞི་
བ་སྐོབ་སྤྱིར་བསྟན་པ་འབྲིང་གི་བསྟན་ལུགས། རང་དོན་དོར་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྐོབ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་ལུགས་...
ལགས་ཤིང་། དངོས་གཞི་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བསྟན་པའི་
ལག་རྒྱུས་ལ། སྤྱི་མ་དངོས་སྤྱི་མཇུག་བའམ་ཡིད་ཀྱིས་བྱན་པའི་ཆོ། གསར་རྒྱ་
བཅོས་མི་དགོས་པར། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྷང་ཞིང་མཆི་མ་འབྲུགས་པ། སྤྱི་མ་སྤྱིར་
བ་སྐོབ་སྤྱིར་ཆོ། རང་ན་བ་ལས་བརྒྱ་འབྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་བཙེ་སེམས་འབྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་། བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྱུར་སྤྱི་མ་ནས་བཟུང་
མཆོག་སྤྱིར་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བར་ནམས་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ལམ་གྱི་
ཅ་བ་མེད་མི་རུང་རྒྱ་སྤྱིར་བྱོན་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས་ལན་གྲངས་རྒྱ་མར་.....
བསྐྱུགས་ཤིང་། ལུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་རྒྱ་མཛད་པ་ལགས་རུང་། དེར་རྒྱས་
ནི་(༥༦) མཁས་སྤྱིར་སྤྱི་པོ་མཐའ་དག་གིས་སྤྱི་ཚུན་ལས་ཀྱང་གལ་མི་ཆེ་བར་...
བཟུང་ནས་གོང་མ་ནམས་ལ་མཐོ་སྤྱི་གས་བྱས་ཏེ། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དང་
མཁས་བཅུན་བཟུང་པོའི་སྤྱི་གས་ཁོར་ལུག་ར་བའི་ཁོངས་ལས་བཟུང་.....
ཀྱང་། འདི་སྤྱིར་འགག་ཆེ་མཛར་མེད་འབར་བའི་མེ་ནང་རྒྱ་མཆོམས་ཁང་
ཤིན་རྒྱ་དམ་པར་ལུན་རིང་བཞུགས་དགོས་པ་མང་རྒྱ་མཆིས་མོད། བདག་
ལེགས་སྤྱི་འདོད་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་འདི་ལ་ཕྱིས་པོ་ཆེར་བྱུངས་ཤིག །

༥ རྒྱ་བ་ལྷ་པའི་ལན། དལ་འབྱུར་དོན་ཆེ་བར་བསྐྱོམས་པའི་ལག་རྒྱུས་ནི།
ལས་འབྲས་ལ་འདོར་ལེན་སྐོབ་དམ་པའི་ཆོས་ནམས་སྤྱིར་འདོད་ངམ་ངམ་
ལུགས་ཀྱིས་འབྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་རུང་། དེ་ལྷ་བུའི་ཆོས་ནམས་ཆེ་འདིར་མ་གྲུབ་
རུང་། སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་སྤྱིར་ཆོག་སྤྱི་མ་པའི་སྤྱི་འགོག་མི་རུས་ལ། རྟེན་པར་
དཀའ་བ་བསྐྱོམས་པའི་ལག་རྒྱུས་ལ། དལ་འབྱུར་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་རང་ཉམས་ལ་

དཔགས་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས། བྱི་མ་པན་ཆད་མི་སྒོ་བ་པ་ལྟ་བུར་འདུག་སྟུང་།
དུ་ཕྱིག་སྤྱོད་དགེ་སྦྱབ་སྟགས་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆེ་འདིར་ངེས་པར་སྦྱབ་པ་
པ་ཞིག་འོང་།

༥ དྲི་བ་དུག་པའི་ལན། འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསྟོམས་པའི་སྐབས། ངེས་
པར་འཆི་བ་བསམས་པའི་ལག་རྒྱུས་ལ། གང་གི་དལ་འབྱོར་དང་བྱུང་དུ་
འབྱེལ་བའི་ཕྱིག་སྤྱོད་དགེ་སྦྱབ་སྟགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱབ་པ་སྟོང་པོར་.....
བྱེད་འདོད་ཅིག་ཡོང་བུང་། སང་བྱ་གནངས་བྱ་སྟུང་པའི་བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལ་
འགོག་མི་རུས་ལ། དེའི་ཆེ་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམས་པས་བྱི་བཤོལ་མེད་
པར་ཐུར་དུ་སྦྱབ་འདོད་ཅིག་ཡོང་བུང་། ཆེ་འདིའི་གནས་མལ་ལོངས་སྟོང་
སྟགས་(༥༥) གང་གི་ཡང་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དགའ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་འཆི་
བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་བསྟོམས་པའི་ལག་རྒྱུས་.....
ལ། རང་གིས་རང་ལ་པན་པ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་པན་བྱ་དམ་པའི་
ཆོས་ཁོ་ནར་བཟད་ཅིང་། གཞོད་བྱ་ཕྱིག་ལྟང་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ནས་
ཕྱིག་སྤྱོད་དགེ་སྦྱབ་སྟེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མི་འཆོར་བ་ཞིག་འབྱུང་།

༥ དྲི་བ་བརྟན་པའི་ལན། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟོམས་པའི་ལག་རྒྱུས། དགེ་བ་
ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་རང་འབྲས་བདེ་བ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་
དགེ་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་རང་འབྲས་སྟག་བསྐྱེད་སྤྲོ་མོ་འབྱུང་བ་ཡིད་ཆེས་པའི་...
སྟོན་ནས་ཕྱིག་སྤྱོད་དགེ་སྦྱབ་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འདུག་པ་ཞིག་འབྱུང་།

༥ དྲི་བ་བརྟན་པའི་ལན་སྦྱབས་འགྲོའི་སྐབས། ལྷ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
སྦྱབས་སྟོན་པ་པོར་བསྟོམས་པའི་ལག་རྒྱུས་ལ། དེས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་རང་
གིས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་མི་བསྐྱེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་ལ་སྦྱབས་
སུ་སོང་བའི་ལག་རྒྱུས། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་རང་གི་ཉམས་སུ་བླང་བུར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ལག་རྒྱུ་ལ།   འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སོགས་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་མཛད་ལུགས་རྣམས་ལ་རང་ཡང་དེ་……
དང་མཐུན་པ་བྱེད་འདོད་ཅིག་འབྱུང་།   སྐྱབས་དངོས་དེ་རང་གི་ཤེས་པའི་
སྟོང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།   དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དམ་པ་ནི་……
འཕགས་པ་ཡིན་ལ།   གང་ལས་འཕགས་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འཆིང་བྱེད་
ཀྱི་བདག་ཏུ་(ལ) འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོའི་མངག་གཞུག་ལས་གོང་ཏུ་འཕགས་……
ཏེ།   དེའི་གཞན་དབང་ལས་ཐར་དགོས་ལ།   གང་འཕགས་ན་རང་གི་སེམས་
འཕགས་དགོས།   དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་ཏུ།   རང་གི་སྒྲོ་འཆོས་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ།   དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་སྒྲོ་འཆོས་
པ་དེ་ཤེས་པའི་སྟོང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི།   བྱི་རོལ་ནས་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་མཐའ་དག་གི་རྒྱས་མཐུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ།   ཇི་
སྟེ་རྒྱས་ན་སྒྲོན་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཅག་འཁོར་……
བའི་འདམ་འདིར་འཛིག་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར།   གཞན་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་
པའི་གོ་དོན་མང་སྟེ།   སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་བུའི་སྐབས།   རང་གི་སྒྲོ་སྒྲོག་མེད་ནས་
ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ལ་ཞེན་པ་དེ་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སྟོབས་བཞིའི་……
བཤགས་སྒྲུམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདིའི་མདོན་ཞེན་ལས་བྱིར་བཅོས་ཏེ།   བྱི་མ་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོའི་རོ་པོར་འཆོས་པར་བྱེད་ལ།   འབྲིང་གི་སྐབས།   འཁོར་
བའི་བདེ་འབྱོར་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཐར་……
པ་དོན་གཉེར་ཏུ་འཆོས་པ་དང་།   ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་རང་དོན་གཙ་
པོར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རན་དེ།   བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས།   རྟོགས་བྱང་
དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཅན་ཏུ་འཆོས་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བས་ན།   འདི་དག་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་པ་ལོག་པའི་རྟོགས་ལས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་སུ་……
འཆོས་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་དགོས་པས་ན།   བྱི་རོལ་ནས་སྐྱབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་

刑

༥ རྩི་བ་དགུ་པའི་ལན། རྩི་ཐམས་ཅད་རྩི་(༡༩) མཐུན་པས་ཉམས་
མགུར་རྩི་གསུངས་པ། ལམ་མཆོག་སྐྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཚང་བའི་རྟེན། ཞེས་
པའི་ལམ་མཆོག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
བྱུང་པར་ཅན་ལ་དལ་འབྱོར་རྩི་མ་ཟད། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་
ཞིག་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྔ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། དེ་ལྟར་གོང་གི་རྩི་བ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བྱུང་བའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་འདིར་.....
ཞིབ་མོར་སྒྲིམ་བརྟགས་ཏེ། ད་རྩི་རྟོགས་མིན་བྱུང་ཆེ་སྒྲར་མོལ་མཆིས་
མཛད་ན་འབྱུང་ཤིང་། རོས་རིང་པོར་འཆོ་དགོས་གསུངས་པ་སོ་སྐྱེ་བ་མལ་བ་
སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་དཀའ་བྱུང་། སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་སྟེ་རིང་པོར་འཆོ་བའི་སྒྲོན་འདུན་ལྟ། དེ་ལྟར་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་
དགོངས་པའི་དོན། རྩི་བཞིན་བཤད་འདིའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། ལྟར་
སྒྲུང་ལོག་པའི་ལམ་གྱིས་མི་རྩི་བར། ཆོས་བཞིན་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་
བྱེད་ཤོག ཁོར་ཡུག་གངས་གྱི་རྩ་བའི་སྐྱེ་ཆལ་འདིར། འབྱོར་ལྔ་སྟན་
ཚྲངས་ཆེར་མས་གང་ཟུར་ཟུར། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱུད་འབྱུང་ཡོངས་
འདུའི་སྟུན། འདིར་སང་རྩིས་ན་ཁོ་པོ་ཅམ་རྩི་བས། རྩི་ལ་དེར་རང་སྟོབས་ཅི་
ཞིག་དོ་རྩི་འཆང་། ཐ་མལ་གཟུགས་སུ་བྱོན་རྣམས་བསྟན་པས་མཐུས། །
ལེགས་བཤད་མགྱོན་པའི་རྩི་རྩི་བརྒྱུད་མཁས་པར། རྩི་བྱུང་ཆེ་སྒྲོམ་རྣམས་
གྱིས་དོ་སྒྲ་མིན། ཡང་དག་ལམ་ལ་མོས་པའི་སྐལ་ལྔ་སྟེན། ཆོས་བརྒྱད་སྒྲོས་
པས་དབེན་པའི་ནགས་ཆལ་རྩ། ཐེག་མཆོག་དགོངས་དོན་བརྒྱད་ཅིའི་བེལ་
མངར་ལ། ཅི་དགར་(༢༠) རྩི་བའི་སྐལ་བཟང་འདི་མད་བྱུང་། འདི་སྐད་
རྩིས་ལན་རྩ་མ་ར། ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲུང་སྐྱེ་ཅན། ལྟ་རྩིས་དར་གྱི་
གཤོག་རྒྱབས་གྱིས། ཆོས་ལྔ་མདུན་སར་འབྱུར་དེ་སོང་། བཞི་ཐེད་གལ་ལྔ་

བསམ་གཏན་སྤྲོད་ཏུ་འཆམས་ཀྱི་སྐབས་ཐུན་པར་ཅིག་ལ་གིས། །

༩ རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིག་དམ་ཚུལ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་ལྷ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལ་རྟོགས་ཀྱི་
གཙང་ལྷ་ཡིག ། རྒྱུ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་རྒྱེ་
བཅུན་སྒྲ་མ་རྟོ་རྒྱེ་འཆང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱུང་ཏུ། དལ་འབྱུར་
རྒྱུ་མཐུན་ཅམ་གྱི་རྟེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་འདིར། ཆེ་འདིའི་མ་གྱི་
ཚུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷུར་ལན་པའི་ཕྱིར་ཏུ། གོ་ས་དང་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གསལ་
སྟགས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་ནས། དན་འགྲོའི་རྒྱར་
སྟག་ཕྱོགས་རྣམས་འབད་པ་དྲག་པོས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
སྟན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་འདས་ནས། ཆེ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་བདེ་
བ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་ནས་ཐར་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
མེད་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་གཙོ་བོར་མ་
འབད་ན། མདོ་སྟགས་གཉི་གའི་ལམ་གྱི་སྟོག་ལྷ་བྱ། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་ལ། རྟོགས་དཀའི་རྒྱ་མཆན་དང་།
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་མང་པོར་དངོས་
བསྟན་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པའི་སྟོན་སྟེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་བར་མཛད་
པའི་རྒྱུ་སྟུ་ཡང་། འཁོར་འདས་(༡༥) ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
རྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ནས་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་
པར་བསྟན་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་པ་བོང་བུའི་རྩ་བཞིན་གཏན་མེད་ཀྱི་
དོན་ཏུ་བབྱུང་ནས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ནས། སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་
གི་སྟུག་བསྐྱེད་གཏིང་མཐའ་མི་མདོན་པར་མནར་བ་འདི་ཡང་། ཟབ་མོའི་

དོན་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་...
 བས་ལན་པར་ཡིན་འདུག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་དོན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བསོད་
 བླམས་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་...
 རྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པ་ནི། མདོ་ལས།
 ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྲལ་འདྲ་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པས་གོ་ལགས། སྟིགས་
 དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་དེ་རྒྱ་ཆུ་མང་ཞིང་བསམ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་མེད་པས་བསོད་...
 བླམས་རྒྱུ་ཞིང་སྤྱོད་པོས་དམན་པ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུས་རྟོགས་དཀའ་བ་ལྟ་བུ་
 སྤྱོད་པོ། འོན་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བོར་བཞག་ན་ད་དུང་
 ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་ལས་ཆེས་ཆེར་རིང་དུ་སོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ལམ་ལས་སྤྱི་རྩལ་དུ་གྱུར་ནས་ལམ་ཡང་དག་སྤངས་ཏེ་ལམ་ངན་...
 དུ་ལྷགས་ནས་སྤྱུག་བསྐལ་ལྷ་མཐའ་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།

༥ འདུག་པ་ལས། སྤྱོད་དཔོན་(ལམ) ལྷ་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། སྤྱི་
 རྩལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལྷག་པའི་
 ལམ་ངན་ལྷགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་
 སྤྱོད་པའི་ལྟར་དུ་བཀའ་འདྲི་ལྷ་འདོད་ལགས་པས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱུ་...
 ལྷ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པོ་ནི་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་ངེས་ཤིག་གི་ལན་གསལ་
 ཐུགས་རྒྱུ་གཟིགས་པ་མཁྱེན་ལགས།

༦ དེ་བ་དང་པོ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེལ་དེ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་
 བས་གཞལ་ན་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉི་གར་ལྷུང་ཡང་། དེ་དག་རང་རང་གི་
 ལྷགས་ལ་དབུ་མར་འདོད་པས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་...
 ཁས་ལེན་པར་སྤྱོད་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མེད་ལགས།

༧ དེ་བ་གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ལ་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཚུལ་...
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་འདྲི་ལྷ་བར་འདོད་པས། དང་པོ། སྤྱི་བྲག་སྤྱོད་

བ་ནམས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས། གཉིས་
 བ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་
 དུ། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས། ལྷ་བ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་ནམས་
 ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པ་ནམས་.....
 འགོག་ལུགས་རྒྱས་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་རིགས་པའི་ནམ་གངས་དུ་མ་
 ཞིག་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་རེ་གསུང་བཤད་གནང་ན་ཇི་
 ལྟར་མཛད་ཀྱིན་ཡོད། འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བ་གོ་བ་དེ་(༡༠ན) གོང་མ་གོང་
 མའི་ལྷ་བ་གོ་བའི་ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནམས་ཀྱི་.....
 ཞལ་ནས་རྒྱུད་བཞིན་གྲགས་ཀྱི་འདུག་པས། མེ་དུ་གཉིས་ལྷ་བའི་མེད་ན་མེད་
 འབྱུང་གི་བྱུང་མཐའ་གཞུང་ངམ་མི་གཞུང་། གལ་ཏེ་གཞུང་ན། མི་ལ་རས་པ་
 ལ་སོགས་པས་སྒྲིན་འཇུག་གམ་མི་འཇུག་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཇི་བཅུན་མི་ལས་
 བསྐྱས་ར་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་ཇི་ཇི་གསུང་
 གིས་ཤེས་ལ། དགེ་སྤྱོད་རྩ་ལྷན་པས་འགལ་འབྲེལ་གྱི་དྲི་བ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་
 ཤེས་ཏེ། འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་ཞུས་པ་ལ། ཇི་བཅུན་
 གྱིས། འགལ་བ་དང་མི་འགལ་བ་ངས་མི་ཤེས། གླ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་ན་
 འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྩ་ལྷན་པ་ན་རེ། འོ་ན་གླ་མའི་བཀའ་
 དང་འགལ་ན་འགལ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། བྱུང་ན་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱང་ཡིན་གླ་མའི་
 བཀའ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱམ་པ་འགལ་བ་ཡིན་པ་འདོད་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཐལ། མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་འཕངས་འདུག་
 ལགས། ལྷ་བྱེད་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་

ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་
 འདོད་ལ། དངོས་པོ་ལ་རྣམས་བྱུང་གིས་བྱུང་གྱང་། རྣམས་ཡོད་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ།
 རྟོན་དམ་བདེན་པ་དང་། (༡༠༥) རྣམས་ཡོད་རྟོན་གཅིག ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། བཏགས་ཡོད་རྟོན་གཅིག་ཟེར་འདུག་པས། འདིའི་ལུགས་ལ་བཅས་པོ་
 ཁས་ལེན་ནམ་མེད་ལེན། ཁས་ལེན་ན། བཅས་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འགལ་
 ལམ་མི་འགལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པས་
 བྱུང་བམ་མ་བྱུང་ངེ་ལྟར་ཡིན། སྤང་པོ་ཀྱུན་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་
 ནམ་མེད། གཞི་བྱུང་ན་བདེན་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་ངེ་ལྟར་ཡིན།
 བདེན་བྱུང་ཡིན་ན་རྟོན་དམ་རུ་བྱུང་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་ངེ་ལྟར་ཡིན།
 འདིའི་ལུགས་ལ་དགག་སྟབས་གཉིས་ཁས་ལེན་གྱང་། མེད་དགག་ཁས་ལེན་
 ནམ་མེད་ལེན། བྱི་མ་ལྟར་ན། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་འདོད་དགོས་པས་ངེ་ལྟར་ཡིན། ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་རྣམས་མདོ་སྟེ་པ་
 དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟོན་རུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁས་.....
 ལེན་ཟེར་འདུག་པས། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་དེ་ལ། བཏགས་རྟོན་བཅའ་བའི་ཆེ་ངེ་
 འདྲ་ཞིག་ངོས་གཟུང་དགོས་ལགས།

༥ གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཟུར་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་དེ་ངོས་གཟུང་ན། ཅི་ངོས་གཟུང་དགོས་ལགས། ཀྱུན་རྫོབ་
 ཀྱི་སྟེ་བཤད་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་ནམ་མེད་མཐུན་ངེ་ལྟར་ཡིན། སྟོ་ཀྱུན་
 རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་རུ་བྱུང་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་
 ངེ་ལྟར་ཡིན། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི། རིགས་
 པའི་རྣམས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་དང་། ལུང་གི་རྣམས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པ་གཉིས་
 འཛོག་ལུགས་མཐུན་ནམ་མེད་མཐུན་ངེ་ལྟར་ཡིན། འདིའི་ལུགས་ལ། འདས་པ་

དང་མ་འོངས་(༡༡ན) པ་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཟེར་འདུག་པས། རྟག་པ་དང་སྤྱི་མཆོན་སོགས་ད་ལྟ་བ་མིན་ཟེར་རམ་མི་ཟེར་ངེ་ལྟར་ལགས། འདིའི་ལྷགས་ལ་བདག་མེད་སྤྱོད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཟེར་བས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་འདོད་ཟེར་བས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཟེར་རྒྱུའི། རྟག་པའི་དོན་དང་། གཅིག་གི་དོན་དང་། རང་དབང་གི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་ན། ངེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལགས། གཉིས་པ། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཅེས་པ་འདིའི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་དམ། གཞན་ཏུ་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡིད་ལགས།

༥ གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་དབྱེངས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱན་བརྟགས་སུ་འདོད་ལ། དེ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡིད་དེ། ཀྱན་བརྟགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཏུ། གཞི་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་ལྟར་མི་འཛིན་ཡང་བྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་(༡༡བ) ཡིད་དོ། །གསུངས་པའི་དོན་ནི་གཞི་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་སོགས་འདོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འདྲིང་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པར་གོ་ལགས། ཀྱན་
 བརྟགས་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་འོ། །ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པའི་དོན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཆད་དམ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། གཞན་དབང་ལ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་
 དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་
 ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུ་ལགས། གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དབྱེ་ན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་
 གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ། ལ་ཅིག་གིས། བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དབྱེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲུབ་མིན་
 ཟེར་བས། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ལགས། དེ་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ན་
 གང་ལ་དམིགས་ན་སྐྱོབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་……
 པ་(༡༢ན) མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་ངེ་ལྟར་ཡིན། རྒྱན་པ་ཡིན་ན།
 རྒྱན་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་ངེ་ལྟར་ཡིན། གཞན་དབང་དོན་དམ་ཏུ་
 གྲུབ་བམ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ། གྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། དགོ་མི་དགོ་ཕུང་མ་
 བརྟན་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། ཉོན་ཡིད་ཀྱང་དགོ་མི་དགོ་ཕུང་མ་བརྟན་གང་།
 གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྲོང་པ་དེ་ལྟར་……
 རྒྱས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གསུངས་འདུག་པ་རི་ལྟར་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་དགག་
 ཡིན་ཚུལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྲོང་པ་

ཞེས་པའི་སྒྲུལ། དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གསུངས་འདུག་ལགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་...
 མི་ཟེར། ཞེས་དེར་དུས་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་རྩིས་འབྲང་པལ་ཆེར་གྱིས་གསུང་
 གིན་འདུག་ཀྱང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་རྩོམ་འཆང་སྒྲོང་རྩོམ་སྒྲ་མ་དང་། ལྷ་རྒྱ་
 རྩོམ་པའི་རྩོམ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་པས། སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མའི་པར་སྐར་ཐང་
 དུ་བརྒྱུ་པའི་པར་བྱང་དུ་སྒྲོན་ཆོག་གནང་བ་སོགས་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་བྱས་པར་དོན་སྒྲོན་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་གསུངས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདག་གི་སྒྲ་མས་མི་ལམ་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་རྒྱ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་དེ་...
 དང་འདྲ་(༡༩བ)གསུང་གིན་ཡོད། རྒྱལ་བ་ལྷ་པས། ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་སྟེ་
 འགག་གནས་གསུམ་བུལ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་གང་སྐར་རྒྱ་མའི་འཕྲུལ། །བདག་
 བདེ་གཞན་གཏོང་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས། །ཚུར་ལེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 གཉིས་འབྱོངས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདག་གི་སྒྲ་མ་སྒྲོང་རྩོམ་རིན་
 བོ་ཆེན་ས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་
 བྱས་ན་གོ་རྒྱ་ཤིན་དུ་བཟང་བ་ཡིན། ཆོག་སྒྲོན་མང་པོ་ཡོང་ཡང་སྒྲོན་མེད་
 སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོ་
 རྩོམ་ཀྱང་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་
 སེམས་ཅན་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དོན་རྣམས། །ཕྱི་རྩོམ་གྱུར་པ་
 ཅུང་ཟད་མེད། །དཔེར་ན་རྩི་ལམ་བཞིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་བྱས་ན་ཆོག་སྒྲོན་མང་པོ་ཡོང་སྟེ། འོ་ན་རྟག་པ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་

དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་བཤམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར། མི་གཙང་བ་དང་། རྩམ་པ་དང་ཇ་སོགས་འཕེན་ན་ཆོག་རྒྱུན་ཡོད་
 གྱུར་། གོ་དོན་ལ་གཞོན་རྒྱ་མེད་གསུངས་པས། བཏོར་ན། སེམས་ཅམ་པའི་
 སྐབས་འདྲིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་བྱས་ན་དོན་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ངམ་མི་ཡོད་། རྗེའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་
 པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་(༡༩༩) དབང་ལ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་
 ཞེས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེ་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་གཟུང་དགོས་སམ།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་
 དབང་ངོས་བཟུང་དགོས་ཟེར། དཔལ་ཆེར་ལ་ནི་ངེས་བཟུང་གང་ཡང་མི་
 འདུག་ལགས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རོ་བོར་
 མ་གྲུབ་ཅམ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 ཆོས་བདག་གི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་རྒྱུར་ཡིན། ཡང་མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་དགོས། ཡོངས་གྲུབ་དང་རོ་བོ་མི་གཅིག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཟེར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱུར་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་ཟེར། རྣམ་དག་ལམ་
 གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ལྷོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་
 གསུངས། ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས།
 རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་མ་ཡིན་
 གྱུར་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེ་
 ཡིན་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་འཐད། དོན་དུ་

གཞན་དབང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱམས་པས་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་གི་སྒྲོ་
འདྲིགས་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡང་སེལ་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་
དབང་དགག་བྱའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱམས་ན། སྒྲོ་
(༡༩༧) སྐར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མདོ་སྤེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ལ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཞེས་དྲིགས་པའི་ལན་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་
གཞན་དབང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་ཐོར་མ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་བརྟན་
པར་མཛད་པ་ན། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཞན་དབང་ངོས་ཟིན་
པར་བྱས་ནས། དེའི་སྤྱི་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་
ཕབ་སྤྱི་ངེས་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་འཆར་
ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱུངས་ཆོ། ཀྱན་
གཞི་འདོད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱན་གཞི་དང་བསྟེ་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་ནི། མན་ངག་
ཆེན་པོ་ཡིན་གསུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ལགས། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་
མ་མཆིས་པ་སོགས་བྱད་ཆོས་ལྟེ་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། མཚན་
ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་དུས། གང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གང་གིས་མ་འགག་པ་
སོགས་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་གཟུགས་ཀྱི་
ཀྱན་བཏགས་དང་། དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ངོས་བཟུང་དགོས་ལགས། ངོས་བཟུང་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བའི་གཞི་
ཡིན་པས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་(༡༩༨) འདྲའི་གདགས་
གཞི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་དེ་ཉིད། གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཅམ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་

གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་
 ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ལ་རིགས་པའི་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་ཐ་སྟོན་.....
 ཏུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དགོས་གསུངས་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་ལགས། ཡང་
 གཞན་དབང་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཤིས་སྤྱོད་མང་བ་ཞེས་པའི་དོན། བརྟག་པ་
 མཐའ་གཟུང་གིས་ངོས་འཛིན་ན་རི་ལྟར་འཛིན། གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ངོས་བཟུང་ན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཟུགས་དེ་གཞན་དབང་དང་
 གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་གཞིར་མིང་དང་བཅའ་ལ་མ་སྟོས་.....
 པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན། གཟུགས་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་གཤིས་སྤྱོད་
 མང་བར་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་དེ་ལྟར་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་
 ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཞེས་མཁས་པའི་དབང་པོས་དེ་ལྟར་གསུང་.....
 བཤད་གནང་གིན་འདུག་པས་རི་ལྟར་ཡིན་ལགས། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར།
 ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ། ཀྱན་
 བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་རེ་འཛིན་ཚུལ་གོང་ལྟར་.....
 ཡིན་ལགས། དེ་ལྟར་བཞག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་ཚུལ་ནི། (༡༥) འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟགས་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་
 གི་སྦྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པར་ཚུལ་བདག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་.....
 ཉིད་མ་མཆིས་པའི་དོན། སྦྱར་ཚུལ་དང་པོས་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་གསུང་
 གི་འདུག་པས་རི་ལྟར་ཡིན་ལགས། ཡོངས་གྲུབ་ཅམ་ཏུ་མ་བཟུང་ཀྱན་བརྟགས་
 དང་། གཞན་དབང་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཚུལ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

སྒྲིང་པ་ཡིན་པ་ལ། དང་པོ་ནི། ཡངས་གྲུབ་དངོས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་
དགག་བྱ་དེས་སྒྲིང་པ་སྒྲིང་ཉིད་དངོས་ཡིན་ནམ་མེད་ལགས།

༥ བཞི་པ། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དྲི་བ་ལྷ་བ་ལགས་པས། དེ་ལ་
ཡང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྤེ་སྒྲིང་པའི་དབྱུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་བྱི་དོན་མི་འདོད། རང་རིག་འདོད་པ་
སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པས་རང་རིག་མི་འདོད། བྱི་དོན་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དཔེར་ན་སྒྲིབ་དཔོན་ལགས་...
ལྷན་འབྲེད་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ།
སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབྱུ་མ་པ་དང་། རྣམ་བརྒྱན་པ་
དང་མཐུན་པའི་དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་གསུངས། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་འཆོ་དང་།
ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅམ་རྣམ་བརྒྱན་པ་
དང་མཐུན་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་དང་།
རྩི་ཏུ་རི་དང་། ལྷ་བ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། (༡༥༩) རྩི་ཏུ་རི་རྣམ་བརྒྱན་དྲི་
བཅས་དང་མཐུན་གསུངས། ལྷ་བ་པ་ནི། རྣམ་བརྒྱན་དྲི་མེད་དང་མཐུན་
གསུངས། དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲི་
བ་དང་། མདོ་སྤེ་སྒྲིང་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དྲི་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བེར་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བཤེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་འདི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་...
གོ་རྒྱུ་བཟང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅམ་གྱི་སྤྲང་དོ་དང་བརྒྱན་
ནས་གསུངས་དང་། མགོ་ནས་གསུངས་པ་རྩི་ལྟར་ལགས། འདིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེས་བཤེན་པར་མ་གྲུབ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བེར་བ་འདི་ལས་གཏམ་མགོ་རྟོགས་པ་ལབ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་
དེས་ན་འདིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ།

རང་གི་སྒྲིལ་བྱུང་གི་རྒྱུ་ནས་གྲུབ་པ། རང་རྒྱུ་ནས་གྲུབ་པ་ནམས་དོན་
གཅིག་ཏུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ལགས། འདིས་ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་
དམ་མི་འདོད་ཇི་ལྟར་ཡིན། ལྟ་བུ་ལྟར་འདིར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལྟ་བུ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་འདོད། དང་པོ་ནི་རྩ་ལྟ་བུ་
དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲིལ་བྱུང་རྩ་ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་ལྟར་འདིས་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་བྱེད། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་
བྱེད། ལྟ་བུ་ལྟར་འདིས་ཀྱི་རྩ་གཞི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞིར་འདོད་པ་རང་རྩུང་པ་གཉི་ག་མཐུན་ནམ་མི་(༡༥) མཐུན་ཇི་ལྟར་.....
ཡིན། རང་རྩུང་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་ཚགས་རྩུག་ཏུ་འདོད་དམ་མི་
འདོད། བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གྱིས་སྒྲིལ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་
པའི་རྩ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། གཞུགས་
དང་གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྩུང་གཞན་གྱིས་སྒྲིལ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་.....
རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྒྲིལ་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་རང་རྩུང་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་ཇི་ལྟར་.....
ཡིན། རང་རྩུང་པའི་ལྟ་བུ་ལྟར་འདིར། ལྟ་བུ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ལ་གཞི་གྲུབ་པ་དང་།
གཞི་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། བདག་གི་སྤྱོད་
མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དེས་ནི། ཐ་སྐྱོད་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནམས་ནི་
ལྟ་བུ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་
ལྟ་བུ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་གསུང་གི་ཡིད་པས་ཇི་ལྟར་ལགས།
དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུ་ལྟར་.....
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་མིན་ལ། ལྟ་བུ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡིད་པ་ཅམ་
ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རྩུང་པའི་ལྟ་བུ་ལྟར་འདིས་པོ་ནམས་སྒྲིལ་

དབང་གིས་བཞག་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་ཟེར་རམ་
མི་ཟེར། འོས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་མི་
འདོད་ཇི་ལྟར། འདོད་ན། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། བདག་གཉིས་དང་། རྒྱ་
རྟག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དམ་མི་གཞོད། ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆད་མས་མི་གཞོད་པས་སྤོང་དབང་གིས་(༡༤ན) བཞག་པ་ཅིག་དགོས་སམ་མི་
དགོས་ལགས། བདག་གི་སྤྲོ་མ་སྤོང་རྩི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་
ལ་སྤང་སྤྱོད་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་ཐར་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་སྤྲོད་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པ་དང་། སྤང་སྤྱོད་
ནས་སྤོས་བཞག་པ་ལ་མ་སྤོས་པའི་རང་གི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྱུབ་པས་
སྤང་སྤྲོད་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་གསུངས། སྤོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་
དབང་གིས་ཐར་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྤྲས་ཀྱང་། རྩུ་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱིས་གྱུབ་པ་གཅོད་དགོས་ཤིང་། མིང་བདུན་བཞག་
ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་གཅོད་ཅེས་གསུང་བཤད་ཡང་
ཡང་གནང་གི་ཡོད་པས་འདིའི་སྐབས་སུ་རྩུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་
ཀྱིས་གྱུབ་པ་དང་། བདེན་གྱུབ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་
པའི་གྱི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ལགས། སྐབས་འདིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོད་
པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་སྐབས་འདིར་སྤོང་དབང་གིས་བཞག་
པའི་སྤོ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། སྤོང་དབང་
གིས་བཞག་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་རྣམས་ཐ་སྟད་ཏུ་ཁས་ལེན་
པ་དང་། སྤོང་དབང་གི་བཞག་པ་ལ་གཏན་ནས་མ་སྤོས་པའི་རང་མཆོན་གྱིས་
སྤྲོད་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པ་འདི་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཁས་ལེན། འདིར་ཐ་སྟད་ཏུ་
གྱུབ་པའི་གྱུབ་ཆད་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གྱུབ་ཆད་སྤར་གསུངས་པའི་

(༡༥) རིགས་འགྲོས་དང་ནམ་འགྱུར་གྱིས་ཤེས་མོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་
 ཏུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དང་། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒྲིལ་ནས་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དེ་ངོས་བཟུང་གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་ཀྱིས་
 ལགས། ལྟ་བུར་འདིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱུར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པའི་ས་མོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ། སྒྲིལ་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན། རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། བརྟུན་པར་འདོད་པ་སྐྱེས་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བར་
 སྒྲུབ་ལ། ད་ཏུང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་འདོད་ཚུལ་
 དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་འདི་གཉིས་གོ་དོན་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་རྒྱུ་
 ལགས། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས། བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམས་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གཅིག་པར་
 འདོད་པ་ལ། རང་རྟུན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་སྐྱེས་བྱུང་འབྱེད་པའི་ལྷགས་འདི་མཁས་སྤྱན་སྤྱི་ལྷགས་ཡིན་ལགས།
 ལྟ་བུར་འདིར་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 འཛིན་ཚུལ་དེ་རྒྱུ་བྱེད་དགོས། ད་ནི་རང་རྟུན་པ་འདི་དང་། དབྱུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་རྒྱུ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་པར་སོང་བའི་ས་
 མཚན་མས་ཀྱང་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་དམ་མེད་ལགས། བདག་གིས་རྩ་བས་ཐོས་
 པར་དེ་རིང་སང་གི་མཚན་ཉིད་པ་རེ་གཉིས་ནས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཉིད་ངོས་གཟུང་ན། དཔེར་ན། མཚན་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་
 མཚོན་ན། བྱམ་པའི་ཁ་དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན། ལྷང་མན་ཚུན་དེ་ཡང་བྱམ་པ་
 མ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བཏགས་དོན་བཅུ་བའི་(༡༥) ཆེན། བྱམ་པ་གང་
 ཡང་ངོས་གཟུང་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱམ་པའི་སྒྲིལ་ཉིད་ཡིན་
 ཟེར། བྱམ་པ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བྱམ་པ་ཀྱན་རྒྱུ་
 པའམ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཁང་པ་ཡང་ཐོག་

ཐམས་ཅད་བཤུས་ཅིག་པ་ཤར་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཤལ་ཆོ། ཁང་པ་འདི་ཡིན་
གྱི་ངོས་བཟུང་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་དེ་ག་ཁང་པའི་སྟང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བའི།
མགོ་དཀར་བ་གདོང་གི་ཤ་མདོག་ཐམས་ཅད་སྟག་ཆ་ལྟ་བུ། གོས་ཐམས་ཅད་
སྟམ་ཆེར་བྱེད་པ། བསམ་རྒྱལ་པ་ཆད་པོ་དང་འདྲ་བ་ཆོ་འདིའི་མ་ཤི་ཚུན་
ཆད་གྱི་བདེ་བ་ལྟར་ལེན་པ། རྟིག་གྲོགས་ལོག་ལྟ་ཅན། ཉག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་རན་
པར་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྟང་ཁམས་ཅན་དཔལ་བའི་བྱད་ཤིང་། དེ་འདྲའི་
མི་དང་མི་འབྲད་པའི་བྱགས་སྟོན་ལྟ། འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་
འདི་ནང་གི་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་འརྒྱལ་དྲེད་པོ་ཆོ་ལ་པན་རེའི་བསམ་པས་
ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་པའི་
རྒྱལ་འདིར་འདི་འདྲའི་དྲི་བ་ལྷ་རྒྱ་བྱུང་བ་ནི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟམ་ནས་
བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་བྲིས་པ་ཡིན་པས། ལན་གསལ་ཞིག་བྱགས་རྗེས་
གཟིགས་པ་མཁྱེན། སྤར་ལྷས་པའི་དོགས་པའི་དཀའ་གནད་འདི་དག་གི་དོན་
ཁ་ཅམ་དང་། ཆོག་སྒྱི་ཅམ་ཏུ་མ་སང་བར། གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ལ་
ངས་པ་མ་རྟེན་ཆོ། རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བས། དངོས་པོ་སྟེ་བ་མན་ཆད་ལས་ཞིབ་པ་དང་། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
(༡༧) རྣམས་ལས་ཆེས་རགས་པའི་གནད་གང་འདྲ་ཡོད་ལེགས་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དངོས་
ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས། བཀའ་
བཞིན་བསྐྱབས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུས། ལོ་གསུམ་བཞི་ཅམ་སྟོ་གསུམ་གྱིས་
ཞབས་སྒྱི་ལྷས་པ་ཐམས་ཅད་གྲ་སའི་ཐོས་པ་དང་། རི་བྱག་ཏུ་རྒྱབ་པར་ལོ་
སྟང་སྟག་ཅམ་བཟུང་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་རྟིག་སྒྲིབ་དག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་
བ་མདོ་རྒྱུད་ཏུ་མ་ནས་གསུངས། དེས་གསུངས་པའི་རྒྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས།
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་

སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་ལ་སྤྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་བདེ་.....
 རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པས་ཐུར་ཏུ་རྒྱལ་.....
 བའི་དགོངས་ཟབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་སྤྱོད་བལྟས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསམ་ལ་མི་
 ཚར་བྱས་ཀྱང་དལ་འབྱུར་སྟོང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་འོང་རྒྱ་མེད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། ཟབ་མའི་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་
 ཡིས། དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཚོགས་གསོག་སྤྱི་བྱུང་
 ལ་འབད་ནས་ཟབ་དོན་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་
 ཆད་ཡང་ཡང་འདེབས་དགོས་ཞེས་སྟོང་རྒྱུ་སྤྲོ་མས་ལན་ཏུ་མར་གསུངས་.....
 ལོ།

༩ ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་དབུ་མ་.....
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཟང་པོའི་དོན་(༡༥) རྣམས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ཕྱིར་.....
 བཀའ་འདྲི་ཞུ་བར་འདོད་པས། ཐོག་མར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟེན་སྤྱི་
 འབྲེད་གང་ཟག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞེ་དགོས་ལགས། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། མངོན་སུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ་གང་ཞོག །སུམ་པ་དང་གཟུགས་སྤྱི་རྩི་རྩི་རྩི་བྱ་རྣམས་འདིའི་
 ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ངེ་ལྟར་ལགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་
 མངོན་སྟོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་དམ་མི་
 བཞེད། སྐབས་འདིར་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྲེད་དེ། ཡང་དག་
 ཀྱན་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད། ད་ཡིན་ན་ལག་པ་ཡིན་དགོས་པས་བྱུང་པར་
 བཞེད། འཇིག་རྟེན་རང་ག་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 བ་འབྲེད། གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་
 བྱང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་

པར་འདྲོད། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་
 བྱེད་ཀྱི། གཟུགས་བདེན་གྱུ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འདས་མ་
 འོངས་ཞིག་པ་ཀུན་དངོས་པོར་འདྲོད་དམ་མི་འདྲོད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 དབང་ཤེས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པམ་མ་བྱེད། རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལ་
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད་སོ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འབྲུལ་...
 ཤེས་ཡིན་པས་བྱེད་པམ་མ་བྱེད། དཔུང་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་
 ཡིན་པས་བྱེད་པམ་མ་བྱེད། སྐབས་འདིར་རྟོག་(༡༥) པར་གྱུར་པའི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ཁས་ལེན་ན་མ་མི་ལེན། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་...
 རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པམ་མ་བྱེད། ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་བྱེད་པམ། བྱེད་ན་རི་བོང་རྩ་འཇིག་
 རྟོག་པའི་གཞལ་བྱར་གང་བཞག་དགོས། རི་བོང་རྩའི་དོན་སྟོན་དེ་ཡིན་ན་མ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྟོང་
 གཞིའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་དགོས་སམ། ཡང་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན།
 ༥ བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་...
 ཅད་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པར་འགག་ནས་ཀྱང་། ཐ་
 རྟེན་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་བཅིང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱ་
 འབྲས་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞལ་དོར་སྟེ་མི་དགོས་པར་...
 རང་ལུགས་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཇོག་ཤེས་པ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་...
 གཙོ་བོར་འཇོག་གམ་མི་འཇོག ། ༥ ཤིང་རྟེན་དཔུང་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 བཅོལ་ན་ཤིང་རྟེན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྩལ་ཅམ་མེད་ཀྱང་།
 མ་བཏགས་མ་དཔུང་པར་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་...
 སྟོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་ཤིང་རྟེན་འགྲོ་འདུག་གི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གནོད་...
 མེད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པ་འདི་ཉིད་དཔེར་མཛད་ནས། རིགས་ཚུལ་འདི་

ཉིད་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་མཛད། འདི་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་འདུག །འདི་འདྲའི་བཏགས་དོན་རྣམས་(༡༩) པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་
 བའི་དོན་དེ་ཉིད། ཤིང་རྩ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཆ་
 ཤས་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྱུར་ངག་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་
 སམ་མ་འདུས། འདུས་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་བདུན་ནི་ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། ལྷན་ཚུལ་གཅིག་
 ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཆོག་ཆོགས་མང་.....
 བོས་ཅི་བྱེད། དེར་མ་འདུས་ཆོ། གོ་རྒྱ་གཞན་དེ་ལས་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
 ཤར་བས་རེ་ཤིག་རྟོགས་དཀའ་བར་སྤང་བས་ངེ་ལྟར་ཡིན། ལྟ་བུར་འགྱུར་
 བའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་ཤེས་པ་ལ།
 རྟོང་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཞེས་རྟོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤང་བས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་དངོས་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་ཚུལ་གྱི་གོ་
 རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ལགས། ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་ཐབ་མོང་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱས་བྱས་པར། དེར་དུས་བསྐྱེད་ར་ཐམ་ཐོམ་གར་
 འགྲོའི་གཏོལ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། འོ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་
 ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚིང་པ་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ལྟར་སྒྱུས། དེ་ཅམ་གྱི་རིགས་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ལ་མ་
 ཤར་བར་ཡིན་དོགས་མེད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོང་དོན་གོ་རྒྱ་བཟང་པོར་
 བྱས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཏ་མ་གོ་བ་ཡིན་གསུངས། མཁས་གྲུབ་ལོ་རྒྱུ་བཟང་རྒྱ་
 མཆོས་བྱས་མཐའ་དེ་ཅམ་བཞེད་པ་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ།
 འདུས་(༡༩) མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་གསུང་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ངེ་ལྟར་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་འདོག་.....

དཀའ་བ་ཤར། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཆོགས་བཅད་ཏུ་བྱིལ་བར། ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །དེ་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྒྱ་
 ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དགེ་སྦྱང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་པའི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་གྲུབ་ཆོད་ལ་བྱས་སམ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཟེར་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱན་གྱིས། རྟོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་གི་ལྷང་
 གི་རྒྱབ་གནོན་ལ་བྱངས་པས་ཤེས། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བྱངས་གང་ཡོད་
 ལགས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཏུ་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ཏེ་ཅང་བྱབ་ཆེས་
 པར་དགག་པ་དེ། བོད་ཀྱི་མཁས་སྒྲོམས་ཁ་ཤས་ལ་དགག་པ་མཛོད་པ་ཡིན་
 བམ། མདོའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན།
 འངས་བཞད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་འགལ། དང་པོར་ལྟར་ན་ནི་གང་
 ཟག་སྟུ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་ལས། ལྷ་བའི་དོན་ལགས་
 པར་ཤར་བར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ཡོད་མེད་བཞིའི་དོན་སྦྱི་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པ་
 སློ་ཡུལ་ཏུ་ཤར་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས། རིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།
 ལམ་རིམ་རྒྱུད་བ་སོགས་རྗེའི་གསུང་པལ་ཆེར་ལ་ཡོད་གི་འདུག་པས། འདི་ལ་
 གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་བས། རགས་པ་ཅུ་མ་ཞིག་བྱེད་ན། ཡོད་པ་ལ་
 གཉིས་དང་། མེད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྦྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་མེད་
 (༢༠ན) པ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། བྱུང་བའི་རྩ་བཞིན་ཏུ་གཏན་
 བས་མེད་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་དང་བཅས་བཞི་ཡིན་ལགས། འདི་རྣམས་ལ་
 སྦྱོར་པའི་རིགས་པས་དབྱུད་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
 ལ། དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་སྦྱི་སློ་ཡུལ་ཏུ་ཤར་བ་སྟོན་ཏུ་
 འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཤར་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་འཁྱོར་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་པའི་དོན་སྦྱི་སློ་ཡུལ་ཏུ་ཤར་དགོས་.....

པས་དེ་འབྱུང་། དེའི་དོན་སྤྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ཤར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དེ་འབྱུང་
 ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ལེགས་པར་ཤར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲིབ་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལ། རྒྱ་དགེ་ཤིག་
 སོགས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཐམས་ཅད་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་མ་.....
 འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྒྲིབ་བས། བ་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་སྤྱི་ནམས་རྗེས་སུ་
 ཤར་དགོས་སམ་ངེ་ལྟར་ཡིན། ཡང་ཆེ་ཕྱི་མ་བསམས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
 གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ནམས་ལ་བདག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་ཁྱ་རྒྱ་མེད་ལ།
 དེ་ཕྱིན་ཐོས་བསམ་བྱེད་དུས་ནས་རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་.....
 མི་བྱེད་པར། ཆེ་འདིའི་གོ་ས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་བསམ་ལ་ཉོན་
 མཚན་ཀྱན་དུ་བཙོན་པ་ནམས་དལ་འབྱོར་སྒྲིབ་ལོག་དང་དོན་ལྡན་གང་ཡིན་
 ལགས། རྒྱེགས་དུས་སུ་དབུ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚད་དང་། གཞིས་དགོན་སོགས་སྤྱན་
 མོང་ལམ་སྒྱུངས་རྩི་མི་ཤེས་པར་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་.....
 པར་སྒྲུབ་པ་ནམས་སུ། རྒྱན་དུ་བྱགས་དམ་དུ་རྒྱ་སྒྲིབ་དང་། འཆམས་
 (༡༠༧) དང་། སྒྲིབ་གཟེངས་མཐོ་དམན་དང་། གཟུགས་ཆས་ལེགས་མི་ལེགས་
 དང་། གསེར་སྒྲིབ་དུ་མའི་ན་བཟའ་བཞེས། གསོལ་ཆས་བཟང་པོའི་རྩི་སྒྲིབ་
 པ་ནམས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། མི་ཆེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་སོང་ནས་
 ཤི་འོག་ངན་འགྲོའི་གནས་གསུམ་སྤེལ་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་གང་ཡིན་ལགས། རྒྱེ་
 ཐང་སྒྲིབ་རྩི་སྒྲིབ་པས་དགོང་མོ་བྱགས་དམ་མཇུག་དུ། གསང་འདུས་སྒྲིབ་
 ལམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བྱགས་སྒྲིབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དུས། སེར་སྤྱགས་འབྲས་
 སྤྱགས་ནམ་རྒྱལ་བསྟན་རྒྱལ་སྒྲིབ་། ཁྱི་དུ་བཞི་སྟེ་གཞིས་དགོན་མཐའ་དག་
 སོགས། །དལ་འབྱོར་སྒྲིབ་ལོག་བྱེད་པའི་གནས་ནམས་སུ། །བཟོད་ཐོབ་མ་
 རྒྱུར་བར་དུ་མི་སྒྲིབ་ཤོག །ལན་གསུམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟེ་སྒྲིབ་གསུམ་ལ་

ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་གྲུ་ཆང་ནམས་སུ་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་……
བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ཆོག །པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབུལ་རྟ་མིག་གསུམ་སྤུལ་ནས་ལྷས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གྱི་
མཁུན་དང་བཅེ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དམར་མེར་བྱུང་ཕྱད་ཅན། །དུར་སྤྲིག་
གོས་གྱིས་སྤུབས་པའི་མཆན་དཔེའི་འབྲ། །རབ་དཀར་འཇམ་མགོན་སྤྲ་མས་
བདག་ལ་བསྐྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱི་ཆོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
རྫོགས། །སྤུལ་པ་བཅས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་མ་ལུས་པ། །བདག་གི་སེམས་ལ་
ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ཡི། །བྱིན་རྒྱབས་དགའ་སྟོན་ཅིར་ཡང་སྤུལ་དུ་གསོལ། །
ཁྱོད་གྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡི། །སྤྱིང་པོ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་
པ། །(༡༧) འདི་དང་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུ་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་
པའི་བྱ་བས་འདའ་བར་ཤོག །ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་། །
བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད། །ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རྒྱང་
སེམས་དབྱེར་མེད་ཁམས། །མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་རུ་ལྷང་བར་ཤོག །
ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སྤྲུགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དེ་ལྟ་བུས་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟར་འདེབས་པར་གནད་བ་ཕྱི་རབས་གྱི་སེམས་ཅན་……
རང་རང་ལ་སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དགོས་ཞེས་སྤྲུགས་ལ་གསུངས་པ་ནི་……
ཕན་པ་ཅིག་ཨེ་ཡོང་དགོངས་ནས་མཛད་པ་ཡིན་འདུག་པས། །སྒྲོན་བྱང་སྟོན་
པའི་ནམ་ཐར་ནམས་རྗེས་འཇུག་གསུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བའི་གསུང་……
བཤད་མཐར་བྱིན་པ་ཞིག་སྤྲུགས་རྗེས་གཟིགས། །“དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེར་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དུ་དྲི་བ་ཞུ་རྒྱུ་ལ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
ཞེས་པའི་གདམས་ངག་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྟས་སྤྱོད་འཇུག་དུ་ལྷང་མང་པོ་ཞིག་……
འདུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བར་སྤྲང་བས། དཔེར་ན། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། །གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་ནམས་ནི། །ལྟར་དུ་སྤུབས་པར་

འདྲོད་པ་དེས། །ཞེས་པའི་ཕྱར་ཏུ་སྐྱབས་པ་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབས་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བྱེད་དམ། རན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱབས་
 པ་ལ་བྱེད། བདག་དང་གཞན་ཏུ་བརྗེ་བྱ་བ། །ཞེས་པའི་བདག་གཞན་ཚུར་
 རིའི་རང་དང་། སར་ཀའི་གཞན་བརྗེ་བ་ལ། དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ།
 དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡོད་ན་(༡༧) རི་ལྟར་ལགས། གསང་བའི་གདམས་པ་སྤྱད་
 སར་བྱ། །ཞེས་པའི་གསང་བ་དེ་གང་ལ་བྱེད། གདམས་པ་དེ་གསང་བའི་
 མཚེག་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་གཞན་པ་གོ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ལགས། ཡང་སྤྱད་འདུག་
 ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདྲོད་ལས་བྱུང་། །
 འཇིག་རྟེན་སྐྱག་བསྐལ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདྲོད་ལས་བྱུང་། །མང་
 ཏུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་དེ། །ཞེས་པའི་མང་ཏུ་བཤད་འདྲིའི་དོན་ཅི་ཡིན། །བྱིས་
 པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་ཉིད་གྱི་ནི་
 བྱད་པར་སྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་
 མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་
 མེད། །ཅེས་བདག་གི་བདེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་གཉིས་བརྗེ་ཚུལ་གྱི་
 དམིགས་པ་རྒྱང་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱོན་པའི་གཏོང་ལེན་སྟེལ་མར་སྟོམ་.....
 ཚུལ་ད་ལྟ་སྟོ་སྟོང་བར་གྲགས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དགོངས་བཞིན་ཏུ་སྤང་ལ། དེ་
 ཡང་འཆད་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བཞེས་སྤྱང་གནང་བས་སེམས་རྒྱད་འདུལ་
 བ་ལ་ཕན་ཐབས་ཀྱི་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་ལ། འདི་འདྲའི་སྟོམ་ལྷགས་ལ་
 རུས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ། །དངོས་གནས་ལ་བརྗེ་རུས་པ་ཞིག་
 ཡོད་དམ་རི་ལྟར་ཡིན། ། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་གཉིས་
 བརྗེ་རུས་པའི་སྐབས་སྲིད་ན། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆོན་བདག་གི་བདེ་བ་
 དང་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐལ་བརྗེ་རུས་དགོས་ལ། རན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐལ་རྣམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེན་རུས་བཞིན་ཏུ། བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་སྐྱགས་བཙེ་

(༡༩༩) བ་ཆེན་པོ་ཡང་གོམས་པར་མཐར་མ་བྱིན་པ་སོགས་ལྟར་རིགས་གཉིས་
 གྱི་གནོད་པ་རུ་མ་སྤང་བས། ལྟར་དེ་ནམས་གྱི་དོན་ཞིབ་རུ་གསུང་བཤད་
 གནང་ན་ངེ་ལྟར་མཛད་གྱིན་ཡོད་གྱི་དྲི་བ་ནམས་ལ་བཀའ་ལན་མཛད་རུ་.....
 གསེལ། གང་ལ་ན། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་གནས་
 གྱིས། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་བཀའ་འདི་ལྟ། མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྐྱོ་འདོགས་བཅད། མི་
 ལམ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་བྱས། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་ཤར། མི་ལམ་ལྟ་
 བུའི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤྱངས། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས། མི་ལམ་ལྟ་
 བུར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། མི་ལམ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་དོན་མཛད། མི་ལམ་མི་ལམ་
 ཡུལ་ཐམས་ཅད། །གཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་སྤང་ངོ་ཅམ། །དེ་བཞིན་སྤང་
 གསུམ་ཚོས་ཀུན་ཀྱང་། །ངོ་པོས་བྱབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །སྟོང་ཞིང་སྤང་བས་
 མེད་མཐའ་སེལ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་འགྲོ་བ་སྤྲ་མའི་
 དྲིན་གྱིས་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་མ་ཐུན་སེམས་ཅན་ནམས། །སྤྲ་མ་དམ་པ་ཁྱེད་འདྲ་
 བས། །འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་ཤོག །བསམ་སྦྱར་གཉིས་གྱི་སྐྱོ་ནས་
 བློ། །གཞིན་ཅུ་ལོར་བཟང་རྟག་རུ་ལྟར། །བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པས་མཆོད་པར་
 ཤོག། ॥

༥ ལྷ་སྐོར་ཐུན་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་དྲི་ལན་དབྱར་གྱི་རྩ་གསར་ཞེས་བྲ་བ་བྱགས་སོ། །ན་
 མོ་གུ་རུ་མཚུ་སྟོ་ཁ་ཡ། བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་གུར་ཀུན་གྱི་རང་
 བཞིན་བརྗོད་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱོས་པ་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་སྦྱ། །ཚོན་བརྒྱ་ཉེ་བར་དག་
 པའི་ཤེལ་བཞིན་སར་གནས་དཔའ་པོའི་མིག་གི་(༢༠༠) བརྟན་ཅིར་གང་གུར་
 དེ་ནི་ཡངས་སྦྱོད་རྫོགས། །ཆུ་ནང་ཟླ་བའི་རྩལ་ཅེད་གར་བཞིན་ཅིར་ཡང་
 འཆར་བ་སྦྱ་འཕྱལ་དུ་བའི་སྒྲོས་གར་དེ་ནི་སྦྱལ་པའི་སྦྱ། །སྦྱ་གསུམ་མི་བྱད་
 རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་ཞིང་ཁམས་ཀུན་རུ་ནམ་རྩལ་མཚུངས་མེད་དྲིན་ཅན་ཙ་.....
 བའི་སྤྲ་མ་རྒྱལ་གུར་ཅིག །ནམ་དག་དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཚུལ་ལྟན་

བྱིས་སྐྱེ་ཡལ་ག་ཅན། །གཞན་པན་སྦྱང་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་དུ་བཤེས་
 གཉེན་དཔག་བསམ་ཀླང་འབྱུང་དབང་། །གང་གིས་གཞན་པན་ནམ་དུ་
 སར་མའི་འཕྲུལ་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བ་ལས། །དོན་བཟང་ཉམས་བརྒྱའི་
 འབྱུར་ཁྲག་དང་ལྷན་ལེགས་བཤད་རྒྱུ་མངས་དབྱངས་འདི་སྒྲིགས། །བརྟན་
 དང་གཡོ་བའི་ཆས་ནམས་ཀྱན། །གདོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད། །རྟོག་པའི་
 རི་མོ་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ཡང་མིང་ཅམ་པར་གྱིས་ནི། །བྱིས་ཕྱིར་རི་མོ་འང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །སྤྲོ་ཆོགས་མིང་ཡང་སྒྲིབ་དུ། །བཏགས་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ཞི།
 དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་སྟོང་ན་ཡང་། །འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ཨེ་མ་མཛར། །འོན་
 །ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱས་མཐའ་དག་གི། །བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་གཏེར། །སྟོང་གི་བུམ་པར་མ་བསྟེན་ན། །ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་ག་ལ་གྱུར། །དད་གྱས་འོ་མཆོ་འབྱེལ་བའི་མཁུག་རྒྱུ་སྟེ། །
 བྱིས་སྐྱེ་ལྷན་ལྷང་རིགས་སྤྲོ་བ་དུར་མའི་ཆོགས། །འབེལ་གཏམ་མགྱེན་པའི་
 རྒྱུ་མངས་སྒྲིགས་པའི་གཞི། །ཆོག་དོན་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི། །
 གསར་པའི་བདུད་ཅིས་མ་བྱན་ཅིང་། །ཅན་དག་གིས་མ་བྱུགས་ཀྱང་། །
 འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་ལ། །དེ་རིང་གྱས་(༢༩ན) པ་སྦྱང་པར་འབྱུར། །དེ་
 ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། །བར་དུ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་
 ཆོགས་བསགས། །མཐར་ཐོག་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ཏེ། །དམན་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱང་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 མོས་པ་ནམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ། །ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་
 རྒྱམས་ལ་ཆགས་བཅས་གྱི་སྦྱང་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་ལྷན་ཅན་.....
 རྒྱམས་ཀྱི་པན་བདེའི་གསོལ་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ལྷང་རྟོགས་གྱི་དབྱེ་བས་

གཉིས་སྤྱོད་ལ། ལྷ་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་མི་འདྲ་བ་
 མེད་ཀྱང་། གཏུལ་བྱའི་སྒྲིའི་རིམ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་གཉིས་དང་།
 ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩ་རྩེའི་ཐེག་
 པ་གཉིས། ཐེག་དམན་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་
 གཉིས་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཉན་ཐོས།
 རང་རྒྱལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་རང་རང་གི་ལྷ་རིགས་གྱིས་……
 བྱབ་པའི་མཐར་སྐྱབ་བ་བཞི་སྟེ། བྱེ་མདོ་གཉིས། སེམས་ཅམ་པ། དབུ་མ་པ་
 དང་བཞིའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐེག་པའི་གོ་དོན་གང་ཟག་ནམས་གྱིས་
 སྒྲིའི་རུས་པས་གོ་བ་དང་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་རུས་མི་རུས་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 ཐེག་པར་(༢༩བ) བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཆོས་ནམས་རོ་བོས་བྱབ་པ་རུལ་……
 ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་སྟོང་སྟངས་ཅམ་དུ་འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 འཐད་པས། སྐྱ་མ་དང་མི་ལམ་ལྷ་བུ་སྟངས་སྟོང་བྱང་འཇུག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་མཐར་ཐུག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་དེ་རང་གི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གོ་བར་མ་རུས་པའི་
 དབང་གིས་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ནས་བཟུང་། རང་རྒྱུད་པའི་བར་ནམས་རང་གི་སྒོ་
 རུས་དང་བསྟན་པའི་བྱབ་པའི་མཐར་རེ་རེ། རང་རང་གི་ཐོག་མའི་ཤིང་རྟའི་
 སྒོལ་འབྱེད་རེས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་མ་གཏོགས།
 རང་རེ་བོད་ལྟར་རང་ཉིད་མཁས་བྱབ་བསྟན་འཛིན་དུ་སྟོམས་ཀྱང་གསུང་……
 རབ་གྱི་དགོངས་དོན་སྐྱབ་པའི་རོ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཆེས་ཆེར་ཐུང་བྱང་། རྟེན་
 བཀྲར་སྟན་གྲགས་ལ་གཞོད་གྱི་དོགས་ནས། སྟོན་བདག་དང་བྱ་སྒོ་བ་སོགས་
 གྱི་རོ་དང་བསྟན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་ཚུལ་སྟངས་བ་ལ་གང་དུན་གྱིས་བྱབ་……
 མཐར་འཆའ་བ་སོགས་མི་བྱེད་དོ། །མདོར་བསྟུན། ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐར་
 ཐུག་དེ་ཉིད་ཐེག་བྱ་ཡིན་ཅུང་། རང་གི་སྒོས་ཐེག་མི་ཐེག་གམ་པལ་སྐད་དུ་

ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 དབེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་པའི་ཡུབ་དབང་སྐྱང་རྒྱལ་སྒྲ་མའི་……
 བྱུང་ཡིག་བྱ་བུལ་དམ་ཚུལ་ཡར་འཕེལ་ནས། ཡུབ་མཐའ་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་
 གནད་ལ་དོགས་གཙང་མང་དུ་བྱུང་བ་ནམས། ཁོ་ཙོ་སྒྲ་གྲོས་ཀྱི་རུས་པ་དམན་
 ཞིང་། དེང་དུས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་སྦྱང་པ་ནོར་སྦྱང་ལ་འགྲན་ཞིང་། འགྲོ་བའི་
 འདྲན་པར་ཁས་འཆི་བའི་བཟང་བརྒྱ་ལྷག་པ་སྒྲོས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་དང་ལྟ་……
 སྦྱང་མ་མཐུན་པས། བྱ་རྒྱུ་(༢༤) ལུས་དཀར་དུ་ཡུར་ཡུང་། རྗེ་བཙུན་
 བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཚུལ་བཞིན་བསྟོན་པས་དེང་དུས་ཀྱི་……
 མཚོག་དམན་ཀྱན་དང་མཛད་པ་མ་མཐུན་པས་ཁ་རྒྱུ་འདུག་ན་ཕོག་ཐུག་……
 རྒྱུང་བྱུང་། ཉིད་རང་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་
 ཚུལ་བཞིན་སྦྱང་པ་རེ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་སྲིད་ན། རྒྱུང་བྱུང་པ་འདྲ་སྲིད་
 ལྟ་མ་ཉི། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ནམས་གྱིས་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་བྱུང་བྱུང་སྒྲིང་དབུས་སུ་
 ལྷགས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་འཆད་པ་ལ་བཅའ་པོ་ཞལ་དགྱིས་ཀྱི་……
 ཉིང་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་བལྟགས་མི་དགོས་པར། མགྱིན་པ་རྒྱུང་བྱུང་བའི་གཏེག་
 རུས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་ཡུར་པས་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལ་ལྷགས་
 སོ། །

༥ དྲི་བ་དང་པོའི་ལན། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེལ་ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་
 བ་ནམས་རང་རང་གི་སྒྲོས་བྱས་གྱིས་ཉི་ཆེ་བའི་སྦྱང་པ་རེ་ཁས་སྒྲངས་ནས་……
 དབུ་མ་པར་སྒྲོམས་ཡུང་། དབུ་མ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་སྒྲངས་པའི་
 དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའང་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབུ་མ་པ་ཟེར་བ་གང་ཞིག །
 དེ་ནམས་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སྒྲངས་པའི་དབུས་ངོས་མ་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །

༦ དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན། བྱེ་མདོ་སྐགས་ཡུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་རང་རང་
 གི་ལྷགས་ཀྱི་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྦྱང་ཚུལ་གཞུང་སྒྲ་མ་ནམས་སུ་……

ཅང་གསལ་བ་མ་བྱུང་བས་སྒོ་བཞོ་བྱེད་མ་རུས་རུང་། རགས་པ་ཅམ་རང་
རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་བྱུབ་པ་རྟག་མཐའ་དང་། གཏན་མེད་
ཏུ་བྱུབ་པ་ཆད་མཐར་འཇོག །

༥ རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ལན། དཔེར་ན་མྱི་རྩལ་པས་རྟག་གཅིག་(༡༩༧)རང་
དབང་ཅན་གྱི་བདག་འདོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་མེད་ཚུལ་གྱི་རིགས་
པས་གནོད་པ་བསྐྱན་ནས་འགོག་པ་སྐྱུགས་རིགས་འགྲོ། འོག་མའི་ལྷ་བ་གོ་
བ་དེ་གོང་མའི་ལྷ་བ་གོ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་བྱུར་བ་སྦྱིར་ཡིན་ཀྱང་། རྩལ་
མཐའ་གཟུང་མི་དགོས་ཤིང་རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་གསུང་དེའི་དོན་སྒྲ་མའི་བཀའ་
དང་འགལ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་པས་རྩལ་ཅེས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་པའི་ཆོག་.....
འབྲི་སྐམ་པོས་ཆོག་ཅམ་ལ་གནོད་ན་མ་གཏོགས། དོན་ཏུ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མ་
མཆིས་ཏེ། སྒྲ་མ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པའི་སྒྲ་མ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་དང་
འགལ་ན་འགལ་བ་ལོས་ཡིན། གཞན་ཏུ་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགལ་མི་
འགལ་སྐབས་འདིར་རྩ་བ་མ་ཡིན་པས། དོན་ལ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་
དགོས་ཀྱི། ཆོག་འབྲི་སྐམ་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། རྩེ་བཅུན་གྱིས་བསྐྱུས་ར་མི་ཤེས་པ་
ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྩེ་བཅུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་ལྟས་ངན་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་.....
ཞིག་དགོས།

༦ རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ལན། ཐལ་འགྱུར་བ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅ་པོ་
ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འགལ་བ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་
འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་འདུ་སྟེ། མཆིམས་མཛོད་ལས་
འགོག་པའི་སྒྲ་མས་འཇུག་སེམས་མེད་བཅ་པོར་བཤད་ཅིང་། ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཏུ་འདྲེན་པ་མཛོད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མི་འགལ་.....

ལམ་དཔྱད་དོ། །གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་(༢༥ན) ཡིན་པས་བྱབ་མ་
བྱབ་ནི། བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དོན་གང་ཞིན།
མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། གཟུགས་སུ་བྱུང་བས་ན་
གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་
ཚོད་སྤྱོད་མང་དུ་མཛད་པ་ལྟར་ན་བྱབ་པར་འདྲ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སོ་
བར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་དེས་ཞིགས་སོ། །གཞི་གྲུབ་ན་
བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པས་མ་
བྱབ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷགས་ལ་དགག་སྐྱབ་
གཉིས་དང་མེད་དགག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཁས་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་རྒྱན་དེ་རིག་འདྲ་
བར་མ་ཆད་པའི་ཆ་དེ་ལ་ཟེར།

༥ དེ་བ་ལྟ་པའི་ལན། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
ཆོག་བྱུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་རྟོག་པ་འཛོག་དགོས་ལ། དེའི་ངོར་བདེན་པས་ན་
བདེན་པ་དང་། གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ།
སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱབ་
སྟེ། རི་བོང་རུ་དེ་རང་འཛོན་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལྱང་གི་རྗེས་
འབྲངས་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་འཛོག་ལྷགས་མི་མཐུན་པར་
ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པས་དེར་(༢༥བ) བལྟ་བར་བྱའོ། །
འདིའི་ལྷགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་
པོ་དོན་གཅིག་ཟེར། རྟག་པ་དང་སྐྱེ་མཆན་སོགས་ད་ལྟར་བ་མིན་བྱས་ན་དོན་
དང་མཐུན་པར་སེམས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཟེར་རྒྱུའི་རྟག་
པའི་དོན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཅིག་པའི་དོན་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་

ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པས་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛོག། །རང་རྒྱ་རྒྱབ་
པའི་རྣམ་ཡོད་ཅེས་པའི་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་དོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་.....
ཚུགས་རྒྱབ་པ་ལ་བྱེད།

༥ རྩི་བ་བྱུག་པའི་ལན། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་གཞན་རྣམས་ཉིད་རང་
གིས་རྟོགས་པ་བརྟུན་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། གཞི་
འགའ་ཞིག་སྡེ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་། བྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན། གཞི་འགའ་ཞིག་ནི་ཉིད་རང་གིས་བཀོད་པ་ལྟར་བྱི་
སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འདྲོད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་
ལ། སྡེ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཙམ་པ་རང་གིས་འདྲོད་
པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་འདྲོད་ཚུལ་ལྟར་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཀྱང་། ཞེས་རྒྱུར་
དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་ལ་མི་མཛོས་ཤིང་། དོན་ལ་ཡང་མ་འབྱོར་བའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་སྟེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྡེ་
མ་སེམས་ཙམ་པས་འདྲོད་པ་ལྟར་བྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་.....
འཛིན་ཀྱང་། བྱི་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་འདྲོད་པ་ལྟར་བྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་
(༡༥ན) ཀྱང་། བྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅོམ་སྡེ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཅོམ་སྡེ་པས་ཀྱན་བརྟགས་སེམས་ཙམ་པས་འདྲོད་པ་ལྟར་བྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཏེ། བདེན་པ་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ཀྱན་བརྟགས་བྱི་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་འདྲོད་པ་ལྟར་བྱི་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཏེ། ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་
བཅའ་བའི་ཆོ་ན་རྟེད་པར་འཛིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེད་པ་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་ཅི་མ་ལོག་

པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་མིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་དངོས་ལ་འགྱུར་མེད་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱེ་བའི་སྐབས་སྐབས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་
 སྐོན་ས་ཞེས་སྐུར་ན་བདེའོ། །ཀྱུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་། རྒྱན་པ་ཡིན་ན་རྒྱན་པར་གྲུབ་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ།
 གཞན་དབང་རྒྱན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འོན་ཏེ་མ་རྒྱུ་གྲུབ་སོ། །ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 དེ་རྩོམ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་སྐྱབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམས་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་སེམས་
 ཅམ་པའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་སེམས་
 ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན།

༥ རྩི་བ་བདུན་པའི་ལན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་མིན་ནི་དོན་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
 སེམས་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སེམས་(༢༦༥) ལ་སྣང་བ་ཡིན་
 ཟེར་བ་སོགས་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། གྲུབ་དབང་སྟོང་རྣམས་སྤྲོ་མ་དང་ལྟང་སྐྱ་
 རོལ་པའི་རྩི་རྩེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འདིར་
 དྲངས་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་བས། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་འབབ་སྟེགས་སྤྲོ་ན་མེད་...
 པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཕར་ཞོག་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཉིད་དེར་
 སྣང་བ་ཡིན་པར་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་
 བའི་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་དུ་མར་...
 སྣང་བ་མཁས་གྲུབ་བཟང་བ་ལས་འདས་པས་བཤད་པའི་བྱིར་དོན་སྐྱུ་ག་...
 ལ་འཆིས། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པས་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
 བས་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་

ནི་སེམས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཅུས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པར་དམ་འཆའ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤང་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
འཐད་པས། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བར། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་
ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཉིད་དེར་སྤང་བ་ནམས་
ལ་གོ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གཏིང་ལུག་པ་རང་མི་རྟེན་ཅུང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་
སྒྲུགས་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་རྒྱ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་སོ། །

༥ དྲི་བ་བརྒྱད་པའི་ལན། དྲང་(༡༥) དེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ལྷང་དོན་ཉིད་
རང་གིས་བཀོད་པའི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན།

༥ དྲི་བ་དགུ་པའི་ལན། ཡང་ཉིད་རང་གིས་ཡི་གེར་རི་ལྟར་བཀོད་པ་ལྟར་
དོན་ལ་གནས་སོ། །

༥ དྲི་བ་བརྒྱུ་པ་དང་བརྒྱ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱང་དྲི་བར་བཀོད་པ་ལྟར་.....
ཡིན་ཅིང་། ཡངས་གྲུབ་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་གསུམ་དགག་བྱའི་ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཡིན་ཏེ།
ནམ་དག་སྟོང་ཡུལ་ནམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་སུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་
དབང་རང་དབང་བའི་སྐྱེ་བར་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དངོས་མིན་ནོ། །

༥ དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལན། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར། གཞི་གྲུབ་
ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་ཅེས་པ་འདི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གོ་རྒྱ་བཟང་བ་ག་ལ་ཡིན།
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་སྒྲུགས་གྲུབ་པའི་དབང་ལུག་ནམས་ཀྱིས་རང་གིས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དེས་ཅུང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་ངོ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེས་འབྲངས་སོ་

སྐྱེ་ནམས་གྱིས་ནི་དོན་མ་གོ་བ་ལགས། འདི་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
སོགས་བདེན་གྲུབ་མ་གཏོགས་དྲི་བར་བཀོད་པ་ནམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་
དོ།

༥ དྲི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ལན། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད།

༥ དྲི་བ་བརྒྱ་བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱར། དྲི་བར་བཀོད་པ་ལྟར་དང་།

“ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་(༡༥) མཚན་……
གཞིར་འདོད་པ་གཉི་ག་མཐུན། བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་དྲི་བར་བཀོད་པ་
ལྟར་གཉི་ག་མཐུན། སོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞི་གྲུབ་པ་གྲུབ་དབང་སྤྱོད་རྣམས་
མའི་གསུང་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན། དངོས་པོ་ནམས་སྤྱི་དབང་གིས་
བཞག་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཁས་ལེན། “སྤྱོད་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་
ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་སྟམ། “ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་
མས་གྲུབ་པ་འདོད་པས་སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱོད་རྣམས་
སྤྱོད་མའི་གསུང་དེའི་དོན་སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་……
ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་དོན་གཅིག །རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དང་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་
ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམས་དོན་གཅིག །སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམས་ཐ་སྟད་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། སྤྱི་དབང་གིས་
བཞག་པ་ལ་གཏན་ནས་མ་སྟོས་པར་རང་མཚན་གྱི་སྟོང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་……
འདི་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཐལ་
འགྱུར་བ་དང་། གཏན་ནས་མི་གཅིག་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་དང་།
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་མི་གཅིག་པའི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་……
འདི་མཁས་སློབ་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྟོས་ན་སློབ་པོ་
དང་། སེམས་ཙམ་མན་ཆད་ལ་སྟོས་ན་མཁས་པ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་

ཐྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཇི་ཅམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་སང་བས་ས་.....
མཆམས་ཀྱང་བྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

༥ དྲི་བ་བཙུང་(༢༤༥) ལུ་པར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་ཀྱིས་
ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བྱང་། རང་ལྷགས་རིགས་པ་དུ་མས་སྒྱུབ་ཅིང་། གཞན་
ལྷགས་མི་འཐད་པ་ནམས་ལ་དམིགས་ལྷག་པའི་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཐྱིར།
སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོང་རྟོགས་
ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་དང་གཟུགས་སྒྲིབ་དྲི་རྩ་
རིག་བྱ་ནམས་འདིའི་ལྷགས་ལ་མངོན་སུམ་ངེས་པར་ཡིན། སྐབས་འདིར་
མངོན་སྟོན་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །
ཀྱན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་།
སྒྱིར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པར་འདོད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཐྱིར། འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་ཀྱན་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱལ། རྣ་ལ་
འགྱུར་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཡོད། སོ་སྒྱའི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་
ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱལ། བཅད་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་
བྱལ། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡང་ཁས་ལེན། གཉིས་སྤང་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱལ།
ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་བྱལ། རི་བོང་རུ་འཇིག་རྟོག་པའི་
གཞལ་བྱར་དེའི་འདུ་རྣམ་དེ་འཇོག །བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་(༢༤༦) གཞིའི་
ཆོས་གྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད།

༥ དྲི་བ་བཙུང་བྱུག་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅུས་ཀྱང་། ཐ་སྟོང་དུ་མིང་རྒྱང་

བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་འཁོར་འདས་སྟགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་.....
 སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཐལ་.....
 འགྱུར་བའི་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཚོས་སུ་འཛིག།

༥ དྲི་བ་བརྒྱ་བརྒྱན་པ། ཤིང་རྟའི་རྣམ་བརྒྱན་གྱི་དབྱེད་པ་བྱ་ཚུལ། སྦྱར་
 རག་དེའི་ནང་དུ་རྣམ་བརྒྱན་གྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་དོན་ལ་འདུས་ཏེ། ད་ལྟ་
 རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དོར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་ཤིང་རྟའི་ཆ་ཤས་.....
 གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་བརྒྱན་པོ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཤིང་རྟ་ཞེས་རྟོག་པས་...
 ཐར་བཏགས་ཅམ་དུ་མི་འཆར་བར་ཤིང་རྟ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྟོས་.....
 མེད་ཡན་གར་བར་སྤང་། གོང་གི་སྦྱར་རག་དེས་ཆ་ཤས་རྣམ་པ་བརྒྱན་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཆ་ཅན་ཤིང་རྟ་སྟོས་གྲུབ་དུ་ངེས་ལུས་པའི་ཕྱིར།

༥ དྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱང་ཉིད་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཟོད་ན། སྦྱང་ཉིད་ཁོ་རང་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་ཤར་བའི་ལྷགས་གཅིག་དང་། སྦྱང་པའི་རང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཤར་
 ཚུལ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་འདི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་མོད།
 བཀའ་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བཞེན་དུ་བཞེད། དང་པོ་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་སྟེ། འཆར་གཞི་གང་ཟག་རང་རང་གི་
 སེམས་ཤུ་རགས་ལ། འཆར་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པ་(༡༩)ནས་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆར་བྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དབྱིངས་.....
 སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་དུ་འང་སྤང་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་ཐར་བཞག་.....
 ཚོས་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་
 རྣམས་ལ་སྟོས་བྲལ་ཁོ་རང་གི་རང་མདོག་རྗེན་པར་མི་སྤང་བར། རི་རབ་ཁང་
 བྱི་མ་སྟགས་མ་དག་པ་དུ་མའི་རྣམ་པར་ཤར། དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་བཅོ་སྟེག་
 སྟགས་སྟག་བསྟུལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤར། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་

གཞག་ཏུ་རང་མདོག་རྩོན་པར་འཆར་བྱང་། རྩོན་སྒོལ་ཏུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
མ་དག་པར་ཤར། སངས་རྒྱས་ནས་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འཆར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་བས་ཚིག་འཁྲི་སྐམ་པོས་སྤང་ཉིད་དངོས་
པོ་ཡིན་མིན་སྐྱབས་བརྗོད་ཀྱང་གནོད་པར་མི་ལུས་ཏེ། སྤང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་
ཤར་བར་ཁས་སྤངས་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་མ་སྤྲས་པའི་ཕྱིར།

༥ རྩི་བ་བརྒྱ་དགུ་པ། བཤམས་གྲུབ་དབང་པོ་ལྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གཞི་
གྲུབ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྲུབ་གསུངས་པ་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་
པས་བྲུབ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གཞི་མ་གྲུབ་གསུང་རྒྱ་ག་ལ་ཡིན། དཔ་ལ་
ཐུན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་འཕྲད་སྟོས་གསུམ་ཞེས་པའི་སྟོས་པ་ཞེས་……
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས་བྱང་……
བ་དང་། བཞེན་པ་ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཞེན་ནས་
བཏགས་པར་འཛོག་པས་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་(༡༧) འདུས་
པ་ལས་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཏུ་བྱས་
པའམ་བྱང་བས་བྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྩི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་དགོངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་……
མཐུན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེར་ཏུས་ཀྱི་མཁས་སྒྲུབ་རྣམས་གསུང་འདིར་
དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་སང་གི་དཀར་མོའི་ངར་སྐད་ལ། སྤང་བར་གྱི་བྱི་མོ་ནག་
མོས་འཕྱ་བ་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མ་མཚིས་སོ། །

༦ རྩི་བ་ཉི་ལྷ་པར། རྟོན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོའི། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
ལས་བྱང་། ཞེས་པའི་ཚོས་དེ་གཞི་གྲུབ་ཚད་ཐམས་ཅད་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ལས་བྱང་
ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་ལ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་……
ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

༥ དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏེ་ཅང་
བྱུང་ཆེས་པ་བཀག་པ་དེ། རྫོག་ལོ་ཡབ་སྐུ་ལ་མཛད་པ་ཡིན།

༥ དྲི་བ་ཉེར་གཉིས་པ། ཉིད་རང་གི་དྲི་བར་བཀོད་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་
པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་དགོས་ལ། ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པའི་ཆེ་ནི། འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེན་འབྱུང་དུ་སྤང་ཅམ་ཉིད་ནས་བདེན་པར་.....
འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ལམ་གཙོ་རྣམ་.....
གསུམ་ལས་གསུངས།

༥ དྲི་བ་ཉེར་གསུམ་པ། ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་དུས་ནས་རང་རྒྱུད་
འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་མི་བྱེད་པར། རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་
འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་བཙོན་པ་རྣམས། སལ་ཆེར་དལ་
འབྱོར་སྤྲོད་ལོག་རང་(༡༠ན) ཡིན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་བྱུང་མཐར་ནི་མ་ངེས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མིག་གིས་དང་བས་བཟྱ་བ།
མཛོད་པ་འབུལ་བ། སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་
བྱེན་ལྟམས་ཅན་འདོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་མཛོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། །

༥ དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ། གྲུབ་དབང་སྒྲིབ་རྒྱུ་སྒྲ་མའི་སྒྲིན་ལམ་དུ་གྲགས་པ་
དེའི་དོན། དེར་དུས་གཞིས་དགོན་སལ་ཆེ་བར། སྐགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་
མ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ཀྱང་གྲངས་བསྟེན་ཆོད་ལྟན་མ་སོང་བར་བདག་འཇུག་
རབ་གནས་སྒྱུན་སྟེག་གཤེན་པོ་རྗེས་འཛིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མང་བས། དེ་
རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་
ཅིང་། བསྟེན་པ་མ་སོང་བར་དེ་རྣམས་བྱས་ཆེ་གསང་སྐགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་འབྱུང་
ལ། གསང་སྐགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་གཅིག་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སམ་པ་བཞི་ཆར་ལས་ཀྱང་
མྱོ་བའི་ཕྱིར། དལ་འབྱོར་སྤྲོད་ལོག་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་

ཟད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་གཞིས་དགོན་རྣམས་སུ་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་དལ་
འབྱོར་སྤྱོད་ལོག་དང་། གྲུ་སར་བཞུགས་པ་རྣམས་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་
བཞག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། གཞིས་དགོན་རྣམས་སུ་དབང་ཐོབ་
བསྟེན་སྐྱབ་ཚད་ལྡན་ཉམས་སུ་སྤངས། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ནང་བྱ་རྒྱུད་པ་
ཡང་མང་དུ་ཡོད་ལ། གྲུ་སར་ཞུགས་ནས་བསམ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་། བྱ་རྒྱ་
རྟིག་པ་ལས་མེད་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིས་དགོན་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ལྷ་ཅི།
སེམས་མེད་(༡༠༥) པའི་མགལ་དུ་མ་ལ་ཡང་སྤྱད་པར་མི་རུང་བར་མདོ་ལས་
གསུངས་པས། གྲུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་
སུ་འབྱུངས་ཏེ་དག་གི་ཉེས་པ་གསོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

༥ བྱི་བ་ཉེར་ལྷ་པའི་ལན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་
རྣམས་ནི། ལྟར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེ། ཞེས་པས་སྐྱབས་ལུགས་ལ་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དན་སོང་དང་འཁོར་བའི་
སྐྱག་བསྐྱེད། དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས། བྱི་མ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཐ་མལ་
གྱི་སྤྱང་ཞེན་ལ་བྱེད། འདིའི་གསང་བ་དེ་གསང་བྱ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་
མན་ངག གློ་དམན་པ་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་
རྒྱལ་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་ན་གསང་བ་དང་། དམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་
དབང་རྣམས་ལ་བྱེད། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཞེས་པའི་དོན། རང་དང་གཞན་
བརྗེ་རྒྱ་གལ་ཡོད། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་
གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་རྟེ། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚབ་དུ་རང་གི་སྒོ་གཞན་
གཅེས་འཛིན་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཚབ་དུ་རང་
ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
བྱང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་.....

འབད་པས་རུས་པ་ཐོན་པའི་སྐབས་དངོས་གནས་ལ་བྱེད་རུས་པ་ཡང་འགའ་
 ཞིག་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རུས་པ་ཐོབ་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་སེལ་རུས་པ་ཞིག་མི་དགོས་་་་
 ཏེ། (༡༡ན) དཔེར་ན་འོ་མ་གྲུབ་ཅམ་ནས་མར་འབྱུང་བའི་རུས་པ་ཡོད་ཅུང་།
 འོ་མ་གྲུབ་ཅམ་ནས་མར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་མི་རུས་པ་བསྐྱབས་པ་སོགས་་་
 ཀྱི་བྱ་བྱེད་མ་ཆར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་
 འགྲོ་བ་ཀུན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་བའི་རུས་པ་ཐོབ་ཀྱང་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱིས་་་
 ལམ་ལ་སྦྱོབ་པ་སོགས་ཀྱིན་མ་ཆར་བའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་འབྲལ་་་་
 ཏུ་སྦྱོལ་མི་རུས་པ་རིགས་པས་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ངི་བ་ནམས་ཀྱི་དོན་
 ཏུང་ཏུའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་སྦྱས་ཟིན་གྱི་ལྟ་བའི་གནད་རྒྱས་པར་ཏུང་་་་་་
 ཏུའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པར་ག་ལ་ལང་། དེའི་ཕྱིར་གོང་ཏུ་སྦྱོས་པ་ནམས་ལ་
 གཟུ་བོའི་སྦྱོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་བསམས་ན་དལ་འཕྱོར་དོན་ལྡན་ཏུ་་་་
 འབྱུར་བས་སློ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་ཆོལ།

༥ སྦྱས་པ། ཐུབ་བསྟན་འདབ་བརྒྱའི་དགའ་ཆོལ་ཏུ། །སློ་གྲོས་ལུས་སྟོབས་
 རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ངི་ལན་ཉམས་བརྒྱའི་རྒྱུད་མངས་གྲོགས། །བསྟན་འཛིན་ལྟ་
 ཡི་གར་མཁན་ང་། །ཐུབ་གསུང་མདོ་སྤྲུགས་བ་ཀྱུ་ལ། །སློ་གྲོས་འགྲམ་ཆར་
 མངར་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་རུས་ལྡན་བྱས། །དེང་རུས་བསྟན་
 འཛིན་ཚུ་ཟེར་དག །བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཤར་གྱུར་ཏེ། །སྤྲུགས་རེའི་མེ་ཏྲོག་བཞད་
 ན་ཡང་། །ཡོངས་རྫོགས་པད་དཀར་བཞད་རུས་མིན། །སྤྲེ་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་
 དགོས་པའི་དོན། །འགལ་མེད་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་འགྲོ་བ། །གང་ལ་ངེས་
 པར་ཡོད་པ་དེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྦྱོན་མེད་ཡིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 ཟུང་འབྲེལ་ཞིང་། །སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོང་རྗེའི་(༡༡བ) སྦྱོང་པོ་ཅན། །གང་ལ་ངེས་
 པར་མཆིས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་

ཉིད་ནི། །བྱིས་པའི་ནང་ནའང་བྱིས་པ་དེ། །དཔག་དཀའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས། །རང་སྤོང་ལྷན་པས་རི་ལྷོ་དཔག་ །འོན་ཏེ་སོ་དཀར་ཅམ་ནས་རྩོ་རྩོ་
འཆང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ལང་ཆོ་ཡོལ་
ཡང་མདོ་སྤྲུགས་ལེགས་བཤད་ཀྱན། །རི་བཞིན་སྤེལ་ལ་སྤོ་གྲོས་མི་དོག་ཀྱང་། །
ལེགས་ཉེས་གང་ལའང་སྤོ་གྲོས་མི་བྲལ་བའི། །བསྟན་འཛིན་ལུང་རིགས་སྤྲུབ་
འདི་དག་ལ། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩི་འདི་ཡིས་ཀྱང་། །དོན་ལྡན་
བཤེས་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །འོན་ཏེ་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡི། །
བསྟན་དང་ལེགས་པར་མཇུག་པའི་སྐལ་ལྡན་ནམས། །གཟུ་བོའི་སྤོ་ཡི་སྤོ་གྲོས་
མིག་ལྡན་ན། །དཀའ་བའི་གར་བཅས་དོན་གྱི་རྩོ་སྤྲོད་ཞིག །རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་གྱི་
མཐའ་སྤྲུལ་ཞིང་རྒྱ་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གཏམ་བཟུང་མོས། །ཡང་
དག་ལམ་མཚོག་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལོག་སྤྲོད་རི་དྲུགས་མ་ལུས་རྒྱངས་ནས་
འབྱེན་པ་ལ། །མཁུན་པའི་གཏེར་ཆེན་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱ་བོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཞེས་གྲགས་དཀར་སྤྲོད་རྩེར་བྱུང་བ་དེའི། །རྣམ་ཐར་མ་ལུས་བདག་གིར་
འཛིན་ལ་ཀྱན་ལས་ཐུལ་རྒྱ་བྱང་བ་ཉིད་རྒྱ་བདག་གྱུར་ཅིག །རབ་འབྱུངས་
རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱན་རྒྱར་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་...
ཞིང་། །ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལེགས་པར་སྤྲོད་ཅིང་སྤྲུགས་གསང་
མདོ་སྤྲུགས་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད། །རི་བཞིན་བཟུང་ནས་སེམས་(༡༩༩) ཅན་རྒྱ་
མཚོ་མཐའ་དག་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་སྤོལ་བ་ལ། །དཔག་དཀའི་སྤྲོད་
སྤོལ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་གྱིས་སྤྲངས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱ་མཚོའི་བྱ་བོར་བདག་...
གྱུར་ཅིག །དེ་སྐད་དྲི་ལན་གོ་གི་ལ། །ལེགས་བཤད་མགྱེན་པའི་རྩོ་རྩོ་སྤྲུགས། །
ལྷ་རྩས་དར་གྱི་བདབ་གཤོག་བཅས། །ཆོས་ལྡན་མདུན་སར་འཕྱར་ཏེ་སོང་། །
དེ་ལྷོ་ལྷོ་བསྐོས་སྤྲོད་པ་ལས་བཅམས་པའི་དྲི་ལན་དབྱར་གྱི་རྩོ་གསང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་...
མང་ཐོས་ཆོས་ལ་འདུན་པ་བྱ་བྲལ་སྤོང་རྩོལ་རྒྱང་ཡིག་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་ནས། །དྲི་བ་

བྱུང་བའི་ལན་དུ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་རྗེ་བཙུན་དག་དབང་མཚན་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་དེར་དུས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་མདོ་སྤགས་ཟབ་དོན་སྤྲུབ་འཕེལ་ཆུང་ལྟ་བུ་དོ་ཤལ་འགྲམ་པར་འཆར་ཞིང་། རྟེན་གར་ལག་བསྟོལ་གྱི་བྱུག་ཀྱང་འཆར་མི་དགོས་པར་བཞིན་འཇུག་པའི་མདངས་ཀྱིས་མགྱིན་པ་བཏེག་སྟེ་སྐད་གསར་མཚན་པོར་སྤྲུབ་ལུས་པའི་.....སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱུར་པ་རྗེ་བཙུན་སྐུ་མ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་སྤྲུའི་དགེ་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་གཞི་སྟེ་དགའ་ལྷན་བསམ་.....གཏན་སྤྱིང་གི་རང་ཤག་འཆི་མེད་ཙམ་བྱང་དུ་སྤྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དམ་གཙང་རྣེ་རྗེའི་སྤྱོད་.....དུ་བྱུང་ཡིག་དགེ་སྤྱོད་ཀྱང་མཚོ་དཔལ་འབར་གྱིས་བཀྱིས་པ་རྩ་ཡོད། །མཛུ་ལོ། །

༂ ། རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་མདོ་ཙམ་
བརྗོད་པ་གཞན་པར་བརྟུན་ཅི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༂ ། རྩ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་སྟོ་ལྟ་ཡ། དགོ་ལེགས་སྒྲིབ་ཏུ་སྦྱག་པའི་རིམ་ཆེན་
སེམས་ཀྱི་ནོར་བུས་ཅི་ཡང་གཏམས། །མ་སྒྲིབ་ཡིད་འོང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་ས་སྒྲིབ་
འཇུག་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཆུ་གཏེར་ལས། །ཉེར་འོངས་ཀྱན་རྟོག་སྒྲིབ་བྲལ་
ཀྱན་བཟང་ལྟན་གྱུ་བ་འཕྲིན་ལས་སྒྲིབ་འབྲུམ་འགྲེད། །འགྲོ་བའི་ལམ་བཟང་
མཆོན་པའི་མིག་གཅིག་བྱུང་དབང་སྒྲིབ་པའི་ཉི་མར་འདུད། །ཆོངས་པའི་རུག་
ཆུས་སྒྲིབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱ། །མི་བཟང་གོལ་བའི་ལམ་རུ་ཡང་ཡང་
འཕྱུན་པ་ལས། །ཆོས་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་དམ་པའི་ལམ་རུ་འདྲེན་བྱེད་པའི་ །
ཐབས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་གྱི་བ་རྣམས་པོ་འདིར་བཤད་བྱ། །ཐོག་(༡༥) མེད་སྲིད་
པར་ལན་བརྒྱར་འཕྱུན་པ་ལས། །སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །ཆོས་བཞིན་བསྐྱབས་པས་དོན་ལྡན་བྱེད་པ་ལ། །སྒྲིབ་ནས་དགའ་
ནམས་དམ་པས་རངས་པའི་གནས། །སྟོ་བ་འགོངས་དང་གནས་མལ་བདེ་བ་
ཙམ། །སྒྲིབ་པོར་རྣོ་ནས་ངལ་བརྒྱས་བསྐྱབ་པ་དག །རྟེན་བཟང་ཐོབ་གྱང་
སྒྲིབ་དོར་ལ་ཆོངས་པའི། །ཕྱགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཉིད་ལ་གཞིལ་བར་བཟད། །དེ་
བྱིར་བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་ནམས། །དེས་པ་ཁོ་ནར་གཏན་རུ་བདེ་
བའི་ཐབས། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཟོ་མོ་ལ། །འཇུག་པའི་
གཏན་གྱི་འདུན་(༡༦) མ་མ་ནོར་གཅིས། །འདི་ན་འཕྲལ་གྱི་འཆོ་བའི་ཐབས་
ཙམ་གྱང་། །གང་ལ་རེ་བའི་ཡུལ་ལ་བརྟག་དགོས་ན། །གཏན་བདེའི་ལམ་རུ་

འབྲིད་པའི་སྐྱབས་འཆར་བའི། །བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་བརྟགས་པ་ཅིས་ཀྱང་
 འཆལ། །གང་ལ་བཤེས་སྟེ་བཟང་བ་དེ་ཉིད་ལ། །ལྷན་དང་ལྷངས་སྦྱང་སྐྱབ་
 པའི་མཆོད་པ་ཡིས། །མཉེས་པ་ཁོ་ན་བྱེད་ལ་འབད་པ་ནི། །བདེ་ལེགས་ཙ་
 བར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་བསྐྱགས། །སྤང་དང་འདྲོར་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་ལ།
 ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་དགོས་ཤིང་། །དེ་ལ་དེ་སྟོན་ནམ་གཞག་
 ཐོས་དགོས་པས། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་གཅིས། །རིགས་དང་མི་
 རིགས་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། །ཡང་དག་རིགས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་དགོས་
 པས། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱི་རིགས་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་། །ཀྱན་ལ་སྦྱགས་དེར་
 མ་སོང་སྐྱངས་པ་གཅིས། །རིགས་ཚུལ་སྦྱགས་རེ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །གཡོ་
 ཐབས་ཐོལ་སྦྱར་པ་རོལ་འབེབས་པ་ཡི། །སྦྱར་བ་ཁོ་ན་སྦྱབ་དང་མཉམ་པ་ནི།
 སྤང་བྱེད་འཆད་དང་གཉེན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །གང་ལ་(༡༩) སྦྱབ་
 པའི་གཞུང་ལྷགས་དེ་ཉིད་ཀྱི། །མདོན་པར་མཐོ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་
 ལམ། །བསྐྱེད་དང་གོམས་དང་བྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ། །སྟོན་ཚུལ་ཆོག་སྦྱི་
 ཅམ་རུ་མ་ལྷན་པར། །དོན་གྱི་གནད་འགག་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡིས། །བསམ་དང་
 བསྐྱེམ་པས་ལག་རུ་ལེན་པ་ན། །ནམ་ཡང་གོལ་སར་འཆོར་རུ་མེད་པ་ཡི། །
 ཐབས་ཚུལ་སྟོན་དང་མཉམ་པ་དམ་པའི་ཚུལ། །སྦྱ་སྦྱི་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་
 མཆོམས་སྦྱར་དང་། །གཞུང་གི་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེས་པའི་དོན། །ལྷག་
 བཤད་གོལ་ས་སྤངས་པའི་བརྒྱལ་ལན་དང་། །དོན་འབྲས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 དགོས་པའི་དོན། །ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཆོག་གི་དོན། །འདི་ལྟ་གཞུང་
 ལྷགས་འཆད་པའི་ཐབས་མཆོག་སྟེ། །རྒྱ་གར་ཁ་སྤུ་ཅན་གྱི་ལྷགས་སྟོལ་ཡིན། །
 ངེས་པར་གཞུང་དོན་ཤེས་ལ་མེད་མི་རུང་། །གནད་དོན་བོར་བའི་སྤྲ་སར་
 རྒྱས་བཤད་བྱེད། །གཞུང་ཆོག་ཁོལ་བྱང་ཅམ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོས། །ཆོག་གི་
 ར་ཡམས་ཅམ་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། །འཆད་དང་ཚུད་པའི་ཚུལ་ལ་བདག་མ་

རངས། །དེ་ཕྱིར་གཞུང་ཆོག་རྒྱས་པ་འདོན་ལུགས་དང་། །(༡༥) དེ་ཡིས་ལམ་
 ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། །གསལ་ལ་འདྲིལ་བའི་གོ་བ་སྟེར་ལུགས་ལ། །སྟེང་
 བོར་བཟུང་བའི་ཐོས་པ་གནད་དུ་འགྲོ། །སྟོན་དུས་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་པའི་དམ་
 པ་ཡིས། །ལུས་སྒྲིག་ཐེད་ལ་བོར་བའི་དཀའ་སྦྱང་གིས། །བཅའ་བའི་མདོ་
 སྤྲུགས་གཞུང་དང་གདམས་པའི་ཆོགས། །པལ་ཆེར་རྒྱབ་ཅིང་འགའ་ཞིག་རྒྱབ་
 ལ་ཉ། །འདི་ལྟའི་ངང་ཚུལ་མདོན་དུ་གྱུར་ན་ཡང་། །རྒྱན་ཇ་རེ་ཅམ་ཆད་པའི་
 ཅིས་མེད་པར། །ཆོས་གིས་སྟོ་རྒྱབ་འབྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པས། །ཐུབ་བསྟན་
 འདོན་པ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་འཆོལ་བའི་ཀུན་
 སྦྱོང་དང་། །ཐོས་པའི་བསམ་སྦྱོར་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། །མ་ནོར་ཚུལ་
 བཞིན་ཉམས་སུ་ལེགས་བསྟར་ན། །ཐོས་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་དག་འདྲུང་
 བར་ངེས། །གང་ཞིག་སྒྱབ་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། །ཆོག་གཅིག་
 ཅམ་ཡང་ལྷག་མར་མ་ལུས་པར། །ཀུན་གྱང་དང་པོའི་ལས་ཅན་གང་ཟག་
 གཅིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འབྱིད་བྱེད་པའི། །ལམ་གྱི་གཙ་པོ་
 ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར། །དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྟོན་སྟེན་འདྲུ་བ་ལ། །སློ་བ་
 བྱང་དུ་སྦྱོགས་ཏེ་རིག་པ་(༡༦) ཡིས། །ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་
 གནད། །རིན་ཆེན་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྦྱོས་བྱའི་ཆོགས། །ངལ་བ་སེལ་ཕྱིར་དེད་
 དཔོན་མཁས་པ་ཡིས། །ལམ་དུ་གྲོང་བྱིར་ཡིད་འོང་སྒྲུལ་པ་ལྟར། །རྒྱང་འབྲིང་
 ཐེག་པ་གསུངས་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །གཞན་དོན་བྱེད་ལ་དཔའ་བའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སྒྱབ་པའི་ཕྱིར། །མཁྱེན་
 པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ། །ཐོས་བསམ་སྟོན་པས་ངེས་པར་སྒྲོབ་
 དགོས་ལ། །རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །དགོངས་དོན་སྟོང་པོར་མི་
 པམ་མགོན་པོས་བཤད། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་ཀུན། །སྦྱོས་
 བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འདུ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་

ནམས། །ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ། །སྒྲངས་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱར་ཤེས་ན། །མཁས་པ་མགུ་བའི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན། །གཞན་དུ་འཛམ་
 སྒྲིང་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །མི་ཆེ་འི་ལྷ་གྱིས་ཐོས་པ་བསགས་གུར་ཀྱང་། །
 ཉམས་སུ་ལེན་ཆེ་གོག་མོ་ལུག་རུག་དུ། །ཕྱིན་ལྟར་མ་སྦྱངས་གནས་སུ་ཕྱིར་
 རྟོག་པའི། །རང་ཚུལ་དེ་ཡིས་སློ་གྲོས་(༥༡) ལྟན་པ་ནམས། །རངས་པ་འཐོབ་
 པའི་གནས་སྐབས་ག་ལ་མཆིས། །དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཀུན་སྒྲིང་ནམས།
 ཕྱིར་ལྟ་སོ་ནར་སོང་བས་ལན་པ་ལགས། །སྒྲོན་བྱོན་ཆོད་ལྟན་མཁས་བྱུང་པལ་
 མ་ཆེས། །གསུང་རབ་ལྟ་ཞོག་བྱ་སྦྱབ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་། །ཉམས་ལེན་གོགས་སུ་
 ཤར་བའི་ནམ་ཐར་གྱིས། །གོ་འཕང་མཐོན་པོ་བརྟེན་ལ་གཞིགས་པར་མཛོད། །
 དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གནད་དུ་ལེགས་སོང་ན། །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་དང་ཉམས་ལེན་
 གཙོ་བོ་ཡིན། །ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་ན། །ཆོགས་མེད་
 ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྟེན་པར་འབྱུར། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མ་ཆེས། །
 འཆམས་དང་འདག་སྦྱར་གཅིག་འི་མ་མཛོད་ཀྱང་། །འཆད་ཚོད་ཚུམ་པའི་
 མཛོད་པ་མཛོད་བཞིན་པར། །ས་ལམ་རྟོགས་པ་ལུལ་བྱུང་བརྟེན་ལ་ལྟོས། །
 ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ། །དྲི་མེད་རིགས་པས་ལེགས་
 པར་ངེས་པ་ནམས། །རི་ལྟར་རིགས་པར་དབྱེད་དང་འཛོག་པ་ཡིས། །ཡང་
 ཡང་གོམ་པར་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་ཞེས་ཟེར། །བསྟན་པའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་
 པར། །རི་སུལ་སྒྲིང་པར་དཀའ་བྱུང་སྦྱོར་པ་ཡིས། །མི་ཆེ་(༥༢) བསྐྱལ་ཀྱང་
 འཁོར་བའི་ཚ་བ་ལ། །གཞོད་པ་རུལ་ཅམ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མ་མཆིས། །ངེས་
 འབྱུང་ལྟ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱལ་ན། །བསྐྱལ་པའི་རྒྱང་གིས་ཀྱང་ནི་བསྦྱོར་
 དཀའ་བའི། །ཉིང་འཛོན་བརྟན་པོ་རི་ཅམ་ཡོད་གུར་ཀྱང་། །ལྟག་སྦྱོར་ཉིང་
 འཛོན་ལས་ནི་འཕགས་མི་རུས། །བསྟན་པའི་ཚ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། །ཁས་
 སྒྲངས་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་གཞིར་བབྱུང་ནས། །ཉིང་འཛོན་ཤེས་རབ་ཉམས་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ན། །ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་མིང་འཕྲོ་ལགས། །དེ་དག་
གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ལ། །རིས་སུ་མ་ཆད་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱས་
པའི། །མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་སྒྲོས་ལྡན་ནམས་ཀྱི། །ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་པ་བྱེད་
ཚུལ་མདོ་ཅམ་སྟེ། །ད་དུང་ཞིབ་དུ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི། །དྲི་མེད་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དུ། །ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་གདམས་ངག་ནམས་ལ་སྟོས། །དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་
ལ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོས་སེམས་དང་། །དཀའ་སྤྱད་ཁྱུང་དུ་བཟོད་
པའི་སྤྱུག་སྒྲན་དང་། །ཐོས་བསམ་ངལ་བ་མང་བའི་སྤྱུག་ལུས་ཅམ། །ཁོ་ནས་
ས་(༥༥) ཆོད་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བས། །མ་ཞོར་ལམ་སྟོན་བཤེས་ལ་བསྟེན་པ་
དང་། །ཆོས་མཐུན་གྲོགས་བསྟེན་གཞུང་མང་བལྟ་རྟོག་བྱེད། །ཕྱག་སྒྲོར་མཆོལ་
གཟུངས་སྤགས་བཟུངས་བརྗོད་སྟགས། །ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་བསོད་ནམས་
ཆོགས་གསོག་དང་། །འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་བ་པ་སྤྱི་བའི་སྒྲོ་དུ་མར། །སྤྱི་བ་ནས་
འབད་པས་བཙོན་པ་ཤིན་དུ་གཅིས། །བྱུང་པར་ལྟ་དང་སྒྲོ་མ་དབྱེར་མེད་ལ། །
མོས་གྲུས་ཤུགས་དྲག་སྒྲོ་སེམས་གཅིག་དྲིལ་གྱིས། །ཆོག་ཅམ་མིན་པར་གསོལ་
བ་ལེགས་བཏབ་ན། །ཅི་བྱས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གདོན་མི་བ། །གལ་ཏེ་རང་གི་སྒྲོ་
ཀྱས་སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་། །སྤྱིགས་དུས་ཆེ་བའི་པལ་ཆེར་ཡུན་ཐུང་བས། །རྣམ་མང་
གཞུང་ལ་ཐོས་དང་བསམ་པ་ཡིས། །བདར་ཤ་ཚོད་པའི་སྒྲོས་པས་འཇིགས་
ལྱར་ན། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་གདམས་པའི་སྤྱི་བ་པོ་མཆོག་ །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ལམ་རིམ་ནམས། །གསལ་ལ་འདྲིལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །
སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་སྟོན་བརྒྱུད་བཟང་མོ་ནམས། །ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་མཆོན་
ལྡན་བཤེས་གཉེན་ལས། །མ་ཞོར་ལེགས་མཛོས་དབེན་པའི་རི་སྤལ་དུ། །ཆོས་
བརྒྱུད་སྒྲོས་པ་བཙན་ཐབས་(༥༦) བཅད་ནས་སྤྱ། །སྤྱི་བ་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པ་
སྤྱི་བ་གཏམ་ཡིན། །བཟང་ཡས་བསྐྱེད་པར་གང་གི་མཆོན་ཅམ་ཡང་། །ཐོས་

ॐ ॥ ॥

༭ ། དྲིས་ལན་སྒྲ་ཚེགས་ཀྱི་སྐྱར་བྱུགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེབས་པ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བུའི་རེ་
སྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

༭ ། ཞེ་སྒྲ་ཉི། བན་གནོད་རྒྱ་འབྲས་ཕྲ་མོ་མ་ལུས་པ། ། རི་བཞིན་
གཟིགས་ནས་བཙེ་བས་འདྲོམས་མཛད་པའི། ། བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་ལ་པན་
བདེའི་མཚོག་སྦྱེལ་བ། ། རི་བཙུན་སྤྲ་མས་སྤྱིང་དབུས་ཐུན་པ་སེལ། ། དུལ་དུས་
ནམ་པ་གཞན་ཏུ་བྱུར་ན་ཡང་། ། རང་ལ་རང་གིས་པན་གནོད་མ་གཏོགས་པ། །
བདེ་ལྷག་འབྱུང་བྱུངས་གཞན་མེད་མཐོང་བྱུར་ནས། ། རྟོག་དཔྱད་སྐད་ཅིག་
བྱུང་བ་སྐལ་བ་བཟང་། ། དེ་ལ་བདག་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་དང་། ། བྱུང་རར་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱུགས་ཁོ་ནར་ལྷུང་བ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་ཆ་གང་སྐྱབ་དེའི་བྱུགས་……
སྒྲ་འགོ་དྲིས་ཆེ་བ་འདུག་པས། ། དེ་ཁར་མི་འགོ་བ་སྦྱོན་ཏུ་ཀུན་སྤྱིང་འཇིག་རྟེན་བྱི་མ་དང་།
བྱུང་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིར་ཏུ་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་འདྲོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཆལ་གང་……
སྦྱོན་དང་། ། རིས་སྒྲ་བསྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་བ་ནམ་དག་ཨེ་ཡོང་ལགས། ། མི་ཡོང་ན་ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ར་འདྲ་བ་སྒོའི་མཐུ་རྒྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འགོག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་འདུག་
པས། ། དེའི་དོན་མདོར་བསྐྱེ་བ་མཁྱེན་གསུང་བ་དང་། ། ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཁས་གྲུབ་ལ་
ཆེག་བརྒྱད་ཏུ་གནང་བའི་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དེ་ཁར་རང་གི་ཆ་བའི་སྤྲ་མ་ལ་སྐྱར་ཨེ་ཆོག །
ཆོག་ན་ཁ་སྐྱར་གང་ཡང་ཨེ་ཡོད་ལ་ལགས་གསུང་བར། ། ལན་ནི་དེ་ལ་དགེ་བ་གང་བྱུང་
ཀྱི་འགོ་མཐུག་ཏུ་ཆེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་འགོག་ཅམ་བྱུང་པ་ཡང་དེར་དུས་སྒྲ་……
རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་གལ་ཆེ་ཡང་། ། དེ་ཅམ་གྱིས་དགེ་བ་དེ་ཆང་
མ་ཆོས་ནམ་དག་ཏུ་འགོ་བ་དཀའ་སྟེ། ། དེ་ལ་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའི་
དམིགས་བསལ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་བྱི་མ་པན་ཆད་བདེ་ཐབས་……

གྱི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་འགོ་བཙམས་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་མཐར་བསྐྱལ་བའི་དགེ་
 བ་ཞིག་དགོས་སོ། །མདོར་ན་དགེ་བ་ནམ་པར་དག་མ་དག་ཀྱང་། མ་མཐའ་
 ཆེ་འདིའི་ཕལ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་དྲི་མས་ནམ་པར་(༡༩) དག་མ་དག་ཡིན་པས།
 དེ་འདྲའི་ཀུན་སྒྲོང་ནམ་དག་གིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ལ་དགེ་བ་ནམ་དག་གིས་
 བྱལ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུར་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གལ་ཆེ་བ་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་སྒྲིན་ནས་དལ་འབྱུར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའི་རྟེན་འདིར་
 རིང་དུ་མི་གནས་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་ལས་དབང་གིས་འབྲིད་པའི་ངན་
 སང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སྐྱུགས་ཀྱིས་འཇིགས་དྲགས་ནས་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་
 ལ་སློ་རྟག་དུ་སྐྱུང་གང་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གཙ་པོར་
 ཆད་ལྡན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་ངག་འདི་ལ་འདྲིས་པར་
 བྱས་ན་ཆེ་འདི་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐ་མལ་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མར་ལོ་རེ་
 ལ་ཆོས་རེ། དེ་ནས་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཆོས་རེ། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཆོས་རེ་བྱུང་རྟེ་
 དཀར་ཚུགས་ཀྱི་ཟླ་བས་ནག་ཚུགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། མཐར་སློ་
 རྒྱན་ཆང་མ་ཆོས་སུ་སང་བའི་ཆོས་པ་ཉ་གང་བ་ཞིག་ཡོང་བར་ཐག་ཆོད་དོ། །
 ཆོས་སྟོང་ནས་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་ནམ་རྟག་.....
 སྤྱིའི་གཉེན་པོ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཐོག་ནས་སྐར་གྱི་གཉེན་པོ་འང་སྤལ་སྤལ་དུ་
 བསྟེན་ཆོག་ཆོག་གིས་ལག་མི་ཐོགས་པ་ཞིག་མེད་ན། ཆེ་འདིའི་བསྐྱེད་
 གངས་མང་ཞིང་རེ་རེའང་སྟོབས་ཆེ་ལ་ཤིན་དུ་འབྲིད་མཁས་པས། དེའི་འག་
 ནས་ཆོས་འགོ་ཐོན་པ་མི་སྤྱིད་པས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབེལ་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་གྱི་རྩལ་
 དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ལ་ཡང་། གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་
 རོ་སྤྱོད་པ་ཅམ་མིན་པ། རང་གི་སྤང་གཉེན་རོ་མ་སྤྱོད་པར་ལུས་པ་ཤིན་དུ་
 མང་ན། དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱབ་པོ་རང་(༢༠) ཆོད་ཅན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་དགྲ་པོར་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཆོས་མེད་པ་བཤད་ཅི་
དགོས། དེས་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མཐུན་པའི་བྱུགས་རྒྱུད་འདུལ་སྦྱང་ལེགས་
པར་མཛད་པའི་དམ་པ་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི་མགོན་དང་མ་བྲལ་བར་
གསུང་རབ་གདམས་ངག་གི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས། མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་གྱི་
སྒྲིང་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཅི་ལོན་བྱེད་པ་ཁོ་ན་གནད་ཏུ་ཆེད། །ཡང་རྗེས་
མཁས་གྲུབ་ལ་ཆིག་བརྒྱད་ཏུ་གནད་བའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དེ་བཞིན་རང་
གི་ཙུང་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ལོས་སྒྱུར་ཆོག །དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་
ཙོང་ཁ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་
ཞིང་། སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་ལྟ་བུར་བསམ་ཏུ་བརྟུབ་ན་ནི། རོ་བོ་
དང་ནམ་པ་གང་ཡང་གཞན་ཏུ་མ་བསྐྱར་བར། རང་གི་དྲིན་ཅན་ཙུང་བའི་སྒྲ་
མ་ཏུས་རྒྱན་ཏུ་མངལ་ཆོད་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནས། ཆོ་གའི་ཆོག་དོན་དེ་
ནང་བཞིན་མཛད་ན་རང་གི་སྒྲ་མར་དད་གུས་མི་འབྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་
བྱིན་རྒྱབས་དང་། དངོས་གྲུབ་གཞན་ནམས་ཀྱང་ལྟར་ཏུ་སྤངས་པ་བཞིན་
འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་མིན་རང་གི་སྒྲ་མ་དྲིན་ཅན་དེས་ཡིད་མི་ཆོམ་
པར་དེ་ལས་གཞན་ལྟག་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རིང་ལ་རོ་བོ་རང་གི་ཙུང་
བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པར་བསྐྱོམ་པའམ། ཡང་ན་དེ་
ལས་གོ་ཕྱོག་པ་གང་འཆར་བདེ་བ་ཞིག་བྱེད། གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་སྒྲ་མ་
ལ་དད་གུས་ནལ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱར་བས་དངོས་སུ་མཉེས་
པ་སྦྱབ་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་ལས་ལོགས་སུ་མ་སོང་བ་
ཞིག་ཅི་ནས་དགོས་སོ། །ཡང་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དྲི་མའི་སྤང་མ་
ཞུགས་པ་དང་། རང་གཞན་བཟང་ངན་གང་ཏུ་ཡང་བསྐྱར་ཏུ་མེད་པ་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པས་
སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྦྱབ་ཚུལ་གང་ཡིན་ཟེར་བར། ལན་ནི་

གོང་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་རང་མ་གོ་བ་ཆེ་ཤོ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་གཉིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་ཀྱི་(༡༩) དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཅམ་མ་...
 གཏོགས་ཁོ་རང་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོར་མ་གུར་པས། དེའི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ལ་
 དྲི་མའི་སྤྲང་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རང་བཞིན་བཟང་ངན་གང་རུ་ཡང་
 བསྐྱར་རུ་མེད་ཤག་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་སྤྲ་མའི་ལེགས་བཤད་གྱི་ཆོག་ན་བས་མ་
 ཐོས་དོན་སེམས་ལ་མ་ཤར་བའི་ནོངས་པ་ཆེ་ཤོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་མེད་
 པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་མེད་པ་གང་རུང་ཞིག་རུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་
 དེ། དེའི་རང་བཞིན་ངན་པ་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་བཟང་པོ་མཐར་ཐུག་རུ་
 གནས་གུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་སྤགས་སྤྲ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་...
 ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱ་བའི་ལེགས་སྒྲིབ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྒྱང་
 སེམས་སྤྲ་རགས་གཉིས་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མའི་སྤྲང་མ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་
 བསྐྱར་རུ་ཡོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པས། སྤྲ་རགས་གྱི་སེམས་བདེན་མེད་རུ་
 སྦྱབ་ཚུལ་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུག་ལེན་གྱི་འབྲིང་...
 ཚུལ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྲ་སྦྱབ་ལེགས་གྱི་གཅིག་རུ་བྲལ་དང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་...
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལས་གཞན་པ་ག་ལ་སྤིང་། འོན་ཀྱང་སྟོང་གཞི་སྤྲ་རགས་
 གྱིས་སོ་སོའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྤྲ་འབྱུང་བས། ཐོག་མར་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་
 བྱེད་དགོས་གྱིས། རགས་པ་བོར་ནས་སྤྲ་མོ་འཆོལ་བ་ནི་དེང་སང་གི་ལེགས་
 སྒྲིབ་ལོ། །

༥ ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་ལྟར་སྤིག་པའི་མཐའ་ཡང་མེད་པ་འདྲ་བ་
 ཞིག་སྒྲིབ་པ་ཤར་ནས་མི་བདེ་བ་འདུག་པས་གང་ལགས་ཟེར་བར། ལན་ནི་འདི་ལ་རྩ་ཤི་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཐ་སྟོང་རུ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་
 ཞེས། འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་

ལྟར་འབྱུང་ལ། གསེར་ཕྱེད་ལས་ནི་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
བསྐྱུང་བ་དེ་བར་གསུངས་ཀྱང་། རྗེའི་བཞེད་པ་ནི་ཙྰ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་དང་རྣམ་
བཤད་ལྟར་ཡིན་པས། འཁོར་བ་དང་སྤྲིག་པ་གཉིས་ཀའི་ཡ་མཐའ་མེད་...
པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་མཉམ་དང་ས་སྤོང་(༡༥) བྲལ་འབྲས་...
འགོག་བདེན་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཏུ་སྐྱབ་ཚུལ་གང་ཡིན་ཟེར་བར། ལན་ནི་འཁོར་བ་པའི་
གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེའི་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་ཚུལ་...
ནི། སུ་ཆུང་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྤྲོ་
ཏུ་སྤང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སོགས་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲས་ས་
པའི་ཆོད་མའི་རིགས་ལམ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཟླ་དགོས་ཏེ། འདི་མེད་
ན་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆོད་ཏུ་འབྱོལ་བ་སྟེ་...
དགའོ། །

༦ ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་གའི་སྟོང་སྐྱུངས་སྐབས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་...
ཉིད་སྟོན་ནམ་གཡའ་དག་ལྟ་སྟུང་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ན། སྟོན་ནམ་དེ་ཁ་གཟུང་བའི་ཆོས་
ཡིན་པས་དེ་འགོག་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། ལས་དང་པོ་པས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གང་
སྐྱབ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གོ་ཨེ་ཆོད་ཟེར་བར། ལན་ནི་ནམ་
མཁའ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ལ་ཡིད་མ་བཅུག་པས་ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་...
ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྤང་བའི་ས་སྟོང་བཀའ་འབྱུག་
གི་ལྟ་བ་སྟོན་ཅན་ལྟར་གོ་ལོག་ཐལ་ཆེ་བས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་
འདྲ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདྲ་ལྷགས་ནི་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་
ཡིན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་མཆོན་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་...
ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་མཉམ་གཞན་དེ་ལ་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྟེ་དེ་ཁོ་...

ན་ཤར་བས་པར་བྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་སྤྱོད་།
 ཞེས་པ་དང་། སྐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་ལམ་འབྱེར་ལྟ་བུ་
 ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱད་རིམ་དང་བསྐྱེན་པའི་དམིགས་ཚུལ་གྱི་.....
 བྱུང་པར་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཆོས་
 ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་ལ་དེ་ལ་དབྱུང་འཛིག་གི་ཚུལ་བས་པར་བསྐྱེད་ནས་.....
 བསྐྱེད་ས་པས་མཐར་ཐོག་རྒྱུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནང་གི་ཐབས་.....
 མཁས་ཀྱི་འཕྱུལ་ལས་རྒྱུགས་རིམ་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱང་ཚུལ་
 ཤར་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་གྱི། པར་བྱེན་དང་སྐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་
 གཞི་ལམ་འབྲས་(༤༩) གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ནམ་...
 མཁའ་སྒྲོམ་པར་ཆོད་ལྟན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཤིང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉེས་
 སྤྱང་རུབ་དུས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་གཞི་གཟུང་འཛིན་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་སྤྱང་བ་རང་.....
 འགག་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱན་རྫོབ་བཀག་ནས་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཡང་ས་རྒྱིང་བཀའ་འབྲུག་གི་ལྟ་བ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་འཁོན་སྤྱོད་...
 གྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ཡོད་སྐད་ཐོས་ཀྱང་དེད་གྱིས་མ་མཐོང་། “ རོན་གྱི་སྤྱད་
 དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུབས་གཅིག་” བྲི་ཆེན་རྒྱུ་
 རྒྱུ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་མདོ་སྐུགས་ཀྱི་བཤད་སྐབས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་...
 སྐུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་མཐར་སྐུག་ནི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཞི་སྒྲོ་
 གཉེས་སུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བཟང་སྐུ་སྐུབ་ཡབ་སྐུས་གྱི་.....
 དགོངས་པ་མཐར་སྐུག་རྒྱལ་བ་གཉེས་པ་རྒྱུ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འབའ་...
 ཞིག་གིས་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་རི་བཞིན་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་སྤྱོད་ས་
 ཆེན་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་མཐོང་བས་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་
 འཛིག་ཅུས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་དེད་དུས་བཟང་བཟང་གི་བཀོ་སྐུལ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པའི་

ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲ་མ་ལ་ཚོས་འབྲེལ་འདྲིལ་ཅམ་བྱེད་པའི་སྒྲ་བ་མའི་མིང་.....
 འཛིན་ནམས་སྤུ་ལ་རྟོགས་དཀའི་ལམ་བཟང་དེར་བཀྱི་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 མཛད་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཤིག་བསྟན་དགོས་པ་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་
 ཡང་གསུང་ཚད་དང་། དགོངས་ཚད་སྔ་སྔར་བྱེད་པ་ནི་བཀའ་ལ་མ་གུས་པ་
 མིན་པ་ལྟར། སྒྲ་མའི་བཀའ་ལ་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་བྱགས་
 དགོངས་སྒྲངས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་རང་གི་འདོད་པའི་ཉན་
 མོངས་ཀྱི་གྲོགས་ལྟར་འདུག་ན་སྒྲ་མའི་བཀའ་དགོངས་པ་ཅན་ཡང་སྒྲ་རི་.....
 བཞིན་ཏུ་འཛིན་ཞིང་། འདོད་ཉན་གྱི་གཉེན་པོར་གསལ་ན་སྒྲ་རི་བཞིན་
 པའི་བཀའ་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་དགོངས་གཞི་སྤྲ་ཚོགས་སྒྲངས་ནས་བསྟོད་ར་
 ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མཁས་བྱུང་ཚད་ལྟན་ནམས་ཀྱི་
 སྒྲགས་སྐར་གཏོང་བའི་རང་གཞན་གཉིས་སྤང་བྱེད་པ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་.....
 པས་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་(༤༦) མ་འབྲངས་པར། བདག་གིས་ལབ་
 ལབ་ཀྱི་རྒྱུར་པོ་བྱས་དྲགས་ན། སྤྲག་དོག་གི་མེ་ཆེན་འབར་སྲིད་པས་སྒྲིང་
 གཏམ་དེ་ཅམ་གྱིས་བཟོད་དོན་མ་ནོར་བར་གོ་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །
 ཎ དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་གཞན་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་པ་ཚད་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་
 སྒྲ་མའི་ལྟ་སྦྱོང་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུད་ནས་
 སྔོན་ལམ་ཚུན་ཆད་འདེབས་ན། རང་ཅག་ད་ལམ་བཀའ་སྒྲུལ་འདི་ལ་འབད་
 པའི་སྐལ་བ་མི་དམན་ཅམ་རྟེན་པའི་དུས་བཟང་ལན་ཅིག་འདི་ལ། རང་ཡུལ་
 གྱི་ཚལ་བཞག་ནས། མི་ཡུལ་གྱི་བཅག་ལ་རེ་བའི་དཔེ་དང་། རྟོད་ས་དཔལ་བ་
 ལ་བྱས་ནས་མིག་ལ་ཐལ་བ་འདེབས་ཟེར་བའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཁ་དཔེ་ལྟར་
 མ་སོང་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་ཡང་སྒྲགས་
 འདིར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ནམ་ཐར་གཙང་ཡོད་
 རང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་འདི་གཅིག་སུས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་ལྟ་སྤྱད་ནམ་དག་ལ་དེས་ཤེས་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་ཅམ་དང་། རང་
 སྤྱགས་སྦྱབ་ཅིང་གཞན་སྤྱགས་འགོག་པ་སྤྱགས་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་.....
 སྐབས་སུ་མཁོ་བས་གཞན་སྤྱགས་ཀྱན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་.....
 ཅམ་རྒྱས་སྤྱི་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཀག་ཀྱང་། རང་ཅག་བཟང་ངན་
 འདོམ་ན་ངན་སྤྱགས་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་རིང་ལ། ཆེ་ནི་ཡུན་
 སྤང་ཤེས་བྱའི་ནམ་གངས་མང་། །ཆེ་ཡི་ཆད་ཀྱང་ངེ་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །ངང་
 པས་རྒྱལ་ས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་རྟུ་སྤང་བར་བྱ། །
 ཞེས་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་ངེ་ལྟར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྟར་སྐབས་སུ་བབས་པས་ན་ནམ་
 གངས་གསོག་པ་དོར་ནས། རྗེ་སྤྱི་མའི་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་སྤྱགས་ལེགས་བཤད་
 སྤྱི་ཞིབ་ནམས་དང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གནད་ལ་འདོམས་པའི་.....
 གདམས་ངག་ནམས་ལམ་སོ་སོའི་ཐད་རྟུ་གྱུང་བསྐྱེགས་ནས་དེ་དག་ལ་ཆིག་.....
 སྤྱིལ་གྱིས་ཐོག་མར་གོ་བ་འཆོལ་བ་དང་། བར་རྟུ་དེས་པ་འབྲེན་པ། མཐའ་
 མར་སྤྱང་བ་འདོན་པ་བཅས་ལ་འབད་པས་སྤྱི་སྤྱང་བའི་ལམ་གྱི་ཉེར་ལེན་.....
 དམིགས་ནམ་སྤྱང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་རྟུ་འགོ་དེས་གྱི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེན་བཀྱར་(༥༦) བ་སྤྱགས་ཞིང་བྱུང་.....
 པར་ཅན་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཆོགས་བསག་དང་། ལྷག་པར་ལས་སྤྱིབ་སྤྱང་བའི་
 མཆོག་སྤྱིམ་བྱིམས་སྤངས་ནས་བཤགས་སྤྱིམ་གྱིས་རྒྱལ་བཞིན་རྟུ་བསྤྱང་བའི་...
 སྤྱིབ་སྤྱང་བཅས་གསུམ་སྤྱིལ་རྟུ་བྱེད་པ་མ་ཆང་ན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མན་.....
 ངག་ཟབ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བ་གཞན་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། ཐར་པའི་རིགས་གྱི་
 རུས་པ་མི་རྒྱས་པས་འབད་པ་དོན་མེད་རྟུ་འགོ་སྤྱི། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས། སྤྱི་སྤྱང་མེད་ན་རི་མོའི་མར་མེ་འདྲ། །ཆོགས་
 བསགས་མེད་ན་རྒྱན་མེད་ས་པོན་འདྲ། །སྤྱིམ་བྱིམས་མེད་ན་བདག་མེད་
 གཉེར་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མི་ཆེ་འདི་

འཁྱོལ་ན་མ་བྱུང་བྱས་ཀྱང་བྱུང་བ་རང་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
 ཐོག་མར་སྡོམ་བྲིམས་གྱི་རྒྱུ་ཚུགས་པ་གཙོ། དེ་ནས་ཚོགས་གསོག་གིས་ཞོར་
 འཁྱོག་པ་གཙོ། དེ་ནས་གོ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་དམིགས་ནམ་སྐྱུང་བ་རང་གཙོ་
 བས། ཉིན་རེ་བཞིན་སྡོམ་བྲིམས་གྱི་རྒྱུ་མ་དོར་བའི་ཐོག་ནས། ཞོར་ལ་
 ཚོགས་གསོག་པ་དང་། ཐར་པ་བཤོད་པའི་དམིགས་ནམ་འཚོལ་བས་དུས་
 འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་དགེ་སྦྱང་ཀྱན་གྱི་
 འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་མདོར་བསྟུས་པ་ཁོ་ནའོ། །བསྐྱེད་མེད་
 པའི་དྲང་གཏམ་འདི་ན་བར་སོང་ནས། དོན་འདི་ཡིད་ལ་འབབས་པ་བྱུང་
 བ་དུ་ལྷ་ཆེས་ཆེར་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་སོང་བས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཤིན་ཏུ་
 སྟོབས་ཆེ་བས་ན། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་བར་ཆད་
 བསྐྱུང་བ་ལ་རྒྱན་པར་ཤིན་ཏུ་བཙོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་ཡི་
 དམ་ཏུ་བསྒྲུལ་ནས་བསྐྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་རང་ཡི་དམ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱུང་
 བ་དང་། མཐར་རང་དང་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་
 བསྐྱུང་ཚུལ་ནམས། སྒྲ་མ་དམ་པ་ཡུན་རིང་ཏུ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཞལ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཡང་ལས་འབྲས་དང་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྷ་བ་རིམ་གཉིས་བཅས་གྱི་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སྒོ་ཚོད་དང་མཐུན་པའི་རྒྱས་བསྟུས་འཚམ་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་བའི།
 ལན་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་བདེན་ཡང་། བདག་ལྷ་བུའི་ཆོག་བཤད་ཀྱིས་སྟོན་
 (༥༦) གྱི་སྐྱུང་བྲིད་རྣམས་གྱི་སྒོ་འགོགས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ད་ལྟ་རང་
 ཅག་ལ་བྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྟུས་གང་གིས་ཀྱང་གོ་མི་ཚོད་པ་ནི། ཆོས་ངེས་པར་
 ཟུར་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་བསམས་པར། རྒྱ་ལས་སྒྲ་ལ་
 འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་འདོད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞོར་ལ་ཆོས་བྱེད་ཅིས་གྱི་
 སྒོ་དན་ཏ་མ་གོ་འདིས་རང་ལན་པས་ན། ཐོག་མར་རེ་ཤིག་གནས་ཁང་བྱི་

དོར་བྱས། རྟེན་བཀྲམ་མཆོད་པ་ལུལ། རུང་བའི་ལྟན་ལ་འདུག་ནས། སྐབས་
གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་ཆ་བའི་སྒྲ་མ་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་ཡན་ལག་
བདུན་པ་མཆུལ་དང་བཅས་ལུལ་ནས། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཅི་བྱས་
གང་བྱང་ཆོས་འདིའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་ཤུགས་.....
དྲག་བྱས་ནས་མཆོན་སྤྲུལ་འདོན། བདུད་ཅི་འཕེབས་སྐྱབས་བྱེད། དེ་ནས་
ཆོག་དོན་དུན་བཞིན་དུ། དེང་ནས་བཅམས་ཏེ་ཆོ་རབས་ཀྱི་ཏུ་བདག་ཁེས་
པ་ནས། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བར་བཏོན་
ནས། སྒྲ་མ་རང་སེམས་ལ་ཐིམ་པས་ངེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་
རང་སེམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བསམས། དེ་ནས་སྒྲིན་པན་ཆད་རང་
སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་འདི་ཁོ་ནས་ལན་འདུག་པས་ན། ད་
བྱིན་ཆད་སེམས་འདི་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་ཡང་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་.....
དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་འདི་
ལས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་བུའི་སྒྲུལ་དུ་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས། ཆ་
བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་མཐུན་དུ་
གསལ་བཏབ་ཀྱང་རུང་མ་བཏབ་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར་ཡང་ད་བར་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པར་བག་མེད་དུ་ལུས་པ་དང་།
བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་རང་གཞན་ཀྱི་ལ་བྱང་དང་འབྱང་.....
འགྱུར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཐུན་མཆོམས་སུ་བལྟ་རྟོག་བྱས་པ་ལྟར་མ་བརྟེན་
པར་བསམས་པས། སྤར་གྱི་བསམ་སྦྱོང་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཇིགས་པ་ནང་ནས་
སྐྱེས་པས་བྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་སེམས་བརྟན་པོ་བྱ། དེ་ནས་ཚུལ་
བཞིན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་གི་བར་རང་གཞན་ཀྱི་ལ་....
འདི་དང་བྱི་མས་བསྐྱུས་པ་རྣམས། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་(༦ན) ཆོས་
འབྱང་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱང་བ་ལྟར་ལོགས་པར་བསམས་པས་ཡིད་སྒྲིན་.....

ནས། ད་དེ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་སྒྲིང་པ་དང་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་གཞན་ནམས་
ཀྱང་དོར་ནས། འདི་ཕྱི་འདི་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་པའི་
སྒྲིག་གཅིག་སུ་ལམ་གྱི་ཙ་བ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་
ལུས་ཆོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་ཏུ་བསམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་འདོད་ནལ་མ་
སྒྲིམ་པ་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་མ་འབྲུགས་པ་གལ་ཆེ་བས། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་
ལུས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་གོ་བར་བྱས་ནས། བདག་གི་ཙ་བའི་སྒྲི་
མ་འདི་ལ། བདག་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཆོད་ལ་ཡང་གང་བྱང་ལ་ཡོན་ཏན་ཏུ་མིང་
བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མང་ཏུ་སོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་...
གསུམ་དང་། རང་འདོད་མེད་ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་
དམན་མཆོག་གི་སྤེ་སྒྲིང་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་འདི་དང་.....
འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཡང་སྒྲིམ་ཏུ་བྱན་པར་བྱས་པས། སྒྲི་མ་ཁོང་ད་པར་ཞོག་ཁོང་
ལ་དགའ་བཞིན་འཁོར་བ་ནམས་ཀྱང་སྐལ་བ་མི་དམན་སྒྲིམ་ཏུ་སེམས་དང་...
བའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་སྒྲི་མིང་བ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེ་ལྟར་སྒྲི་མ་དེ་
ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བདག་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་
དངོས་སུ་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་སྒྲིམ་ན་གུས་པ་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་.....
བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བས། བདག་གི་སྒྲི་མ་འདིས་བདག་ལ་རེ་སྒྲིམ་མེད་བཞིན་ཏུ་
ཞལ་བསྐྱོན། གསུང་བྱོན། རྒྱགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིང་བཟང་བཟང་གིས་བརྟུས་
ནས། ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་ལས་སེམས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་ཏེ་བདེ་བ་
སྒྲུབ་ཅིང་སྒྲིག་བསྐྱེད་སེལ་ཚུལ་ལ་མ་ཆོངས་པས་སྤལ་ཏུ་བདེ་བ་དང་། རྒྱགས་
སུ་ཕན་པ་འདི་ལྟར་མཛད་ཅིང་མཛད་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་ནོ་...
སྒྲིམ་ཏུ་སྒྲི་སྒྲི་ཆོགས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་པས། སྒྲི་མའི་སྒྲིགས་སུ་ལུས་
སྒྲིག་གཏོང་པོད་ཀྱི་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ནས་བཀའ་དྲིན་བསབ་འདོད་ཀྱིས་...
སྒྲིར་བ་སྒྲིར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཅི་ཡོད་ཀྱི་བཟང་བཟང་འབུལ། ཅི་ལུས་ཀྱི་བཀའ་

ཉི་ཟ࿳། བྱད་པར་ཅི་གསུང་དང་རྩ་བྱངས་ནས་སྐྱབ་པས་རྩས་འདའ་བར་བྱས་
 ཉི་བདག་གཅིག་(༥༦) ལྷས་ཐུགས་བཞེད་མ་ལྷས་པ་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྒྲམ་རྩ་
 བསམས། དེ་ནས་སླ་མ་ནམས་མདུན་རྩ་གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་གཞན་ནམས་
 གཙོ་པོ་ལ་བསྟེམས། གཙོ་པོ་ཡང་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱད་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་
 བསམས། ཡང་ན་འབྱུང་གྱིས་རང་ལ་བསྟེམས་ཀྱང་རྩང་འདི་ལྟར་བཤེས་གཉིན་
 བསྟེན་ནས་ལམ་ལ་སློ་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་བར་དེར་སྐྱབ་པ་ལ་
 བྱ་ནས་བསྐྱལ་བའི་སློ་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པས་དལ་འབྱོར་བསམས་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་དཔལ་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་ཆེ་རིང་
 པོ་བཅས་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་སོམ་པ་བཞི་དང་། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སླང་དོར་ཤེས་
 པར་མི་རྣམས་པ་མཐའ་འཁོབ་དང་། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་མེད་པ་བཅས་གསུམ་དང་། སླང་དོར་ཤེས་པས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་མི་
 མས་པ་ལོག་ལྟ་ཅན་ཉི་མའི་མི་སོམ་པ་བཞི་བཅས་མི་སོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
 ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་བརྩུ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 གཞན་ནམས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་སློ་ནས་ཆང་བའི་དལ་
 འབྱོར་གྱི་ལྷས་རྟེན་ཐོབ་པར་ངོས་བཟུང་ནས། རྟེན་འདིས་གནས་སྐབས་
 མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་
 ཡང་སྐྱབ་རྣམས་པ་ལྟར་ལྷས་རྟེན་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་
 བསྟོམ། འདི་འདྲ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱའི་སློ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། སྦྱིར་བདེ་
 འགྲོ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ནམ་དག་སྦྱ་
 གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་བྱད་པར་རྩ་དལ་འབྱོར་ཆང་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་
 བྱིམས་ནམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གོགས་བྱས།
 སློན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་སོགས་དགོ་ཅམ་པོ་ཞིག་དགོས་
 བ་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྱོར་བར་སྦྱང་བས། དེ་ལ་དཔགས་ནས་

འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྲིད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་བཞེད་དཀའ་བར་བསམས་པའོ། །
 འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཆེད་དཀའ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྤང་བས། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཡང་དལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་སྒྲིམ་པའོ། །ཡང་རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྦྱག་བསྐལ་
 སེལ་བ་(༡༥) དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་ཀྱས་པ་ནི་ཕྱི་
 རྟེན་བཤེས་གཉེན་དང་། བྱང་གི་རྟེན་དལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ཆེ་འདིར་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི། སྦྱོར་གཞན་ཏུ་དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་བའི་
 ཕྱིར། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ནི་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ལྷམ་བུ་ཆོག་བཏོན་པ་ཙམ་མིན་པར་དོན་རང་ཐོག་ཏུ་སྐྱར་ནས་བསམས།
 མདོར་ན་བདག་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་རང་གི་མདོན་སྤུམ་...
 ཏུ་ངེས་པའི་མི་ཆེ་འདིར་ཡང་ད་ལྟའི་བདེ་བ་སྐྱབ་ཅིང་སྦྱག་བསྐལ་སེལ་ཚུལ་
 འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་ལྷགས་ལ་དཔགས་ན། ད་ཆོད་མ་མཐའ་ཡང་སྦྱག་
 བསྐལ་གྱི་ཆ་གཅིག་གཏན་ཏུ་ཞིགས་པའི་བདེ་བ་ཡིད་ཆེན་པ་སྒོ་གཏད་ཐུབ་...
 པ་ཞིག་མདོན་ཏུ་ཐུར་དགོས་ཆོད་ལ། ཇི་ཙམ་འབད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བས་
 དཔེན་ཞིང་། སྦྱག་བསྐལ་སྤངས་པ་བཞིན་ཏུ་བྱང་བ་དང་འབྱང་བར་འབྱར་
 བ་ལས་མ་འདས་པས། ད་དེ་སྦྱགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཀྱང་མི་དཀའ་བའི་བསམ་སྦྱོར་
 འདི་བཞག་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅི་ནས་བྱེད་དགོས་པར་འདུག །དེ་ཡང་
 ད་ངེས་སྤྲུགས་ལེགས་ཀྱིས་བྱིན་ལྷབས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་མཇལ། རང་གི་སྤང་
 དོར་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་ཆོད་གཅིག་འབད་པས་སྐྱབ་ན་ངེས་པར་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྟེན་འཛོམ་པའི་རྟེན་འདིར་མ་འབད་ན། བདག་གིས་སྟོན་
 བཅུ་ཆད་སྤངས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕུད་ལྟ་བུ་ནི་ད་ངེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་ཡང་། དགོ་བའི་སྦྱགས་ལ་རང་གིས་རྣམ་དག་བྱས་པ་པར་ཞོག །

གཞན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཅམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་། མི་
 དག་བའི་སྤྱགས་ལ་ནི་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་ཞོག་ཡོང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་...
 སྤྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་མ་ཡོང་དོགས་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་གསུམ་ཚུན་ཆད་...
 སྒྲངས་ནས་འཇེམ་པ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་འདུག་པའི་རྒྱ་འདི་དག་གི་སྒྲོན་ནས་...
 བསམས་ན་ཕྱིན་ཆད་དལ་འབྱུར་གྱི་མིང་ཅམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བར་...
 གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ད་ལྟ་བདག་གིས་མཐོང་བའི་དུད་འགྲོ་དང་མི་ལ་...
 ཡང་གྲངས་མང་ཉུང་འདི་ལྟར་འདུག་པས་སོ་སྒྲུལ་དུ་འབྱས་བུའི་སྒྲོན་ནས་...
 བསམས་པས་རྒྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ནས་གསུངས་པ་
 བྱི་(༧༥) དལ་འབྱུར་རྟེན་དཀའི་དཔེ་ཆོས་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། དམ་
 ཆོས་ཕྱི་མའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅམ་དུ་ཞོག་ཐེབས་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཆེ་...
 འདིར་བྱེད་པར་ཐག་བཅད། དེ་ཡང་བདག་ལ་དེ་རིང་མི་འཆི་བའི་སྒྲོ་ཅེ་
 གཏོད་ས་གང་འདུག་བཅའ་བ་ན། རྒྱ་མཚན་མི་དགོས་པར་རང་གིས་དེ་ལྟར་
 ཐད་གྱིས་ཐག་གཅོད་པའམ། ཅུང་དྲག་ན་དེ་རིང་རང་སྒྲོན་མེད་དམ་སྒྲུལ་དུ་
 མྱེད་ས་ཆོད་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ངན་བདུད་གྱིས་བྱིན་པའི་སྒྲིང་སྒྲིབས་དེ་མ་གཏོགས་
 བྱི་མེད་ལ། དེས་ནི་བདག་འཆི་མལ་དུ་ཚུད་དུས་ཀྱང་བསྐྱུ་བར་བྱེད་ལྟར་དུ་
 འཆི་ངེས་ཡིན་པ་ལ་དངོས་ཀྱན་ལྟར་བའི་རང་བཞིན་དང་བདག་ཉིད་འཆི་...
 བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆོགས་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་སོ་སྒྲེ་ཐ་...
 མལ་པས་རང་སྒོག་དུ་མདོན་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲོག་ཐབས་མེད་དུས་མ་གཏོགས་...
 ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་...
 ཡོད་པ་ནམས་བསམས་པས་དམ་ཆོས་འཕེན་པའི་ངང་དུ་མ་ལུས་པར་ད་ལྟ་...
 ཉིད་ནས་བྱེད་པར་སྒྲོ་ཐག་གཅད། ད་ལྟར་བྱེད་རྒྱུའི་ཆོས་དང་བྱེད་ཚུལ་
 ཡང་སྒོག་མ་ཉིད་ནས་དམ་པ་ནམས་གྱིས་མཛད་པ་འདྲ་བ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་
 བསམ་མ་ཐག་ནས་འགྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡིད་ལ་སྒྲོན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། ཇི་

བཞིན་མི་འབྱུང་བས་ཡིད་ལྷམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལ་མི་ཤེས་མི་རུས་པའི་.....
ཁག་འདྲིགས་མང་པོ་མི་འཆལ་བར། བསམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་སྒྱུན་ཏུ་བལྟ་བ་
ཅམ་དང་། སྒྱུར་བ་སྔོན་ཚུགས་པ་སོགས་རང་གིས་གང་ཤེས་གང་རུས་ཀྱིས་
སྐབས་སུ་སོང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་ནས་འགོ་བཅམས་ཏེ་གོགས་.....
སེལ་སོགས་འདྲོན་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཡར་བསྐྱེད་བཏོན་ནས་མཐར་.....
སྐྱེལ་བར་བུའོ་སྟམ་ཏུ་བསམས། དེ་ནས་སྐྱབ་མཐར་འདིས་མཆོན་དགེ་ཙ་
ནམས་གཅིག་ཏུ་སྔོན་པའི་མཐུ་ལས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྤེལ་བ་
ཆོན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞེན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པའི་སློན་ནས་སྒྱུར་ཏུ་སངས་...
རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་ཏུ། ལམ་རིམ་སྒྲོན་ལམ་བཏོན་ནས་བསྔོ་སྒྲོན་བུའོ། །དེ་
ནས་སྐྱབ་མཆམས་སུ་ཡང་སྐྱབ་གྱི་བསམ་(༤༥) པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་.....
ནས། དབང་པོའི་སློབ་སྦྱང་སྔོན་ལ་མཁས་ཤིང་བཙོན་པར་བྱས་ཏེ། བག་མེད་
སྐྱེད་བདེ་བའི་གྲོགས་གྱི་བསམ་སྦྱོང་དང་མི་བསྐྱབ་པར། འདིའི་གཞུང་དང་།
གདམས་ངག་ནམས་ལ་བལྟ་རྟོག་ནན་གྱིས་བཅུག་ན། སྐྱབ་ལས་ཀྱང་རྒྱན་
མཆམས་སུ་སྒྲོའི་ཁྲལ་ཆེ་བར་གསུང་འདུག་པས། མིག་ཚུམ་ཚུམ་དང་། སྤྲུལ་
འདྲོན་འདྲོན་དང་། ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཅམ་ལ་དགེ་སྦྱོར་དང་སྤྱུགས་དམ་ཏུ་མ་
འཁྲལ་བར་ཅི་བྱས་ཉོན་མོངས་དང་རང་འདོད་ཀྱི་གཞེན་པོར་འགྲོ་བའི་.....
ཐབས་གང་ཟབ་ལ་འབད་པར་བུའོ། །འདི་ནི་བདག་ཅག་ཆོས་ལ་མོས་ཅམ་
ནམས་ལ་ཕན་ཏུ་རེ་ནས་བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་གཅིག་སུ་ཆད་.....
ལྟན་གྱི་བླ་མ་བསྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནང་ནས་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་ཅམ་...
ཞིག་ཟུར་བཀོལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། ལམ་དངོས་གཞན་ནམས་བསྐྱུས་བསྐྱུས་
ནས་བསྐྱུངས་ན། ད་ལྟའི་སྐབས་སེམས་ལྟར་ཁ་ཏོན་དང་དམ་བཅའ་ཅམ་མ་
གཏོགས་རྒྱ་མཆོན་མཐོང་བའི་ཡིད་ཁྲལ་ངེས་མི་འབྱུང་བས་མ་འགྱུངས་པར་

བདེ་ལམ། ལྷུང་ལམ། ཞལ་ལྷུང་ནམས་གང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སེམས་
ལམ་མཆོག་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ལ་རིམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱིང་པར་བྱ། དེ་དག་
གི་ཆེ་ཡང་། དཔེ་ཆོས་ལས། སྐྱ་སྐྱ་ཟབ་པ་ཡང་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་སྐྱ་ཙ་
ལ་ཟབ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་བ་ལྟར། རང་ཅག་དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཁ་མ་ཞིག་གིས།
སངས་རྒྱ་ཁ་མའི་ཆོས་ཞིག་བྱེད་པ་ནི། མཐུགས་པོ་འདྲོད་ནས་མཐུགས་
ལྷགས་མ་ཤེས་པས་གང་ལས་ཀྱང་འགོར་བར་འགྱུར་བས། ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་
གཅེས་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །

༥ ཡང་། ར་རོ་མཁའ་སྤྱད་མའི་སྐབས་སྐར་རུ་སིཾ་རའི་ཇས། ཤིང་ལང་ཀ་ལི་ཞེས་པར་
འདུག་གསུང་བའི་ཤིང་དེ་གང་ཡིན་ལགས་གསུང་བར། ལན་ནི་ལང་ཀ་ལི་ཡ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཤིང་སྐབས་ཅན་ཞིག་བལ་པོའི་སྐྱགས་སུ་འབྱུང་བས་དེ་ཡིན་འདུག །དེ་མ་
ཆེད་ན་རོ་ཆོད་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བྱ་གསུང་བ། དེ་ནི་ཐང་ཁྱམ་ནག་པོའི་རྒྱང་
ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མས་གསུངས།

༥ ཡང་ལྷག་དོན་དགེ་ཙ་འཕེལ་ཆེ་བ། ལྷོབས་ཆེ་བ། འགྱུར་ཆེ་བའི་ཐབས་བསྟོ་བ་དང་
རྒྱས་འདེབས་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་གང་འདྲ་ཡོད། དེ་ཁའི་ནང་རུ་འདུས་ན་
རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཚུལ་གསལ་པོ་མཐུན་གསུང་བར། (༥༥) ལན་ནི་དགེ་ཙ་འཕེལ་ཆེ་
ཐབས་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་དེ་ཁ་ཡིན། ལྷོབས་ཆེ་ཐབས་ནི། ཅན་རུ་བྱེད་
པ་དང་། འདུན་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་མི་མཐུན་སྐྱགས་མེད་
བཞིན་རུ་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཙ་པོའི་ཞིང་ལ་
བྱེད་པ་ནམས་ཡིན། འགྱུར་ཆེ་བའི་ཐབས་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རུས་
ཆེན་ནམས་དང་། རུས་བཟང་དང་། ཉི་ཟླ་གཟས་བཟུང་གི་རུས་སུ་དགེ་བ་
བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་ཙ་སྤུལ་བྱུང་རུ་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ནི། རྗེས་སུ་རུ་བསྟོ་བ་དང་། མི་མཐུན་སྐྱགས་ཀྱིས་མི་འཛོམས་
པའི་ཐབས་ནི། ལྷོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། བསྟོ་བ་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱས་

འདེབས་ནི། དགེ་ཅ་དེ་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་
 བྱིར་དུ་བྱས་པ་ལྟར་མཐུག་ཏུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་དེ་ལྟར་བསྟོན་བ་དང་། དགེ་བ་
 དང་། དེ་བྱེད་ཡུལ་དང་། བྱེད་པ་པོ་རང་དང་བཅས་འཁོར་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ལས་འདས་པས། ཏུས་རྒྱན་དལ་དལ་སྐབས་
 དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་ལ་གོ་བ་བཅའ་ནས་སྦྱང་...
 བ་འདོན་ལུགས་མ་ཤེས་ན། དམིགས་བསལ་གང་ཏུ་ཡང་གུ་དོག་དོག་ལས་མི་
 འབྱུང་ངོ་། །

༥ ཡང་། ད་ལྟའི་ཀྱན་རྫོབ་ནམས་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པ་དང་། བར་དོའི་འབྲུལ་
 སྤང་དང་དཔུལ་བའི་འབྲུལ་སྤང་ནམས་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་གསུང་བར། ལན་ནི་དེ་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་པ་ནི་འདྲ། བྱི་མ་གཉིས་ལས་
 ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་འདུག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་མཆོག་འདིར།
 འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པས་མེད་སར་མ་བསྐྱལ་བར་ཡོད་གོས་ཆོད་པས་དེ་ནམས་...
 ལ་དམིགས་པའི་འདོར་ལེན་མ་ཉམས་པར་མཛོད།

༥ ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ས་སྤྱེ་ཡོད་མེད། ཡོད་ན་དེ་
 དག་ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སང་དུ་སྤྱེ་བ་ཡོད་མེད། དེ་དག་སེམས་ཅན་དང་། ས་སྤྱེ་ཡིན་
 མིན་གསུང་བར། ལན་ནི་སྤྱལ་པ་པོ་དང་སྤྱལ་གཞི་སྤྱལ་པ་དང་བཅས་ཆང་མ་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནམས་སྤྱལ་པ་དང་སྤྱལ་སྤྱེ་...
 གཉིས་ཀྱི་ཡིན། སྤྱལ་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱལ་གཞི་སེམས་ཅན་དང་ས་རྩོལ་
 སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཕག་ལ་སོགས་པར་སྤྱལ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་བྱི་
 དང་ཕག་པ་ཞེས་(༡༥) མིང་སྤང་ཆོད་དང་མཐུན་པར་བཏགས་པ་ནམས་ནི་...
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱལ་སྤྱེ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་
 ནམས་གང་ཟག་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ་སྤྱལ་གཞིའི་ཚུགས་གཙུག་ཆེ་བར་བྱས་...
 བས། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ལ་དག་མ་དག་གི་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་

ཡོད་པར་འཇོག། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗོངས་སྤྱལ་པ་དེ་རྗོངས་ཀྱི་
གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་དུ་བཞག་ཆོག་གམ་
སྟམ། ཞིབ་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་དང་། དབུ་པར་ལ་གཟིགས་པར་བྱ།
ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་པ་མངོན་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སྟོན་པ་སྦྱོར་ཅན་དང་།
སངས་རྒྱས་སྦྱོར་མེད་དུ་སྦྱབ་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ལས་དང་
ལོག་ལྟས་སྦྱིབ་པ་ཡིན། ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལ་ཁོ་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲེམ་ལྟ་ནི་ཡོད།
ཡང་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་ཐོབ་ནས་ལམ་འོག་མར་མི་ལྟར་བ་དེ་ཁ་ཡིན། དག་
སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས། སྐར་སྦྱིབ་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་ཡིན། འདུལ་
བ་ནས་བསམ་སྦྱོད་མཐོང་མཐོན་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་ལོངས་སྦྱང་ཚུལ་ལྟ་.....
གསུངས་པའི། དང་པོ་གཉིས་རང་ཅག་ལ་རེ་ཤིག་མི་འབྱུང་ཡང་། བཞི་པ་
དང་ལྟ་པ་ལ་མ་ལྟར་བར་བྱས་ནས། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱི་
ལོངས་སྦྱང་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐབས་
གཞན་འགྲོ་ས་མེད་པས་མ་མཐའ་རང་རྒྱུད་ལ་ཕམ་པས་མ་གོས་ཤིང་། དེ་
མན་ཆད་ཀྱི་ལྟར་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཛེམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དག་.....
ཅིང་། ལམ་འཆོལ་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །ཡང་སྦྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ནས་སྦྱོབ་འཕོས་ཀྱང་སྦྱང་ཉིད་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་ལགས། ཡང་
དཔུལ་བའི་བསྐྱུང་མ་རྣམས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཡིན་....
མིན་དུ་འདོད་པས། དཔུལ་བ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་གཤེན་རྗེ་དངོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་
ཞིང་གཞན་ཕལ་ཆེར་གང་ཟག་མིན་པར་འདུག་ཀྱང་གང་ལྟར་སྤྱི་དོན་ཡིན་....
པས་ཐ་སྦྱང་དུ་ལོས་ཡོད། ཡང་ད་ལྟའི་སྔོན་བཅུད་རྣམས་རང་ཅག་ཐ་མལ་
པ་ལ་སྦྱང་ལྷགས་དང་ཡོད་ལྷགས་མི་འདུ་ཡང་འདི་སྐར་ཤིན་དུ་སྤྱ་བས་གོ་བ་
ལོག་ཉེན་ཆེ་བས་(༡༦) བསག་སྦྱང་དང་སྦྱེལ་ནས་འཇུག་ཁྲིག་དང་ལྟག་.....
མཐོང་ཆེན་མོ་ལ་ངེས་པར་ཞིབ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་དེ་ཤིན་དུ་སྐལ་བ་བཟང་བར་

ཐག་ཆོད། ཡང་བར་དོའི་འབྲུལ་གཞི་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བདག་གི་
ལྷ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་དངོས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་
བས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་དགོས་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པས་ན་
ཚུལ་བསྟན་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་དངོས་ནི་
ག་ལ་ཡིན། གཞན་ནི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་རང་རང་ས་ལམ་གང་ལ་
སླེབ་ཆོད་ཀྱིས་དངོས་དང་ཚུལ་བསྟན་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་རེད།

༥ ཡང་རང་དགེ་བ་ཤེས་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་ཕྱོག་མང་རོ་
ཞལ་མཐུན་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། རང་རང་དགེ་བ་ཤེས་དེའི་སྐྱ་སྐྱེ་མིན་པ་འདྲ།
ཡིན་ན་དགེ་བ་ཤེས་གོང་མ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཆོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་ལེན་.....
མཛད་འདུག་པ་ལ། ད་ལྟ་ང་ལ་ནི་དེ་འདྲ་པར་ཞོག་སྟིག་སྒྲོང་དགེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ལྷགས་དྲག་
ཅམ་ཡང་མི་འདུག་པ་ལས་འབྲས་མི་བདེན་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་གསུང་བ་...
དང་། དེ་ལྟར་རང་ཉམས་པ་ལ་དཔགས་ནས་པ་ཡུལ་ཏུ་སྟོན་སྐབས་གསེར་གྱི་མདོ་
འདོན་པ་པར་ཞོག །ལས་མི་ཆགས་བསམས་ནས་གསེར་ལ་འགྲོ་ཡང་མ་མོད་པས་དེ་དག་
གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་གསུང་བར། ལན་ནི་རང་ཅག་སྐྱ་སྐྱེའི་མིང་འཛིན་རྣམས།
བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཅི་མཛད་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྲས་སུ་.....
མཛད་པའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་སྒྲོང་བར་བསམ་བཞིན་ཏུ་.....
སྲིད་པ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་མང་བས་བདག་གི་སྒྲོ་ལ་ཡང་མི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན། དམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་དང་གསུང་སློང་བྱུང་
བར་ད་ལྟའི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་ཟེར་བ་པལ་ཆེར་ནོར་བ་ཤས་ཆེ་གསུངས། བྱེད་རང་
དགེ་བ་ཤེས་སྒྲོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་མིན་གང་ཏུ་ཡང་བདག་གིས་ཐག་གཅོད་མི་
ལུས་ཀྱང་། ལྷ་གསོག་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སྐྱ་
སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྐྱགས་ལ་སྒྲོ་ལོག་མཛད་མི་དགོས་ཏེ། གོང་ཏུ་དལ་འབྱོར་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་སྟིགས་ཏུས་སུ་དགེ་བ་པལ་ཆེར་བྲ་བོ་དང་།
མི་དགེ་བ་རྣམས་ནག་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ལས་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་སྟོན་རྒྱ་

ཡོད་པ་ལས་རང་གི་གོང་མ་ཤི་ནས་སྤར་ཡང་སྤྱེ། (༡༠ན) བའི་ཆོ། སྤྱད་འདུག་
 ལས། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉམ་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། །དེ་
 ཆོ་བསྙེད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བཟེན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར། བདག་གི་ལུས་འདི་འཕེན་བྱེད་གྱི་བསྙེད་
 ནམས་དགེ་བའི་ལས་འདི་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་ཁོ་རང་དོན་རེ་ཆོ། བདག་ལ་
 དྲིན་རེ་ཆོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་དགོས་ཏེ། བསྙེད་ནམས་གཅིག་ཕུ་འདིས་བསྐྱབས་
 ནས་མི་ཆོ་འདི་མ་ཟད་བར་དུ་ངན་སོང་འཁོར་བཅས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱོད་
 དོགས་ཅམ་ཡང་མི་དགོས་པར་སྒྲོས་བསད་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་པར་མ་ཟད།
 རང་གིས་སྐྱབ་ན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཆོག་པ་འདི་.....
 འབྱུང་བས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལམ་ལ་རང་ཞུགས་དང་། འཁོར་བ་ལ་རང་སྤྱོག་
 མི་སྤྱོད་པས། རང་གིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མ་སྐྱབ་པར་ངས་ཆོས་བྱས་ནས་མ་
 བྱུང་བེར་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཀ་མ་པའི་ཞལ་ནས། བསམས་
 པས་མ་བྱུང་བེར་ཏེ། བྱོད་གྱིས་ནམ་བསམས་ཉིན་མོ་ནི་ཡང་ཡོང་བྱེད།
 མཆན་མོ་ནི་གཉིད་ལྷག་གིན་འདུག་ན་རྩལ་མ་བེར་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་
 བསྐྱེད་གཅིག་ནས་རང་བསམ་པས་མི་ཡོང་བས་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོགས་ནས་གྱུང་.....
 བསྐྱེད་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་གྱིས་མ་བསྐྱེད་
 པས་སྐྱེབ་སར་སྐྱེབ་པ་འདི་ལ་ད་རེས་ཕྱིན་སར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་.....
 དགོས། དེ་ཡང་། དང་པོར་ཚུལ་བྱིམས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ། བྱིས་ནས་མུ་
 ངན་འདས་པ་ཐོབ་སྒྲམ་མམ། །སྤྱོད་སྤྱོད་རུམ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་
 མེ་ལོང་དག་གིས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་
 ཀུན་ནས། དཔེ་དོན་དུ་མས་ལན་གཅིག་མིན་པར། ཚུལ་བྱིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་
 གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ནམས་གསོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་
 དུ་འཆད་ཉན་ཡང་ཡང་བྱས་གྱུང་། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅིས་རང་མེད་པར་

ཐུན་གྱི་ལྷགས་སྒྲིལ་ཙམ་ཏུ་བབྱང་ནས་འཆད་ཉན་འདི་དགེ་ལ་མ་སོང་བར་...
ཐུན་ཏུ་སོང་ན་ནི། ཆོས་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་བདུད་གྱི་བར་ཆད་ངོ་མ།
རང་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་(༡༠བ) བསྐྱང་བ་བཞག །བདེ་ལེགས་གཞན་
ནས་འཆོལ་བའི་བསམ་སྒྱུར་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། གཡའ་གངས་མཚམས་སུ་བསྐྱད་
ཀྱང་ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་རང་རྟགས་བསྟན་ནས། ཆེ་འདིའི་རྟ་ཆིང་
ཀྱང་དགོན་པར་བྱང་ཏུས་ཅི་དྲག་ལ་བྱུག་སྟེ། གང་བྱང་བྱས་ནས་རང་གཞན་
ལྷང་བའི་མཐའ་ངན་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་འབྲས་བསམས་
ནས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བའི་ལག་ལེན་ཁོ་ན་ལ་འབད་ན། འབད་པ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་། དགེ་བསྟེན་ཆེན་པོ་ཁམ་ལྷང་པའི་ཞལ་ནས། ལྷ་གེ་བྱང་ཙམ་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྟེང་ཏུ་འོང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྟེང་ཏུ་སྐྱོར་
སྐྱོར་འོང་བས་འདི་ལ་འབྱུངས་ཤིག །ཚུལ་བྱིམས་དག་པའང་ལས་འབྲས་མ་
བསམས་པ་ལ་མི་འོང་བས་དེས་ན་འདི་སེམས་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུང་བ་.....
དང་། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྒྱིར་ཡག་ཉེས་ཅི་བྱང་
ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འདུལ་བ་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
ལ་བརྟེན་ན། ལྷབ་ཀྱང་མི་དགོས་པ། ཞེ་གཙང་བ། བརྟག་ཐུབ་པ། ཉམས་
དགའ་བ། མཐའ་བཟང་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། ཆེ་འདིར་ཡང་དེ་དག་ངེས་
པར་འབྱུང་བས། མདོར་ན་རང་གཞན་སེར་སྒྱུ་སུ་ཡང་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ནས་
མདོན་མཐོའི་ཆོས་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་ལ་ཚུད་པ་པར་ཞོག །ངོ་ཆ་ཅན་གྱི་
འཇིག་རྟེན་ལ་རབ་གྱི་གལ་ཏུ་ཡང་མི་ཚུད་པ་ནི། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་རྒྱང་པ་ཆག་
པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བྱུག་པ་ནི། སྒོ་ནང་ཏུ་སྐྱོར་ནས་བསམས་ན་གསལ་ལ། དེ་ནི་
འགྲོ་བཞིན་ཏུ་ས་ལ་འགྱེལ་བ་འདྲ་བས། ཕྱིན་ཆད་འགྱེལ་ས་དེ་ནས་ལངས་ན་
མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་པན་པ་ལྟར། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་གཞན་དོར་ནས།
བསྐྱབ་བྱ་བྱ་མོ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཆེན་པོས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཡོད་གྱིས་ཏུས་འདའ་

བར་མཛད་ན། གང་ལས་ཀྱང་མཛོས་པར་འགྱུར་བས། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། ཁྱིམ་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
དེ་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་མཛོས་ཏེ། དགའ་པོ་སོར་སྤང་མཐོང་
ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་
བྱུང་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། སྒྲོན་ཆད་རིམ་(༡༡)ན། ལྟར་བག་མེད་
དུ་གྱུར་གྱང་། སྒྲོན་ཆད་ཕན་ཚུན་ངོ་ཚ་བྲིལ་ཡོད་སྟེ་སྤྱོད་པས་དགེ་འདུན་དུ་
འོངས་པའི་གནས་གཞི་དང་མ་བུལ་བར་བྱས་ནས། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བ་གཞི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་ཐབས་ལཱའི་སྒྲོན་ནས་རང་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་
པ་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་
བསྐྱབ་པ་འདི་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག གཞན་རྒྱལ་ས་
སྤྱར་ངོས་སུ་བྱུང་ནས་གསུང་སྤྱོད་བྱ། དྲིས་པའི་ལན་དང་མ་དྲིས་བཤད་པ་
ལ། འབད་པ་ཆེན་པོ་བཞིས་པས་རང་གཞན་ཀྱན། ཏྲག་དུ་ཐེག་མཆོག་དགེ་
བཤེས་མཉེས་པ་དང་། གང་ལས་དོན་སྤྱོད་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པར་ཤོག ཅེས་པ་
འདིའང་ཅེས་ཇ་མདའ་སྤྱལ་སྤྱིའི་དྲིས་ལན་དུ་ཀུན་ཚང་སྤྱལ་མིང་པས་སྤྱར་བཤོ། །

༥ བསྐྱབ་པའི་གསལ་བྱེད་དགའ་ལྡན་ཐེ་པོ་སྤྱལ་སྤྱིའི་པོ་ཆེའི་དྲིས་ལན། རྒྱལ་ས་
གསུམ་ཀྱན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་དྲིན་ཅན་ཙམ་པའི་བྲམ་མ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོན་དུང་
དུ། རྒྱལ་ས་འོག་པ་དགའ་ལྡན་ཐེ་པོ་སྤྱལ་མིང་ནས་ཕྱག་དང་བཅས་ཏེ་དོགས་གནས་འགའ་
ཞིག་བཀའ་འདི་བྱ་རྒྱ་མཆིས་པས། དྲི་བ་དང་པོར། ལ་མ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ཆོས་བྱས་པའི་དབང་
གིས་བྲམ་མར་བཟུང་ཉེ་ཕྱགས་གྱི་སྒོ་གཏད་བྱས་ཆོག་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་ནང་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆོ་
དུས་རྒྱན་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེབས་བྱས་པ་ནང་ལྟར་སྒྲོམ་ཆོག་གས། ཆོས་སྤྱོད་རང་གི་ངོ་པོ་ཡིན་
པ་ལ་རྒྱལ་པ་གཞན་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་པ་གང་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱལ་བ་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་དུ་གསུངས་འདུག་པ་ལ་དེའི་ངོ་པོར་སྒྲོམ་དགོས་སམ། གཞན་ཞིག་
སྒྲོམ་པ་ལགས། གཞན་སྒྲོམ་ན་རིམ་འདྲ་ཞིག་སྒྲོམ་གསུང་དུ་གསོལ།

༦ ལན་ནི་སྤྱིར་སྤྱོད་རབས་སོགས་སྒྲོན་བྱུང་གསུང་རབ་ལས། ཆོངས་པ་

དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདུད་ཅིག་གིས་.....
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་པའི་ཆེ་རྒྱུན་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་མཁྱེན་
ཏེ། གཟུགས་དེས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱུལ་པ་བཞིག་མི་རུས་
པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྒྱུན་འཇམ་དབྱངས་དེའི་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་
ཆོས་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་...
སོགས་མང་བས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་ན་ལྷ་མ་བྱེད་མི་
རུང་བའི་བྱབ་པ་གཟུང་དཀའ་ཞིང་། དེས་ན་ལ་མོ་ཆོས་རྒྱུང་ལྷ་བྱར་ཆོས་
གལ་ཏུ་(༡༡)བསྟན་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོགས་འདོད་གྱིས་
ཆོས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་རྒྱབས་ལུལ་ཆོག་པ་ཞིང་གི་སྐབས་ལྷ་མའི་གས་སུ་སྒྲིམ་.....
ཆོག་པ་འདྲ་ཞིང་། རྣམ་པ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཡང་ལ་མོ་ཆོས་རྒྱུང་རྒྱལ་བ་འདྲ་
དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་གསུང་བ་པོ་ཆད་ལྟན་གྱིས་དྲང་དོན་དགོངས་པ་...
ཅན་ཏུ་གསུངས་པ་མིན་ན་ངོ་པོ་གཙོ་ཆེ་བས། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།
བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་གྱིས། ཁེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས། འདྲ་
མེད་ཆ་བྱད་རྒྱུད་པ་མཛད། འདྲ་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་ནང་ནའང་གདའ། །
འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་རྒྱལ། འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་
ལྟར། རྫོངས་མེད་རྫོངས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུས་པ་མ་ལགས་རྒྱུས་པའི་
རྒྱལ། ཁ་བ་མ་ལགས་ཁ་བ་ལྟར། རྣམ་པར་འཕུལ་པ་སྤྲོ་ཆོག་ཀྱིས། ཁེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གིས་
འདུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུང་གི་རྣམ་པ་དེ་ཁར་སྒྲིམ་ཆོག་པ་འདྲ་ཞེ། འདི་རིགས་དེང་
སང་གཏུལ་བྱ་ལ་སྤྱོས་ཏེ་དགོས་པ་ལས་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཆོག་པ་ཞིང་གི་བྱིས་
ཆ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་པོ་དང་། རྒྱགས་རྒྱུང་གི་གས་སུ་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་
ཆོག་པ་ཞིང་དངོས་ཀྱི་གས་སུ་གཏན་ནས་འབྱིར་མི་རུང་ངོ་། །

༥ དྲི་བ་གཉིས་པར། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྤྱང་ཆངས་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ལ་བྱད་མེད་མ་གཏོགས་ས་སར་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག་པས་རི་ལྟར་བྱ། ལན་ནི། ཆངས་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བྱད་མེད་པ་ནི་ག་ལ་ཡིན། སྤྱི་མ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། ཆངས་པ་ཞི་དྲག་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཞི་དྲག་གི་རྣམ་པ་གང་ལས་ཆོས་ཁྱས་མ་ཁྱས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །

༥ དྲི་བ་གསུམ་པར། འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྟེན་འདྲ་ཡོད་སར་ཕྱིན་སྐབས་ཕྱག་གདན་འདིང་བ་ཡོད་འདུག་པར་དེ་དག་ལ་ཕྱག་མ་བཅལ་ན་ནི་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཅིང་། བཅལ་བའི་ཆེ་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་འགྲོ་བར་འདུག་པ་བཅས་རི་ལྟར་བྱ་..... དགོས་པ་ལགས། ལན་ནི། གཞན་གྱིས་ཕྱག་གདན་འདིང་བ་སོགས་སྤྱངས་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་ཅི་བྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་དགའ་དེ་ཙམ་གྱི་ངོ་ལ་བལྟས་..... བལྟས་རང་གིས་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་བྱེད་ཅུས། དེ་ནི་བལྟས་པ་དང་སྒྲིག་ཆག་བརྟེན་པ་རང་ཡིན། (༡༢༩) བྱད་པར་དུ་བྱེད་སྒྲིལ་བཅོན་ཞེ་སྟོང་འཇིན་པས་འདི་འདྲ་འདྲི་བ་ནི་མགོ་རུལ་ན་བས་མ་ཆོར་བའི་དཔེ་ལྟར་འདུག །འདི་རིགས་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིལ་པ་.... གཏོང་བར་བཞིན། འབྲུལ་མེད་རྗེ་སྤྱི་མའི་བཀའ་སྒྲིལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མཆོད་བགྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མ་..... གཏོགས་སྒྲིལ་པ་མི་གཏོང་ཡང་རང་གི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པའང་ལོ་རེ་ལ་ཆར་རེ་ཡང་མི་དྲན་པ་བདག་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་མཆོད་བགྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐབས་ལགས་ནའང་སྐབས་ལ་གཉིས་འཇིན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། གཉིས་འཇིན་བྱས་ན་ནི་སྐབས་འགྲོ་གཏོང་བར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་མན་ངག་ལས། སྐབས་སུ་སང་བའི་སྤྱོད་ཆོད་དེ་ཡང་

མིང་དང་རུས་དང་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལིངས་ཀྱིས་བཞག་ནས་...
ང་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར། རང་གི་
མིང་རུས་ངན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བདག་གིར་མི་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་
སྐབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྟ་བུས་སྒོས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་
མི་གང་ལ་ཡང་སྟོང་རྗེས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་
འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཆོལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། མགོ་འབུལ་ལུས་འབུལ་གྱིས་
ཕྱག་འཆོལ་མི་མཛད་པར་ཁྱུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
བསྐྱ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ནི་སྐབས་ཀྱི་འོས་ཡིན་ལ། ལྷ་
ནམས་སྐབས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་ལུས་རིགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞི་ན།
ཉགས་དང་། རོ་པོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཚོས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུས་སོ། །དེ་ལ་ངི་ལྷར་རྟོགས་ལས་ཤེ་ན་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་
ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། །སྐབས་འགྲོ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་
བྱུང་བ་ལྟས་ནས་བརྟས་སུ་མི་བྱུང་བ་ནི། གཞུང་ཆེན་མོ་རྒྱུད་ཁྱ་དར་རླིག་
ལས་ཀྱང་། བརྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐོག་
མར་སྐབས་འགྲོ་ཡིད་(༡༩༧) ཁུལ་རུས་པ་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་པར་བྱ་ལ།
སྐབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་...
དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་...
པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉམས་ལེན་དེ་ཅམ་མི་བྱེད་པའི་ཁེངས་བསྐྱངས་སུ་
བྱས་ནས་སྐབས་འགྲོ་རེ་ཅམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་...
བྱུན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་གཏམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། དཔེ་
ཚོས་ལས། གཉིས་ལ་བཞོན་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ལ་རྒྱག་རུམ་པོན་པོའི་ལྷ། །
ཞེས་པའི་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ལ་གཟིགས་ནས་སྐབས་འགྲོའི་ཚོས་སྐོར་གྱི་གཞུང་
ཆེན་མོ་མཐའ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོས་སྐབས་...

འགྲོ་ཡང་ངེས་ཀྱི་བྱ་བ་དོན་མི་ཆུང་བ་ཞིག་མ་མཛད་ན་གལ་ལ་ཐུག་དུས་.....
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟུན་ཐུག་
རྒྱུ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ དྲི་བ་བཞི་པར། རང་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་གྲགས་ཆེན་ཤ་
སྟག་བྱང་ན་སྟམ་པའི་སྒྲོ་དེ་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ངན་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་པ་ཀྱི་བསམ་
པ་ཡིན་ཅིས་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་དུ་གསལ། ལན་ནི། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་དེའི་སྒྲོན་དུ་
ཀྱན་སྒྲོང་བསྟན་འགྲོ་ལ་པན་སེམས་དངོས་གནས་པ་ཡུད་ཅེས་ཞིག་ལས་མ་.....
སྒྲིས་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་རང་
གི་རྟེན་བཀྱར་སྟགས་འདོད་པས་འཁོར་བསྐྱས་ན། སྒྱིར་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་
པས་མི་རུང་བར་མ་ཟད་བྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ཡིན་ན་བཙོན་.....
འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟགས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། བྱང་སྒྲོམ་ལས།
རྟེན་བཀྱར་འདོད་སྒྱིར་འཁོར་ནམས་སྟུང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་རིགས་
ལ་སྒྲོ་ཅང་པོས་ཀྱན་སྒྲོང་ལ་རྟོག་དཔྱད་མ་ཞུགས་ན། པན་སེམས་ཡིན་ཁྲུལ་
གྱིས་འདོད་ཆེན་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་བྱུང་
བའི་ཆེ་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པ་དང་དུ་སྤངས་པས། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
སྤུ་འདུག །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་
གོས་པར་འགྱུར་རོ། །

༦ དྲི་བ་ལྔ་པར། བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན་རང་ལ་ཉེས་པ་རེ་འབྱུང་ལ།
བྱས་ན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་འཁྲུགས་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེའི་ཆེ་གཞན་རྒྱུད་མི་འཁྲུགས་པའི་བྱིར་.....
རང་གིས་བྱ་བ་དེ་མ་བྱས་པ་ལེགས་སམ། ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལགས། ལན་ནི། (༡༩ན) དེ་
འདྲའི་ཆེ་བྱ་བ་དེ་མ་བྱས་ན་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འགྱུར་བའམ།
བྱས་པས་དགོས་པ་ཆེན་རང་གི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལ། འོན་ཀྱང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཐོག་མ་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཐབས་མཁས་

བྱ་ཞིང་། འབྲུག་ས་པའི་ཆེ་རང་གིས་བཤད་སྤྱད་ས་མ་བྱས་པར་ཡལ་བར་དོར་
ན་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཤིག་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོས་པ་རྒྱམས་ནི་
ཡལ་བར་འདོད། ཁྱེས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་སྤྱད་ས་བྱས་ཀྱང་འབྲུག་ས་པ་
སྐྱེ་བའི་ཐབ་དགོལ་ཅན་སོགས་ལ་ནི་བཤད་སྤྱད་ས་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་ཅིང་དུ་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པ་འདི་དང་ཆ་མཐུན་པ་རང་གི་གཡོག་
འཁོར་ལྟ་བུས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱས་ན་དེ་ལ་རང་གིས་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་
བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཡོག་འཁོར་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ། མདོ་ཆ་ལས། གཡོག་འཁོར་གྱི་
བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཡུ་ཏེ་རང་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་
བདེར་བཞག་གོ །གཡུ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རུས་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱན་བཅད་ལ། ཆོས་
དང་ལྷན་པ་བསྐྱེད་ནས་དེས་གྲོས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེའི་གཞི་ལས་གཡོག་
འཁོར་མི་དགའ་ཞིང་འཕོ་བ་ལྟ་ན་བྱེར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །མི་རུས་པ་ཉིད་ན་
གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་གཡོག་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་གཞན་རྒྱམས་ཅི་བདེར་གཞོག་
པ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་རྒྱམས་
ལ་རང་གི་ཅི་རུས་གྱིས་རྒྱན་བཅད་ལ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་།
དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གཡོག་འཁོར་མི་དགའ་ཞིང་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་བྱེར་བ་
དང་སྤྱན་སྤྲོ་སོགས་གྱིས་བྱེར་མི་གཏོང་བར་བསྐྱབ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་ཐབས་གང་
བྱས་ཀྱང་གཡོག་འཁོར་གྱིས་བྱ་བ་ངན་པ་རྒྱན་མི་གཙོད་ཅིང་འཁོར་དུ་བསྐྱོ་
མི་ཐུབ་ན་བདག་ཉིད་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་
སུ་ཡང་འཐབ་ཚོད་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་སྤར་གང་ལ་སྤྱད་ས་པའི་
གདམས་ངག་གི་མཆོག་གཞུང་ཆེན་མོ་རྒྱམས་དེས་དེས་མཛད་ནས་སྐབས་སུ་
བབ་པ་ན་ལག་ལེན་གྱིས་མ་འཕོངས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་གཡུ་ཆེ་ཞིང་སྤྱད་ས་
མིང་པའི་རྟོག་བཟོའི་མན་ངག་ཅམ་ལ་རེ་བར་(༡༩༧) མི་བྱའོ། །

༥ དྲི་བ་དྲུག་པར། མདོ་ལུགས་ལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མ་བཤད་འདུག་
པས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་རྒྱུ་ལགས། ལན་ནི། སྒྲ་མཚོད་ཆེན་མོའི་
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་
རིགས་གྲོལ་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་བྱ་བ་མོང་དང་བྱ་བ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ཚན་གཉིས་དང་ལྟན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་མཆན་...
དུ། བྱ་བ་མོང་བ་ནི་མདོ་སྒྲུགས་གྱི་མན་ངག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འདོམས་པ་
ཞིག་ལ་གསུངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་གྱིས། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་གདམས་ངག་མ་ལུས་
པ། །དོན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྒྱུ་བཞིན་དུ། །དུས་ད་ལྟ་མ་སྤྱོད་ལྟག་པར་
འདོམས། །ངའི་གསུམ་ལྟན་སྒྲ་མ་འགྲན་ཟླ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གྲངས་འདྲེན་གསལ་ཁ་མ་མཛད་ཀྱང་། གྲངས་འདྲེན་དགོས་ན་སྒྲ་མཚོད་
དང་པའི་ལྟན་ཤིང་དུ། སྒྲ་མ་གསུམ་སྒྱུན་ཞིང་དབང་བཞི་ཡོངས་རྒྱུགས་...
བསྐྱར། །མདོ་རྒྱུད་དགོངས་པ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཤད། །ཟབ་རྒྱས་བདེ་
སྒྲག་རྒྱུགས་པའི་མན་ངག་མཛད། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཞེས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་
པ་སྒྱུན་པ། རྗེ་སྒྲོ་བཟང་པར་བཤད་པ། གདམས་ངག་གནང་བ་སྒྲི་གསུམ་ལ་བྱའོ། །

༦ དྲི་བ་བདུན་པར། སྒྲ་མ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཤོས་སྐབས་གནས་ཀྱང་འདུས་གྱི་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་
དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་པ་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱལ་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། རོ་བོ་ཡི་དམ་སོགས་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་མ་རང་གི་རྒྱལ་པར་སྒྲོམ་པ་གང་ལགས། ལན་ནི།
དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་དྲུགས་པོ་དགེ་བཤེས་པས་མཛད་...
པ་ལས། སྐབས་གནས་ཀྱང་འདུས་གྱི་སྒྲ་མ་ད་ལྟ་མཇལ་ཚོད་གྱི་ཐ་མལ་པའི་
རྒྱལ་པར་བསྒྲོམས་ནས་ཕྱག་མཚོད་བྱེད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་བྱ་བ་མོང་བའི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་རྗེ་འཆང་སོགས་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱལ་
པར་བསྒྲོམ་པ་སྤྱགས་ལུགས་གྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པས། རང་
ཉིད་གསང་སྤྱགས་གྱི་སྒྲོ་བཟང་དུ་བྱུར་ན་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་རྒྱལ་པར་བསྒྲོམ་པ་

འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ། དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་
དྲིས་ལན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པའི་གསུང་། ལྷ་མའི་ནལ་འཕྱར་གྱི་
སྐབས་སུ། ལྷ་མ་རྩོལ་ཆེ་འཆང་དུ་རྒྱུར་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་། ད་ལྟ་རི་བཞིན་དུ་
སྒྲིམ་པ་གཉིས་གང་བྱེད་བེད་པ་ལ། རྣམས་(༡༩) སོ་བཟའ་བརྒྱད་གྱི་མས་
གྲས་གྱི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་མའི་སྐུ་རི་ལྟ་བུ་ལ་བཙས་སྤྲད་མི་བྱེད་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུར་སྐྱགས་ལྷགས་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་རིགས་བདག་
གི་རོ་སྤྲོ་ལྷ་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷ་མའི་ནལ་འཕྱར་གྱི་སྐབས་སུ་ཆ་བའི་
ལྷ་མ་རྩོལ་ཆེ་འཆང་ལྟ་བུ་ཡོངས་སྐུ་ཞིག་གི་ནམ་པར་བསྒྲིམས་ནས་དེ་ནས་……
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཚས་རྒྱུད་བསྐྱུང་
མ་གྲུན་བསྐྱེམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་བྱེད་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྣམས་ལྷ་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་གྱི་ནམ་པར་བསྒྲིམ་པས་མི་
ཆོག་ཡོངས་སྐུ་བརྒྱན་ཅན་གྱི་ནམ་པར་བསྒྲིམ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་
སོགས་གྱི་ལྷ་མ་ལ་དད་གུས་གསར་དུ་རྒྱུད་བའི་དུས་སུ་ད་ལྟ་རང་གི་མཐོང་……
ཆོད་གྱི་ཐ་མལ་པའི་ནམ་པར་ལ་བཙས་སྤྲད་མ་བྱས་པར་གསལ་བྱུང་……
ནས་རྒྱུན་རྟོག་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་བཟའ་དྲིན་དུན་པ་དེས་པར་བྱ་……
དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དུས་ཀྱི་ཏུ་ཕན་ཆེ། རྣམས་ལྷགས་གྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་། ལྷ་མ་ཆོད་ཆེན་མོ་ལས། ནམ་པར་དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཆལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཇུག་དཀར་འཕྱོ། །ཞེས་པ་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་
དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་ནམ་པར་དུ་བསྒྲིམ་པ་ཡང་ལྷ་མ་སྐུ་རྒྱུར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་
པར་དེའི་འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། དུར་སྐྱིག་འཛིན་པའི་
གར་གྱི་ནམ་པར་ལ། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་མལ་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་མཛད་
པའི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷ་མ་ཐ་མལ་པའི་ནམ་པར་ཅན་ལ་མཆོག་དུ་གྲས་པར་
གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་དཔོན་དང་ནི་རྩོལ་ཆེ་འཛིན། །

[illegible]

གང་བྱེད་རྒྱུ་ཆོད་ལ་དཔགས་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབས་པ་ཞིག་ལ་གཙ་.....
མོར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

༥ དེ་བ་བརྒྱད་པར། བཤད་ལུང་གི་བརྒྱད་པས་ལུང་རྒྱུད་གི་བརྒྱད་པའི་གོ་ཆོད་པ་
དང་། ལུང་རྒྱུད་གི་བརྒྱད་པས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་པགས།
ལན་ནི། འདི་སྐོར་ལ་ཁུངས་དག་པའི་གཞུང་གི་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ཞིང་།
དོན་གྱི་སྤང་དུ་མཚན་ནས་སྦྱས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱིམ་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་.....
འཆང་གི་བཀའ་འབུམ་དུ། བསྐྱུག་ལུང་། བཤད་ལུང་། འབྲིང་ལུང་གསུམ་སོ་
སའི་དོན་གསུངས་ནས། ལུང་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་ཕྱིས་གཏུལ་བུ་སྤྱོད་
དམན་པས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྣམས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས།
བསྐྱུག་ལུང་བཤད་ལུང་འབྲིང་ལུང་གི་སྐོར་ནས་སོ་སོར་གསུངས་པ་(༡༥ན) མཛོད་
ཐུགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེང་སང་ལུང་རྒྱུན་
འབྲིང་རྒྱུན་ཞེས་གྲུ་དོག་གིས་སོ་སོར་དབྱེ་བྱང་། དོན་ལ་བསྐྱུག་ལུང་རྒྱུན་ཡོད་
པ་ཞིག་སྤྱོད་མ་དབང་པོ་རྣམས་སྤྱོད་མས་བསྐྱུགས་པའི་ཆེ་དོན་འདི་དང་.....
འདིའི་ཞེས་གོ་བ་ཆགས་ན་ཁྱིམ་ཆོས་པའི་གོ་ཆོད་ལ། གོ་བ་མ་ཆགས་ན་ནི་
སྤྱོད་མས་ཇི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་སྤྱོད་མའི་རྣམ་པ་གཟན་པ་ལས་ཁྱིམ་ཆོས་པ་གལ་.....
འདོག་ །འོན་ཀྱང་དེང་དུས་མཚོག་དམན་བར་པ་རྣམས་ཐོབ་རྒྱ་དང་གསན་
རྒྱུ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཁོ་པོ་ཡང་དོན་གྱི་གོ་ཐུགས་དེ་ནང་བཞིན་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་གོང་
དུ་ལུང་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་གཏུལ་བུ་སྤྱོད་དམན་པས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་.....
ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་པས་ལུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱུད་ཁུངས་སོ་སོར་.....
མི་བཞེད་པ་ནི་གལ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱུགས་ལུང་ཅམ་ཚུལ་བཞིན་ཉན་པས་
ལུང་རྒྱུད་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་བཤད་པ་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད། ཆོས་དེའི་བསྐྱུགས་

ལྷང་མ་ཆད་པའི་སྐོག་གཞུང་དེ་ཁའི་སྤྱི་ཁོག་གི་གོ་བ་ཆགས་ངེས་ཀྱི་བཤད་
 པ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་སྐོབ་ཀྱང་བཤད་ལྷང་གཉིས་ཀ་སྐོབ་པའི་གོ་ཆད། འོན་
 ཀྱང་དཔེར་ན་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བཤད་པ་ལེགས་པར་སྐོབ་ན་ལྷུ་གསུམ་
 གྱི་སྐྱུ་རྟོན་གྱི་བཤད་པ་ཆ་ཆང་སྐོབ་པའི་གོ་ཆད་ནས་རང་གིས་སྐོབ་བསམ་
 སྐོམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་སྐོགས་
 རུང་ཡང་ལྷུ་གསུམ་གྱི་ལྷང་སྐོབ་པའི་གོ་མི་ཆད། ཡང་འགྲེལ་པ་རྟོན་གསལ་
 ཉུ་བྱ་ཅ་ཆོག་མ་སྐོར་བའི་འགྲེལ་པའི་བཤད་ལྷང་ལེགས་པར་སྐོབ་ན་ཅ་བ་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཉུ་བྱའི་བཤད་ལྷང་གཉིས་ཀ་སྐོབ་པའི་གོ་ཆད་བྱས་ཆོག་
 པ་འདྲ་སྟེ། ལྷང་སྐོབ་པའི་རྟོན་ནི་བརྒྱུད་ལྷན་སྒྲ་མས་ལྷང་བསྐྱགས་པའི་ཆེ་
 དད་གུས་ཀྱིས་ཉན་པས་ཆོག་རྒྱ་བར་སྐོབ་པའི་བག་ཆགས་སེམས་སྟེང་དུ་
 བཞག་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཤད་པ་སྐོབ་པའི་རྟོན་ཡང་སྒྲ་མས་བཤད་པ་
 བཞིན་གྱི་རྟོན་གོ་བའི་སྒྲ་རིག་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་གོང་མ་
 རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ཐར་དང་གསན་ཡིག་དུ་ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་དང་དེའི་སྐོག་ནས་
 ཅ་བའི་བཤད་པ་ལན་འདི་ཅམ་སྐོབ་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོ་(༡༥) ལྷུ་སྟེ་ད་
 རུང་ལྷངས་སྐབ་པའི་དམ་པ་གོང་མའི་སྐྱག་བཞེས་དང་། གཞུང་གི་གསལ་བ་
 རི་ཡོད་གཟིགས་པར་བྱ། བརྒྱུད་པ་ཡང་རང་ལ་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བ་ལ་བར་
 མ་ཆད་པའི་གྲངས་འདྲན་རྒྱ་ཡོད་པའང་དགོས་ཏེ་འཆལ་ཉམས་སྲུ་མ་སྐོང་
 བ་གལ་ཆེད། །

༥ དེ་བ་དགུ་པར། ཆོ་འདིར་བསྐྱན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་གཞན་རྟོན་འགྲུབ་པ་
 ཞིག་བྱང་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་གར་སྐྱེ་ནའང་སྐྱེ་སྐྱུ་པའི་སྒྲ་དེ་བཟང་ངན་རི་ལྟར་ལགས། ལན་
 བྱི། སྒྲ་དེའི་རོ་སྐོ་ཅམ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་གྱི་བསྐྱན་འགྲོའི་རྟོན་
 མཛད་པའི་སྟོང་སྟོབས་དང་རྗེས་སྲུ་མཐུན་པས། ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་དེ་
 འདྲའི་སེམས་བཙས་མ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་གང་སྐབ་བྱས་ན་བསྐྱེད་ནམས་ཆེ་

བྱང་། བསམ་པ་ལྟར་སྤང་དེས་སྤང་ནས་སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་
 འགལ་གྱི་ལྟར་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་.....
 འཇུག་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 སྐབས་སྦྱོང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད། ཅེས་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་
 གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་སྐར་མ་ལྟ་བུ་
 བདག་གཞན་བརྗེ་རུས་པའི་བྱང་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྦྱོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྦྱོབ་པ་དང་། དུག་གསུམ་
 གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་ཅམ་ཡང་མེད་པས་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་...
 དང་ལྡན་པ། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོང་དེ་དག་ལས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་
 ཉེས་མེད་དུ་གནང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་བྱང་པར་བ་དེ་ལ་
 ཉེས་བྱས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་སྦྱོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་སྦྱི་ཅམ་ལ་ཡང་མ་གནང་ན། སྦྱོམ་པ་མི་བསྐྱང་
 བའི་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ། གནས་འདི་ནི་སྤུབ་པ་ཉག་གཅིག་གི་
 དུལ་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་སྤུ་ལ་ཉེན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་བཅོས་མ་ཅམ་ལ་འབྲལ་ནས་སྦྱོང་མིན་ལ་
 གསང་བ་སྦྱོག་པ་དང་། རང་སྒྲུགས་ལ་མི་དགའ་བ་ཅམ་ལ་མངོན་སྦྱོང་བྱེད་
 པ་དང་། གསང་སྒྲགས་ལ་ཁག་བཏགས་ནས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ལས་འགལ་
 བར་བྱེད་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཛེམ་པ་རྣམས་གཞན་དོན་...
 རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་(༡༥ན) ལ་དུས་དབང་གིས་འབྱུང་ཉེ་
 བས་རང་ལ་རང་གཅེས་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་པ་གལ་ཆེན། །

༥ དྲི་བ་བཅུ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་སྤོ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེ་
 སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་ཟེར་ཨོ་ཆོག་ལགས་

ལན་ནི། ཚད་མ་ནམ་ངེས་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནམས་ཀྱི་རྣམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས།
ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁོ་ནས་མཁུན། །
ཞེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་
ཞིང་སྤྱོད་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ནི་རོ་བོ་ཆོས་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པ་
པས་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་ལྟེ་
རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་དེ་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱུང་པར་རྟེན་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་རྟེན་མདོན་སུམ་རྟེན་གཟིགས་པ་ནི་སྦྱོར་ཉིད་སྒྲིམ་
པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་ལྟེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཟིགས་ཚུལ་དེ་
ནི་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་རྟེན་འདོན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཁོ་ནའི་
བྱུང་ཆོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པའི་ནམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བ་དེ།
སྦྱོར་ཉིད་སྒྲིམ་པ་མཐར་མ་ཐུན་པས་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་རྟེན་འདོན་པའི་
དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པ་ལ་ཐུག་པར་རྒྱུན་པའི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་པ་
གྱིས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྦྱོར་དོན་རྟེན་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ནམ་བཤད་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་བ་བཅུ་གཅིག་པར། མི་པོ་ལ་པོ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་ཡིད་སྦྱོན་ནར་མར་ཡོད་
པའི་ངང་ནས་པོ་ལ་པོ་དེ་ཤི་སང་ཆེ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་ན་སྦྱིར་ཉེས་པ་རི་འབྱུང་འབྱུང་།
དགེ་སྦྱོར་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་རི་ལྷ་བྱུ་ཞིག་འབྱུང་གསུང་རྟེན་གསལ། ལན་ནི། བསམ་པ་དེ་
ཅམ་ལ་པོ་ལ་པོ་ཤི་བའི་སྦྱིར་བ་རང་གིས་བྱས་སམ་བྱེད་རྟེན་བཅུག་པ་དང་
མ་འབྲེལ་ན་རྟེན་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་ཞིང་། བཅས་
ལྷན་(༡༦བ) དགེ་སྦྱོར་ལ་ནི་སྦྱོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པའི་ཐེར་གཏོགས་ཀྱི་དེ་དག་

ལ་སེམས་མ་བསྐྱར་བའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་། གསོད་སེམས་སྒྲིས་ན་དེ་ནས་ལྷས་
ངག་ཏུ་མ་ཐོན་པའི་བར་བསྐྱམས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། ལྷས་ངག་ཏུ་ཐོན་ནས་
གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་ཐུག་གི་བར་ལ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བས་.....
སྲིག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་སྒྱུར་བའི་ལྷང་བ་འབྱུང་ངོ་། །སྒྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་
ལ་ནི་མཛོད་ལས། སྒྱུར་བ་ཙ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲིས། །དེ་ཡི་མཆུག་ཐོག་ལས་བྱུང་
ཐྱིར། །བརྒྱབ་སེམས་ཙ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུག་
གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་གསོད་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིག་གཙོད་དང་། གནོད་
སེམས་གང་རུང་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་། དག་སྒྲོང་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་སྒྱུར་བ་ཕན་
འདོད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་ན་ཕམ་པ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དག་
སྒྲོང་མ་སྒྲོང་མའི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

༥ དྲི་བ་བཅུ་གཉིས་པར། རྒྱལ་བ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཡབ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
ནམ་ཐར་ཏུ་རྒྱུང་ཏུ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རིམ་གྱིས་དག་སྒྲོང་མཛོད་པའི་ཚུལ་མ་གཏོགས་...
གསང་ཡུམ་བསྟན་པ་སོགས་གསལ་མི་འདུག་པ་རྗེ་ལྟར་ལགས། ལན་ནི། རྒྱལ་བ་རང་
གིས་མཛོད་པའི་ཡབ་རྗེའི་ནམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྐས་སུ་བྱེད་རང་གི་དྲི་བ་...
དེ་ནང་བཞིན་འདུག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་མ་དག་པས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཛོད་པ་...
དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་སྒྱུར་འདེབས་ལོག་ཞུགས་བགྱིས་དགོས་ཐུན་མོང་བ་...
ལ་བསྟན་ཏུ་རུང་བའི་ནམ་ཐར་ཙམ་མཛོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། གང་
ལྟར་དོན་ཏུ་རྒྱལ་བ་རང་གི་ནམ་ཐར་རང་རྩོམ་མཛོད་པ་ལས་ཡབ་དགུང་ལོ་...
བཞི་བཅུ་ཙ་ལྔ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་མ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་...
མཁའ་འགྲོ་མ་འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གསང་ཡུམ་ཏུ་.....
བསྟན་ནས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་རིགས་སྐས་སུ་བསྐྱུན་པར་གསལ་ཞིང་། གཞན་
ཡང་གཡངས་པ་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་སྐུའི་ཀྱིས་མཛོད་པའི་རྒྱལ་བའི་ནམ་...
ཐར་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་དང་བཅུན་པ་དག་སྒྲོང་ཨ་ནུས་མཛོད་པའི་.....

གྲུལ་བའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་གྱི་སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་རྒྱང་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དེ་.....
 བཞིན་རྒྱ་གསལ་ཞིང་གོང་གི་ཡབ་རྗེས་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། ཡང་ལན་གཅིག་
 ཡ་མ་ཀྱན་དགའ་དཔལ་ཚོས་རྟ་དཀར་པོ་ཞིག་བྲིད་ནས་བྱོན་བྱུང་སྟེ། ལྷ་མ་
 མཁའ་སྦྱིད་རྒྱ་(༡༥) ལྷན་འདྲེན་རྒྱ་ཡོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མནལ་ལམ་...
 བྱུང་ཞེས་གསལ་བ་གྲུལ་ཡུམ་དེ་ཁ་ཡིན་འདྲ་ཞིང་། ཡུམ་ཀྱན་དགའ་དཔལ་ཚོ་
 དེ་ཡང་སྤར་ཚོས་སྒྲིར་བྱགས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གོ །

༥ རྩི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པར། ཞོ་དང་འོ་མ་མཉམས་དག་སྤྱང་གིས་ཕྱི་རྩི་ཡོངས་སྤྱང་པ་དེར་
སང་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་དར་བ་འདིའི་ཁྱད་ས་རྣམ་དག་རིམ་ཡོད་གོང་གསལ་དོན་ཚན་བརྒྱ་
གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ལན་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་རང་གཞན་ཀྱང་ལ་ཕན་པའི་……
གདམས་དག་ཟབ་མོ་ཞིག་བཙུ་བས་གཟིགས་པ་མཁྱེན། མཁྱེན་ལགས། ལན་ནི། དེར་
སང་གི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཚད་ལ་ཁྱད་ས་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དག་སྤྱང་གིས་ཞོ་དང་འོ་མ་ཕྱི་རྩི་བརྒྱད་མི་རུང་བའི་ཁྱད་ས་རྣམ་
དག་ནི། མདོ་རྩ་ལས། རང་གི་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྤྱ་རེངས་འཆར་བའི་བར་ནི་
རུས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོ་བོ། བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་
བྱ་བ་རྩོས་ནའོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། མཚོ་རྒྱུ་མཆན་འགེལ་
ལས། བཟའ་བར་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། ལྷང་ཁྱུ་བ་ལས། ཞོ་ནི་རུས་སུ་
རུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞོ་འམ་འོ་མ་ལྟ་བུ་རུས་སུ་རུང་བའི་བརྒྱད་བ་
འབྱུང་ན་ཡང་ལྷང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱང་
གིས་ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་རུས་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྤྱང་ཚིག་པའི་ཟས་རང་གི་རོ་……
པོའི་སྒྲིན་ནས་དམིགས་བསལ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དེས་ཕན་པའི་ནད་
ཅན་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པས། འབྱུང་ཁམས་སྟོམས་པའི་ལྷས་བདེ་བའི་
རིང་ཕྱི་རྩིའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས། ལུས་བརྒྱ་པ་ལས། ཉེས་བྱས་ལྷགས་
ཀྱི་གོང་བུའི་ཟས་རྣམས་ཟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུན་ནས་ཁམ་རེ་ལ་ཡང་

འཛིན་བག་ཆེན་པོ་བྱ་ཞིང་། འཛིན་པས་ལུས་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་ན་དགག་
 པ་ཁོ་ན་ལ་རེ་བའི་ལུ་ཚུགས་མི་བྱེད་པར་འདུལ་འཛིན་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་.....
 འབྲང་སྟེ་ཞོ་སོགས་ནད་ལ་པན་ཆོད་ཅམ་སྟེད་པ་མེད་པར་ལོངས་སྟོང་པ་.....
 དམ་པ་གོང་མ་ཆོད་ལུན་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཏུས་
 དབང་གི་ལུགས་སྒྲིལ་ཡིན་ཆོད་པར་བཞག །རང་གི་སྤྱ་མའི་བཀའ་དང་.....
 མཛོད་སྒྲིལ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་རེ་ནས་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས། གལ་ཏེ་(༡༧) སྤྱ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཏུ་དགོས་ན་སྤྱ་མ་དེ་བཞེན་ན་མི་
 རིགས་པའི་ལམ་ཏུ་འབྱིད་པ་དང་སྒྲིལ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ་.....
 སྦྱར་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན་དེ་ལ་ནི། འདུལ་བ་མདོ་ལས། ཆོས་མ་
 ཡིན་པ་སྤྱ་ན་བརྒྱུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་དགེ་
 བའི་ཆོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་ལ། མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོང་
 ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་བསྐྱོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་སོ། །མི་རིགས་པ་ལ་
 མི་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་ངོ། །འོན་ཀྱང་
 དེ་དག་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མི་གྱུས་པ་དང་བརྟུས་པ་དང་། སྦྱོང་པ་
 སོགས་བྱ་མི་རུང་བས། སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རིག་པ་ཡིས་ནི་མི་རུས་ན། མི་
 རུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྦྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་སྦྱང་ལེགས་པར་
 བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
 རིགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གོང་གི་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་པའི་.....
 ལུང་དེས་གོ་རུས་པར་མ་བྱད། ཏུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས།
 དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མ་འོངས་པའི་ཏུས་སུ་ལམ་ཉམས་པའི་
 བྱས་པའི་སྦྱོ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྤང་བྱ་སྟེ། སྦྱོན་ནི་ནམ་
 ཡང་མིན་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱ་མ་བཞེན་པའི་སྦྱོང་ཏུ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱོན་དང་

ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྤྱིང་རྩེ་མེད་ཅིང་ཁྱོ་ལ་གསུག །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །རང་
 བསྟོད་སྒྲ་མར་སྒྲོབ་མ་ནི། །སྒྲོ་བཟང་ལྡན་པས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་གསུང་
 འདིའི་ཕྱིར་སྒྲ་མར་བྱས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་.....
 གཉེར་བའི་སྒྲོབ་མས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་ལས། གང་ཞིག་བྱིས་པ་བསྟེ་གནས་སྤྱོད། །གཡོག་པོ་ཞིང་པ་འཆོང་པ་
 དང་། །དམ་ཆོས་འཆོང་བའི་སྒྲོངས་པ་དེ། །ས་ལ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་མིན། །ཞེས་
 པ་ལས་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མ་
 བྱས་གོང་སྒྲོན་ཤས་ཆེ་ཆུང་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་ཤས་ཆེན་སྒྲ་མར་མི་བྱ་བར་མ་
 ཟད་སྒྲ་མར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་ན་དེའི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས་
 དེ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་དེའི་ཐད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་.....
 སྤང་བ་ལས། (༡༥༥) ལྷང་འདི་ནི་གང་ཟག་དེ་ལས་སྤར་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
 མ་མཐོས་པའི་གོང་དུ་སྒྲོན་འདི་དག་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་ནས་ལྡན་ན་སྒྲ་.....
 མར་མི་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་བྱ་བར་སྒྲོན་པའང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱད་
 དང་འབྲེལ་པ་འདིར་སྤར་བཤད་པའང་གཙོ་བོར་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་གསུང་
 འདིའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཟད་སྤར་སྒྲ་མར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་.....
 ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོབ་མས་དེ་དང་འགྲོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་.....
 ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་མཐོང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་མ་དད་
 པར་བྱ་བར་སྒྲོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཕྱིན་ཆད་སྒྲ་མར་
 འཛིན་པ་དང་། བསྟེན་བཀའ་བའི་ཞིང་དུ་འཛིན་པའི་ཁུར་དོར་ན་ཙ་ལྷང་
 དང་པོ་འབྱང་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་རྒྱུ་
 དབྱེ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མཁས་པ་བྱ་
 སྒྲོན་གྱི་མཆོན་འབྲེལ་དུ་ཡང་། གསུང་འདིའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་དབང་ཁུས་

ནས་སྒྲ་མར་བྱས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་
ཏུ་གཉེར་བའི་སྒྲ་བ་མས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གོང་དང་མཐུན་པར་.....
གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བསྐྱོར་ནས་སོམ་ཉིད་གནས་ནམས་ལ། །དྲི་བ་མཛད་
འོས་དམ་པའི་སྒྲ་ལ་བཟུང་བས། །བདག་ཀྱང་བྱེད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
དེ། །ཁུངས་དང་སྒྱུར་ནས་ཅུང་ཟད་སྒྲས་ཏེ་བཤད། །ཀྱན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་
རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཡོངས་རྫོགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་འདོམས་ཙེང་ཁ་པའི། །
ཐུགས་བཞེད་བཀའ་སྒྲ་ཉག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། །གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་དམ་
བཅའ་བརྟན་པོ་མཛོད། །དོན་མཐོང་དྲིས་པའི་སྒྲ་སྤང་མ་རུས་པས། །
དོགས་པ་ལས་ཀྱང་མྱེ་བའི་ལན་བཏབ་ན། །དཔང་གྱུར་མཁས་པས་གསལ་
མཛོད་ལེགས་བཤད་ཀྱན། །དེ་དོན་སྒྲ་བ་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་
སྒྲ་མའི་ཉེ་གནས་ཀེུ་ཆང་སྒྲལ་མིང་པས་སྒྱུར་བའོ། །

༥ རྒྱ་མ་དགེ་ལེགས་བཙུན་འགྱུས་ཀྱི་དྲིས་ལན། ༥ དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྒྲོ་.....
བཟང་དོ་རྒྱེ་འཆང་། །ཡེ་ཤེས་ནམ་གྲོལ་མཚོག་སྒྱུན་སྒྱུབས་ཀྱི་ཕུལ། །སྒྲུབ་པས་
མཚོད་ནས་གཞུང་བཟང་བལྟ་བའི་མིག །ཞལ་གདམས་འབྱུར་མས་འབྱེད་
པའི་ཚོག་བྱ། །ཁམ་ཏེ་སོ་ནས་(༡༥) རྒྱུལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་.....
འཛིན་པ་མང་སྒྲུབ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེ་ལེགས་བཙུན་འགྱུས་ལགས་ནས་དྲི་
བ་མཛོད་པར། །ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་མི་ཚོག་གང་ཟག་རང་ཉིད་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་གལ་ཏུ་ཚུད་པ་དགོས། །དེའི་གལ་ཏུ་ཚུད་མི་ཚུད་ནི་སྒྱུབས་སུ་སང་མ་སང་
གི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ནའང་། ཚོས་བྱེད་ལོ་བ་དང་། སྒྱུབས་སུ་འགྲོ་ལོ་བ་རེ་བྱས་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་
བ་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་རིགས་མང་ཏུ་སྤང་བས། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཤེས་ར།
བྱེད་པར་ཤེས་པ། །ཁས་སྤངས་ཤེས་པ། །གཞན་ཏུ་མི་སྒྲུབ་བཞིན་སྒྲོ་ནས་སྒྱུབས་སུ་འགྲོ་
དགོས་ན། །མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ནམས་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་གོ་
དཀའ་བས་དེའི་དོན་དཔྱིས་སྒྱུན་པ་ཞིག་དང་དོ་རྒྱེ་འཆང་གིས་མཛོད་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་.....
འགྱུར་བྱིན་སྒྲུབས་འདོད་འཛོའི་གང་འོག་གི་ཚོགས་བཅད་ཁ་ཡར་དང་། །དཔང་བཞིན་

གསལ་བད་བ་དེ་ལ་མཆན་བྱ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་ཞིག་ལྟ་བུ། ཡང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སློ་
 འགྲེལ་ཐག་བཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཤེས་བྱས་ནས་ཉལ་བསྐྱད་པས་མི་
 ཆོག་པས། སློ་འགྲེལ་ལྷགས་དེའི་གནད་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ས་བཅད་བཞི་པ་དེའི་སྤྱིང་ནས་
 རྟེན་དགོས་སམ་སྒྲིམ་ན་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་སྐབས་འགྲོའི་སྐྱར་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་
 ལན་མདོར་བསྟུས་ནི། གོང་དུ་དྲི་བར་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་རིམ་གྱིས་
 སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཅད་བཞིའི་དང་པོར་འཁོད་འདུག་པ་ཡིག་……
 སྐྱོན་གྱིས་མ་དག་ཅིང་། དེ་ནི་བྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་དུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་
 མཆན་ཉིད་ལས་ཀྱུར་པའི་བྱད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སངས་
 རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ནི་ཡུང་ཁམས་སླེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐབ་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྟུ་བ་ནས་གསུངས་པར་མ་བཟུང་མི་གནས་པའི་བྱང་
 འདས་ལ། ཤེར་བྱོན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མདོན་པ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་……
 དང་མི་འདྲ་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་
 ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་
 འཆད་པ་ན་ཡང་གོང་ལྟར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱལ་(༡༩) ནི་བྱང་ཆུབ་དེ་……
 འདྲ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་སྤེ་
 སོགས་ལ་བསྟན་པ་ལས་བྱང་བས་སངས་རྒྱལ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱལ་སོགས་གཞན་གྱི་མན་ངག་གིས་ཆོས་ཡང་……
 དག་པར་སྐབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 གསུམ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་རོ་པོའི་བྱད་པར་མཆན་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ། ཡང་
 རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་ལུང་ལེགས་པར་འཛོགས་པ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་།
 ཆོས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱད་བསྐལ་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་སྟོང་.....
 བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་གཞན་ཆོས་ལ་མངོན་པར་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་ཅན་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སོ་སོས་རང་ཅག་ལ་
 རྒྱུར་འཕྲིན་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་པས་ན། འཕྲིན་ལས་གྱི་བྱད་པར་
 ཞེས་བྱ། ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་སྟམ་ཏུ་
 བསྟེན་བཀུར་ལ་གྲུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཐོབ་ན་སྟམ་ཏུ་མངོན་ཏུ་བྱ་བ་
 ལ་གྲུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོས་ལྟན་ཅིག་
 གིས་འགྲོགས་རྒྱ་བྱུང་ན་སྟམ་ཏུ་འགྲོགས་པ་ལ་གྲུས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་
 ནི་རང་ཅག་གིས་དགོན་མཚོག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་ཕར་མོས་གྲུས་གྱིས་ཞེན་པ་.....
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་པས་ན་མོས་པའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ། ཡང་རིམ་པ་
 ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ནལ་འབྱུར་གྱི་
 རྒྱུར་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་
 རྒྱུད་བྱན་མོང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རང་ཅག་གིས་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་བྲུས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུར་བས་སྐྱབ་པའི་...
 བྱད་པར་ཡིན་པས་ན་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ། ཞིབ་ཏུ་མ་བཟླགས་ན་ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོར་མོས་པའི་བྱད་པར་དང་སྐྱབ་པའི་བྱད་པར་གཉིས་ཆེག་དོན་...
 འདྲ་འདྲ་ལྟར་གོ་ཉོན་འདུག་ཀྱང་སྤྲུལ་མོས་པ་བསམ་པ་དང་། བྱི་མ་མོས་པ་
 ལྟར་སྐྱབ་པ་རྒྱུར་བ་ཡིན་པས་བསམ་རྒྱུར་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཡང་བསྐྱབ་
 ལས་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་(༡༧) ད་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་པོའི་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་དྲན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་སོ་
 སོར་དྲན་པའི་སྐོན་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སོ་སོར་རྗེས་སུ་

དུན་པར་བྱེད་པས་ན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྲ། ཡང་གང་ཟག་གཅིག་ཅུ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བའི་གཞི་སངས་རྒྱས་...
 དང་། གང་ཟག་མང་པོ་སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བའི་གཞི་དགེ་འདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཕེལ་བའི་གཞི་ཆོས་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་བསོད་...
 རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྲ། །འདི་དག་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སའི་རྣམ་པར་གྲུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་...
 ལམ་རིམ་དུ་འགོད་པར་མཛད་པས་བསྐྱུ་བ་དང་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞིབ་...
 ཏུ་བརྟེན་པས་ཤིང་སྤུར་སྟོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཟིན་བྱིས་ཁྱད་སྤྱོད་བྱེད་པས་ཞེས་ལ་ཡང་བྱུར་ཅུ་གསལ་བ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་བྱིས་པའོ། །

ཡང་སྐབས་འགྲོའི་སྐབས། སྐབས་ལ་སློབ་འགལ་ཅུ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་གནད་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་སོགས་ས་བཅད་བཞི་པོའི་སྟེང་ནས་རྟེན་ཞེ་དགོས་...
 གསུང་བ། འདི་སྐར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་ལ་རང་གི་གོ་ཚད་གྱིས་དཔགས་ན་སྤྱིར་སྟེས་བྱ་གསུམ་གའི་སྐབས་འགྲོ་ལ་ཅུ་བྱེད་གཉིས་གཉིས་...
 འབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྣམས་ལ་སྐྱེད་བཅས་སོགས་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་སྐབས་ལུལ་ལ་དེ་ལས་སྐྱབ་རྒྱས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་རྒྱར་བྱས་ནས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་དགོན་མཆོག་གིས་སྐབས་ཤིག་སྟུང་...
 ཏུ་སློབ་ཀྱིས་ནས་རེ་སྟོན་འཆའ་བའི་སེམས་པ་དེ་སྐབས་འགྲོའི་རོ་བོ་དང་...
 སྐབས་འགྲོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གཞན་བསྟོན་རྒྱ་...
 མེད་ན་སློབ་པའི་ཅུ་གྱིས་སྐབས་འགྲོ་ཅུ་པོ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་རེས་པར་དགོས་ཀྱི་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྒྱང་འདས་...
 སོགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་ཐོབ་བྱུར་བཟུང་ནས་སྤང་དོར་མ་ཞོར་བ་ལ་...

འབད་པ་སྐྱེས་(༡༠ན) རྒྱུ་ཆེན་དེ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཆས་...
དགོན་མཆོག་སྐྱབས་དངོས་དང་། སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། དགེ་
འབྱུང་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ཅམ་
པོ་བ་ལ་འབད་པས་སྒོ་སྤྲོད་ཏུ་འཕར་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐོབ་ལུས་དང་།
རྒྱུ་ཆེན་སྐྱབ་ལུས་སུ་མཐོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་ཏུ་ཐག་...
ཐད་ཀྱིས་བཅད་པའི་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་
ལ། འདི་དཔེར་ན་འགྲོ་འདོད་ཐག་ཆོད་ན་འགྲོ་བ་འོང་ལ་སོང་ན་སྐྱབས་པ་
དང་འབྲེལ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྐྱབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱབ་སྟམ་
ན། ཆོམས་ལས་ཞེས་སྐྱེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཏུས་སུ་ངན་འགྲོ་
ལས་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱུ་ཆེན་ན་ཡིད་མི་དགེ་བ་ལ་འབྱུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཞེས་ལས་འབྲས་.....
བསམས་པ་དང་སྒྲེལ་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་ཅམ་བྱད་ཀྱི་བྱད་
པར་ཤེས་ན། སྟོན་གྱི་བསྟན་རིམ་གཞན་ནམས་དང་མི་འབྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ནས་
གསུངས་པའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་...
འདིར་སྐྱབས་འགྲོ་ཅམ་པོ་བ་ཞར་བྱང་ཅམ་མ་གཏོགས། སྐྱབས་འགྲོ་བྱད་
པར་ཅན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཤེས་ལུས་ལ་དེ་ཤེས་ན་འདིར་སྐྱབས་འགྲོའི་.....
སྐྱབས་སྒོས་འགེལ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆོས་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་
གནད། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བཅད་བཞིའི་སྟངས་རྟེན་དགོས་
པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོའི་རྩ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་.....
འགྲོ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་ཅམ་བྱད་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བའི་ས་
བཅད་བསྟན་ནས། རི་ཅམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ་དང་། སྐྱབས་
སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱད་པར་ཅན་...

གཙུག་པོ་སྒྲིན་པའི་ས་བཅད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་ཚས་ཐོབ་བྱུང་བཟུང་ནས་སྐྱབ་པར་དམ་བཅའ་བཟུན་པོས་ཁས་.....
 སྒྲངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཚས་སྒྲིན་མཁན་དང་། ཚས་སྐྱབ་གྲོགས་གཉིས་
 ཀ་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་ལ་ཡང་ཕར་རེ་བ་རྒྱུ་པ་...
 ཅམ་མིན་པའི་(༢༠༧) ཚས་སྒྲིན་པ་པོ་དང་། ཚས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་
 བས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་ཤེས་
 པས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་དད་པའི་ནང་ནས་མདོན་འདོད་གཙུག་ཆེ། ཁྱད་པར་ཤེས་
 པས་དགོན་མཆོག་སོ་སོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས། ཁས་སྒྲངས་པས་ཤེས་པ་
 རྟུར་སོ་སོར་སྐྱབས་སུ་སོང་། གཞན་དུ་མི་སྤྲོ་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་གྱི། སྐྱབས་གནས་གཞན་མི་འཆོལ་བར་བསྟན་པས་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ནི་གཙུག་པོ་ཡིན་ཞིང་། ས་བཅད་གཞན་ནམས་དེའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐབས་
 དང་། བསྐྱབ་པ་དང་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་གྱི་སྐབས་སུ་
 ཡང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་རང་དགར་བསྟན་པས་མི་ཆོག་པའི་གནད་མང་དུ་...
 བསྟན་པས་ཞིབ་དུ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབས་འགྲོ་ཅམ་...
 ཁྱད་འདི་སྐོར་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དཀའ་ཆེན་ནམ་
 མཁའ་རྩོ་རྗེའི་གསུང་རྒྱུན་བདག་གི་དྲིན་ཅན་ཙུ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་བཟང་ལྷོ་བྱ་...
 དབང་རྩོ་རྗེ་འཆང་དངོས་རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་བཟང་ནམ་གྲོལ་དཔལ་བཟང་པོའི་...
 ཞལ་ནས་ཐོས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པའོ། །

༥ མན་ངག་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། རྒྱུ་སྤྲུལ་ལས། སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་སྤྱོད་
 དཔོན་གྱིས། བྲིག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་ནམས་གྱི་དབང་
 བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་དང་།
 ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་དར་རྒྱུ་ལས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ན། རྒྱལ་

བསུལ་དང་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་པའི་རྟེན་དང་དཔུང་.....
གཉེན་ཏུ་ཡིད་གིས་དམ་འཆའ་ཞིང་ངག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལོ། །

༥ དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་དེ་དང་དེ་རང་རྒྱད་ལ་ཐོབ་བུའི་དཔུང་གཉེན་ཏུ་
འཇིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་དང་། གཞན་རྒྱད་ལ་གྲུབ་ཟིན་འཇིགས་པ་
ལས་སྒྲོལ་བའི་དཔུང་གཉེན་ཏུ་འཇིན་པ་རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་ལོ། །རྒྱུའི་རྒྱབས་
འགོ་བྱེད་པ་དེས་གསུམ་ག་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པའི་དེས་པ་མེད་...
ཀྱང་། འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དེས་ནི་གསུམ་ག་ལ་རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་
བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ཐོབ་བུའི་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཐོབ་བུར་བབྱང་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་(༡༧) ནི་འབྲས་བུའི་
རྒྱབས་འགོ་དང་། རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱད་
ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་རྒྱབས་འགོ་ཅམ་...
ནི་རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་དང་རྒྱབས་འགོ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དེས་རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་...
པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དེས་འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་
པའི་དེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟིགས་ཏུས་སུ་གྱུར་པས་སྒྲེ་པོ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་
ལ་མས་པ་རྒྱུང་ཞིང་མས་སྒྲེ་ལྟར་སྒྲུང་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་...
འགྲེལ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་རང་ཆོད་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཅུང་ཟད་གཞུང་ལ་
རྒྱུངས་ཀྱང་གདམས་ངག་ཏུ་མ་གོ་བས་ཤེས་འདོད་ཆེ་ལ་རྒྱབ་འདོད་རྒྱུང་བ་...
དང་། རྒྱབ་འདོད་ཕལ་པ་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་
རྒྱབ་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་མ་གཏོགས་སྟིང་ནས་རྒྱབ་པ་ནམ་དག་ལ་རེ་བ་ཞིབ་
ཡོད་ན་རང་གི་ཆ་བའི་སྒྲ་མས་གཞུང་དོན་མཐའ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་...
པར་བྱེད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་འདི་འདྲ་སྟོ་སྟེལ་ཏུ་སྟེལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་...
བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་རྒྱབ་པས་...

མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་འགོ་བ་ཀྱན་ཀྱང་ལམ་ནམ་པར་དག་པ་འདི་ཁོ་
ན་ལ་འགོད་པར་རིགས་སོ། །

༥ ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱུར་བྱིན་རྒྱབས་.....
འདྲོད་འཛོམས་པ་དེ་སྤྲ་མཛོད་དངོས་གྲུབ་འདྲོད་འཛོམས་ཁ་ཡིན་ན་དེའི་.....
གོང་འོག་གི་ཆོགས་བཅད་ཁ་ཡར་དང་དབང་བཞིའི་གསལ་བཏབ་བཅས་གྱི་
ཆོག་དོན་བསམ་ཆོད་མདོར་བསྒྲིལ་ཏེ་བཀོད་ན། ཐོག་མར་མཛོད་བརྗོད་ཤོ་
ལ་ཀ་དང་པོའི་དོན་ནི། རུས་གསུམ་རུ་བྱོན་ཞིང་སྒྲུགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་
གྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ། བརྟུང་བཞི་སྤྲ་རགས་དང་བཅས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་
སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་.....
སྒྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་འཕྱུལ་དྲ་བའི་རང་གཟུགས་གྱི་ནམ་.....
པར་རོལ་བའི་སྒྲིན་ས། གརུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྒྲུག་གི་རེ་བ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ། མཚུངས་སྒྲ་མེད་
པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ཅ་བའི་སྤྲ་མའི་ཞབས་ལ་སྒྲིག་གསུམ་(༡༧) གྲུས་པའི་
སྒྲིན་ས་སྒྲུག་བཞུའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གོང་རུ་སྐྱུ་འཕྱུལ་དྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་
རྒྱལ་བ་ནམས་གྱི་མཁའ་བཙུན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་ནམ་འཕྱུལ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་.....
བ་ལ་སྐྱུ་འཕྱུལ་དྲ་བ་ཞེས་སྒྲུགས་གྱི་གཞུང་ནམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱ་མའི་ནམ་
འཕྱུལ་སྐྱ་ཆོགས་འཆར་བ་དང་འབྲེལ་སྐྱུར་བར་སྐྱར་དོ། །ཤོ་ལ་ཀ་འདི་
སྒྲིན་དག་གི་རྒྱན་གང་རུ་གཏོགས་པ་ནི། རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་པ་
ནི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གརུལ་བྱའི་རེ་བ་སྒྲིང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུར་སྐྱབ་པས་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་.....
རྒྱན་གྱི་ནང་ཚན། འཇིག་རྟེན་ནམས་ལ་འདྲོད་པ་ནི། རྟེན་ཕྱིར་དཔག་
བསམ་རྒྱང་འབྱུང་དོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པས་རྒྱའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་དང་གཟུགས་ཅན་བསྐྱེས་པའོ། །

༥ ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཏུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འདྲེན་ང་.....
 ཡོངས་ལ་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྱི་བྱས་པ་ལས། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚ་བའི་
 སྤྲུལ་མཆོག་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་ཏུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱང་ལས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱགས་....
 པ་བརྟེན་དེ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ཏུ་དཔྱད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མར་.....
 དོགས་པའམ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བ་དེ་དགག་བྱ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཆོན་
 བམ་སྟེན་བྱེད་ཏུས་པ་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་སྟུམ་ཏུ་སེམས་པ་ན། འོན་ཏེ་གཞན་
 དག་གིས་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་འབད་ཅིང་སྟེན་པར་འོས་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་...
 ཆེན་པོ་བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱི་གོ་འཕང་དེ། དེང་འདིར་དཀའ་བ་མེད་པར་
 སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བདེ་སླག་ཏུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟུན་པར་ཏུས་པར་ཏུས་...
 པ་མེན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་སྟེ་བར་
 སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་ངག་གི་འགོག་རྒྱུན་གྱི་ནང་ཆོན། ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་
 ཁྱོད་གྱིས་ནི། །རྣམ་གཞོན་ཆོམ་པ་མེད་པ་མཆོར། །འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཟ་
 འབར་བ་ལ། །ཆོམ་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པས་
 དོན་གཞན་གྱིས་འགོག་པ་ཞེས་པ་དེའོ། །

༥ ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་.....
 འདུས་པའི་རོ་བོར་སྟོར་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དངོས་སམ་དོན་ལ་གནས་
 པའི་ཚ་བའི་སྤྲུལ་མར་སངས་རྒྱས་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་པོར་ནས་དམན་པའི་སྟོ་
 སྟེ། རང་(༡༩ན) དང་རང་མཉམ་ཏུ་འཛིན་པའམ། ཐ་མལ་རང་ག་བར་
 འཛིན་པའི་སྟོ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་ནས་བཤད་པའི་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 ཀྱུང་སྟེན་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་འབད་འབད་ཏུང་ཏུང་གིས་ལེགས་.....
 པར་ཞུགས་པའི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔེ་གང་དང་འདྲ་ན། རྟེན་བྱ་...
 སྟོ་མནལ་ཏུ་མི་གནས་པའམ་ཤིན་ཏུ་སྟུན་པ་གང་ཞིག་གིས། ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་སྟོང་པའི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཏུ་རེ་བས་....

སྐད་གྱི་ང་རྩིས་འཕྲོད་པ་དག་གིས་ལང་མ་བྱེད་པ་དང་ཅིས་མི་མཚུངས་ཏེ་.....
 མཚུངས་སོ། །ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
 མཚུངས་ཚོས་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེ་བྱ་གྱི་ནང་
 ཚན། བྱིད་གྱི་གདོང་ནི་པ་སྒྲ་བཞིན། ཁིག་དག་ཤུགས་སྒྲ་པོ་བཞིན། ཞེས་
 མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མཚུངས་ཚོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དངོས་
 པོའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཤོ་ལ་ཀ་བཞི་པའི་དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལས་
 བསྐྱེད་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་མོས་གྲུས་མི་
 དམན་པ་སྟེ་ལྷག་པར་དད་པ་དང་གྲུས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་
 གང་ཟག་རྒྱ་མ་ཆ་དང་མཚུངས་པའི་བརྒྱལ་མོད་པ་དག་གིས་ནི། སྒྲ་མ་མཚོད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་བརྟེན་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ལ་
 འབད་ན། དེའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་རུས་མཐུ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་ཤུགས་ལས་ཏེ་
 བར་འཕོས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མདས། བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་གཉིས་འཕྲོད་སྐྱེས་ཏེ་
 མི་སྟོན་པ་སྟོན་པོ་དང་མཚུངས་པ་དེ་དང་དེའི་གནད་ལ་བསྟོན་པ་སྟེ་གཏན་
 རས་བཅོམས་ཤིང་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ། སྤངས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ངང་དུ་མི་
 གཞོལ་བར་སྤར་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱལས་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུག་.....
 པའི་མཚོག་དང་བྱུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སིངྒ་དང་མཚུངས་པ་ཡོངས་སུ་.....
 འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་
 བྱོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆའི་བཅུན་མོ་
 སི་(༡༡བ) ཏེ་ཞེས་པ་ཤིན་དུ་མཛོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་པོས་སྐྱུ་ཐབས་གྱིས་.....
 འཕྲོག་ནས་སྟོན་ཡུལ་དུ་འབྱེད་བར། རྒྱ་མ་ཆ་སྟོང་སྟོང་སྟོང་དང་སྐྱུ་རྩལ་ཆེན་
 པོས་སྐྱེུ་ཏེ་རུ་མཐུ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་ཡུལ་དུ་བྱིན་ནས་སྟོན་པོའི་གྲོང་བྱེད་

བཅོམས་ཤིང་། སྤྱི་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་གསེབ་ཏུ་ཡིབ་པ་ལ་ཆོད་ཅིས་ཏེ་མདའ་
བསྟུན་ནས་བསང་ཅིང་། སྐར་བཅུན་མོ་སི་ཏུ་འབྱིད་ནས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་
ཏུ་ཐེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྐར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི།
གཟུགས་ཅན་རྒྱན་གྱི་ནང་ཆན། སོར་མོ་དམར་བའི་འདབ་འབྱིང་དང་། །
སེན་མོའི་འོད་ཀྱིས་གེ་སར་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འདམ་སྒྲེས་ནི། །ས་སྤྱོད་ས་
ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འཛིན། །ཞེས་དོན་གྱི་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་རེ་རེ་བཞིན་དཔེའི་
བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་མཐའ་དག་གཟུགས་
ཅན་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་དོན་
རགས་རིམ་བརྗོད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་མཚུགས་སུ་ཡི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་
མདོར་བསྟུས་འགོད་ན། རྒྱལ་ཡི་རྩེ་རྩེ་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རོ་བོ་ཉིད། །སྤྱོད་འདྲིགས་ཡོངས་
གཙོད་ཕྱི་ཡི་བྲམ་མ་ལ། །གསལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་ལ་བུམ་དབང་སྤྱོད། །བསྐྱེད་
རིམ་ལམ་བཟང་སྒྲིམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་པའི་དོན་སྐགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་སྤྱོད་རྩེ་རྩེ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་དོན་གཅིག་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཡང་གཟུགས་
སྤྱོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། བདེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པར་ཤར་བའི་གཟུགས་སྤྱོད་ཅམ་པ་དེ་ལ་
བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་སྐགས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་
རང་ཅག་གི་ཆ་བའི་བྲམ་མ་དྲང་དོན་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པར་ཤར་བ་འདི་ཉིད་
སྤྱོད་རྩེ་རྩེ་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལམ་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་གོལ་ས་ལ་
སྐགས་པའི་སྤྱོད་འདྲིགས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིའི་བྲམ་མ་ཡང་ཡིན་
པས། དེ་ལ་གསལ་བ་འདེབས་བྱའི་སྤྱོད་པོ་དེའང་བཞིའི་ནང་ནས་གཙོ་
བོར་ལྷན་ལ་ཐ་མལ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་བུམ་པའི་དབང་
བསྐྱར་བསྟུལ་ཏུ་གསལ་ཞེས་གསལ་བ་འདེབས་པ་དང་། གསལ་བ་བཏབ་པ་

བཞིན་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྐྱེ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་.....
 ལྷུང་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་(༢༩༥) དང་བཅས་པའི་ལམ་བཟང་སྒྲོམ་པ་
 ལ་དབང་ཞིང་། དབང་བ་ལྟར་སྒྲོམ་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
 པའོ། ཆོ་འདིར་གྲུབ་མཐའ་སྟེགས་པར་མ་རུས་ན། ཁོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕོ་བ་
 ཐེབས་པ་དང་། །ལྷ་སེམས་དབྱེར་མེད་བར་དོའི་གདམས་ངག་གིས། །མཁའ་
 སྐྱེད་མངོན་གྱུར་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འགྲུབ་བྱིན་རྒྱབས། །ཞེས་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་
 གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ལམ་དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པའི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་བྱིན་པ་དེ་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོག་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་
 བྱིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་རྗེ་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པས། ཆོ་འདིར་
 གྲུབ་མཐའ་དེ་ལྷ་བུའི་གོ་འཕང་སྟེགས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མ་རུས་ན། རྣམ་ཤེས་
 གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་.....
 འཕོ་བ་ཐེབས་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་འཕོ་མ་རུས་པར་བར་དོ་འགྲུབ་
 པར་གྱུར་ན། སྐར་སྒྲོམ་པའི་ལྷ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་....
 རས་མཁའ་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་.....
 ཅིང་། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྒྲོམས་ཏེ་འབྲས་རུས་གྱི་སྐྱེད་རྗེ་སྐུ་ལ་
 སྐྱེ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། ། གསུང་གི་རྗེ་རྗེ་ཡོངས་
 སྐྱེད་རྗེ་བོ་ཅི་ཉིད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ནང་གི་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
 སོང་ག་ལ་གསང་དབང་སྒྲུལ། །གདུམ་མོའི་ལམ་བཟང་སྒྲོམ་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས། །ཞེས་པའི་དོན་གསུང་གི་རྗེ་རྗེ་དང་ཡོངས་སྐྱེད་རྟེན་གཅིག་ཅིང་།
 ཡོངས་སྐྱེད་རྟེན་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ལུས་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱི་སྐྱེད་
 ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 དེ་ལ་ཡོངས་སྐྱེད་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ཡོངས་སྐྱེད་ཐུང་། །

ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐར་བཞེད། །ཅེས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་
རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྩ་བ་
ཉིད་ཏུ་ཐུར་པའི་གསུང་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པའི་གདངས་སོགས་ལའང་བྱེད་མོད་ཀྱང་(༡༡༥) གཙུ་བོ་ནི། ལྷན་ཆུམས་ཤ་
བའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། །སེམས་དང་ཡང་དག་འདྲེས་པར་ཐུར། །ཞེས་ལུང་
འདུག་གསལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་རུས་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཤ་བའི་ལྷན་
སེམས་རྩ་བ་དབྱེར་མེད་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་གྱི་རྩ་བ་གཞན་ཞིག་
ནས་བཅའ་རུ་མེད་པས། རང་ལས་བྱང་བའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་གནས་
ལྷགས་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲ་མའང་ནང་གི་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུའི་གཙུ་བོ། རག་ལ་ལྷན་ཆུགས་སོ་སོར་སྤང་ཞིང་ཞེན་
པའི་དྲི་མ་འབྱུང་བྱེད་གྱི་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱལ་རུ་གསོལ། ཞེས་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་མོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་ལྷས་འབྱུང་བྱེད་གྱི་ལམ་
བཟང་རྣམས་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རུ་གསོལ་ཞེས་.....
གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །

༥ ཆེ་འདིར་དོན་བཟང་མངོན་རུ་མ་ཐུར་ན། །འོད་གསལ་དབྱིངས་སུ་
འཕོ་བ་ཐེབས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྟོག་མེད་བར་དོའི་གདམས་ངག་གིས། །
ལོངས་སྤྱོད་མངོན་རུ་འབྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་པའི་དོན། སྐབས་
འདིར་དོན་བཟང་ཞེས་པ་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལྷས་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཞིང་།
ཆེ་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བཟང་མངོན་རུ་མ་ཐུར་ན་ཡང་། འོད་གསལ་ཞེས་
པ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་བས་མ་མཐའ་དེ་ཡན་ཆད་ཅམ་.....
ཐོབ་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱོད་དབྱིངས་སུ་འཕོ་
བ་ཐེབས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རུས་ན་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུར་གྱི་
གདམས་ངག་བསྒྲིམས་ཏེ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ནི་འོད་གསལ་དང་། རྟོག་པ་

མེད་པ་ནི་སྐྱུ་ལྷས་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱང་ཏུ་འཇུག་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བར་དོའི་གདམས་ངག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་ཏུས་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་ཁོངས་
སྐྱུ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཁེས་པའོ། །

༥ ཐུགས་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་ཆོས་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ལྟན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་སྒྲ་
མ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་གསུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་སྒྲིལ། །སོ་ཉའི་ལམ་
བཟང་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཁེས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་ནི། རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་དཔེ་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་(༡༥ན) ཡེ་ཤེས་ཁེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ལ་གསང་བའི་སྒྲ་མ་ཁེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད། འོ་ན་དཔེའི་ལྟན་
སྐྱེས་གང་ལ་ཟེར་སྟུམ་ན། དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུག་རྒྱ་དང་སྒྲིམས་
པར་སྐྱར་བ་ལས་དགའ་བའི་ཐུགས་འབྱུང་ཐུགས་སྒྲིག་ཏུ་དྲངས་པའི་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྐར་བཤད་
པའི་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བའི་སྒྲ་མ་
དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི། དབང་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་
པའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྒྲིལ་ཏུ་གསོལ། ཁེས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་
རྒྱ་དང་སྒྲིམས་པར་སྐྱར་བའི་སོ་ཉའི་ལམ་བཟང་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ལ་
དབང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་མཐུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཁེས་
པའོ། །

༦ ཆོ་འདིར་རྒྱས་པ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་ན། །ལྟན་སྐྱེས་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་
ཐེབས་པ་དང་། །བདེ་སྒྲིང་དབྱིར་མེད་བར་དོའི་གདམས་ངག་གིས། ཆོས་སྐྱུ་
མངོན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཁེས་པའི་དོན། ཆོ་འདིར་གོང་ཏུ་

བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕོ་ཉའི་ལམ་སྒྲིམ་པའི་.....
 ལུས་པ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་ན།   སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དཔེའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱན་གོམས་
 པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་
 ལ། དེའི་དབྱིངས་སུ་འཕོ་བ་ཐེབས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་
 ལུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསལ། ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་ལུས་
 པར་འཆི་བའི་ལུས་བྱས་ཆོ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལམ་
 བཟང་དེ་ཉིད་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་སྒྲིམ་པའི་གདམས་ངག་གི་མཐུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་ཏུ་འགྱུར་
 བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༥ རིགས་ཀྱན་བྱབ་བདག་རོ་ཕོ་ཉིད་སྐྱའི་དངོས། ཀྱན་བྱབ་ཀྱན་གྱི་བྱེད་
 སོ་སྒྲ་མ་ལ། གསལ་བ་འདེབས་སོ་བཞི་པའི་དབང་བསྐྱར་སྟུལ། མི་སྒྲིབ་བྱང་
 འཇུག་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཞེས་པ་ནི་འབྲས་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་དག་པ་སྐྱ་
 མའི་སྐྱ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་(༡༩) གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱ་ཐུགས་རོ་
 སོ་དབྱེར་མེད་པའི་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་.....
 རེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་འཆང་རིགས་ཀྱན་གྱི་བྱབ་བདག་རོ་ཕོ་ཉིད་སྐྱ་དངོས་དང་།
 དེ་ནི་དག་པའི་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་དེ་ཀྱན་གྱི་བྱེད་སོའང་ཡིན་པས།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ལ་གསལ་བ་འདེབས་རྒྱའི་གཙོ་སྟོ། བྱང་འཇུག་གི་དོན་ལ་
 རེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆའི་དབང་བསྐྱར་བསྐྱལ་ཏུ་
 གསལ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་
 རྒྱགས་རིམ་སྒྲིམ་པའི་མཐུ་ལས་མཐར་མི་སྒྲིབ་བྱང་འཇུག་འབྲས་ལུས་ཀྱི་རྩི་
 རྩེ་འཆང་གི་སྐྱ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༦ གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་ན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བར་

དེའི་གདམས་ངག་ལ། །བརྟེན་ནས་རིག་འཛིན་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སྐྱབ་ཏེ། །
 རྩོམ་འཆང་དབང་གི་འཕང་ཐོབ་བྱིན་སྒྲིབས། །ཞེས་པ་ནི། འབྲས་རྩས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་མཆོག་དེ་མཛོན་རྩ་མ་གྱུར་པར་འཆི་བའི་རྩས་བྱས་ན། བདེ་བས་...
 སྤྱོད་པ་དེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བར་དོའི་གདམས་ངག་སྐྱོམ་པ་ལ་...
 བརྟེན་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་མཁའ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་སྐྱབ་ཏེ། རྟེན་
 དེ་ལ་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་རྣམས་སྐྱོམ་ནས་འབྲས་རྩས་རྩོམ་འཆང་དབང་གི་གོ་...
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རྩ་གསལ། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་དབང་བཞིའི་
 གསལ་འདེབས་འདི་དག་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གི་གནས་...
 བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་འཆི་ཆོག་རྩ་ལྡན་བས་བཤད་གཞི་ཤིན་རྩ་ཆེ་ཡང་མཐའ་ཆད་...
 པ་ནི་ཁོ་ཐོ་ཅག་གིས་འགོད་པར་ག་ལ་རུས་ཤིང་། རགས་རིམ་མགོ་སྐྱོས་ཅམ་
 བཀོད་པ་འདིས་ས་ཐོན་བྱས་ཏེ། ཞིབ་པ་ནི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་ལས་མཁྱེན་པར་འཛུལ་ལོ། །

༥ དེ་ནས་མཆུག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ན་མས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་མདོར་.....
བསྐྱུས་འགོད་ན། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་དོན། རང་ཅག་ན་མས་དང་པོར་ལེགས་
པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་དང་མཇུག་
བར་དུ་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་ཉ་མས་སུ་བྲངས་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷང་
དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལུན་སུ་མ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་བསྐྱེད་པ་.....
དང་། ཐ་མར་གང་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་(༢༥ན) ཐུག་གི་
འབྲས་བུ་མཐའ་དག་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་
བའི་རྒྱལ་དེ་ཀྱན་གང་ལས་འབྱུང་ན། རྫོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
པ་བསྟེན་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་
ལ། འདི་ནི་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པས་སྟོན་དག་གི་
རྒྱུ་རྒྱུན་གྱི་ནང་ཆོན། རྒྱུད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ནོ། །

༥ ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་བཞུན་ཚུལ་ལ་རི་མི་
སྟུམ་པར་སློ་སྟུགས་ལྷུང་ཆགས་ལྷུང་གི་དབང་དུ་དེང་པ་སྟེ་སང་བ་དང་།
བབ་ཅོལ་གྱི་ཆོག་སྐྱོར་པ་འདེབས་པ་ལ་སྟགས་པ་བྱས་བཞིན་དུ། རག་ནས་སླ་
མ་མཁྱེན་མཁྱེན་ལ་སྟགས་པའི་གསལ་འདེབས་དང་བསྐྱུས་བརྒྱན་ལ་སྟགས་
པ་བྱས་པས་འདྲོད་དོན་གྱི་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་གིད་ན། ལུས་སྟག་ལ་སྟེས་པ་
མེད་པར་ངལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་སྟོན་སྟུགས་མ་བཞུན་པ་དང་། བཅས་མིན་
གྱི་མས་ལྷས་ལྷས་དྲག་པོའི་སྟོན་སྟུགས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱེད་
མཁན་གྱི་སྟོན་བྱོན་མཁས་ལྷ་བ་དེ་དག་མ་འབྲུལ་ལམ་སྟེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་སྟེངས་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་བཞུན་ཚུལ་
ཐུན་ཅི་ལྟ་ན་དངོས་ལྷ་བ་ཅི་ནམ་སྟོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དུ་མ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་དུ་དོགས་པས་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པས་ན་འགོག་བྱེད་
གྱི་ནང་ཆོན་འབྱུང་འབྱུར་འགོག་པ་ཞེས་པ་དེའོ། །

༦ ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སླ་མ་བཞུན་ཚུལ་དང་མཚོན་པའི་ཉམས་
ལེན་ཚུལ་བཞིན་འདི་ལྟར་བཞུས་པའི་དགོ་བས། དེང་ཐུན་ཆད་བདག་དང་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱབས་གྱི་མཚོག་རབ་དངོས་ལྷ་བ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཙ་
བའི་སླ་མ་གཙུག་གིས་ལྷས་པས་བཞུན་ཅིང་། དེའི་མཐུ་ལས་མཐའ་ཡས་པའི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་ཆོས་གྱི་ཚུལ་ཀྱན་བཟུང་ནས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་གི་མགོན་དང་དཔལ་དུ་འབྱུར་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོན་
ཆོག་དང་ཤེས་པ་བརྒྱན་པའི་ཆོག་རྣམས་ནི་ཤེས་བརྒྱན་གྱི་བྱེད་གྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྦྱབས་མགོན་ཆོན་པོའི་གསུང་རྩམ་ཁ་
ཤས་སུ་བོད་གྱི་བྱུང་མཐའ་གཞན་གྱི་ཆོག་རིས་འགའ་ཞིག་གསལ་བ་འདུག་
ཅུང་། དོན་དུ་(༢༥༧) སྦྱབས་མགོན་ཆོན་པོ་དེས་མདོ་སྟགས་གྱི་བཤད་སྦྱབ་
གང་མཚོན་པའི་སྦྱབས་སུ་ཡང་སྟགས་གྱི་གཏད་སྟེ་མཐའ་སྟག་པ་ནི་རྒྱལ་བ་

ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཚུལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་དེ་……
 ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་དངོས་སུ་བཀའ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་རང་ཅག་གི་བཤད་སྐྱབ་……
 ཚང་ལ་མི་འོར་བའི་རྒྱར་ཚུལ་དེ་ངེས་པར་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པས་……
 ན་ཡི་གེ་སྟོང་གཏམ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་རྩུར་རྩུལ་ཡོད་པ་ལ་ཞིབ་གཟིགས་……
 དང་དགོངས་བཞིན་ནན་ཏན་མཛད་པ་ལྟ་ལྟ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་ཆོས་སྐྱབ་ལ་
 གཞིལ་བ་ཏེ་པོ་སྒྲ་མ་དགེ་ལེགས་བཙུན་འགྲུས་ལགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་རྩ་ཀེའུ་ཚང་སྐྱལ་མིང་……
 བས་སྐྱར་བཤོ། །

༥ ཏེ་པོ་སྐྱལ་སྐྱེ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱ་མཆོའི་དྲིས་ལན། དྲི་བ་དང་པོར། དག་པའི་
 ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་གཙུག་པོ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ། ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་དྲན་
 པ། དེར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ་རྣམས་གང་གཙོ། དེ་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་སམ་མི་
 དགོས། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེ་ཡིན་ལགས། ལན་ནི། དཔེར་ན། བདེ་བ་ཅན་
 རྩ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། ཞིང་དེའི་
 སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་དྲན་པ་དང་། དགེ་ཆ་སྟོ་རུ་མ་ནས་གསོག་
 པ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་
 ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རྩ་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ་དང་བཞི་ཡིན། གསུམ་པ་བྱང་
 ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཞིང་དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་……
 ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱན་མོང་……
 བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་ཅན་སྒྲིན་ལམ་ཞིང་མཆོག་སྟོ་འབྱེད་མར་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་གཙོ་བ་ཡང་ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྩ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པ་……
 དང་། རྒྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་གང་ཟིན་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ།
 ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་ནི། དེར་སྐྱེ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཤྲགས་དྲག་པོ་གཙོ་ཆེ་
 ལ། དེ་ལ་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན་

རྒྱ་དང་པོ་གཙ་ཆེ་སྟེ། ཞིང་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། ཞིང་རུ་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་
 དྲག་པོ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཙ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནས་
 ཡང་ཡང་སེམས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཞིང་དེར་ལྷུང་རུ་
 (༢༤ན) སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། དེས་དག་ཞིང་གཞན་ནམས་ཀྱང་མཆོན་
 ཅུས་ཏེ། ཞིང་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། མདོར་ན་ཞིང་གང་ལ་འདུན་པ་ཤས་ཆེ་
 བ་དེ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ལྷུང་ཞིང་། ཞིང་འདིའི་གང་ཟག་ནམས་བདེ་བ་ཅན་ལ་
 མོས་པ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། སྐྱིར་དག་ཞིང་རུ་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་རྒྱ་
 དེ་གསུམ་ཀ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། མདོ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཞིང་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། གཞན་ཡང་མདོ་དང་།
 རྟོག་པ་དང་གཟུངས་རུ་མར་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བར་.....
 བཀའ་རྒྱལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མང་རུ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་
 གསུངས། ཞིང་དེར་བསམ་བཞིན་ལྷུང་རུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་ཞིང་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ཡང་ཡང་དུན་ནས་དེར་སྐྱེ་བའི་འདུན་པ་ཤྲགས་དྲག་བསྐྱེད་པ་དང་།
 འདུན་པ་དེས་དགེ་ཙམ་སྒོ་རུ་མ་ནས་གསོག་པ་དང་། དགེ་བ་ནམས་དེར་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱར་བསྐྱོ་སྒོ་བྱེད་པ་གསུམ་ཀ་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་དེ་ནམས་
 བྱི་ཆེ་འདིར་ཡང་འོད་དཔག་མེད་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་མཇལ་བའི་རྒྱར་ཡང་.....
 གསུངས་པས་དོན་ཆེའོ། །འོན་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པ་ལ་དགོངས་ནས། བདེ་བ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་བཟང་ན་དེ་མ་ཐག་
 བདེ་བ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ནི། ཅུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་
 དང་། ལེ་ལོ་ཅན་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་རུ་གསུངས་པས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་
 ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས། ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ཅམ་ལ་
 འབྲུལ་ནས་རང་ལ་གང་འོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནོད་པ་དང་བསྐྱང་བ་ནམས་བྱུང་...
 རུ་གསད་དེ་མཆོན་ཅམ་འཛིན་པ་དང་སྒོ་ནས་ལམ་འདེབས་པ་ཁོ་ན་ལ་རེ་བར་

མི་བྱུང་། །

༥ ཇི་བ་གཉིས་པར། ལམ་རིམ་གྱི་ཚྭ་གསལ་ཞིང་བསྐྱེད་སྐྱེད་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་འོད་ལྷ་མི་བྱེད་པར་སྐབ་
དབང་གི་སྐྱེས་ཀྱང་ཐིམ་པ་ལ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཅིག་ཡོད་གསུང་བ་རྟེན་ལྟར་.....
ཡིན། ལན་ནི། བདེ་ལམ་གྱི་ཚྭ་གསལ་ཞིང་ཉེར་བསྐྱེད་མཐར། སྐབ་དབང་དང་ཅ་
བའི་སྒྲ་མ་གཉིས་པར་ཚུན་ཐིམ་ཚུལ་དང་། འོད་ལྷ་བྱེད་མི་བྱེད་ཞལ་ཤེས་
དཀའ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྩི་རྩེའི་གསུང་དང་། མཁའ་རྩིའི་བདེ་ལམ་ལྟན་ཐབས་སྐྱེས། སྐབ་སྐབ་
དང་། ཟིན་ཟིན་བཅས་ལ་མཐུན་མིན་འགའ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། རྟོན་དུ་
(༡༦བ) སྒྲ་མ་འོད་ལྷ་མི་བྱེད་པར་སྐབ་དབང་ལ་ཐིམ་པ་ནི་རང་གི་སྒྲ་རྩི་རྩེ་.....
ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡུན་རིང་དུ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་ཡིན། དེ་
ནས་སྐྱེས་གནས་ཀྱང་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་སྐབ་དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་.....
ལ་གསལ་སྒྲ་བརྟོན་ཏེ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་དུ་གཏད་ནས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྐབ་.....
དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དེ་རའོ་སྐལ་དུ་
དགའ་དད་མོས་གསུམ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གནད་བྱེད་པར་ཅན་ཅིག་ཡོད་གསུང་བ་ནི། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་དངོས་སུ་
མཐོང་བའི་བག་ཆགས་སད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷའི་ནལ་
འབྱོར་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིང་རུ་འབྱུར་བའི་དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པ་.....
ཡིན་ཞེས་བདག་གི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་རོ། །

༦ ཇི་བ་གསུམ་པར། བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷའི་ནང་ཆོན་གྱི་པ་མེས་ཆེད་དུ་མཚུན་འཐོར་
བཞི་ཞེས་པའི་རྟོན་གང་ཡིན། ལན་ནི། པ་མེས་ལྟ་འདྲར་སྐྱེས་པ་ནམས་གྱི་ཆེད་དུ་
དེ་དག་གི་དུར་སར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མཚུན་མཆོད་དང་མཚུན་གསོལ་.....
ཞེས་བོན་ཆོས་སྐྱེས་སུ་གྲགས་པ་དེས་གྲོལ་བར་བལྟ་བ་ནི། ཉེ་བའི་ཕྱིག་པ་
ལྷའི་ནང་གི་བཞི་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐད་གྱི་
དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འབྱུང་བའི་ཆོས་པ་མེས་གྱི་བྱ་བ་མཚུན་འཐོར་ལ་

སྐགས་པའི་བྱ་བས་གྲོལ་བར་བལྟ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་མིན་བཟླ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བུམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྐགས་ལས་བཤད་
པའི་མཚན་འཛོམ་རྣམས་གཟུང་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དྲི་བ་བཞི་པར། གདིང་བའི་དགྱིལ་ནས་སྒྲིག་བྱ་དགོས་པའི་དོན་གང་ཡིན། ལན་
ནི། བཏོ་ཅ་ལས། དེ་ལ་སྒྲིག་བྱའི་འཕྲོ་བུ། །འོག་རྩལ་གྱི་སུམ་ཆའི་དང་པོར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདིང་བ་དེ་ལ་དུས་དྲུབ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲིག་མར་
སུམ་ཆ་སུམ་གཉིས་སུ་དུས་ནས། སུམ་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ཆད་ལ་མི་ཐེང་འི་
སར་བཞི་ལྟག་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སུམ་ཆ་གཅིག་པོ་སྐྱར་བས་སྒྲིག་བྱ་
བྱེད་དང་གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། གདིང་བའི་དགྱིལ་ནས་སྒྲིག་
བྱ་འབྱུང་བ་མི་འཐད། སྒྱིར་གདིང་བ་ལ་སྒྲིག་བྱ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་
འདྲི་ན། འདི་ལ་སྒྲིར་གྱི་བཅས་པའི་སྒྲིང་གཞི་མ་མཐོང་ཡང་། བཏོ་ཅ་ལས།
མཚོན་གྱིས་(༡༥ན) མ་དུས་པའི་གོས་སྒྱུད་པ་མི་བུ། །ཞེས་པ་དང་། དུས་
ཤིང་དྲུབ་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བུམ་ཞེས་དང་། ལྷམ་སྐན་
སྒྲུལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་སྐགས་ལ་དཔགས་ན། གདིང་བ་
ལ་སྒྲིག་བྱ་བྱེད་གཉིས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་སྒྱིར་བྱིམ་པ་དང་ལུ་སྒྲིགས་ཅན་
ལས་ཉགས་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཛོས་པའི་བྱིར་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་
པར་གདིང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། བཏོ་ཅ་ལས།
སྒྲིག་བྱ་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

༦ དྲི་བ་ལྔ་པར། གདིང་བའི་སྲིད་ཅེས་དང་། ཆོས་གོས་སྐགས་ཀྱི་སྲིད་ཅེས་ཅི་ལྟགས་
ཞེ་འདྲ་ལགས། ལན་ནི། མི་འདྲ་སྟེ། གདིང་བའི་སྲིད་ཅེས་པ་ཡས་མར་གྱི་བར་
ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཆོས་གོས་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་ཅེས་པ་ཡང་རང་རང་གི་
ཡས་མར་གྱི་བར་ལ་བྱས་ན་ལུས་ལ་གྱོན་དུས་མི་འཆོམས་ཤིང་། ཆོས་གོས་
རྣམས་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཆད་སྐབས། འདུལ་གཞུང་ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་དང་།

ཉུང་ཏུ་ནམ་གསལ་སྟགས་ལས་དཔངས་སུ་ཞེས་ཡས་མར་གྱི་བར་ལ་ཞེང་ཏུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་བས། གདིང་བ་དང་། ཚས་གོས་ལྟ་
བུའི་ཚད་གྱི་སྐབས་སྲིད་ཅེས་པ་མིང་འདྲ་ཡང་དོས་འཛིན་ས་མི་འདྲ་ཞེས།
བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་འདུལ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གྲོ་ལ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆེ་སྒྲིང་སྒྲོབ་དཔོན། གསུང་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེ་པོ་སྐུ་ལྟ་སྐྱོ་བཟང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་མཚའི་དྲིས་ལན་ཏུ་གེུ་ཚང་སྐུ་མིང་པས་སྒྱུར་བའོ། །

༥ དད་སྟོབས་ཚས་ཚུལ་ལྡན་པ་དག་སྒྲིང་བདེ་མཚན་སྐུབས་གྱི་དོགས་ལན། འ་སྐུབས་
གནས་གེུ་ཚང་མཚན་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བྱུང་ཏུ། དོགས་གཅོད་ཁ་ཤས་ཁྱབ་ནི།
གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ལ་ཡུལ་དེ་
ལ་དོན་གཉེར་བཙས་མིན་ཏུ་སང་མི་དགོས་སམ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐ་
རོལ་ཏུ་སྐྱེས་སམ་དེ་དང་ཏུས་མཉམ་ཏུ་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ཅུང་རམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱད་ཅིག་
དང་པོ་དེ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མ་ཡོད་པར་འཛོག་དགོས་པས་དེ་གཞན་.....
དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མིན་ཏུ་འགྱུར་ཚད་སྐབས་གང་ནས་འཛོག་ །ཡང་རྫོགས་བྱུང་
དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་མཁན་ཡོད་པས། ནམ་བཤད་ལས་བྱང་ཆུབ་
དོན་(༡༧) གཉེར་གྱོགས་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་.....
ཏུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དམ་རི་ལྟར་ལགས།
ལན་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་བཙས་མ་ཡོད་དེ། དེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་བཙས་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་བྱེད་དོན་ལས། དེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པ་བཙས་མ་ཙམ་ཡང་གསལ་ཐེབས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ནམས་.....
གྱིས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་སྒྲིང་
འདོད་བཙས་མ་མིན་པ་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པས་བཙས་མ་མེད་ན་རི་བོང་
གི་རྩ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱོན་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་དོན་གཉེར་གཉིས་བཙས་མ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་བཙས་མ་ཡོད་པའི་

མྱེར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་པའི་གོ་ལན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བཙུགས་མ་དང་། བཙུགས་
མིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་.....
གསུངས་པའི་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་མྱེར། ཡུལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཙམ་ལ་ཡུལ་
དེ་ལ་དོན་གཉེར་བཙུགས་མིན་དུ་སྤང་བ་མི་དགོས་པ་ལུང་འདི་རྣམས་གྱིས་.....
འགྲུབ་པའི་མྱེར། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་གཞན་དོན་
དང་། གཞན་རྒྱུ་གྱི་མུང་འདས་ལ་གཞན་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དོན་གཉེར་
གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ཁྱར་འབྱེད་གྱི་དོན་གཉེར་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་
འདི་སྒྲིང་དཔུང་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་མཐའ་མི་ཆོད་ཅིང་།
སྒྲིང་ན་མང་དུ་དོགས་ནས་རེ་ཤིག་མ་བྱིས་སོ། །སྐབས་འདིའི་གཞན་དོན་དོན་
གཉེར་ཉན་རང་ལ་མེད་དེ། པར་མེན་བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་བསྐྱེད་
ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། ཤེག་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་ནས། ལས་གྱི་དམ་པ་གཞན་
དོན་དགའ་བོར་ཞིང་། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཉི་ཆེ་
བར་བཟད་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཤེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
ཅས་སོགས་གསུངས་པའི་མྱེར། སྒྲིང་བཙུགས་མ་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་གཙང་
ནི། རྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱེག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་དང་། དེ་ལས་སྐྱེབ་འདོད་
གཉིས་ཡོད་པས་སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེག་བསམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅས། སྐྱེ་མ་འདི་
གཞན་དོན་ཁྱར་འབྱེད་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྟན་དར་བས་གསུངས་གྱི།
རྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གཞན་དོན་(༡༡༥) དོན་གཉེར་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་...
མྱེར་དང་། རྒྱུ་སྒྲིང་དར་རྒྱིག་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་རྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
རྗེས་སུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྐགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་
ཀྱང་འདི་གཉིས་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཁྱར་དུ་འཁུར་བ་ལ་...
རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེགས་པས་རང་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་མྱེར་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
གསུངས་པས་དེ་རྣམས་གོ་རུས་པའི་མྱེར། སེམས་བསྐྱེད་དང་རྗེས་བྱང་དོན་

གཉེར་གྱི་སྒོ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་བྱང་དོན་གཉེར་ལམ་མ་
 བྱུགས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་
 སྐབས་ལ་དགོངས་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་། རྩོམ་དབྱུང་མ་ལས། འདིར་བསྟན་
 གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་གཞན་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཞེས་
 དང་། རྩོམ་ཆུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་རང་གི་གྲོགས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་
 གཞུང་གི་དགོངས་པའོ། །

༥ ཡང་ན་མ་བཤད་ལས་ཀྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་དང་
 བོར་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་དེ་བྱུང་མཐའ་
 བཟུང་དུ་བྱང་བས། དེའི་དོན་རི་ལྟར་ལགས། རྩང་ན་ཆོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་མེད་དམ། དེ་འབྲའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་
 པ་ལ་དེའི་སྒྲུབ་དུ་ཐར་པ་ཆད་མས་སྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་
 སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་སྒྲུབ་དུ་འགྲོ་
 དགོས་སམ་རི་ལྟར་ལགས། བྱུང་མཐའ་མ་བཟུང་ན་དེ་འབྲའི་གདུལ་བྱ་དེས་མཁྱེན་གསུམ་
 ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཆུལ་གཞན་འཛོག་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པའི་ལན་ནི། རྩམ་བཤད་
 ལས་ཀྱན་གྱི་གདུལ་བྱས་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྩོགས་ཆུལ་གསུངས་
 པ་ནི། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
 དབང་རྣམས་དེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
 ཆེན་མོ་ནམས་བཀོད་(༡༥༧) པས་དེ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་གསར་དུ་རྩོགས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེས་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྒྲ་རྩལ་དུ་གཞི་ལམ་ནམ་
 གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྩོགས་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་རྩལ་དུ་སྒྲུང་ཉིད་རྩོགས་པའི་

མྱེར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཞེས་ཤར་པའི་སྤྱི་དོན་ལས་བཤད་དོ། །དད་པ་སྤྱི་ཚུལ་
ནི་དབང་ཚན་དེས་སྤྱི་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པའི་ཆེ་
སྤྱི་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་སྤྱི་བའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་……
གསུམ་པ་ཅན་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེར་མྱེན་ནི་གདོན་མི་
བ་བར་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་ཏུ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་མྱེར། འདི་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་གནད་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད།

༥ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྤང་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་ཉི་ཤི་གཞུང་
འགྲེལ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུང་བར། ལན་ནི། དེ་པལ་ཆེར་ཡོད་དམ་སྒྲུལ་སྟེ།
དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཙ་ལྟང་གི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་……
ལྟར་སྤང་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། མྱེ་རྩལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་
མེད་དེ། བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ལས། དམ་ཆོས་ལྟར་སྤང་ཏུ་འཇུག་གི་ཐེག་
ཆེན་ལྟར་སྤང་ཏུ་མི་འཇུག་པས་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་……
ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །
སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཉེས་པར་སྒྱུར་ན་སྒྲུར། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་མྱེར། ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་
ནམ་དག་གིས་བྱལ་པར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་སྐད་དོད་ཤས་ལ་ངེས་ཆོག་གིས་……
བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་……
ལ་སྤྱོད་མི་འཇུག་ལ། མཚན་གཞི་གོང་གི་ལུང་དེ་ནམས་ཀྱིས་གོ་རུས་སོ། ཉི་
ཤི་གཞུང་འགྲེལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་དེར་མི་འཛོག་གོ།

༥ དགོངས་འགྲེལ་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་གཞི་མཐུན་ཨེ་ཡོང་
ཅས་པར། དེ་ཡོད་དེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མྱེར།
ཞེས་བསོད་གྲགས་སྤྱི་དོན་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་
མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙ་པོ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་དགོས་སམ།

དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པའི་ལན་ནི་མི་དགོས་
 ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིང་ཉིད་(༡༥ན) རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 ཡུམ་བར་མའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྗེ་བཅུན་པའི་སྐབས་
 དང་པོའི་སྤྱོད་ལས། དེས་ཀྱུན་རྗོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་
 བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེར་ཀྱུར་པའི་ཀྱུན་རྗོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་
 འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཅུན་པའི་སྐབས་དང་པོ་ལས། དེ་ཆོས་ཅན།
 འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་འཁོར་ལོ་བར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་
 ནི་སྒྲིན་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མགོན་
 པོ་བྱམས་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་འཁོར་གྱི་འདུས་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་
 སྒྲིན་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་འཁོར་གྱི་འདུས་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་
 སྒྲིན་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་འཁོར་གྱི་འདུས་པ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་
 ཆོས་འཁོར་གསུམ་འཆད་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་.....
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ ཡང་ནི་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་རྒྱུད་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན།
 ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བདུན་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་ལ་རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་
 འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟོན་བདུན་སྒྲིག་གིས་
 རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྟགས་
 པ་དང་མདོན་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྒྱུད་སྒྲུ་དར་རྒྱུ་ལས། རྟོན་ནམ་པ་བདུན་ནི་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་བཅོས་ལ་
 འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ དེ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་ལ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སྤང་བའི་བྱང་སེམས་
མེད་དམ། ཞེས་པ་ནི་མེད་དེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གཏུལ་བྱ་ལ་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དམན་ལམ་སྟོན་སྤང་གི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་ལ་དང་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མི་མཁས་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༢༧) མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་
འདོད། །ཅེས་དང་། རྩི་བཅུན་པའི་སྐབས་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་ལ་དང་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་པ་དང་། །ཞེས་དང་།
སྐབས་བཞི་པར་གསལ།

༦ ཡང་བྱ་རྩི་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
བདུན་ཙམ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་དེ་རྩི་ཐོབ་
ཡེ་ཤེས་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པའི་ལན་ནི། དེ་རྩི་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩི་བཅུན་པའི་
སྐབས་བདུན་པ་ལས། དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐད་ཅིག་མའི་
སྒྱུར་བ་དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༧ སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དང་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ནམ། ཞེས་
པའི་ལན་ནི། དེ་ཡིན་ཏེ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྩིས་
ཐོབ་ཀྱི་ངང་ནས་ཐོབ་དགོས་སམ། ཞེས་པའི་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་གཞག་ནས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩི་བཅུན་པའི་ས་ལམ་ལས། མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་
གཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཐའ་བ་ལ་མཉམ་གཞག་པས་
བྱབ་པའི་ཕྱིར།

༥ ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཐུང་མཐའི་ཡུན་དེ་སྐྱེས་སུ་དར་མའི་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་……
ཆད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ། ཞེས་པའི་ལན་ནི། བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་
ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

༥ ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་ཡུན་ལ་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་འཕོ་བ་……
ཡོད་པས་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ནམ་པ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ལས་ནམ་པ་……
གཉིས་ལྟག་ཙམ་རིམ་ཙན་རུ་དངོས་ཡུལ་རུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་རིང་……
སང་གི་སྐབས་དང་མི་འགལ་ལམ་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པའི་ལན་ནི། ནམ་པ་བརྒྱ་
བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་རུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་སྒོ་གཅིག་གི་ཡིན་……
པ་འཛོག་མི་འཛོག་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། འཛོག་ཆེ་རིང་སང་དང་མི་འགལ་ཏེ།
དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ནམ་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན། རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐད་
ཅིག་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟེར་ན་མེད་དེ་(༡༠ན) དེ་ལྟར་རྗེ་རྒྱུད་དབྱུ་མར་
བཤད་དོ། །

༥ ཅི་གཞག་ལས་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་……
བཤད་པས་དེ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་མིན་ནམ། དེ་རྒྱན་མཐའ་བའི་སྒྲུལ་པ་ཁམས་འོག་མ་ན་
ཡོད་པ་དེའི་མཆན་གཞིར་བྱང་དམ། འདིའི་ལན་ནི། རྗེ་བརྩན་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་
དེ་ལྟར་བཤད་མོད། མཐའ་གཅིག་རུ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཐག་གཅོད་དཀའ་
ཉེ། ལྷ་སྒྲུབ་ལྷང་བསྟན་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འགལ་བར་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་
ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལྷང་ཁ་ཅིག་ལས་རྒྱན་རུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷང་
གཞན་རུ་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ལ་རུ་མ་ཞིག་སྤང་བའི་
བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་འཕགས་ལ་ཡང་སྟོན་པའི་འཁོར་རུ་
བྱང་མ་བྱང་རུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་རྒྱན་མཐའ་བའི་སྒྲུལ་པ་ཁམས་
འོག་མ་ན་ཡོད་པའི་མཆན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་མི་འཛོག་པའི་བཤད་སྒྲུལ་……

གཉིས་ཡོད་པས་གང་བདེར་བྱའོ།

༥ རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་སྟགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
གསུངས་འདུག་པས་དེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་ན་མ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་མ་
རིག་པའི་ཆགས་པ་དེས་ཞི་སྒྲུང་རྒྱ་བཅས་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ངེ་ལྟར་……
ལགས། ལན་ནི། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་།
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་མེད་དམ་སྟུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་
སྲིད་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདོད་ཆགས་ནི་
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་བྱུང་རྩི་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འགལ་ལྟ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པས་སོ། །འཛིན་སྟངས་འགལ་ན་མཚུངས་
ལྡན་མི་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་གཉིས་སྟོ་
གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དུས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལྟར་ན་མ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་མིན་ནི། མཚུངས་
པ་ལྟ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་སྟེ། གོང་མས་ནི་དམིགས་ནམ་མཚུངས་
པ་གཅིག་དང་། ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་ཚུལ་ཀུན་
བདུས་སུ་གསལ་ལོ། །སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་
སེམས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དང་འཛིན་སྟངས་ནམ་(༡༠བ) པ་མཚུངས་པ་……
སྟགས་དགོས་སམ། ཞེས་པ་ནི་སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་
ནམས་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་སྟགས་མཚུངས་པ་གོང་གི་ལྟ་དེ་ནམས་ཀྱིས་……
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དམ་
ཞེས་པ་ནི་མེད་དམ་སྟུམ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། བྱམས་སྟགས་
ཚོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱམས་སྟགས་དང་མ་རིག་པ་འཛིན་
སྟངས་དངོས་འགལ་མིན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་བ་ཡོད་དམ་ཅེད། ཡོད་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་བ་འགོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་སྒྱིར་ཡོད་དེ་རང་སྡེ་
 དངོས་སྒྲུབ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། རང་
 སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མཐུན་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷན་ཅིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་པའི་གོ་ལན་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་
 བན་ཚུན་རྒྱ་གཏན་ཆོགས་དེ་ནམས་འགོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་རྒྱ་
 ལྷན་པ་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་སྒྱུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷན་པ་ཅེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་
 ལས། དངོས་སྒྲུབ་དང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་ལྷན་ཚུལ་
 མཐུན་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༦ མཐུན་སྒྲིང་བའི་དོན་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པའི་ལན་ནི། འབྱུང་འགྱུར་དང་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་གི་ཆ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ཡང་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་སྒྱེ་རྩལ་པའི་རོར་ཡོད་ལ། མིག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མར་
 ཡང་མ་སོང་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མར་ཡང་མ་སོང་ཡང་། མིག་ཅམ་ལ་ཆད་མར་
 སོང་བ་དབྱུ་མ་པ་དང་དངོས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་མི་སྲིད་པས། མཐུན་
 སྒྲིང་ཡོད་ཅེད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་དབྱུ་མ་
 ལས། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷན་ལྷན་ཆད་མས་ལྷན་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིང་བ་
 གཅིག་ཅེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷན་ལྷན་ཆད་
 མས་ལྷན་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིང་བ་ཡོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐུན་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

༺ ཡང་རིང་སྤང་གི་སྐབས་སུ། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་(༡༡ ན) བྱིར། ཞེས་སྐྱབ་པ་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ཁས་སྒྲངས་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྐལ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ལ་ཡང་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིགས་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ནམས་རིམ་.....བཞིན་ཁས་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ནམ་ངེ་ལྟར་ལགས། ཞེས་མཁས་པ་ནམས་ལ་དོགས་པ་གཙོད་དཀའ་བ་མིན་ཡང་རྟོང་ཏུ་བ་ཐག་ལ་ཐོགས་པ་..... ལྟར་སྐྱབ་པོ་བདག་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱད་དཀའ་བར་འདུག་པས་བྱུགས་བཙེ་བར་དགོངས་ཏེ་..... མཐའ་གཞན་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཀའ་གསལ་སྤྱོད་པར་སྒྲུབ་པ་མཁྱེན་ལགས་ཞེས་..... གསོལ་བ་འདེབས་རྟེན་དདུལ་སྒྲང་གང་དང་ཁ་བཏགས་དབང་ལྷན་མ་བཅས་གྲས་པས་..... སྐལ། ལན་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ཁས་སྒྲངས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། ཞི་འཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ཕར་ཕྱིན་པ་ནམས་གྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་འདི་ལ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་ཙང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐགས་རིམ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་ནམས་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ལ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི། ཐེག་དམན་རང་ལམ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསར་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་འདོད་..... ཀྱང་། ལམ་མ་བྱུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྟོང་བྱན་ལས། ཉན་རང་ཏུ་རིགས་ངེས་པ་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལམ་གཞན་ཏུ་མ་བྱུགས་པར་རང་ལམ་གྱིས་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་..... བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་འདོད་པའི་ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་.....

གཞན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་.....
 མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། (༡༧བ) ས་
 བརྩ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟག་
 ལྷལ་ནས་དག་སྤྱོད་བདེ་མཆོག་སྐྱབས་ཀྱིས་གོང་གསལ་དོགས་གཙོད་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཀེའུ་
 ཚང་སྤུལ་མིང་པས་སྐྱར་བའོ། །

༥ ལྷན་མ་ཆོས་སྡེ་དགོན་པའི་དབུ་མཛད་སྡོ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ནི།
 ལགས་ཞུ་བ། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་མཐའི་ཞག་བདུན་བསྐྱང་
 བའི་ནམ་གཞག་མཛད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། དྲི་བ་འདི་ལྟར་ན། བདོ་ཙ་བ་ལས།
 མཐའི་ཞག་དུག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་དྲི་བ་ཞུ་
 ཚུལ་འབྲུལ་པ་འདྲ་ཞིང་། བདོ་འདིའི་དོན་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་དབྱར་
 གྲོལ་བ་ལ་ཞག་དུག་ལས་མེད་ན། དེའི་ཆེ་ཞག་བདུན་གྱི་བྱིན་སྐྱབས་མི་ཆགས་
 ཞེས་པའི་དོན་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་བྱིན་སྐྱབས་ནམ་དགོས་དགོས་བྱས་ཆོག་པར་གསུངས་པས། མཐའི་ཞག་
 དུག་པོ་ལ་ཡང་ཞག་གཅིག་ནས་དུག་གི་བར་གྱི་བྱིན་སྐྱབས་ཆགས་པར་.....
 འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་། ཡིག་ཆ་གཞན་དག་འགའ་རེར་དབྱར་མཐའི་ཞག་དུག་
 ལ་བྱིན་སྐྱབས་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའང་སྤང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ན་
 དབྱར་མཐའི་ཞག་དུག་བསྐྱང་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་ནས། བསྐྱང་ཚུལ་
 ཞག་དུག་པོ་དེ་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དབྱར་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མི་འགོ་བར་བསྐྱང་བ་ལ་དབྱར་...
 གྱི་མཐའ་ཞག་དུག་བསྐྱང་ཚུལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་ལགས།
 འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་པའི་དབང་གིས་དུས་དེར་བྱིན་སྐྱབས་མི་.....
 ཆགས་ཟེར་བའམ། ཡང་ན་དུས་དེར་དབྱར་གྲོལ་བ་ལ་ཉེ་བས་དགག་བྱ་སྤྱོད་

བ་དང་། དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱ་རྣམས་དབྱར་གྲོལ་ནས་བྱས་ཚེག་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཆེར་མི་སྤང་ཞིང་། སྤྱིར་སྒྲིག་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཞི་དཔེ་དགག་བྱ་ཡོད་ན་དབྱར་བྱིན་སྐབས་མ་བྱས་་་་
པར་མཚམས་འདས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཏུ་གསུངས་པས། ཏུས་དེར་རང་དབྱར་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཕྱོག་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་
ཚོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་སྤང་བས་རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་་་་་
ཕྱགས་ལྟར་འབྲད་པ་མཐོང་(༡༢༩) ལགས། ༥ ॥

༥ གཙོད་ཚད་ལྡན་གྱི་དོན་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་སམ། ཐ་ན་བདག་
འཛིན་དངོས་གཙོད་པའི་ཐབས་ལ་ཟེར་བས། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་
འཛིན་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་བྱིར་སྒྲིག་པར་བྱེད་པས། དོན་གྱི་གཙོད་ཡིན།
དེས་ན་དགོ་བ་གང་དང་གང་གི་ཕྱོག་ཕྱགས་གྱི་མི་དགོ་བའི་ཆ་མངོན་ཏུ་བྱུར་
པ་དེ་ཁ་སྤྲོངས་དང་། དེའི་དབང་ཏུ་མི་བཏང་བར་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བཏུན་
པ་གཙོད་ཡིན། བྱིན་གྱི་སྤྲོངས་ཚད་བྱུང་ཏུས་གཙོད་པ་ཚད་ལྡན་གྱིས་རང་
གི་ཕྱུང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ལས་གྲོལ་ཐབས་་་
དང་། ཐར་ཐབས་གཞན་མི་འཆོལ་བར། སྤང་བ་དེ་ཀྱན་སྤྲོང་པར་བསྐྱམ་པ་
ནད་བརྒྱ་གཅིག་ཐུབ་གྱི་སྤྲོན་དེ་ཁ་ལག་ལེན་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ད་
ལྟ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་སྐབས་ལྟ་ཅི། ལྟ་འགྲང་ཉི་མས་དྲོས་ཏུས་ཀྱང་
སྤྲོང་པ་སྤྲོན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱགས་པ་ཅམ་ཡང་དཀའ་བས། ལྱས་ལ་ཞེན་ཆགས་
དམ་པོས་མ་བཅིངས་པར། ལྱས་རྟེན་འདི་འདྲ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བས། ད་
ལམ་གྱི་ལྱས་རྟེན་འདིར་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་འགྱུབ་་་
པར་བྱ། དེའི་བྱིར་ཏུ་ལྱས་རྟེན་འདི་འཆོ་བར་བྱ་སྐྱམ་ནས་སྤྲོན་གཏོང་བ་
སྐགས་རྒྱུན་རན་བསྒྲིག་ཐབས་ལ་འཇུག་ན་ལེགས་ཚགས་ཆེ་འདྲ་སྟམ། གཞན་
ཏུ་ན་གདེང་གང་ཡང་མེད་པར་གཙོད་སྤང་ཅམ་ལ་རེ་ནས་ཏ་ཅང་པོ་ཆོད་་་་

ཆེས་ན་བདག་ཉིད་གསོད་པའི་སྒྲིམ་པོའང་འབྱུང་ཉེ་བས། རང་གི་སྒྲིམ་ཆོད་ལ་
 དཔགས་ནས་ལག་ལེན་མཛོད། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་བསྒྲིམ་པས་སྒྱིར་
 ཕུ་ཅེས་པ་གཙོད་ཟེར་བ་ལ་འདུག་པས། བྱིའི་སྒྲིངས་ཆོད་བྱུང་དུས་ཕུ་
 བརྗོད་པའང་རན་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་རྣམས་མི་འགོག་པར། དེ་ལས་སྒྱེས་
 པའི་རྣམ་རྟོག་རན་པ་རྣམས་རྒྱན་གཙོད་པ་དེ་ཁ་ཕུ་གི་དམིགས་པ་ཡིན་.....
 འདྲ་སྒྲིམ་འོན་ཀྱང་མིག་བཅུམ་ནས་སྒྲིམ་རྒྱ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ན། དེའི་ཆེ་
 ཕུ་བརྗོད་པས་བྱིའི་སྒྲིངས་ཆོད་དང་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་དག་བགོགས་
 གི་རྣམ་པ་དང་། རང་ཉིད་གི་ལག་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩི་རྩེ་བཟུང་
 བ་ལས་མེ་འདག་རབ་དུ་འབར་བས་སྒྱིར་སྒྲོད་པ་བསྒྲིམ་(༣༢བ) པ་སོགས་.....
 སྒྲིའི་འབྱུར་སོ་དང་བསྒྲུན་པའི་དམིགས་པའི་རིགས་གཞུང་ཆོད་ལྡན་ལས་.....
 གསུངས་པ་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཀེའུ་ཚང་སྤུལ་སྤུལ་གྱིས། ॥

༥ དད་ལྡན་དགེ་སྦྲོང་བསོད་ནམས་མཁས་བཅུན་གྱི་དྲིས་ལན། ༥ འདི་བྱི་གཏན་
 གི་སྒྱབས་གནས་མཁན་སྒྲོབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤུལ་བྱུང་གི་ཞབས་བྱུང་དུ། དགེ་མེད་བསོད་
 ནམས་མཁས་བཅུན་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་འཇོས། སྤུ་སོར་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་སྐྱར་
 བཀའ་འདྲི་བྱས་པར་དོན་མཐར་ཐུག་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་།
 དལ་འཁྱོར་སྐྱར་མཐར་ཐུག་ནས་འཆི་ངེས་མེད་གི་སྒྲོས་སྒྲིམས་བསྒྲུན་པའི་མདོའི་དོན་སྒྲིམ་
 གསུམ་སོ་སོའི་བཅས་མཆོམས་ལ་འབད་དགོས་གི་བཀའ་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་གྱི་
 ཐོར་ཐེབས་དོན་ལྟར་སྤྱོད་པམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཛལ་ཀྱང་རི་བཞིན་པར་སྒྲོར་མི་ངེས་....
 པས། དེས་ན་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མན་རག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྒྲོ་བདེ་བ་ཞིག་
 དང་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག་པས་ན། སྒྲིམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཅས་མཆོམས་རིགས་
 པ་རོས་གཟུང་ནས་དཔོས་བཟང་བྱེད་ཚུལ་སྐྱར་ལས། འོག་མ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དགེ་སྦྲོང་གི་ཕྱང་བ་ཐེ་ལྷ་པོ་ལྷས་རག་གི་སྦྲོང་བ་བདུན་དུ་འདུ་བ་ཞིག་ཡིན་ན།
 འདུ་ལྷགས་དཔེར་ན། ཕམ་པ་དང་པོ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ལྷས་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་
 པས་ན་ལྷས་ལས་དང་། ཕམ་པ་བཞི་པ་དང་ལྷག་མ་གསུམ་པ་བཞི་པ་བདུན་པ་ནས་བཅུ་
 གཉིས་པ་ཡན་རག་དང་། ཡང་ལྷག་མ་དང་པོ་གཉིས་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་བཅས་ལྷས་གྱི་ལས་

དང་། བཅུ་གསུམ་པ་བཀའ་སྒྲིལ་མི་བདེ་བ་གང་ཏུ་གཏོགས་དང་། སྤང་ལྷུང་གྲལ་འཆང་ར་
འབྲལ་བ་འཛོག་པ་གདིང་བའི་ལྷན་པ་སོགས་གང་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པ་རྣམས་ལུས་...
ཀྱི་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་གོས་ཉིང་འབྱུང་འཇུག་པ་དང་གོས་སྤྱོད་པ་སོགས་གང་དག་རབ་
ནས་ཐོན་དགོས་པ་རྣམས་རག་གི་དང་། འབའ་ཞིག་པ་རྩུབ་སྒྲ་སྒྲོན་སྒྲ་བྲ་སྒྲ་སོགས་རབ་
དང་ས་ཐོན་འཛོམས་པ། ལྷ་བཏིང་མ་སྦྱས་པ་སོགས་ལུས་དང་། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་
བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཐམས་ཅད་གོང་ལྟར་ལུས་རག་གཙོ་གྱུར་ལས་ལམ་བདུན་
པོ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་དེ་བསྐྱུང་ན་སྤྱོད་བདུན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་...
དོན་ཨེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་གཏོགས་ན་སྤྱོད་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་དགེ་བཅུ་ཆར་...
ཁྱིམ་པས་ཀྱང་བསྐྱུང་དགོས་པས་ན་སྤྱོད་གངས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དམིགས་སྤྱོད་བཀར་ནས་
བསྐྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་གོང་འོག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལས་ཟས་ལེན་པ་...
སོགས་ཀྱི་གང་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་བ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། དུས་དུས་དང་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་
ན་ལྷུང་བ་དེ་དག་མི་སོག་པ་འདུག་སྐྱམ་པ་འགའ་ཞིག་(༡༩ན) གང་འབས་དེ་རྣམས་སྤང་...
སྤངས་ག་འདྲ་དགོས། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། དེ་ལ་དང་པོར་དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷུང་
བ་སྤེལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བདུན་སོ་ནར་མ་འདུས་ལ། འོན་ཀྱང་ལུས་རག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་ལས་སྤྱོད་འདུ་བ་ཡིན། ལུས་རག་འདུ་ཚུལ་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན། མི་དགེ་བཅུ་ཆར་བསྐྱུང་དགོས་ཀྱང་སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སོ་ཐར་སྐབས་སྤྱོད་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཆེ་ལུས་རག་གི་བདུན་...
ལ་བཅས་པ་མཛད་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པས་ཡིན། འོན་
ཀྱང་ལུས་རག་ཏུ་མ་ཐོན་ཀྱང་ཡིད་ཅམ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བ་
སྤྱོད་པས་གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དུས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གཅིར་
བྱུ་ལ་ཟས་ཉེར་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་ཡང་དེ་
དང་ཆ་འདྲ་བ་ལ་དེའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལུགས་ཀྱི་...
སེམས་བསྐྱུང་དགོས་སོ། །

ཡང་དུས་དུས་དང་བྱེད་པས་འབྱུང་ཉེ་བ་པམ་ལྷག་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་...
བསྐྱུང་བྱུ་ལ་བྱས་ཏུང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་ལྷུང་བ། བསྐྱུང་བྱུ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས། དེ་

དག་ལ་མེས་མ་བསྐྱེད་བའི་ཉེས་པ་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་འབྱུག་ཅུང་། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་
དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་དག་བསྐྱེད་བ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་ལྷགས་
རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་གང་ལགས།

ལན་ནི། ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སྐྱེས་གསུམ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་ཡིན་
པས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་ན་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཞིང་། མ་བསྐྱེད་ན་དངོས་
གཞི་འབྱུང་ཉེ་བ་ཡིན།

༥ སྐྱེད་ལྷུང་གུམ་ཅུའི་གྲལ་ཕལ་ཆེར་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཁེགས་ན། གཡན་པ་དག་བ་པ་
མེད་ན་སྐྱེད་ལྷུང་ཨེ་ཤོག །ཤོག་ན་བཤགས་ལྷགས་ག་འདྲ་དགོས། དབྱར་གོས་རས་ཆེན་ཁས་
ལེན་དགེ་འདུན་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་མ་མཛད་ཆེ་ཉེས་པ་ཨེ་ཤོག །ཤོག་ན་རང་གཅིག་ཤུས་མངོན་
ཅུང་འཆང་ན་ཉེས་པ་ཨེ་ཁེགས། ཁས་ལེན་སྤྱོད་ལྷགས་སྤྱི་འགྲོ་ལྷུང་ཨེ་དགོས། ལན་ནི།
གཡན་པ་དག་བ་པ་མེད་ན་སྐྱེད་ལྷུང་མི་འབྱུང་ངོ་། །རས་ཆེན་བཅའ་སྤྱོད་
དང་ཞག་སྤྱོད་གཉིས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁས་ལེན་མ་མཛད་ཀྱང་ཉེས་པ་འབྱུང་
ངོ་། །ཡུལ་རུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་དགོས་མེད་ཏུ་རས་ཆེན་མངོན་
ཅུང་འཆང་ན་ཉེས་པ་ཤོག་གོ །ཁས་ལེན་དང་སྤྱོད་(༣༣བ) ལྷགས་སྤྱི་འགྲོ་ལྷུང་
དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དབྱར་ལྷུང་བ་གསུམ་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་
ཡིད་གྱིས་དམ་བཅས་ཤིང་རག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དམ་ཆེག་བསྐྱེད་ན་ཁས་ལེན་……
གྱི་གོ་ཆོད་པ་ཡོད་གསུང་ངོ་། །

༦ ཆོས་གོས་ཞག་འབྲལ་ཉེ་དཔེར་ན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཐང་གོས་ཤུལ་པོར་སྤང་
ནས། ཐང་གོས་ཁ་གསར་ཁ་གསར་ཞིག་གྲུབ་ནས་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐང་གོས་རྒྱུང་པ་བྱིན་རྒྱབས་མ་
དབྱེད་བར་སྤྱོད་ཤིང་ཐང་གོས་ཁ་གསར་ལ་འབྲལ་ཏུ་ཉེན་གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་……
ལྷན་ན། དེ་སྤྱོད་ཐང་གོས་རྒྱུང་པ་སྤྱོད་ཤིང་ཐང་བ་དང་བྲལ། ཐང་གོས་གསར་
པ་བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པའི་བར་དེར་འབྲལ་སྐྱེད་ཤོག་རྒྱ་ཨེ་ཡོད། ཡོད་ཆེ་གཞན་གཉིས་
ལའང་ཤན་ཞུགས་སྤང་བས་ན་ཞག་གངས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་གོ་དོན་ཅི་ལགས་ཞུ། སྐྱེད་བྱིན་
རྒྱབས་ཡོད་ཆེ་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇིགས་པས་བར་

དེར་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་ཞག་བྲལ་ཞེས་
པ་ཆོས་གོས་གནས་གཞན་ཏུ་བཞག་རང་གནས་གཞན་ཏུ་གནས་སྐྱུ་རེངས་.....
ཤར་བ་ན་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར་རོ། །

༥ ཡང་འབའ་ཞིག་ལས་དགེ་སྤྲོད་ཚུད་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་ཟེར། ཏུང་འགྲོ་དང་བཅས་
པའི་ཆུ་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན། དགེ་སྤྲོད་གཞན་ལ་ཕམ་
ལྟག་གང་རུང་གི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་འཆབ་ཞེས་དཔེར་ན་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟར་བ་
བྱུང་ན་གཞན་དག་གིས་བྱུང་སྤང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རི་མི་སྒྲིམ་པ་མི་འཛོག་པར་དེ་འབྲལ་ཏུ་
བཤགས་དགོས་པའི་དོན་ཨེ་ཡིན། ཚུད་པ་བཞི་ནི། འགྲེད་ཕྱིར་ཚུད་པ། མི་
གདགས་ཕྱིར་ཚུད་པ། ལྟར་ཕྱིར་ཚུད་པ། བྱ་ཕྱིར་ཚུད་པ་བཞི་ལ་ཟེར། སྤྱི་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་འབྲུ་བ་དང་དེ་ལ་ཆུ་
འདེབས་པ་ལ་བྱེད། དགེ་སྤྲོད་གཞན་གྱི་ཕམ་ལྟག་འཆབ་ཞེས་པ་ནི་གསང་བ་
ལ་ཟེར། བ་སོ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་རལ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟུ། ཉེས་བྱས་ཟས་ཀྱི་སྤེ་
ཆན་སྤྱོད་འབྱོག་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟུ། ཟས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལྟར་བཟེད་ཡིན་ན། དེར་
སྐབས་སོར་བ་སོགས་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་མ་སྤངས་ཆེ་ལྟར་བཟེད་གྱི་ཉེས་པ་
ཨེ་ཤོག །ཁབ་རལ་ཞེས་པ་ནི། ཁབ་འཇུག་སའི་སྤྱོད་དེ་ལ་སྤྱ་གུ་ལྟ་བུ་དང་
འཆང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་གསུངས། འདི་ལ་སྤྱོད་འབྱོགས་ཟེར་བ་དང་
བྱོགས་པ་ཟེར་བ་སོགས་མང་ཡང་ལྟར་བཟེད་དང་སོར་བུ་སོགས་སོར་སོས་.....
མི་འབྱོག་པའོ། །དེར་སྐབས་སོར་བུ་སོགས་ལ་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་མ་སྤངས་ཆེ་
(༡༤༥) ལྟར་བཟེད་གྱི་ཉེས་བྱས་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་ཡང་ཉེས་བྱས་ཅམ་.....
འབྱུང་བ་འདྲའོ། །

༦ སོ་ཐར་གྱི་སྤེ་ལྟ་ལྟ་གྱི་དགེ་སྤྲོད་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཉེས་བྱས་ན་མས་ཤོག་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤེ་ལྟ་དེ་པལ་ཆེར་གུན་སྤྲོད་ལ་བཞེན་ནས་ཉེས་པ་ན་མས་ཤོག་
པ་ཨེ་ཡིན། སོ་ཐར་གྱི་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་ལྷན་དག་གི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྟར་བ་
ན་མས་གཙོ་ཆེར་གུན་སྤྲོད་གིས་འཛོག་མོད་རེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་

སྒྲུགས་ལ། སྒྱིང་བཅེར་བཅས་ལ་མི་དགེ་མེད་ཅེས་དང་། བྲགས་པ་རན་པ་བསལ་བ་དེ་
 དང་། ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་དང་། སེམས་ཅན་བྱེད་མི་མཐུན་
 སྒྲུགས། ཉེས་བྱས་སྤྲོད་བབ་སྐྱེས་ཀྱི་ཟེར་བ་དེ་ནམས་དོན་གོ་བྲགས་ག་འདྲ་ཡིན་ལགས།
 སྒྱིང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད་ཅེས་པ་ནི། སྒྲུག་གཅོད་སྐྱེས་བརྟན་ལ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱད་ན་མི་དགེ་བ་ཡང་མེད་ལ་བསོད་.....
 ནམས་འཕེལ་བའོ། ཉེས་བྱས་ཞི་བྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་ཏུ་དེ་
 ལ་མ་བྲུགས་ན་ཉེས་བྱས་སྤྲོད་འཛོག་གོ། བྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྒྲིང་བ་ཞེས་པ་ནི།
 གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཏམ་རན་དང་མི་སྒྲན་པ་སྤྲོས་པ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ།
 ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། བ་རྩལ་པོ་གཞན་ཉོན་
 མོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་རང་གི་འཆོས་རུས་བཞིན་ཏུ་.....
 འཆོས་པར་མི་བྱེད་པའོ། ཉེས་བྱས་སྤྲོད་བབ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཉོན་མོངས་
 པའམ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་སྤྲོ་འབེབས་པ་དང་། ཆད་པས་བཅད་
 པ་དང་། བསྐྱད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཆོ་དེ་དག་མི་བྱེད་པའོ། །

༥ གསང་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སའི་དམ་ཆོག་གི་སྒྲོམ་པ་.....
 ནམས་དངོས་བགྱང་བྱེད་སྐབས་ཀྱན་སྒྲིང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 ཏུ་སྒྲོམ་པ་འདི་དང་འདི་དག་གི་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་ནམ། སོ་ཐར་ལ་རང་དོན་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཏུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཀྱན་སྒྲིང་ག་འདྲ་དགོས་བཅས་
 སྒྲོན་ཆད་དམ་པ་གང་གི་གསུང་བ་ལྟར་ཡུར་བ་ལ་རྩ་བ་ཏུ་བ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཉམས་དང་
 མ་འདྲེས་པར་སོང་འདུག་པས་ད་ལམ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བགོ་སྐལ་བཀའ་སློབ་ཐུན་ལྟར་.....
 བཅེ་བས་གཟིགས་པ་ཞུ་ཞེས་ཉེན་སྤྲོ་རྣམས་བཅས་ཕྱག་དང་བཅས་ཉེ་ཕུལ། (༡༥བ) ལན་
 བྱི། སྐྱགས་སྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སའི་དམ་ཆོག་དང་
 སྒྲོམ་པ་དངོས་བགྱང་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྒྲོགས་.....
 བྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་བསམ་པས་ཟིན་ཆོ་དེའི་སྒྲོན་ཏུ་དེ་དང་འདྲ་.....

བའི་ཐར་པ་དོན་གཉིས་སྟོན་ཏུ་སང་ཟིན་པས་དེ་གས་ཚོག་གམ་སྟམ་མོ། །
བྱང་སེམས་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རྩ་སྐར་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་དགེ་སྟོང་
བསོད་ནམས་མཁས་བཙུན་གྱི་དྲིས་ལན་ཏུ་གེུ་ཚང་སྟུལ་མིང་པས་སྦྱར་བའོ། །

༥ འདུལ་བའི་སྐར་གྱི་དྲིས་ལན་ཡིད་གཉིས་ནད་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ལྷན་
མ་ནས་གཞུང་ལྷགས་ཏུ་མར་དང་དཔྱད་གྱིས་འཇུག་པ་དགེ་བ་སྤྲོ་མ་ངག་.....
དབང་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ལྷན་ལགས་ནས། རི་སྐང་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
གྱིས། དགེ་དང་སྤྱིག་པ་གང་ཡིན་ཞེས། །ཡང་དག་དྲི་ལ་བཙོན་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པ་གསུམ་འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་
ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩུཁ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་...
རིན་པོ་ཆེའི་གྲོང་བྱེར་ཏུ་བདེ་སྤྱག་བསྐྱོད་པའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་སྤྲོ་སྤྲོ་.....
ཐར་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནད་འགག་ལས་བཅུམས་ཏེ། ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་
འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ཏུ་བསྟར་བའི་འདུན་
པས་དྲི་ཚོ་བསྟར་གནད་ལྟར་འབྱོར་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་ཡང་། འདིར་ནི་གང་གི་
ཐུགས་འདུན་ལྟར་འདུལ་གཞུང་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་བསྟན་མན་ངག་...
ལག་ལེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལན་གསར་སྟོན་པར་ནི་རྩ་མི་སྟོགས་མོད། འོན་ཏེ་
རང་སྟོར་དཔགས་པའི་དངོས་ལན་ཅུང་ཟད་འདེབས་པ་ལ། ཉིད་གྱིས་དྲི་ཚོ་
འདིར་གསལ་དེ་གའི་དགོན་གྱི་རྒྱན་སྟོལ་གསོ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ། དགེ་
སྟོང་འགའ་ཞིག་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་འགོག་ཕྱིར་མཆོམས་བྱ་རྒྱུ་.....
གཙོད་པ་དེ་བཞིན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་མིན་དང་། འདུལ་བ་གི་ཆེགས་པ་
རྒྱན་གྱི་མཆོམས་བཅས་པས་དེ་དང་སྟོག་འབྲེལ་བའི་ཁང་མིག་ཏུ་དགེ་སྟོང་...
ཡོད་ཆེ་འདུལ་བ་གི་ལས་དེར་མི་མཐུན་པ་འགོག་རྒྱས་མི་རྒྱས། མཆོམས་དེ་
གཙོད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ནོར་བ་ཡིན་མིན། ནོར་ཆེ་མཆོམས་རྒྱུ་གཙོད་པའི་ཆོ་
ག་འདིར་གསལ་ཆོག་རྒྱུ་མཆོན་མའི་འདོན་པ་བསྟར་རྒྱུ་ལ། མདོར་ན་སྟར་

བཞིན་འབྲུ་མིན་བཅས་དྲི་བ་དང་པོ་ལྟེ་ལན་སྒྲིམས་(༣༥ན) ཉེ་བརྒྱད་པ་ནི།
 དེ་ཡང་། གསེ་སྦྱང་གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ནི་མཆོམས་བཅས་པའི་གནས་དང་།
 མཆོམས་མ་བཅད་པའི་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མདོ་རྩ་བར། མི་འདུ་
 བ་དགག་པའི་བྱེར་མཆོམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ལ་
 མི་འདུ་བ་དགག་པ་སྐོས་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་.....
 པར་གནང་ལ། དེའི་ཆོ་ག་ནི། དེ་གའི་སྤར་སྒྲིལ་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་བཅད་པའི་
 ཆོ་གར་བྱེད་པ་དཔེ་རྟོག་འདིར་བསྐྱར་བ། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སུ་རྟོན་
 རིན་པོ་ཆེའི་ལས་སྒྲིག་ལས། ལས་ཆོག་འདིའི་འགྲེལ་པར། གནས་འདི་ལ་དགོ་
 སྦྱང་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་དུས་བྱུང་དུར་གནས་པའོ། །གཏུག་མར་གནས་པ་
 ཞེས་པ་ནི་རྒྱན་དུ་གནས་ཤིང་བྱེ་ནང་གི་རྒྱ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། གསེ་
 སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་གཅིག་དུ་འདུས་
 ཤིང་གསེ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པས་སོ། །གནས་བསྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསེ་སྦྱང་ལ་
 སྐོས་པའི་གནས་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱ་ཏེ། དེས་ན་མཆོམས་དེའི་ནང་ན་གནས་
 པའི་དགོ་སྦྱང་རྣམས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་མ་ཆོགས་སམ། དེ་དག་གི་འདུན་པ་མ་
 བྲངས་པར་བྱེད་ན། མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལས་མི་ཆགས་སོ། །དགོ་
 སྦྱང་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། ཁ་
 བ་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེར་རོ། །སྦྱང་དང་སྦྱང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་
 གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། མཆོམས་པོ་ཆེ་དེའི་ནང་ན་སྦྱང་དང་སྦྱང་བྱེར་དང་།
 ཉེ་འཁོར་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་རྩི་བར་ཁོལ་དུ་.....
 འབྱུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱང་བྱེར་དང་སྦྱང་གི་ཉེ་འཁོར་སྤར་ན་ཡོད་པ་ཡང་།
 དེའི་མཆོམས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། བྱེས་རྩིགས་ན་འང་མཆོམས་སུ་མ་གཏོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དགོན་པ་ལ་བྱུག་པ་ཞེས་པ་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་
 ཀྱི་ནང་རྒྱན་ཆད་དོ། །གནས་མལ་ལ་བྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་

ལ་ཐུག་པའི་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ཆོག་འདི་ཆོག་རིས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་
མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་ཞིག་པས། མཆོམས་པོ་ཆེའི་
དབྱུས་ལྟ་བུར་གསོ་སྦྱང་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་ལས་བྱེད། ཤར་རྒྱལ་ལྟ་བུར་གི་དཔག་ཆད་
བྱེད་དང་གསུམ་(༡༥༧) རྒྱུ་ཆད་ཏུ་འཁོད་པའི་དགོས་སྒྲིག་ཀྱང་མ་འདུས་ན་
ལས་མི་ཆགས་པའི་བྱེད་ན། ཏ་ཅང་འདུ་བ་བྱུང་ཆེས་པ་དང་། བྱ་བ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་ཆེད་དུ། གསོ་སྦྱང་ཏུ་མ་ཟད་འདུལ་བའི་ལས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་མཆོམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པར་
གནང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ཙ་བར། ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་
པར་སློམ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱེད་མཆོམས་བྱ་ཆུང་
བཅད་པ་ནི་མཆོམས་པོ་ཆེ་བསྐྱར་བའི་ནང་ཁོངས་སུ། དགོས་འདུན་བཞི་
ཆོག་སྐོར་དང་ལྟ་ཆོག་སྐོར་སྒྲིག་སྒྲིག་འབྲལ་འབྲལ་ཏུ་ལས་གྱི་ཆོག་འདི་དགོས་པ་འགྱུར་
པའི་བྱེད་ཡིན་ལ། མཆོམས་པོ་ཆེ་ལས་གནས་གཞན་ཏུ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
མཆོམས་གྱིས་བབྱུང་བའི་བྱེད་ན། མཆོམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཆོམས་གྱི་བྱུང་ཆོས་བསྟན་པ་ན། མཆོ་རྒྱུ་ལས།
བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པར་འགྱུར་བའི་ནང་ཁོངས་ཡིན་པ་ཉི།
གཞན་ཏུ་ན་དོན་མེད་པའི་བྱེད་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཆོམས་བྱ་ཆུང་
བཅད་པའི་ཆེ་ཡང་སྤང་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་མ་ཟིན་ན་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བ་
དང་། ཟིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཀྲོལ་ནས་སྤང་མཆོམས་པོ་ཆེ་བསྐྱར་དགོས་པ་
མཆུངས་པར་འདུལ་རྒྱུ་ཏུ་མར་གསལ་ལོ། །

༥ གཉིས་པ་མཆོམས་མ་བཅད་པའི་གནས་ནི། མདོར་མཆོམས་མ་བཅད་
པའི་གནས་སུ་ལས་ལ་ཕྱིགས་པ་མཆོམས་ཡིན་ནོ། །ལ་ལ་ནས་ཆུ་འཇག་པ་
གང་ཏུ་བབ་པ་ཡང་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་རྒྱུ་
ལས། ལས་མཆོམས་བཅད་པ་གནས་སུ་ཕྱིགས་པ་སྐྱར་བ་ལ་ཕྱིགས་པ་ཉིང་།

མཚམས་ཡིན་ལ། ཅིགས་པས་མ་སྐྱར་བ་ལ་ལ་ཁ་ནས་ཆུ་འཛགས་པའི་སྒྲ།
 གང་དུ་བབས་པ་ཚུན་ཆོད་མཚམས་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པའི་གྲང་ལ་ནི་ཉེ་འཁོར་
 གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆོད་མཚམས་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་གྲང་མེད་པའི་
 དགོན་པ་གཡེ་ཐང་ཀའམ། ཉགས་ཁྲིད་ལ་ནི། རང་གནས་ས་ནས་རྒྱང་གྲགས་
 ཉེ་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཡིན་ནོ། །མཚམས་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱི་རོལ་འདྲོམ་གང་
 ཅམ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་གསེས་སྤྱང་གི་གནས་རྣམ་པ་(༡༥ན) ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བཀའ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་མཚམས་
 དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཉིས་ལས། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ལས་མཚམས་
 གཙོད་པའི་ཕྱག་ལེན་དེ་ནི་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རང་མི་འདུ་སྟེ། ལས་
 ཆོག་རྒྱུད་པ་དེ་ནི་ནོར་བ་དོན་གནས་དང་། དྲི་ཐོ་འདིར་གསལ་བའི་ལས་
 ཆོག་ལྟར་མཛད་རུང་སྤྱིར་གོང་སྤྱོད་ལྟར་གནས་མཚམས་སོ་ཆེ་བསྐྱར་བར་.....
 འགྱུར་བའི་ནང་ཁོངས་མིན་པས་ལས་མི་ཆགས་ལ་བྱད་པར་མཚམས་གཙོད་
 པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ཡང་འབུལ་དུ་མི་རུང་བས། ཁ་སྐྱོང་དུ་འོས་པ་ཐམས་
 ཅད་འདུས་དགོས་པ་ནི་ཀམ་ཤ་ཉི་ལས། མཚམས་བཅད་པ་ལ་ནི་འདུན་པ་
 སུལ་བ། དེ་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་གནས་དེར་འདུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་བདེ་ཉིད་
 འདུལ་བ་སྐལ་བཟང་ནོར་བེད་ལས་ཀྱང་། མཚམས་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པ་ལ་
 འདུན་པ་སུལ་བས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་གཙོད་པ་ནི་ལས་ལ་མི་
 འདུ་བ་དགག་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟས་གྱི་དངོས་སུ་མི་འདུ་བ་མི་
 རིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚམས་དེར་གཏོགས་གྱི་དགེ་སྤྱོད་.....
 ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་མ་འདུས་ན་མཚམས་བཅད་པའི་ལས་དེ་མི་ཆགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་ནས་ནི་འདི་གའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བཞེས་ལ་
 ཡོད་པ་བཞིན་ན་བ་དང་ཆོས་ལུན་གྱི་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་གསེས་སྤྱང་

སོགས་ལ་འདུས་པར་མ་ཟུས་ཆེ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སྒྲུང་འབྲུལ་བྱས་་་་
ན་དངོས་གཙང་བར་སེམས་ལགས།

༥ དྲི་བ་དྲུག་པ། རབ་བྱུང་གི་བར་ཆད་དྲི་ཆེ། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཞེས་པར། མ་ལྷ་ན་པས་ལན་ཅི་ལྟར་བཏབ་ཅེ་ན། ད་ལྟའི་ལས་
ཆོག་པལ་ཆེ་བར། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་བྱ་
རྒྱུ་སྐྱོད་མི་ཟུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་ཟུས་པ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དྲི་ཆོག་བར་པར། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་ཞེས་ཟེར་
དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། ལྟར་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལྷ་དྲུག་ལྷ་ན་པ་དེ་ཡང་དགེ་
འདུན་གྱི་སྐྱོས་མལ་ནས་བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱང་ཟུས་ན། དེ་རབ་བྱུང་བྱུང་བར་
བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་ལོ་(༡༦བ) བཙུན་ལྷ་ན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱུང་བྱུང་
བར་མི་བགྱིའོ། །བཙུན་པ་ལྷ་བཙུན་ལྷ་ན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱོས་མལ་ནས་བྱ་
རྒྱུ་སྐྱོད་མི་ཟུས་ན། དེ་ཡང་རབ་བྱུང་བྱུང་བར་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་བྱ་རྒྱུ་
སྐྱོད་ཟུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུང་བར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་དང་། འདུལ་རྒྱུ་
རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར་ལུས་ཉེན་ཏུ་རུང་བ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་ནི། རབ་བྱུང་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བར་འོངས་པ་ལ། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་ཞེས་དྲི། ལྷ་བཙུ་ལྷ་
མ་ལྷ་ན་པ་བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་མི་ཟུས་པ་དང་། བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་ཟུས་པ། ལྷ་བཙུན་
མ་ལྷ་ན་པ་རབ་བྱུང་བྱུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཆོ་རྒྱུ་ལས། རྩར་
བཅས་ལ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་རབ་བྱུང་འབྱེན་པ་བཀག་ནས། རྩེས་བཅས་ལ་
ནི་ལྷ་བཙུན་ལྷ་ན་པ་དང་། བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་ཟུས་པ་ཆོགས་དོན། རབ་བྱུང་བྱུང་
བར་གནང་བ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བཙུན་ལྷ་ན་པ་བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་མི་ཟུས་ན་ནི། རྩེས་
བཅས་ལ་ཡང་གནང་བར་མ་མཛད་དེ། ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་བྱ་རྒྱུ་སྐྱོད་
མི་ཟུས་པ་ནི། རྩེས་བཅས་ཀྱི་དུས་ནང་བཀག་པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། བར་ཆད་དྲི་ཆེ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་མ་ལྷ་ན་པ་མ་ལྷ་ན་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་

དངོས་གནས་ཀྱི་ལན་བཏང་ནས་གོང་ལྟར་དྲི་བ་གཉིས་པར་དགག་ཆོག་.....
བརྒྱུ་སྟེ་དྲི་བ་གསུམ་པོ་དཀྱུས་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ལགས།

༥ དྲི་བ་བརྟན་པ། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་བསྐྱབས་ནས། དགེ་འདུན་ལ་
མི་ཁྱ་བར་མཁན་པོ་གཅིག་སྤྱད་རབ་བྱུང་གནང་མཁན་འདུག་པ་ལྟར་ཆོག་.....
གམ་ཞེན། མཚོ་རྒྱུ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་མ་ཁྱས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན། མ་
ཁྱས་པའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་འབྱེན་མི་རུང་.....
མོད། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་དགེ་
འདུན་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས་གང་ཟག་ལས་འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱ་
བའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་ཡང་མཚམས་ནང་དེར་དགེ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་ན་ཡིན་.....
གྱི། དགེ་འདུན་མེད་ན་ཉེས་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཆོག་རྣམས་ལས། རབ་བྱུང་
ཁྱུ་ཡུལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་བཞི་སྟགས་ཡོངས་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་.....
སོ། །

༥ དྲི་བ་བརྒྱུད་པ་དང་དགྲུ་པ་སྤར་རབ་བྱུང་བྱས་ནས་སྤར་དགེ་ཚུལ་གྱི་
དགེ་འདུན་ལ་ཁྱ་བ་ནས་བརྒྱུད་བར་མ་རབ་བྱུང་བསྐྱར་གྱིན་འདུག་པ་ལྟར་...
དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་གཙུག་ཕུད་བྲེགས་པ་(༡༧) དང་མིང་བསྐྱར་བ་སྟགས་
ཀྱང་བསྐྱར་དགོས་སམ་ཞེན། སྤར་རབ་བྱུང་བསྐྱབས་ཟིན་བཞིན་ཏུ། རྗེས་
སུ་བསྐྱར་བསྐྱབ་དེ་བཞིན་ངེས་པར་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་...
ལག་ཅེས་ཏུ་ཡང་འགྱུར་དཀའ་བས་ཆོགས་ཆེ་བ་ཅེས་ཏུ་བྱེད་པར་སེམས།

༥ དྲི་བ་བརྒྱུད་པ་གོས་ལྟར་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་སྤྱ་གང་ཡན་རི་བའི་
དངོས་པོ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བརྒྱར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞག་བརྒྱ་འཆང་
སྤང་གི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པས་བྱབ་བམ་ཞེན། མ་བྱབ་སྟེ། གོས་
ཞག་བརྒྱ་འཆང་སྤང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་གང་འཆང་བའི་དངོས་པོ་ལ་.....
གོས་རུང་བ་ཆོད་ལྟར་དགོས་ཤིང་། ལྟར་བཟེད་ཞག་བརྒྱ་འཆང་སྤང་གི་

གཞིའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ལྷང་བཟེད་རུང་བ་ཚད་ལྡན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལས་འདྲུལ་གཞུང་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཟས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མི་སྤྲོད་པས་སོ། །

༥ དེ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྩིས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱས་པ་བཞེད་དེ་ཞག་བཅུར་བཞག་པ་དང་། གནས་སྐབས་དབང་བྱར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཆང་བའི་སྤང་ལྷང་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷང་བ་མི་ཁེགས་སམ་སྟམ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱེད་སྐབས་ཅན་བཞེད་དེ་གནས་གཞན་ཏུ་ཞག་ལུས་ན་འབྲལ་སྤང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོས་ལྷང་དེ་ལྟར་ཞག་བཅུའི་རིང་བཞེད་པས་བཞག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལ་ཞག་བཅུའི་གོང་ཏུ་རང་དགར་འཛོག་པའི་སྐྱུར་བ་སྟོན་པའི་ཉེས་ཀྱི་བྱས་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཞིག་སྐྱེ་ཞིང་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ཀྱི་གཞིར་བཅས་མཛད་པ་འདྲུལ་རྒྱུ་པལ་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་ཡོད་པ་དགོས་པར་ཀྱི་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གོས་གཞན་གྱི་མཛོད་ཏུ་ཆུད་ནས་སྤེ་མིག་མེད་པ་ལྟ་བུའམ་གོས་ལུས་གཞན་ཏུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཆང་སྤང་སྐྱེ་སྟེ། བསྐྱོ་བ་ལ་རང་དབང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། མཚོ་རྒྱུ་ལས། གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་བྱེད་མ་བྱེད་གཉིས་ལས། བསྐྱོས་པ་མ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱོས་པ་དེ་ལ་བྱེད་ན་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་(༡༧) མི་འགྱུར་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་གོས་དེ་གཞན་ལ་མ་བསྐྱོས་པར་ཞག་བཅུར་འདས་ན། འཆང་ལྷང་ཏུ་འགྱུར་བ་བདེན་ཡང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་གོས་དེ་གཞན་ལ་མ་བསྐྱོས་པར་ཞག་བཅུར་འདས་ཀྱང་འཆང་ལྷང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡངས་སྐྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

༥ རྩི་བ་བརྩུ་གཉིས་པ། བརྟེན་པ་དང་གནས་སྐབས་དབང་བྱར་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་བྱིན་རྒྱལ་ས་མ་བྱས་པར་ཞག་བརྩུར་བཞག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མི་.....
 འབྱུང་ན། ཞག་གི་སྤང་འབྲལ་མི་དགོས་པར། བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཨི་
 ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བར་བཤགས་པ་བྱེད་དོན་མེད་པས། སྤང་
 ལྷུང་གཞན་བྱུང་བ་བཤགས་པའི་ཆེ་ནི། དངོས་པོ་བྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཞག་
 གི་སྤང་འབྲལ་སྒྲོན་ཏུ་བཏང་བ་ནི་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤང་འབྲལ་བྱེད་
 ཆེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྤང་རྒྱ་བརྟེན་སྤང་ན་ཅི་ལྟར་བཟུང་དགོས་ནི་མི་.....
 གསལ་ཞིང་། གནས་སྐབས་དབང་བྱར་མེད་ཅིང་རང་དབང་བའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་ན་ནི། དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཆོག་གིས་སྤངས་ན་འགྲིགས་སམ་དབྱུང་པར་
 བྱའོ། །

༥ རྩི་བ་བརྩུ་གསུམ་པ་རྩི་དོན་དེ་དག་པོད་ཏུ་ཐུག་ལེན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅི་.....
 ན། གསེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསེ་གཞི་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་དེར་
 གཏོགས་དགོ་སྤྱོད་དགོས་རྒྱུ་དབང་གིས་འདུས་མ་བྱུང་ན། འདུན་པ་སྤྱོད་
 སྤངས་གྱིན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་གོང་སྤྱོད་ལྟར་དང་། །སྤང་ལྷུང་བྱེད་བཅས་ནི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གསེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། སྤང་ལྷུང་བྱུང་བས་དུས་དེ་ནས། །རྟེན་པའི་
 དངོས་པོ་སྤྱོད་གང་དང་། །ཁ་གང་ཡན་དང་དེ་དེ་བའི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 གནས་གཞན་གྱི། །དགོ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཞག་གཅིག་སྤང་། །དེ་རྟེན་བཤགས་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུན་འདུག་པ་ལྟར། དེ་ཁར་ཡང་
 འདུལ་བ་དང་ཅི་མཐུན་མཛོད་ལ། རྩུབ་བརྟེན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་པར་
 འབྱུར་བའི་ཐབས་རྒྱལ་ལ་བཙོན་པ་ཅི་ནས་མཁྱེན། ཞེས་པ་འདི་ནི་དད་སྟོབས་
 རྣམ་དཔྱད་ལྟར་པ་རྒྱུགས་དངས་དོན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་གང་དབང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལྟར་གྱི་རྩིས་.....
 ལན་ཏུ་ཀུན་ཚང་སྤྱུལ་མིང་པས་དང་བས་བྱུར་བའོ། །

༭ །དྲིས་ལན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྱ་བ་གཙོད་པའི་མཆོན་
ཆ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༭༭༭ །ན་མོ་གུ་རུ་རྩེ་ ལྷན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་འག་མིན་ཞིང་མཆོག་རུ། །དེས་
པ་ལྷ་ལྷན་གཞུགས་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པའི། །སྐྱ་འབྲུལ་རུས་འདིར་རུར་རྩིག་
ཚུལ་བབྱང་བ། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་སྤྲུལ་མའི་ཞབས་བདུད་ནས། །ཐོས་
བསམ་བསྐྱེམ་པའི་གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །སྤྲིད་དང་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལ་ས་
བཟལ་ཏེ། །སྐྱ་གསུམ་རིན་ཆེན་སྤྲིང་རུ་བཤོད་པའི་ཐབས། །དྲིས་ལན་དམ་
པའི་ཞལ་གདམས་རི་བཞིན་བཤད། །དེ་ཡང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་
ལྷན་པས། །བསྐྱེམ་པ་ལ་ནི་རབ་རུ་སྦྱོར། །གསུངས་པ་བཞིན། །དང་པོར་
ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ལ། །དེ་ནས་ཐོས་བསམ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་
གསུངས་ན། །ཐོས་པ་དེ་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། །སྤྲུལ་ལ་སྤྲུལ་པའི་འདུ་
ཤེས་སྐྱེས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་ལྷན་བཞིན་རུ་ཐོས་པ་ཞིག་རང་……
དགོས་བསམ། །དེ་མིན་གཞན་ཆོས་རྒྱས་ཆེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིང་མའི་
ཚུལ་གྱིས་དྲི་རྟོགས་བྱས་པ། །རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལ་བལྟ་རྟོགས་གྱི་ཆོག་དོན་ཅུང་
ཟད་ཤེས་ན་ལུང་རྒྱན་མ་ཐོབ་པ་དེ་རིགས་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡོད་དང་མེད་རི་
ལྟར་ལགས་ཟེར་བ་ལ། །ཐོག་མར་གཞི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་
ཏེ་ཐོས་བསམ་སྐྱེམ་གསུམ་བྱ་བ་ལ། །མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། །བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་
མི་རྒྱ་ས་བཞིན་རུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རག་ལས་པར་
གསུངས་པས། །དེ་འོང་བ་ལ་དཔེན་པའི་གནས་སྤྱོད་ནང་རུ་བཀུག །ལྷས་

དྲང་པོར་བསྐང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་དགོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་
 འཆད་ཀྱི་བ་ཆེན་པོས་སྒྲོ་སྒྲིང་དོན་བརྟན་མ་ལས། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སྒྲིང་
 སྒྲིངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་ཉེན་རི་སྒྲིང་
 ཅིག་སྒྲིངས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་རྒྱ་སོང་འདུག་པས། ད་རེས་དལ་
 འབྱོར་ཆང་བའི་མི་ལྷན་གཅིག་ཅུ་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་……
 ཞིག་རང་ཉམས་སྒྲིང་ལེན་དགོས་པ་འདུག། །དེ་ཡང་ཆེ་འདིརི་གཉེན་འཁོར་
 ཡོངས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཞན་སྒྲིང་ལ་ཡང་དེ་མི་དགོས་པ་
 ཞིག་བྱང་ན་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ། སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་བདེ་བའི་
 ཐབས་ཞིག་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་སྟུང་རྒྱ་བསམ་པ་ན། ཆེ་འདིརི་བདེ་བ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། སྒྲིང་བསྐྱལ་སེལ་བ་ཅུ་ཞིག་དུང་འགྲོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཤེས་
 ཤིང་། སྒྲེ་བའི་འདུས་ཆོགས་ཆེ་སར་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་ལམ་
 ཟན་སྒྲིང་གིན་མྱོད་ཀྱང་ཆེ་འདིརི་མི་ཆེ་འདུང་རྒྱས་པ་འདུག། །དེས་ན་ཟས་
 འོར་ཡོངས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་དེས་པར་འཆི་ནི་
 དགོས། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིན་གོ་རིམ་མེད་པ་འཆི་བ་མདོན་སུམ་རྒྱ་མཐོང་བ་
 བཞིན། དེ་རིང་སང་རང་ཡང་མི་འཆི་བའི་གདེང་ནི་མི་འདུག། །འཆི་བའི་ཆེ་
 སྒྲིངས་དང་ཡོངས་སྒྲིང་འཁོར་ཡོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་……
 ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འབྲིད་པ་དང་འབྲེར་བ་ལྟ་ཅི་སྟུང་། མའི་མངལ་ནས་ལྷན་ཅིག་
 རྒྱ་འགྲོགས་པའི་ལྷན་འདི་ཡང་མལ་རྒྱ་བཅུ་སྟེ་བཞག་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་……
 པ་གཅིག་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱ་འགྲོ་དགོས་ན། ཆེ་འདིརི་ཕུན་ཆོགས་ལ་
 ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཆེ་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་རྒྱ་ཁུར་
 པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདུག་པས་ན། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་རྣམ་
 དག་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟུང་རྒྱ་བསམ། དེ་ལྟར་བསྐྱུང་པས་
 ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཙམ་རྒྱལ་ཅིག་སྒྲེ་མོད་ཀྱང་། ཆོས་བྱེད་ལྷགས་མ་……

ཤེས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་ཆོག་མི་...
 ཤེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཟས་དུག་དང་འབྲེས་པ་ལྟར་དགོ་མི་དགའི་ལས་སྣ་
 ཆོགས་གསོག་པ་ནི།   འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཁྲ་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་
 འདུའ།   ཡང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་
 གསུམ་མགོ་མཐོན་ཅུས་ན་ཡང་།   ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ཅི་
 རིགས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་...
 འདུའ་བ་ལས་སྣ་གསུམ་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་པ་ཞིག་མི་འོང་།   དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཤི་བའི་འོག་དུ་ལས་དཀར་ནག་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྱངས་...
 པའི་བདེ་སྐྱེག་སྣ་ཆོགས་ཞིག་གྱོང་དགོས་པས་ན།   ཐོག་མར་ཆོས་བྱ་ལུགས་
 ཤེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ།   དེ་ཡང་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།   ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་སྐྱབས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི།   འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཐོབ་ན་འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བས།   དེ་གཉིས་སྐྱབས་དངོས་སུ་...
 གསུངས་པ་ཡིན།   འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སློབ་ལུ་དུ་འབྱང་
 བ་མ་ཡིན་ཞིང་།   ལས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་སྣ་རེ་སྤངས་པ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་འགོག་བདེན་དང་།   དགོ་བ་སྣ་རེ་བསྐྱབ་པའི་
 རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་ལམ་བདེན་ཐོབ་པ་ཡིན་པས།   ཐོག་
 མར་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་ཡང་མི་དགོ་བ་སྤངས་ཤིང་དགོ་བ་ཅི་ཅུས་སུ་བསྐྱབ་པ་...
 ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞིང་།   དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆོས་པ་ཞེས་བྱང་དུ་
 བ་ཡིན།   དེ་ཡང་མངོན་པ་མངོད་ལས།   དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱས་ན་ནི།   །དགོ་
 དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར།   །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྒྱར་གསུངས་སོ།   །ཞེས་མི་དགོ་
 བ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་མི་དགོ་བ་བརྒྱར་འདུ་ཞིང་།
 དེ་རྣམས་སྤངས་པས་དགོ་བ་བརྒྱུའི་ནང་དུ་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ཕལ་ཆེར་...
 འདུ་བ་ཡིན་པས།   མི་དགོ་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་གཞི།   བསམ་པ།   སྦྱར་བ།   མཐར་ཐུག་

གི་བར་རི་ལྟར་ཆང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཀུན་སྒྲིང་ཅམ་ཡང་
 མི་རྒྱ་བའི་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲིང་གི་ཚུལ་བྱིམས་གཙུག་པོར་བཟུང་། རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་དེ་དགེ་ཚུལ་སྒྲིང་གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཤམ་སྒྲིབ་གྱི་སྤྱན་
 རྒྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱ་རགས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མིག་...
 གི་འབྲས་བྱ་ལྟར་རུ་བསྐྱར་། གལ་ཏེ་ཡུལ་རུས་གྱི་དབང་གིས་ཉེས་ལྟར་གིས་
 གོས་ན་ཡང་རི་མི་སྒྲིམ་པར་མ་བཞག་པར། དེ་མ་ཐག་ལྟར་བ་བྱིར་བཅས་
 དང་། རྟིག་པ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པའི་སྒྲིན་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཏེ། ཉེས་
 ལྟར་དང་ཞག་རུ་མི་འགྲོགས་པ་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས་
 རང་རྒྱུད་གཙང་བ་ལ་གཙུག་པོར་འབད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 གཉིས་སྤྱན་སྤུམ་ཚེགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤམ་མཚོག་
 དཔའ་པོས། ལྟར་བཅས་དགའ་རྒྱ་མི་ཡི་ཡོངས་སྤྱད་དང་། །བདེ་མཚོག་རོ་
 མཚོག་ལྟ་ཡི་སྤྱན་སྤུམ་ཚེགས། །ཚུལ་བྱིམས་རྒྱས་བྱུང་ཅི་ཞིག་རོ་མཚར་ཆེ། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱུང་ལ་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་དེ་ལྟར་
 ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། །བཟོད་བྱ་
 ཐོས་པ་སྤྱལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་
 བཞག་ལ་བཙོན་བྱ་ཞིང་། །མི་སྤྱག་ལ་སོགས་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་ཚུལ་བྱིམས་
 གཙང་བའི་སྟངས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལ་ཐོག་
 མར་ཐོས་པ་འཚོལ་ལྷགས་ཡང་རྩོམ་ཆེ་ལྟ་གཅིག་དང་། མི་ལ་གཞན་པའི་རྩོ་
 རྩོལ་སོགས་པ་སྒྲིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ནི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དགེ་...
 བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བཅའ་ལ་བསམ་སྦྱར་གཉེས་
 གྱི་སྒྲིན་མ་ཚུལ་བཞིན་རུ་བསྟེན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་། ལས་
 དང་པོའི་གནས་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་...
 སུ་རྒྱུགས་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བསྟན། རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་

གྲང་སྒྲིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་མ་དེས་གྲང་ཐུགས་.....
 གྱིས་དེས་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྱུབ་པ་སྟིང་པོར་མཛད་པ་ལས་གོ་.....
 འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གྱི། བཀའ་པ་མང་པོའི་མདུན་
 སར་དྲི་ཅད་ཀྱལ་ཉགས། སྒོ་བསྐྱར་བཅས་དང་། དཔེ་མང་པོར་བལྟ་རྟོགས་
 བྱེད་པ་སོགས་མཛད་མི་དགོས་པས་ན་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་བོད་སྟོན་རྣམས་གྱིས་
 ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ་གནང་དགོས་ཞུས་པའི་ཆེ་ཚད་མ་ལ་སོགས་
 པ་གཞན་ཡང་མང་པོ་བཤད་སྟེ། དེར་དུས་གྱི་སྒྱུ་བོའི་ཆེ་ལ་ལོངས་མེད་པས།
 སྟིང་པོའི་དོན་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཐུར་བཅུགས་སུ་སྒྲིམས་པ་གལ་ཆེ་
 ཞེས་དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལས་གྲང་། ར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ཆར་ཤར་ཤར་ནས་།
 ཡིག་ནག་དཔེ་ཆའི་དགོས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་མོད་གྲང་
 དུས་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲིའི་མཐུ་རྩེ་དམན་དུ་སོང་བས་དགོ་.....
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྩེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་དེས་.....
 རུས་པ་ཞིག་དཀའ་བས། ཐོས་པ་འཆོལ་བའི་ཆེ་སྒྲིའི་མཐུ་ཆེན། རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་.....
 རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དབུ་པར་འདུལ་མཛད་ཚད་མ་རྣམས་
 འབྲེལ་ཏེ་བཀའ་པོད་ལྷའི་དགོངས་དོན་ལ་མཁས་མང་འདུས་པར་ཀྱལ་ཤིང་
 བཟག་པ་དང་། དྲི་ཅད་སྒོ་བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙོ་དགོས་ཏེ། རྩེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་
 དུ། ས་འདི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱ་སྟོང་གི། །རིན་ཆེན་ཁུར་ཆེན་འཛིན་པའི་ཆོ། །
 འབད་པ་དུ་མས་དེ་རྣམས་གྱི། །སྒྱུན་སྐར་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ལེན། །དུས་གྱི་
 དབང་གིས་དེ་ཉམས་ཆོ། །དེ་དག་རྣམས་གྱི་ཐུགས་གྱི་བཅུད། །གཞུང་
 མང་ཡི་གེར་བཀོད་པ་རྣམས། །འབད་པ་དུ་མས་ལེན་པ་ནི། །དེ་ཡི་དོད་དུ་
 མཁས་པས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རང་

དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་དེ་ཉམས་...
 ལེན་གྱི་རིམ་པར་དྲིལ་མ་ཤེས་ན། ཁ་ཕྱི་བལྟས་གྱི་བཤད་ཡམས་གྱིས་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་ཐ་དད་ཏུ་སོང་བ་མང་བས་ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་ལེན་ཏུ་བྱེར་
 ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་.....
 བཟུངས་ཏེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་...
 ཞིག་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དེས་ཀྱང་སློབ་མས་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཀའ་དང་.....
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བལྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་དོན་སླབ་པ་སྦྱིང་པོར་བྱེད་.....
 པའི་ཆེ། དོར་རྒྱ་ཆེན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགའ་ཞིག་རང་འཛང་རྒྱ་བའི་
 ཐབས་དང་། འགའ་ཞིག་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་གོ་ནས། བཀའ་
 དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱ་.....
 པའི་ཆ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུ་བཞི་ལྟམ་གྱིས་འབྱེད་པའི་མན་ངག་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་...
 འདི་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་བལྟན་པ་སྦྱོགས་རེ་བ་ཅམ་ལ་ཞེན་ནས་...
 ཉེ་ཆེ་བའི་སྤང་དོར་ཅམ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར། བལྟན་པ་ཐམས་ཅད་
 འགལ་མེད་ཏུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་པོད་གྱི་
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདི་དག་གི་
 དགོངས་དོན་སློབ་མ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད། སློབ་མ་དེས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་རི་ལྟར་གདམས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཐོས་པ་རི་ལྟར་མང་...
 བ་ཅམ་ཞིག་གིས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་མང་བ་ཅམ་
 ཞིག་གིས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་མང་བ་ཅམ་གྱིས་
 སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་མང་བ་དང་། དེ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུན་འགོག་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་སླབ་པ་མང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་

པོས། ཐོས་ཀྱང་དམུས་ཡོངས་བསྐྱེམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེ་གོ་ཅི་ཞིག་
སེམས་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཙོན་བྱ་དེའི་རྒྱ་ཡང་། །བསམ་ཞིང་སྒྲོམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་
པོ་ནམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་མེད་པའམ། སྒོ་གྲོས་དང་རྩན་
ཡང་། རྟེན་ས་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོའི་ཆེ་ལ་ཡོང་མེད་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འབྱུག་པ་མི་སྒྲོ་ན་ཡང་ལས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ནས་...
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་སྟོན་པའི་སྒྲོ་...
མའི་མན་ངག་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐར་
བཤད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སམ། དེ་ཡང་ཆོག་གི་ཆ་མང་བས་སྒྲོར་
ཆུད་པར་མ་རུས་ན་མ་མཐའ་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོར་བཟུང་ནས་...
བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བྱང་ནས་སྤྱོད་བྱིད་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེ་དོན་ཅེ་...
གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་བྲག་པོ་བཞེན་ན་མན་ངག་དེར་གསུང་རབ་...
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་འདུས་པས་ན། སྒྲོ་མའི་
མན་ངག་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྐར་སྒྲོའི་མཐུ་ཆེར་འགོ་བ་...
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་པར་སྒྲོ་ན་གསུང་རབ་དགོངས་...
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་བྱུང་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུར་བསྐྱེས་ན་ཡང་
རང་གི་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་མན་ངག་གི་ཆོག་ཀྱང་བྱ་དེར་འདུས་པས། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་དམིགས་རིམ་མཐའ་དག་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་...
དབྱེད་སྒྲོམ། འདོག་སྒྲོམ་དགོས་པ་ལ་འདོག་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་དམིགས་རིམ་མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། དེས་ཅིས་ཟིན་པའི་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་

དང་། བྱུང་པར་ཕར་བྱེན་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱིས་
 སྦྱང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲི་སྦྱང་བའི་ཆད་
 ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན། ལུང་རྒྱན་མ་ཐོབ་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་
 ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་ལ། ཉམས་ལེན་གྱིས་གནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རི་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་ཏུ་བརྒྱད་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལས་ལུང་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། ལུང་
 ཉན་པའི་ཆེ་ཆོས་དེའི་དོན་མཐའ་དག་གོ་ན་བྲིད་ཀྱི་གོ་ཡང་ཆད་མོད་ཀྱང་།
 དེང་སང་གི་རུས་སུ་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་བསྐྱུག་ལུང་ཐོབ་པ་
 ཅམ་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བསྐྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་བྱ་རྒྱུའི་མན་ངག་དེའི་བྲིད་.....
 ངེས་པར་ཐོབ་དགོས། བྲིད་ཀྱང་ལན་གཅིག་ཉན་པའི་རྒྱན་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་
 མི་ཆོག་པར་བྲིད་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་དམིགས་ནམ་སྦྱང་བ་ལ་འབད། སྒྲར་ཡང་
 བྲིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཉན་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་གོང་
 མའི་གསུང་གྲོས་ལས་འཆད་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ཉན་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ན་.....
 ཆོས་གྲུའི་སྒྲུའི་ཁྲལ་འདྲ་བ་སྒྲོག་ཏུ་བསམ་པ་ལ་མི་འོང་ཞེས་གསུངས།

༥ གསང་སྤྲུགས་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པར་ཐོག་མར་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་
 འཆད་ཉན་བྱ་མི་རུང་བར་གསུངས་ན། དེས་ན་སྦྱངས་གཞི་སྦྱང་བྱེད་དབང་
 བཞིའི་གོ་རིམ་རུང་ཟད་མ་ཤེས་པར་དབང་ལན་གཅིག་ཐོབ་ཀྱང་བརྟ་དོན་....
 མི་འཕྲོད་འདུག་པ། དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྫོ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀྱན་གྱི་གནད་ནམ་པར་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་
 མཁས་གྲུབ་གོང་མའི་གསུང་ལ་གོ་བ་རུང་ཟད་རྟེན་པར་བྱས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་
 དམ་པའི་རྒྱུད་ཏུ་དབང་དང་རིམ་གཉིས་སྤྲུགས་རང་སྒྲོས་གང་རུས་འབད་དེ་
 རྒྱ་ཁྲལ་བཞུས་ན་དགེ་སྦྱོར་རི་ལྟར་ཡོད་གསུངས་ཏུ་གསལ། ཟེར་བ་ལ། སྦྱིར་
 བཏང་ཏུ་སོ་ཐར་དང་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་མ་པ་མ་ཐོབ་གོང་ཏུ་བསྐྱབ་.....

བྱ་ལ་བཟུ་བ་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱིས་མན་ངག་ཉན་པ་སྟགས་མི་རུང་ཞིང་
 དབང་གི་ཁོངས་སུ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་འདུས་པས་ན།
 དབང་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དབང་དོན་གྱི་དཔེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་མི་རུང་བ་མེད།
 འོན་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འདྲ་ལས། སྤར་འགྲོ་མ་ཐོབ་བའི་ལམ་ཐག་རིང་
 ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་.....
 ཀྱིས་ཐམ་ཐོམ་དུ་ཕྱིན་ན་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་མཛད་ན། དབང་དང་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་མངོན་དུ་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་དབང་རྣམ་དག་མི་...
 ཐོབ་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབད་པའང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློ་
 ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་...
 གྱི་རུང་ནས་དབང་གི་སྟ་གོན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཅོས་དགོས། དེའི་ཆེ་སློབ་
 དཔོན་གྱིས་ཀྱན་སློང་བཙུག་ཤིང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་མི་ལམ་འཛིན་...
 པར་གདམས་པའི་བར་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་བསྐྱར་ན་སྟགས་སྟོན་...
 ཐོབ་ཟིན་ཅིང་མཚམས་དེར་སླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ཉན་དགོས་པར་བཤད་པའང་...
 ཡོད་པས་ན་སྟ་གོན་གྲུབ་ཐུག་ནས་བརྒྱུད་དབང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་.....
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཟུགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་པོ་
 ལ་ཡང་གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཉེ་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་
 བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཇུག་ཚུལ། དང་པོ་ལ་ཡང་ཡོལ་བའི་ཕྱི་འཇུག་དང་
 ནང་འཇུག་གཉིས་དབང་དངོས་གཞི་ལ་བུམ་དབང་། གསང་དབང་། ཤེས་
 རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ཆོག་དབང་སྟེ། དབང་བཞིའི་དོ་བོ་དང་། གྲངས་
 དང་། གོ་རིམ་སྟགས་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྡན་གྱི་དཔེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྟོན་ནས་
 དེས་པར་བྱས་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཅོས་སྟོན་སྐབས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འཇུག་པ་དང་། ཟུགས་ནས་དབང་བཞིའི་དོ་བོ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་བཅས་ལ་བྱུང་

ཆེ་ཞིང་། དགྲིལ་ཚོག་ཀྱང་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྲུགས་རིམ་
 ཆེན་མོར་བཏུ་སྤྱོད་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཡོང་མ་བྱུང་ན་དམ་
 པ་གོང་མས་མཛད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་ཆོག་རིས་ཏུང་བ་ཞིག་ལ་བཏུ་སྤྱོད་དེས་...
 པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབ་མ་ཐག་ཏུ་རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཙ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོའམ། ལམས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཙ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་...
 དབང་རྒྱས་སུ་རི་ལྟར་ཁས་སྲུངས་པ་བཞིན་ཙ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། སྟོམ་པོ་.....
 བརྒྱད། བཟའ་བའི་དམ་ཆོག །བཞེན་པའི་དམ་ཆོག །བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་
 རྟེ་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་། སོ་སའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུང་ཚུལ་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཙ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྟོག་བཅོས་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤྲུགས་
 གྲུ་མེད་ཀྱི་སྟོར་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བྱུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་.....
 འཕང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཙ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་.....
 བྱུང་ན། སྐར་བཤགས་པའི་སྟོན་ནས་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་དག་པར་བྱས་ཀྱང་།
 ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟོབ་པ་མི་སྤྱིད་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཡན་
 ལག་གི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད།
 གལ་ཏེ་གོས་ནའང་། དེ་མ་ཐག་རྟོག་སེམས་སྟོམ་བཞུས། བཟའ་བྱེད་མཁའ་
 འགྲོའི་སྤྱོད་སྟེག །དམ་ཆོག་རྟོ་རྗེའི་བཞུས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དག་པར་བྱ་སྟེ།
 རྟོ་རྗེ་སྟེག་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཅི་ཤེས་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ།
 དམ་ཆོག་ལྷ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱུར་ན། །སྟོབ་བཅུ་དྲུག་དག་ནས་
 འགྲུབ། །ཞེས་དབང་རྣམ་དག་སྟོབ་པའི་སྟེང་ནས་དམ་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་རུ་
 བསྐྱུང་ན། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་མ་སྟོམ་ཀྱང་སྟོབ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་མཚོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་པར་གསུངས། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་ཅིས་ཅི་ཡང་...
 མི་བྱེད་པར་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྟོམ་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་མི་སྟོབ་.....

པར་མ་བྱད། ཤི་ནས་ངན་སང་རུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་
 ཞིག་གསུངས་ཏེ། མཉམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱད་ལས། ཅི་སྟེ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་ཆ། །
 ཉམས་པ་བརྟུང་གིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྟག་བསྐྱེད་ཐྱོང་འབྱུར་
 ཞིང་། །ཐུར་རུ་བཏུས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
 དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུ་བ་གིས།
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྒྱུས་ལ།
 ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས། །སྐྱེས་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །
 ཞེས་སོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབ་ནས། །དེ་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་སྟོན་དགོས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྗེ་མར་པས་རིམ་ལྔ་བསྟུས་པ་
 གསལ་བ་ལས། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་འདི་ལྟ་ཡི་སྟུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དཀྱིལ་འཁོར་པ། །རྒྱུ་པ་མདོན་རུ་བྱེད་པ་གང་། །ལེགས་པར་བསྐྱབ་ལ་
 མཐར་ཕྱིན་བྱ། །ཞེས་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་མི་ཆོག་པར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ང་.....
 རྒྱལ་དང་། །གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། །བསྐྱེད་རིམ་རབ་ལ་རྫོགས་རིམ་
 རབ། །བསྐྱེད་རིམ་འབྲིང་ལ་རྫོགས་རིམ་འབྲིང་། །བསྐྱེད་རིམ་ཐ་མ་ལ་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་ཡང་ཐ་མ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། །སྟགས་གྱི་ལམ་
 རུ་ཞུགས་མ་ཐག །ཙུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྟོན་པ་ལ་རིང་ཁྱད་མ་བྱས་པར་
 བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །དེ་རྗེས་སུ་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་གྱིས་
 སློབ་པའམ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ནའང་ཐུན་བཞིའི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་
 བསྐྱེད་རིམ་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་རུ་ཐུན་མགོར་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་དང་།
 ཐུན་མཇུག་རུ་རྫོགས་རིམ་མདོར་བསྟུས་ཞིག་བསྟོན་པའམ། །ཡང་ན་ཐུན་...
 དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། །ཐ་མ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟོན་པ་གང་བདེ་

བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཞར་བྱུང་དང་། རྫོགས་
 རིམ་གཙུག་པོར་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་མེད་དགོངས་པ་དང་
 མཐུན་ཤིང་། རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་གྱིས་སྒྲིགས་པ་
 རུས་གྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ་ཅིང་། འབྲིང་གི་
 བར་དོ་དང་། ཐུ་མས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་རྩུབ་ཆེད་ལ་མཆོག་ངེས་པར་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་མཛོད་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་བཅུས་
 ལྡན་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བརྟན་ལ་ནི། །མ་
 བསྐྱོམ་གྱུར་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །གང་ལ་བསྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །གལ་
 ཏེ་དམ་ཆོག་སྒྲིམ་ལ་གནས། །ཆེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མི་འགྲུབ། །སྐྱེ་བ་
 གཞན་རུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༥ གཞན་ཡང་བདག་སྒྲོ་སྒྲོངས་པའི་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བྱིར་རུ་ཐེག་
 པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ས་བྱ་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུང་གི་བརྟུང་ཅི་ཞིག་སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་སྦྱུལ་གནང་ཡོད་པ་
 མཁྱེན་མཁྱེན། ཟེར་བ་ལ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཆོག་ཅམ་རུ་མ་ལུས་པར་
 ཉམས་སུ་སྤངས་ན་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ཆེད་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཉམས་སུ་སྤངས་པར་འགྲོ་བས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཞལ་གདམས་བྱུར་པ་མེད་
 དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་གོང་རུ་བཤད་པ་དེ་ནམས་གྱི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་སྒྲིན་ས་བརྫོད་ན། དོན་གཉིས་འབྲས་བུའི་འབྱུང་གནས། །བཤེས་གཉེན་
 གངས་རི་ཡིན་པས། །མོས་གུས་ཉི་མས་ཞུ་བའི། །བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་རྒྱན་འབྱུངས་
 ཤིག །དལ་འབྱོར་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ན། །སྤྱིད་ཞིའི་མཆོ་ལས་གྲོལ་བས། །རྟེན་
 དཀའ་དོན་ཆེ་བསམ་ལ། །མི་ལུས་སྤྱིང་པོ་ཡོངས་ཤིག །འཆི་རུས་ངི་འགྱུར་
 བསམ་ན། །ཆེ་འདིའི་སྤང་ཞེན་སྤྲོག་པས། །ནམ་འཆི་ངེས་མེད་སྤམས་ལ། །

ལྷ་རྩུབ་པ་གྱིས་ཤིག །ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་ལྷ་མོ། །ལྷ་བསྐལ་བཟོད་
 ལྷ་གས་མེད་པས། །བསྐྱེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ། །སྤྱིང་ནས་སྐུ་བས་འགྲོ་
 མཛོད་ཅིག །དཀར་ནག་ལས་གྱི་འབྲས་བུ། །བདེ་ལྷ་དེས་པར་འབྱེན་པས། །
 ལྷ་ཞིང་ཞིབ་པའི་ལས་ལ། །སྤྱང་དྲོམ་མ་ཞོར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྷ་མི་དག་
 ལྷ་ས་པས། །འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ། །ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །སྤྱིང་
 ལ་སྐྱོ་ཤས་སྤྲོམས་ཤིག །དེས་འབྱུང་ལྷ་བས་བཏེག་པའི། །བསྐུལ་གསུམ་རིན་
 ཆེན་གསུགས་དཀར། །ལྷ་འདས་ཞོར་བུས་མཆོད་པ། །སྤྱིང་ཅེའི་མཐའ་རྩ་
 བསྐྱེད་པ་ཤིག །དེ་ལྷ་རང་ཉིད་སྤྱིང་མཆོར། །འབྲུམས་པའི་ཉམས་ལ་
 དཔགས་ཏེ། །མཁའ་བྱུང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྤྲོམས་
 ཤིག །ལྷ་ཁོ་ལ་ཀུན་གྱི་ཆ་བ། །རང་ཉིད་གཅིས་འཛིན་ཡིན་པས། །འདི་ལ་
 དག་རྩ་བལྟས་ལ། །འབད་པ་རྩ་མས་སྤྱིང་པ་ཤིག །བདག་མེད་བདག་རྩ་བལྟ་
 བའི། །ཤོགས་ངན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། །མི་འདོད་ལྷ་བསྐལ་སྤྲོད་ཀྱང་།
 །འདྲེན་ཚུལ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག །བརྟགས་ན་ལུས་སེམས་སྤྱིང་རྩ། །བདག་རྩ་
 བཟུང་རྩ་མེད་པས། །དེ་ལ་གཅིས་སྤྱིང་བྱེད་པ། །འབྲུལ་བ་གོ་བར་མཛོད་ཅིག་
 །སྤྱིང་བར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་བསྐྱེད་ན། །ལེགས་ཆོགས་
 བར་གིས་འབྱུང་བས། །གཞན་ཕན་ལས་ལ་འབྱུངས་ཤིག །མ་གྱུར་འགྲོ་བས་
 སྤྱིང་ཆད། །དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། །ད་རྩང་སངས་རྒྱས་འགྲོ་ལ། །
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་པར་འབྱུར་བས། །རྗེས་སངས་རྒྱས་དང་འགྲོ་འདི། །
 བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པས། །སངས་རྒྱས་ལ་གུས་བཞིན་རྩ། །འགྲོ་ལ་གུས་
 པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྷ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་
 བསྐྱེད་ནས། །སྤྱིང་དམ་ཆོག་བསྐུལ་བུ། །ཉམས་པ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག །
 ཐུན་མོང་ལས་གྱི་རིམ་པས། །རྒྱུད་རྒྱུངས་སྤྱིང་རྩ་བཏང་སྟེ། །ཆོད་ལྷན་སྤྱིང་
 དཔོན་རྩུང་ནས། །དབང་བཞི་ཡང་དག་ཞོས་ཤིག །དབང་རྩུས་ཁས་སྤྱིངས་

དམ་ཆོག །སྤྲོམ་པ་ལམ་གྱི་ཚ་བར། །ཤེས་ནས་འབད་པ་རུ་མས། །སྤྲོག་ལས་
གཅིས་པར་སྤྲངས་ཤིག །སྤྲེའཆི་བར་དོའི་ལྷགས་ཁམས། །སྤྲུ་གསུམ་གསེར་རུ་
བསྐྱར་བ། །གསེར་འགྱུར་ཅེ་ཡི་བསྐྱེད་རིམ། །ཕྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་མཛོད་
ཅིག །ལྷས་དབེན་སྤྲུ་ཡི་དོ་རྗེའི། །མཉམ་བཞག་ཉིང་འཛིན་བསྐྱངས་ནས། །སྤྲེ་
རྩལ་ལྷལ་གྱི་སྤྲང་བ། །ལྟ་དང་ལྟ་མོར་སྤྲོམས་ཤིག །ལྷན་གྲུབ་དོ་རྗེའི་བཟླས་
པས། །ཉི་ཟླའི་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་སྟེ། །དྲི་བཞོན་གཞོམ་མེད་ཐིག་ལེར། །སྤྲང་
པའི་སྤྲོག་ཚོལ་སྤྲོམས་ཤིག །རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀྲན་རྟོག །མི་ཤིགས་ཐིག་
ལེར་ཐིམ་པས། །སྤྲང་བ་གསུམ་དང་དཔེ་ཡི། །འོད་གསལ་མཐར་ཕྱིན་མཛོད་
ཅིག །དེ་ལས་ཤིན་རུ་སྤྲ་བའི། །རྒྱང་སེམས་དོ་ཤོ་དབྱེར་མེད། །མཆོན་དཔེས་
བརྒྱན་པས་མ་དག །སྤྲུ་མའི་སྤྲུ་རུ་ལོངས་ཤིག །ཕར་ཕྱིན་ཐིག་པའི་ས་བརྒྱ། །
མན་ཆད་བསོད་ནམས་ཆོགས་གྱི། །དོད་ཐུབ་སྤྲུ་མའི་སྤྲུ་དེ། །འོད་གསལ་རང་
རུ་སྤྲངས་ཤིག །མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་རིམ་པའི། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཚ་བ། །
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བབྱང་། །བྱང་འཇུག་བར་གྱི་ལམ་རིམ། །འདི་
རུ་མ་ཆང་མེད་དོ། །འདིར་འབད་དགེ་བའི་དཔག་བསམ། །སྤྲོན་པ་རབ་རུ་
རྒྱས་པའི། །འབྲས་བྱར་འགྲོ་ཀྲན་སྤྲོད་པའི། །སྤྲལ་བཟང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །
མཛྲ་ལྟ། །ཅིས་པ་འདི་ཡང་སྤྲལ་པའི་སྤྲེས་མཆོག་འབའ་ར་བ་ནམ་མཁའ་
མཆོན་གྱི་སྤྲལ་སྤྲེའི་གཙུང་པོ་ཨ་ལིའི་མིང་ཅན་གྱིས་བསྤྲལ་བ་ལྟར་མང་རུ་.....
ཐོས་པའི་བརྩན་པ་གདོང་རྒྱག་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེས་བྱིས་པའོ། །སྤྲོ་བག་ཡོད་
བཟང་པོའི་ས་སྤྲང་སྟེང་། །ཡིད་ཐུབ་བསྟན་དབྱིངས་ལ་མཉམ་བཞག་ཅིང་། །
བདག་འཛིན་མེད་གྱི་མཆོན་བརྒྱ་འབར་བ་ཅན། །རྗེ་འཆི་མེད་དབང་པོར་
གསལ་བ་འདེབས། །རྟེན་དལ་འབྱོར་མི་ལྷས་ལགས་ཐོབ་ཅིང་། །ལམ་བསྐྱབ་
གསུམ་གནད་འགག་ཤེས་རུས་འདིར། །སེམས་བག་མེད་དབང་རུ་མ་སོང་
བར། །ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྤྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཡོངས་རུས་གསུམ་རྒྱལ་

བའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱུད། །རྩི་འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པ་ནམས། །དུས་
 ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་སྒངས་པས། །དཔལ་བྱུང་འཇུག་རིང་མིན་སྦྱར་
 ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་རང་གི་སྒྲིབ་མ་ཞིག་གི་སྒྲོ་རོ་དང་བསྟན་ནས་
 རྒྱུའི་དགོ་སྒྲོང་བསྟན་འཛིན་མིང་ཅན་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །མཁྱེ་ལོ། །

པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཚས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ལས། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱར་གཏུ་མ།
 ལྷ་ལྷན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་བཞི། །ཞི་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡུལ་རྩོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་
 མའི་ལྷ་བྱིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་
 ལྷང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྦྱང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དབྱེད་ན་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་སོ། །

༡། །གཞུང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་ལས་བརྒམས་པའི་
 རྩི་བ་དང་ལན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཕྱགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤྱི། །བསྟན་འཛིན་གྱི་
 བའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གཅིག་ལ། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མཇུག་
 པ། །ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡིས་བདག་སྦྱངས་ཤིག །བདག་སློ་རིན་ཆེན་
 བཟང་པོའི་བང་མཛོད་དུ། །དཔལ་སྤྱད་གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་དོན་བེད་སྤྱོད་སྟེ།
 འགའ་མཛད་མཆོད་གཏེར་བཀའ་རྩིན་གསུམ་ལྟན་ཞབས། །ཡེ་ཤེས་སྤང་
 བའི་ཆེ་དགའ་འབར་བའི་དུང་། །ཀྱན་མོངས་སྤྲ་མེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེར་བསྐྱེད་
 པས། །ལེགས་བཤད་གཟུགས་བརྟན་ཤེས་རབ་མེ་ལོང་གི །གདོང་པར་མ་
 འདྲེས་འཆར་བའི་སྐབས་འཕྲོགས་པའི། །གདུང་ལྷན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ལ་
 དཔྱེས་པས་དགོངས། །སྟག་ཚང་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོའི་གདན་ས་སློ་སྤྱིང་དགེ་ལྟན་
 བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་བ་བཙོན་འགྲུས་ལགས་ལ། །ཁྱེད་ལྟེན་
 རྣམས་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་གྲུས་ཏྲག་བཙོན་པས་དབྱུང་པ་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པ་
 བློ། །སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བ་དཔྱེས་པའི་སྒོ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བའི་གནས། སྤྱོད་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛེས་རྒྱན་གོང་ན་མེད་པར་གྱུར། སྤན་
 ལ་སྦྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏིལ་འབྱུ་བརྒྱར་བསེལ་བའི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 པས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་རྩི་བའི་ལན་སྟོན་པ་རྩི་མི་ཐོགས་ཀྱང་
 རྩི་མེད་པར་ཤར་ཆོད་སྤྱགས་དབྱུང་གྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་ན།

༡ རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཅུ་ཤེས་ཟབ་པའི་སྟོན་པ་འཇུག་ཚུལ། རང་
 གིས་དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།

ནམ་རིག་ཅམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་ཕྱིར་ཡིན་.....
 གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཟབ་པའི་དོན་བཅས་དང་། རྣམ་བཤད་དང་རང་རེའི་
 ཡིག་ཆར་ཙུ་ཤེས་ཟབ་མོའི་ཚུགས་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཚུགས་མ་བསྟན་པ་འདྲ་མིན་གང་...
 ལགས། ཞེས་པ་ལ། འཇུག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་
 གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་ཙུ་ཤེའི་དོན་རང་རྒྱད་པ་དང་ནམ་རིག་པ་དང་...
 ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཙུ་ཤེའི་ཟབ་མོའི་སྒྲོན་པ་འཇུག་ཚུལ་
 ཏུ་བྱས་ན་ནམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་སམ་སྟམ་ཞིང་། དེའི་སྐབས་
 ཀྱི་ཟབ་པ་ནི་ཐལ་འབྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཟབ་དོན་ལས་གཞན་མེད་...
 ཡུང་། སྟན་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གཙོ་བོར་...
 བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་ཟབ་དོན་བསྟན་པ་འཇུག་པ་འདྲ་བ་ཆོག་གསལ་ལ་མེད་...
 པས་ཆོག་གསལ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅས་སུ་མི་འབྱུར་བ་འདྲ། ཙུ་
 ཤེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་སྒྲོའི་ཡིག་ཆ་མི་...
 མཐུན་ཡང་སོ་སོའི་ཤེས་བྱེད་ནམས་སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆ་དང་། ཏ་དབྱངས་བྱར་
 མཆན་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། ཙུ་འཇུག་གི་ནམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུས་ཟིན་
 སོར་བཞག་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་མ་བསྟན་ཅེས་ཞིབ་ཆ་འདོན་...
 དགོས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་དབྱེད་འཆལ།

༢ ཡང་ནམ་བཤད་ལས། སྟིང་རྩེ་དང་པོས་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་པར་ཏུ་མ་བྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་གསུངས་ན། དེའི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་ཐུར་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱང་
 པར་ཏུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་མེད་འཕངས་ན་ཞིབ་ཆ་དང་། ཡིག་ཆར་བདེན་མེད་
 ཀྱིས་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་ནས་དང་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ལ་བྱང་བྱེ་བ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱང་
 པར་ཏུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་དང་། སྟི་དོན་ཏུ་
 ༡༩ན་པདེ་གསུམ་ག་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་ཏུ་ཐུར་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་ཡང་། ཙུ་བར་གསུངས་
 པ་ནི། ཐོག་མའི་སྟིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དོན་བཅས་
 གང་། ཞེས་པ་ལ། སྟིར་བྱང་པར་ཏུ་བྱས་ཚུལ་ལ། རྒྱད་དང་གང་བཟག་སྒྲོ་

སྒྲིལ་བྱུང་བྱས་པ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་ཆོས་དེས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཆོས་དེ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིག་ཆར་སྣང་...
 བས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པས་བྱབ་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་རྗེ་གསུམ་པས་.....
 དམིགས་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་དེས་མ་དམིགས་
 པ་ནི། སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་དེར་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོང་རྗེ་དེས་སེམས་.....
 ཅན་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སེམས་
 ཅན་དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་གནད་ལ་སྟུག་ཅིང་། བདེན་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ཟིན་ནི་རྣམ་བཤད་ལས།
 ༡༥བ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་...
 པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་པ་ལྟར་བྱས་ན་
 རུང་ངམ་སྟུམ། དེས་ན་སྟོང་རྗེ་དང་པོའི་སྐབས་བདེན་མེད་སྟགས་གྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་ནས་...
 སྒྲིལ་ཟིན་གཞན་ཡང་དེའི་སྟོང་དུ་བསྒྲིལ་ན་བདེའམ། སྟན་བུར་གོ་བ་རྩོལ་བེ་
 བ་ལས་ཞིབ་མོ་མེད་སྟབས་དེ་ལྟག་ཞིབ་ཆ་མི་ཐོན། སྦྱི་དོན་དུ། མཚོད་བརྗོད་
 གི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པ་པོ་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ཙ་བར་གསུངས་པའི་
 ཐོག་མའི་སྟོང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་...
 སྟེ། དེ་ལྟར་ན། གསུངས་པས། བྱས་ན་དག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཙ་བར་
 གསུངས་པ་ལའང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཙ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་ཙ་
 བར་གསུངས་པ་དང་། ཐོག་མའི་སྟོང་རྗེ་ལ་ལམ་ཁྱེད་སྟུག་དང་། ལམ་མ་ཁྱེད་སྟུག་
 པའི་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྟོང་པ་པོ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་པ་མི་འགལ་

བ་སོགས་དྲན་དགོས་སོ། །

༣ ཡང་ནམ་བཤད་དུ། རང་རྒྱུད་མངོས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡན་ཏན་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡན་ཏན་དེ་གཉིས་འགལ་.....
ལམ་མི་འགལ། མི་འགལ་ན་ཞིབ་ཆ་གང་། ཞེས་པ་ལ། མི་འགལ་ཡང་བྱེད་ལས་གཙོ་
ཆེ་ཆུང་གིས་བཞག་གམ་སྟེ།

༤ ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་
འགྲོ་བར་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
སུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྱིར་ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་གཉིས། ས་
དང་པོ་ནས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཆོགས་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་མེད་དམ། ཡོད་ན་སྐབས་
འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་། ཞེས་པ་ལ། ཆོགས་སྦྱར་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་
རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཡང་ས་དང་པོར་དེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་
དང་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་ལའང་སྦྱར་དགོས་སམ་མི་ཤེས།

༥ ཡིག་ཆར་ས་དང་པོ་བ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉན་རང་.....
སྒོའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པས། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོགས་
སྦྱར་བ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་ནས་འཕངས་ན་ཞིབ་ཆ་གང་། བྱུང་གཞིར་བཟུང་བའི་དོན་ཡང་
གང་། ཞེས་པ་ལ། བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེའི་གཞིར་བཟུང་བ་བྱུང་གཞིར་
བཟུང་བའི་དོན་ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ཆེ་
ཉན་རང་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་གནས་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་
བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་རང་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ས་དང་པོའི་བྱུང་ཆོས་
སུ་བསྟན་པ་ནི་དེ་མན་ན་མེད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་ཆོས་མིན་ཡང་ས་
དང་པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉན་རང་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ས་དང་
པོའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན། ཞེས་ཁས་སྲུངས་ཅུང་སྟེ།

༤ ཡིག་ཆར་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་འཆོལ་ཆོད་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་པར་བྱས་པ་ནས་དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྒྱུར་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་དང་།
 སྒྱུར་རྟགས་རིམ་ངེས་མིན། ཞེས་པ་ལ། རིགས་པ་མང་པོ་བདག་སྤངས་གཉིས་
 བདེན་མེད་རུ་གྲན་ལ་འབེབས་བྱེད་རུ་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ཅམ་ལས་རིགས་པ་...
 གཅིག་གིས་དེ་གཉིས་བདེན་མེད་རུ་གྲན་ལ་འབེབས་མི་ཐུབ་པ་མིན་པས་...
 རྣམ་བཟུན་ལྟ་བུས་གང་ཟག་གི་བདེན་མེད་ཐོག་མར་གྲན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་
 རྗེས་ཆོས་ཅན་ཁ་སྤོས་ཏེ་སྤངས་པོ་འང་སྒྱུར་ནས་སྤངས་པོ་བདེན་མེད་རུ་གྲན་...
 ལ་འབེབས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་ཏེ། བདག་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་
 རྣམ་བདེན་མེད་གྲན་ལ་འབེབས་དཀའ་སྒྲིབ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱིང་གཞིའི་གནད་...
 ལ་ཐུག་པས་ངེས་རིམ་སྒྱུར་བཏང་ལས་བྱུང་བ་འཛིན་དགོས་པ་མིན་པས། ཁོ་
 བོས་ཀྱང་གཞན་རུ། སྒྱུར་བཏང་ཡིན་མོད་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ། ཞེས་བྲིས་ཡོད་
 རོ། །

༥ ཡང་ཡིག་ཆར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་རུ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་
 པ་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་
 ཡང་དེ་མེད་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྱུར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་
 ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན། ཐེག་གསུམ་གང་རུང་གི་ལམ་གང་རུ་
 སློབས། དེའི་དགྲ་བཅོམ་གྱི་དོན་གང་། ཞེས་པ་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་ཆོད་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རུ་རྟགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་.....
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དགྲ་བཅོམ་པར་གསུངས། ཐལ་
 འགྱུར་པས་གཞལ་ན་ངེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པར་མི་འདོད་པས་
 གང་ཟག་གི་བདེན་མེད་ག་ན་རྟགས། དེས་ན་དེ་མ་རྟགས་པར་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པ་ཞིག་བཤད་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་.....
 གཅིག་ལས་འོས་མིན། དེ་ལྟར་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ནི་
 འདི་པས་བལྟས་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་སྤངས་པའི་སོ་སྒྲེ་ཞིག་ལས་མ་...

འདས་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ཏེ། དེས་དྲགས་པ་རྣམས་སེལ་ཅུས་སོ། །འོན་ཀྱང་
ཆེག་ལ་མ་གཟབ་ན་ཆེག་གི་འཁྲི་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་མང་རུ་ཡོད་དོ། །

༡ རྣམ་བཤད་རུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐེ་སྤྲོད་རུ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་
སྟོན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་གྱི་སྐོ་ནས་རྟོགས་ཞེས་པའི་མདོར་བསྟུས་གྱི་
སྐོ་ནས་རྟོགས་ལ་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་ཚུལ་གང་། ཞེས་པ་ལ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་
པར་བསྟན་མ་བསྟན་ནི་སྟོང་གཞི་འགྲེས་རྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སོགས་མང་རུ་
བྱེ་ནས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་མ་ཕབ་གྱིས་
ཡིན་ལ། རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་ནི་གཅིག་རུ་བྲལ་ཏུ་བྱུང་། །

༢ ཡང་རྣམ་བཤད་རུ་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གཞི་ནས་ལམ་ལ་
སླབ་པའི་དོན་དང་། ལྷང་སྤུ་མའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ལྷུང་བས་མི་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོང་
ཁོས་མི་འཛད་པ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལྷུང་བས་མི་ཟད་ཚུལ་དང་། སར་བྱེན་དང་པོ་གསུམ་
སྟུང་སྟུང་བས་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་ལ་བསྟུན་ཚུལ་དང་། སར་བྱེན་རྣམས་སྟུང་དཀའ་སྲི་
བྱུང་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ལ། སྤར་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཡུན་ཆོགས་བསགས་མཆམས་
ལྷང་བསྟན་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལྷང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱར་ཁྱོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སྤར་མ་སྟེས་པའི་ལམ་སྟེ་མི་ཅུས་པར་མ་ཟད།
ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ལམ་ལ་བསྐལ་བས་ན་རྟོགས་པ་གོང་མར་འཕོ་ཅུས་པས་
སྤར་གྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཆོགས་བར་མ་དོར་ཆུད་ཐོས་ཏེ་གཞི་ནས་ལམ་ལ་
སླབ་དགོས་པར་སོང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་ནས་གྱི་ས་ཐོན་མེས་འཆིག་པ་སོགས་
གྱིས་ཆུད་མ་ཐོས་ན་མུ་གུ་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུའི་བྱེ་མཐའ་མི་མདོན་པར་
འབྱུང་བ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་གྱིས་མ་བཅོམ་ན་བྱང་ཆུབ་རུ་བསྟོན་པའི་
དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་བྱེ་མཐའ་མི་མདོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་རུ་བསྟོན་
པའི་དགེ་ཅ་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་གྱིས་འཛོམས་པ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྷུང་བས་མི་
ཟད་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྟོན་པ་རེ་གཏོང་བ་དང་། སྟོན་གཅོད་སྤེ་རེ་སྟོང་བ་
དང་། གཞོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་རུང་ཟད་རེ་བསྟེན་པ་བྱིས་ན་གནས་བཞིན་བྱ་

རུས་ཀྱང་། བྱིས་རུ་གནས་ན་བཟའ་ཚང་གསེ་བ་དང་། དག་འདུལ་གཉེན་
སྒྱུར་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་པར་བཅོལ་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་།
ཟབ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་གཞིལ་བ་དང་། གཞུང་
ལུགས་ལ་དབྱད་པ་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲེལ་བ་སོགས་མི་རུས་.....
ཤིང་། རབ་རྒྱ་བྱུང་ན་དེ་དག་རུས་པས་དང་པོ་གསུམ་བྱིས་པར་བསྟུགས་པ་
དང་། བསྟུབ་དཀའ་སྤྲི་བྱུང་གྱང་ཡིན།

༡༠ ཡང་ནམ་བཤད་རུ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་ལྷག་པར་.....
འབྱུང་ཞེས་པས་ས་གསུམ་པར་སྤྲང་བ་བཟངས་ཀྱི་དང་སྤྲང་བ་ཉི་མ་འཆར་བའི་འོད་ལྷར་.....
འབྱུང་བར་བཤད་པའི་འོད་དེ་དག་བྱང་སེམས་དེའི་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གང་ལ་ཤར་
བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ། མཐའ་ཚད་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ལ་ཤར་བ་འདྲ་སྟེ།
འདིའི་དབྱད་པ་རྫོགས་པ་ཡང་སྟགས་ལ་སྟོས་པར་མངོན་ནོ། །

༡༡ ཡང་ནམ་བཤད་རུ། ས་སྒྲ་པ་བདེན་གཞི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིབ་མོས་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་
དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤར་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་ཚུལ་ལས་ལྷག་པ་ཡུལ་གྱི་ངོས་...
སམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་འབྱེད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། བྱུང་
པར་སྟུག་བདེན་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་འབྱེད་ན་དམ་བཅའ་བ་རང་གི་ཕུང་པོ། གནས་ཁང་
སོགས་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་། དེ་དག་ལ་རང་གིས་རྫོགས་མ་རྫོགས་གཉིས་ཡོད་
མེད་སོགས་འཕངས་ན་དེའི་ཞིབ་ཆ་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ས་དང་པོ་སོགས་ལས་
རྫོགས་ཚུལ་ལྷག་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་བཤད་རུང་ཡང་གཙོ་
བོར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ནམ་ངི་བཞིན་སྤྲན་བྱས་མི་ཤེས། མངོན་པ་གོང་
འོག་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་སྤྲན་མོང་བ་ནི་རིགས་པ། རང་རྒྱ་བདེན་
འཛིན་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤྲ་མོས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་བ་དེ་སྟུག་
བདེན་སྤྲ་མོ་དང་། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་སྟུག་གྱི་ཆགས་སོགས་དང་
དེས་དྲངས་པའི་ལས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་སྤྲ་མོ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟུག་ཀྱན་ཅི་རིགས་
སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་འགོག་བདེན་སྤྲ་མོ་དང་། བདེན་མེད་མངོན་སྟུམ་རྒྱ་

རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་བདེན་ཕྱ་མ་ཡིན་ལ། དམ་བཅའ་བ་ལ་
ཡོད་ཆད་དམ་བཅའ་བས་རྟོགས་མི་དགོས་པ་དམ་བཅའ་བའི་སེམས་བདེན་
སྟངས་གིས་མཆོད་ནི། །

༡༢ ས་ལྟ་བུ་ནས་རྒྱལ་པར་འཇུག་ཆེ་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་སྒྲིལ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དང་།
མཉམ་ཉིད་བརྩམ་སྒྲིལ་གང་རུང་རྟོགས་ན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་བྱབ་མ་བྱབ་དང་། དེ་བརྩམ་སྒྲིལ་
གང་རུང་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་བྱབ་མ་བྱབ་སྟགས་མི་ཤེས་པས་གསལ་ཁ་གང་ལགས་ཞེས་པ་ལ། ས་ལྟ་
བུ་བས་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་སྒྲིལ་པ་ལས་ས་རྒྱལ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་བྱེད་
ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་དེ་བརྩམ་སྒྲིལ་ནས་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་།
མཉམ་ཉིད་དང་ཕོ་གཉིས་སྦྱར་བསྟན་དང་། ལྟ་བུ་མ་བརྒྱད་སྦྱར་བསྟན་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་བྱད་པར་བྱ་བྱེད་ནས་སྟན་པར་གསུངས་པས་དེ་བརྩམ་སྒྲིལ་གང་.....
རྟོགས་ཀྱང་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་འདྲ་བ་དང་། ཡུལ་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་
སྒྲིལ་གང་རུང་ལ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་བརྩམ་སྒྲིལ་གང་ཡིན་ཡང་ལྟ་
བུ་ཁས་སྤངས་ཆོག་སྟུང་མོད་མཐའ་ཆོད་པ་མེད་པས་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་.....
དཔྱད།

༡༣ སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེན་འཛིན་མིན་ལ་ཞེས་པའི་དེ་འདྲའི་འཛིན་.....
པ་ཀྱན་བཏགས་རྒྱུད་ལྟན་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་གང་ངོས་འཛིན་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་
ལ་མ་རིག་པར། ཞེས་པའི་རིགས་ལ་དགག་བྱའི་དོན་སྦྱི་འཛོག་གམ། དགག་བྱ་རང་ཉིད་
འཛོག་པ་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
རྣམ་རིག་པ་བཞག་ཆོག་པ་འདྲ་སྟེ། དེས་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
རྟོགས་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་སྟེ།
བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པའི་དོན་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱེད་དགོས།

༡༤ རྟོག་ཡོ་ཆེན་པོས་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་གསུངས་པས་
དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དང་ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་འདོད་ཚུལ་གང་། ཞེས་པ་ལ།
དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པ་.....

གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་ནས་རྟོག་ལོས་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་གི་བདེན་.....
གྲུབ་གཏན་མེད་པས་རིགས་ཤེས་གིས་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་སྟམ་ཏུ་
དགོངས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་པས་བདེན་
འཛིན་དོན་དམ་ཆམ་ཅན་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་དམ་ཆམ་
ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཟེར་ན་དབྱད་དཀའ་བར་འདུག །

༡༥ གྲངས་ཅན་གི་ལྷགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙ་བོ་གཅིག་.....
རྗེས་སུ་འགོ་རྒྱུ་དང་ལྷ་གྱའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གི་རང་བཞིན་རྣམས་པར་ཡིན་ཚུར་.....
ཡིན་ཏུ་འདོད་ཚུལ་གང་། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
དང་གཏན་མི་འདྲའི་གསུངས་པས་སྤྱིར་གྲངས་ཅན་གི་ལྷགས་ལ་རོ་བོ་དང་རང་བཞིན་.....
གཅིག་པའི་དོན་གང་། ཞེས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པས་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་།
རྣམ་འགྱུར་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་མི་
གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་གཙ་བོ་རྣམ་འགྱུར་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་།
པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཡིན་ཚུལ་ས་བོན་གི་རང་བཞིན་ལྷ་གྱའི་རང་བཞིན་ཡིན་.....
ལ། ལྷ་གྱའི་རང་བཞིན་ཡང་ས་བོན་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ་བསམ་དོན་
སྤྱི་གཙ་བོ་ལ་བསམས་པ་རེད། དེས་སངས་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་གཅིག་
འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཤེས་སོ། །

༡༦ ཅ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་ཟིན་གི་རྟགས་བརྒྱུན་ན་དམ་བཅའ་ཡང་བརྒྱུན་
དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་མཚུངས་ཚུལ་དང་། འདི་ཐལ་ཆོས་གི་རྟགས་
བརྒྱུན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐལ་ཆོས་གི་རྟགས་དེ་གོང་གི་འབྲེལ་ཆོག་གི་རྟགས་ལ་རོས་.....
འཛིན་ནམ། གཞན་ཐལ་འགྱུར་ཞིག་གི་རྟགས་ལ་རོས་འཛིན། དང་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཐལ་འགྱུར་
གི་རྟགས་མིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐལ་ཆོས་གི་རྟགས་ལ་གང་རོས་འཛིན་ལགས། ཞེས་པ་ལ།
ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ཏུ་རྟགས་བརྒྱུན་ན་བསྐྱབ་ཆོས་བརྒྱུན་པ་རིགས་སྤྱི་
སྤྱི་ལྷགས་སུ་བཤད་གྲང་། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
སྐབ་པའི་སྐྱར་བ་འདི་ལ་རྟགས་བརྒྱག་དགོས་ལ་བསྐབ་ཆོས་མི་བརྒྱག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་རྟགས་བརྒྱག་ནས་འགོད་ན་བསྐབ་ཆོས་ཀྱང་བརྒྱག་
ནས་འགོད་དགོས་པ་མཚུངས་ཞེས་བཤད་ན་སྟོང་བུན་གྱི་དགོངས་པ་འབྲུལ་
བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རྗེ་རྒྱུ་ཆེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དངོས་སུ་
མོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཡང་སྤར་མི་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱི་དགོངས་ཆོད་གྱི་
ཐལ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་ཤིང་དེའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱག་པ་མིན་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་བུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱར་བ་ལས་མདོར་
བསྟན་དངོས་ཟིན་གྱི་སྐྱར་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་འདི་ལ་རྟགས་ཆོས་བརྒྱག་
དགོས་མི་དགོས་བཅི་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༦ རང་ལུགས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་
ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱར་བའི་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་མེད་
ཚུལ་དང་། དེ་སྐྱར་བ་ཡང་དག་མིན་ཚུལ་དང་། དེའི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་
པར་སྐྱར་དགོས་པ་བཅས་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། སྟིང་རྗེའི་སྐབས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
པ་དང་། བྱས་ནས་བྱད་བཏོན་པ་དང་བསྐབ་ན་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་མེད་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདེན་
པའི་བྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རྒྱ་མི་རྟེན་པས་ཆོས་
ཅན་དུ་གང་བབྱང་ཁོང་གི་དགོངས་ཆོད་ལྟར་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་
གནད་གྱིས་དེས་བཀོད་པའི་སྐྱར་བ་སྐྱར་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲངས་

ཅན་པས་མིག་སྟགས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མ་བཟད། དེ་དབུ་མ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
དམ་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་འགྲོག་བཞིན་ནས་དོན་དམ་གྱི་.....
བྱད་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནམ་བཏག།

༡༥ ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས། རྟེན་ཆས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་
བླངས་པའི་སྒྲིང་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཞེས་.....
པའི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་དང་འདི་གཉིས་མི་འདྲ་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་མདོར་.....
བསྐྱུས་གསལ་པོ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་སྦྱུལ་བ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་
ཆས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཅམ་གྱིས་ཞེས་སྟགས་གྱི་འགྲེལ་ཆོག་འདིའི་དོན་མི་གོ་བས་གང་ཡིན་...
ལགས། ཞེས་པ་ལ། ལྷག་མཐོང་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་བ་མེད་དེ། ཆོས་
ཅན་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྟར་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་...
བླངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་མ་འབྲུལ་བའི་
ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཕྱིར་ཁྱོལ་དངོས་
སྒྲུ་བས་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་མིག་སྟགས་གྱི་རང་མཆན་ལ་མ་.....
འབྲུལ་བར་འདོད། སྒྲུ་ཁྱོལ་དབུ་མ་བས་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དེ་
མིག་སྟགས་གྱི་རང་མཆན་ལ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་མཆམས་
སྒྲུ་མའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་ལྟར་གྱིས་མིག་སྟགས་དེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་མཆམས་སྐྱེ་མའི་
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་གཟུགས་སྟགས་བརྒྱན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་
དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་དང་། དྲང་ངེས་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིང་བ་མེད་དེ། ཁྱོལ་བ་
གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སྟགས་ཅམ་པོ་

ཆོས་ཅན་དུ་གཞུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་ལྟར་ན་དོན་དམ་
 པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སྟགས་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་སྟགས་དེ་རང་བཞིན་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་
 མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དང་དེ་ལ་མ་.....
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན་ཤིག་སྟགས་
 དེ་ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གང་
 ཞིག མིག་སྟགས་ཀྱི་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མས་ནི་
 མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཇལ་དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་པའི་ཁྱད་
 པར་དོར་བའི་མིག་སྟགས་ཅམ་པོ་འཇལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟུང་མ་
 ལེགས་ལྡན་རང་གི་ཁས་སྐྱངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། དེས་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་
 འབྲུ་གཉེར་ཡང་སྟུང་མ་ལྟར་ན། གང་གི་ཆེ་བདག་སྟེ་མེད་པར་སྟབ་པའི་སྐབས་
 འདིར། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་བཀག་པ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་བསྟབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
 འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ན། བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྟུར་བ་དེའི་བསྟབ་
 བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། མ་རིག་པས་བསྐྱང་
 པའི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་རོ་བོ་སྟེ་མིག་སྟགས་དེའི་རོ་བོ་རྟེན་པ་ནི། དེ་
 ཁོ་ནར་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཉམས་པར་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ལེགས་ལྡན་
 འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་
 བདག་སྟེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་བསྟབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་
 པས་ན་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་
 པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གང་གི་ཆེ་བདག་སྟེ་མེད་པར་སྟབ་པའི་
 སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྟབ་པའི་ཆོས་སུ་.....
 འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་རུས་སུ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མིག་སྟགས་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་གིས་བདག་གི་རོ་བོ་སྟེ་མིག་སྐྱེས་དེའི་རོ་བོ་རྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་.....
ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་དངོས་
སྒྲུབས་སྒྲངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བདག་སྟེ་འགོག་པ་ན་དོན་
དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་ལ་དེའི་ཆོ་མིག་སྐྱེས་ལྷུ་ལ་
ཅན་ཡང་དག་གི་ལྷུ་ལ་ཉེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དོན་ནོ། །དང་ངེས་
དགའ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྗེ་བྱང་དབུ་མ་དང་།
དགོངས་ཟབ་སྤང་བའི་སྦྱོར་མེ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་སྤྲན་ཆོགས་
རེ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོར་བཤད་པ་དེས་འབྲུས་སོ། །

༡༩ དངོས་སྤྲུལ་བས་བཞོད་པའི་སྦྱར་བ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྟག་པ་བྱེད་རྒྱུ་ལ།
ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
རྟགས་སུ་འགོད་དམ་དོན་དམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་.....
བྱེད་པ་ནི་ཡེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡེ་མིན་རྒྱུ་དང་། སྤར་སྦྱགས་སྤར་.....
བསྐྱངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པ་གཞག་དགོས་.....
སྐྱེས་ཀྱི་སྤར་སྦྱགས་སྤར་བསྐྱངས་ཞེས་པའི་སྤར་བསྐྱངས་པའི་སྦྱགས་སྤར་གང་ཡིན་གྱི་གསལ་
ཁ་དང་། གོང་གི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡེ་མ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར་
བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྦྱོར་བ་རྫོང་པ་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ།
བརྟག་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡེ་མིན་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་དགའ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ་དོན་
དམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ཡེ་.....
མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དང་དོན་དམ་མཐ་ཀྱན་རྫོབ་
གྱིས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པར་སོང་བས། སྤར་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་བདེན་རྒྱུན་གང་
གིས་ཀྱང་བྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པ་བཞག་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ན་སྐོལ་སྤྱི་སྐོལ་
གང་བྱང་ལ་མ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས། འགལ་འདྲུ་
རགས་པ་དེ་འདྲུ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པརྟེ་ཏུ་འདི་འབྲུལ་བ་ག་ལ་སྟིད་.....

ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྤར་སྤྱོད་སྤར་བསྐྱངས་པ་ཞེས་པ་ནི་
གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱངས་པའི་འདོད་པ་བརྟོག་སྐབས།
དེས་ན་སྤོངས་འདོད་པ་ཐུན་མཛེས་མེད་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་མི་ཅུང་སྟེ།
ཆོས་ཅན་ནི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དཔྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་...
གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་སྤྱོད་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་...
དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྱོད་མ་བརྟོག་
པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྱེལ་ལས། ཤེར་སྤྱོད་ཏུ།
བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མཛད་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཆེ་འགལ་འདྲར་འགོ་...
ཡང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་དགོངས་པ་སྤངས་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཀྱན་རྩིས་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་དོན་
དམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་ལས། གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལྟར་ན་ནང་
འགལ་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟག་པ་ཐ་མ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་
ཏུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྷག་
མཐོང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རྟགས་
ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་...
གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཏུ་མ་...
བྱས་པའི་ཅུང་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་
སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སྤོངས་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་བརྟག་པ་...
གཉིས་ལས་མི་བྱུང་པའི་ལུགས་དང་། དགོངས་པ་སྤངས་ནས་བརྟག་པ་
གསུམ་བྱུང་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་བཞོད་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་...
འགལ་ལམ་སྟུམ། ཞེས་བདག་གི་སྤྱོད་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་
ལྟར་ཏེ་འདིའི་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་གསུངས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའོ། །

༢༠ ཡིག་ཆར། ཁོ་ན་རེ། དབྱ་མ་པས་གངས་ཅན་གྱི་རྩོམ་མིག་སྟགས་བདག་ལས་མི་སྟེ་
 བར་སྟབ་པའི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། བྱི་མ་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་སྟོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཟུང་དུ་ཡོད་ལ། རྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོན་
 དམ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་པ་གཞག་དཀའ་བའི་.....
 བྱིར་གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་རང་གི་རྩོམ་ལ་སྟུར་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་.....
 འདྲ་བས་སྐྱ་མ་ཡོད་ཚུལ་དང་བྱི་མ་མེད་ཚུལ། ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟོན་
 བཅས་གང་། ཞེས་པ་ལ། འདི་ཡང་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དཔེ་
 དང་མི་འདྲ་ཉི། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པ་ན།
 གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་འབྱུང་འཁྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་.....
 བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྦྱིར་སྒྲ་ཅམ་ཞིག་ལ་ཆོད་མར་སྤང་ཞེས་བསྟན་དུ་.....
 ཡོད་ལ། མིག་སྟགས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྟབ་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་.....
 ཉོང་པར་སྟབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཉོང་བར་སྟབ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་རྟོན་པ་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་གྲུབ་
 པའི་བདེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་མིག་གི་སྟེ་.....
 འདི་ཅམ་ལ་ཆོད་མར་སྤང་རྩོམ་བསྟན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་
 གཞུང་འདི་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དགོངས་པར་མཐུན་ནམ་སྟམ།
 ཞེས་སྟག་མཐོང་དཀའ་འབྱེལ་ལས་བཀའ་སྒྲུལ་བས་ཤེས་རུས་ཤིང་། འདིའི་
 ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟོན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱེ་བྲག་པས་
 སྦྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྩོམ་ལ་འདོད་ཚུལ་མ་མཐུན་པར་དཔྱད་པ་དང་། རང་
 བཞིན་སྟབ་དང་ཐལ་འཁྱུར་བས་མིག་སྟགས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པའི་རྩོམ་ལ་.....
 དཔྱད་པ་ཉི་ཞིབ་ཆ་སྤྲ་བ་མང་དུ་དགོས་སོ། །

༢༡ རུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟ་བ་གཙ་པོ་ཡིན་ཚུལ་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ད་
 ལྟ་བ་འཛིག་པ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ལ་གཙ་ཆེར་མི་སྟོས་ཀྱང་འདས་མ་.....
 འོངས་གཉིས་གཙ་པོར་ད་ལྟ་བ་ལ་སྟོས་ནས་འཛིག་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

༢༢ རྣམ་བཤད་ལས། ལྷ་ཉི་གཅིག་གི་རེག་བྱ་ལ་ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷགས་གོང་གཅིག་སྤུངས་རེག་བྱའི་རེག་བྱ་ལ་སྤྲེག་མི་སྤྲེག་གཉིས་ཡོད་
 པར་གསུངས་པས། སྤྲེག་གཅིག་གི་སྤྲེག་རྩ་རེག་བྱ་དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཁས་འཕངས་
 བ་ཞེས་ཆ་དང་། སྤྲེག་མཐའི་སྤྲེག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་བཅས་གང་ལགས། ཞེས་པ་
 ལ། རྒྱ་འབབ་འདིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་གནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་
 ལྷར་བྱས་ཀྱང་འདྲིན་བདེ་བ་དག་དཀའ་ཡང་། གཞི་གཅིག་གི་སྤྲེག་ཆ་གྲང་
 གི་རེག་བྱ་སྤྲོབས་ཆེན་པོ་གཉིས་རྣམས་མཚུངས་སུ་རྒྱན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་ང་...
 ལས་ཆ་གྲང་རྩ་མི་རུང་བ་ལས་ཆ་གྲང་གི་རེག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤྲངས་
 ཚོགས་ལ། རྒྱུ་འབྲངས་མཁས་པ་སྤུངས་གསུང་ཡིན་ཡང་རུང་གི་དབུ་མ་ལ་དབུ་
 མའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྤྲེག་ཟིན་དང་མཐུན་པ་གལ་ཆེ་བས། མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་
 དོན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ལ་གྲང་བའི་རེག་བྱ་མེད་...
 ཅས་པའི་དོན་རྩ་བྱས་ན་ཆོས་ལྷའི་ཉིན་གཅིག་གི་འཕྱད་ཐབས་ལ་རུང་ཡང་།
 བབ་ན་རང་གི་ལེགས་བཤད་ནང་ཆོན་གྱི་སྤྲེག་ཟིན་ལ་མི་མཐུན་པ་རེ་མཁས་...
 པ་པལ་ཆེར་ལ་སྤྲིད་པས་རང་སར་བཞག་ན་སྤྲོབས་བདེ་འདྲ།

༢༣ འགྲེལ་པར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་ལྷར་རིམ་གྱིས་...
 འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་ལྷར་བས་ཅིག་ཅར་རྩ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་...
 པའི་གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འདྲིན་དཀའ་བར་སྤྲང་སྟེ། པལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་
 པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་རང་རིག་སྤྲོབ་མཁས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་...
 ཚུལ་དང་། སྤྲེག་གཞུང་དེ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་མིན་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ལ། འདྲི་
 སྐྱོར་ཕྱན་ལ་འདྲིས་ཆ་མེད་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་སྤྲོབས་འདིའི་རང་རིག་སྤྲོབ་
 མཁས་མདོ་ལེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འདྲིན་མི་རུང་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲ་
 འདྲིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤྲ་པོ་ལ་བལྟས་ཆེ་སྤྲ་ཅམ་འདྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་...
 སྤྲ་སྤྲོབ་པར་འདོད་པར་མ་ཟད། འཇུག་པ་ལྷར་བ་ཅིག་ཅར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་རྣམས་འགྲེལ་ལས་བཀག་པ་ལ་ཐུག །དེས་ན་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་

སྐབས་འདིའི་རང་རིག་འདྲོད་མཁན་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་སུ་མི་རུང་བས་རང་
རིག་འདྲོད་མཁན་གྱི་ལྷགས་ལྟ་བུར་བཀོད་པ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་
བའི་སྒྱུན་ཡིན་ཞེས་པ་ནམ་བཤད་གྱི་ཆོག་ཟིན་བཅས་མེད་ཏུ་བཤད་ཚུལ་.....
ཡིན་པས་གཅིགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཡིག་ཆར་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ཆོག་
ཟིན་གཙོ་བོ་མཛད་པ་དང་བསྐྱར་འགལ་འདྲོད་ཏུ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ལྷགས་བཤད་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་སྐྱ་ནས་ཁས་ལེན་འཛིན་པ་དེ་བྱད་.....
ཅམ་སྟེང་།

༢༩ ཡིག་ཆར། ར་ཡི་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་མ་ཡིན་གསུངས་པས། འཛིག་
ལྟའི་དམིགས་ལྷལ་ཏུ་བྱུར་པའི་ར་དང་ར་ཡི་བའི་དོན་གང་ཡིན་དང་། ར་དང་ར་ཡི་བ་ལ་
རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ར་དང་ར་ཡི་བ་འགལ་མི་འགལ་དང་།
སྐྱར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱའི་བདག་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་ཆར་སངས་འཕགས་ལ་
དམིགས་པའི་འཛིག་ལྟ་མེད་གསུངས་པ་བཅས་གྱི་དོན་ཡང་བཀའ་གསལ། ཞེས་པ་ལ། ར་
ཡི་བའི་དོན་ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ནམས་ལ་བྱགས་རྩེ་གཏད་
ས་ལ་མཆན་པ་རེ་ཡོད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རྗེའི་གསུང་གི་སྒྲས་ཟིན་དང་.....
བསྒྲིགས་པར་མི་སྟེང་། (ར་ཡི་བའི་ནས་མི་སྟེང་བར་མ་དཔེར་མི་གསལ་ནའང་སྟེང་ཆོད་ལྟར་
བསྐྱར་སྐྱེ།) བདག་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ལུང་པོ་ཆོགས་
ཅམ་གྱིས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ར་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་བྱབ་པའི་ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒྲ་དེའི་དམིགས་ལྷལ་ར་ཡིན་ཏེ། ར་དང་
ར་ཡི་བ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མིན་
པར་ཐལ་བའི་སྒྱུན་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་ན་མིག་གིས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་
ར་ཡི་བ་དང་། ར་བས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་ར་ཡི་བ་སོགས་ལ་དམིགས་
ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒྲ་དེ་དག་གིས་
ར་ལ་དམིགས་ནས་མིག་གམ་རྒྱ་བ་སོགས་ར་དེའི་ཡིན་པར་མཐོང་བ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་སྟབས། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ང་
དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྒྱུ་མེད་བྱས་ན་བདེའམ་བརྟག། །ཅེས་པ་
གནད་ནམས་བསྐྱེལ་བའི་ལེགས་བཤད་དེ། གོ་རྒྱུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟའི་དམིགས་པ་དང་། རའི་མིག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངའི་ཞེས་པ་གཉིས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་.....
པའི་འཇིག་རྟའི་དམིགས་པར་རིམ་བཞིན་འཇོག་དགོས། དེས་ན་ང་ཡི་བ་
ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་འཇིག་རྟའི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་གྱུར་....
པའི་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དགོས་པ་དང་། འཇིག་རྟའི་དམིགས་
ཡུལ་རྩ་གྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་དེ་ང་ཡིན་པས་ང་དང་ང་ཡི་བ་མི་འགལ་བ་དང་།
ངའི་སྒྲུལ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ན་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་.....
གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ང་དགོས་པ་དང་གང་ཟག་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ང་.....
ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་བཞེད་པ་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སངས་འཕགས་...
ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟ་ཡོད་མེད་གྱིས་ཁས་ལེན་མི་འདྲ་འབྱུང་ངམ་སྟུམ།

༢༥ གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྟེས་བྱ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་ཚུལ་...
དང་། སློབ་མ་པོར་འདོད་པའི་སློབ་ང་ཆེན་པོའི་དོན་དང་། ཅ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྟེ་
གཙུག་པོའི་དོན་དང་། དེས་ནམ་འགྱུར་ནམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་
འབྱུང་བ་ལྟ་ནམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དེ་མི་གོ་བས་དེ་ནམས་...
ཀྱི་དོན་ཡང་གང་། ཞེས་པ་ལ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྟེས་བྱ་ཁོ་རང་ཆོས་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་ཁོས་གང་ཡང་གསལ་བར་མི་བྱེད་...
པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་དང་། སློབ་ང་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་གངས་
ཏེ། ཆོད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སློབ་ཡང་འདི་བུམ་པའི་སྐམ་བུའི་ཞེས་ཡུལ་
དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །སྟེ་དང་གཙུག་པོ་དང་
ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནམས་ནམ་གངས་ཏེ་ནམ་འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས། སྟེ་གཙུག་

པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་.....
 ཕར་གྱུར་པའི་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། མི་འགྱུར་བ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་.....
 མེད་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རང་ཕྱེས་འདོད་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཡ་གྱལ་གྱིས་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་ཏགས་.....
 པའོ། །རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་
 བཞིན་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱས་པའི་ངོ་ཐོར་རང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་
 པས་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། རང་ཉིད་རྒྱུའི་ངོ་ཐོ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་གསལ་
 བར་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའམ་སྤྱོས་པས་ན་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་
 དེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྦྱང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་རྒྱས་པར་མ་ཟད་
 ལྡར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམ་འགྱུར་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསལ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་རྒྱས་པའི་ངོ་ཐོར་རང་
 གི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་མི་སྤྲིད་ལ། རང་ཉིད་རྒྱུའི་ངོ་ཐོ་ལས་རྣམ་པ་
 གཞན་ཏུ་གསལ་བར་སྤྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དྲི་བའི་དངོས་ལན་དེ་
 ཅུམ་སྟེ། དོགས་པ་གཞན་སྤྱོས་ཏེ་དྲིས་པ་ཡིན་ན་སྤྲར་ཆོག་ལ་གསལ་བར་ཐོན་
 པ་བྱུང་ན་དགྲོལ་ཆོག་གོ། །

༡༤ ལྷ་ཆར་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་མིན་.....
 འཕངས་ན་ཞིབ་ཆ་གང་། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་རྟག་མི་རྟག་གང་ཏུ་འང་བརྗོད་
 ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པས། དེའི་ལུགས་ལ་བདག་མི་རྟག་པ་མིན་ན་དེས་འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དོན་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་ལྟས་བྱིན་
 གཅིག་ཉིད་ལའང་ལྟོག་པས་བྱེ་ན་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་
 ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ལའང་སྤང་པོས་བྱེ་ན་གང་ཟག་ལྷ་
 ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་ནམ་སྟམ། མང་བཀྱར་སོགས་གྱིས་བདག་

རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་ཟེར་བ་བཞིན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་.....
གང་ཡང་མིན་ཟེར་རམ་མི་ཤེས།

༡༥ ས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་ཕར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པའི་དོན་.....
བཅས་མཁས་པ་ལ་དཀའ་གནས་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཁོང་ཡབ་སྐུ་ཉ་ཅང་རྒྱས་པོ་ད་
གྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐབས་དམན་བྱ་བ་དག་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྐྱབས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་གྲུའི་ནང་དུ་ཚད་
ཆེ་མི་ཤེས་པ་རགས་རིམ་ཞིབ་ཆ་མེད་པར་མ་ཟད་ཁ་ལ་གང་ཐོན་དང་ཡིད་ལ་གང་ཤར་དྲི་
བའི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་བ་ལ་དགོངས་སྤོལ་མི་མཛད་ཅིང་བྱབ་མཐའ་བྱས་ཆག་པའི་བཀའ་ལན་...
གསལ་པོ་རྒྱར་རྒྱལ་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞེས་པ་ལ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྷག་ས་བཅུ་པར་ཡང་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན། ས་
དང་པོར་བྱེན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱབས་རྒྱུ་གས་པ་ལས་ལྷག་ས་བཅུ་པར་.....
ཡང་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པ་ནི་བྱེན་པའི་ཕར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་.....
ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །མདོར་
ན་སྤྱན་མ་ནས་ཤེས་རབ་མི་བསལ་བས་གཞུང་གང་ལ་ཡང་སྟོགས་འགྲོ་ཅམ་...
ཡང་མ་ཤེས་པའི་ཁར། ད་ལྟ་སྟོག་ནད་གྱིས་ལྷག་པར་མི་འཆར། ཤར་ཡང་
མིའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱུངས་པ་མཐའ་མ་ཆོད་པ་གང་ཅིས་ཞིབ་ཆ་ཅི་ཡང་.....
མེད་པ་དང་གནས་སྐབས་མཆོམས་བཅད་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་ཁ་འདོན་གྱི་བྲེལ་
བས་གཞུང་གསར་སྟོག་ཀྱང་ཆེས་གསར་པར་གང་ཤར་སྐྱ་བ་ལ་ངོ་མཆར་.....
བར་ལན་སྤུལ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་ན་ཕན་ཐོགས་པ་རུང་ཟད་རེ་ཡོད་ན་དགུས་
བཞེས་དང་། འོངས་པ་རྣམས་སྤྱན་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིར་དྲི་
བ་དང་ལན་གྱིས་གཞུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ནི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་...
སྤར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དྲན་པ་གསོ་བ་དང་། མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་གྱི་
བགོ་བཤའ་འབྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེང་སང་དུས་
དབང་གིས་དྲི་བ་བྱས་ན་ཉམས་སད་པའི་ངན་རྟགས་འབྲུལ་མེད་དུ་འཛིན་...

པ་ལ་སྒྱིབ་བྱང་ཁོག་ཏུ་རྒྱུད་པས་མནར་བ་ལ། བྱིད་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགའ་
སྟོན་སྤེལ་བའི་དྲི་བ་བྱུང་བར་ཡིད་གཏིང་ནས་སྒྱིབ་འཛིན་རྒྱུར། སྤང་མར་
ཡང་། རང་རེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་གཞུང་ལྷགས་
ཆེན་མར་བལྟ་རྟོག་དང་དབྱུད་པ་མི་འབྲལ་བ་ལས་ལྷག་མེད་པས་དེ་དོན་.....
ཐུགས་ལ་བྱུངས། ད་རུང་འབེལ་གཏམ་རུ་བབྱིད་འོས་གང་ཡོད་ལ་འསྔོས་པ་
རྒྱུན་མར་ཡོད་པ་ཞུ། ཞེས་ཐག་ལྟན། ལྟ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགའ་ར་བ་ཨེ་མི་དགའ་ཆེལ་རུ་མཆོམས་
བཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་གཤེད་ནས་ཐུལ།

༥ ཐུག་ཆང་ལྟ་མའི་གཞུང་བརྒྱ་སྒྲ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགོན་མཆོག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་བའི་ལན།
ཆོས་གོས་ཞག་འབྲལ་ལ་སྤང་ལྱུང་འབྱུང་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཨེ་འཇིག། ཁེས་པ་
དང་། སྤང་ལྱུང་ལྱུང་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇིག་པར་མངོན་ཏེ། བྱ་ལྷིག་ལས།
(༢༧)བ་༩ སྤང་ལྱུང་ལྱུང་ནས་སྤངས་པ་དང་། ཁེས་སྤང་ལྱུང་ལྱུང་བ་འཇིག་
རྒྱར་མ་གསུངས་པར། དེ་བྱུང་ནས་སྤངས་པ་ཉིད་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱར་
གསུངས་པའི་ཐུར་སྟམ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་འབྲལ་སྤང་ལྱུང་ན་སྤང་བྱིན་རྒྱབས་
བྱིད་པ་ནི་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་མ་ཐོག་པར་སྤང་ལྱུང་བྱིར་བཅོས་སུ་མེད་.....
པས་གོས་དེ་གཞན་ལ་སྤངས་ནས་བྱིར་འཆོས་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་འཇིག་རྒྱ་
བྱུང་ཆར་བས་སྤང་བྱིན་རྒྱབས་བྱིད་དགོས་པ་དེའི་ཐུག་ལེན་དར་བར་སྤང་།

༥ ཡིག་ཆའི་འཇིག་རྒྱ་བཞི་མ་བྱུང་བས་དེ་ལ་འཇིག་རྒྱ་ཨེ་བྱུང་། ཞེས་པར། འཇིག་
རྒྱ་བཞི་དང་བརྒྱད་དབྱེ་བསྟུ་བྱིད་དགའ་བས་བྱིན་རྒྱབས་འཇིག་རྒྱ་བྱུང་ན་.....
བཞི་པའི་གང་རུང་བྱུང་བས་མ་བྱུང་པ་འདྲ་སྟེ། གང་རུ་བྱིན་རྒྱབས་བརྟེན་པ་
དང་། རང་གི་མངོན་ཞེན་བྱུང་བ་གཉེས་བཞི་པའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
སྟམ།

༥ བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་ནས་སྤང་རྒྱག་ཆེ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ར་མ་བྱུང་ན་གསར་རུ་རྒྱག་དགོས་
ཟེར་བ་ཨེ་བཤེན། ཞེས་པར། འཇིག་རྒྱ་བྱུང་ན་སྟོམ་ར་བཞིན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ར་མ་

དབྱང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁུངས་རྩོད་མེད་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་མི་བདེན་.....
ནམ་སྟེ།

༥ དབྱར་གྱི་ཆོགས་ལ་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྩལ་ཅེས་པའི་མཆོམས་དགོན་པའི་མཐའ་ནས་.....
རྒྱང་གཤམས་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། མཆོམས་ཐོ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱི་རྩལ་ནས་རྒྱང་གཤམས་འདས་
པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་གང་ཡིན། ཞེས་པར། མཐའ་ཆོད་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་། གནས་ལ་སློ་
མཐུན་བྱེད་པའི་དེ་དང་། མཆོམས་དང་བཅས་པའི་དེ་དང་། མཆོམས་མེད་
པའམ་མཆོམས་བཅད་པའི་དེ་གསུམ་ལས་ཐ་མར་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་.....
ནང་ཆོན། ཅ་བར། དགོན་པ་ལ་ནི་སྟོགས་སུ་རྒྱང་གཤམས་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ནས་སྦྱིར་སྟོགས་རེར་རྒྱང་གཤམས་རེའི་
བར་ནི་མཆོམས་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་མཆོམས་པོ་ཆེ་གཙོད་སྐབས་
མཆོ་རྒྱུ་ཀྱང་། (༡༩༥༧ལ་༩) དབྱས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་འདུལ་གཞུང་མང་
པོར་འབྱུང་བ་ལ་དཔགས་ན་གནས་དེའི་དབྱས་ནས་གཞུང་བའི་དབང་དུ་.....
བྱེད་དགོས་པར་མཛོན། དེས་ན་དགོན་པའི་མཐའ་ནས་གཞུང་བ་ལ་ཁུངས་
རི་ལྟར་ཡང་། སྟོགས་རེར་རྒྱང་གཤམས་བྱེད་དང་གཉིས་གྱི་ཁྱོན་དང་ལྡན་པའི་
ཆོས་སྡེ་ལ་དབྱས་ནས་གཞུང་ན་ཡོངས་རྫོགས་མཆོམས་ནང་དུ་མི་ཚུད་པས་.....
ལས་རྒྱུས་བྱེད་མི་བདེ་སྐབས་སྐྱར་ལམ་ནས་གཞུང་བ་རུང་མཐུན་དུ་འབྱུར་
རམ་སྟེ་པ་ཚོངས་སྒྲོར་འཆར། དབྱར་གྱི་སྐབས་ཀྱང་སྦྱིར་བཏང་དང་མི་
འདྲ་བར་གསུངས་པ་མེད་འདྲ་བས་དགོན་མཐའ་ལས་ཐོ་མཆོམས་ནས་.....
གཞུང་དགོས་པའི་ལྷང་རིགས་བཅོན་པོ་མེད་དམ་སྟེ་མ་ཞིང་། ཡོད་ཆེ་སྐྱར་
འཕྲོས་ཆོག །

༦ མཆོ་རྒྱུ་སྟོན་ཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་ན་སྟོན་པ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་...
ཡིན་འདྲ་ཡང་སྒྲིང་འབྱུང་དུ་རིམ་ཆར་འདོད་པས་རང་ལུགས་གང་། ཞེས་པར། བཅོམ་
ལྡན་འདས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་པ་ན་བསྟེན་.....

པར་རྫོགས་པ་ལ་ཚྱད་པ་མེད་ན་ཡང་། མཚོད་རྟེན་ནམ་དག་གི་བྱང་ནས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཐོག་བཞེད་ཏུ་མང་ཞིང་གྲགས་ཆེ། དེ་ལྟར་ན། རང་
 བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཛོལ་
 བྱེད་གྱི་ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེར་
 གཏོགས་པ་ལ་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་གཏོགས་པ་དང་སྤྱི་གསུངས་སུ་གཏོགས་པ་……
 སྤྱི་གསུངས་ཏུ་མ་ཡོད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚྱད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡང་ན་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་གི་རྩལ་གྱིས་མང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་པ་
 ཏུས་གཅིག་ཏུ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོད་རྟེན་ནམ་དག་བྱང་ནས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ནི་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་
 པར་བྱོན་ཏེ་བྱར་སྤྱི་གེ་རྒྱལ་མཚན་བཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཚྱད་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་འདྲ་ལོ། །

༩ བསྟེན་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་གསུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་བཞེད་ཏུ་གཅིག་གི་གྲངས་དེས་རི་ལྟར་ཡིན།
 ཞེས་པར། ལྷུང་གཞིར་སྤྱི་ཐོག་ཚན་དགུ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལོན་གྱིས་བྱང་
 མཐུན་སྤྱོད་པ་གཉིས་བཅས། མཚོ་རྟེན་(༥༠ན་༦) ཏུ་སྤྱི་ཐོག་གིས་བསྤྱོད་པ་ལྟར་
 སྤྱི་ཐོག་མཚན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པ་མདོ་ཅའི་དངོས་བསྟན་ལ་བྱེད་དགོས།
 དེའི་སྟེང་འདུལ་འཛིན་ནམས་ཀྱིས་རིགས་པས་སྤྱོད་པ་རྫོགས་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་དང་
 བཅས་བཅུ་གཉིས། སྤྱོད་ཏེ་རྩལ་ལ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་དང་བཅས་སྤྱོད་
 བཅུ་གསུམ་བྱུང་ཡང་བཅུ་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བཏང་ན། ལས་ཆོག་ཏུ་(༡༥
 ༦) སྤྱོད་པ་དགེ་འདུན་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་གསུམ་བསྤྱོད་མར་སོང་ནས། བྱང་ཏུ་
 བར་ཆད་འདྲི་བ་པོར་ཡང་སྤྱི་ཐོག་ཚན་གཅིག་གསུངས་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་……
 བསྤྱོད་པ་ན་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་ལ་མི་འགྲིག་པས་བྱི་མ་དོར་ན་མཚོ་རྟེན་……
 སྤྱི་གསུངས་དང་མཐུན་པར་འདྲ་ཡང་། དེ་ལྟ་སྤྱི་ཐོག་ལེན་ལ་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོག་དོར་
 བས་བར་ཆད་འདྲི་བའི་དེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །

༥ ཐལ་མོ་དབུག་དབུག་པོ་དང་། ལྷལ་ལྷལ་པོ་དང་། ཁོང་སྟང་ནམས་ཆས་འདི་པའི་
ཡིན་ནམ། ཞེས་པར། དེ་གསུམ་སྐད་དོད་གཅིག་བསྐྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་ཡིན་པ་རྣམས་འབྱེད་འགྲེལ་པ་དང་། གཞི་འགྲེལ་དང་། སུ་ཅུ་ཕྱི་བཤད་
ཚུལ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་ཆོས་འདི་པའི་ཡིན་པར་མཆོ་རྒྱུ་
སྐྱེས་སུ་གསལ་ལོ། །

༦ བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ལ་གནས་བརྟན་དང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་མེད་པར་མི་
གཟུང་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དང་གནས་
བརྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཀན་པ་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཞོན་པ་ལ་
བརྟན་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་སྐྱེས་མི་ཤེས། ཞེས་པར། ཅུ་བར། འདི་ལ་གནས་བརྟན་
དང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སུམ་བརྒྱ་པར། (༥༦་༡) ཀན་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཉེ་བའི་
ཆོག་གིས་བརྗོད། གཞོན་ལའང་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས། །དེ་བཞིན་
གནས་བརྟན་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་བརྗོད། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་མིང་སྒྲིམ་རིམ་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་དོགས་པས་ཉེས་པ་སྤང་དགོས་སོ། །དེ་
ལ་ཡུང་སྤྲུལ་མས་ཉེ་ཆོག་གི་མཆོན་གཞི་ཅུ་བརྒྱུད་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་ཀན་པར་
དེ་དག་བརྗོད་འོས་པ་རྒྱུར་(༥༦་༡) ཀན་པ་འདི་ལོ། ཞེས་པས་ཀྱབ་
ཅིང་། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་བྱས་ལན་
དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་མང་དུ་བྱུང་བས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་
ཀན་པར་བྱ་འོས་སོ། །འོད་ལྡན་(༡༥་ན་༡) ལས་ཀན་པ་ལ་ཡང་རུང་གཞོན་པ་
ལ་ཡང་རུང་བ་ནི་གནས་བརྟན་དང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆོག་གཉིས་
ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཉེ་ཆོག་དེ་གཉིས་ཀན་གཞོན་གཉི་
གར་རུང་བའི་ཉེ་ཆོག་གོ། །འོན་ཀྱང་མཆོ་མཆོན་(༡༥་ན་༢) ལས། གཞོན་པ་ལ་
ནི། བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟན་

མཁས་དང་མི་ལྟ་པའི་གཞིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟེ། བཅུན་པ་ཞེས་པ་
གཞིན་པར་མི་སྦྱར་བར་འདུལ་གཞུང་ནམས་སུ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་མང་དུ་
གསུངས་པས་དེ་ཆུན་པ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བའི་ཉེ་ཆོག་དང་། གཞན་གཉིས་ཆུན་
གཞིན་གཉི་གར་སྦྱར་བའི་ཉེ་ཆོག་ཡིན་ཡང་གནས་བརྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་
ལྟ་པའི་ཆུན་གཞིན་སུ་ལའང་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ཆུན་ཡང་ཉེ་ཆོག་དེ་གསུམ་ག་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའང་ཡོད་དེ། ཅུ་
བར་དེ་གཉིས་ལ་གཞན་དུ་ཉེ་བར་མི་བརྗོད་དོ། ཞེས་པའི་ཐད་དུ་རང་གི་
མཁན་སྒྲོ་བ་ལ་དེ་གསུམ་མི་བརྗོད་པར་འགྲེལ་པ་ནམས་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་པ་ཆུན་པ་དང་ཉེ་ཆོག་གསུམ་པོའི་གང་རུང་སྦྱར་འོས་
པའི་ཡུལ་ལ་ལྷ་བཞི་བཅུར་རུང་དོ། །འདི་སྟགས་ན་ཆུན་པར་གནས་བརྟན་
མཉམ་པར་བཅུན་པ། གཞིན་པར་ཆེ་དང་ལྟ་པ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་ལ་བཅུགས་
པ་འདུལ་འཛིན་མི་མཁས་པ་དག་གིས་སྤངས་གསལ་བཅན་ཅད་མ་ཆོད་པའི་
རང་མཚན་དོ། །

༥ ཕྱག་ཟིང་པོ་ཟེར་བ་མག ཞེས་པར། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཟིང་པོ་ཞེས་པ་
ཆ་མི་འགྲིགས་པའམ་བརྩལ་བའམ་འཆོལ་བ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འདུག་པས་ཐོག་
མར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནང་དུ་སྟགས་ནས་མདུན་ངོས་སུ་ཕྱག་གཅིག །དེ་ནས་
གཞན་དང་བསྟན་མི་དགོས་པར་རང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་འཆོལ་ན་
འགྲིག །བཅུ་གཉིས་འཆོལ་ན་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཆ་འགྲིག་
ཀྱང་ཡིན་པས་ཟིང་པོའི་དོན་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཟིང་པོའི་དོན་བྱང་
ཟིང་ཞེས་པ་བཞིན་བེད་བེད་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མིན་ལ། བཅུ་གཉིས་འཆོལ་
ལས་གསུམ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྟགས་བཞིར་ཕྱག་རེ་རེ་འཆོལ་བ་
ཟིང་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་གསུམ་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ཕྱག་ཟིང་པོ་བྱང་བ་ཡིན་པར་གཞི་

གསུམ་གསལ་བྱེད་སྟགས་ལས་བྱུང་བས་སྟོགས་བཞི་གར་འཆལ་དགོས་ངེས་
སུ་སྤང་། ཤེས་བྱེད་ནམས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ། །

༥ རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་ལག་ཏུ་ཁབ་ལ་སྟགས་པའི་རྩས་སྟོགས་བཞིན་དུ་.....
དགེ་འདུན་ཆུན་རིམ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་འདྲ་བ་གང་ལགས། ཞེས་པར།
དེ་ལྟར་གཞི་གསུམ་ཆོག་དང་གསལ་བྱེད་སྟགས་སུ་བྱུང་བ་བཞིན་འདུལ་.....
གཞུང་ནམས་མཐུན་པར་སྤང་བས་འདི་སྟོགས་སུ་ལག་ལེན་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་
ཡོད། རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དུས། ཤིན་ཏུ་རྒྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་མ་
ཐག་པ་དང་། དེ་ཙམ་མིན་པར་རྩས་བསྐྱུས་ནས་བགོས་ཆར་བ་གང་གི་སྐངས་
ཡིན་དཔུང་གཞི་རུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་གསུམ་ཆོག་འདི་གསུང་ཚུལ་དང་།
གསལ་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བྱས་ནས་དགེ་སྤྱོད་.....
ནམས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཅི་ཡོད་དང་། དགེ་ཚུལ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཅི་ཡོད་ནམས་
བསྐྱུས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤང་མ་ལྟར་ཡིན་
པར་ངེས་སོ། །

༦ དགག་དབྱེའི་ཆོ་འདུན་པ་ངེས་པར་འབུལ་དགོས་མིན་དང་། དེ་ལ་དགེ་ཚུལ་སྤྲང་
བྱེད་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པར། མཆོམས་དེར་དབྱར་ཁས་སྤངས་ཏེ་གནས་
ཤིང་འདུ་མ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུན་པ་འབུལ་དགོས་པ་གཞི་གསུམ་....
ཆོག་སྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། དགག་དབྱེ་
ནི་དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པར་བ་ཡིན་པས་ན་.....
དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་ནམས་འདུན་པ་སྤུལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྟགས་མ་མཐུན་
པར་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཁས་མ་སྤངས་པ་མཆོམས་ནང་དེར་
ཡོད་ཀྱང་འདུ་མི་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་སྤོང་དུན་སྟགས་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་
དབྱར་ཁས་མ་སྤངས་པ་ནམས་ཀྱི་ཉིན་དེའི་གསོ་སྦྱང་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་དཔུང་....

བྱར་སྤང་རོ། །དགེ་ཚུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་མི་དབང་པས་འདུན་པ་
འབྲལ་མི་དགོས་དེ། གཞན་དུ་ན་གསོ་སྦྱང་ལ་ཡང་དེས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་
དག་གཉིས་ཀ་འབྲལ་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

‡ གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱོས་བྱ་རྒྱ་འབྲས་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པས།
ཅ་སྟགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གནོད་པ་གངས་ཅན་ལ་མི་འདུག་པ་དང་།
ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟག་མ་ཉེར་བཞིའི་
གངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་ཟེར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅ་སྟགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ། །སྤྱོད་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་
དོ་ཞེས། །དེ་སྐད་གངས་ཅན་ཕྱགས་ལས་གཞན། །རོ་ཆར་བཅས་པ་སྤྱི་བརྒྱད་
ཚུལ། །ཞེས་པའི་དོན་རྟེན་ཆེན་ལས། ༡༢༥༩དེ་ནི་གངས་ཅན་ཕྱགས་དང་
འདྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་ཕན་སྤྱོད་ནི་རྟོག་གི་བ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་
བའི་སྦྱོར་ལྷགས་དེ་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་རྒྱའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བས་དེའི་ཆ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་
པ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་གངས་ཅན་པས་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དང་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ན་
འབྲས་བྱ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་སྤང་པོའི་བཟའ་བྱའི་
ཅའི་ཅེ་ན་ཡང་མི་གསལ་བའི་སྤང་ཆེན་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
རིགས་པས་འཕུལ་བ་དང་། སྤྱོད་འདུག་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །
ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་པོན་
ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཤེར་འབྱུང་གིས།
༡༢༥༩བཟུངས་ཟ་བ་པོ་མི་གཙང་བར་འགྱུར་ཏེ། བས། རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན་སྟེ།
འབྲས་བྱ་གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་
རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་གནས་ན་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། རས་བལ་གྱི་ས་པོན་ཏེ་རྒྱ་

ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་ནམས་མཐུན་ཞིང་། ཅ་བ་ཡང་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གྲངས་ཅན་པས་རྒྱུ་འབྱུང་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་མི་གསལ་བའི་ལྷ་གྲུ་
མཆན་ཉིད་པར་མི་སྤྲོ་འདྲ་བས་དེའི་སྤྱིང་ནས་ཚོད་སྤྱིང་བྱས་ན་འགོག་ཚུལ་
ལ་དབྱུང་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོགས་སེལ་ལ་དེ་ཅུ་
གྱིས་ཆོག་པར་མངོན་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་པར་འཕྲེན་
དོན་དང་འཇུག་དོན་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་
དེ་དང་དེ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་.....
པས་སོ། །

༥ མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྤྲོ་སྤྲོ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ཞེགས་ལ།
སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དེས་མི་ཞེགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི། ཞེས་པར། གྲངས་ཅན་པས་
བདག་སྤྲོ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དེ་ཁས་མ་སྤངས་
པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

༦ བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་མདོ་དང་ཐུན་མཛང་བའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཏུ་གསུངས་པ་.....
དང་མིན་པར་གསུངས་པ་གང་ཁས་ལེན། ཞེས་པར། ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་ལམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པ་སྤྱིར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
རྒྱུ་འབྱུང་གི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་ཏུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་
འདྲ་སྤྲོ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱིང་གསུངས་ཐུན་མཛང་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་
པར་ཐལ། བདེ་སྤྱིང་གསུངས་ཐུན་མཛང་བ་གང་ཞེག། །བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲུབ་ཟེར་དགོས་འདྲ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྤྱོད་སོགས་སུ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་སྐབས་བྱུང་ཡང་ལན་ཏུ་འདོག་ན་རྗེ་གསུངས་རིམ་ཀྱི་ལམ་ཏུ་བྱ་དགོས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིང་ཟེན་བཅོས་མེད་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
རྒྱུ་འབྱུང་གི་རྗེ་གསུངས་རིམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ན་

ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མིང་བའི་ལམ་ཡོད་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྗེས་འདིད་་་་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཐུར་ན་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་འདྲ། གཉི་ག་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལུང་
རིགས་གྱི་གཞི་དཔ་ཆོབས་ཆེན་མི་འབྱུང་ངམ་སྟུམ།

༥ རྣམ་འདྲེན་འདི་དང་ཐ་མ་མོས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་སྟགས་གྱི་བསྟན་པ་་་
མེད་ན། དེའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཅས་
པར། བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟགས་དར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་བཞིན་ལ།
རྒྱན་ལགས་པ་དང་མོས་པ་གཉིས་གྱི་བསྟན་པར་སྟགས་དར་བ་སྟགས་བསྐྱེད་
སྟངས་ནས་བསྟུབས་པས་རྣམ་འདྲེན་སྟངས་གི་ནང་ན་ཐུན་མིང་གི་སྟངས་ཅོར་་་་་་
སྟགས་དར་བ་གསུང་ཡོད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། མཆོན་
བརྗོད་ཁྱུངས་སུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟགས་གསུངས་པ་དང་།
འདུས་པར་ཤུག་བྱུབ་པའི་བར་མ་གསུངས་པར་བཤད་པ་ཡུལ་དུས་བྱད་་་་་་
པར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་དང་གདུལ་བྱ་བྱད་པར་བ་རིགས་་་་
བཞིའི་གང་ཟག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་མ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་་་་
བ་མཐའ་དཔྱད་ཐུ་གུར་ཡང་སོར་གནས་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་་་་
བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དཀའ་གནས་རྣམས་
འབེལ་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་སྟོར་འཇགས་སུ་ཆེ་བས་དྲི་བའི་རིགས་
འདི་འདྲི་མཁན་དང་ལན་སྟོན་པ་པོ་གཉི་ག་གསུང་རབ་ལ་དབྱད་པ་འཇུག་་་
པའི་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དུ་གོ་ན་ཡང་། ཐུན་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ།
སྐྱུངས་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན། གཞུང་མང་སྟོག་པའི་ལྟ་རྒྱ་གང་ས་ནས་ཏ་ཅང་སྐལ་
བ་ཞན་པས་མཁས་པ་མཁུ་བའི་ལན་བྱ་བ་རྩོམ་མི་ཐོགས་ཀྱང་། འཆར་ཆོད་
ཅམ་བྱས་པ་འདི་བཞིན་དབྱད་པའི་རྟེན་དུ་མཛད་པ་དང་། སྤང་ཀྱང་མདོ་
སྟགས་རིག་གནས་གྱི་འཕྲོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཞུ་ཞུ་ཞུ། ཞེས་གནམ་མཆོངས་

ཤོད་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཨེ་མི་དགའ་ཚལ་ནས་ལྷ་རྒྱས་དང་བཅས་ཕྱལ། །

༥ བྱང་རྩྱལ་མཚན་ཉན་གྱི་གཏེར་མཛེད་དམ་པ་གང་ལ། ཨི་ཁྱོད་པ་འཇིགས་མེད་ལ་
གསུང་ལན་འབྲལ་འབྲས།

༥ རྩི་བ་དང་པོ་སེམས་ཅམ་ལྷགས་ལ་སེམས་གྱི་སྟེང་ན་ཡུལ་རྩ་ཆོགས་གྱི་མདངས་བརྒྱ་
བའི་བག་ཆགས་བདེན་གྱུབ་གྱི་ཤས་གཅིག་ཡོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་གསུང་བ་ལ། རྣམ་
རིག་པས་སྤྱི་དོན་རྩ་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་.....
གྱིས་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལས་
བག་ཆགས་དང་སེམས་སྟེང་རྩ་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གྱུབ་པ་དང་། གྱངས་
ཅན་པས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་མྱ་གྱ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་མིན་.....
པས། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་སད་སྟོབས་གྱིས་གྱུབ་ན་སེམས་སྟེང་
རྩ་གྱུབ་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གོ་མི་རུང་ཞིང་། ཤས་ཞེས་པ་ཆ་ཤས་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །

༥ རྩི་བ་གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྱུབ་མི་འདོད་ཀྱང་རང་མཚན་འདོད་པའི་.....
བྱང་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་གསུང་བ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། རྩོ་གནོད་མེད་ལ་
རྩུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་.....
ཡིན་པའི་སྟོད་ལྷགས་གྱི་དོས་ནས་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྱུབ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ན་དེ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་མེད་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་དོས་ནས་གྱུབ་ན་རང་མཚན་ནམ་རང་
དོས་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ན་དེ་ཡོད་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་དོས་ནས་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་སྟབས། མི་བདེན་པར་མེད་
ཀྱང་མི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བཞེད་པས། ཁོང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
བདེན་པའི་དངོས། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལྷགས་དོ་དང་
ཤད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལས། །མི་འབྱུང་ལ་སྤྲུག་བྱེད་རང་མཚན་ཟེར། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལགས།

༥ གྲི་བ་གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཕུང་པོ་སྟེ་བ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་སྟེས་ཟིན་སྟེ་
 བ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་མི་སྦྱར་སྐགས་རི་ལྟར་
 ཡིན་གསུང་བ་ལ། དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་རྩ་ཕུང་པོ་སྟེ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤར་མ་སྟེས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཕུང་པོ་
 རང་ངོས་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་སྟེས་ཟིན་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ། མ་སྟེས་པ་སྟེ་
 བ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྟེས་ཟིན་སྤར་སྟེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་མ་སྟེས་པ་ཡིན་ན་རང་ངོས་ནས་སྟེ་བ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དཔྱད་པ་སྟེ། སྟེ་མ་ལྷགས་འདིའི་རིགས་པའི་འཕུད་
 མཆམས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པས་གོ་དཀའ་ཡང་། གོ་རྒྱ་ཆོས་དེ་རང་ངོས་ནས་སྟེ་ན་
 ཆོས་དེ་སྟོས་མེད་རྩ་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་སྟེ་བ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་.....
 དགོས་པས་སྤར་སྟེས་ཟིན་པ་ཞིག་སྟེས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།
 དེས་པར་གནད་ཆེད། །

༥ གྲི་བ་བཞི་པ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བུམ་
 པའི་སྟེང་ན་སྟོ་ལྷིར་བ་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རི་ལྟར་མི་འགལ་གསུང་བ་ལ། ཐ་སྙད་རྩ་སྟོ་ལྷིར་
 བ་རྟེན་རྒྱ་འཛིན་རྒྱ། སྟེ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་སྟོ་ལྷིར་བ་རྟེན་
 རྒྱ་ཡོད་ཆེ་སྟོ་ལྷིར་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་མེད་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོ་ལྷིར་བའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་སྟོ་ལྷིར་བ་ཞེས་པ་སྟོ་ལྷིར་བའི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་ཕར་བཏགས་ཅམ་.....
 གྱིས་མ་ཆེམས་པར། དེའི་དབྱིབས་ཁ་དོག་སྐགས་གང་སྟོ་ལྷིར་བ་ཡིན་སྟུམ་རྩ་
 དཔྱད་པ་ན་དེའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

༥ གྲི་བ་ལྔ་པ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་ཆེ་རང་ངོས་ནས་རྩར་གྲུབ་.....
 རྒྱ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དོན་སྟེ་དོན་རྩ་འབྲུལ་དགོས་པས་དེ་དོན་
 སྟེ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྩར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དངོས་

ཁྱེད་ཀྱི་གས་མི་ཟེར་ན་ངེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་གསུང་བ་ལ། རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་རྒྱ་མེད་
པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་དོན་སྒྲིར་འགྱུར་དོགས་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དོན་...
སྒྲི་དོན་དུ་འབྲུལ་བའི་སྟོང་ནས་འཆར་རྒྱ་ཅང་མེད་འདྲ། སྟོང་ཉིད་གསར་
རྒྱུ་གས་སྐབས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཤར་བའི་སྐྱོན་ནས་དེ་རྒྱུ་གས་པས་བདེན་...
མེད་དངོས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་འཛོག་ལགས།

༩ བྱི་བ་དུག་པ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཅིག་ཅར་དུ་གོ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་གསུང་བ་ལ།
རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་གཉིས་གཅིག་གོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་...
པ་འདྲེན་པ་ལས་དེ་གཉིས་དུས་སྤ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཅིག་ཅར་གོ་ཚུལ་...
ཞིག་མི་དགོས་ལགས།

༩ བྱི་བ་བདུན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་གཉིས་...
ཆོགས་དགོས་པ་དང་། དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་གསུང་བར། བྱང་
གཞི་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་ཡན་གར་བ་རྒྱུ་གས་ཚུལ་མེད་ཀྱང་རང་སྒྱུགས་ཀྱི་...
མཁས་པ་ཆད་ལྡན་ལ་སྟོབས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་...
དང་རྟེན་འབྱུང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མེད་དམ་སྟུམ་མོད། ཡོད་ཆེ་སྒྲིམ་ཟིན་
བཞིན་ཁས་ལེན་མི་བདུབ་ལགས། སྤན་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དམན་ཞིང་
སྒྲུངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞན་པས་བཀའ་ལན་ངེ་བཞིན་འབྲུལ་བའི་རྩོག་...
ལ་ཐོགས་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་བསྐྱོ་བ་མ་བཅག་ཅམ་དུ་མདོ་ཅམ་ཁུས་པ་དགུས་
པའི་རྒྱུ་དུ་བཞེས་པ་མཁྱེན་མཁྱེན། (ཅེས་ལྟ་རྒྱས་བཅས་གནམ་མཆོངས་ཤོད་ཀྱི་ཀུན་
དཀའ་ར་བ་ཨེ་མི་དཀའ་ཆོལ་ནས་སྤྲུལ།)

༩ དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱ་མགོ་དཔལ་ལྡན་བྱ་བྱང་གསང་ཆེན་རྒྱུད་པ་ལྷ་
ཆང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་བཅས་གདན་འཛོམས་པའི་...
མདུན་ས་ཨེ་མི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུད་ཆོལ་མཆོག་དུ་དགེ་བར། འཇིགས་མེད་སྒྱེ་མིང་པ་
ནས་ཁུམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་གུས་གསོལ། དེ་གར་གྱི་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་མ་དགེ་

འདུན་དང་བཅས་སྤྱུ་འཛོ་དགེ་ཞིང་ཚས་སྤྱད་ཀྱི་མཛད་བཟང་ཡར་རྒྱས་ངོས་
མི་སྤེའི་གདོང་གསུང་རིས་གནང་སྤྱེས་དང་བཅས་སྤྱུལ་བ་ཐུགས་ལ་བཏགས།
སྐབས་དོན། སྤྱིས་སྤྱུར་གྱི་རྒྱན་འབྲུལ་སྟགས་ལ་ལོ་གསར་མཚམས་གདན་ས་
རིན་པོ་ཆེ་དེར་དཔང་དུ་བཞུགས་པ་ལག་པས་དགོངས་སྤྱུ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་.....
གནང་བ་ཅིས་ཀྱང་ས་གཏད་ཀྱི་དོད་ཅིག་བསྐྱབས་ཏེ་འབྲུལ་རྒྱ་དང་ལྟན་.....
ཅིག་བྱས་འཐུས་སྟམ་བཞག་པ་ལས། གཡེལ་རྒྱུང་བཀྱིས་པ་གཏན་མིན་པ་
མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་དཔང་དུ་བཞུགས་པ་ལགས་པས་དགོངས་ཁྲིལ་སྤྱུ་མོ་
ཙམ་ཡང་མི་གནང་བ་ཅིས་ཀྱང་མཁྱེན་མཁྱེན་ཞུ། སྤྱིར་བཀའ་སྤྱོད་རྒྱུང་སྤྱུབ་
ལ་གདོང་གཏོར་ངེས་ཅན་དགོས་པ་ཡང་མིན་མོད། ཡོད་པ་ལེགས་ཤིང་
གདོང་གཏོར་དང་དེའི་ས་བོན་འགོད་པ་གཉིས་ཀ་དཔྱུས་ལ་ཞལ་བྱང་དུ་.....
སྤྱུགས་པ་དང་། རྩོམ་སྤྱུར་སྐབས་སྤྱིར་སྤྱུར་བའི་གསུང་བཤད་དང་ཐུག་
བཞེས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་སྤྱོད་བསྟན་ཏེ་ས་བོན་དང་གཏོར་མ་གཉིས་མཐུན་.....
པར་ཞལ་ནང་ལྟ་བཀྱིས་ན་ཉེས་ཆ་མི་འབྱུང་ངེས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་།
ཐུགས་མཁར་གདོང་ལ་སྤྱུབ་པ་པོའི་གདན་མི་རྒྱག་ཅིས་པའི་གསུང་བཤད་.....
དང་བསྟན་ཏེ་ཐུགས་མཁར་ཆེན་མོའི་གདོང་གྲལ་མཆུག་དུ་སྤྱུགས་པ་བྱས་ན་
ལེགས་སམ་སྟམ་ནས་སྤྱུར་བཞིན་ཞུས་པ་ལགས། ཚས་རྒྱལ་སྤྱིས་སྤྱུར་ལ་གྱ་
གུལ། ༩་ཤ། ༡་ཆེན་གསུམ་དང་། དེའི་སྤྱོད་ཡུངས་ཀར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་
གཉིས་འདུག་ཀྱང་། རྗེ་འཇིགས་མེད་པས་སྤྱུ་མ་བཞིན་མཛད་པ་སྤྱིས་ཀྱི་སྤྱུ་བོ་
དག་གི་ཞལ་ལས་ཐོས། རྗེ་འཇིགས་མེད་པར་རྒྱན་བསྐྱམས་ཚས་རྒྱལ་སྤྱིས་
སྤྱུར་དང་། ཐུགས་མཁར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིས་སྤྱུར་གཉིས་འདུག་པ་རྒྱན་གཅིག་
མིན་མ་ཤེས་ཀྱང་ད་ལམ་ཐུལ་བ་འདི་སྤྱུ་མའི་རྒྱན་ངོས་དག་ཐུན་བྱས་རེ་མང་
དུ་བསྐྱེད་པ་ལགས། རྒྱག་པ་སྤྱིས་སྤྱུར་གྱི་རྗེས་མིན་ཡང་དྲི་ཏེ་ཅང་མི་ཁ་བའི་
དོན་དུ་བསྐྱེས་པའི་གསུང་རྒྱན་རྗེ་སྤྱུན་སྤྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་.....

༥ རྩེ་ཅིང་ཁ་པའི་གསུང་ལས། དཀར་ནག་ལས་རྣམས་བསམ་པ་བཟང་ངན་
ལགས། །བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་དམན་ན་ས་
དང་ལམ་ཡང་དམན། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །ཞེས་སོ།

ཨྱུ་། (གངས་ཅན་ཁྱད་ལོ་རྩེ་) གཤེ་ཆོག་ས་ཆེན་མོ་ལི་ཤུལ་ཤིག་དང་
ལས་བྱུག་ས་མི་སྣུ་ལི་མཆན་ཤོ།

ལྷོ་བཟང་བརྟན་འཛིན།   དབང་ལྷགས།   ལྷག་པ།
 ལྷོ་བཟང་ཆོས་འཁྱར།   ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག   ཁྱལ་མཆོན་བྱམས་པ།
 བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།   ཆེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ།   ལྷོ་བཟང་དཔ་ཆོས།
 ལྷོ་བཟང་མཁྱེན་རབ།   ལུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས།   བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།
 ལྷག་པ་ཆེ་མིང་།   ལྷོ་བཟང་འཛིགས་མེད།   ལུ་ཆུང་།   འཕྲིན་ལས།
 ཡེ་ཤེས།   བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།   བསམ་བླུ།   སྐལ་ལྷན།
 བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ།   བཀྲ་ཤིས།   རྡོ་རྗེ་མཆོ།   ཆེ་མིང་ཆོས་རྫོན།
 ལྷ་རྒྱུད།   བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།   ལྷག་པ་རྫོལ་མ།   བཀྲ་གཡང་།
 བྱམས་པ་ཆོས་རྫོན།   སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ།   བདེ་རྒྱུད་རྫོལ་དཀར།
 རྫོལ་མ་ལྷ་འཛོམས།   ཆེ་དབང་སྐལ་བཟང་།   ཆེ་དབང་གཡུ་རྫོན།

གངས་ཚན་ཁྱེད་ཀྱི་མཛུགས།

ཐོན་ཁུངས་འཛུགས།

